

Στον ίσκιο της Ακρόπολης

Εκδόσεις Λευκή Σελίδα • ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

Βασιλική Πήτα

Στον ίσκιο της Ακρόπολης

Διορθώσεις: Ελένη Ζαφειρούλη

Σελιδοποίηση: Γιάννης Χατζηχαλαμπους

Μακέτα εξωφύλλου: Γιάννης Λιβέρης

Copyright © Εκδόσεις Λευκή Σελίδα και Βασιλική Πήτα, Αθήνα 2013

Πρώτη έκδοση από τις Εκδόσεις Λευκή Σελίδα, Αθήνα 2013

ISBN 978-960-9745-30-7

Εκδόσεις Λευκή Σελίδα

Σταδίου 10, 105 64, Αθήνα • Τηλ. & Fax: 2103232870

www.lefkiselida.gr • e-mail: info@lefkiselida.gr

Αυτό το κείμενο που δημοσιεύεται από τις εκδόσεις «Λευκή Σελίδα» προστατεύεται από τους διεθνείς νόμους και τις διεθνείς συνθήκες που αφορούν τα συγγραφικά δικαιώματα. Η εκτύπωσή του σε χαρτί προορίζεται αποκλειστικά για τον αγοραστή και περιορίζεται στην προσωπική του χρήση. Κάθε άλλη αναπαραγωγή ή αντιγραφή, από όποιον και να προέρχεται, θα αποτελεί απομίμηση και θα υπόκειται στις προβλεπόμενες κυρώσεις από το σχετικό νομοθετικό πλαίσιο περί πνευματικής ιδιοκτησίας και από τις ισχύουσες διεθνείς συνθήκες για την προστασία των συγγραφικών δικαιωμάτων.

Βασιλική Πήτα

Στον ίσκιο της Ακρόπολης

[μυθιστόρημα]

Περιεχόμενα

<i>Το ατύχημα</i>	9
<i>Ζωή σαν όνειρο</i>	59
<i>Άγγελος</i>	89
<i>Οικογένεια Κοντονή</i>	109
<i>Το έγκλημα, η αδικία</i>	115
<i>Αντριάνα</i>	127
<i>Αργυρούλα</i>	133
<i>Η Θεία Δίκη</i>	155
<i>Άρης - Άγγελος</i>	165
<i>Παρίσι</i>	281

Το ατύχημα

Δεν πρόλαβε να δει την μπάλα μπροστά στις ρόδες του αυτοκινήτου και αντίκρισε τον μικρό να τρέχει ξοπίσω της, έτοιμος να πέσει πάνω του. Μόνο από ένστικτο έστριψε το τιμόνι δεξιά και σανίδωσε το πεντάλ των φρένων. Ο μικρός μπόμπιρας έμεινε με τα μάτια ορθάνοιχτα να κοιτάζει όλο αυτόν τον όγκο του αυτοκινήτου που πέρασε ξυστά από δίπλα του και πήγε να προσγειωθεί πάνω στο πεζοδρόμιο.

Ο Άρης είδε σε κλάσμα δευτερολέπτου τον μικρό όρθιο και σώο, και η καρδιά του πήγε στη θέση της. Ώσπου να το συνειδητοποιήσει όμως, άκουσε ένα γδούπο από τα δεξιά και είδε μία γυναίκα να πέφτει δίπλα στην μπροστινή ρόδα του αυτοκινήτου.

Από το κοντινό καφενείο άκουσε κάποιον να φωνάζει: «Πάει, τη σκότωσες την κοπέλα...», ενώ την ίδια στιγμή άνοιξε την πόρτα και πετάχτηκε έξω. Το θέαμα που αντίκρισε τον πάγωσε και δεν μπόρεσε προς στιγμή να κάνει ούτε βήμα.

Μπροστά του βρισκόταν ξαπλωμένη πάνω στο πεζοδρόμιο μια κοπέλα που εκ πρώτης όψεως έδειχνε, από τη χλομάδα στο πρόσωπο και τα κλειστά μάτια, ότι ήταν νεκρή. Χρόνος τού φάνηκε ώσπου να μπορέσει να σύρει τα πόδια του πέντε βήματα, να σκύψει πάνω της και να βάλει το χέρι του στην καρδιά της. Με ανακούφιση κατάλαβε από την επαφή ότι χτυπούσε. Αμέσως την έπιασε από το χέρι λέγοντάς της:

«Μη φοβάστε, δεσποινίς, σας παρακαλώ πολύ, ανοίξτε τα μάτια σας και πέστε μου ότι είστε καλά. Μιλήστε μου, σας παρακαλώ...»

Εκείνη έδειχνε να μην έχει καμία επαφή με το περιβάλλον και καθώς ο Άρης τής έδινε ελαφρά μπατσάκια μιλώντας της, γύρω τους μαζεύτηκαν πολλοί περίεργοι που μιλούσαν συνεχώς. Κάποια στιγμή την ένωσε να σαλεύει, ταυτόχρονα δε ν' ανοίγει τα μάτια της και να δείχνει σαν χαμένη. Ανακουφισμένος κάπως της είπε:

«Μη φοβάστε, δεσποινίς μου, δεν είναι τίποτε, ένα μικρό ατύχημα ήταν και σας ζητώ συγγνώμη, γιατί εγώ το προκάλεσα άθελά μου!»

Η Αγγελική, ζαλισμένη ακόμα, προσπαθούσε να καταλάβει πού βρισκόταν και τι της συνέβαινε, όταν κάποιος πλησίασε με ένα ποτήρι νερό στο χέρι και δίνοντάς το στον Άρη, του είπε:

«Δώσ' της λίγο νερό και μην της μιλάς άλλο, σε λίγο θα συνέλθει. Δεν φαίνεται να έχει τίποτε το σοβαρό, σοκαρίστηκε, φαίνεται, και έπεσε. Εσύ πάντως δεν την άγγιξες καθόλου, το είδα με τα μάτια μου. Το μόνο που έκανες ήταν να προφυλάξεις το παιδί και γύριες το τιμόνι δεξιά, μπράβο σου γιατί ενήργησες πολύ γρήγορα και σωστά. Τώρα πρέπει να συνέλθει τελείως η δεσποινίς και, απ' ό,τι φαίνεται, δεν θα αργήσει».

Ταυτόχρονα έδειξε την Αγγελική που προσπαθούσε να σηκωθεί. Ο Άρης τη βοήθησε να σταθεί στα πόδια της και να καθίσει στην καρέκλα που ήδη είχαν φέρει. Αφού συνήλθε αρκετά και ξεθόλωσαν τα μάτια της, τα σήκωσε προς τον Άρη, που όλη την ώρα της κρατούσε το χέρι, και του είπε κατακόκκινη από ντροπή:

«Συγγνώμη για την αναστάτωση που σας προκάλεσα, ήμουν πολύ αφηρημένη και δεν μπόρεσα να αντιδράσω. Είμαι καλά, σας ευχαριστώ πολύ, μπορώ τώρα να φύγω, αισθάνομαι εντάξει».

Ενώ μιλούσε τον κοιτούσε κατευθείαν στα μάτια και ο Άρης ένωσε μαγνητισμένος από αυτό το ευθύ και καθάριο βλέμμα της κοπέλας. Δεν μπορούσε να καταλάβει τι ήταν αυτό που τον έκανε να μην μπορεί να πάρει από πάνω τους τα δικά του. Εκείνη, παραξενεμένη από το έντονο κοίταγμά του, επανέλαβε τα ίδια:

«Αλήθεια σας λέω, αισθάνομαι πολύ καλά, μείνετε ήσυχος.

Πρέπει να πάω στο σπίτι μου, που είναι εδώ κοντά!»

Όλο αυτό το σκηνικό διαδραματιζόταν στην οδό Σαρρή στην περιοχή του Ψυρρή, λίγο πιο πάνω από την πλατεία Κουμουندούρου. Με κόπο τράβηξε τα μάτια του από το μαγνήτη των δικών της και είπε:

«Όχι, δεσποινίς μου, δεν πρέπει να πάτε στο σπίτι σας ακόμη, ελάτε να καθίσουμε εδώ κοντά στο καφενείο, να πιείτε κάτι και να συνέλθετε τελείως, για να είμαι κι εγώ ήσυχος ότι δεν πάθατε τίποτε κακό».

Στις αντιρρήσεις της Αγγελικής ότι δεν χρειάζεται και ότι αισθάνεται πολύ καλά εκείνος απάντησε:

«Δεν σηκώνω κουβέντα, ελάτε!»

Αμέσως την πήρε από το χέρι να την οδηγήσει στο διπλανό καφενείο. Αφού κάθισαν, γύρεψε τα μάτια της κι εκείνη με όλη την αθωότητα που τη διέκρινε γύρισε προς το μέρος του και του απάντησε:

«Μείνετε ήσυχος, όπως βλέπετε, είμαι καλά. Μόνο πέστε μου τι ακριβώς συνέβη, δεν μπόρεσα να καταλάβω πολλά κι εσείς δείχνετε πιο πολύ αναστατωμένος από εμένα, γι' αυτό σας ζητάω ξανά συγγνώμη αν σας αναστάτωσα».

«Μα τι λέτε, δεσποινίς μου...» σταμάτησε για λίγο.

«Αγγελική» αποκρίθηκε εκείνη.

«Κι εμένα Άρη» αυτός.

Έτσι απλά έγιναν οι πρώτες συστάσεις, για να αρχίσει να σπάει λίγο-λίγο ο πάγος και να μιλάνε σαν δύο παλιοί φίλοι.

«Κομμένος ο πληθυντικός, είμαι ο Άρης και είσαι η Αγγελική, σύμφωνοι;»

«Ναι, έχετε δίκιο, συγγνώμη, έχεις δίκιο».

Κατ' αυτόν τον τρόπο άρχισε η γνωριμία τους και συνέχισαν την κουβέντα σαν να ήταν δύο παλιοί γνώριμοι που είχαν καιρό να ιδωθούν.

«Προσπάθησα να μη χτυπήσω τον μικρό που έτρεχε ακάθεκτος πίσω από την μπάλα και γύρισα το τιμόνι προς τα δεξιά, για να γίνεις εσύ ο στόχος και πάλι συγγνώμη, αλλά τέλος καλό, όλα καλά, όπως λένε».

«Μπα, μην τα βάζεις με τον εαυτό σου, εγώ φταίω. Ήμουν πολύ αφηρημένη και δεν σε αντιλήφθηκα με αποτέλεσμα να αιφνιδιαστώ, να τρομάξω και να πέσω!»

«Μου είπες ότι μένεις κάπου εδώ κοντά, άρα είμαστε γείτονες. Το δικό μου σπίτι είναι στην Αγίων Αναργύρων, εκεί πήγαινα».

«Ναι, μένω σε μια φίλη εδώ πιο κάτω και δεν έχω πολύ καιρό που ήρθα στην Αθήνα».

Μιλούσε ήρεμα και η φωνή της ήταν γλυκιά και κρυστάλλινη. Όσο την κοιτούσε ο Άρης, τόσο δεν μπορούσε να την αφήσει από τα μάτια του.

«Αν δεν σου φαίνομαι αδιάκριτος, μπορώ να ρωτήσω γιατί ήρθες στην Αθήνα;»

«Τελείωσα το γυμνάσιο και, όπως ξέρεις, η επαρχία δεν προσφέρεται για δουλειά κι εγώ έχω ανάγκη να δουλέψω, αν δε τα καταφέρω να βρω κάτι καλό, θα ήθελα ταυτόχρονα να σπουδάσω».

«Βρήκες τίποτα;»

«Μπα, δεν έχω πολλές ημέρες που ήρθα, τώρα θα αρχίσω να ψάχνω και, όπως σου είπα, μένω σε μια φίλη μου προσωρινά, που είναι και κάπως μακρινή μου συγγενής. Τώρα όμως θα πρέπει να φύγω γιατί θα ανησυχεί, θα νομίσει ότι χάθηκα μέσα σε τούτη την απέραντη Αθήνα».

«Μείνε λίγο ακόμα για να συνέλθεις τελείως. Θα ήθελα όμως να σε ξαναδώ για να σιγουρευτώ ότι είσαι καλά, γιατί φέρω κάποια ευθύνη γι' αυτό».

«Α! δεν νομίζω ότι χρειάζεται, αισθάνομαι πολύ καλά, σ' ευχαριστώ».

Την ίδια στιγμή ο Άρης έβγαλε από το πορτοφόλι του μία κάρτα και της την έδωσε λέγοντας:

«Πάρε την κάρτα μου και τηλεφώνησέ μου, αν είναι δυνατόν και αύριο ακόμα, γιατί θα έχω την έγνοια σου και, σε παρακαλώ, μην το αμελήσεις».

«Εντάξει» είπε και σηκώθηκε, έδωσε το χέρι της και εκείνος το κράτησε για λίγα λεπτά, κοιτάζοντάς την ταυτόχρονα στα μάτια, σαν να ήθελε να πάρει μαζί του εκείνο το γλυκό και αγνό χαμόγελο.

Την παρακολούθησε για όσο μπορούσε να βλέπει την εικόνα της και μετά κάθισε ξανά στην καρέκλα. Ένιωθε μια πρωτόγνωρη αναστάτωση και δεν είχε τη δύναμη να σηκωθεί, παρά έμεινε αρκετά έχοντας την αίσθηση ότι την έχει απέναντί του. Κάποτε βγήκε από αυτή την ψευδαίσθηση, σηκώθηκε και πήγε στο αυτοκίνητό του, όπου βρήκε ένα τσούρμο παιδιά να το περιεργάζονται, γιατί εκείνη την εποχή του 1952 το αυτοκίνητο τραβούσε σαν μαγνήτης την παιδική περιέργεια, μιας και ήταν λιγοστά. Χάιδεψε με στοργή τα κεφαλάκια τους, μπήκε μέσα και κατευθύνθηκε προς το σπίτι του, που δεν ήταν και μακριά, πάκκαρε, ξεκλείδωσε και μπήκε μέσα.

Όλα ήταν στην εντέλεια, ακόμα και το φαγητό τον περίμενε ζεστό, χάρη στις φροντίδες της Αλεξάνδρας, της μόνιμης παραδουλεύτρας του σπιτιού από τα μικρά του χρόνια. Ανόρεχτα πλύθηκε, έφαγε, ήταν μεσημέρι και το απόγευμα δεν είχε δουλειά. Ξάπλωσε και όμως τα μάτια του δεν έκλειναν, ένιωθε μια παράξενη αίσθηση να τον κυριεύει. Από τη σκέψη του δεν έφευγε το περιστατικό με το αυτοκίνητο, μα πάνω απ' όλα εκείνο το καθάριο βλέμμα που τον καθήλωσε, όταν σήκωσε τα μάτια της και τον κοίταξε. Το γλυκό της πρόσωπο και οι συνθήκες της γνωριμίας τους τον είχαν αναστατώσει. Την έβλεπε μπροστά του χαμογελαστή να τον καθησυχάζει ότι δεν έχει τίποτε και να του ζητάει συγγνώμη, λες και έφταιγε εκείνη.

Όσο τη σκεφτόταν, τόσο πιο πολύ ήθελε να την ξαναδεί, να μιλήσουν, να πούνε πιο πολλά, να μάθει τα πάντα για κείνη. Όλο το απόγευμα μέχρι το βράδυ άλλη σκέψη από αυτή δεν κυριαρχούσε στο μυαλό του και δεν έβλεπε πότε θα ξημερώσει η επόμενη μέρα, που πίστευε ότι θα του τηλεφωνήσει. Το πρωί ξύπνησε ευδιάθετος, ετοιμάστηκε, πήρε το αυτοκίνητό του και πήγε στα καταστήματα που είχε κάπου στην Αριστοτέλους. Ήταν μια επιχείρηση που κληρονόμησε από τον πατέρα του. Το ένα εισαγωγές γεωργικών μηχανημάτων και το άλλο, που ήταν δίπλα, όλων των ειδών τα ηλεκτρικά είδη. Μεγάλη επιχείρηση αλλά και προσοδοφόρα, που την επέκτεινε ακόμα περισσότερο, όταν άρχισαν να φτάνουν οι πρώτες κουζίνες, τα ψυγεία, καθώς και τα πρώτα πλυντήρια. Ήταν μόνο είκοσι οκτώ χρονών και η δουλειά πήγαινε πάρα πολύ καλά.

Μπήκε μέσα, χαιρέτησε τους δύο υπαλλήλους και η ματιά του έπεσε στη συσκευή του τηλεφώνου, όπου μια γλυκιά προσμονή τον κατέκλυσε. Δούλευε και περίμενε, μόνο που αυτό που επιθυμούσε δεν γινόταν. Σε κάθε του κουδούνισμα έτρεχε με αγωνία, όμως άσχετες φωνές τον προσγείωναν και τον απογοήτευαν. Ήρθε το μεσημέρι, έκλεισαν τα καταστήματα και με βαριά καρδιά πήρε το δρόμο για το σπίτι, άνοιξε, μπήκε και όρεξη δεν είχε για τίποτε. Έφαγε και με τα ρούχα ξάπλωσε στον καναπέ, ώσπου να έρθει η ώρα για να πάει στο μαγαζί.

Όμως, ούτε το απόγευμα η Αγγελική τηλεφώνησε και εκείνος άρχισε να πιστεύει ότι δεν θα τη δει ξανά. Το βράδυ άφησε στο σπίτι το αυτοκίνητο και πήρε τον ίδιο δρόμο που ακολούθησε το κορίτσι, με την κρυφή ελπίδα ότι μπορεί να είχε την τύχη να τη συναντήσει. Τα έβαλε με τον εαυτό του που δεν την πήγε μέχρι το σπίτι που έμενε, που δεν της ζήτησε περισσότερες πληροφορίες και που την άφησε να φύγει έτσι μέσα από τα χέρια του. Η μέρα που ξημέρωσε ήταν βασανιστική για αυτόν, γιατί μέχρι το βράδυ δεν τηλεφώνησε και άρχισε πλέον να ριζώνει μέσα του η σκέψη ότι δεν θα την ξαναδεί. Πέρασε ξανά από τους ίδιους δρόμους χωρίς αποτέλεσμα, απογοητευμένος και με βαριά καρδιά πήρε το δρόμο για το σπίτι του. Η επόμενη μέρα ήταν Σάββατο και σκεφτόταν πως αν δεν του τηλεφωνούσε και αύριο μέχρι το μεσημέρι, θα πει ότι ξέχασε το περιστατικό. Στη σκέψη ότι θα μεσολαβούσε η Κυριακή ένωσε τέτοια απογοήτευση, που δεν τον χωρούσε ο τόπος.

Πήγε στο γνωστό στέκι που σύχναζε με τους φίλους του και τους βρήκε όλους εκεί μαζεμένους. Όμως για τον ίδιο κάτι είχε αλλάξει, οι συζητήσεις τους, τα αστεία και όλα τα άλλα του φαινονταν τώρα άνοστα, ανούσια και παρά τις αντιρρήσεις τους τους άφησε. Την ώρα που έφευγε ένας από τους φίλους του, ο Αρίστος, ο πιο καλαμπουρτζής, του πέταξε:

«Τι έπαθες, μπας κι είσαι ερωτευμένος και δεν μας το λες...»

Εκείνος, χωρίς να δώσει απάντηση, πήρε το δρόμο για το σπίτι, αλλά ούτε εκεί ήθελε να κλειστεί. Περιπλανήθηκε λίγο στα στενά του Ψυρρή, πήγε προς την πλατεία Κουμουندούρου μήπως κατά λάθος τη συναντήσει και απογοητευμένος έφτασε στο σπίτι του,

που για πρώτη φορά του φάνηκε άδειο, παρότι είχε λίγα χρόνια που έχασε τους γονείς του και έμενε μόνος, όμως τέτοια ερημιά είχε καιρό να αισθανθεί. Πάλι την απελπισία νίκησε η ελπίδα ότι αύριο θα τον έπαιρνε και με τη σκέψη αυτή ησύχασε κάπως.

«Μπα σε καλό μου» μουρμούρισε, «εγώ για καμιά γυναίκα δεν έκανα έτσι, τι μου συμβαίνει;»

Και ήταν πολλές αυτές που γνώρισε, που νόμισε ότι αγάπησε, όμως καμιά δεν τον άγγιξε στην ψυχή και πάντα πρώτος διέκοπτε τη σχέση. Καθώς ήταν και πολύφερνος γαμπρός χωρίς υποχρεώσεις, μόνο με έναν αδελφό μικρότερο και αυτός να βρίσκεται στο Παρίσι, τα προξενιά πήγαιναν κι έρχονταν και οι πολιορκίες από τις κοπέλες άπειρες. Ο τελευταίος του δεσμός με την Άννα κράτησε κάπως περισσότερο, με αποτέλεσμα και ο ίδιος ν' απορεί με τον εαυτό του. Πάνω στη σκέψη της το τηλέφωνο χτύπησε και άκουσε τη φωνή της να του λέει:

«Γεια σου, Άρη μου, πού χάθηκες, βρε παιδί μου, κοντεύει βδομάδα που δεν ειδωθήκαμε. Θα τα πούμε αύριο;»

Εκείνος, λες και άκουγε κάποια γνωστή, απάντησε:

«Όχι, έχω δουλειά, θα σε πάρω εγώ όταν μπορέσω!»

«Τι έχεις, δεν σε ακούω καλά, μήπως είσαι άρρωστος, θέλεις να έρθω από εκεί;»

«Όχι, σε ευχαριστώ, θα πέσω να κοιμηθώ, νιώθω πολύ κουρασμένος, είχαμε πολλή δουλειά σήμερα και ξεθεώθηκα».

Ησυχασμένη έκλεισε το τηλέφωνο και εκείνος ανάσανε με ανακούφιση που ξεμπέρδευσε έτσι εύκολα από την απαιτητική και περίεργη κοπέλα του. Είχαν γνωριστεί σε κάποιο πάρτι, του άρεσε αυτή η χαρούμενη και ζωηρή κοπέλα. Έδειχνε πολύ πιο μπροστά από τα κορίτσια της εποχής της, χειραφετημένη και ανεξάρτητη, δούλευε υπάλληλος στο Υπουργείο Υγείας. Με τον καιρό κατάλαβε ότι ο χαρακτήρας της δεν ταίριαζε με τον δικό του τον ήρεμο και κάπως κλειστό, γι' αυτό απολάμβανε μεν την παρέα της, αλλά ποτέ δεν του πέρασε από το μυαλό ότι θα μπορούσε να την κάνει γυναίκα του και να ζήσει την υπόλοιπη ζωή μαζί της. Ούτε και ο ίδιος ήξερε ποια ακριβώς γυναίκα ήθελε να βάλει στο πλάι του και, παρότι πλησίαζε τα τριάντα, έμενε πάντα μόνος από τότε που

πέθανε ο πατέρας του, για να τον ακολουθήσει μετά από ένα χρόνο και η μάνα του. Είχε σαν πρότυπο τη δική τους αγάπη και αυτή την οικογένεια που έζησε μαζί με τον αδελφό του τον Άγγελο. Στη σκέψη του μια λύπη τον πλημμύρισε και ψιθύρισε:

«Αχ! αδελφούλη μου, αν σε είχα εδώ κοντά μου, όλα θα ήταν καλύτερα. Εσύ όμως βιάστηκες να φύγεις, κι ας ήξερες ότι σε αγαπάμε όλοι αληθινά».

Με αυτές τις σκέψεις και με μια γλυκιά προσμονή στην καρδιά τον πήρε ο ύπνος. Το πρωί που χτύπησε το ξυπνητήρι δεν είχε διάθεση να σηκωθεί, αυτός που στο άκουσμά του πεταγόταν όρθιος και πάντα με το τραγούδι στο στόμα. Η μαμά του πολλές φορές του έλεγε:

«Παρότι απορώ με όλη σου αυτή την πρωινή χαρούμενη διάθεση, σου συνιστώ ποτέ να μην αλλάξεις, γιατί έτσι οι μέρες σου θα είναι πάντα όμορφες, καθώς και η ζωή σου».

Αυτή τη στιγμή δεν ήθελε να σηκωθεί από το κρεβάτι, θα μπορούσε να μείνει εκεί όλη την ημέρα να ονειρεύεται. Στη σκέψη όμως ότι μπορεί να του τηλεφωνήσει η Αγγελική, πετάχτηκε όρθιος και άρχισε να ετοιμάζεται.

«Σήμερα» σκέφτηκε, «ξημέρωσε μια άλλη μέρα και κάτι μου λέει ότι θα είναι ξεχωριστή!»

Έφτιαξε έτσι η διάθεσή του και παίρνοντας το αυτοκίνητο βρέθηκε στη δουλειά. Ο κύριος Αναστάσης είχε ήδη ανοίξει και έπινε τον καφέ που του έφερε από απέναντι ο καφετζής.

«Καλώς τον» τον υποδέχτηκε με ένα πλατύ χαμόγελο, σαν να καλωσόριζε τον γιο του.

Έτσι τον ένιωθε, γιατί ήταν ο πρώτος υπάλληλος που προσέλαβε ο πατέρας του όταν άνοιξε το πρώτο μαγαζί με τα βαριά μηχανήματα. Ο Αναστάσης μόλις είχε τελειώσει το γυμνάσιο με χίλια βάσανα και ζητούσε δουλειά για να βοηθήσει την οικογένεια, καθώς, εκτός από αυτόν, υπήρχαν και τρεις κόρες της παντρειάς. Συμπτωματικά, σαν κάτι να τον τραβούσε, μπήκε στο καινούργιο μαγαζί και ζήτησε δουλειά. Ο Νίκος, ο πατέρας του Άρη, μόλις τον είδε και άκουσε την ανάγκη που είχε να δουλέψει, τον προσέλαβε αμέσως, χωρίς ποτέ να τον διαψεύσει το ένστικτό του ότι αυτός

ο νέος είναι καλός, τίμιος και πάνω απ' όλα εργατικός. Μετά από μικρό χρονικό διάστημα και αφού εκτίμησε όλα του τα προσόντα, έγινε το δεξί του χέρι, ο βοηθός του, ο έμπιστός του. Μαζί οργάνωσαν το μαγαζί, μαζί δούλεψαν ώρες ατέλειωτες, ταυτόχρονα παντρεύτηκαν και δημιούργησαν οικογένεια.

Μπαίνοντας ο Άρης στο μαγαζί τον καλοπρόσεξε, γιατί είχε μάθει να τον διαβάζει πολύ καλά, κατάλαβε πως κάτι τον βασανίζει και σαν δεύτερος πατέρας τον ρώτησε:

«Καταλαβαίνω ότι κάτι έχεις και σε απασχολεί. Τι γίνεται, μάλωσες με το κορίτσι σου;»

«Όχι, έχω μέρες να τη δω, αλλά δεν έχω τίποτε, μην ανησυχείς... πατερούλη».

Έτσι τον προσφώνούσε όταν έβλεπε την ελικρινή αγωνία και την έγνοια στα μάτια του.

«Κι εκείνος ο άλλος έδωσε σημεία ζωής; Τι κάνει;»

«Χθες πήρα γράμμα του και είναι πολύ καλά, στέλνει τους χαιρετισμούς του σ' εσένα και όλη σου την οικογένεια».

«Δεν θα έρθει καθόλου; Έχω καιρό να τον δω, τον επιθύμησα τον παλαβό!»

«Δεν ξέρω, αλλά, αφού είναι έτσι, γιατί δεν πας μια βόλτα στο Παρίσι μαζί με τη γυναίκα σου, ξέρεις ότι θα χαρεί πολύ να σας δει. Άλλωστε σου το έχει προτείνει άπειρες φορές».

«Τώρα μάλιστα, εγώ και η Ευαγγελία για τέτοια είμαστε! Γεράσαμε πια, δεν το πήρες χαμπάρι;»

«Δεν έχεις ανάγκη εσύ, είσαι γερό σκαρί, πάρε την απόφαση και όλα τα άλλα άφησέ τα σ' εμένα».

Εκεί σταμάτησε η κουβέντα, γιατί μπήκε πελάτης στο μαγαζί και ο Άρης σηκώθηκε να τον εξυπηρετήσει, και από εκείνη την ώρα δεν ξαναμίλησαν, γιατί άρχισε η ρουτίνα της δουλειάς. Κάποτε κοίταξε το ρολόι του, είδε ότι η ώρα πλησίαζε δύο και τότε τον κυρίευσε μια απογοήτευση, γιατί στις τρεις έκλειναν και το ποθητό τηλεφώνημα που περίμενε δεν γινόταν. Πάλι κάκισε τον εαυτό του που δεν ζήτησε περισσότερες πληροφορίες από την Αγγελική, αλλά ούτε και τη διεύθυνσή της. Τακτοποίησε κάτι χαρτιά στο γραφείο του, έδιωξε τον Αναστάση κι αυτός κάρφωσε

τα μάτια του στη συσκευή του τηλεφώνου. Δεν πέρασαν δέκα λεπτά κι εκείνο, σαν να συμεριζόταν την αγωνία του, χτύπησε. Στο δεύτερο κουδούνισμα το είχε σηκώσει κιόλας και, ω του θαύματος, από την άλλη άκρη του σύρματος άκουσε μια γυναικεία φωνή να ζητάει τον κύριο Άρη.

«Ο ίδιος, εγώ είμαι, Αγγελική, επιτέλους πήρες! Αν ήξερες την αγωνία μου για το πώς είσαι, δεν θα έκανες τόσες ημέρες να μου τηλεφωνήσεις» τη μάλωσε γλυκά. «Τι κάνεις, είσαι καλά, μήπως είχες καμία επιπλοκή;»

«Όχι, είμαι πολύ καλά και γι' αυτό δεν πήρα. Να με συγχωρείς που άργησα, αλλά είχα αρκετά τρεχάματα και πάλι ζητώ συγγνώμη αν έγινα αιτία να στενοχωρηθείς».

«Αφού πήρες σε συγχωρώ, αλλά θα ήθελα να σε δω ακόμα και σήμερα, αν γίνεται, που είναι Σάββατο και δεν έχω δουλειά. Τι λες, κλείνουμε για αργότερα;»

«Όχι σήμερα, δεν μπορώ, πρέπει να πάω σε κάποια συγγενή που είπε πως μου βρήκε κάτι που μπορεί να με ενδιαφέρει».

«Ε, τότε αύριο, όποια ώρα μπορείς, πρωί ή απόγευμα. Μη μου πεις όχι, άλλωστε δικαιούμαι μια κάποια χάρη μετά από τόση αγωνία που πέρασα».

«Εντάξει, αύριο μπορώ, είναι κοντά το σπίτι της φίλης που μένω».

Με την καρδιά του να γοργοχτυπάει έβαλε το ακουστικό στη θέση του και ένα «αχ, επιτέλους» βγήκε από το στόμα του. Έκλεισε το γραφείο του, άφησε έναν υπάλληλο να ασφαλίσει τα μαγαζιά και πήρε το δρόμο σαν τρελός. Ήθελε να τρέξει, ήθελε να φωνάξει τη χαρά του και όλα ξαφνικά του φαινόταν ωραία. Αυτός ο συγκρατημένος, ο σοβαρός έκανε σαν παιδί που του χάρισαν το ωραιότερο δώρο της ζωής του. Έφτασε στο σπίτι του, προσπάθησε να φάει, μα μπουκιά δεν κατέβαινε, έβαλε το ραδιόφωνο και ξάπλωσε. Το βραδάκι πήρε το δρόμο για το γνωστό στέκι της παρέας κάπου εκεί στην πλατεία Κουμουندούρου. Αργά περνούσε η ώρα και όλα τού φαινόταν κάπως, κι αυτό τον έκανε να χαιρετήσει και να φύγει.

Εημέρωσε η Κυριακή, χουζούρευε κάμποσο στο κρεβάτι, πλύθηκε, ντύθηκε και να τος πριν την ώρα του στο ίδιο σημείο που την είχε

γνωρίσει με τις γνωστές συνθήκες. Στην ώρα της την είδε να ξεπροβάλλει από τη Σαρρή και το πρόσωπό του έλαμψε. Έμεινε εκεί να την παρακολουθεί που ερχόταν προς το μέρος του και μια ανείπωτη χαρά τον πλημμύρισε. Δεν ήταν καμιά καλλονή, είχε όμως ένα λυγερό κορμάκι και το βάδισμά της αέρινο. Πλησίαζε κοντά του και αυτός δεν έπαιρνε από πάνω της τα μάτια του, λες και τον είχε μαγέψει. Έφτασε κοντά του αναποκοκκινισμένη με τα μακριά μαλλιά της ν' ανεμίζουν και ένα ουράνιο και γλυκό χαμόγελο στα άλικα χείλη της. Ντροπαλά και συνεσταλμένα τον καλημέρισε, του έδωσε το χέρι και εκείνος ίσα που είπε την καλημέρα, μόνο έμεινε να την κοιτά, σε σημείο να τη φέρει σε δύσκολη θέση και να χαμηλώσει τα μάτια της.

«Να με, ήρθα να διαπιστώσεις με τα ίδια σου τα μάτια ότι είμαι καλά και να ησυχάσεις!»

«Σ' ευχαριστώ, τώρα σε συγχωρώ που άργησες να μου τηλεφωνήσεις και με έκανες να περάσω τέσσερις δύσκολες ημέρες. Όμως, ας μην καθόμαστε εδώ στη μέση του δρόμου, πες μου πού θα ήθελες να πάμε;»

«Δεν έχω καμία προτίμηση, γιατί, όπως ξέρεις, πριν από λίγες μέρες ήρθα στην Αθήνα, κατά συνέπεια δεν τη γνωρίζω καθόλου».

«Ε, τότε άσε με να σε ξεναγήσω» της είπε και πήγε να την πιάσει από το χέρι, εκείνη το τράβηξε απαλά, πράγμα που τον έκανε να συμμαζευτεί και να μην κάνει άλλη κίνηση. Της άνοιξε την πόρτα του αυτοκινήτου σαν καλός ιππότης για να μπει, την έκλεισε και αμέσως πήγε στη θέση του οδηγού και έβαλε μπρος. Για λίγο έπεσε βαριά σιωπή, με την Αγγελική να μην πιστεύει ότι αυτή τη στιγμή βρίσκεται μέσα σ' ένα ωραίο αυτοκίνητο και τον Άρη να πετάει στα σύννεφα, λες και δίπλα του καθόταν η ωραιότερη νεράιδα που είχε δει ποτέ στα μάτια του. Βλέποντάς την έτσι σιωπηλή δεν της μίλησε για αρκετό διάστημα, την άφησε να συνέλθει από την έκπληξη που έβλεπε στα μάτια της, καθώς την παρακολουθούσε με την άκρη των ματιών του. Κάποτε αποφάσισε να πει:

«Δεν ξέρεις πόση χαρά μου έδωσες που δέχτηκες να συναντηθούμε, γιατί νόμιζα ότι δεν θα ξαναϊδωθούμε και αυτό με στενοχώρησε πολύ. Μα να που τώρα είσαι εδώ και δεν μπορώ να το πιστέψω. Είσαι αλήθεια καλά;»

«Πολύ καλά, σ' ευχαριστώ, όχι μόνο για το ενδιαφέρον σου, αλλά και για τη σημερινή πρόσκληση. Πέρα από τη φίλη μου στην οποία μένω και μια μακρινή θεία, δεν γνωρίζω κανέναν άλλον στην Αθήνα. Όταν πριν από λίγες ημέρες πρωτοπάτησα το πόδι μου, νόμιζα ότι θα χαθώ, ένωσα τόσο ξένη, που παραλίγο να το βάλω στα πόδια, δηλαδή να γυρίσω πίσω στη μικρή επαρχιακή πόλη μου, που όλους τους γνώριζα και όλοι με καλημέριζαν. Εδώ έχω την εντύπωση ότι ήρθα όχι μόνο σε άγνωστο τόπο, αλλά και σε αφιλόξενο, γιατί κανείς δεν σου λέει καλημέρα, κανείς δεν σε κοιτάει, ούτε νοιάζονται ποιος είσαι, παρά μόνο τρέχουν σαν τρελοί!»

«Τότε να ευγνωμονούμε την ώρα και τη στιγμή που κόντεψα να σε σκοτώσω και έγινε αιτία να σε γνωρίσω. Αλήθεια, τι οξύμωρο σχήμα;»

«Αυτό που είπες είναι αλήθεια» και αμέσως ξεχάστηκε κοιτάζοντας τη διαδρομή και τα σπίτια, με τις ελάχιστες πολυκατοικίες που είχε η Αθήνα την εποχή εκείνη και πιο πολύ η Αχαρνών, την οποία ακολούθησε ο Άρης.

Όλα τής ήταν άγνωστα και πρωτόγνωρα, γι' αυτό την άφησε ν' απολαμβάνει τη διαδρομή κι εκείνος παρακολουθούσε τις εναλλασσόμενες εκφράσεις στο πρόσωπό της. Αφού έφτασαν στο τέρμα της Αχαρνών, πήρε το δρόμο της Φιλαδέλφειας ανάμεσα από ψηλά δέντρα και κάποτε σταμάτησε σ' ένα κέντρο που ήταν κρυμμένο μέσα σε ένα όμορφο δασάκι. Βγήκε και πριν καν προλάβει να της ανοίξει την πόρτα, εκείνη πετάχτηκε έξω, γιατί δεν είχε συνηθίσει σε τόση ευγένεια και αβρότητα, πράγμα που την έφερνε σε δύσκολη θέση. Έκλεισε το αυτοκίνητο και την οδήγησε στο εσωτερικό του κέντρου. Διάλεξε ένα απόμερο τραπεζάκι και αφού πρώτα της τράβηξε την καρέκλα να καθίσει, κάνοντάς τη να κοκκινίσει και να αισθανθεί κάπως άβολα, πήρε θέση απέναντί της. Την είδε να κοιτάζει δεξιά κι αριστερά και τη ρώτησε κάπως φοβισμένος:

«Μήπως δεν σου αρέσει εδώ, θέλεις να πάμε κάπου αλλού;»

«Όχι, όχι, είναι πάρα πολύ ωραία, μόνο που για μένα όλα αυτά είναι πρωτόγνωρα και δεν μπορώ παρά να παρατηρώ τα πάντα με κάποια ίσως χωριάτικη περιέργεια».

«Τι είναι αυτά που λες, κορίτσι μου, μη μειώνεις έτσι τον εαυτό σου. Εσύ σε λίγο καιρό θα μπορείς να σταθείς στα καλύτερα σαλόνια της Αθήνας. Τι νομίζεις ότι έχουν οι άλλες; Βγάλε από το μυαλό σου αυτό το κόμπλεξ που βλέπω ότι έχεις και εσύ θα γίνεις η καλύτερη!»

Τον κοίταξε κατευθείαν στα μάτια και μια χαρά την πλημμύρισε που την έκανε να του πει:

«Δεν ξέρεις πόσο θάρρος μου δίνεις, όλο αυτόν τον καιρό ήμουν σαν χαμένη και με αυτή την ψυχολογία πήγα σε δυο-τρεις δουλειές που μου είπαν. Αλλά, φαίνεται, δεν είχα τον αέρα που έπρεπε ούτε την αποφασιστικότητα, γι' αυτό και με απέρριψαν από την πρώτη στιγμή. Πάντα ήμουν κλειστός χαρακτήρας, αλλά τώρα βλέπω ότι αυτό δεν είναι και το καλύτερο για να μπορέσεις να σταθείς στην κοινωνία και μάλιστα της Αθήνας. Αλλά πώς μπορεί κανείς ν' αλλάξει από τη μια στιγμή στην άλλη;»

«Δεν χρειάζεται ν' αλλάξεις ούτε στο ελάχιστο, μείνε ο εαυτός σου και δεν θα το μετανιώσεις. Με τον καιρό θα μπεις στο κλίμα, όσο κι αν τώρα αισθάνεσαι έξω από τα νερά σου, είναι φυσικό, έπεσες από τα ζεστά στα παγωμένα. Μείνε έτσι αγνή και αληθινή, όπως σε βλέπω αυτή τη στιγμή μπροστά μου. Κράτα το καθαρίο βλέμμα σου και προχώρα· και η ζωή, να ξέρεις, θα σε ανταμείψει».

Πάνω στην ώρα ήρθε ο σερβιτόρος να παραγγείλουν και εκείνη αρκέστηκε στη δική του επιλογή τόσο στο φαγητό, όσο και στο κρασί, που τους το έφερε αμέσως και πριν απ' όλα.

«Μήπως είχες άλλη προτίμηση στο κρασί;»

«Όχι φυσικά, εγώ μόνο την απλή ρετσίνα γνωρίζω και τίποτε άλλο».

Τη σέρβιρε και σήκωσε το ποτήρι του.

«Στην υγεία σου και εύχομαι να σου πάνε όλα καλά στο καινούργιο σου ξεκίνημα» της είπε και την κοίταξε κατευθείαν στα μάτια.

Εκείνη, αφού ήπια μια γουλιά, του απάντησε:

«Σ' ευχαριστώ πολύ, την έχω ανάγκη αυτή την ευχή και πάνω απ' όλα ευχήσου μου να βρω δουλειά όσο το δυνατόν γρηγορότερα».

«Και βέβαια σ' το εύχομαι, αλλά, αν δεν σε ενοχλεί, μίλησέ μου για σένα!»

«Δεν είναι και πολλά αυτά που έχω να σου πω, πέρα από το ότι είμαι είκοσι χρονών και τελείωσα το γυμνάσιο πριν από δύο χρόνια στην επαρχιακή πόλη που γεννήθηκα. Μη έχοντας κανένα μέλλον εκεί ούτε και την οικονομική δυνατότητα να σπουδάσω, πήρα δρόμο παρά τις όποιες αντιρρήσεις της μάνας μου, γιατί πατέρα δεν έχω, σκοτώθηκε στο αλβανικό μέτωπο πριν από την υποχώρηση. Από αυτό η μάνα μου παίρνει μια πενιχρή σύνταξη, με την οποία προσπάθησε και προσπαθεί να τα φέρει βόλτα με τρία παιδιά. Ήρθα, λοιπόν, εδώ στην πρωτεύουσα, άγνωστη μεταξύ αγνώστων, με την προοπτική να βρω δουλειά και ταυτόχρονα να σπουδάσω».

«Τι ακριβώς θα ήθελες να σπουδάσεις;»

«Α, τα όνειρά μου πολλά, αλλά, όπως βλέπω, οι πιθανότητες να τα πραγματοποιήσω θα εξαρτηθούν από το τι δουλειά θα κάνω. Κατά τα άλλα έχω δύο ακόμη αδέρφια μικρότερα, την Ανθή που είναι στο γυμνάσιο και τον Πάννη που τελειώνει το δημοτικό. Η μάνα μου, που το όνομά της είναι Αντριάνα, είναι μια θαρραλέα γυναίκα που δεν το έβαλε κάτω μετά το θάνατο του πατέρα, εγώ συνέχισα το σχολείο και μετά ακολούθησε η αδελφή μου, χωρίς να μας λείψει τίποτε από τα απολύτως απαραίτητα».

«Η άλλη σου ζωή πώς ήταν;»

«Τίποτε το ιδιαίτερο, σπίτι, σχολείο, παρέα με τις συμμαθήτριες, πού και πού καμιά βόλτα ή κανένα πανηγύρι, όπου ξέδινε όλο το χωριό. Πού να ξέρεις εσύ από τέτοια και από την πλήξη που σε πιάνει, όταν νιώθεις εγκλωβισμένος μέσα στα στενά όρια μιας επαρχιακής πόλης, χωριού δηλαδή, να μην μπορείς να κινηθείς άνετα και να ζεις με τα όνειρα και αυτά που θα ήθελες να κάνεις!»

«Σαν δύσκολα μου φαίνονται όλα αυτά, αλλά μη νομίζεις, πολλοί είναι εκείνοι που θα ήθελαν να φύγουν από τη φασαρία αυτής της πόλης και να βρεθούν έξω στη φύση, στην ήσυχη ζωή».

«Ποτέ ο άνθρωπος δεν είναι ευχαριστημένος με αυτά που έχει και ίσως αυτό να είναι αχарιστία».

Στην ώρα ήρθε και το φαγητό που είχαν παραγγείλει και άρχισαν να τρώνε. Εκείνος την κοίταζε και δεν τη χόρταινε. Πέρα από το

απλό και λίγο φτωχικό της ντύσιμο, τίποτε δεν της έλειπε που να μην μπορεί να σταθεί δίπλα σε όλες τις άλλες κοπέλες της σειράς του και όσες αυτός γνώριζε. Έβαλε κι άλλο κρασί στο ποτήρι της κι εκείνη του είπε:

«Φτάνει, δεν είμαι μαθημένη και φοβάμαι μήπως ζαλιστώ και τα κάνω θάλασσα!»

Εκείνος έβαλε τα γέλια και της έπιασε το χέρι.

«Μην έχεις κανένα φόβο, εσύ τίποτε δεν μπορείς να κάνεις θάλασσα, το μόνο που μπορεί να συμβεί είναι να ευθυμήσεις και να ξεχάσεις όλα αυτά τα κακά που λες ότι σε τριγυρίζουν. Έχε εμπιστοσύνη στον εαυτό σου, μείνε έτσι όπως είσαι και να δεις ότι πολύ γρήγορα όλα θα πάνε τόσο καλά, που κι εσύ η ίδια δεν θα το πιστεύεις».

Εκείνη τράβηξε το χέρι της και είπε:

«Μακάρι να είναι όπως τα λες!»

Γέλασε πράγμα που τον έκανε να σκεφτεί ότι αυτό το γλυκό χαμόγελο δεν πρέπει να λείπει από τα χείλη της και της το είπε:

«Μην πάψεις ποτέ να χαρίζεις αυτό το χαμόγελό σου απλόχερα, με αυτό μπορείς να κατακτήσεις τον κόσμο όλο. Πίστεψέ με, δεν σ' το λέω για να σε κολακέψω, είναι αλήθεια. Μόνο ένας άλλος μπορεί να το νιώσει αυτό κι όχι εσύ που το σκορπάς».

«Πόσα ευχαριστώ να σου πω; Αν ήξερες πόση δύναμη μου δίνεις!»

«Λέω την αλήθεια, γι' αυτό πίνω στην υγεία σου, στην έστω και με αυτές τις συνθήκες γνωριμία μας. Ευγνωμονώ την ώρα που βρέθηκες μπροστά στις ρόδες του αυτοκινήτου μου, άντε στην υγεία σου κι όλα καλά».

Σήκωσε κι εκείνη το ποτήρι της, τσουγκρίσαν κι ενώ εκείνος το κατέβασε μονορούφι, εκείνη ήπιε μόνο δυο-τρεις γουλιές.

«Μη φοβάσαι, πιες λιγάκι και εγώ θα σε πάω στο σπίτι σου σώα και αβλαβή. Όσο για δουλειά, κάτι θα γίνει, μέσα στο εμπορικό κέντρο της Αθήνας είμαι, τι στην ευχή, δεν θα μπορέσω να σου βρω κάτι καλό;»

«Αλήθεια, τόση ώρα μιλάμε για μένα, ενώ εσύ δεν λες τίποτε για τον εαυτό σου».

«Έχεις δίκιο, το ενδιαφέρον μου για σένα μονοπώλησε τη συζήτηση, έχεις κάθε δικαίωμα να μάθεις και τα δικά μου, για να μπορέσουμε να γνωριστούμε καλύτερα. Καταρχάς είμαι είκοσι οκτώ χρονών, άρα σε περνάω οκτώ χρόνια και κατά δεύτερον είμαι ανύπαντρος» κι εκεί σκάλωσε λίγο, «χωρίς δεσμό».

Εκείνη τη στιγμή νόμισε ότι άκουγε τη φωνή της γιαγιάς της να λέει: «Εκεί που θα πας, αστέρι μου, να προσέχεις και πιο πολύ τους άντρες, που μπορεί να είναι παντρεμένοι και να σου παρουσιάζονται λεύτεροι. Τα μάτια σου δεκατέσσερα, γιατί εκτός από την ηθική σου και την τιμιότητα δεν έχεις άλλη προίκα».

«Τι σκέφτεσαι, σαν να αφαιρέθηκες».

«Τίποτε, κάτι χωρίς να το θέλω ήρθε στο μυαλό μου, κάτι που μου είπε σαν τελευταία συμβουλή η γιαγιά μου πριν φύγω, αλλά δεν έχει καμία σημασία, συγγνώμη».

Εκείνος δεν επέμενε και συνέχισε:

«Έχω έναν αδελφό μικρότερο κατά τρία χρόνια και είμαι ορφανός», εκεί γέλασε με αποτέλεσμα να παρασύρει κι εκείνη. «Στ' αλήθεια είμαι ορφανός και ζω μόνος, γιατί ο αδελφός μου είναι στη Γαλλία. Οι γονείς μου πέθαναν, ο ένας μετά τον άλλον με ένα χρόνο διαφορά. Πρώτα πήγε ο πατέρας μου από καρδιακό επεισόδιο, εκεί που καθόταν στην πολυθρόνα. Η μαμά μου δεν μπόρεσε να αντέξει το χαμό του, γιατί ήταν πάρα πολύ αγαπημένο ζευγάρι και παρά τις προσπάθειές μας πέθανε στο χρόνο επάνω. Έτσι, έμεινα έρημος και ορφανός, μη γελάς, αυτό ένιωσα όταν την έχασα κι εκείνη. Από τότε πάνε τρία χρόνια περίπου, ζω μόνος μέσα σ' ένα σπίτι που μου θυμίζει τα πάντα από τη νηπιακή μου ηλικία μέχρι σήμερα».

Είδε τα μάτια της να συννεφιάζουν σαν να συνέπασχε κι εκείνη και βιάστηκε να της πει:

«Μου λείπουν πολύ, ιδίως τις γιορτές, όταν όλοι μαζί γύρω από το τραπέζι ήμασταν μια ευτυχισμένη και χαρούμενη οικογένεια. Όταν ο αδελφός μου με δική του θέληση έφυγε για το Παρίσι να σπουδάσει αρχιτέκτονας, νόμισα ότι ο μισός μου εαυτός τον ακολούθησε. Είχα όμως τους γονείς μου και μπόρεσα κάπως να το ξεπεράσω. Μετά όμως, όταν ένας-ένας άρχισαν να φεύγουν

και αυτοί, η ζωή μου χωρίς υπερβολή μαύρισε. Προσπαθώ μέσα από τη δουλειά και τους λίγους καλούς φίλους να ξεγελιέμαι, αλλά δεν μου φτάνουν αυτά, εν αντιθέσει με άλλους που θα ήταν ευτυχισμένοι αν βρίσκονταν στη θέση μου. Με αυτά δεν θέλω να πω ότι είμαι κανένας γκρινιάρης ή μονόχνοτος, αντίθετα πιστεύω ότι κάτι διαφορετικό περιμένω για να πάρει η ζωή μου άλλη στροφή».

Την κοίταξε για λίγο επίμονα, σαν να ήθελε να της περάσει το μήνυμα πάνω στα τελευταία που είπε, και η Αγγελική τελειώς αθώα του απάντησε:

«Σου εύχομαι μέσα από τα βάθη της καρδιάς μου αυτό το άλλο που περιμένεις και αποζητάς να μην αργήσει να έρθει, είσαι πολύ καλός και ευγενικός και ομολογώ ότι δεν περίμενα μέσα σε αυτό το πλήθος να γνωρίσω έναν τέτοιο άνθρωπο».

«Ευχαριστώ για τα καλά σου λόγια, αλλά εγώ τι να πω για σένα; Μέχρι χθες δεν πίστευα ότι υπάρχουν κοπέλες του δικού σου είδους και σταματάω εκεί, γιατί αν πω κι άλλα, νομίζω ότι θα με σταματήσεις και θα γίνεις κόκκινη σαν παπαρούνα, κι αυτό σου λέω ότι σου πάει πολύ».

Πράγματι, εκείνη έγινε ολοπόρφυρη, έσκυψε το κεφάλι και του είπε:

«Δεν έχω συνηθίσει να μου μιλάνε έτσι, γι' αυτό δεν μπορώ παρά να αισθάνομαι άβολα, πάντως σ' ευχαριστώ για το θάρρος που μου δίνεις».

Είχαν ήδη τελειώσει κι εκείνος κάλεσε το γκαρσόν να πληρώσει.

«Μην πιστεύεις ότι γλύτωσες από μένα, τώρα θα ήθελα να πάμε κάπου να πιούμε έναν καφέ ή να πάρουμε ένα γλυκό και να συνεχίσουμε τη συζήτηση».

«Και αυτό που με έφερες πολύ είναι, δεν θα ήθελα να σου φάω άλλο χρόνο».

«Αυτό μην το ξαναπείς, άλλωστε θέλω να πιστεύω ότι τώρα που γνωριστήκαμε θα μπορούμε να βλέπομαστε συχνά και να τα λέμε. Μην ξεχνάς ότι παραλίγο να σε σκοτώσω κι αυτό δεν ξεπληρώνεται μόνο με μία συνάντηση...»

Τα είπε αυτά και το ανοιχτόκαρδο γέλιο του την έκανε να τον παρατηρήσει πιο προσεκτικά. Της άρεσε, όχι μόνο σαν άντρας, γιατί ήταν πραγματικά όμορφος, μα πιο πολύ την τράβηξαν τα μάτια του, που τη διαπερνούσαν στέλνοντάς της πρωτόγνωρα μηνύματα, καθώς η εμπειρία της με τους άντρες ήταν μηδενική. Στο γυμνάσιο, πέρα από κάποια πειράγματα από μέρους των αγοριών και το αθώο τους φλερτ, που πολλές φορές την έκανε να αισθάνεται άσχημα, σχεδόν αηδία, ποτέ δεν την είχε κοιτάξει ή περιποιηθεί έτσι ένας άντρας κι αυτό την έκανε να νιώθει ευχάριστα και να ανεβαίνει η αυτοπεποίθησή της. Εκείνος την άφησε για λίγο στις σκέψεις της, πλήρωσε και αμέσως της είπε:

«Τέρμα η σιωπή, ώρα για καφέ και γλυκό!»

Σηκώθηκαν, πήγαν στο αυτοκίνητο και μετά από λίγο βρίσκονταν καθισμένοι σ' ένα πολύ ωραίο ζαχαροπλαστείο. Αφού παρήγγειλε και για λογαριασμό της καφέ και γλυκό, συνέχισε την κουβέντα σαν να μην την είχαν διακόψει.

«Λοιπόν, σου συνιστώ να μην απογοητεύεσαι για τίποτε, έχεις όλα τα προσόντα που χρειάζονται για να φτιάξεις τη ζωή σου όπως εσύ την ονειρεύτηκες. Εκείνο που σου λείπει είναι η πίστη στον εαυτό σου, για το λόγο αυτό ξέχνα χωριό και ό,τι άλλο σε κάνει να αισθάνεσαι έτσι και ξεκίνα!»

«Εσύ καλά τα λες, αλλά χωρίς δουλειά τι μπορώ να κάνω και πώς να αισθάνομαι;»

«Α! δεν θέλω ηττοπάθεια, δουλειά θα βρούμε και τότε να δούμε τι άλλο θα έχεις να μου πεις».

Συνέχισαν να μιλάνε σαν δύο καλοί και παλιοί φίλοι, ώσπου η Αγγελική ρώτησε την ώρα, γιατί είχε αρχίσει να σουρουπώνει.

«Ω! μην κοιτάς την ώρα, σε παρακαλώ, περνάμε τόσο ωραία, εκτός κι αν σε περιμένει κάποιος».

«Κανένας απολύτως, εκτός από τη φίλη μου, ας μην της δώσω το δικαίωμα να με ρωτήσει πού ήμουν και γιατί άργησα».

«Θα φύγουμε αμέσως, αφού πρώτα μου υποσχεθείς πως θα σε δω ξανά και πολύ σύντομα μάλιστα».

«Εντάξει, έχω το τηλέφωνό σου, θα σε πάρω και τα λέμε».

«Α! όχι, δεν κατάλαβες καλά, θα ορίσουμε από σήμερα το επόμε-

νο ραντεβού μας. Τι θα έλεγες για αύριο, το πολύ μεθαύριο, για να μπορώ να σου πω τι έκανα για δουλειά, όπως σου υποσχέθηκα;»

«Τότε ας πούμε για την Τετάρτη, μια κι έχεις κλειστά το απόγευμα».

«Μπράβο σου, το τράβηξες και μια μέρα πιο πίσω, ας είναι» κι αμέσως γέλασε μ' εκείνο το ανοιχτόκαρδο γέλιο του. Αυτή τη φορά ήταν αποφασισμένος να την πάει έξω από την πόρτα του σπιτιού που έμενε και να μην την πάθει σαν την πρώτη φορά.

Όταν έφτασαν στη Σαρρή, εκείνη του είπε να την αφήσει στο γνωστό τους μέρος, εκείνος όμως αρνήθηκε λέγοντας:

«Ένας ιππότης δεν αφήνει ποτέ μια γυναίκα στο δρόμο, θα σε πάω έξω από την πόρτα σου να σε δω να μπαίνεις μέσα και μετά θα φύγω ήσυχος πια».

«Έτσι πάντα τυπικός είσαι στη ζωή σου;»

«Προσπαθώ να είμαι πάντα εντάξει σχεδόν με όλους. Εδώ όμως το πράγμα είναι διαφορετικό, έχω ευθύνη απέναντί σου, θέλω να σε νιώσω ασφαλή».

Όσπου να τα πουν αυτά, η Αγγελική τού είπε να στρίψει δεξιά και μετά από δύο μονοκατοικίες τον σταμάτησε γιατί είχαν φτάσει. Χαιρετήθηκαν, της υπενθύμισε το ραντεβού της Τετάρτης και την παρακολούθησε, ώσπου την είδε ν' ανοίγει μια πόρτα και να μπαίνει σ' ένα ισόγειο σπιτάκι. Του έγνεψε με το χέρι και χάθηκε μέσα. Ο Άρης ένιωσε πολύ όμορφα και αυτή τη στιγμή αρκετά ασφαλής ότι δεν πρόκειται να τη χάσει, αφού ήξερε πού ακριβώς μένει. Ξεκίνησε για το σπίτι του, που δεν ήταν πολύ μακριά από της Αγγελικής, με μια ευχάριστη διάθεση που είχε καιρό να αισθανθεί. Αφού πάρκαρα, άνοιξε την εξώθυρα και το σπίτι τον υποδέχτηκε σιωπηλό, αλλά αυτή τη φορά ήταν χαρούμενος, σχεδόν ευτυχισμένος, όλα τού φαινόταν όμορφα και όχι μελαγχολικά. Άνοιξε τα παράθυρα να μπει φρέσκος αέρας, ανέπνευσε το άρωμα από τις νεραντζιές και τα άλλα δέντρα, έφερε ένα γύρο τα άλλα δωμάτια και ξάπλωσε ανάσκελα με ανοιχτά τα χέρια. Όλο του το είναι ήταν γεμάτο από εκείνη, έβλεπε τα μάτια της να του χαμογελούν όπως αυτά ήξεραν και μια ανείπωτη ευτυχία τον πλημμύρισε, είχε καιρό να νιώσει έτσι.

«Θεέ μου, πόσο την αγαπάω, λες και τη γνωρίζω χρόνια... Αν είμαι τυχερός, θα πρέπει να την κάνω γυναίκα μου».

Ξεντύθηκε, ξάπλωσε, έβαλε το ραδιόφωνο που είχε στο κομοδίνο του, για να χαθεί σ' ένα ονειροπόλημα που τελειωμό δεν είχε. Αυτό μαζί με τα τραγούδια που άκουγε τον κοίμισαν, για να ξυπνήσει το πρωί με μια γλυκιά αίσθηση και προσμονή μαζί για το επόμενο ραντεβού τους. Πολύ αργά κύλησαν η Δευτέρα, η Τρίτη και η μισή Τετάρτη, ώσπου να κλείσει μαζί με τον Αναστάση τα μαγαζιά και να πάει στο σπίτι του. Τώρα ο χρόνος κυλούσε ακόμη πιο αργά, μέχρι να έρθει η ώρα που θα την ξανάβλεπε. Στήθηκε ένα τέταρτο γρηγορότερα από την καθορισμένη ώρα και στύλωσε τα μάτια του στη γωνία απ' όπου έπρεπε να φανεί. Δεν άργησε να δει τη φιγούρα της να ξεπροβάλλει και η καρδιά του γοργοχτύπησε. Γελαστή έφτασε κοντά του και εκείνος άπλωσε τα χέρια του να την καλωσορίσει και κράτησε για αρκετή ώρα τα δικά της μέχρι εκείνη να τα τραβήξει.

«Καλώς την, τι κάνεις;»

«Είμαι καλά, εσύ;»

«Κι εγώ καλά, τώρα που σε ξανάδα ακόμη καλύτερα» τόλμησε να πει και τα μάτια του γύρεψαν τα δικά της. Είδε τα μάγουλά της να ροδιζουν, πράγμα που την έκανε ακόμη πιο όμορφη κι αυτό δεν παρέλειψε να της το πει.

«Όταν κοκκινίζεις γίνεσαι πολύ όμορφη, σου πάει πολύ!»

Την ίδια στιγμή σήκωσε το χέρι του και ακούμπησε το μάγουλό της. Εκείνη αιφνιδιασμένη κοκκίνισε ακόμα περισσότερο και γέλασε αμήχανα, ενώ αυτός, χωρίς να δώσει συνέχεια, της άνοιξε την πόρτα του αυτοκινήτου για να μπει.

Πήραν το δρόμο της Ακρόπολης, έφτασαν στη Συγγρού και από εκεί ευθεία για την παραλία. Εκείνη έβλεπε άλλη μια πλευρά της Αθήνας και έμενε σιωπηλή. Δεν της μίλησε καθόλου, μόνο την παρακολουθούσε και την άφηγε να απολαύσει τη διαδρομή. Κάποια στιγμή συνήλθε και γύρισε προς το μέρος του.

«Με συγχωρείς για τη μουγγαμάρα μου, αλλά όλα όσα βλέπω είναι τόσο εντυπωσιακά που αφαιρέθηκα. Η Αθήνα είναι πολύ ωραία, νομίζω ότι την αγαπούσα πριν έρθω, πόσο μάλλον τώρα που είμαι εδώ και τη ζω έστω και με αυτές τις συνθήκες».

«Κι ακόμη δεν είδες τίποτε, έχει τόσες ομορφιές που, χωρίς να το θέλεις, γίνεσαι σκλάβος της».

«Είσαι πολύ τυχερός που γεννήθηκες εδώ, αλλά δεν μου είπες πού πάμε;»

«Σήμερα θα γνωρίσεις τις παραλίες της και στο τέλος θα μου πεις τις εντυπώσεις σου, απόλαυσε τώρα τη διαδρομή δίπλα στη θάλασσα κι εγώ θα σου λέω τις τοποθεσίες».

Βγήκαν στο Φάληρο και πήραν τον παραλιακό, με την Αγγελική να μη χορταίνει να κοιτάζει και να φωτογραφίζει με το φακό των ματιών της τα πάντα και τον Άρη να της λέει τα ονόματα των περιοχών και χίλιες άλλες λεπτομέρειες. Μετά από ώρα έφτασαν στη Βάρκιζα και πάρκαρε δίπλα στη θάλασσα.

«Φτάσαμε, για σήμερα φτάνει μέχρις εδώ. Έχουμε όλο το χρόνο μπροστά μας για να γνωρίσεις μέχρι το Σούνιο όλες τις παραλίες, τώρα εγώ πεινάω σαν λύκος, εσύ;»

«Εγώ, έτσι εκστασιασμένη που είμαι από αυτή την υπέροχη διαδρομή και το τοπίο, δεν σκέφτομαι καθόλου το φαγητό».

«Τρώγοντας έρχεται η όρεξη κι εδώ έχει πολύ φρέσκο ψάρι ή μήπως δεν το τρως; Έχει και ό,τι άλλο θελήσεις, αλλά είναι κρίμα να είσαι δίπλα στη θάλασσα και να μη φας θαλασσινό!»

«Όλα τα τρώω, δεν έχω ιδιαίτερες προτιμήσεις».

Την έπιασε αγκαζέ κι εκείνη δεν τραβήχτηκε, αλλά τον άφησε να την οδηγήσει σ' ένα μαγαζί που ήταν σχεδόν μέσα στη θάλασσα.

«Σου αρέσει εδώ;»

«Είναι να το ρωτάς, σαν ψέματα μου φαίνονται όλα αυτά που ζω και για άλλη μια φορά θα ήθελα να σε ευχαριστήσω».

«Τελικά, η τύχη ήξερε τι έκανε όταν βρέθηκες δίπλα στις ρόδες του αυτοκινήτου μου. Εσύ πιστεύεις ότι όλα είναι γραμμένα στη ζωή και πως η μοίρα μας καθορίζει τα πάντα;»

«Αν κρίνω από τη γνωριμία μας, άρχισα ήδη να το πιστεύω. Ούτε στα τρελά όνειρά μου δεν θα μπορούσα να φανταστώ ότι θα γνωρίσω κάποιον με τις γνωστές συνθήκες και τώρα να βρίσκομαι δίπλα στη θάλασσα, που πολύ λίγες φορές έχω δει στη ζωή μου, ας είσαι καλά!»

Ο Άρης την κοίταζε που μιλούσε και δεν χόρταινε να την ακούει. Ήταν αγνή, αυθόρμητη και πάνω απ' όλα απλή, ο εαυτός της

χωρίς προσποίηση. Ήρθε ο σερβιτόρος, έδωσαν την παραγγελία και συνέχισαν την κουβεντούλα, λες και γνωρίζονταν χρόνια.

«Τι έκανες με τη δουλειά, πού πήγες, βρήκες τίποτε;»

«Πήγα σε μερικές αγγελίες και μου είπαν να ξαναπεράσω. Αρχισα ν' απογοητεύομαι, αν και είναι πολύ γρήγορα να το βάλω κάτω. Έχω κι εγώ το πείσμα μου, πού θα μου πάει;»

«Θα μπορούσα εγώ να σε πάρω για πωλήτρια στο μαγαζί μου, αλλά δεν νομίζω ότι πρέπει να χαραμιστείς έτσι, θα ψάξουμε για κάτι καλό. Μη βιάζεσαι, όλα θα έρθουν στην ώρα τους, γι' αυτό ας απολαύσουμε το φαγητό που έρχεται κι ας είμαστε αισιόδοξοι.»

«Μπορεί να έχεις και δίκιο, ίσως είμαι λιγάκι βιαστική, ενώ δεν έχω παρά μόνο δεκαπέντε ημέρες που πάτησα το πόδι μου στην Αθήνα.»

Αφοσιώθηκαν στο φαγητό με το κύμα να σπάει στην παραλία και την Αγγελική μαγεμένη να κοιτάζει την απεραντοσύνη της γαλήνιας θάλασσας.

«Σου αρέσει, θα ήθελες να μένεις δίπλα στη θάλασσα;»

«Για μένα είναι κάτι άγνωστο, αλλά μου αρέσει πολύ. Μένω όμως πιστή στα ποτάμια και τα βουνά, που από αυτά έχουμε άφθονα στην πατρίδα μου, αν και πολύ λίγα έχω δει.»

Είπαν πολλά και συζήτησαν άλλα τόσα, την ανάγκασε με τις εύστοχες ερωτήσεις του ν' απαντήσει σε ό,τι ήθελε να μάθει. Του άρεσε αυτό το απλό κορίτσι από την επαρχία, είχε μια φρεσκάδα και γοητεία που όσο την κοίταζε, τόσο πιο πολύ διαισθανόταν ότι θα παίξει σπουδαίο ρόλο στη ζωή του και αυτό του άρεσε, τον γοήτευε. Ήρθε η ώρα να φύγουν και με βαριά καρδιά ζήτησε από τον σερβιτόρο το λογαριασμό, πλήρωσε και σηκώθηκαν, μα πριν μπουκν στο αυτοκίνητο έτσι αυθόρμητα της είπε:

«Όσες ώρες και να είμαι μαζί σου δεν μου φτάνουν, πάλι κι άλλες τόσες θα ήθελα ακόμα. Εσένα σου αρέσει η παρέα μου;»

«Να είσαι σίγουρος πως αν δεν μου άρεσε, δεν θα ήμουνα αυτή τη στιγμή μαζί σου. Σε εκτίμησα από την πρώτη στιγμή, γιατί είσαι ειλικρινής και τίμιος άντρας.»

«Σ' ευχαριστώ για αυτά που είπες και θέλω να ξέρεις ότι ποτέ δεν θα σε απογοητεύσω.»

Την κοίταξε επίμονα σαν να ήθελε να της περάσει όσα αισθάνονταν εκείνη ακριβώς τη στιγμή και δεν ήταν άλλο από απέραντη αγάπη και έρωτα τρελό. Αμέσως της άνοιξε την πόρτα, μη θέλοντας να προχωρήσει περισσότερο, γιατί κατάλαβε ότι ήδη είχε πει αρκετά. Έβαλε το ραδιόφωνο και πήραν το δρόμο της επιστροφής, με την Αγγελική να σιγοτραγουδάει κι εκείνον να νιώθει πολύ ευτυχισμένος. Κάποτε έφτασαν, σταμάτησε έξω από το σπίτι και της είπε:

«Πάντοτε τα ωραία τελειώνουν πολύ γρήγορα, ελπίζω να περάσες καλά και να το ευχαριστήθηκες».

«Θέλει και ρώτημα, δεν φαίνεται;»

«Πότε θα σε ξαναδώ, τι θα έλεγες για το Σάββατο το βράδυ;»

Περίμενε με αγωνία την απάντησή της, η οποία δεν άργησε να έρθει.

«Δεν έχω αντίρρηση, μόνο να ξέρω την ώρα».

«Στις επτά είναι καλά;»

«Είμαστε σύμφωνοι και πάλι ευχαριστώ για όλα!»

«Μην το ξαναπείς αυτό, εγώ σ' ευχαριστώ για τη γλυκιά σου παρέα. Μ' έκανες να αισθάνομαι πολύ διαφορετικά από άλλες φορές!»

Μόλις τα είπε αυτά, πήρε το χέρι της, την κοίταξε με όση αγάπη μπορούσε να της μεταδώσει και το φίλησε. Εκείνη μετά από λίγα λεπτά αμηχανίας του είπε:

«Εις το επανιδείν, λοιπόν, Άρη».

Βγήκε από το αυτοκίνητο και αρκετά αναστατωμένη έφτασε στην είσοδο, σήκωσε το χέρι, τον χαιρέτησε και αμέσως μπήκε μέσα. Μόλις την έκλεισε, ακούμπησε πάνω της, για να μπορέσει να ελέγξει τους χτύπους της καρδιάς της, που πήγαινε να σπάσει. Αυτός ο νέος άντρας την αναστάτωνε, την έκανε να νιώθει κάτι πρωτόγνωρο, κάτι σαν ευτυχία, που ήθελε να γελάσει, να χορέψει, να τραγουδήσει.

«Συμμαζέψου, Αγγελική, ονειρεύεσαι και όλα τα όνειρα όχι μόνο δεν βγαίνουν πάντα αληθινά, αλλά πολλές φορές σβήνουν πριν καλά-καλά αρχίσουν. Ψυχραιμία λοιπόν, γιατί φαίνεται πως έχεις μεγάλη φαντασία και δεν θα σου βγει σε καλό!»

Μπήκε στο μικρό χολ, ευτυχώς έλειπε η φίλη της και δεν χρειαζόταν να δώσει εξηγήσεις και ραπόρτο. Ήταν τρία χρόνια μεγαλύτερή της, είχε έρθει στην Αθήνα μόλις τελείωσε το γυμνάσιο και αυτό της δημιουργούσε την ευθύνη να τη συμβουλεύει και να την καθοδηγεί. Ήταν αρραβωνιασμένη μ' ένα πολύ καλό παιδί και πολύ γρήγορα ετοιμάζονταν για το γάμο. Μέσα στην απόλυτη ησυχία του μικρού σπιτιού ένωσε όμορφα, αλλά και αναστατωμένη από αυτό που πρώτη φορά της συνέβαινε. Ποτέ δεν είχε αισθανθεί έτσι, κι ας είχε πατήσει τα είκοσι. Σαν κορίτσι είδε πολλές φορές τα βλέμματα των συμμαθητών της, αλλά και των μεγαλύτερων ακόμα, να σταματάνε πάνω της και να την κοιτάζουν αλλιώς. Εκείνη όμως ποτέ δεν ένωσε τίποτε διαφορετικό, το αντίθετο, ήταν στιγμές που την ενοχλούσε και τότε έφευγε απότομα. Τώρα, όμως, έτσι όπως την κοιτάζαν αυτά τα μάτια του Άρη όχι μόνο της άρεσε, αλλά την ταξίδευαν σε άλλους πρωτόγνωρους κόσμους. Αναρωτήθηκε αν όλα αυτά είναι αληθινά ή τα φτιάχνει η ίδια με τη φαντασία της.

«Μπορεί και από υποχρέωση για αυτό το ατύχημα που συνέβη να μου φέρεται έτσι, μπορεί ακόμα και να με λυπάται που δεν έχω δουλειά, τίποτε από αυτά δεν αποκλείεται. Πρέπει να κρατήσω τη φαντασία μου που καλπάζει και να προσγειωθώ. Άσε, λοιπόν, τα ονειροπολήματα, Αγγελική, και προσπάθησε να βρεις καμιά δουλειά, να βάλεις μία σειρά στη ζωή σου και, άμα μπορέσεις, να βοηθήσεις τη φουκαριάρα τη μάνα σου, που παλεύει ασταμάτητα για σας τους τρεις».

Σήκωσε ψηλά το κεφάλι, πήρε μια εφημερίδα και άρχισε να σημειώνει τις διευθύνσεις στις οποίες έπρεπε να πάει την άλλη μέρα. Ξεντύθηκε και ξάπλωσε, γιατί μετά από αυτό το λίγο κρασάκι που ήπια αισθάνθηκε μια γλυκιά κούραση και τα μάτια της έκλειναν. Δεν άργησε να την πάρει ο ύπνος και να την ταξιδέψει εκεί που θα ήθελε να ήταν στον ξύπνιο της, αλλά η σκληρή πραγματικότητα το έδιωχνε την ίδια στιγμή. Πάντως, το πρωί ξύπνησε ευδιάθετη και με όρεξη να πάρει πάλι τους δρόμους. Μέχρι το μεσημέρι είχε χτυπήσει τέσσερις πόρτες, αλλά τίποτε δεν έγινε, άλλοι της έλεγαν να περάσει αργότερα, άλλοι ότι η θέση πιάστηκε και σ' άλλη μία

ο κύριος της έδωσε να καταλάβει από την πρώτη κουβέντα τις προθέσεις του, πράγμα που την έκανε να φύγει αηδιασμένη και χωρίς να πει αντίο. Στην τελευταία ένας ηλικιωμένος προϊστάμενος στο λογιστήριο της είπε ότι σε δύο μήνες θα έφευγε μια κοπέλα, της ζήτησε δε το τηλέφωνό της για να την ειδοποιήσει, και καθώς δεν είχε, έδωσε μόνο τη διεύθυνσή της. Το ίδιο επαναλήφθηκε και την άλλη μέρα, όπου στην τελευταία συνάντηση της είπαν να την πάρουν σαν πωλήτρια σε ένα μεγάλο κατάστημα, αλλά με δοκιμή και, αν ήθελε, θα μπορούσε να αρχίσει από τη Δευτέρα. Με μεγάλη απογοήτευση κύλησε και αυτή η μέρα, πήρε όμως την απόφαση να πάει σ' εκείνο το κατάστημα προσωρινά, ώσπου να βρει κάτι καλύτερο.

Ξημέρωνε Σάββατο και δεν είχε διάθεση ν' αρχίσει πάλι τον ποδαρόδρομο και το ψάξιμο. Μόλις η φίλη της έκλεισε την πόρτα για να πάει στη δουλειά, εκείνη γύρισε από το άλλο πλευρό και σε λίγο την πήρε ξανά ο ύπνος. Όταν άνοιξε τα μάτια της, είδε ότι κόντευε μεσημέρι, τεντώθηκε και μια γλυκιά προσμονή γέμισε το είναι της στη σκέψη ότι το βραδάκι θα δει τον Άρη.

Όλες αυτές τις ημέρες λίγο το ψάξιμο της δουλειάς, λίγο η κούραση δεν είχε το χρόνο να τον σκεφτεί, τώρα όμως ήρθε απρόσκλητος και δεν έλεγε να φύγει από τη σκέψη της. Έδωσε μια στα σκεπάσματα, πετάχτηκε όρθια και πήγε στο υποτυπώδες μπάνιο να λουστεί και να πλυθεί. Έπιασε τον εαυτό της να σιγοτραγουδάει και αυτό της άρεσε. Αφού τελείωσε, φόρεσε ένα λουλουδάτο φόρεμα που της είχε ράψει η μάνα της λίγες ημέρες πριν φύγει για την Αθήνα, πήρε μαζί της μια πλεχτή ζακετούλα, χτένισε τα πλούσια σγουρά μαλλιά της και να την έτοιμη για τη συνάντηση με τον Άρη. Έκλεισε πίσω της την πόρτα και ζωηρά, σχεδόν χοροπηδώντας, έφτασε στη στροφή της Σαρρή. Τον αντίκρισε όρθιο έξω από το αυτοκίνητο και η καρδιά της άρχισε να χτυπάει γρήγορα. Πλησιάζοντας τον είδε να την κοιτάζει επίμονα και ένα απροσδιόριστο χαμόγελο να πλανιέται στα χείλη του. Μόλις έφτασε κοντά του, πριν ακόμα της δώσει το χέρι του, τον άκουσε να της λέει:

«Καλώς την τη λαφίνα μου!»

Εκείνη σαν μαγνητισμένη του έδωσε το χέρι της, για να την τραβήξει πάνω του και να την κρατήσει αρκετά λεπτά, που στην Αγγελική φάνηκαν αιώνας. Την απομάκρυνε από την αγκαλιά του, την κοίταξε και πρόσθεσε:

«Είσαι πολύ όμορφη και ειδικά σήμερα λάμπεις, τι συμβαίνει; Αλλά έλα, ας μην καθόμαστε, μπες μέσα και στο δρόμο μού τα λες!»

Αφού ξεκίνησε, πρόσθεσε: «Έλα, σε ακούω!»

«Ω! τίποτε το ιδιαίτερο, απλώς μετά από πολύ ποδαρόδρομο και αρκετές πόρτες που χτύπησα βρήκα κάτι, όχι σπουδαίο βέβαια, αλλά προς το παρόν είναι κάτι σαν μία αρχή».

«Τι είναι αυτό;»

«Ένα κατάστημα γυναικείων ενδυμάτων».

«Και τι δουλειά θα κάνεις εκεί;»

«Πωλήτρια, αλλά αυτό πιστεύω ότι θα είναι προσωρινό, μέχρις ότου βρω κάτι καλύτερο».

«Μα, αυτή τη δουλειά μπορώ να σου την προσφέρω κι εγώ, δεν χρειάζεται να πας σε ξένους. Αλλά νομίζω ότι δεν σου πάει αυτού του είδους η απασχόληση, για το λόγο αυτό μη βιαστείς. Έχω πει σε δύο φίλους και πιστεύω ότι θα προκύψει κάτι πολύ καλό. Σε παρακαλώ, μην πας, κάνε λίγη υπομονή και να δεις ότι όλα θα πάρουν τον καλό δρόμο».

«Θα δούμε, θα το σκεφτώ ξανά».

Εκεί σταμάτησαν την κουβέντα, γιατί ήδη είχαν φτάσει στην Πλάκα κοντά στην οδό Τριπόδων. Πάρκαρε, την πήρε από το χέρι και την οδήγησε στον κήπο μιας παλιάς ταβέρνας του Σταματόπουλου. Διάλεξε ένα απόμερο τραπέζι κάτω από ένα γιασεμί, την έβαλε να καθίσει και αμέσως πήρε θέση απέναντί της.

«Σου αρέσει εδώ;»

«Πολύ, μόνο που δεν ξέρω πού ακριβώς βρίσκομαι!»

«Έχεις δίκιο, είμαστε στην Πλάκα, είναι η παλιά Αθήνα. Άλλη φορά θα σε φέρω να περπατήσουμε τα στενά της δρομάκια να τη δεις και τότε θα μου πεις τις εντυπώσεις σου».

Όταν ήρθε ο σερβιτόρος, παρήγγειλε ένα σωρό μεζέδες, μαζί και τη γνωστή ρετσίνα χύμα. Όλη αυτή την ώρα δεν έπαψε να την κοιτάζει και η καρδιά του να χτυπά σαν τρελή. Ήταν τόσο

όμορφη, τόσο δροσερή, αλλά και τόσο παιδί, που ο αυθορμητισμός της τον έκανε να νιώθει την ανάγκη να την προστατέψει, να τη συμβουλέψει και από την άλλη να την κλείσει στην αγκαλιά του και να μην τη βγάλει από εκεί σε όλη του τη ζωή. Αλλά κι εκείνη δεν πήγαινε πίσω, το γυναικείο της ένστικτο, κι ας μην είχε την πείρα, της έλεγε ότι αυτά τα μάτια που την κοιτάζουν έτσι δεν λένε παρά μόνο ότι του αρέσει σαν γυναίκα και αυτό όχι μόνο την κολάκευε, αλλά έκανε την καρδιά της να χτυπάει σαν τρελή. Ήρθαν τα φαγητά κι εκείνος έκοψε ένα κομμάτι ψητό κρέας και πλησίασε το πιρούνι στο στόμα της.

«Θέλω να το δοκιμάσεις πρώτη και να μου πεις αν είναι καλοψημένο και νόστιμο».

Εκείνη, άμαθη από τέτοιες αβρότητες, όπως και το τράβηγμα της καρέκλας, έμεινε να τον κοιτάζει με ανοιχτό το στόμα, οπότε εκείνος βρήκε την ευκαιρία και της το έδωσε. Έβαλαν ταυτόχρονα τα γέλια και αφού το μάσησε, είπε:

«Πάρα πολύ νόστιμο, ακόμα και από το αρνί στη γάστρα της μάνας μου!»

Άρχισαν να τρώνε και ο Άρης όλη την ώρα σήκωνε το ποτήρι τότε στην υγεία του ενός και τότε στην υγεία του άλλου. Η Αγγελική μόλις που ακουμπούσε το ποτήρι στο στόμα της, έπινε λιγάκι και το άφηνε στο τραπέζι. Ο Άρης, όμως, ήπια μερικά θέλοντας να πάρει θάρρος, να λυθεί η γλώσσα του και να της μιλήσει πιο ανοιχτά. Κατά έναν περίεργο τρόπο αυτός ο εξοικειωμένος με τις γυναίκες εδώ μπροστά σε αυτό το λουλούδι, όπως την έλεγε από μέσα του, του δενόταν η γλώσσα, έχανε το θάρρος του. Τελείωσαν το φαγητό, παράγγειλε και το τέταρτο κατοστάρι και η κουβέντα συνεχιζόταν σ' ένα ευχάριστο και φιλικό κλίμα, με την Αγγελική να μιλάει πιο πολύ και εκείνον να ακούει. Διηγιόταν από τη ζωή της διάφορα περιστατικά, τα πιο πολλά από τα παιδικά και μαθητικά της χρόνια, γιατί άλλη πείρα δεν είχε πιο πέρα. Σιγά-σιγά και με την προτροπή του Άρη ξετύλιξε όλο το κουβάρι της μικρής της ζωής. Του μίλησε για την οικογένειά της, τις χαρές και τις λύπες της, τις απογοητεύσεις και ακόμα τις προτεραιότητες, που δεν ήταν άλλες, όπως του είπε, από το να βρει μια δουλειά και παράλληλα να σπουδάσει.

«Αυτά είναι όσα θέλεις για τη ζωή σου, Αγγελική μου;»

«Προς το παρόν τι άλλο μπορώ να ζητήσω; Βλέπεις σε τι κατάσταση είμαι!»

«Και την προοπτική ενός γάμου δεν τη σκέφτεσαι καθόλου;»

«Α! εδώ με κάνεις να γελάω, εγώ δεν έχω δεύτερο φουστάνι και εσύ μου μιλάς για γούνες. Ευτυχώς που είμαι προσγειωμένη και μπορώ να βλέπω χωρίς παρωπίδες».

«Όσο κι αν είσαι ρεαλίστρια, δεν μπορείς να ξέρεις τι σου επιφυλάσσει η τύχη, η ίδια η ζωή!»

Εκεί σήκωσε το ποτήρι για να πιουν στην υγεία της και είπε:

«Απόψε αισθάνομαι πολύ χαρούμενος και ευγνωμονώ την ώρα και τη στιγμή που σε γνώρισα. Άρχισες να παίζεις πολύ σπουδαίο ρόλο στη ζωή μου, γι' αυτό θα ήθελα να μου πεις αν νιώθεις κάπως έτσι κι εσύ για μένα!»

Εκείνη κοκκίνισε, χαμήλωσε το κεφάλι και πριν προλάβει ν' απαντήσει, ένωσε το χέρι του να της σηκώνει το πρόσωπο και να την κοιτάζει ευθεία στα μάτια με ένα βλέμμα που την έκανε να γίνει ακόμα πιο κόκκινη. Έτσι όπως την είδε σαν ρόδινο τριαντάφυλλο, ακούμπησε το χέρι του πάνω στο δικό της και πρόσθεσε:

«Άσε, μη μιλάς, κατάλαβα ότι δεν σου είμαι αδιάφορος. Αν ήξερες πόσο κουράγιο μου έδωσες να συνεχίσω. Από την πρώτη στιγμή που σε γνώρισα μου έκανες τρομερή εντύπωση και έκτοτε δεν μπόρεσα ούτε λεπτό να σε βγάλω από τη σκέψη μου. Όλες αυτές τις ημέρες που γνωριζόμαστε και κυρίως από την αγωνία που αισθάνομαι ώσπου να σε δω κατάλαβα ότι σ' αγαπώ. Σ' αγάπησα από τη στιγμή που άνοιξες τα μάτια και με κοίταξες, σ' αγάπησα έτσι που δεν έχω αγαπήσει άλλη φορά στη ζωή μου».

Ήδη ώρα μιλούσε ο Άρης, εκείνη είχε σκύψει το κεφάλι και προσπαθούσε να συγκρατήσει την τρεμούλα που τάραζε το κορμί της. Άκουγε τα λόγια του και δεν πίστευε ότι προορίζονταν για κείνη, νόμιζε ότι ήταν όνειρο, που ξυπνώντας θα χαθεί η μαγεία του. Όταν άκουσε το «σ' αγαπώ», η καρδιά της φτερούγισε και αμέσως συνειδητοποίησε ότι κάπως έτσι αισθάνεται και η ίδια. Ένας φόβος τής χώρισε τα σωθικά στη σκέψη ποια είναι αυτή που μπορεί να σταθεί δίπλα του και ενώ σκεφτόταν αυτά που της είπε, τον άκουσε να λέει:

«Θα ήθελα να μου μιλήσεις με όλη την ειλικρίνεια που σε διακρίνει, τι ακριβώς αισθάνεσαι για μένα, αν δεν σου είμαι αδιάφορος και αν θα μπορούσες να μ' αγαπήσεις κι εσύ».

Πέρασε πολλή ώρα ώσπου ν' απαντήσει, σε σημείο η καρδιά του να χτυπάει ανεξέλεγκτα και η αγωνία του να μεγαλώνει συνεχώς. Εκείνη με σιγανή φωνή και μάτια χαμηλωμένα είπε:

«Είναι η πρώτη φορά που αισθάνομαι έτσι παράξενα και αυτό δεν είναι παρά αγάπη. Ναι, σ' αγαπάω κι εγώ, αυτή είναι η αλήθεια, είσαι ο πρώτος μου έρωτας!»

Μόλις τα είπε αυτά, δάκρυα άρχισαν ν' αναβλύζουν από τα μάτια της. Εκείνος, αιφνιδιασμένος, έσυρε την καρέκλα δίπλα της, πέρασε το χέρι του πάνω στην πλάτη της και φανερά ταραγμένος είπε:

«Δεν μπορείς να φανταστείς, κορίτσι μου, πόσο ευτυχισμένο με κάνεις με την απάντησή σου. Αν ήξερες μόνο πόσο σε αγαπάω, θέλω όλη μου τη ζωή να τη ζήσω δίπλα σου, γι' αυτό σε ρωτάω. Θα ήθελες να γίνεις γυναίκα μου και να περάσουμε τον υπόλοιπο βίο μας ο ένας δίπλα στον άλλο;»

Τότε ήταν που ξέσπασε σ' αναφιλητά, χωρίς να μπορεί ν' απαντήσει. Την έσφιξε πάνω του, την άφησε να ηρεμήσει και περίμενε. Σε λίγο την άκουσε να του λέει:

«Και βέβαια δέχομαι, για μένα είναι κάτι το αναπάντεχο, αλλά το σκέφτηκες καλά; Εγώ είμαι μια φτωχή κοπέλα και χωρίς δουλειά!»

Στο άκουσμα των τελευταίων της λέξεων δεν κρατήθηκε και έβαλε τα γέλια, ενώ την έσφιγγε ακόμα πιο πολύ πάνω του.

«Δηλαδή η δουλειά της οικοδέσποινας και της μάνας δεν σου φτάνουν; Αν είναι έτσι, θα έρθεις να δουλέψεις στα μαγαζιά, αλλά ένα πρέπει να ξέρεις, ότι εγώ είμαι παλαιών αρχών και θέλω τη γυναίκα μου στο σπίτι, με θεωρείς οπισθοδρομικό;»

«Φυσικά όχι, άλλωστε από επαρχία προέρχομαι κι εκεί αυτό είναι συνηθισμένο στις οικογένειες».

Την έσφιξε πάνω του και σηκώνοντας το πρόσωπό της προς το δικό του την κοίταξε βαθιά στα μάτια με άπειρη λατρεία.

«Με αυτά που σου είπα μη νομίζεις ότι είμαι κανένας απολίτιστος. Έζησα σε μια οικογένεια που οι γονείς μου λάτρευαν ο ένας

τον άλλον και αυτούς κουβαλάω σαν παράδειγμα για τη ζωή που ονειρεύομαι μαζί σου».

Εκείνη, αφημένη στο αγκάλιασμά του και στο νανούρισμα της φωνής του, νόμιζε ότι από στιγμή σε στιγμή θα πετάξει στα ουράνια, αλλά η ανάσα του κοντά στο αυτί της τη συνέφερε, όταν τον άκουσε να της ψιθυρίζει γλυκά:

«Ω! και να ήξερες πόσο σ' αγαπάω, μόνο πες το μου κι εσύ, για να πιστέψω ότι είναι αλήθεια και όχι ονειροπόλημα της στιγμής».

«Σ' αγαπώ, Άρη μου, και είσαι το πρώτο φτερούγισμα της καρδιάς μου, η πρώτη και παντοτινή αγάπη μου μέχρι να κλείσω τα μάτια μου...»

Προτού προλάβει κάτι να της πει, τους πλησίασαν δύο κανταδόροι με κιθάρα και ακορντεόν. Ο Άρης τούς ζήτησε να τους τραγουδήσουν το «Είδα μάτια» του Αττίκ κι εκείνοι, χωρίς να χάσουν χρόνο, άρχισαν με τις μελωδικές τους φωνές το τραγούδι. Άλλη έκπληξη για την Αγγελική, που στην κυριολεξία τα είχε χαμένα με όλα αυτά που της συνέβαιναν. Τους έδωσε ένα γερό πουρμπουάρ και έφυγαν αφήνοντάς την άλαλη μέσα στα γερά χέρια του, που την κρατούσαν σαν κάτι πολύτιμο και αγαπημένο. Ήταν αλήθεια, ήταν όνειρο, ακόμα δεν μπορούσε να το συνειδητοποιήσει. Κάθισαν λίγο ακόμη και αφού πλήρωσε, σηκώθηκαν, την κράτησε από τους ώμους και έτσι αγκαλιασμένοι περπάτησαν μέσα στα στενά δρομάκια της Πλάκας. Κάποια στιγμή, μη αντέχοντας άλλο και όπως περπατούσαν σε μια σκοτεινή γωνιά, τη γύρισε προς το μέρος του και ζήτησε το στόμα της. Εκείνη αφέθηκε στην αγκαλιά του και ένιωσε την επαφή των χειλιών του, στην αρχή απαλά, σιγά-σιγά όμως πιο ζεστά και πιο απαιτητικά. Της άρεσε αυτή η πρώτη εμπειρία, μόνο που ήταν άπραγη, δεν ήξερε πώς ν' αντιδράσει. Άφησε ελεύθερο τον εαυτό της, τον άντρα να την καθοδηγήσει και να την ταξιδέψει σε μια άγνωστη εμπειρία. Όταν μετά από λίγο την απομάκρυνε από κοντά του, την κοίταξε και είδε να είναι κατακόκκινη και αλλοπαρμένη.

Την έσφιξε πάλι απάνω του και την κράτησε σαν κάτι το πολύτιμο που μόλις βρήκε και έμειναν έτσι, χωρίς να μιλάνε. Άκουγαν μόνο τις καρδιές τους να χτυπούν σαν τρελές και τη ζέστη των κορμιών τους ν' ανεβαίνει. Πρώτος συνήλθε ο Άρης παρόλο τον

πόθο που αισθανόταν για αυτό το κορίτσι, το αμύριστο λουλούδι. Συγκρατήθηκε με μεγάλο κόπο και πιάνοντάς την από το χέρι συνέχισαν να περπατάνε στα στενά της Πλάκας. Από παντού ακούγονταν κιθάρες και τραγούδια που έβγαιναν μέσα από τις ταβέρνες. Μετά από αρκετή ώρα περιπλάνησης πήραν το δρόμο όπου είχε αφήσει το αυτοκίνητο. Αφού μπήκαν μέσα και πριν ξεκινήσει, την αγκάλιασε, τη φίλησε και της είπε:

«Αυτή τη νύχτα δεν πρέπει να την ξεχάσουμε ποτέ, θα είναι η δική μας άγια ώρα που σφράγισε τη ζωή μας και της έδωσε νόημα. Αύριο ξημερώνει μια άλλη τελείως διαφορετική για μας!»

Την κράτησε για αρκετή ώρα στην αγκαλιά του, χωρίς να μιλάνε, και με κόπο αποσπάστηκε από κοντά της για να βάλει μπρος το αυτοκίνητο. Όταν έφτασαν έξω από την πόρτα του σπιτιού της και πριν κατέβει από το αυτοκίνητο, της είπε:

«Αύριο στις δώδεκα είναι καλά να ιδωθούμε; Γιατί, εκτός από το ότι θέλω να σε έχω συνέχεια κοντά μου, έχουμε να συζητήσουμε και να προγραμματίσουμε πολλά. Και το πιο επείγον είναι να ενημερώσεις τη μητέρα σου για το γάμο μας, που θα ήθελα να γίνει πολύ σύντομα, αν είναι δυνατόν και αύριο. Δεν θέλω να χάσουμε ούτε ημέρα, πιστεύω να θέλεις κι εσύ το ίδιο!»

«Δεν έχω καμία αντίρρηση, μόνο τώρα ας χωρίσουμε και με τον ερχομό της ημέρας όλα θα τα συζητήσουμε και θα τα προγραμματίσουμε».

Τη φίλησε άλλη μια φορά, εκείνη άνοιξε την πόρτα, βγήκε και σε λίγα λεπτά του έστειλε ένα φιλί από μακριά. Αναστατωμένος και γεμάτος χαρά έβαλε μπρος και πήγε στο σπίτι του. Ξάπλωσε, αλλά από την ευτυχία που τον είχε πλημμυρίσει τα μάτια του δεν έλεγαν να κλείσουν. Σκεφτόταν την άλλη μέρα και ότι είχαν να συζητήσουν και να προγραμματίσουν για το γάμο τους, γιατί δεν ήταν διατεθειμένος να περιμένει για πολύ και ο μήνας τού φαινόταν χρόνος. Ο ύπνος δύσκολα τον πήρε, δεν μπορούσε να τη βγάλει από το μυαλό του, αλλά κι εκεί πάλι μαζί της ήταν, έτρεχαν σαν μικρά παιδιά σε μια απέραντη καταπράσινη πεδιάδα και ο ήλιος φεγγοβόλουσε και τους έλουζε με τις ακτίνες του. Την αγκάλιαζε, τη φιλούσε και της ψιθύριζε λόγια αγάπης, όσα αισθανόταν και όσα φύλαγε βαθιά μέσα

του από χρόνια γι' αυτήν που θα χάριζε την καρδιά του. Ξύπνησε μ' ένα γλυκό συναίσθημα, πλημμυρισμένος από εκείνη και ετοιμάστηκε στα γρήγορα για τη συνάντησή τους.

Η Αγγελική, από την άλλη πλευρά, πετώντας στα σύννεφα δεν κατάλαβε για πότε έπεσε στο κρεβάτι, για να συνεχίσει το όνειρο που έζησε πριν από λίγες ώρες και που έδινε άλλο νόημα και προορισμό στη ζωή της, τελείως διαφορετικό από αυτό που είχε προγραμματίσει. Πίστεψε μετά από αυτό που έφερε τα πάνω κάτω στη ζωή της πως από την ώρα που πάτησε το πόδι της στην Αθήνα η μοίρα της ήταν προδιαγεγραμμένη και πάνω σ' αυτό θα βράδιζε από εδώ και στο εξής. Αγαπούσε τρελά αυτόν τον άντρα και θ' ακολουθούσε τη μοίρα του, που ήταν και η δική της. Ούτε στιγμή δεν ξανασκέφτηκε τα λόγια της σοφής γιαγιάς της, ούτε λεπτό δεν αμφέβαλε για την εντιμότητα του Άρη, κι ας είχε μόνο λίγες ημέρες που τον γνώρισε. Μόνο μαζί του ήθελε να ζήσει τον μεγάλο έρωτα που κάθε κορίτσι ονειρεύεται και μόνο δίπλα του ήθελε να περάσει όλη την υπόλοιπη ζωή της. Με αγωνία περίμενε τη συνάντησή τους και με τη σκέψη του άρχισε να ετοιμάζεται. Η φωνή της φίλης της την επανέφερε στην πραγματικότητα.

«Για πού ετοιμάζεσαι πρωί-πρωί, σήμερα είναι Κυριακή, όλα είναι κλειστά ή μήπως το ξέχασες, και εχτές ήρθες πολύ αργά, ίσα που σε κατάλαβα!»

«Α! Ξύπνησες, κάτσε τώρα να σου τα πω, γιατί είσαι ο μόνος δικός μου άνθρωπος που έχω εδώ και θέλω να είμαι ειλικρινής μαζί σου».

«Λέγε λοιπόν, τι έγινε, βρήκες δουλειά;»

«Όχι, αλλά μου συμβαίνει κάτι πολύ ωραίο κι εσύ είσαι η πρώτη που το μαθαίνεις. Θυμάσαι που σου είπα προ ημερών για εκείνο το αυτοκινητικό ατύχημα και για τον νέο που γνώρισα;»

«Βέβαια και το θυμάμαι, μάλιστα μου είπες ότι τον είδες άλλη μία φορά».

Η Αγγελική με λίγα λόγια τής διηγήθηκε τα πάντα, αφήνοντας την Όλγα άναυδη με όσα άκουγε και πιο πολύ με την ταχύτητα με την οποία εξελίχτηκε η όλη ιστορία.

«Μπράβο, φιλενάδα, χαίρομαι ειλικρινά για σένα, αλλά άφησε

και κανένα παραθυράκι στην αμφιβολία, γιατί σαν πολύ αστραπιαία εξελίχτηκαν τα πράγματα, κι αυτό με κάνει να σκέφτομαι ότι κάτι στραβό υπάρχει».

«Α! τώρα μιλάς σαν τη γιαγιά μου, που όλοι οι άντρες εδώ στην Αθήνα ή θα είναι παντρεμένοι ή θα είναι ψεύτες. Όταν τον γνωρίσεις, τότε θα καταλάβεις ότι δεν είναι τίποτε από όλα αυτά».

«Συγγνώμη, μια γνώμη εξέφρασα, μην το πάρεις τοις μετρητοίς. Άλλωστε τρία χρόνια που έχω εδώ στην Αθήνα τα μάτια μου έχουν δει πολλά, γι' αυτό και παρασύρθηκα».

«Μην ανησυχείς, η πρώτη που θα τον γνωρίσεις θα είσαι εσύ και λίαν συντόμως. Τώρα πρέπει να ετοιμαστώ, αλλά, εάν θέλεις, μπορείς να κοιτάξεις πίσω από την κουρτίνα την ώρα που θα έρθει να με πάρει και να τον δεις».

«Καλή ιδέα».

Ντυνόταν και κουβέντιαζαν ταυτόχρονα, ώσπου έτοιμη πλέον αποχαίρετησε την Όλγα, άνοιξε την πόρτα και βγήκε. Είδε τον Άρη να την περιμένει έξω από το αυτοκίνητο, αυτή τη φορά πολύ πιο κοντά από τις άλλες, και να έχει τα μάτια του συλωμένα στην πόρτα της. Μόλις την αντίκρισε, σήκωσε το χέρι του. Εκείνη με γρήγορο βήμα τον πλησίασε, για να τη δεχτεί στην αγκαλιά του και να τη σφίξει δυνατά πάνω του. Την κράτησε για λίγο και μετά της άνοιξε την πόρτα, όπου σε λίγα λεπτά είχε κιόλας ξεκινήσει. Ταυτόχρονα έπεφτε και η κουρτίνα πίσω από την οποία παρακολούθησε όλη τη σκινηή η Όλγα.

Ο Άρης, αφού έφτασαν κάπου εκεί κοντά στο Θησείο, πάγκαρε και άρχισαν να ανεβαίνουν με τα πόδια το δρόμο, κρατώντας τη σφιχτά πάνω του, ενώ εκείνη σαν μαγεμένη παρατηρούσε τα πάντα και πιο πολύ το βράχο της Ακρόπολης.

«Άλλο να το διαβάξεις στα σχολικά βιβλία και τελείως διαφορετικό να βλέπεις με τα μάτια σου αυτό το αριστούργημα. Καμιά φαντασία δεν μπορεί να σε κάνει να το δεις όπως είναι στην πραγματικότητα».

Κοίταζε, παρατηρούσε, σχολίαζε κι εκείνος την άφηνε να χαίρεται και να μιλάει, του έφτανε που την είχε δίπλα του μέσα στην αγκαλιά του. Κάποια στιγμή ρώτησε:

«Τι είναι αυτό εκεί ψηλά στο λοφίσκο;»

«Του Φιλοπάππου» της απάντησε, «σιγά-σιγά όμως όλα θα τα δεις, θα τα επισκεφτείς και θα τα γνωρίσεις, έχουμε μια ζωή μπροστά μας. Έλα τώρα να καθίσουμε σ' αυτό το κεντράκι να βλέπεις τον ιερό βράχο και να μιλήσουμε για ό,τι έχουμε να κάνουμε».

Βρήκαν ένα τραπεζάκι και η Αγγελική δεν έπαιρνε τα μάτια της από την Ακρόπολη. Την κοίταζε σαν μαγεμένη και από μπροστά της περνούσε όλη η ιστορία που διδάχτηκε στο γυμνάσιο και που η καθηγήτριά τους τα ιστορούσε με όλες τις λεπτομέρειες. Ήταν αρχαιολάτρης και αυτό προσπαθούσε με κάθε τρόπο να το μεταδώσει και στους μαθητές της. Από τότε η Αγγελική άρχισε να λατρεύει καθετί αρχαίο και πιο πολύ την ιστορία. Την άφησε για αρκετή ώρα να ζήσει σ' αυτή την έκσταση, ενώ της κρατούσε σφιχτά το χέρι σαν να της έλεγε «είμαι εδώ μαζί σου σ' αυτό το ονειρικό ταξίδι σου».

Όταν κάπως συνήλθε, του είπε:

«Το μόνο που θα ήθελα και εύχομαι είναι, όταν έρθει η ώρα να φύγω για τον άλλο κόσμο, να κλείσω τα μάτια μου κοιτώντας την Ακρόπολη».

Εκείνος, φανερά ταραγμένος, της έσφιξε το χέρι και της είπε:

«Τι λόγια είναι αυτά, κορίτσι μου, εμείς ετοιμαζόμαστε για το όμορφο ταξίδι της ζωής και το φαντάζομαι σαν το πιο συναρπαστικό. Πάρε τα λόγια σου πίσω και έλα να το σχεδιάσουμε μαζί, αρχίζοντας από αυτά που έχουμε να κάνουμε, για να φτάσουμε στην ευλογημένη ώρα που θ' ανεβούμε τα σκαλιά της εκκλησίας κι αυτό είναι η επιθυμία μου να γίνει όσο το δυνατόν γρηγορότερα, συμφωνείς;»

«Ω! Άρη μου, με συγχωρείς που ξεστράτισα. Εσύ αυτά τα θαύματα τα βλέπεις από την ημέρα που γεννήθηκες και τα συνήθισες, εγώ όμως πρώτη φορά τα αντικρίζω και δεν γίνεται να μην εκστασιαστώ. Θυμάμαι τα λόγια της καθηγήτριάς μας: “Οι Έλληνες, που έφεραν τον πολιτισμό στον κόσμο, όταν είναι ενωμένοι πάντα μεγαλουργούν και θριαμβεύουν, αρκεί να μην ξυπνήσει μέσα τους το σαράκι της διχόνοιας”. Σ' ευχαριστώ, αγάπη μου».

«Για ποιο πράγμα με ευχαριστείς, κορίτσι μου;»

«Γιατί σε γνώρισα και είσαι αυτός που έβλεπα στα όνειρά μου και που δεν πίστευα ότι μπορούν να γίνουν πραγματικότητα».

«Και για μένα ισχύει το ίδιο, είσαι ό,τι ζητούσα στη ζωή και τώρα που σε βρήκα δεν πρόκειται να σ' αφήσω ούτε λεπτό από κοντά μου, γι' αυτό θέλω σ' ένα μήνα από σήμερα να γίνει ο γάμος μας και να είμαστε συνεχώς μαζί».

«Σ' ένα μήνα; Μα, Άρη μου, με ρίχνεις στα βαθιά, εγώ δεν ξέρω τι να κάνω, η μάνα μου λείπει και ούτε θα μπορέσει να έρθει για πολύ».

«Εσύ να μ' αγαπάς μόνο θέλω, όλα τα άλλα θα γίνουν. Τηλεφώνησα ήδη στη Μαρία την αδελφή μου, μαζί θα κάνετε τα πάντα».

«Μα εσύ μου είπες ότι δεν έχεις αδελφή!»

«Καλά θυμάσαι, μόνο που αυτή η αδελφή είναι η παιδική μου φίλη, η κόρη του Αναστάση που έχουμε στο μαγαζί από παιδί. Θα τους γνωρίσεις όλους και θα τους αγαπήσεις, είναι πολύ καλοί άνθρωποι, μα πιο πολύ θα χαρείς με τη Μαρία και κάτι μου λέει ότι θα γίνετε γρήγορα φίλες. Αυτή γνωρίζει τα πάντα, άλλωστε προπονήθηκε όχι μόνο στον δικό της γάμο, αλλά και στην αδελφής της. Με αυτή θα ψωνίσετε ό,τι θα σου χρειαστεί, όσο για το σπίτι, θα είναι πανέτοιμο και θα περιμένει την κυρά του να το ομορφύνει και να το γεμίσει χαρά και ευτυχία».

Την έσφιξε πάνω του και τη φίλησε απαλά στα χείλη, σαν να φιλούσε ένα ροδοκόκκινο τριαντάφυλλο και φοβόταν μήπως και του φυλλορροήσει. Εκείνη κούρνιασε στην αγκαλιά του και τα δάκρυά της κυλούσαν ασταμάτητα, χωρίς να προσπαθεί να τα σταματήσει ή να τα κρύψει. Εκείνος την έσφιξε πιο πολύ σαν πολύτιμο λάφυρο, από το φόβο μήπως και του το πάρουν. Έμειναν έτσι μέσα στην απόλυτη ευτυχία ο καθένας πλημμυρισμένος από τις δικές του σκέψεις. Ο Άρης να μην πιστεύει ακόμα ότι από τη μια μέρα στην άλλη αυτό το λατρεμένο πλάσμα που κρατούσε στην αγκαλιά του έγινε γι' αυτόν ο κόσμος όλος και την ήθελε δική του αποκλειστικά και παντοτινά. Η δε Αγγελική να μην μπορεί να συνειδητοποιήσει πως αυτή η μοιραία και καταλυτική συνάντηση έγινε αιτία ν' αλλάξει η ρότα της ζωής της και να βρεθεί από τη μια άκρη, την όχι και τόσο ευοίωνη στην άλλη της απόλυτης ευτυχίας, αυτή που πολλές φορές έδιωχνε από τα όνειρά της, για να μην

ξυπνήσει και απογοητευτεί. Πάντα προσπαθούσε να προσγειώνει τον εαυτό της, να πατάει γερά στο έδαφος και να αρκείται σε αυτά που μπορούσε να έχει ή να της δώσει η ζωή. Μετά από αυτό το ονειρικό ταξίδι πρώτος συνήλθε ο Άρης και αφού την απομάκρυνε από κοντά του, της είπε:

«Κοίταξέ με καλά και άκου τις καρδιές μας που χτυπάνε σαν τρελές. Αυτή την όμορφη στιγμή που ζούμε σου δίνω την υπόσχεση ότι θα σε κάνω ευτυχισμένη και θα φροντίσω ποτέ να μη λείψει από τα χείλη σου αυτό το γλυκό και ευτυχισμένο χαμόγελο».

«Επειδή δεν σου αρέσουν οι ευχαριστίες, σου λέω ότι σε αγαπάω σαν θεό μου, γιατί έτσι σε είδα από την πρώτη στιγμή που σε αντίκρισα εκεί στο πεζοδρόμιο, που είχες σκύψει από πάνω μου γεμάτος φόβο και φροντίδα. Θα είμαι για πάντα η σύντροφος της ζωής σου και υπόσχομαι να σε κάνω χαρούμενο και ευτυχισμένο».

Αγκαλιάστηκαν ξανά, έμειναν για λίγο έτσι και μετά ο Άρης είπε:

«Το απόγευμα θα πάμε στο σπίτι της Μαρίας να γνωριστείτε και από αύριο ξεκινάτε!»

Έτσι γεμάτοι και χορτάτοι όπως ήταν από ευτυχία, ούτε μπουκιά δεν μπόρεσαν να βάλουν στο στόμα τους, μόνο φλυαρούσαν για χίλια δυο. Κρατούσε και φιλούσε τα χέρια της κι εκείνη τον άκουγε και ταξίδευε σε ολάνθιστα μονοπάτια πλημμυρισμένα από όλων των ειδών τα χρώματα. Επειδή ήταν νωρίς ακόμα για να πάνε στο σπίτι της Μαρίας, πλήρωσε και αγκαλιασμένοι ανηφόρισαν προς την Ακρόπολη, με τον Άρη να σιγοτραγουδάει, πράγμα που τον παραξένεψε, γιατί είχε καιρό να τραγουδήσει, και την Αγγελική να μην πατάει στη γη, αλλά να αιωρείται και να κρατιέται πάνω του, για να μην την παρασύρει το αεράκι της πρωτόγνωρης και απόλυτης χαράς που ένιωθε. Κάθισαν σ' ένα παγκάκι και ατένιζαν τον Παρθενώνα. Εκείνη τον έβλεπε λουσμένο στο απόλυτο φως, το φως της αιωνιότητας και της τέχνης, και από μπροστά της περνούσαν σαν σε παρέλαση όλοι όσοι συντέλεσαν να γίνει αυτό το θαύμα του κόσμου, Περικλής, Ασπασία, Φειδίας, Ικτίνος, Καλλικράτης, και στη συνέχεια όλοι οι μεγάλοι της πένας και των γραμμάτων που δόξασαν την Ελλάδα και την έκαναν γνωστή

σε όλα τα πέρατα της οικουμένης, σύμβολο αλλά και λίκνο της Δημοκρατίας.

Σφιγμένη όπως την είχε επάνω του, άρχισε να τη φιλάει και να της ψιθυρίζει λόγια τρυφερά, λόγια αγάπης, κι εκείνη, ξυπνώντας από το λήθαργο της αρχαιότητας, μπήκε στο χώρο του έρωτα και της αγάπης και αφέθηκε στο γλυκό νανούρισμά του. Έτσι κάτω από τη σκιά του αιώνιου συμβόλου της αρχαιότητας, χωρίς να πούνε λέξη, σφράγισαν την αγάπη τους που προμηνυόταν μεγάλη και ατέλειωτη. Κοιτάζοντας το ρολόι του ο Άρης είπε:

«Ήρθε η ώρα, πάμε στη Μαρία να γνωριστείτε και από αύριο να πάρετε τους δρόμους».

«Έχω μια αγωνία για το πώς θα με δούνε. Δεν σ' το κρύβω πως αισθάνομαι σαν να με παρουσιάζεις στην αδελφή σου κι αυτό με αγχώνει κάπως».

«Όχι, ακριβή μου, είναι πολύ απλός άνθρωπος, είμαι απόλυτα σίγουρος ότι από την πρώτη στιγμή θα την αγαπήσεις, για το λόγο αυτό μην έχεις καμία αγωνία».

Μετά από λίγο βρέθηκαν στον Κολωνό, πάρκαρα έξω από ένα νεόκτιστο τριώροφο, χτύπησε το κουδούνι και ανέβηκαν στον πρώτο όροφο, όπου στην πόρτα τους περίμενε μία κυρία στην ηλικία του Άρη πολύ συμπαθητική και καλοντυμένη.

«Καλώς τους, καλώς τους» είπε και άπλωσε το χέρι προς την Αγγελική μ' ένα πλατύ και καλοσυνάτο χαμόγελο, πράγμα που την έκανε να πάρει θάρρος και ν' ανταποδώσει με την ίδια θέρμη το χαιρετισμό.

«Εσένα τι να σου πω;» γύρισε προς τον Άρη, «έτσι είπαμε, ούτε ένα τηλέφωνο, βρε μπούφο, συγγνώμη, κορίτσι μου, ξέχασε ότι έχει και μία αδελφή!»

Ο Άρης γελώντας τη φίλησε στο μάγουλο και απάντησε:

«Πάντα γκρινιάρια και απαιτητική, ούτε βδομάδα δεν πήγε που σου τηλεφώνησα. Τι νομίζεις, μόνο τη δική σου έγνοια έχουμε, μας απασχολούν άλλα πιο σοβαρά» και στρεφόμενος προς την Αγγελική, «ελπίζω να την αγαπήσεις, γιατί εγώ μόνο ξύλο που δεν της δίνω τώρα, γιατί μεγάλωσε, έχει άντρα και παιδιά γι' αυτό και τη γλυτώνει».

Μετά από όλα αυτά τα χαριτολογήματα τους οδήγησε στο σαλόνι, όπου ο Άρης και η Αγγελική έμειναν με το στόμα ανοιχτό από την έκπληξη. Εκεί μπροστά τους όρθιοι δέκα ζευγάρια μάτια τούς κοίταζαν, πράγμα που έκανε το κορίτσι να τα χάσει και να γυρίσει γεμάτη έκπληξη τα μάτια στον Άρη κι εκείνος, πριν προλάβει να βγάλει λέξη, της είπε:

«Μην ταράζεσαι, η Μαρία είναι μάνα στις εκπλήξεις. Μα την πίστη μου, δεν περίμενα να σας βρω όλους εδώ μαζεμένους και δεν σας κρύβω ότι χαίρομαι πολύ γι' αυτό. Κορίτσι μου, είναι λίγο τρελούτσικοι όλοι τους, αλλά αξιαγάπητοι και πολύ γρήγορα ξέρω ότι θα τους αγαπήσεις κι εσύ με τη σειρά σου».

Αμέσως άρχισαν οι συστάσεις και οι χαιρετούρες, με την καημένη την κοπέλα να τα έχει χάσει. Τελευταίοι την πλησίασαν ο Αναστάσης με την Ευαγγελία τη γυναίκα του, η οποία την αγκάλιασε και της είπε φανερά συγκινημένη:

«Σε καλωσορίζω εκ μέρους όλων στην οικογένειά μας, η οποία, όπως θα σου είπε ο Άρης, είναι και δική του από τότε που έχασε τους γονείς του. Εμείς τον λατρεύουμε σαν δικό μας παιδί, γιατί το αξίζει. Από εδώ είναι ο άντρας μου ο Αναστάσης και φίλος του πατέρα του».

Ο ηλικιωμένος άντρας την πλησίασε και τη φίλησε στο μέτωπο αρκετά συγκινημένος και εκείνη τη στιγμή η Αγγελική δεν άντεξε άλλο και έβαλε τα κλάματα. Έτρεξε κοντά της ο Άρης, την αγκάλιασε και της είπε:

«Αυτός που βλέπεις είναι ο δεύτερος πατέρας μου και όλοι εδώ γύρω η οικογένεια που έχασα. Τους αγαπάω όλους και πιστεύω ότι σε λίγο καιρό θα τρέφεις κι εσύ τα ίδια αισθήματα μ' εμένα».

«Αρκετά οι συγκινήσεις για σήμερα, ώρα να καθίσουμε κάτω να πάρουμε ένα ποτό και μετά σειρά έχει το τραπέζι».

«Τι έκανες, βρε παλαβή;»

«Α! τίποτε το σπουδαίο, άλλωστε τη μέλλουσα γυναίκα σου μου έφερες, φαντάστηκες ότι θα περνούσε έτσι στα βουβά; Τώρα που απέκτησα σύμμαχο δεν σε φοβάμαι. Έτσι δεν είναι, Αγγελική μου; Κόμμα θα κάνουμε και, αν μπορείς, κάνε κάτι χωρίς την έγκρισή μας!»

Εκείνη γύρισε προς τον Άρη και βλέποντάς τον τόσο χαρούμενο,

άρχιζε να γελάει μαζί τους. Έβλεπε όλους αυτούς τους ανθρώπους τους ξέγνοιαστους, τους ανοιχτόκαρδους και δεν μπορούσε να πιστέψει ότι ήταν κι αυτή ανάμεσά τους. Παρατηρούσε τον Άρη που ήταν ένα μαζί τους και μια χαρά ανείπωτη την κατέκλυσε στη σκέψη ότι αυτός ο άντρας θα γίνει σε λίγο δικός της και από την άλλη μπήκε σε μια οικογένεια που από την πρώτη στιγμή την κατέκτησε και την έκανε να νιώθει απέραντη ευτυχία, αλλά και σιγουριά ταυτόχρονα. Άκουγε τον Άρη να τους εξιστορεί όλο το σκηνικό της γνωριμίας τους και νόμιζε πως πρόκειται για κάποια άλλη. Στην πραγματικότητα την επανέφερε η φωνή του Αναστάση που τη ρωτούσε:

«Από πού είσαι, Αγγελική μου;»

«Γεννήθηκα σε μια επαρχιακή πόλη της ορεινής Αρκαδίας, έχω μόνο τη μάνα μου, γιατί ο πατέρας μου σκοτώθηκε στο αλβανικό μέτωπο, και δύο μικρότερα αδέρφια. Τελείωσα το γυμνάσιο και αφού εκεί δεν υπήρχε περίπτωση να βρω δουλειά, πήρα την απόφαση να έρθω στην Αθήνα. Δεν έχω παρά μόνο δεκαπέντε ημέρες, τα υπόλοιπα τα ξέρετε, σας τα είπε ο Άρης. Μόνο ένα ευχαριστώ έχω να σας πω προς το παρόν, για τον απλό και εγκάρδιο τρόπο που με δεχτήκατε. Ελπίζω ποτέ να μη σας απογοητεύσω στο μέλλον!»

«Αφού ο Άρης μας σε επέλεξε για σύντροφο της ζωής του, εμείς σε δεχόμαστε με χαρά και σας ευχόμαστε να είστε πάντα ευτυχισμένοι. Από σήμερα είσαι κι εσύ μέλος της οικογένειάς μας».

Αμέσως σηκώθηκε και βγάζοντας μέσα από ένα κουτάκι, που του έδωσε η γυναίκα του η Ευαγγελία, ένα δαχτυλίδι, της το πέρασε στο χέρι.

«Μιας και ο Άρης δεν έχει πατέρα να σας αρραβωνιάσει, ανέλαβα εγώ στη θέση του φίλου μου και αδελφού την υποχρέωση να το κάνω!»

Πέρασε το δαχτυλίδι στο χέρι της, τράβηξε και τον Άρη κοντά του και τους φίλησε φανερά συγκινημένος. Η κοπέλα, μη μπορώντας να βγάλει λέξη, κοίταζε πότε τον έναν και πότε τον άλλον και στο τέλος, μη αντέχοντας άλλο, έβαλε τα κλάματα. Ο Άρης την αγκάλιασε, την άφησαν να συνέλθει και αφού ζήτησε συγγνώμη για το ξέσπασμά της, η συζήτησε πήρε το δρόμο της, ώσπου να τους φωνάξει η Μαρία ότι ήρθε η ώρα να περάσουν στο τραπέζι. Εκεί

πάλι η Αγγελική τα έχασε, γιατί είδε ένα τραπέζι μεγάλο στρωμένο και πάνω του όλων των ειδών τα καλούδια και παρότι η συγκίνηση της είχε κόψει την όρεξη, δεν μπόρεσε παρά να θαυμάσει το όμορφο λινό τραπεζομάντιλο, τα σερβίτσια και τις απίθανες σαλάτες, όπως και όλα τα ορεκτικά. Πήρε ο καθένας τη θέση που του υπέδειξε η οικοδέσποινα, με αρχηγό στην κεφαλή τον Αναστάση, αυτόν τον σεβάσμιο ηλικιωμένο άντρα που τα κάτασπρα μαλλιά του σου ενέπνεαν από την πρώτη ματιά απέραντο θαυμασμό και σιγουριά μαζί.

Από μπροστά της πέρασε η εικόνα του πατέρα της που πέθανε νέος και σκέφτηκε ότι κάπως έτσι θα ήταν κι εκείνος, αν ζούσε, γιατί από ό,τι είχε μείνει στη μνήμη της, εκτός από όμορφος, ήταν και πολύ καλός και μόνο αγάπη είχε να θυμηθεί. Έχοντας δίπλα της τον Άρη, πήρε θάρρος και σε λίγο έγινε ένα με εκείνη τη χαρούμενη ομιήγυρη, λες και τους γνώριζε από χρόνια. Ήταν εκεί, εκτός από τη Μαρία και τον άντρα της, και τα άλλα δύο παιδιά του Αναστάση και της Ευαγγελίας. Ο Νάκος με τη γυναίκα του και η Δήμητρα με τον άντρα της. Στο διπλανό δωμάτιο είχε στρωθεί ξεχωριστό τραπέζι για τα παιδιά, επτά τον αριθμό, και την παιδαγωγό ανέλαβε να κάνει η γυναίκα του Νάκου, που ήταν και δασκάλα στο επάγγελμα. Όλοι ρίχτηκαν στο φαγητό και τα συγχαρητήρια έπεφταν βροχηδόν τότε για το καλοψημένο αρνί, τότε για τις πατάτες και άλλοτε για τα ορεκτικά.

Τσούγκρισαν και ξανατσούγκρισαν τα ποτήρια τους, τους ευχήθηκαν άπειρες φορές να ζήσουν ευτυχισμένοι και στο τέλος ήρθε το γλυκό, που η Μαρία το ακούμπησε στη μέση του τραπέζιου.

«Δεν μπορούσα παρά να σου ετοιμάσω το αγαπημένο σου. Αγγελική, θα σε μάθω να του το φτιάχνεις κι εσύ, δεν ξέρω αν πρόλαβες να καταλάβεις ότι είναι πολύ γλυκατζής. Αλήθεια, δεν ρώτησα, τι κάνει ο Άγγελος, του το είπες;»

«Όχι, σήμερα θα τον πάρω στο τηλέφωνο, αλλά και θα του γράψω να ετοιμάζεται για το γάμο».

«Για πότε υπολογίζετε;» ρώτησε ο Αναστάσης και ο Άρης γελώντας του απάντησε:

«Για αύριο!»

«Τι λες, βρε θεόμωρλε; Εμείς έχουμε πολλές δουλειές, ούτε νυφικό ακόμα δεν είδαμε ή μήπως προτιμάς να φορέσει το δικό

μου, μια χαρά θα της κάνει. Αλλά όχι, άφησε το κορίτσι σου να το συνειδητοποιήσει κάπως, γιατί έτσι που ενέσκηψες σαν καταγίδα στη ζωή της, τη βλέπω πελαγωμένη και θα μου την αγχώσεις. Από αύριο, Αγγελική μου, αρχίζουμε, όλα θα γίνουν όπως πρέπει, μη μου στενοχωριέσαι, εγώ είμαι εδώ!»

«Α! εσύ δεν παίρνεις από λόγια... Σ' ένα μήνα από σήμερα, να μη σου πω και γρηγορότερα, θα γίνει ο γάμος, γι' αυτό κανόνισε την πορεία σου».

«Πωπώ βιασύνες! Καλά, τότε θα πάρουμε μόνο τα απαραίτητα, άλλωστε έχουμε μετά όλο το χρόνο μπροστά μας για τα υπόλοιπα».

Σήκωσαν ξανά τα ποτήρια, τους ευχήθηκαν «καλά στέφανα» και ρίχτηκαν στο γλυκό. Είχε ήδη νυχτώσει για τα καλά και ο Άρης σηκώθηκε να φύγουν. Η Μαρία είπε στην Αγγελική την ώρα που θα συναντιούνταν για να ξεκινήσουν τα ψώνια, χαιρέτησαν και κατέβηκαν τις σκάλες, για να βρεθούν σε λίγο έξω στον δροσερό αέρα. Την αγκάλιασε σφιχτά, τη φίλησε και της είπε:

«Περιμένω τις εντυπώσεις, αν και δεν σ' το κρύβω ότι με την έκπληξη που μας επιφύλαξε η Μαρία με συγκίνησε υπερβολικά. Από αυτό και μόνο θα κατάλαβες πόσο με αγαπάνε, αλλά κι εγώ τους λατρεύω, είναι ό,τι μου απέμεινε από την οικογένειά μου, μιας και ο αδελφούλης μου προτίμησε την ξενιτειά, αν και τον αγαπούσαμε και δεν θέλαμε να φύγει. Μας πόνεσε πολύ όταν πήρε αυτή την απόφαση, αλλά ο μπαμπάς δεν τον εμπόδισε, του έκανε τη χάρη να σπουδάσει στο Παρίσι με αποτέλεσμα να μείνει εκεί. Γρήγορα θα τον γνωρίσεις και τότε θα καταλάβεις γιατί τον αγαπάω τόσο, πιστεύω ότι κι εσύ θα τον αγαπήσεις».

«Απ' ό,τι βλέπω, δεν υπάρχει και κανείς που να μην αγαπάς; Πόσο μεγάλη καρδιά έχεις!»

«Όχι, δεν το είπες καλά, γιατί τώρα υπάρχει κάποια που όχι μόνο την αγαπάω, αλλά τη λατρεύω και δεν θα πάψω ποτέ να αισθάνομαι έτσι σε όλη μου τη ζωή».

Στο μεταξύ είχαν φτάσει στο αυτοκίνητο, τη φίλησε και της είπε:

«Αυτό είναι το επισφράγισμα σε ό,τι σου είπα» και το γέλιο του αντήχησε σαν γάργαρο νερό στα αυτιά της τρισευτυχισμένης

κοπέλας. Σφίχτηκε πάνω του κι εκείνος την οδήγησε στη θέση της, πήρε κι αυτός τη δική του δίπλα της και πριν ξεκινήσει, είπε:

«Απόψε κιόλας, μόλις πας στο σπίτι, θα καθίσεις να γράψεις στη μάνα σου τα πάντα, μα πιο πολύ ότι ο γάμος θα γίνει πολύ γρήγορα και να ετοιμαστούν να έρθουν. Τα άλλα άφησέ τα σ' εμένα, εγώ θα φροντίσω για τη διαμονή τους εδώ στην Αθήνα. Εσύ με τη Μαρία ψωνίστε ό,τι χρειάζεται, όσο για το σπίτι, θα το αναλάβει η Αλεξάνδρα και θα σου το παραδώσει έτοιμο, για ν' αρχίσουμε τη ζωή μας από την άλλη κιόλας μέρα του γάμου».

«Ποια είναι η Αλεξάνδρα;»

«Α! είναι η γυναίκα που είχε η μαμά από την ημέρα που γεννήθηκα και συνεχίζει μέχρι σήμερα. Ξέρει το σπίτι πολύ καλά και με προσέχει σαν παιδί της να μη μου λείψει το ζεστό φαί, τα καθαρά ρούχα και ό,τι άλλο χρειάζεται ένας άνθρωπος. Παρότι παντρεύτηκε και έκανε οικογένεια, δεν άφησε τη μαμά μου, γιατί είχε γίνει πλέον κι αυτή μέλος της οικογένειάς μας, μας αγαπούσε και την αγαπούσαμε πολύ. Όταν τη γνωρίσεις, θα μου πεις αν έχω δίκιο».

«Πέφτω από τα σύννεφα, από έκπληξη σε έκπληξη μου ξανοίγεται η ζωή σου και πάνω απ' όλα η οικογένεια του Αναστάση, που μπήκε στην καρδιά μου από την πρώτη στιγμή. Όσο για τη Μαρία, τι να σου πω, νομίζω ότι θα γίνει η δεύτερη αδελφή μου».

«Χαίρομαι που αισθάνθηκες έτσι, είσαι πολύ γλυκό κορίτσι, ίσως εσένα περίμενα τόσο καιρό και δεν έδινα την καρδιά μου, αλλά αφηρόμουν στις εφήμερες γνωριμίες και σχέσεις».

«Εγώ τότε τι να πω, που ήρθες και κούρσεψες την ψυχή μου με την πρώτη και τώρα είμαι σκλάβα σου παντοτινή σε ζωή και σε θάνατο;»

«Έτσι θέλω να μου μιλάς πάντα, να μου ανοίγεις την καρδιά σου και ποτέ μη φανταστείς ότι δεν θα βρεις αγάπη και κατανόηση. Θέλω όλη μας τη ζωή να στηρίζεται στην τρελή αγάπη, αλλά και την αμοιβαία κατανόηση. Γι' αυτό πάντα να μου λες ότι με αγαπάς, αλλά και ό,τι άλλο σε βασανίζει και σε προβληματίζει στην πορεία της ζωής μας».

«Τώρα που είπες βασανίζει, είναι κάτι που θα ήθελα να σου πω. Μην παίρνεις αυτό το τρομαγμένο ύφος, είναι κάτι απλό. Εγώ δεν

έχω πολλά λεφτά, είναι ζήτημα αν μου φτάνουν για το νυφικό και από την άλλη δεν θέλω να ξοδεύεις εσύ. Σκέφτηκα, λοιπόν, να περιμένω τη μάνα μου να μου φέρει ό,τι μπορέσει για ό,τι άλλο μου χρειαστεί».

«Ε τώρα είναι που θα θυμώσω! Τι νόμιζες, αγάπη μου, ότι θα δεχτώ εγώ να συνεισφέρει η γυναίκα μου και πόσο μάλλον εσύ, που ξέρω ότι η οικογένειά σου τα φέρνει δύσκολα; Από αυτή τη στιγμή θα έχεις όσα χρήματα χρειαστείς και πρόσεχε μην τσιγκουνευτείς σε τίποτε, γιατί δεν θα τα πάτε καλά με τη Μαρία σ' αυτό το θέμα».

Την αγκάλιασε, τη φίλησε, την κράτησε πάνω του για αρκετή ώρα και τέλος πρόσθεσε:

«Λοιπόν, απόψε γράφεις στους δικούς σου, αύριο το στέλνεις και μετά παίρνετε σβάρνα τα μαγαζιά, ξέρει η Μαρία και πιστεύω ότι μέσα σε ελάχιστο χρονικό διάστημα δεν θα έχεις πλέον ανάγκη από συνοδό. Είσαι τόσο έξυπνη, που γρήγορα θα μπεις στο κλίμα της πρωτεύουσας και θα την αλωνίζεις μόνη σου».

Λίγο πριν την αφήσει να φύγει, πρόσθεσε:

«Σου εύχομαι να περάσεις καλά αύριο, απόψε όμως πρόσεχε μην ξεχάσεις το γράμμα!»

«Έννοια σου, αγάπη μου, πες ότι το έχω γράψει ήδη, μη μου στενοχωριέσαι, σ' αγαπώ».

Με γρήγορο βήμα του έστειλε ένα φιλή από μακριά, άνοιξε την πόρτα και χάθηκε. Όταν μπήκε μέσα, είδε φως και κατάλαβε ότι η Όλγα δεν κοιμόταν, ενώ αμέσως την άκουσε να της λέει:

«Δεν κοιμήθηκα, σε περίμενα, έχω μια αγωνία, πες μου τα με λίγα λόγια και γρήγορα».

«Τι να σου πω, φιλενάδα, νομίζω ότι αυτό που ζω δεν είναι αληθινό, αλλά το βλέπω μόνο στον ύπνο μου και ο φόβος δεν με αφήνει να το χαρώ, δεν είμαι τρελή;»

«Όχι, δεν είσαι, είναι φυσιολογικό, μόνο μίλα μου, γιατί με έσκασες με τις ανασφάλειές σου».

Με λίγα λόγια η Αγγελική τής περιέγραψε το τι έγινε από την ώρα που συναντήθηκαν με τον Άρη, επιμένοντας στην υποδοχή που της έκανε η οικογένεια του Αναστάση.

«Τι να σου πω, Όλγα μου, στην αρχή όλα αυτά νόμιζα ότι αφορούσαν κάποια άλλη κι όχι εμένα, παρότι το χέρι του Άρη έσφιγγε το δικό μου σαν να μου έλεγε “για σένα γίνονται όλα αυτά, κορίτσι μου, μην αμφιβάλεις”. Όταν όμως ο κύριος Αναστάσης μου πέρασε το δαχτυλίδι, δεν άντεξα άλλο και έπεσα στην αγκαλιά του κλαίγοντας. Να, δεσ το, αυτό είναι και δεν πρόκειται να το βγάλω από το χέρι μου ποτέ, θέλω να μου θυμίζει από πού ξεκίνησα και να μην πάψω ποτέ να τους εκτιμώ και να τους αγαπώ, όπως τους αγαπάει και ο Άρης».

«Ω! αν ήξερες πόσο χαίρομαι, γιατί δεν σ’ το κρύβω πως, παρά τα όσα μου έλεγες εσύ, εγώ είχα τις επιφυλάξεις μου και μ’ έτρωγε η αγωνία. Τώρα όμως ησύχασα και σου εύχομαι μέσα από την καρδιά μου να είσαι ευτυχισμένη μαζί του!»

«Τώρα που σου τα είπα, εσύ κοιμήσου, γιατί εγώ θα καθίσω να γράψω στη μάνα μου να την ενημερώσω, γιατί πρέπει να έρθει. Ελπίζω να μη σου γίνουμε πολύ βάρος αυτές τις μέρες που θα μείνουμε μαζί σου».

«Μα τι λες, χαρά μου, άλλωστε από εδώ, από αυτό το φτωχικό θα βγεις νύφη».

«Σ’ ευχαριστώ και να είσαι σίγουρη ότι ποτέ δεν πρόκειται να ξεχάσω αυτό που κάνεις για μένα».

Δεν άργησε να καθίσει στο τραπέζακι του δωματίου της για να γράψει στη μάνα της, μόνο που δεν ήξερε από πού ν’ αρχίσει και πού να τελειώσει, γιατί της έρχονταν στο μυαλό μαζεμένα και μπορεί να μην καταλάβαινε και πολλά. Στο τέλος της τόνιζε ότι έπρεπε να βιαστεί να έρθει στην Αθήνα γιατί τη χρειαζόταν, την ήθελε κοντά της, να τη συμβουλέψει και να της συμπαρασταθεί σε αυτή την ξαφνική και απροσδόκητη καμπή της ζωής της. Το έκλεισε, έγραψε τη διεύθυνση και έπεσε να κοιμηθεί, γιατί ήξερε ότι αύριο την περίμεναν κι άλλες εκπλήξεις κι άλλες συγκινήσεις. Κοιμήθηκε ξερή μέχρι το πρωί και όταν άκουσε το ξυπνητήρι της Όλγας, σηκώθηκε κι εκείνη, γιατί δεν την κρατούσε άλλο το κρεβάτι.

Μίλησαν λίγο με την Όλγα, έφαγε κάτι για πρωινό και άρχισε να ντύνεται. Έπρεπε πρώτα να ταχυδρομήσει το γράμμα και από εκεί να πάει στο καθορισμένο ραντεβού που είχε με τη Μαρία, κι

αυτό δεν ήταν παρά η γωνία του Μπακάκου. Μόλις άνοιξε την πόρτα, είδε απέναντί της τον Άρη να της χαμογελάει και να της γνέφει. Αιφνιδιασμένη, αλλά και τρελή από χαρά, έτρεξε κοντά του για να τη δεχτεί στην αγκαλιά του.

«Άρη μου, τι έκπληξη ήταν αυτή, σε αγαπάω πολύ!»

Εκείνος την έσφιξε πάνω του με μεγάλη λατρεία και της είπε:

«Δεν έβλεπα την ώρα να σε δω. Ήρθα να πάμε μαζί μέχρι του Μπακάκου κι από εκεί εγώ θα φύγω για τη δουλειά».

Έτσι αγκαλιασμένοι πήραν την Πειραιώς για να πάνε στην Αγίου Κωνσταντίνου, όπου σε λίγο είδαν τη Μαρία να καταφθάνει φουριόζα.

«Καλημέρα, εσύ τι θέλεις εδώ; Δεν πιστεύω να έρθεις μαζί μας, γρήγορα στη δουλειά σου, εμείς ξέρουμε τι θα κάνουμε».

«Μάλιστα... μαμά. Τη συνόδεψα μέχρις εδώ, αλλά πρόσεχε μη μου την τρελάνεις, γιατί θα τις φας, όπως όταν ήμασταν παιδιά!»

Γέλασαν και οι τρεις χαρούμενοι και ο Άρης πήρε το δρόμο για τα καταστήματα στην Αριστοτέλους. Τον ακολούθησαν για λίγο με το βλέμμα τους και αμέσως η Μαρία έπιασε αγκαζέ την Αγγελική.

«Και τώρα δρόμο, έχουμε πολλά να κάνουμε!»

Έτσι ήταν η Μαρία, χαρούμενη και καλόκαρδη, πάντα με τον καλό λόγο στο στόμα. Συνομήλικη του Άρη από παιδιά, τους έδενε μια ιδιαίτερη φιλία, μιας και οι οικογένειές τους ήταν πολύ δεμένες. Κι αυτό έγινε από τις πρώτες ημέρες που ο πατέρας του Άρη, ο Νίκος, προσέλαβε στο πρώτο του μαγαζί τον Αναστάση, ο οποίος ήταν πολύ εργατικός και τίμιος. Μετά από μικρό χρονικό διάστημα έγινε το δεξί του χέρι και πολλές φορές και ο συμβουλάτοράς του παρά τη νεαρή του ηλικία. Είχε σπουδάσει με χίλιες δυο στερήσεις στην Ανωτάτη Εμπορική, παντρεύτηκαν ταυτόχρονα και οι γυναίκες τους γέννησαν την ίδια ημέρα, πράγμα που τους έκανε να δεθούν πιο πολύ και να λένε: «Καλό σημάδι αυτό και αν επαληθευτεί, μπορεί –πού το ξέρεις;– να γίνουμε και συμπέθεροι».

Τα παιδιά τους μεγάλωσαν μαζί, γιατί στο μεταξύ και οι γυναίκες τους είχαν γίνει φίλες. Αντάμα περνούσαν τις μεγάλες γιορτές, μαζί τα έστελναν στην εξοχή. Όλα τους τα παιδιά ήταν

πολύ αγαπημένα, αλλά ο δεσμός του Άρη και της Μαρίας ήταν ιδιαίτερος. Εκεί που ο Άρης τη μάλωνε και την αγρίευε, εκεί και την παρηγορούσε. Και όταν η Μαρία, πριν ακόμα τελειώσει το γυμνάσιο, αγάπησε τον άντρα της και όλοι ήταν αντίθετοι, γιατί ήταν μικρός και αδημιούργητος, στην αγκαλιά του Άρη έκλαιγε κι εκείνος της έκανε πλάτες για να τον συναντάει.

Πιασμένες αγκαζέ, λοιπόν, κατέβηκαν την Αιόλου και σε λίγο πήραν την Ερμού, όπου η Μαρία την οδήγησε σ' ένα κατάστημα νυφικών. Αφού χάξεψαν για λίγο τη βιτρίνα, μπήκαν στο εσωτερικό του καταστήματος και η Μαρία πλησίασε κάποια μεγάλη κυρία, την οποία αποκάλεσε με το όνομά της, και της είπε τι ακριβώς ήθελαν. Στη στιγμή ήρθαν δύο πωλήτριες, έφεραν τα φιγουρίνια και άρχισαν να τα ξεφυλλίζουν, με αποτέλεσμα η Αγγελική να ζαλιστεί και να μην ξέρει τι να διαλέξει. Από τη δύσκολη θέση την έβγαλε η κυρία, η οποία της πρότεινε να προβάρει δυο-τρία από τα καλύτερα. Όλα ήταν τέλεια πάνω της, μόνο που δεν της άρεσαν οι πολλές δαντέλες και τα φουρό. Όταν όμως φόρεσε το τρίτο, λιτό και χωρίς πολλά φρου-φρου και πριν ακόμα πει τη γνώμη της, είδε τη Μαρία και την κυρία του μαγαζιού να ενθουσιάζονται και να λένε:

«Ακόμα και για το σώμα της να είχε ραφτεί, δεν θα είχε τόσο τέλεια εφαρμογή. Αυτό, Αγγελική μου, να πάρουμε, θα αρέσει και στον Άρη, να είσαι σίγουρη, εγώ ξέρω τα γούστα του».

Εκείνη συμφώνησε αμέσως και έτσι, χωρίς πολλές ταλαιπωρίες, τελείωσαν με την εκλογή του νυφικού. Διάλεξαν το ύφασμα, της πήραν τα μέτρα και μετά προχώρησαν στις υπόλοιπες λεπτομέρειες, πέπλο, μπομπονιέρες και ό,τι άλλο ήταν απαραίτητο. Συμφώνησαν για την πρώτη πρόβα και έφυγαν ξαλαφρωμένες, γιατί το βασικότερο θέμα είχε λυθεί.

«Νομίζω ότι μας χρειάζεται μια μικρή ανάπαυλα, για να συνηχίσουμε για τα υπόλοιπα!»

Την παρέσυρε στην Αιόλου για λουκουμάδες στον «Κρίνο». Εκεί τρώγοντας μίλησαν σαν δύο παλιές πολύ καλές φίλες και η Μαρία από εκείνη τη στιγμή κατάλαβε ότι αυτό το κορίτσι θα κάνει πολύ ευτυχισμένο τον Άρη. Αλλά και μεταξύ τους προέβλεπε ότι θα γίνουν σαν αδελφές. Της διηγήθηκε πολλά από την παιδική της

ηλικία και για την αδελφική φιλία που την ένωνε με τον Άρη. Αλλά και η Αγγελική δεν υστέρησε σε αυτό, της άνοιξε την καρδιά της και της μίλησε για τη ζωή της και την οικογένειά της με μεγάλη ειλικρίνεια. Έτσι χαρούμενες και πιασμένες χέρι-χέρι συνέχισαν να κάνουν ό,τι είχε προγραμματίσει η Μαρία, ώσπου είδε ότι κόντευε απόγευμα κι αυτές ακόμα ήταν στα μαγαζιά.

«Φτάνει για σήμερα, έχουμε κι άλλες μέρες μπροστά μας, τώρα θα πάμε σπίτι, θα φάμε και ο κύριος, αν θέλει, ας έρθει από εκεί να σε πάρει».

«Χίλια ευχαριστώ, Μαρία μου, για όλα, είσαι ένας θησαυρός!»

«Μην το ξαναπείς, γιατί τα αδέρφια δεν λένε ευχαριστώ!»

Έφτασαν στο σπίτι και το πρώτο που έκαναν ήταν να τηλεφωνήσουν στον Άρη κι εκείνος μετά από μισή ώρα κατέφθασε, κουβαλώντας ένα σωρό γλυκά, για τα παιδιά πιο πολύ, αλλά και για τους μεγάλους. Χάρηκε με όσα του είπαν ότι έκαναν, είδε τα ψώνια και το απόγευμα πέρασε ευχάριστα, με την Αγγελική να αισθάνεται ότι ήταν με τη δική της οικογένεια. Όταν ήρθε η ώρα να φύγουν, αποχαιρέτησαν και ο Άρης την πήγε έξω από την πόρτα του σπιτιού που έμενε, τη φίλησε, της ευχήθηκε καλή ξεκούραση και πήρε το δρόμο για το σπίτι του.

Για τότε πέρασαν είκοσι πέντε ημέρες και τότε έφτασε η ευλογημένη μέρα του γάμου η Αγγελική ούτε που το κατάλαβε με τα τρεχάματα που είχε μόνο για τα ψώνια, ενώ όλες τις άλλες λεπτομέρειες τις είχε επωμισθεί ο Άρης με τη βοήθεια φυσικά και του Αναστάση, που αισθανόταν σαν να πάντρευε τον γιο του. Στο δε σπίτι, που είχε αναλάβει η Αλεξάνδρα να το παραδώσει τέλειο στην οικοδέσποινα, δεν έμεινε τίποτε που να μη μετακινηθεί, να μην πλυθεί και ξεσκονιστεί, σε σημείο που ο Άρης να μην μπορεί να σταθεί ούτε λεπτό εκεί, πήγαινε μόνο για ύπνο. Έφτασε η ευλογημένη μέρα, η Αγγελική άστραφτε από ομορφιά κι έλαμπε από ευτυχία, τόσο που η μάνα της και τ' αδέρφια της να μην την αναγνωρίζουν.

Νύφη βγήκε από το σπίτι της Μαρίας, τελικά, και όλα έγιναν σύμφωνα με όσα πρόσταζαν τα έθιμα. Για χρόνια θα τον θυμούνταν αυτόν το γάμο, όχι μόνο η ίδια, αλλά και όλοι όσοι παραβρέθηκαν,

που δεν ήταν και πολλοί. Πέρα από τους κοντινούς συγγενείς του Άρη, ελάχιστους φίλους, την οικογένεια του Αναστάση, λίγοι ήταν οι ξένοι. Από το Παρίσι ήρθε ο Άγγελος πριν από πέντε ημέρες, κουβαλώντας τόσο πολλά δώρα και πιο πολύ για τις γυναίκες, που όλες ξετρελάθηκαν και ούτε στιγμή δεν τον άφηναν ήσυχο. Του έλεγαν ότι τους έλειπε και πως καιρός ήταν πια να γυρίσει πίσω. Εκείνος με το γλυκό του χαμόγελο προσπαθούσε να μην τις απογοητεύει και σκορπούσε υποσχέσεις. Όμως, ο Αναστάσης μία μέρα που τον βρήκε μόνο δεν του χαρίστηκε.

«Ήθελα να ήξερα πόσο θα το τραβήξεις, δεν τη βαρέθηκες αυτή την πόλη; Βρε άσωτε, γύρνα πια κοντά μας, έχει κι εδώ δουλειά τώρα, γιατί, όπως ξέρεις, άρχισε η ανοικοδόμηση και έχουν ανάγκη από καλούς αρχιτέκτονες. Χώρια που εσένα θα σε προτιμούν, γιατί έκανες καριέρα και είσαι ονομαστός στην πόλη του φωτός, όπως τη λες. Έχει κι εδώ όμορφα κορίτσια να νοικοκυρευτείς. Δεν παίρνεις παράδειγμα από τον αδελφό σου;»

«Άσ' τα, Αναστάση μου, μία υπήρχε και αυτή την καπάρωσε ο αδελφός μου» και λέγοντας αυτά γύρισε τα μάτια του προς την Αγγελική και ένα φως τα πλημμύρισε, λες κι έβλεπε την Παναγιά.

Την ίδια στιγμή τους πλησίασε ο Άρης, τον αγκάλιασε και ρώτησε:

«Τι λέτε εσείς οι δυο;»

«Ε! δεν τα ξέρεις, ο Αναστάσης άρχισε πάλι τις νουθεσίες».

«Έχει άδικο, αδελφούλη μου; Μαζί του ενώνω κι εγώ τις ικεσίες μου για την επιστροφή του ασώτου, αλλά τι να γίνει, σε αγαπάμε πολύ κι αυτό δεν πρέπει ποτέ να το ξεχνάς, κατάλαβες;»

«Μιλάς σαν να μην ξέρεις ότι κι εγώ σε αγαπάω και όσο σε βλέπω ευτυχισμένο, άλλο τόσο αισθάνομαι κι εγώ χαρούμενος. Είσαι πολύ τυχερός, αδελφέ μου, με τη γυναίκα που βρήκες, αληθινά σε ζηλεύω, γιατί η Αγγελική είναι πολύ όμορφη, μα πάνω απ' όλα είναι ένας άγγελος που κατέβηκε στη γη μόνο για σένα. Τέτοια θαύματα μόνο στα χίλια χρόνια γίνονται, γι' αυτό ζήσε τη ζωή σου και άσε εμένα, εγώ πάντα θα σας αγαπάω!»

Ο γάμος έγινε στην εκκλησία των Αγίων Αναργύρων του Ψυρρή και μετά του γλέντησαν σ' ένα απόμερο κεντράκι της Πλάκας.

Ο Άρης δεν έβλεπε την ώρα πότε να τελειώσει το γλέντι και να φύγουν για το σπίτι τους, όπου θα έμεναν για την πρώτη νύχτα και το μεσημέρι θα έφευγαν για λίγες ημέρες να μείνουν σ' ένα ωραίο ξενοδοχείο δίπλα στη θάλασσα στην περιοχή της Βάρκιζας. Κάποτε επιτέλους χαιρέτησε και ο τελευταίος καλεσμένος και ο Άρης άρπαξε σαν τρελός την Αγγελική από το χέρι και μπήκαν στο αυτοκίνητο, για να φτάσουν σε χρόνο ρεκόρ στο σπίτι, που τους περίμενε με όλα τα φώτα αναμμένα. Γι' αυτό είχε φροντίσει η καλή του Αλεξάνδρα.

Άνοιξε την εξώπορτα, ανέβηκαν τέσσερα με πέντε σκαλιά και έβαλε το κλειδί στην κλειδαριά. Γύρισε, κοίταξε την Αγγελική, την έσφιξε πάνω του, κόλλησε τα χείλη του στα δικά της για λίγα λεπτά και μετά άνοιξε, ενώ ταυτόχρονα της έλεγε:

«Επιτέλους, έφτασε η ώρα, ήρθαμε στο σπίτι μας!»

Πέρασαν μέσα, έκλεισε και αμέσως σαν πούπουλο τη σήκωσε στα χέρια του, για να την ακουμπήσει σε λίγα λεπτά στο νυφικό κρεβάτι, που ήταν στρωμένο με ένα ροζ κάλυμμα και είχε επάνω του σκορπισμένα λευκά γιασεμιά, που με το άρωμά τους μοσχοβολούσε όλος ο τόπος.

Ζωή σαν όνειρο

Από τη μισοτραβηγμένη κουρτίνα μια ηλιαχτίδα είχε τρυπώσει και έπαιζε με τα μαλλιά της Αγγελικής, που κοιμόταν βαθιά μέσα στην αγκαλιά του Άρη. Σε λίγο μετατοπίστηκε και έμεινε στο πρόσωπο του Άρη, που αμέσως ξύπνησε. Ένωσε δίπλα του το ζεστό κορμί της και μια απέραντη ευτυχία τον κατέκλυσε και έμεινε να την κοιτάζει για ώρα με άπειρη λατρεία. Όταν σε λίγο άνοιξε τα μάτια της, τον είδε να την κοιτάζει μ' ένα βλέμμα που τα έλεγε όλα.

«Ξύπνησες, αγάπη μου;»

«Ναι και δεν σε χορταίνω, αλλά ούτε μπορώ να το πιστέψω ότι σε κρατάω στην αγκαλιά μου και πως είσαι δική μου. Σ' αγαπάω!»

Μετά από λίγο σηκώθηκαν, πήραν κάτι για πρωινό κι αμέσως άρχισαν να ετοιμάζονται για το ξενοδοχείο. Πριν ξεκινήσουν, η Αγγελική έριξε μια ματιά στους χώρους του σπιτιού, το οποίο είχε δει άλλη μια φορά μαζί με τη Μαρία, όταν χρειάστηκε να πάνε μερικά ατομικά της πράγματα. Ήταν ένα παλιό όμορφο κτίσμα, που ξεχώριζε από όλα τα γύρω της περιοχής. Η ξύλινη αυλόπορτα με το όμορφο ρόπτρο οδηγούσε σε μια αυλή αρκετά μεγάλη. Από τη μια πλευρά δύο θεόρατες γαζίες έριχναν τη σκιά τους και μοσχομύριζαν, ενώ από την άλλη ένα γιασεμί είχε αναρριχηθεί και απλωνόταν πάνω σε μια πέργκολα, η οποία δημιουργούσε πυκνή σκιά κυρίως το καλοκαίρι. Τριανταφυλλιές και χίλια δυο άλλα είδη

λουλουδιών στα ακρινά παρτέρια έδιναν την εντύπωση παράδεισου. Στην άκρη της αυλής κοντά στις γαζίες ένα πηγάδι σκεπασμένο με τον κουβά επάνω περιμένε τη νοικοκυρά να βγάλει νερό.

Ανεβαίνοντας τέσσερα μαρμάρινα σκαλιά, έφτανες στην κύρια είσοδο και από εκεί στο σπίτι. Από ένα μικρό χολ έμπαινες αμέσως στο σαλόνι και την τραπεζαρία, αρκετά μεγάλα. Στη δεξιά πλευρά ήταν η κουζίνα, πολύ ευρύχωρη και δίπλα άλλο ένα μεγάλο δωμάτιο, που ήταν η καθημερινή τραπεζαρία και το καθιστικό ταυτόχρονα. Στο βάθος, ανεβαίνοντας δύο σκαλοπάτια, ήταν τρεις κρεβατοκάμαρες. Το σπίτι άστραφτε από καθαριότητα και όλα τα έπιπλα ήταν βελούδινα και σκαλισμένα με τέχνη. Τα έβλεπε η Αγγελική και στη σκέψη ότι εκεί μέσα έζησαν οι γονείς του Άρη μια συγκίνηση κι ένα σύγκρουση τη διαπέρασε.

«Πώς θα μπορέσω, αλήθεια, να αντεπεξέλθω στις υποχρεώσεις που έχω επωμισθεί; Θέλω να τον κάνω ευτυχισμένο, αν όμως αποτύχω και τον απογοητεύσω, τότε τι θα γίνει;»

Οι φόβοι της δεν ήταν αβάσιμοι, εκεί μέσα πλανιόνταν οι σκιές του Νίκου και της γλυκιάς Μαρούλας, αυτών που πρωτοκατοίκησαν αυτό το σπίτι και το στοίχειωσαν με τη μεγάλη αγάπη τους. Εκεί μέσα μεγάλωσαν τα δύο παιδιά τους, τον Άρη και τον Άγγελο, και έζησαν μέρες χαρούμενες γεμάτες αγάπη. Ο Νίκος ήταν μόλις είκοσι πέντε χρονών και προσπαθούσε να αναδιοργανώσει ένα μικρό κατάστημα που είχε ο πατέρας του προπολεμικά με όλων των ειδών τα κουζινικά. Σκεφτόταν να το ανανεώσει και να το επεκτείνει, αλλά λεφτά δεν περίσσευαν, γιατί πάντρεψαν τη μία κόρη, δηλαδή την αδελφή του, και είχαν στα σκαριά την άλλη, αρραβωνιασμένη και έτοιμη για γάμο, πράγμα που δυσκόλευε το πράγμα προς το παρόν.

Δούλευε σκληρά και αγωνιζόταν, πάντα με την ελπίδα πως αυτά που είχε βάλει σκοπό και όραμα στη ζωή του θα τα πραγματοποιούσε κάποτε. Μια μέρα, εκεί που γύριζε από το μαγαζί, σ' ένα στενό πριν από το σπίτι του είδε μία κοπέλα γύρω στα δεκαοκτώ να βγαίνει από μια πόρτα και να προχωράει προς το μέρος του. Τα μάτια τους συναντήθηκαν κι εκείνος ήταν αδύνατον να τα τραβήξει από πάνω της, ως τη στιγμή που πέρασε από μπροστά του και σαν μαγνητισμένος γύρισε και την παρακολούθησε έως ότου έστριψε

στην πρώτη γωνία. Μόλις την έχασε, έμεινε εκεί ασάλευτος για ώρα, ώσπου να συνέλθει και να πάρει τα πόδια του μέχρι το σπίτι. Η εικόνα της, όμως, δεν έλεγε να φύγει από εμπρός του.

«Ευτυχώς που είδα από πού βγήκε. Άραγε θα την ξαναδώ;»

Έφυγε σαν ρομπότ, αλλά το σπίτι δεν τον κρατούσε και στο λεπτό δρασκελίσε το κατώφλι, για να βρεθεί στο δρόμο και να φτάσει έξω από το σπίτι που είδε να βγαίνει η κοπέλα.

«Παράξενο» σκέφτηκε, «πώς δεν την πρόσεξα τόσο καιρό; Είναι ίσως που δεν περνάω συχνά από τούτον το δρόμο, φαίνεται πως μ' έσπρωξε κάτι ν' αλλάξω διαδρομή σήμερα!»

Με τη σκέψη της έφτασε στο μαγαζί και αμέσως τον απορρόφησαν οι ασχολίες του. Το βράδυ που το έκλεισαν με τον πατέρα του τον άφησε προφασιζόμενος κάποια δουλειά και σε λίγο περνούσε έξω από το σπίτι που είχε δει την κοπέλα να βγαίνει. Στήθηκε εκεί απέναντι και το παρατηρούσε. Ήταν όντως καινούργιο, όμορφο και μεγάλο και ο κάτω όροφος ήταν φωτισμένος. Κάποια στιγμή είδε έναν μεσόκοπο άντρα να μπαίνει, έμεινε ακόμα λίγο και μετά πήρε το δρόμο για το σπίτι του. Πέρασαν κάμποσες ημέρες και παρόλο που καθημερινά περνούσε από εκεί, δεν έτυχε να τη δει, ενώ η εικόνα της δεν έλεγε να φύγει από τα μάτια του.

Μετά από πολλές ημέρες υπομονής και επιμονής ένα απόγευμα που γυρνούσε από τη δουλειά του την είδε να πηγαίνει προς το σπίτι της κρατώντας κάτι δέματα. Πάνω στην ώρα δυο παιδιά που τρέχανε έπεσαν πάνω της, με αποτέλεσμα να χάσει την ισορροπία της και να της φύγει ό,τι κρατούσε στα χέρια της. Ο Νίκος, μη χάνοντας χρόνο, έτρεξε κοντά της να τη βοηθήσει.

«Τι πάθατε, δεσποινίς; Είδα τα παλιόπαιδα που κόντεψαν να σας παρασύρουν. Μπορώ να σας βοηθήσω;»

«Ευχαριστώ, δεν έπαθα τίποτε, πιο πολύ τρόμαξα, αλλά τι να τα κάνεις, παιδιά είναι!»

Έσκυψε, μάζεψε τα δέματα που είχαν σκορπιστεί εδώ κι εκεί και της τα έδωσε.

«Ορίστε, αλλά δεν σας συστήθηκα, με λένε Νίκο και μένω εδώ πιο πέρα, σας έχω δει και άλλη φορά να βγαίνετε από αυτό το σπίτι, εδώ μένετε;»

«Εμένα με λένε Μαρούλα, χάρηκα πολύ για τη γνωριμία και ευχαριστώ για τη βοήθεια. Ναι, μένω σ' αυτό το σπίτι, δεν έχουμε πολύ καιρό που ήρθαμε, για άλλη μια φορά σας ευχαριστώ» κι έκανε να φύγει ενώ είχε γίνει κατακόκκινη σαν παπαρούνα.

«Συγγνώμη για το θάρρος, αλλά μιας και γνωριστήκαμε, θα ήθελα να ιδωθούμε ξανά!»

Εκείνη ξεκίνησε να φύγει, ενώ του έλεγε με κάποιο νάζι:

«Μπορεί, αφού είμαστε γείτονες, τίποτε δεν αποκλείεται».

Στη στιγμή βρέθηκε στην εξώπορτα, άνοιξε και μπήκε, αφήνοντας τον Νίκο σύζυλο και μαγεμένο. Αυτό ήταν όλο, από εκείνη την ώρα δεν έφυγε ούτε λεπτό από το μυαλό του και πού τον έβρισκες, πού τον έχανες, έξω από το σπίτι της κοπέλας ξεροστάλιαζε. Μια μέρα εκεί που κοιτάξε, είδε την κουρτίνα από το παράθυρο να παραμερίζει. Η καρδιά του φτεροκόπησε, γιατί πίστεψε ότι ήταν η Μαρούλα και δεν έπεσε έξω, γιατί εκείνη όλες αυτές τις ημέρες περίμενε τις καθορισμένες ώρες να τον δει να ξεπροβάλλει. Της άρεσε αυτός ο όμορφος νέος και πιο πολύ τη συγκινούσε η επιμονή του, μόνο που της ήταν άγνωστος και για την εποχή εκείνη οι κοπέλες δεν ήταν και τόσο ελεύθερες να διαλέγουν τον άντρα τους, τον πρώτο λόγο είχαν οι γονείς. Εκείνη, όμως, ήταν αποφασισμένη να διαλέξει μόνη της αυτόν που θα βάλει δίπλα της και αυτός ο άντρας κάτι της έλεγε μέσα της ότι της κάνει. Ήταν η κόρη ενός σταφιδέμπορου από την Πάτρα, που εδώ και λίγο καιρό άφησε την επιχείρηση στους δύο μεγάλους γιους του και ήρθε κοντά στα δύο του αδέρφια, μαζί με τη γυναίκα του και το στερνοπούλι τους, για να ζήσουν ήρεμα μακριά από τις έγνοιες και τις φουρτούνες του εμπορίου. Τ' αγόρια, που ήταν αρκετά μεγαλύτερα από τη Μαρούλα, δημιούργησαν τη δική τους οικογένεια κι εκείνοι είχαν μαζί τους το αποκούμπι τους, όπως την έλεγε ο πατέρας της.

Της άρεσε και την κολάκευε η επιμονή του παλικαριού, μα πιο πολύ τη συνέπαιρνε αυτό το γλυκό κρυφτούλι και κυρίως ότι κάποιος άντρας υπέφερε για κείνη. Κάποια μέρα, μετά από τη στενή πολιορκία που της έκανε ο Νίκος, αποφάσισε να βγει την ώρα που ήταν έξω από το σπίτι της. Σαν να μη συνέβαινε τίποτε, άνοιξε την αυλόπορτα και μόλις τον είδε, τον χαιρέτησε σαν έναν παλιό καλό φίλο και πιάσανε

την κουβέντα, ενώ ταυτόχρονα προχωρούσε στον άλλο δρόμο κι εκείνος την ακολουθούσε. Κάποια στιγμή σταμάτησε και συνέχισαν τη συζήτηση, ώσπου την κατάφερε να την κάνει να του πει μερικά πράγματα για τον εαυτό της, καθώς κι αυτός τα δικά του.

Έγινε έτσι η πρώτη γνωριμία και χώρισαν χωρίς να δώσουν ραντεβού. Εκείνη ήταν σίγουρη ότι την άλλη μέρα θα ήταν στο ίδιο μέρος κι εκείνος ότι θα τον περίμενε πίσω από την κουρτίνα. Έτσι συνέχισαν για λίγες ημέρες, ώσπου ο Νίκος δεν άντεξε και με την πρώτη ευκαιρία τής εξομολογήθηκε τον τρελό του έρωτα. Βάφτηκαν κόκκινα τα μάγουλα της Μαρούλας, αλλά ούτε στιγμή δεν δίστασε να του αποκαλύψει ότι κι αυτή τον αγαπάει. Στην ερώτησή του αν θα ήθελε να γίνει γυναίκα του, εκείνη απάντησε «ναι» και δεν δίστασε να πέσει στην αγκαλιά του. Τη φίλησε στο μέτωπο και από το φόβο μην τους δούνε χώρισαν ευτυχισμένοι. Την άλλη μέρα που συναντήθηκαν της εξήγησε ότι σε λίγο καιρό, αφού πάντρευαν και τη δεύτερη αδελφή του, θα ήταν έτοιμος να τη ζητήσει από τον πατέρα της.

«Μόνο ένα πράγμα με φοβίζει, μήπως δεν με εγκρίνει για άντρα σου, γιατί με το δίκιο του να ζητάει κάτι καλύτερο από μένα, αφού ακόμα είμαι στο στάδιο της δημιουργίας».

«Δεν σε περίμενα για τόσο φοβητσιάρη. Εγώ πιστεύω πως όταν δύο άνθρωποι αγαπιούνται, τίποτε δεν μπορεί να σταθεί εμπόδιο στο να πραγματοποιήσουν τα όνειρά τους. Όσο για τον μπαμπά, άφησέ τον σ' εμένα, με αγαπάει πολύ και θέλει να με δει ευτυχισμένη. Εσύ έλα να με ζητήσεις μόνο!»

Όταν στο μήνα επάνω έγινε και ο γάμος της δεύτερης του αδελφής, ο Νίκος ανάσανε.

«Τώρα, αγάπη μου, είμαι ελεύθερος από υποχρεώσεις και μόνο ένα πράγμα έχω στο μυαλό μου, πότε να γίνεις γυναίκα μου. Θα μιλήσω στον πατέρα μου και σύντομα θα μας δεις στο σπίτι σου».

Ένα βράδυ, εκεί που καθόταν μετά το φαγητό με τους γονείς του, ο Νίκος δεν άργησε να πει στον πατέρα του ότι και αυτός θα ήθελε να δημιουργήσει τη δική του οικογένεια.

«Μακάρι, παιδί μου, κι εγώ το θέλω, να βρούμε μία καλή κοπέλα να νοικοκυρευτείς, να ησυχάσουμε κι εμείς, να δούμε και κανένα εγγονάκι δικό σου!»

«Μπαμπά, τη βρήκα, το μόνο που θέλω από εσένα είναι να με βοηθήσεις, να πάμε να τη ζητήσεις από τον πατέρα της».

Μόλις του είπε το επίθετο και πού μένει, ξαφνιασθηκε.

«Αν είναι αυτός που φαντάζομαι, εμείς έχουμε γνωριστεί στο καφενείο και μάλιστα παίζουμε συχνά τάβλι. Αλλά, βρε παιδί μου, αυτός πρέπει να είναι αρκετά πλούσιος, θα μας τη δώσει την κόρη του ή θα φάμε την πόρτα στα μούτρα;»

Ο Νίκος τού μίλησε για αυτά που του είπε η Μαρούλα και εκείνος, έχοντας λίγες ελπίδες, αποφάσισε να κάνει το χατίρι του γιου του, έστω κι αν υπήρχαν ελάχιστες πιθανότητες. Μια και δυο κάποιο απόγευμα, αφού συνεννοήθηκε με την κοπέλα του πρώτα, χτύπησαν την πόρτα του Παπαδημητρίου. Άνοιξε η υπηρέτρια, τους πέρασε στο σαλόνι και αμέσως ειδοποίησε τον κύριό της. Μόλις αντίκρισε τον πατέρα του Νίκου, ξαφνιασθηκε και έτρεξε ανήσυχος να τον ρωτήσει:

«Τι συμβαίνει, Αησιλία, τι έπαθες, πώς από το σπίτι μου;»

«ΗΣύχασε, κύριε Αντώνη, όλα καλά, μόνο που δεν μπορείς να τα βάλεις με τους νέους, γι' αυτό και είμαι εδώ αυτή τη στιγμή».

Κι εκείνος, μη καταλαβαίνοντας τίποτε, τους είπε να καθίσουν και παράγγειλε να φέρουν καφέ στους επισκέπτες. Πάνω στην ώρα μπήκε και η γυναίκα του, που κοίταξε έκπληκτη τους δύο άγνωστους άντρες, ώσπου τη σύστησε και κάθισε μαζί τους.

«Λοιπόν, ποιος καλός άνεμος σε φέρνει στο σπίτι μου;»

«Δεν ξέρω αν είναι καλός ή κακός άνεμος για σένα, αλλά θα σου μιλήσω στα ίσια χωρίς περιστροφές κι εσύ μετά αποφασίζεις πάνω σε αυτά που θα σου πω! Ο λεβέντης μου από εδώ είδε την κόρη σου και με ανάγκασε να έρθω να ζητήσω το χέρι της για λογαριασμό του. Το ποιος είμαι το ξέρεις πολύ καλά, έχουμε μιλήσει πολλές φορές, όπως κι εγώ ξέρω ποιος είσαι εσύ. Προίκα δεν θέλουμε ούτε άλλο τίποτε, μόνο το κορίτσι, γιατί ετούτος εδώ έβαλε το κεφάλι του να πεθάνει, την αγαπάει. Όσο για χαρακτήρα, σ' το εγγυώμαι εγώ ο πατέρας του, δεν θα βρεις άλλον καλύτερο για να δώσεις τη μονάκριβή σου. Η απόφαση είναι δική σου και, όποια κι αν είναι, θα τη δεχτούμε, χωρίς αυτό να επηρεάσει τη φιλία που νομίζω ότι έχουμε εμείς οι δύο».

Ο κύριος Αντώνης άκουσε με προσοχή τον Αγησίλαο, χωρίς ν' αφήνει από τα μάτια του τον Νίκο και όσο τον παρατηρούσε, τόσο του άρεσε. Είχε πείρα ο γερόλυκος τόσα χρόνια στο εμπόριο, είχαν δει και τι δεν είχαν δει τα μάτια του. Γύρισε προς τον Νίκο και ρώτησε:

«Εσύ δεν έχεις μιλιά, άλλος θα διαπραγματεύεται για λογαριασμό σου;»

«Και βέβαια έχω, όμως έμαθα να σέβομαι τους μεγάλους. Αλλά αφού θέλετε να μιλήσω, σας λέω τούτα. Σας δίνω το λόγο της τιμής μου, αν αποφασίσετε να μου δώσετε το κορίτσι σας, δεν θα το μετανιώσετε. Την αγαπάω και θα φροντίσω να την κάνω ευτυχισμένη, η απόφαση είναι δική σας.»

Σηκώθηκε αμέσως να φύγουν, όταν τον άκουσε να του λέει:

«Ε! πού πας; Πολύ ανυπόμονο σε βλέπω και από μια μεριά μου αρέσει αυτό. Εγώ δεν είπα τον τελευταίο λόγο, κορίτσι θα σου δώσω και όχι εμπόρευμα, δεν έχω το δικαίωμα να ξετάσω το θέμα, να δω σε τι χέρια θα πέσει το παιδί μου;»

«Και βέβαια το έχετε, για το λόγο αυτό σας αφήνουμε να το σκεφτείτε. Ρωτήστε όπου θέλετε για το άτομό μου και θα περιμένω με μεγάλη αγωνία την απάντησή σας. Σας ευχαριστώ που μας δεχτήκατε και μας ακούσατε!»

Σηκώθηκαν οι δύο άντρες να φύγουν και ο Αντώνης, αφού τους ξεπροβόδισε μέχρι την πόρτα, τους είπε γελώντας:

«Την Κυριακή πριν από το μεσημέρι σας περιμένω και τότε θα πάρεις, νεαρέ, την απάντησή μου, αφού μιλήσω πρώτα με την κόρη μου. Τώρα να πάτε στο καλό και, Αγησίλαε, χάρηκα πολύ που σε είδα, καθώς και τον γιο σου.»

Μέχρι την Κυριακή μεσολαβούσαν τρεις μέρες οι οποίες δεν έλεγαν να περάσουν, αλλά ούτε και έξω από το σπίτι της αγαπημένης του φάνηκε, από το φόβο μήπως τον δει κανείς και καταλάβουν ότι κάτι έχει με τη Μαρούλα. Κάποτε επιτέλους έφτασε η μέρα, πατέρα και γιος χτύπησαν ξανά την πόρτα του κυρίου Αντώνη, τους υποδέχτηκε ο ίδιος αρκετά ζεστά μάλιστα, πράγμα που έκανε τον Νίκο κάπως ν' αναθαρρήσει. Τους πέρασε στο σαλόνι, πρόσταξε την κοπέλα να κεράσει τους καλεσμένους, αλλά δεν φαινόταν ακόμα

διατεθειμένος ν' ανοίξει τη συζήτηση πάνω στο θέμα που έκαιγε τον Νίκο. Πέρασε αρκετή ώρα, σαν να το έκανε επίτηδες, ώσπου να φωνάξει τη γυναίκα του μαζί με την κόρη και αφού τους είπε να καθίσουν, αποφάσισε να βάλει τέρμα στην αγωνία του νέου, που τον έβλεπε να μην κρατιέται και να είναι έτοιμος να μιλήσει.

«Ήρθε η ώρα, αγαπητέ μου Νίκο, να σας δώσω την απάντηση, για να μην παρατείνω άλλο την αγωνία που βλέπω στο πρόσωπό σου. Σου λέω ότι συμφωνώ να γίνεις γαμπρός μου υπό έναν όρο, ότι θα μου υποσχεθείς πως θα κάνεις ευτυχισμένη τη μικρή μου, γιατί, αν συμβεί το αντίθετο, να ξέρεις πως σ' εμένα θα δώσεις λογαριασμό και φυσικά δεν με γνωρίζεις καλά!»

Για να μην πει τίποτε ο γιος του και τα κάνει θάλασσα, πήρε το λόγο ο Αγησίλαος να τον διαβεβαιώσει ότι η κόρη του θα περάσει καλά κοντά στον Νίκο. Όσο εκείνοι μιλούσαν, οι δύο νέοι κοιτάζονταν και δεν πίστευαν με πόση ευκολία ενέδωσε. Σ' αυτό, βέβαια, έπαιξε τον ανάλογο ρόλο και η μαμά Ζωίτσα, που ήξερε να τον χειρίζεται πολύ καλά και τις πιο πολλές φορές να γίνεται το δικό της, χωρίς φυσικά αυτός να χάνει τον έλεγχο του αφεντικού. Άστραφταν τα μάτια των ερωτευμένων και όταν ο Αντώνης τούς είπε να τον πλησιάσουν, τα πόδια τους έτρεμαν. Εκείνος πήρε τα δυο τους χέρια φανερά συγκινημένος, τα ένωσε και τους έδωσε την ευχή του.

«Να ζήσετε, παιδιά μου, να ευτυχήσετε και γρήγορα να με κάνετε παππού. Εσύ, ανυπόμονε, τρέχα τώρα να φέρεις τη μαμά σου να το γιορτάσουμε τρώγοντας και τσουγκρίζοντας τα ποτήρια μας, σαν ένα σπίτι που θα γίνουμε σε λίγο!»

Σαν τρελός πήρε ο Νίκος το δρόμο για το σπίτι, άνοιξε και άρπαξε τη μάνα του στην αγκαλιά του και της είπε με λίγα λόγια τι ακριβώς έγινε στο σπίτι της Μαρούλας.

«Ετοιμάσου γρήγορα, γιατί σε περιμένουν για να γίνουν οι αρραβώνες».

Για τότε ετοιμάστηκε η Ανθούλα, για τότε βρέθηκαν στο σπίτι της νύφης ούτε που το κατάλαβε, μόνο το χέρι του Νίκου ένιωθε να την τραβάει, σχεδόν να την τρέχει. Πρόλαβε μόνο να πάρει ένα ωραίο δαχτυλίδι, δώρο της πεθεράς της στους δικούς της αρραβώνες,

που το κρατούσε για αυτή τη στιγμή. Όταν μπήκαν, τους οδήγησαν στην τραπεζαρία, όπου είχε στρωθεί γιορτινό τραπέζι, πράγμα που τους έκανε να μείνουν κατάπληκτοι. Όλα τα είχε προβλέψει ο πεθερός και χαμογελούσε πονηρά, όταν είδε την έκπληξη του Νίκου ζωγραφισμένη στο πρόσωπό του, ήταν σαν να του έλεγε: «Ακόμα δεν με ξέρεις καλά, με τον καιρό θα με γνωρίσεις».

Και πράγματι, πίσω από το αυστηρό ύφος έκρυβε μια καρδιά μικρού παιδιού, που μόνο αγάπη ζητούσε και σεβασμό για να τον κάνεις ό,τι ήθελες. Αυτό το γνώριζε η γυναίκα του, με αποτέλεσμα να ζήσει μαζί του μια ζωή ευτυχισμένη. Την κόρη του τη λάτρευε, παρότι είχε και δύο γιους μεγαλύτερους παντρεμένους και εγγόνια από αυτούς. Η Μαρούλα ήταν για κείνον η μικρή του βασίλισσα, αλλά και η ξαποστασιά, όπως έλεγε, στα γεράματά του. Πάνω που σήκωσε ο Αντώνης το ποτήρι να ευχηθεί και να επισημοποιήσει τους αρραβώνες, αφού τελείωσε, η Ανθούλα πέρασε το δαχτυλίδι στο χέρι της Μαρούλας και τους έδωσε την ευχή της, να ζήσουν σαν τα ψηλά βουνά και να είναι αγαπημένοι και ευτυχισμένοι, όπως εκείνη με τον άντρα της.

Το γλέντι κράτησε μέχρι αργά το απόγευμα, αφού πρώτα συμφώνησαν την ημερομηνία του γάμου.

«Τα υπόλοιπα έχουμε όλο το χρόνο μπροστά μας να τα συζητήσουμε και να τα οργανώσουμε. Θέλω όλα να γίνουν σύμφωνα με τους τύπους και τα έθιμα».

Από την άλλη κιόλας ημέρα άρχισαν οι προετοιμασίες για το γάμο, γιατί, εκτός από το νυφικό, τα ρούχα και ό,τι άλλο αφορούσε τη νύφη, είχαν να ετοιμάσουν και το σπίτι που θα έμενε το ζευγάρι. Κι αυτό δεν ήταν άλλο από το σημερινό που μπήκε νύφη η Αγγελική. Αυτή τη μονοκατοικία την είχε αγοράσει ο Αντώνης για προίκα της κόρης του πριν από λίγο καιρό, με την προοπτική να την έχουν κοντά τους. Εκεί σε αυτό το όμορφο κατάλυμα στέγασαν την ευτυχία τους η Μαρούλα και ο Νίκος, εκεί γεννήθηκε ο Άρης, εκεί μεγάλωσε και ο Άγγελος. Εκεί μέσα βασίλεψε η αγάπη, γιατί η Μαρούλα και ο Νίκος κατάφεραν να ζήσουν αυτό που κάθε ζευγάρι επιθυμεί και λαχταράει. Μπόρεσαν να κάνουν την κάθε ημέρα τους ξεχωριστή και ν' απολαμβάνουν την κάθε στιγμή και

ώρα μ' έναν ξεχωριστό τρόπο. Η Μαρούλα με τη φροντίδα του σπιτιού να περιμένει με λαχτάρα την ώρα που θ' ανοίξει την πόρτα ο Νίκος, να πέσει στην αγκαλιά του και να μείνει για ώρα εκεί μέσα στη ζεστασιά της. Το γλυκό χαμόγελο δεν έλειψε στιγμή από τα χείλη της, μ' έναν άντρα να τη λατρεύει και να μη βλέπει την ώρα πότε να πατήσει το κατώφλι του σπιτιού τους.

Εκεί μέσα έζησαν στιγμές αξέχαστες, γεμάτες από τρελή αγάπη και ευτυχία και έτσι ακριβώς τους θυμόταν ο Άρης, αυτούς είχε σαν παράδειγμα και με τον ίδιο τρόπο επιθυμούσε να κυλήσει και η δική τους ζωή.

«Ε! πού ταξιδεύεις, γλυκέ μου; Είμαι κι εγώ εδώ δίπλα σου ή με ξέχασες κιόλας!»

Εκείνος συνήλθε από την ονειροπόληση, την έσφιξε πάνω του, τη φίλησε και της είπε:

«Όχι, κορίτσι μου, δεν πρόκειται ποτέ να σε ξεχάσω, μόνο που αυτή τη στιγμή με ξεστράτισαν για λίγο οι αναμνήσεις και με ταξίδεψαν σε άλλα χρόνια. Θυμήθηκα τους γονείς μου και την αγάπη τους που γέμιζε αυτό το σπίτι. Έτσι θα ήθελα να ζήσουμε κι εμείς, τρελοί ο ένας για τον άλλο».

«Μην αμφιβάλλεις, ψυχή μου, έτσι όπως ακριβώς την ονειρεύεσαι και την επιθυμείς θα είναι. Τώρα όμως θα πρέπει να περάσουμε πρώτα από το ξενοδοχείο του Άγγελου, γιατί, όπως ξέρεις, φεύγει αύριο για το Παρίσι».

«Μόνο ένα φιλί και φύγαμε!»

Αμέσως μετά πήρε τη βαλίτσα από το ένα χέρι, την Αγγελική από το άλλο και δρασκελίσαν την πόρτα χαρούμενοι και ευτυχισμένοι. Μια νέα ζωή ανοιγόταν μπροστά τους και αυτοί ήταν αποφασισμένοι να τη ζήσουν με ό,τι τους προσφέρει το μέλλον, που προμηνυόταν ευοίωνα. Πήραν το αυτοκίνητο και σε λίγο βρέθηκαν έξω από το ξενοδοχείο όπου είχε καταλύσει ο μικρότερος αδελφός του Άρη. Τον αγαπούσε πολύ τον αδελφό του ο Άγγελος, αλλά και τον θαύμαζε. Από αυτόν πήρε τα πρώτα μαθήματα, το πώς να σκέφτεται, να συμπεριφέρεται και γενικά ήταν το πρότυπό του, χωρίς αυτό να τον εμποδίζει να έχει τη δική του άποψη για τη ζωή, αλλά και τη δική του ισχυρή προσωπικότητα.

Τους περίμενε στο σαλόνι και μόλις τους είδε, το πρόσωπό του έλαμψε από χαρά. Τους έβλεπε να προχωρούν προς το μέρος του, κρατώντας ο ένας το χέρι του άλλου και στα πρόσωπά τους ήταν αποτυπωμένη η απόλυτη ευτυχία. Τον πλησίασαν, τους έκλεισε και τους δύο στην αγκαλιά του και έμειναν για λίγα λεπτά έτσι, χωρίς να βγάλουν λέξη από το στόμα. Ο Άγγελος δεν ήθελε να τελειώσει αυτή η γλυκιά αίσθηση και όλο τους έσφιγγε πάνω του, νιώθοντας μια ανείπωτη ευτυχία, αλλά και μια ανεξήγητη θλίψη. Πρώτος αποσπάστηκε από αυτό το σύμπλεγμα ο Άρης.

«Ε! τι θα γίνει, θα παριστάνουμε για πολύ τ' αγάλματα; Πάμε να καθίσουμε και να τα πούμε».

Ο Άγγελος, σαν να ξύπνησε από όνειρο, άφησε πρώτα τον Άρη, κράτησε για λίγο ακόμα την Αγγελική έτσι όπως την είχε στην αγκαλιά του και αμέσως, σαν να συνήλθε, την απομάκρυνε και πιάνοντας την από το χέρι την οδήγησε στο τραπέζι όπου ήδη είχε καθίσει ο Άρης. Είπαν πολλά, γέλασαν, αστειεύτηκαν και χώρισαν με την υπόσχεση ότι γρήγορα θα τον επισκέπτονταν στο Παρίσι για έναν δεύτερο μήνα του μέλιτος, όπως είπε χαρούμενος ο Άρης. Αποχαιρετίστηκαν στην πόρτα του ξενοδοχείου και έμεινε ο Άγγελος εκεί, να τους παρακολουθεί μέχρι τη στιγμή που χάθηκαν από τα μάτια του. Γυρνώντας μέσα κάθισε στη θέση του σαν παραλογισμένος. Ένα «όχι, Παναγιά μου, όχι» βγήκε από μέσα του, ώσπου το γκαρσόν του έφερε το ποτό και το κατέβασε μονορούφι, καίγοντάς του τα σωθικά.

Στο μεταξύ το ζευγάρι μπήκε στο αυτοκίνητο και ξεκίνησαν για το μεγάλο και ατέλειωτο ταξίδι της ευτυχίας που τους περίμενε. Περνώντας την παραλιακή έφτασαν στη Βάρκιζα, κατέβηκαν να πιουν έναν καφέ και ν' απολαύσουν τη θάλασσα, που γαλήνια τους προσκαλούσε να ταξιδέψουν μαζί της στο άπειρο. Μετά από ώρα μπήκαν ξανά στο αυτοκίνητο και ξεκίνησαν για τον τελικό προορισμό, που δεν ήταν άλλος από ένα ωραίο ξενοδοχείο δίπλα στη θάλασσα σ' ένα κλειστό λιμανάκι. Πιο πέρα μέσα στα πεύκα δυο-τρεις ψαροταβέρνες τους καλούσαν να γευτούν, εκτός από τις ποικίλες νοστιμιές, και τα ολόφρεσκα σπαρταριστά ψάρια.

Ανέβηκαν στο δωμάτιό τους, άφησαν τη βαλίτσα και ξανακατέβηκαν αμέσως, για ν' απολαύσουν τον ζεστό ήλιο, την ήρεμη

θάλασσα, μα πάνω απ' όλα την αγάπη τους. Περπάτησαν πάνω στη ζεστή άμμο, φιλήθηκαν με πάθος κι έτρεξαν σαν μικρά παιδιά. Με την Αγγελική, ζώντας όλα αυτά τα πρωτόγνωρα, να ξαπλώνει στην άμμο, να καλεί τον καλό της να τη φιλήσει, για να πιστέψει ότι όσα ζει είναι αληθινά κι εκείνος να τρέχει με λαχτάρα, για να την κλείσει στην αγκαλιά του τρελός από έρωτα γι' αυτήν, αυτό το πλάσμα που έτσι αναπάντεχα του έστειλε η τύχη. Έζησαν αξέχαστες και ανεπανάληπτες ώρες αυτές τις επτά ημέρες που έμειναν στο ξενοδοχείο και υποσχέθηκαν να ξανάρχονται όταν μπορούσαν, για να ξαναζούν από την αρχή αυτές τις όμορφες στιγμές.

Την τελευταία βραδιά προτού φύγουν περπάτησαν στην άκρη της παραλίας και ξάπλωσαν στην άμμο, ενώ ένα γύρο τα φώτα από τις άλλες περιοχές φάνταζαν σαν χιλιάδες άστρα που έπεσαν στη γη για να την ομορφύνουν. Το κύμα, καθώς χτυπούσε απαλά κοντά στα πόδια τους, τους έκανε να ταξιδεύουν σε μέρη εξωτικά και ν' αλλάζουν ταυτόχρονα όρκους αιώνιας αγάπης. Με κόπο πήραν το δρόμο του γυρισμού, αλλά χωρίς να στενοχωριούνται, γιατί ήξεραν ότι είχαν πολλά χρόνια μπροστά τους για να χαρούν παρόμοιες ώρες και μέρες. Αυτές όμως ήταν οι πρώτες τους που τους βοήθησαν να γνωρίσει ο ένας τον άλλο, ν' αγαπηθούν και να χτίσουν τα θεμέλια για την υπόλοιπη ζωή τους.

Έφτασαν βραδάκι και τα βρήκαν όλα στην εντέλεια, με το σπίτι να φεγγαβολάει. Πάλι η αόρατη Αλεξάνδρα έβαλε το χεράκι της, κι ας ήταν απούσα. Με το που μπήκε η Αγγελική στο εσωτερικό του σπιτιού, αισθάνθηκε ότι αυτός ο ζεστός χώρος που τους περίμενε θα γίνει για κείνη όλη της η ζωή, με τον άντρα της δίπλα και την απόλυτη ευτυχία να τους συντροφεύει για πάντα. Και τότε συνειδητοποίησε πόσο αγαπούσε αυτό το παλικάρι που βρέθηκε μπροστά της εκείνη τη μοιραία μέρα, για να της αλλάξει όλη τη ζωή. Δεν κρατήθηκε άλλο, έτρεξε κοντά του για να τη δεχτεί στην αγκαλιά του και να την ακούσει να του ψιθυρίζει:

«Σ' αγαπώ, σ' αγαπώ τόσο πολύ, που εσύ δεν μπορείς να το φανταστείς. Από αυτή τη στιγμή που εδώ μέσα αρχίζει η ζωή μας σου υπόσχομαι να σε αγαπάω μέχρι την τελευταία πνοή της ζωής μου, να είσαι εσύ ο αφέντης μου, ο λατρεμένος μου και ο οδηγός μου».

Εκείνος, ξαφνιασμένος από το ξέσπασμά της, αλλά και συνεπαρμένος από τα λόγια της, την κράτησε σφιχτά πάνω του και μετά τη φίλησε σαν τρελός. Έτσι όμορφα, απλά και χαρούμενα άρχισε η ζωή τους από εκείνο το βράδυ. Με την Αγγελική να μην αρνείται τις συμβουλές της Μαρίας, αλλά και της Αλεξάνδρας της παραδουλεύτρας, που την αισθανόταν κάτι σαν τη μάνα της, γιατί τη δική της την είχε μακριά και μόνο με τα γράμματα επικοινωνούσαν πολύ συχνά. Η Μαρία έγινε η αδελφική της φίλη, αυτή που αναπλήρωσε πολλά κενά, πολλές φορές ακόμα και της μάνας της, αν φυσικά είναι δυνατόν αυτή η αγάπη να βρει αντικαταστάτη. Εκεί μέσα σ' αυτό το σπίτι κούρνιασε για τα καλά η ευτυχία και έγινε μόνιμος σύντροφός τους.

Η Αγγελική φρόντιζε το νοικοκυριό της με τη λαχτάρα και την προσμονή πότε θα έρθει ο Άρης από τη δουλειά, να τρέξει να τον προϋπαντήσει στα σκαλοπάτια και να εισπράξει τα φιλιά του, που τόσο τα λαχταρούσε η καρδιά της. Ο Άρης, από την άλλη μεριά, ζώντας αυτή την απόλυτη ευτυχία, δεν ζητούσε τίποτε άλλο από τη ζωή του. Τα βράδια που την κρατούσε στην αγκαλιά του της διηγόταν σκηνές και περιστατικά από την παιδική και εφηβική του περίοδο, αλλά και από τη ζωή των γονιών του, που ένιωθε την ψυχή τους να φτερουγίζει εκεί μέσα, σαν να τους ευλογούσαν και μαζί να τους έδιναν την ευχή τους. Κούρνιαζε η Αγγελική κάτω από τις δικές του φτερούγες και ταξίδευε στη δική τους ζωή, αλλά και στη δική της, που δεν ήταν παρά μια συνέχεια της ευτυχίας της Μαρούλας και του Νίκου, χωρίς φυσικά να τους έχει γνωρίσει. Όταν έστρεφε τα μάτια της στη μεγάλη φωτογραφία τους που ήταν στο σαλόνι, νόμιζε ότι της χαμογελούν και την ευχαριστούν για την απόλυτη ευτυχία που χάρισε στον γιο τους, στέλνοντάς της ταυτόχρονα την ευχή τους. Αυτό το κάδρο είχε γίνει η εικόνα που προσκυνούσε πρωί και βράδυ.

Με τον Άγγελο είχαν πολλή συχνή επαφή όχι μόνο με το τηλέφωνο, αλλά και με τα γράμματα, που στο τέλος τους δεν παρέλειπε να γράφει και η Αγγελική λίγες λέξεις στον αγαπημένο της αδελφό, όπως τον αποκαλούσε. Εκείνος τους πίεζε να πάνε στο Παρίσι, αλλά δεν το αποφάσιζαν, δεν ήθελαν ν' αλλάζουν με

τίποτε τις ώρες και τις ημέρες που ζούσαν σε αυτό το σπίτι. Μετά όμως από την επιμονή του και αφού είχαν περάσει περισσότεροι από έξι μήνες αφότου παντρεύτηκαν, ο Άρης το αποφάσισε και είπε στην Αγγελική:

«Ήρθε ο καιρός, γλυκιά μου, να κάνουμε ένα ταξίδι στο Παρίσι, γιατί, εκτός του ότι θέλω να το δεις κι εσύ, δεν αντέχω άλλο την γκρίνια του παλαβού του αδελφού μου, πότε και πότε θα έρθετε. Όταν του είπα ότι θα πάμε, έκανε σαν τρελός και μόνος του θα κανονίσει τα πάντα, από εισιτήρια μέχρι τη μεταφορά μας από το σταθμό του τρένου».

Η Αγγελική πέταξε από τη χαρά της, γιατί είχε διαβάσει πολλά για την πόλη του φωτός, αλλά ποτέ δεν είχε φανταστεί ότι θα μπορούσε να τη δει από κοντά. Οι μέρες πέρασαν γρήγορα με τις προετοιμασίες του ταξιδιού για τα δώρα που έπρεπε να πάρουν όχι μόνο για τον Άγγελο και για τους φίλους, αλλά και για τη μαντάμ Πολέτ, που ήταν, όπως τους έλεγε ο Άγγελος, η δεύτερη μαμά του. Όταν ο Άγγελος απαιτήσε να σπουδάσει αρχιτέκτονας στο Παρίσι, οι γονείς του ξαφνιάστηκαν, γιατί θα μπορούσε να φοιτήσει στο Μετσόβιο Πολυτεχνείο, αφού ήταν άριστος μαθητής και διόλου δεν θα δυσκολευόταν να περάσει. Αλλά, μη μπορώντας να του αλλάξουν γνώμη, υποχώρησαν. Ένας φίλος του Νίκου είχε τον γιο του από χρόνια εκεί εγκαταστημένο και διατηρούσε βιοτεχνία γυναικείων ενδυμάτων. Σε αυτόν απευθύνθηκε και εκείνος τους βοήθησε πολύ.

Φρόντισε με τις γνωριμίες που είχε να τον βάλει οικότροφο σ' ένα ζευγάρι που δεν είχαν παιδιά και νοίκιαζαν σε φοιτητές ένα δωμάτιο, για να συμπληρώνουν τη σύνταξη που έπαιρνε ο σύζυγος. Κατά τον τρόπο αυτό είχαν το κεφάλι τους ήσυχο οι γονείς του ότι είναι μέσα σε οικογένεια και θα βρίσκει ένα ζεστό πιάτο φαΐ, αλλά και ρούχα καθαρά. Τον άφησε με πόνο στην καρδιά και γύρισε στην Αθήνα να παρηγορήσει τη γυναίκα του, που είχε βάλει το κεφάλι της για θάνατο, όπως και ο αδελφός του. Γυρνώντας τους έδωσε κουράγιο και τους περιέγραψε την όλη κατάσταση.

«Μη στενοχωριέστε, γιατί εκείνος πετούσε από τη χαρά του, στο σπίτι δε που τον άφησα είναι ένα ζευγάρι μεσήλικων, πάρα

πολύ καλοί, και πιστεύω ότι δεν θα του λείψει τίποτε. Άλλωστε, Μαρούλα μου, μόλις μου πεις ότι τον πεθύμησες, δεν έχουμε παρά να φύγουμε και να πάμε να τον δεις».

Έτσι ησύχασε κάπως η μαμά του και η ζωή συνεχίστηκε χωρίς αυτόν.

Ήρθε η μέρα που η Αγγελική και ο Άρης έπρεπε να ταξιδέψουν και η Μαρία τους συνόδεψε μέχρι το σταθμό, όπου τους ξεπροβόδισε με πολλές ευχές. Φτάνοντας στο Παρίσι τους υποδέχτηκε ο Άγγελος και τους οδήγησε στο σπίτι του, ένα άνετο διαμέρισμα κοντά στα Ηλύσια Πεδία. Εκεί τους καλωσόρισε η μαντάμ Πολέτ, ηλικιωμένη πλέον. Με μεγάλη χαρά την ξανάβλεπε ο Άρης, εκείνη δε τον αγκάλιασε και τον φίλησε σαν δικό της παιδί. Μετά γυρνώντας προς την Αγγελική, αφού την κοίταξε για λίγο, της είπε:

«Έλα κι εσύ στην αγκαλιά μου, αφού σε αγαπάει ο Άρης, θα σε αγαπήσω κι εγώ, έχω πάντα εμπιστοσύνη στις επιλογές του».

Η Πολέτ ήταν καθηγήτρια των Γαλλικών και από τότε που ο Άγγελος έγινε οικότροφός της θέλησε να μάθει Ελληνικά, τα οποία μιλούσε αρκετά καλά. Προ δύο ετών είχε χάσει τον άντρα της κι εκείνος, παρότι είχε χρόνια που έφυγε από το σπίτι τους, τους αγαπούσε και τους φρόντιζε ακόμα και οικονομικά. Από την ημέρα δε που έμεινε μόνη της την είχε υπό την προστασία του.

Την επόμενη κιόλας ημέρα ο Άγγελος άρχισε να τους ξεναγεί και η Αγγελική δεν χόρταινε να βλέπει, να θαυμάζει και να ρωτάει, ενώ για τον Άρη τα πιο πολλά ήταν γνωστά, γιατί είχε πάει πολλές φορές. Την ημέρα γύριζαν στ' αξιοθέατα και το βράδυ γνώριζαν το νυχτερινό Παρίσι. Μέχρι και στο «Μουλέν Ρουζ» τους πήγε και η Αγγελική νόμιζε ότι ζει ένα όνειρο, χωρίς να θέλει να ξυπνήσει. Δεν άργησαν να περάσουν οι μέρες και με μεγάλη δυσκολία αποχαιρέτιστηκαν. Ακόμα και για τη μαντάμ Πολέτ πόνεσαν και η Αγγελική τής υποσχέθηκε να της γράφει συχνά και να μην την ξεχάσει.

Γύρισαν στην Αθήνα με την Αγγελική να ζει για αρκετές ημέρες το όνειρο του Παρισιού. Βρέθηκαν ένα βράδυ στο σπίτι της Μαρίας όλοι μαζί κι εκεί τους έδωσαν τα δώρα που είχαν διαλέξει με περισσή αγάπη για τον καθέναν ξεχωριστά. Έφαγαν, μίλησαν, γέλασαν και πέρασαν μια όμορφη βραδιά σαν μία οικογένεια, στην

οποία αφομοιώθηκε και η Αγγελική πολύ εύκολα, αφού όλοι τους ήταν καλόκαρδοι και αξιόλογοι άνθρωποι.

Κυλούσε έτσι η ζωή τους, γεμάτη αγάπη ο ένας για τον άλλο, χωρίς κανένα σύννεφο να σκοτεινιάζει τον καθάριο τους ουρανό. Στο διάστημα αυτό τελείωσε το γυμνάσιο και η αδελφή της Αγγελικής και πέρασε στην Πάτρα στο οικονομικό τμήμα. Ο μικρός της αδελφός ήθελε ακόμα δύο χρόνια για να τελειώσει κι έτσι η κυρά Αντριάνα έμενε στο χωριό. Όταν έβρισκε κάποια ευκαιρία, πεταγόταν να δει και τη μεγάλη της κόρη, να την καμαρώσει και να χαρεί με την ευτυχία της. Εννοείται ότι ο Άρης δεν παρέλειπε να τη βοηθάει οικονομικά, αφού έβλεπε πόσο αγωνιζόταν να τα βγάλει πέρα, σε σημείο να τη θαυμάζει. Η μόνη της στενοχώρια ήταν ότι, ενώ είχαν περάσει τρία χρόνια που ήταν παντρεμένη, δεν είχε ακόμα μείνει έγκυος. Μια φορά που κάπως διστακτικά μίλησε γι' αυτό στην κόρη της εκείνη έβαλε τα γέλια και της εξήγησε ότι ο Άρης δεν θέλει ακόμα παιδιά, πως είναι μόνος του παιδί και ήθελε την αγάπη της γυναίκας του μόνο για λογαριασμό του. Και η αλήθεια ήταν αυτή.

«Προς το παρόν δεν μας χρειάζονται παιδιά, θέλω να ζήσουμε την αγάπη μας για λίγα χρόνια, έτσι όπως είμαστε τώρα. Σε θέλω μόνο δική μου, να μη μοιράζεις τη φροντίδα σου ούτε και στα παιδιά μας. Έχουμε καιρό και μη νομίζεις ότι είμαι κανένας εγωιστής, αλλά σε αγαπάω τόσο πολύ, που δεν μπορώ να δεχτώ ότι κάτι άλλο μπορεί να σε αποσπάσει από μένα. Σου φαίνομαι παράλογος; Άλλωστε είσαι πολύ μικρή για να μπεις στα βάσανα της μητρότητας».

Κι εκείνη, που τον λάτρευε και η κάθε του επιθυμία ήταν δι-αταγή, το έβλεπε φυσιολογικό και της άρεσε πολύ. Στον πέμπτο χρόνο, όμως, όταν ένιωσε τα πρώτα συμπτώματα και το είπε της Μαρίας, εκείνη πέταξε από τη χαρά της.

«Άντε, φιλενάδα, και είχα αρχίσει ν' απογοητεύομαι. Δεν ξέρεις πόσο με χαροποίησες μ' αυτό που μου ανακοίνωσες, αλλά το είπες στον Άρη;»

«Όχι, περίμενα πρώτα τη δική σου γνώμη, γιατί φοβόμουν να το πιστέψω».

«Καλά έκανες, τώρα πια δεν έχεις κανένα λόγο να μην του το πεις και να είσαι σίγουρη ότι θα χαρεί κι αυτός σαν εμάς, να μη σου πω ότι θα γίνει και χαζομπαμπάς! Προχώρα κι εγώ είμαι εδώ, ας τολμήσει να πει τίποτε».

Με το ηθικό αναπτερωμένο και τη χαρά να έχει κάνει κατοχή στην καρδιά της περίμενε την κατάλληλη ώρα και στιγμή να του ανακοινώσει. Αυτή ήταν ένα Σάββατο απόγευμα που τα καταστήματα ήταν κλειστά και ο Άρης θα έμενε σπίτι. Αφού λοιπόν ξύπνησε από τον μεσημεριανό ύπνο, του έφτιαξε τον καφέ του, του έβαλε το αγαπημένο του γλυκό του κουταλιού και κάθισε κοντά του. Εκείνος ευτυχισμένος την τράβηξε δίπλα του, την αγκάλιασε και έμειναν έτσι στην απόλυτη ευτυχία τους, που ήξεραν να τη ζουν και να την απολαμβάνουν μέχρι την τελευταία ρανίδα. Αφού είχε πλέον μισοτελειώσει τον καφέ, τραβήχτηκε από κοντά του, τον κοίταξε στα μάτια και τον ρώτησε:

«Είσαι ευτυχισμένος, αντρούλη μου;»

«Τι ερώτηση είναι αυτή τώρα; Και βέβαια είμαι και μάλιστα περισσότερο απ' ό,τι είχα φανταστεί, κι αυτό οφείλεται αποκλειστικά σ' εσένα, καρδιά μου, που αποδείχτηκες το ωραιότερο και το γλυκύτερο πλάσμα στον κόσμο. Είμαι πολύ τυχερός που σε γνώρισα».

«Θα ήθελες να γίνουμε ακόμα πιο πολύ ευτυχισμένοι απ' ό,τι είμαστε».

«Λες να παίρνει κι άλλο;»

«Ου, όσο δεν μπορείς να φανταστείς!»

«Για λέγε, κάπου το πας εσύ, αλλά δεν καταλαβαίνω πού».

«Θα καταλάβεις όταν σου πω ότι θα γίνεις πατέρας!»

Σώπασε και άρχισε να παρατηρεί την αντίδραση στο πρόσωπό του με κάποιον αόριστο φόβο. Εκείνη τη στιγμή το νερό που μόλις είχε βάλει στο στόμα του κόντεψε να τον πνίξει, άρχισε να συνέρχεται και από το βήχα που τον έπιασε, για να ψελλίσει με δυσκολία:

«Μπορείς, σε παρακαλώ, να επαναλάβεις αυτό που είπες πριν από λίγο;»

«Αυτό που άκουσες, ακριβέ μου. Σε λίγους μήνες θα κρατήσεις στα χέρια σου τον πρωτότοκο γιο σου, αυτό μου λέει η διαίθησή μου».

Σαν ελατήριο πετάχτηκε όρθιος και έφερε δύο γύρες το τραπέζι που βρισκόταν στη μέση, κάνοντας την Αγγελική να τον κοιτάζει τρομαγμένη. Στάθηκε για λίγο απέναντί της και μετά, τραβώντας την από εκεί που καθόταν, τη σήκωσε ψηλά και άρχισε να τη φιλάει σαν τρελός. Αυτός ήταν ο Άρης, σοβαρός, αλλά και πολύ εκδηλωτικός. Μόλις την άφησε, την κοίταξε στα μάτια με τόση λατρεία, που δεν της άφηνε αμφιβολία για το πώς δέχτηκε αυτό το νέο.

«Ένα παιδί δικό μας, ένα παιδί δικό μας, τώρα νομίζω ότι είναι η ώρα που θα συμπληρωθεί η ευτυχία μας. Ίσως εσύ να το ήθελες γρηγορότερα κι εγώ ο ηλίθιος το παρέβλεψα, όμως τώρα το όνειρό σου, αλλά ενδόμυχα και το δικό μου, έγινε πραγματικότητα!»

Την τράβηξε κοντά του, την αγκάλιασε και έμειναν εκεί για ώρα τόσο ευτυχισμένοι, που δεν τολμούσαν να βγάλουν λαλιά, μην τυχόν και χαθεί η μαγεία αυτών των στιγμών, μαζί και η απόλυτη ευτυχία που ζούσαν. Από εκείνη την ώρα όλα πήραν το δρόμο τους, με τον Άρη να ανησυχεί και να νοιάζεται για κείνη και την Αγγελική να πετάει στα σύννεφα και ησυχία να μην έχει. Δεν παρέλειψε να ενημερώσει και τη μάνα της, η οποία κατέφθασε γεμάτη χαρά να τη δει και να μάθει από πρώτο χέρι τα ευχάριστα. Όσο για την Αλεξάνδρα, ησυχία δεν είχε, πού την έβρισκες, πού την έχανες μέσα στο δωμάτιο του παιδιού βρισκόταν, πάντα κάτι να φτιάχνει ή να γεννάει ιδέες, που τις ανακοίνωνε με στόμφο στην Αγγελική κι εκείνη της απαντούσε για να την πειράξει:

«Σιγά, Αλεξάνδρα μου, τι κάνεις έτσι; Ένα παιδί θα γεννηθεί, σιγά το πράγμα, δεν είναι δα και το πρώτο, εκατοντάδες γεννιούνται κάθε μέρα σε όλο τον κόσμο».

Εκεί που είχαν τις διαφορές ήταν όταν η Αλεξάνδρα δεν της επέτρεπε να κάνει τίποτε και όλα τής τα έπαιρνε από τα χέρια. Τότε η μέλλουσα μαμά τής απαντούσε κάπως αυστηρά:

«Πώς κάνεις έτσι; Έγκυος είμαι και όχι άρρωστη, για να μην μπορώ να κάνω τίποτε!»

«Πρέπει να προσέχεις, ντύσου και πήγαινε στη Μαρία να περάσει η ώρα, μέχρις ότου έρθει ο Άρης».

Με όλα αυτά τα χαρούμενα, αλλά και τα κωμικά πολλές φορές ο καιρός πέρασε και έφτασε η μέρα του τοκετού. Σαν τρελός ο Άρης

με την Αλεξάνδρα την πήγαν στο μαιευτήριο. Δάγκωνε χέρια και μαντίλια για να μην ξεφωνίσει, όταν άκουγε κάποια κραυγή πόνου, που μπορεί να ήταν και από άλλες γυναίκες. Μια φορά μόνο βγήκε ο γιατρός και του είπε ότι πάνε πολύ καλά, αλλά σαν πρωτοτόκος θα αργήσει λιγάκι. Του κάκου η Μαρία τον παρηγορούσε και τον κοροΐδευε ταυτόχρονα, εκείνος βρισκόταν στον δικό του κόσμο. Κάποια στιγμή, μετά από αναμονή μερικών ωρών, είδαν τη μαία να βγαίνει από το θάλαμο τοκετού κρατώντας ένα νεογέννητο. Πλησίασε τον Άρη και τη Μαρία και τους είπε:

«Να σας ζήσει το αγοράκι, είναι ένας κούκλος!» ενώ ταυτόχρονα το έβαζε στα χέρια του.

Εκείνος, λες και κρατούσε το πιο εύθραυστο πράγμα, το κοίταζε και τα δάκρυα χωρίς ντροπή κυλούσαν στα μάγουλά του, ούτε καν νοιαζόταν που τον έβλεπαν ένα σωρό άγνωστοι. Όταν η μαία το πήρε από τα χέρια του, συνήλθε και αυτόματα έβαλε το χέρι του στην τσέπη, έβγαλε ένα γερό πουρμπουάρ, της το έδωσε και εκείνη λέγοντας «ευχαριστώ, να σας ζήσει» χάθηκε μαζί με το παιδί πίσω από την πόρτα του θαλάμου. Λουλούδια και ένα σωρό δώρα γέμισαν το δωμάτιο της Αγγελικής και ο χρόνος ώσπου να τους πάρει στο σπίτι τού φάνηκε αιώνας. Δεν έβλεπε την ώρα τότε να κλείσει τα μαγαζιά και να τρέξει σαν τρελός στο σπίτι. Βρισκόταν δε σε τέτοια έξαψη, που η Μαρία τού έβαλε τις φωνές:

«Τι κάνεις έτσι, βρε θεότρελε, μόνο εσύ έκανες γιο κι όχι άλλος κανένας; Συγκεντρώσου και σύνελθε, γιατί πολύ σύντομα σε βλέπω στο Δρομοκαϊττειο».

«Εσύ λέγε ό,τι θες, εγώ αισθάνομαι τόσο χαρούμενος και ευτυχισμένος, κι αυτό θέλω να το ξέρει και η γυναίκα μου!»

«Ζουρλέ, εσύ μυαλό δεν θα βάλεις ποτέ, όλο στα άκρα βρίσκεσαι από μικρό παιδί!»

«Πειράζει που τα ζω όλα έντονα και με όλες μου τις αισθήσεις;»

«Όχι, αντρούλη μου» ακούστηκε η φωνή της Αγγελικής, που παρακολουθούσε τη λογομαχία τους. «Εγώ έτσι σε θέλω, γνήσιο και αγνό, γι' αυτό άλλωστε σε αγαπώ».

Έτρεξε κοντά της, την αγκάλιασε και γυρίζοντας στη Μαρία με ύφος θριαμβευτή πρόσθεσε:

«Τα είδες, κυρία, τι έχεις να πεις τώρα;»

«Σάμπως η γυναίκα σου έχει περισσότερο μυαλό, ταιριάσατε και συμπεθεριάσατε».

Αμέσως έβγαλε τα γέλια, για να την ακολουθήσουν κι εκείνοι. Έτσι μέσα σ' αυτή την ατμόσφαιρα, την πλημμυρισμένη από χαρά και ευτυχία, μεγάλωνε ο νεότερος Νικόλαος περιστοιχισμένος από πρόσωπα που τον αγαπούσαν. Μετά από λίγες ημέρες κατέφθασε περιχαρής από το Παρίσι ο Άγγελος να γνωρίσει τον ανιψιό. Όταν τον αντίκρισε, δάκρυσε και σηκώνοντάς τον ψηλά είπε:

«Ωραιότερο παιδί από το δικό σας δεν έχω ξαναδεί. Είναι παρατηρημένο πως τα παιδιά που γεννιούνται από τέτοια τρελή αγάπη σαν τη δική σας μοιάζουν με αγγέλους!»

Γύρισε προς το μέρος της Αγγελικής, την κοίταξε και μια γλύκα απέραντη ανέβλυσε από τα μάτια του. Στη στιγμή έβγαλε το παιδί στην αγκαλιά της και απομακρύνθηκε αρκετά ταραγμένος. Μια τρικυμία ξέσπασε μέσα στην καρδιά του, ένας δυνατός τυφώνας τον παράσερνε κι αυτός προσπαθούσε από κάπου να κρατηθεί.

Έμεινε λίγες ημέρες και πήρε το δρόμο του γυρισμού, αρκετά αναστατωμένος, χωρίς να μπορεί ή να μη θέλει να το εξηγήσει. Στο Παρίσι οι δουλειές του πήγαιναν πολύ καλά, ήταν περιζήτητος και μαζί με τον φίλο του τον Χρήστο είχαν στήσει ένα αρχιτεκτονικό γραφείο από τα καλύτερα της εποχής εκείνης. Οι γυναίκες δεν του έλειπαν, γιατί, εκτός όλων των άλλων, ήταν και ομορφόπαιδο. Ο τελευταίος δεσμός του με μια Γαλλιδούλα άρχισε να παλιώνει και ήταν έτοιμος να τον διακόψει παρά τις συμβουλές της μαντάμ Πολέτ, που του έλεγε ότι ήταν πολύ καλό κορίτσι και πως κάποτε κι αυτός έπρεπε να δημιουργήσει οικογένεια. Εκείνος γελούσε, χωρίς να δίνει απάντηση.

Στην Αθήνα η ζωή κυλούσε σαν σε όνειρο, με την Αγγελική να αποδεικνύεται μια πολύ υπεύθυνη μαμά και τον Άρη να μη βλέπει την ώρα να τρέξει κοντά τους, να τους φιλήσει και να τους αγκαλιάσει. Το πρώτο χαμόγελο, το πρώτο δοντάκι και χίλιες δυο άλλες χαρές τον έκαναν να πετάει στα σύννεφα και να προσπαθεί με κάθε τρόπο να τους δείξει την απέραντη αγάπη που είχε γι' αυτούς. Ο καιρός κυλούσε και όλη τους η ζωή περιστρεφόταν γύρω από

αυτό το πλασματάκι. Έκανε τα πρώτα του βήματα, είπε τις πρώτες του λεξούλες, που δεν ήταν άλλες από το «μαμά» και «μπαμπά», και ο Άρης τρελαινόταν. Όλα αυτά τα ζούσε τόσο έντονα, που η Αγγελική τού έλεγε:

«Μην κάνεις έτσι, κάλμαρε, μην έχεις άγχος, ζήσε τα όλα αυτά ήρεμα και όχι με αυτή την ένταση που εσύ τα βιώνεις, αγάπη μου».

«Δεν μπορώ, αισθάνομαι τόσο ευτυχισμένος, που θέλω να το εξωτερικεύσω και να σας δείξω πόσο πολύ σας αγαπάω και τους δύο. Αν αυτή τη στιγμή μας βλέπουν από εκεί ψηλά οι γονείς μου, σίγουρα κι αυτοί έτσι ακριβώς θα νιώθουν. Αχ! πόσο θα ήθελα να ζούσαν και να απολάμβαναν ό,τι εγώ αυτή την όμορφη στιγμή».

«Σίγουρα μας βλέπουν και πιο πολύ η ευχή τους θα στρέφεται στον μικρό μας Νικόλα».

Ο μικρός πάτησε τα τρία και όλο το σπίτι αντηχούσε από τις φωνούλες και τα τρεχαλητά του. Η Αγγελική τον φρόντιζε και προσπαθούσε να τον διαπαιδαγωγήσει όσο καλύτερα μπορούσε και ο μπαμπάς τις ελεύθερες ώρες του να τους πηγαίνει περίπατο τότε εκεί γύρω και άλλοτε με το αυτοκίνητο πιο μακριά. Τις Απόκριες με τον γιο του στην πλάτη ντυμένο με την αποκριάτικη στολή του να γυρνάνε τη γύρω περιοχή με κατάληξη την Πλάκα. Αυτά και για την Αγγελική ήταν πρωτόγνωρα, γι' αυτό τα ζούσε με όλη της την ψυχή και ένιωθε τόσο ευτυχισμένη, που μερικές φορές νόμιζε ότι δεν ήταν παρά ένα όνειρο, τόσο δεν είχε ακόμα συνειδητοποιήσει την καμπή που πήρε η ζωή της και την τροχιά που ακολουθούσε. Στη μάνα της, που μαζί με τα αδέρφια της έρχονταν συχνά να τους δούνε, έλεγε:

«Μάνα μου, είναι αλήθεια αυτά που ζω ή μήπως είναι παραίσθησης;»

«Όχι, κόρη μου, όλα είναι αληθινά και πραγματικά, μην αμφιβάλεις, ζήσε τη χαρά σου και αγάπα αυτόν τον άντρα που η τύχη έφερε δίπλα σου. Σου εύχομαι μέσα από τα βάθη της καρδιάς μου η ζωή σου να κυλήσει έτσι μέχρι τα βαθιά σου γεράματα!»

Όταν κατάλαβε ότι θα γίνει για δεύτερη φορά μητέρα, πέταξε στα σύννεφα και το ίδιο βράδυ το ανακοίνωσε με μεγάλη χαρά

στον Άρη. Περιττό να περιγράψει κανείς την αντίδρασή του, μόνο που δεν ούρλιαξε από χαρά και ο καιρός της αναμονής άρχισε με το μέτρημα των ημερών από την αντίστροφη πλευρά. Η σκέψη ότι η γυναίκα του θα κουραζόταν υπερβολικά με τα δύο παιδιά, κι ας υπήρχε η πολύτιμη και αναντικατάστατη Αλεξάνδρα, τον προβλημάτισε. Στην αρχή σκέφτηκε να πάρουν μία μόνιμη γυναίκα μέσα στο σπίτι, αλλά αυτό δεν του άρεσε, γιατί δεν ήθελε αδιάκριτα ξένα μάτια να βλέπουν τις ευτυχισμένες ώρες και ημέρες τους. Και μια Παρασκευή βράδυ είπε στην Αγγελική να ετοιμαστούν, γιατί την άλλη ημέρα θα τους πήγαινε στη μάνα της να τη δουν, αυτή ήταν η δικαιολογία.

«Μα, αφού ούτε μήνας δεν πέρασε που ήταν εδώ η μάνα μου, τι να κάνουμε;»

«Μία βόλτα θα πάμε και θα γυρίσουμε την Κυριακή το βράδυ, άλλωστε δεν είναι και τόσο μακριά. Δεν χαίρεσαι που θα τους δεις; Και ο μικρός Νικόλας να δει τη γιαγιά του».

«Δεν είναι ότι δεν θέλω, αλλά φοβάμαι ότι θα κουραστείς, αγάπη μου!»

«Μη στενοχωριέσαι, δεν παθαίνω τίποτε, μια μικρή εκδρομή θα είναι, άσε που θα τους κάνουμε και έκπληξη!»

Την άλλη μέρα μπήκαν στο αυτοκίνητο και τρεις ώρες αργότερα ξεφόρτωναν έξω από το σπίτι της Αντριάνας, η οποία, όπως κοίταζε από το παράθυρο, έμεινε κόκαλο, γιατί δεν τους περίμενε. Έτρεξε με λαχτάρα και άρπαξε τον μικρό στην αγκαλιά της και τον φιλούσε με λαχτάρα, αλλά κι εκείνος δεν πήγαινε πίσω, της έκανε τόσες χαρές, που όλοι γελούσαν.

«Σου άρεσε η έκπληξη, μάνα;» τη ρώτησε ο Άρης κι εκείνη με τον Νικόλα στην αγκαλιά της είπε:

«Την ευχή μου να έχετε, δεν ξέρετε τι μεγάλη χαρά μου δώσατε!»

Όλοι μαζί μπήκαν μέσα στο σπίτι, όπου από τις ομιλίες και τις φωνές πετάχτηκαν και τ' αδέρφια της Αγγελικής, η Ανθή με τον Γιάννη. Άλλες αγκαλιές και φιλιά, ενώ την ίδια στιγμή άρπαξαν τον μικρό και άρχισαν να παίζουν μαζί του. Κάποια στιγμή, εκεί που συζητούσαν, πέταξε την ιδέα ο Άρης.

«Δεν νομίζεις, κυρία Αντριάνα, ότι έφτασε ο καιρός να μετακομίσετε στην Αθήνα και να μην είμαστε έτσι σκόρπιοι και μακριά ο ένας από τον άλλο;»

Η Αγγελική τον κοίταξε έκπληκτη από αυτό που άκουγε, γιατί ποτέ δεν είχαν συζητήσει ένα τέτοιο ενδεχόμενο.

«Αν εσείς αποφασίσετε να έρθετε, το σπίτι είναι έτοιμο και σας περιμένει δίπλα από το δικό μας. Άλλωστε, τώρα που ο Γιάννης τελειώνει το γυμνάσιο θα πρέπει να σπουδάσει και πού νομίζεις ότι θα είναι καλύτερα από την Αθήνα!»

Η Αγγελική τον άκουγε, χωρίς να μπορεί να βγάλει μιλιά και για άλλη μια φορά κατάλαβε πόσο τυχερή στάθηκε στη ζωή της και πόσο λάτρευε αυτόν τον άντρα.

«Α! δεν σου είπαμε το πιο ευχάριστο, σε λίγο θα ξαναγίνεις γιαγιά. Τι λες, δεν θα 'θελες να είσαι δίπλα στην κορούλα σου και στα εγγονάκια σου;»

«Από έκπληξη σε έκπληξη μου το πας, γαμπρέ μου. Αυτό το δεύτερο που μου είπες είναι το ωραιότερο που μπορούσες να μου ανακοινώσεις, δεν φαντάζεστε πόσο χαρούμενη με κάνετε. Και βέβαια θέλω να είμαι δίπλα σας, αμφιβάλλεις; Όλα θα γίνουν κατά πώς εσείς θέλετε, άλλωστε τι με τραβάει πια σε αυτόν τον τόπο!»

«Ε, αφού κι εσύ το θέλεις, τα υπόλοιπα άφησέ τα σ' εμένα!»

Κοίταξε για λίγο την Αγγελική, άπλωσε το χέρι και της χάιδεψε τα μαλλιά.

«Είσαι ευχαριστημένη, γλυκιά μου;»

Εκείνη, χωρίς ν' απαντήσει, με τα μάτια μόνο του είπε όσα θα μπορούσε να του πει όταν θα ήταν μόνοι. Η μέρα κύλησε χαρούμενα, όπως και η Κυριακή. Όταν μετά το μεσημέρι ξεκίνησαν να φύγουν, ήταν όλοι πολύ χαρούμενοι και ενθουσιασμένοι. Το ταξίδι ήταν ευχάριστο και το σπίτι, αυτή η ζεστή τους φωλιά, όπως το έλεγε ο Άρης, τους περίμενε για να ζήσουν ατέλειωτες ώρες αγάπης και λατρείας. Από την άλλη μέρα ο Άρης, μιας και οι ενοικιαστές είχαν λίγο καιρό που έφυγαν, φρόντισε να στείλει τον Φάνη, έναν γνωστό του, ν' αναλάβει τα πάντα από μικροζημιές μέχρι βάψιμο.

«Θέλω να το κάνεις σαν καινούργιο, φρόντισε τα πάντα, γιατί, κακομοίρη μου, αν κάτι δεν κάνεις καλό, μαύρο φίδι που σ' έφαγε».

«Εντάξει, κύριε Άρη, κατάλαβα. Θέλεις να μπει η νοικοκυρά και όλα να λειτουργούν στην εντέλεια, αυτό άσ' το σ' εμένα».

Από την άλλη κιόλας μέρα όλοι έπιασαν δουλειά, από τους μαστόρους μέχρι τον Άρη, που δεν παρέλειπε να περνάει πρωί και βράδυ, να παρακολουθεί πώς πάνε οι δουλειές. Άλλωστε δεν ήταν μακριά, ένα τετράγωνο τους χώριζε. Αυτό το μονόπατο το είχε αγοράσει ο πατέρας του μόλις γεννήθηκε αυτός και έλεγε στη Μαρούλα:

«Όταν παντρευτούν τα παιδιά μας, εκεί θα πάμε να ζήσουμε εμείς, για να μην είμαστε μέσα στα πόδια τους, να χαρούν κι αυτά τη ζωή μόνοι τους χωρίς τρίτους ανάμεσά τους».

«Εμείς είμαστε οι τρίτοι, άντρα μου;»

«Τα ξέχασες τα δικά μας, βλέπω, γυναικούλα μου, που όλοι μάς φαίνονταν ανεπιθύμητοι ορισμένες ώρες, γιατί θέλαμε να είμαστε μόνοι».

Μετά από ένα μήνα το σπίτι είχε γίνει αγνώριστο και περίμενε μόνο τους ανθρώπους να πάρει ζωή, γι' αυτό μια μέρα ο Άρης είπε στην Αγγελική:

«Και τώρα τα υπόλοιπα δικά σου και της Μαρίας, διαλέξτε τα έπιπλα και ενημέρωσε τη μάνα σου να είναι έτοιμη για μετακόμιση, ο καιρός δεν μας παίρνει, γιατί πολύ σύντομα έρχεται και το δεύτερο αγγελούδι μας».

Τη φίλησε τρυφερά και έφυγε ευτυχισμένος για τη δουλειά. Οι κυρίες, μη χάνοντας χρόνο, πήραν τα επιπλάδικα σβάρνα και τη δεύτερη μέρα είχαν παραγγείλει ό,τι χρειαζόταν για ν' ανοίξει ένα σπιτικό. Όταν ήρθε η Αντριάνα και το είδε, έμεινε με το στόμα ανοιχτό, μη πιστεύοντας ότι σ' αυτό το όμορφο σπίτι θα ζήσει με τα δυο της παιδιά. Έδωσε του κόσμου τις ευχές στον Άρη και μπήκε στην αρχή με κάποιο δισταγμό, ώσπου να συνειδητοποιήσει ότι εκεί μέσα θα περάσει τα υπόλοιπα χρόνια της ζωής της. Μετά από λίγο καιρό άρχισε να το συνηθίζει, σ' αυτό βέβαια βοήθησε και η Αγγελική με την καθημερινή της παρουσία. Όλα πήραν το δρόμο τους και δεν είχαν άλλη έγνοια παρά τον ερχομό του δεύτερου μωρού.

Η Αντριάνα έστησε ένα τέλειο νοικοκυριό και η χαρά της ήταν απερίγραπτη, γιατί, εκτός από τα δύο μικρότερα παιδιά της, είχε και

την πρωτοθυγατέρα, αλλά πάνω απ' όλα τον πρώτο της εγγονό, τον Νικόλα. Αυτός δε από την ώρα που πάτησε το πόδι της στην Αθήνα δεν ξεκολλούσε από πάνω της, τόσο που η Αλεξάνδρα είπε μια μέρα στην Αγγελική ότι ο μικρός δεν την αγαπάει πια. Εκείνη γέλασε και με το γλυκό της ύφος της απάντησε ότι τις πρώτες αγκαλιές τα παιδιά ποτέ δεν τις ξεχνάνε. Με τους πρώτους πόνους σαν τρελός ο Άρης την έφτασε στο μαιευτήριο, για ν' ακολουθήσουν, εκτός από τη μάνα της, η Μαρία και η Αλεξάνδρα. Γέννησε αρκετά σύντομα και έτσι δεν παρατάθηκε για πολύ η αγωνία του μπαμπά, όταν δε του έδειξαν την κόρη του, αποτρελάθηκε από τη χαρά του, σε σημείο να μην ξέρει τι λέει. Όπως πάντα, η πιστή και αφοσιωμένη φίλη τον αποπήρε:

«Άντε ρε αδελφέ, μόνο εσύ κι ένας στην πόλη έκαναν κορίτσι. Άμα μεγαλώσει θα σου πω εγώ, έχεις να τραβήξεις από αυτήν όσα οι δικοί μου από εμένα. Γι' αυτό προσγειώσου και μην τα ζεις όλα με τόση ένταση!»

Γύρισε η νεράϊδά του μαζί με τη μαμά στο σπίτι και ο τρελός μπαμπάς αεροβατούσε από τη χαρά του, με αποτέλεσμα η καρδιά του πολλές φορές να χτυπάει σαν ταμπούρλο, μόλις έμπαινε στο σπίτι και αντίκριζε τα τρία αυτά λατρεμένα πλάσματα. Και η Αντριάνα, πάντα ακοίμητος φρουρός δίπλα τους, απεδείχθη όχι μόνο καλή νοικοκυρά, αλλά και η καλύτερη γιαγιά του κόσμου. Παρότι είχαν προετοιμάσει κατάλληλα τον μικρό Νικόλα να δεχτεί την αδελφούλα του, η παιδική ζήλια δεν τον άφηνε κι έτσι έριξε όλη του την αγάπη στη γιαγιά, που κατάλαβε αμέσως τι τον βασάνιζε και συνέστησε σε όλους να προσέχουν πολύ «γιατί το παιδί υποφέρει», τους είπε. Οι ίδιες χαρές και τα ίδια συναισθήματα για τη μικρή Μαρούλα, οι ίδιες φροντίδες.

Φαίνεται μέσα σ' αυτό το σπίτι είχε για τα καλά φωλιάσει η χαρά και η ευτυχία, σε σημείο η Αντριάνα να τρέχει από εκκλησία σε εκκλησία, ν' ανάβει κεριά, να ευχαριστεί την Παναγία, αλλά και να την παρακαλάει ταυτόχρονα όλα να είναι στη ζωή τους όπως ακριβώς ήταν εκείνη τη στιγμή.

Κόντευε τους δύο μήνες η μικρή Μαρούλα, όταν ένα πρωινό χτύπησε η πόρτα και στο άνοιγμά της η Αγγελική αντίκρισε τον

Άγγελο να της χαμογελάει μ' εκείνο το γλυκό και σαγηνευτικό του χαμόγελο. Ήταν τόση η έκπληξή της, γιατί δεν τον περίμεναν, που αυτόματα έπεσε στην αγκαλιά του. Την κράτησε για λίγο, τη φίλησε στα μαλλιά και της είπε:

«Δεν με περίμενες, το ξέρω, και χαίρομαι για την υποδοχή που μου έκανες, την είχα ανάγκη».

«Αυτό είναι αλήθεια, αδελφούλη μου, γι' αυτό και η χαρά μας είναι διπλή, πέρνα όμως μέσα».

Προχώρησαν στο εσωτερικό του σπιτιού και η Αγγελική τον οδήγησε κατευθείαν στην κούνια της μικρής. Εκείνος έμεινε για λίγο να την κοιτάζει και μετά, γυρίζοντας προς το μέρος της, είπε:

«Ίδια εσύ, πανέμορφη και γλυκιά σαν άγγελος, να μας ζήσει και το δεύτερο».

Ταυτόχρονα τη σήκωνε στα χέρια του και έμεινε να την παρατηρεί, ενώ δύο δάκρυα κυλούσαν από τα μάτια του. Βλέποντας την ταραχή του, η Αγγελική πήρε τη μικρή από τα χέρια, την έβαλε στην κούνια της, ενώ του έλεγε ταυτόχρονα:

«Έλα να καθίσουμε, πότε ήρθες, πού είναι τα πράγματά σου;»

«Τ' άφησα στο ξενοδοχείο, έχω έρθει από χθες το βράδυ!»

«Πάλι τα ίδια, Άγγελε, δηλαδή εδώ δεν είναι σπίτι σου, προτιμάς το κρύο ξενοδοχείο; Α! θα σε μαλώσω, τι καμώματα είναι αυτά;»

«Δεν είναι καμώματα, κορίτσι μου, έτσι πρέπει να γίνει».

Η Αγγελική, αν και δεν κατάλαβε τίποτε από τα τελευταία λόγια που της είπε, τον έβαλε να καθίσει και πήγε να του φτιάξει καφέ.

«Να τηλεφωνήσω στον Άρη, ο οποίος φυσικά δεν ξέρει ότι ήρθες».

«Όχι, άφησέ τον, θα μείνω για λίγο μαζί σου και μετά θα πάω εγώ να τον βρω στη δουλειά του».

Πάνω στην ώρα μπήκε και η μάνα της Αγγελικής με τον μικρό Νικόλα, που έτρεξε καταπάνω τους. Τον πήρε στην αγκαλιά του, τον φίλησε και αμέσως έβγαλε από ένα σακβουαγιαζ αρκετά παιχνίδια για τα παιδιά, αλλά και δώρα για τους μεγάλους. Στο τέλος έβγαλε ένα μεταξωτό κασκόλ, μαζί με ένα πανάκριβο άρωμα και τα έδωσε στην Αγγελική.

«Αυτά τα διάλεξα μόνος μου αποκλειστικά για σένα, ελπίζω να σου αρέσουν!»

«Ω! σ' ευχαριστώ, το κασκόλ είναι πάρα πολύ ωραίο, αλλά και για το άρωμα δεν αμφιβάλλω, αν και δεν έχω και σπουδαία πείρα από αυτά, βασίζομαι στην επιλογή σου».

«Είναι Ντιόρ, από τα πιο φημισμένα αρώματα του Παρισιού, ελπίζω να το φοράς και να με φέρνεις στο νου σου».

«Δεν χρειάζεται να σε θυμάμαι μόνο όταν το φοράω, εμείς με τον Άρη μιλάμε κάθε μέρα για σένα, άλλωστε το ξέρεις πόσο πολύ σε αγαπάει όχι μόνο αυτός, αλλά κι εγώ».

Εκεί σταμάτησε, γιατί η μικρή άρχισε να κλαίει και ενώ η Αγγελική σηκώθηκε να την πάρει στην αγκαλιά της, εκείνος τη φίλησε και της είπε:

«Πάρε εσύ το μωρό, εγώ θα πάω στον Άρη, να τον αιφνιδιάσω κι αυτόν».

Η Αγγελική ασχολήθηκε με τη μικρή και η μάνα της με την Αλεξάνδρα ήταν στην κουζίνα, όπου ετοιμάζαν το μεσημεριανό φαγητό. Μόλις η Αλεξάνδρα είδε τον Άγγελο, έκανε σαν τρελή, τον φίλησε όπως όταν ήταν μικρό παιδί, τον ρώτησε τι κάνει και αμέσως έτρεξε στην κουζίνα να ετοιμάσει το αγαπημένο του φαγητό, που δεν ήταν άλλο από το παστίτσιο. Φωτιά πήραν οι κατσαρόλες και τα κουζινικά, σε σημείο να της πει η Αντριάνα:

«Τον αγαπάς πολύ τον Άγγελο και με το δίκιο σου, είναι πολύ καλό παιδί».

«Τι λες, Αντριάνα, καλός μόνο; Ο Άγγελος είναι ένας σωστός άγγελος που έπεσε στη γη από τον ουρανό. Και αλήθεια, από εκεί ήρθε, αλλά πού να ξέρεις εσύ!»

Εκεί έκοψε τη συζήτηση και αφοσιώθηκε στη μαγειρική της. Το μεσημέρι και πριν την ώρα τους έφτασαν τα δύο αδέρφια, γελαστά και χαρούμενα, γεμίζοντας όλο το σπίτι χαρά.

«Ήρθε, γυναικούλα μου, ο άσωτος υιός, δεν πιστεύω η Αλεξάνδρα να μην έσφαξε το μόσχο το σιτευτό, βλέπεις του έχει ιδιαίτερη αδυναμία».

Στη στιγμή πετάχτηκε από την κουζίνα η ίδια κρατώντας μία κουτάλα στα χέρια και ανταπάντησε:

«Και βέβαια έφτιαξα αυτό που του άρεσε, όχι όμως το μόσχο όπως τον λες εσύ, γιατί δεν πρόλαβα να πάω στην αγορά να τον πάρω!»

Κούνησε δυο-τρεις φορές την κουτάλα προς το μέρος του Άρη και αμέσως εξαφανίστηκε στην κουζίνα της.

Τα γέλια έδιναν κι έπαιρναν, μέχρι τη στιγμή που η Αντριάνα τούς φώναξε να καθίσουν στο τραπέζι. Μόλις ο Άγγελος αντίκρισε και μύρισε το παστίτσιο, έτρεξε στην κουζίνα και έσκασε δύο φιλιιά στην Αλέξια, όπως την αποκαλούσε, κι εκείνη, ταραγμένη από την αυθόρμητη εκδήλωση και κατασυγκινημένη, του είπε:

«Ε! τέτοια μου κάνεις και σ' αγαπάω πιο πολύ κι από τα παιδιά μου. Σ' ευχαριστώ, αγόρι μου, που δεν με ξεχνάς, η ευχή μου να σε ακολουθεί πάντα».

«Εγώ να ξεχάσω εσένα τη δεύτερη μαμά μου; Σε αγαπάω πιο πολύ από όλες μου τις μαμάδες, αυτό το ξέρεις, νομίζω, αλλά δεν μου απέμεινε κι άλλη από εσένα. Σου το έχω πει πολλές φορές, αλλά θα το επαναλάβω άλλη μία φορά, εγώ είμαι εδώ για σένα, για οτιδήποτε μη διστάσεις ν' απευθυνθείς σ' εμένα».

Από την τσέπη του έβγαλε μερικά χαρτονομίσματα και τα έβαλε στην ποδιά της, τη φίλησε ξανά και έφυγε για την τραπεζαρία, προτού καν προλάβει να τον ευχαριστήσει.

Το τραπέζι εξελίχτηκε σε γλέντι, με αποτέλεσμα να καταναλώσουν αρκετό κοκκινέλι, ακόμα και να τραγουδήσουν. Τα δύο αδέρφια είχαν τον πρώτο λόγο και τι δεν θυμήθηκαν και τι δεν διηγήθηκαν στους άλλους, ώσπου ο Άγγελος, μη αντέχοντας άλλο, έπεσε στον καναπέ. Τον Άρη τον οδήγησε η Αγγελική στην κρεβατοκάμαρά τους, τον τακτοποίησε και γύρισε να ρίξει μία κουβέρτα και στον Άγγελο. Εκείνος, βλέποντάς την από πάνω του, σήκωσε το χέρι του να την τραβήξει και σαν κάτι να μουρμούρισε. Εκείνη τον σκέπασε και απομακρύνθηκε από κοντά του, ενώ ταυτόχρονα σκεφτόταν:

«Τι σου κάνει το κρασί, μέχρι παραισθήσεις σου δημιουργεί, ποιος ξέρει ποια είχε στο μυαλό του».

Εύπνησαν προς το βραδάκι, ήπιαν το καφεδάκι που τους ετοίμασε η Αγγελική και συνέχισαν την κουβεντούλα, μέχρι που

νύχτωσε για τα καλά και ο Άγγελος σηκώθηκε να φύγει για το ξενοδοχείο παρά τις έντονες αντιρρήσεις του Άρη.

Σε δύο ημέρες πήρε ξανά το δρόμο της επιστροφής για το Παρίσι, νιώθοντας μια απέραντη ακεφιά και θλίψη μαζί, παρότι πέρασε θαυμάσια και είδε όλα του τ' αγαπημένα πρόσωπα. Η εικόνα της Αγγελικής δεν έλεγε να φύγει από μπροστά του, παρά τις προσπάθειες που έκανε για να τη διώξει. Έφτασε στο σπίτι του και από την άλλη ημέρα ρίχτηκε στη δουλειά, λες και ήθελε να ξερκίσει κάποια φαντάσματα που του στοιχειωναν τη ζωή.

Κάποια μέρα ο Άρης ζήτησε μια χάρη από την πεθερά του, που δεν ήταν άλλη από το να κρατήσει τα παιδιά, για να λείψουν με την Αγγελική για λίγες ημέρες. Εκείνη όχι μόνο το δέχτηκε, αλλά τους προέτρεψε κιόλας να φύγουν για όσο ήθελαν. Έτσι ένα Σάββατο πρωί μπήκαν στο αυτοκίνητο και, χωρίς η Αγγελική να γνωρίζει τον προορισμό, ξεκίνησαν. Βγήκαν από το κέντρο, πήραν τον παραλιακό του Φαλήρου και ο Άρης σφίγγα, ούτε λέξη πού πηγαίνουν. Όταν όμως πέρασαν και τη Βάρκιζα, η Αγγελική κατάλαβε και έβαλε τα γέλια.

«Γιατί γελάς;» τη ρώτησε.

«Γιατί κατάλαβα πού πάμε και, να σου πω την αλήθεια, ευχόμευ να είναι αυτό το μέρος. Ω! αγαπημένε μου, αν ήξερες πόσο σε λατρεύω, προλαβαίνεις όλες μου τις επιθυμίες, να είσαι καλά».

«Για μένα δεν είσαι μόνο η γυναίκα μου, είσαι ο κόσμος όλος, αλλά αυτό τον καιρό αισθανόμευ ώρες-ώρες ότι σ' έχανα, γιατί είναι αλήθεια ότι η ζωή μας δεν είναι αυτή που κάναμε πριν γεννηθούν τα παιδιά μας. Για το λόγο αυτό σκέφτηκα ότι θα ήθελες κι εσύ να ξαναζήσουμε τις όμορφες στιγμές που περάσαμε, πού αλλού φυσικά παρά σ' αυτό το ξενοδοχείο που σφραγίσαμε την αγάπη μας και τώρα θα την ανανεώσουμε».

«Σε λατρεύω» πρόλαβε να πει, γιατί ο Άρης είχε ήδη σταματήσει το αυτοκίνητο έξω από το ξενοδοχείο και παίρνοντάς την αγκαλιά σφράγισε τα χείλη της μ' ένα φιλί που τα έλεγε όλα. Σε λίγο κρατώντας τη βαλίτσα μπήκαν στην υποδοχή και το παιδί τούς οδήγησε στο δωμάτιο που είχε κρατήσει. Εκεί δεύτερη έκπληξη περίμενε την Αγγελική, γιατί το δωμάτιο ήταν αυτό που είχαν και

την πρώτη φορά στο μήνα του μέλιτος. Τίποτε δεν μπόρεσε να πει από τη συγκίνηση, μόνο τον κοίταξε έντονα στα μάτια κι εκείνος κατάλαβε τι ακριβώς ήθελε. Αφού τακτοποιήθηκαν, την άρπαξε από το χέρι και την παρέσυρε στην παραλία, όπου αγκαλιασμένοι περπάτησαν για ώρα, φέρνοντας στη μνήμη τους τις αλησμόνητες ώρες ευτυχίας που έζησαν την πρώτη φορά. Χάθηκαν για τρεις ημέρες όλα γύρω τους, γι' αυτούς δεν υπήρχε τίποτε πέρα από την αγάπη τους και τη δική τους παρουσία. Και τι δεν έκαναν, σαν τρελά παιδιά έτρεχαν στην παραλία και αντάλλαζαν όρκους και φιλιά, λες και ήταν χθες που γνωρίστηκαν και αγαπήθηκαν. Ώρες και μέρες γλυκές που θα έμεναν άσβηστες στη μνήμη τους.

Γύρισαν ανανεωμένοι σωματικά και ψυχικά, γιατί διαπίστωσαν ότι η αγάπη τους, αντί να λιγοστεύει από την καθημερινότητα, θέριευε, γινόταν πιο δυνατή, πιο ολοκληρωτική. Όσο για τον Άρη, ήθελε να τα ζήσει όλα, αν ήταν δυνατόν μέσα σε μία στιγμή, σε μία ώρα.

«Μην είσαι τόσο ανυπόμονος, αγάπη μου, έχουμε ολόκληρη ζωή μπροστά μας να την απολαύσουμε και να χαρούμε, κανείς δεν σου παίρνει τη χαρά και την ευτυχία, είμαι δική σου και μόνο δική σου!»

«Μπορεί να έχεις δίκιο, αλλά εγώ αισθάνομαι ότι πολλές φορές όλα μου φεύγουν από τα χέρια και τα χάνω. Τότε σε θέλω σαν τρελός που είμαι, όπως χαϊδευτικά με λες πολλές φορές».

«Σφίξε τώρα τα αγγελούδια μας, για να δεις ότι όλα θα σου φύγουν και μόνο οι ζεστές αγκαλίτσες τους θα σου διώξουν τις όποιες φοβίες σε βασανίζουν».

Αυτές τις ώρες ο Άρης με τα παιδιά στην αγκαλιά γινόταν κι αυτός ένα τοσοδά παιδάκι. Τα φιλούσε, έπαιζε μαζί τους σαν συνομήλικός τους, τους μιλούσε ώρες ατελείωτες.

Άγγελος

Μπήκαν ξανά στον συνηθισμένο ρυθμό της ζωής και όλα κυλούσαν ομαλά και ήρεμα. Με την Αντριάνα να έχει αναλάβει τα πάντα, το ζευγάρι είχε την ευχέρεια να βγει, να διασκεδάσει, να χορέψει και να χαρεί τη ζωή του, όπως αυτό ήθελε. Μια μέρα που ο Άρης γύρισε πιο νωρίς από το συνηθισμένο στο σπίτι και από το ύφος του η Αγγελική κατάλαβε ότι κάτι δεν πήγαινε καλά, έτρεξε κοντά του γεμάτη αγωνία.

«Γιατί, καρδιά μου, γύρισες νωρίς, τι έχεις, μήπως δεν αισθάνεσαι καλά;»

«Έλα, κάθισε κοντά μου και θα σου πω. Πριν από λίγο με πήρε τηλέφωνο η μαντάμ Πολέτ και μου είπε ότι ο Άγγελος δεν είναι καλά!»

«Τι έχει; Αυτός έδειχνε μια χαρά».

«Από την επιστροφή του και μετά παρατήρησε μια μεγάλη αλλαγή, δεν τρώει σαν πρώτα, δεν βγαίνει έξω και ούτε καμία κοπέλα βλέπει να τον συντροφεύει τα βράδια όπως παλιά. Έχει αδυνατίσει και το μόνο που κάνει είναι να πηγαίνει στη δουλειά και από εκεί στο σπίτι».

«Καλά, δεν ρώτησε τον φίλο του και συνέταιρό του τον Χρήστο; Εκείνος, δεν μπορεί, κάτι θα ξέρει!»

«Τον ρώτησε και της είπε ότι από καιρό έχει παρατηρήσει κι αυτός την αλλαγή και στις επίμονες ερωτήσεις του απαντούσε

ξερά ότι είναι πολύ καλά. “Είχα υποχρέωση” μου είπε η μαντάμ, “να σε ενημερώσω, γιατί δεν ήξερα τι άλλο θα μπορούσα να κάνω”. Την ίδια ώρα τον πήρα στο τηλέφωνο, αλλά έλειπε, μου απάντησε όμως ο Χρήστος, ο οποίος μου επιβεβαίωσε αυτά που μου είχε πει προηγουμένως η Πολέτ, και άφησα παραγγελία να με πάρει τηλέφωνο».

«Μη στενοχωριέσαι, αγάπη μου, εγώ πιστεύω ότι δεν είναι τίποτε το σοβαρό, μάλλον κάποια ερωτική απογοήτευση του τάραξε τα έως τώρα ήρεμα νερά του. Θα δεις που θα μας πάρει τηλέφωνο και όλα θα γίνουν όπως πριν».

«Μακάρι να είναι όπως τα λες, ας περιμένουμε λοιπόν, αφού δεν μπορούμε να κάνουμε τίποτε άλλο. Αλλά έχει ν’ ακούσει!...»

Έπαιξε με τα παιδιά του, γέλασε με όλους κι έτσι το μυαλό του ξεκόλλησε κάπως από αυτή τη δυσάρεστη είδηση. Ήρθε η ώρα να πάει στη δουλειά και το τηλέφωνο ακόμα δεν είχε χτυπήσει. Μόλις μπήκε στο γραφείο, το μάτι του έπεσε στη συσκευή και σκέφτηκε ν’ αφήσει να περάσει λίγη ώρα και να τον πάρει στο σπίτι. Δεν πέρασε, όμως, ούτε ώρα και το κουδούνισμα του τηλεφώνου τον συνέφερε από τις δυσάρεστες σκέψεις που έκανε. Το σήκωσε με την πρώτη και στο «εμπρός» άκουσε τη φωνή του Άγγελου να του λέει:

«Γεια σου, αδελφούλη, τι έπαθες και με ψάχνεις, συμβαίνει τίποτε, είστε όλοι καλά;»

«Τι λες, βρε τρελέ, αντί να τα λέω εγώ αυτά, τα ακούω από σένα;»

«Μεγάλε μου αδελφέ, δεν καταλαβαίνω, εγώ είμαι πολύ καλά, μόνο που αυτό τον καιρό έχω πολλή δουλειά και κάπως με έχει επηρεάσει. Δεν έχω πολλή όρεξη για φαγητό και ο ύπνος μου είναι ακατάστατος. Αχ! αυτή η μαμά Πολέτ, πάντα προστατευτική και υπερβολική. Αλήθεια σου λέω, είμαι καλά, μόνο που να... δεν μπορώ να φάω τα ξεχειλισμένα πιάτα της κι αυτό την πειράζει».

«Μου λες αλήθεια ή να πάρω το πρώτο τρένο; Και τότε θα σου πω εγώ!»

«Να καθίσεις εκεί που είσαι, σε χρειάζεται η οικογένειά σου και τώρα που σε άκουσα ακόμα καλύτερα. Να μου φιλήσεις τα παιδιά

και την Αγγελικούλα μου, σας αγαπάω όλους πολύ».

Ησύχασε ο Άρης, γιατί ακόμα και η φωνή του έδειχνε τον παλιό Άγγελο και όχι αυτόν που του περιέγραψαν η Πολέτ και ο Χρήστος. Πέρασαν αρκετές ημέρες, αντάλλαξαν δυο-τρία γράμματα, μερικά τηλεφωνήματα, χωρίς τίποτε να τον ανησυχήσει, ακόμα και αυτή τη μαντάμ καθησύχασε κάπως. Κι ένα απόγευμα, εκεί που καθόταν και γελούσαν ξέγνοιαστα με τα παιδιά τους, χτύπησε το τηλέφωνο και άκουσε τη φωνή της Πολέτ. Μαύρα φίδια τον έζωσαν, γιατί από την πρώτη στιγμή η διαίσθησή του έλεγε ότι δεν ήταν για καλό. Όταν όμως από την άλλη άκρη του σύρματος έφτασε στα αυτιά του η φωνή της, που ήταν τρεμάμενη και λυπημένη, φαντάστηκε τα χειρότερα και η καρδιά του σπάραξε. Ώσπου να συνειδητοποιήσει και να καταλάβει αυτά που του έλεγε, δεν ανέπνεε ούτε ζούσε, άκουγε όμως με προσοχή και κάποια στιγμή πήρε βαθιά ανάσα, γιατί κόντευε να πνιγεί. Αφού την άφησε να τα πει όλα, χωρίς να τη διακόψει, της απάντησε:

«Μη φοβάσαι, μείνε κοντά του μέχρις ότου έρθω. Παίρνω το πρώτο τρένο και πιστεύω ότι θα είμαι εκεί αύριο το απόγευμα, και τότε θα λογαριαστούμε οι δυο μας. Εσύ μην του λες ότι θα έρθω και κάτι άλλο, σ' ευχαριστώ για όσα κάνεις για τον αδελφό μου, δεν θα το ξεχάσω ποτέ αυτό».

«Αν ό,τι κάνεις για το παιδί σου χρειάζεται ανταλλάγματα, τότε αυτό δεν λέγεται αγάπη. Εγώ τον Άγγελο τον αγαπώ και τον αγάπησα σαν τον γιο που δεν απέκτησα, αν πάθει κάτι αυτός, τότε εδώ τελειώνει και η δική μου ζωή».

Το τηλέφωνο έκλεισε απότομα και ο Άρης έμεινε εκεί κοκαλωμένος με το ακουστικό στο χέρι, να κοιτάει μία τη συσκευή και μία την Αγγελική, που λαχταρισμένη από το ύφος του έτρεξε κοντά του και τον αγκάλιασε, περιμένοντας ταυτόχρονα ν' ακούσει ό,τι χειρότερο μπορούσε να περάσει εκείνη τη συγκεκριμένη στιγμή από το μυαλό της. Τον τράβηξε απαλά από το χέρι, τον έβαλε να καθίσει, αλλά φωνή δεν μπορούσε να βγάλει από μέσα της. Κάποια στιγμή τον άκουσε να λέει μέσα από τα δόντια του:

«Ευτυχώς ζει, τα άλλα διορθώνονται, θα πάω κοντά του και θα δει τι έχω να του κάνω!»

«Εξήγησέ μου, σε παρακαλώ, ψυχούλα μου, μη με κρατάς σε αγωνία».

«Να, ο τρελός ο αδελφός μου το έβαλε σκοπό να πεθάνει, το λόγο δεν τον ξέρω, αλλά τον φαντάζομαι. Τι άλλο από μια γυναίκα θα τον έκανε να μη θέλει τη ζωή του; Για σκέψου, αυτός ο άτρωτος να θέλει τώρα να πεθάνει, δεν μπορεί να το συλλάβει ο νους μου. Αύριο φεύγω για το Παρίσι να δω πώς είναι και τι ακριβώς συμβαίνει. Έπρεπε να είχα πάει από καιρό, αλλά με αποκοίμισε με όσα μου έλεγε, πού να το φανταστώ κι εγώ!»

Έκλεισε εισιτήριο, η Αγγελική τού ετοίμασε τη βαλίτσα και το βραδάκι με τη Μαρία τον συνόδευσαν μέχρι το σταθμό που έφυγε για το Παρίσι. Οι δύο γυναίκες στην επιστροφή μιλούσαν συνεχώς και προσπαθούσαν να βρουν την αιτία που τον έκανε να φτάσει στο σημείο ν' απαρνιέται τη ζωή και ποια άραγε ήταν αυτή η γυναίκα. Σαν χαμένες έφτασαν στου Ψυρρή, μη μπορώντας να βρουν άκρη στα ερωτήματα που τις ταλάνιζαν.

Ο Άρης, μόλις έφτασε, πήρε ταξί και ο χρόνος της διαδρομής τού φάνηκε αιώνας ως τη στιγμή που χτύπησε το κουδούνι. Με κομμένη την ανάσα ανέβηκε τη σκάλα και στην πόρτα του διαμερίσματος τον περίμενε η Πολέτ, τον αγκάλιασε και μέσα από αναφιλητά του είπε:

«Ευτυχώς που ήρθες, δεν ήξερα τι άλλο να κάνω. Φοβάμαι, Άρη μου, ότι τον χάνουμε, έχει τελείως παραιτηθεί από τη ζωή».

«Ησυχάστε, μαντάμ Πολέτ, ήρθα αποφασισμένος για όλα και δεν θα τον αφήσω να κάνει μια τέτοια τρέλα, πάμε να τον δούμε».

Κρατώντας την από το χέρι, άνοιξε πολύ σιγά την πόρτα της κρεβατοκάμαρας και έβαλε πρώτα το κεφάλι του. Το θέαμα που αντίκρισε τον τρόμαξε τόσο, που έκανε ένα βήμα πίσω και έκλεισε το στόμα για να μην ξεφωνίσει. Είδε έναν Άγγελο με κλειστά τα μάτια, με μια ήρεμη και γλυκιά έκφραση, λες κι εκείνη τη στιγμή ζούσε το καλύτερο όνειρο της ζωής του. Όταν όμως πλησίασε πιο πολύ, αντίκρισε τη σκιά του αδελφού του. Μάγουλα ρουφηγμένα, μάτια χωμένα μέσα στις κόγχες και τότε συνειδητοποίησε ότι αυτός δεν αστειευόταν, αλλά το είχε βάλει σκοπό να δραπετεύσει από τη ζωή. Πήγε και στάθηκε ακριβώς από πάνω του κι εκείνος, αισθα-

νόμενος την παρουσία κάποιου, άνοιξε τα μάτια και με έκπληξη αντίκρισε τον αδελφό του. Με κάποιο ξάφνιασμα και χαρά μαζί του χαμογέλασε απλώνοντας το χέρι του.

«Το ήξερα ότι θα έρθεις, σε περίμενα. Για μια ακόμα φορά μου αποδεικνύεις την αγάπη σου, της οποίας εγώ δεν είμαι άξιος. Έχεις μεγάλη καρδιά, αδελφέ μου, γι' αυτό κι εγώ σε αγαπώ».

Ο Άρης, μη μπορώντας να κρατηθεί άλλο, έγερσε πάνω του, άρχισε να τον φιλάει και τα δάκρυα σαν βρύσες αστείρευτες άρχισαν να κατρακυλάν στα μάγουλά του, παρασέρνοντας και τον Άγγελο μαζί. Όταν συνήλθαν κάπως, πήρε το χέρι του και κάθισε στην καρέκλα που είχε ήδη τοποθετήσει η μαντάμ. Έμειναν να κοιτάζονται για ώρα χωρίς να μιλούν, ώσπου ο Άρης έσπασε τη σιωπή.

«Θέλω να μου πεις τι κακό σου έκανα και θέλεις να πονέσω τόσο πολύ. Ξέρεις ότι δεν έχω κανέναν άλλο από εσένα σε τούτο τον κόσμο. Πώς, λοιπόν, πήρες αυτή την τρελή απόφαση να με αφήσεις; Καλά, εμένα δεν με λογάριασες, τα νιάτα σου και την ομορφιά σου δεν τα σκέφτηκες; Ό,τι και να είναι αυτό που σ' έκανε να φτάσεις σε αυτό το σημείο, δεν νομίζω ότι αξίζει τον κόπο να το ανταλλάξεις με τη ζωή σου. Και στο κάτω-κάτω δεν μπορείς να ξέρεις πόσες χαρές και πόση ευτυχία σου επιφυλάσσει το μέλλον. Έχεις ακόμα πολλά χρόνια μπροστά σου για να χαρείς, αλλά και να λυπηθείς, γιατί όλα είναι στο πρόγραμμα της ζωής. Τώρα όμως που ήρθα δεν θα σου επιτρέψω εγώ να συνεχίσεις αυτή την τρέλα!»

«Αγαπημένε μου αδελφέ, για μένα η ζωή από εδώ και μπρος δεν έχει κανένα νόημα και μη ρωτάς πιο πολλά, λέξη δεν θα μου πάρεις. Σ' ευχαριστώ πολύ που ήρθες να σε δω για μία φορά ακόμα!»

Έδειξε να τον κούρασε αυτή η προσπάθεια και έκλεισε τα μάτια του. Ο Άρης είπε στη μαντάμ Πολέτ να του φέρει φρέσκο νερό, πορτοκαλάδα και μετά να ζεστάνει λίγη σούπα. Εκείνη έτρεξε αμέσως να κάνει αυτά που της είπε και δεν άργησε να επιστρέψει κρατώντας το δίσκο. Τον ακούμπησε στο κομοδίνο, πήρε τα παλιά και τους άφησε μόνους. Από τη στιγμή αυτή άρχισε μια πάλη μεταξύ τους, με τον Άρη να προσπαθεί κάθε λίγο και λιγάκι να του δίνει και από ένα κουταλάκι πότε νερό και πότε πορτοκαλάδα. Τις

πρώτες κουταλιές τις δέχτηκε κάπως καλά, όταν όμως συνέχισε, άρχισε να αρνείται και να λέει ότι ήταν αδύνατον να καταπιεί τίποτε άλλο και πως έχει φράξει ο λαιμός του.

«Γ' αυτό κι εγώ σου δίνω με το κουταλάκι, μέχρι να πάρει κάτι το στομάχι σου και ν' αρχίσει να λειτουργεί σιγά-σιγά, γιατί μετά έχει και συνέχεια, θα φας δυο-τρεις μεγάλες κουταλιές σούπα».

Στο άκουσμα της σούπας έκανε μια γκριμάτσα αηδίας και είπε:

«Δεν μπορώ να φάω άλλο, μη με τυραννάς, Άρη μου, κάτσε μόνο δίπλα και μίλα μου!»

«Και δίπλα σου θα είμαι και θα σου μιλάω, όμως μ' αυτά δεν με ρίχνεις, οι κουταλιές, κουταλιές. Αλλά περίμενε λιγάκι, γιατί ξέχασα να πάρω την Αγγελική τηλέφωνο και ανησυχεί κι εκείνη εξίσου μ' εμένα, σε νιώθει σαν αδελφό της».

Στο άκουσμα του ονόματος της Αγγελικής ένα σύγκρυο τάραξε το κορμί του, όμως με πολύ μεγάλη προσπάθεια κατάφερε να πει:

«Δώσε και από μένα φιλιά σ' εκείνη και στα παιδιά».

Προσπάθησε να πάρει τηλέφωνο και αφού τα κατάφερε, άκουσε ανήσυχη τη φωνή της γυναίκας του να του λέει «εμπρός».

«Εγώ είμαι, γλυκιά μου, έχω ώρα που έφτασα, αλλά δεν μπόρεσα να σε πάρω γρηγορότερα, γιατί ήθελα να έχω πλήρη εικόνα της όλης κατάστασης».

«Πώς τον βρήκες, καλέ μου, πες μου, σε παρακαλώ!»

«Πολύ χειρότερα απ' ,τι περίμενα. Έχει αδυνατίσει υπερβολικά, δεν έχει δυνάμεις να σηκωθεί και αρνείται να φάει, με το ζόρι του έδωσα τέσσερα-πέντε κουταλάκια πορτοκαλάδα και άλλα τόσα νερό, τώρα θα προσπαθήσω να του δώσω λίγη κοτόσουπα. Το βραδάκι θα έρθει και ο γιατρός με τον Χρήστο και θα μου πει τι έχει και τι μπορούμε να κάνουμε. Εσύ μη στενοχωριέσαι, πρόσεξε τα παιδιά μας, σας αγαπάω όλους πολύ και σας φιλώ!»

Έκλεισε το τηλέφωνο, έμεινε για λίγο μετέωρος και αμέσως μετά κατευθύνθηκε προς την κρεβατοκάμαρα, που τον βρήκε πάλι με κλειστά μάτια και καθώς είδε τη σούπα που είχε φέρει η Πολέτ, άρχισε να του μιλάει και να προσπαθεί να του δίνει και

από μία κουταλιά. Την πρώτη και τη δεύτερη τις κατάπιε χωρίς αντίσταση, από την τρίτη και μετά άρχισε το μαρτύριο και των δύο, με τον Άρη να τον πιέζει και τον Άγγελο ν' αρνείται, λέγοντας ότι του είναι αδύνατον να καταπιεί. Και τι δεν του διηγήθηκε από τα παιδικά τους χρόνια, από τα καμώματα των παιδιών του και ένα σωρό άλλα αστεία, προκειμένου να τον καταφέρει ν' ανοίξει το στόμα του, για να του βάλει το κουτάλι μέσα.

«Άντε ρε παιδάκι μου, ούτε τη Μαρούλα να ταίζα έτσι. Εσύ μου έχεις γίνει εξαμηνίτικο κι άντε εγώ τώρα να σε φτάσω στα τριάντα που είσαι τώρα. Φάε γιατί θα τη φέρω να σε ταΐζει και τότε να δεις καπέλωμα που θα σου κάνει».

Εκείνος γέλασε και είπε:

«Αν ήξερες πόσο τα αγαπάω, μαζί με αυτά κι εσάς!»

«Ε, τότε φάε για να μη σε λούσω, όπως θα έκανε η μικρή μας!»

Με τέτοια και χίλια δυο άλλα αστεία μπόρεσε να του δώσει καμιά δεκαριά κουταλιές, όταν όμως σήκωσε τα χέρια ψηλά, σαν να έλεγε φτάνει, σταμάτησε να του δίνει.

«Μη νομίζεις ότι γλύτωσες, αλλά για αρχή έστω κι αυτό είναι πολύ καλό, δεν απογοητεύομαι. Κοιμήσου για λίγο τώρα εσύ, κι εγώ θα μείνω εδώ δίπλα σου φύλακας άγγελος».

Τον φίλησε, πήρε το δίσκο και βγήκε από το δωμάτιο. Στην κουζίνα περίμενε με αγωνία η μαντάμ, που μόλις της είπε ότι έφαγε δέκα κουταλιές, έκανε το σταυρό της και είπε:

«Καλό είναι κι αυτό, μ' εμένα έχει ημέρες να φάει τόσο».

Το βράδυ που τους επισκέφτηκε ο γιατρός και άκουσε ό,τι του είπαν κούνησε το κεφάλι του.

«Αν πάει έτσι, είναι πολύ καλά, όμως έχουμε πολύ δρόμο ακόμα, χρειάζεται υπομονή και επιμονή από μέρους σας, αφού αρνείται να πάρει θεραπευτική αγωγή ή ορό. Πρέπει να επιμείνετε, κύριε Άρη, πιστεύω ότι αρχίσαμε καλά με τον ερχομό σας, συνεχίστε έτσι κι ας ευχηθούμε να πάνε όλα καλά».

Έφυγε ο γιατρός με τον Χρήστο, αφήνοντας μια μικρή χαρά-μάδα ελπίδας. Το βράδυ μετά από πολλές προσπάθειες και πιέσεις ο Άρης κατάφερε να του δώσει άλλες δέκα κουταλιές σούπα και

λίγη πορτοκαλάδα. Έφερε ένα πρόχειρο κρεβάτι, το τοποθέτησε δίπλα στο δικό του και του είπε:

«Τώρα θα κοιμηθούμε, εγώ είμαι εδώ δίπλα σου, ό,τι χρειαστείς, μίλα μου. Αύριο με το φως της ημέρας όλα θα τα δεις πιο καθαρά αλλά και αισιόδοξα. Μη σκέφτεσαι τίποτα, είμαι εδώ κοντά σου φύλακας άγγελος, όπως όταν φοβόσουν το σκοτάδι κι εγώ σου έδινα θάρρος και σου κρατούσα το χέρι. Όνειρα γλυκά, μικρέ μου αδελφούλη».

«Αν ήξερες πόσες τύψεις αισθάνομαι, δεν θα μου μιλούσες έτσι, ένα μόνο να μην ξεχάσεις, ότι σε αγαπάω πολύ!»

Δυο δάκρυα κύλησαν από τα μάτια του κι αμέσως τα έκλεισε, σαν να ήθελε να του πει ότι έχει ανάγκη από ύπνο. Από εκείνη την ώρα τ' αδελφια δεν αντάλλαξαν καμία κουβέντα και έμειναν βυθισμένοι ο καθένας στις σκέψεις του. Σαν κινηματογραφική ταινία περνούσε από τα μάτια του Άρη όλη τους η ζωή. Μικρά παιδιά να παίζουν αμέριμνα στην αυλή του σπιτιού τους, κάτω από τα άγρυπνα μάτια τότε της Μαρούλας και τότε της Αλεξάνδρας. Κι αυτά ν' ανακατεύουν τα χώματα, να φτιάχνουν δρόμους, σίτσια αλλά και κάστρα, έτοιμα να ορμήσουν με τα ξύλινα ξίφη τους στον υποτιθέμενο εχθρό και μετά να πανηγυρίζουν για τη νίκη τους. Άλλοτε πάλι έξω στους δρόμους του Ψυρρή με τα συνομήλικα γειτονόπουλα, αγόρια και κορίτσια, να παίζουν όλα τα παιχνίδια της εποχής εκείνης, πάντα κάτω από την επίβλεψη των μεγάλων. Αντιβούιζε η γειτονιά από τα γέλια τους, τις φωνές και τα τρεχαλητά τους. Κι εκείνος πάντα δίπλα του να μην τον χάνει από τα μάτια του, έτοιμος να τρέξει κοντά του, αν παραστεί ανάγκη. Πάντα ήταν πολύ υπεύθυνο παιδί κι αυτό πήγαζε από μέσα του, χωρίς ποτέ κανείς να του το συστήσει ή να τον υποχρεώσει. Τον αγαπούσε αληθινά χωρίς κανέναν ανταγωνισμό και έτσι συνέχιζε μέχρι αυτή την ώρα που, ξαπλωμένος δίπλα στο κρεβάτι του, δεν έκλεινε μάτι από φόβο και αγωνία, μην τυχόν και πάθει τίποτε. Να την και η άλλη εικόνα μπροστά του: ο Άγγελος εκεί που έτρεχε να πέφτει κι εκείνος στο λεπτό να φτάνει κοντά του, να τον σηκώνει και στη θέα του αίματος ο μικρός να βάζει τα κλάματα και ενώ τον αγκαλιάζει, να του λέει:

«Μη φοβάσαι, λίγο αίμα είναι, πάμε στο σπίτι, η μαμά θα σου το δέσει και δεν θα πονάς».

Σχεδόν σέρνοντας να τον φτάνει στο σπίτι, όπου η Μαρούλα και η Αλεξάνδρα του το καθάρισαν και το έδεσαν, ενώ αυτός συνέχιζε να τον παρηγορεί και να του λέει αστεία, ό,τι του ερχόταν στο μυαλό εκείνη τη στιγμή. Είναι αλήθεια ότι δεν αργούσε να συνέλθει κι εκεί που τον έβλεπες να κλαίει, την άλλη στιγμή μπορούσε να ξεσπάσει σε γέλια. Η ζωή τους κυλούσε όμορφα μέσα από την αγάπη και τη φροντίδα των γονιών τους, που αγαπιούνταν όπως την πρώτη ημέρα που ο Νίκος εξομολογήθηκε τον έρωτά του στη Μαρούλα. Και έτσι τους θυμόταν ως τη μαύρη μέρα που άκουσε τη σπαρακτική φωνή της μαμάς του και τον είδε εκεί που καθόταν στην πολυθρόνα με γεμμένο το κεφάλι. Είχαν πλέον μεγαλώσει, με τον Άρη να έχει μόλις τελειώσει την Ανωτάτη Εμπορική, να πιάνει δουλειά στο μαγαζί τους, τον δε Άγγελο να έχει ένα χρόνο που τελείωσε την Αρχιτεκτονική στο Παρίσι. Θυμήθηκε άλλες πιο δύσκολες ημέρες, πριν ακόμα πεθάνει ο πατέρας τους. Εκεί δεν άντεξε άλλο, τις έδιωξε όλες από το μυαλό του κι έφερε αυτόματα μπροστά του τη γλυκιά μορφή της γυναίκας του και των δύο παιδιών του ψιθυρίζοντας ταυτόχρονα:

«Αυτά πάνε, πέρασαν, τα σύννεφα έφυγαν, τώρα η ζωή μας πήρε πάλι το δρόμο της χαράς και όλα χάρη σ' αυτή τη γυναίκα που έχω δίπλα μου και που δεν θα πάψω να την αγαπώ μέχρι την τελευταία μου πνοή».

Και με τη σκέψη των αγαπημένων του τον πήρε ο ύπνος. Το πρωί, σαν ξύπνησε, άργησε να συνειδητοποιήσει πού βρισκόταν, μόλις όμως κατάλαβε, πετάχτηκε πάνω σαν ελατήριο. Είδε τον Άγγελο στο διπλανό κρεβάτι να τον κοιτάζει τόσο πονεμένα, που δεν άντεξε, έσκυψε πάνω του, τον αγκάλιασε και του είπε:

«Ξύπνησες, γιατί δεν μου μίλησες;»

«Σε παρατηρούσα που κοιμόσουν έτσι ήσυχχα και δεν ήθελα να σε ανησυχήσω! Είχες ένα τόσο ευτυχισμένο χαμόγελο και υπέθεσα ότι κάποιο ωραίο όνειρο θα έβλεπες».

«Ναι, έβλεπα την Αγγελική να παίζει με τα παιδιά και με ρωτούσαν πότε θα σε πάω κοντά τους, γιατί σε αγαπάνε πολύ, θεότρελε!»

Τον κοίταξε, αλλά απάντηση δεν πήρε. Η μαντάμ Πολέτ, μόλις άκουσε ομιλίες, έβαλε το κεφάλι μέσα από την πόρτα.

«Καλημέρα, ώρα για πρωινό» είπε και αμέσως εξαφανίστηκε, για να μπει σε λίγο κρατώντας έναν γεμάτο δίσκο. Εκεί πάλι άρχισε το «πιες λίγο γάλα, φάε λίγη φρυγανιά με μαρμελάδα» κι εκείνος ν' απαντάει «όχι τώρα, δεν μπορώ, άσ' το για αργότερα» και χίλιες δυο άλλες προφάσεις για ν' αποφύγει το φαγητό. Με χίλια ζόρια και παρακάλια τον κατάφερε να πιει λίγες γουλιές γάλα και να φάει μία φρυγανιά με βούτυρο και μαρμελάδα. Όσα αστεία κι αν του έλεγε, όσο κι αν ανέτρεχε στο παρελθόν και στα παιδικά τους χρόνια, εκείνος χαμογελούσε μόνο, χωρίς να ανοίγει το στόμα του. Είδε κι απόειδε, άφησε μόνο την πορτοκαλάδα στο κομοδίνο και πήγε το δίσκο στην κουζίνα, που μόλις τον είδε η Πολέτ έβαλε τα κλάματα.

«Υπομονή, μαντάμ, μη φοβάσαι, δεν τον αφήνω εγώ να πεθάνει, ακόμα και με το ζόρι θα τον πάω στο νοσοκομείο, αν χρειαστεί. Είναι αυτός πεισματάρης, αλλά είμαι κι εγώ ένας...»

Ξαναγύρισε, τον σήκωσε, τον πήγε στο μπάνιο και αφού κάπως φρεσκαρίστηκε, τον έφερε στην κρεβατοκάμαρα και τον έβαλε να καθίσει σε μια πολυθρόνα, παίρνοντας θέση απέναντί του. Τον κοίταξε για λίγο και αμέσως έβαλε τα γέλια.

«Γιατί γελάς;»

«Θυμήθηκα εκείνο το όμορφο παλικάρι που χτυπούσε το πόδι του και έλεγε “εγώ θέλω να σπουδάσω στο Παρίσι” και τον μπαμπά μας να το κοιτάζει και να καμαρώνει, αντί να νευριάζει και να του αστράψει δυο χαστούκια».

«Αλήθεια, τι απαιτήσεις είχα κι εγώ! Ήταν, λες, παράλογες;»

«Όχι, βέβαια, αλλά ήταν ο τρόπος που το ζητούσες. Ό,τι περνούσε από το μυαλό σου την ίδια στιγμή ήθελες και να γίνει, εγώ είμαι το αντίθετο από σένα, γι' αυτό και σε αγαπάω».

«Σας έκανα δύσκολη τη ζωή, το ξέρω, αλλά όχι από κακή πρόθεση. Έτσι είναι ο άτιμος ο χαρακτήρας μου, ποιος ξέρει τι κληρονομικά γονίδια κυκλοφορούν στο αίμα μου, για το λόγο αυτό πολλές φορές να μην μπορώ να ελέγξω τον εαυτό μου. Μπορώ να ζητήσω, έστω και εκ των υστέρων, συγγνώμη;»

«Καμιά συγγνώμη να μη ζητήσεις και αν ζητάς εξιλέωση, πίνε τώρα λίγη πορτοκαλάδα και για όλα θα είσαι συχωρεμένος».

Άγγιζε το ποτήρι, ήπие τρεις γουλιές και το άφησε.

«Εσύ τώρα κάθισε εδώ, σαν καλό παιδί που είσαι, να, διάβασε και τη σημερινή “Le Monde”, να δεις τι γίνεται στον έξω κόσμο, κι εγώ έρχομαι σε λίγο. Πάω δίπλα να τηλεφωνήσω στην Αγγελική, η οποία ανησυχεί εξίσου μ’ εμένα».

Βγήκε από το δωμάτιο, ενώ το βλέμμα του Άγγελου τον ακολούθησε κι ένας βαθύς αναστεναγμός βγήκε μέσα από την καρδιά του. Ξεφύλλισε για λίγο την εφημερίδα και αμέσως την άφησε νιώθοντας τρομερή εξάντληση, με αποτέλεσμα να κλείσει τα μάτια και να γείρει αποκαμωμένος το κεφάλι στην πολυθρόνα.

Στον δεύτερο χτύπο του τηλεφώνου η Αγγελική το σήκωσε, για ν’ ακούσει από την άλλη άκρη του σύρματος τη φωνή του Άρη να της λέει:

«Καλημέρα, αγάπη μου, τι κάνετε, είστε καλά;»

«Εμείς καλά είμαστε, Άρη μου, εσείς εκεί τι κάνετε, πώς είναι η κατάσταση;»

«Δεν έχω και τόσο καλά νέα, με το ζόρι και με χίλια παρακάλια καταφέρνω να του δώσω λίγες κουταλιές σουπας ή πορτοκαλάδα. Άρχισα να φοβάμαι πολύ και δεν μπορώ να προβλέψω τίποτε».

«Τι να σου πω, αγάπη μου, προσπάθησε με όποιον τρόπο μπορείς να του δίνεις έστω κι αυτό το λίγο, μέχρις ότου ανοίξει το στομάχι του και τότε θα σου ζητήσει από μόνος του να φάει. Όλα θα πάνε καλά, έχει υπομονή. Α! σκέφτηκα να του γράψω ένα γράμμα, εσύ τι λες;»

«Και βέβαια να του γράψεις και σήμερα, αν είναι δυνατόν, ό,τι μπορεί ο καθένας από την πλευρά του, μπας και ταρακουνηθεί λιγάκι και αλλάξει τροπάριο. Φίλησέ μου τα παιδιά, κορίτσι μου, και αύριο την ίδια ώρα θα σε ξαναπάρω».

Όταν γύρισε, τον βρήκε βουλιαγμένο στη σιωπή και την ανυπαρξία και αφού του είπε ότι η Αγγελική τού στέλνει την αγάπη της και τα χαριετίσματα, τον άφησε στη σιωπή του. Μετά από λίγο πήρε την εφημερίδα και, όπως διάβαζε, έκανε μερικά σχόλια, στα οποία εκείνος απαντούσε μονολεκτικά άλλοτε με ένα «ναι» και

άλλοτε με ένα «όχι». Όταν μετά από ώρα η Πολέτ έφερε το φαγητό, στο πρόσωπό του διαγράφηκε μια γκριμάτσα αηδίας.

«Μη μου κάνεις εμένα έτσι, σήμερα θα φάμε περισσότερο από χθες και κάθε μέρα θ' ανεβαίνουμε και αν μου κάνεις τον δύσκολο, έχω κι άλλον τρόπο να σε πείσω!»

«Πώς, για πες μου;»

«Θα σου τις βρέξω για τα καλά και όσο ξύλο δεν σου έδωσα όταν ήσουν μικρός θα το εισπράξεις τώρα, το κατάλαβες;»

«Μπράβο σου, με βρήκες ανήμπορο και εκμεταλλεύεσαι την κατάσταση μου».

Άρχισε πάλι το μαρτύριο, από τη μια ο Άρης να παρακαλάει έστω και για μισή κουταλιά, ο δε άλλος να την κατεβάζει με το ζόρι. Πέρασαν τέσσερις ημέρες με τον ίδιο ρυθμό και πάνω από είκοσι κουταλιές την ημέρα δεν κατάφερνε να του δώσει παρά τα παρακάλια και τις φοβέρες καμιά φορά. Έπινε, όμως, λίγο πιο πολύ νερό και πορτοκαλάδα.

Την πέμπτη ημέρα μπήκε η μαντάμ κρατώντας ένα γράμμα στο χέρι. Πλησίασε την πολυθρόνα, «είναι για σένα» είπε και του το έδωσε. Εκείνος το πήρε και έριξε μια επιπόλαιη ματιά στον αποστολέα, έτοιμος να το αφήσει στο τραπεζάκι. Όταν όμως συνήλθε και το ξανακοίταξε καλά, ταραχτήκε και προς στιγμή δεν μίλησε. Ο Άρης, που ήξερε από πού είναι το γράμμα και τον παρακολουθούσε, τον ρώτησε:

«Δεν θα το ανοίξεις;»

«Ξέρεις από ποιον είναι;»

«Όχι, αλλά τι σημασία έχει, άνοιξέ το».

«Είναι από την Αγγελική!»

«Ακόμα καλύτερα, άνοιξέ το, ανησυχεί κι εκείνη εξίσου μ' εμένα, δώσε μου το να σου το ανοίξω εγώ. Εσύ διάβασέ το, εγώ στο μεταξύ θα πάω το δίσκο στην κουζίνα κι έρχομαι».

Μόλις ο Άρης βγήκε από την κρεβατοκάμαρα, πήρε το γράμμα με χέρια που έτρεμαν κι άρχισε να το διαβάζει.

«Αγαπημένε μου αδελφούλη, αγαπημένε μας Άγγελε,

»Πήρα το θάρρος να σου γράψω, και ελπίζω να με συγχωρήσεις γι' αυτό, μετά από όσα μου είπε ο Άρης, ότι δεν είσαι καλά και πως αρνείσαι να φας. Δεν ξέρω ποια είναι η αιτία που σε έκανε να πάρεις αυτή την ολέθρια απόφαση, αλλά, όποια κι αν είναι, δεν νομίζω ότι αξίζει να χαράμισεις τη ζωή και τα νιάτα σου. Πρέπει να ξέρεις ότι η ζωή σου δεν ανήκει σ' εσένα και θέλεις να σου πω το λόγο; Γιατί είναι δική μας κι αυτό γιατί σε αγαπάμε όλοι τόσο πολύ, που δεν έχεις το δικαίωμα να μας ρίξεις στα μαύρα σκοτάδια. Ακόμα κι αυτά τα αγγελούδια σου, όπως λες τα παιδιά, όσο μικρά κι να είναι, θα πονέσουν γιατί σε αγαπάνε. Όσο για μας τους δύο, τον Άρη κι εμένα, περιττό να σου πω ότι μαζί σου θα παρασύρεις και τις δικές μας ζωές. Σε ικετεύω, αν έστω λιγάκι μας σκέφτεσαι και μας αγαπάς, μη μας δώσεις τόσο πόνο, μη μας παίρνεις μαζί σου στα τάρταρα της αβύσσου και μη μας παρασέρνεις στα ορμητικά νερά του Αχέροντα. Και πού ξέρεις, ακριβέ μας, η ζωή τι σου επιφυλάσσει στο μέλλον. Σίγουρα όχι μόνο πίκρες, αλλά οπωσδήποτε γλυκές και χαρούμενες ημέρες, που είναι κρίμα να τις στερηθείς. Τουλάχιστον θα μείνεις με την ικανοποίηση ότι προσπάθησες. Η αγάπη μόνο με αγάπη πληρώνεται κι εγώ ξέρω, μας αγαπάς και δεν θα θελήσεις να μας ποτίσεις το δηλητήριο της απουσίας σου. Όλα αυτά σ' τα γράφω με πόνο ψυχής και γονατιστή σε παρακαλώ, πρώτον, να σκεφτείς τον εαυτό σου και, δεύτερον, μη σκοτώνεις κι εμάς, που είμαι βέβαιη ότι μας αγαπάς. Έχε εμπιστοσύνη στο μέλλον και στη ζωή, η οποία φυλάει πάντα για μας ένα κρυμμένο χαρτί στο μανίκι της και θα ήταν άδικο, αν δεν το δεις και δεν το ζήσεις! Γι' αυτό, μόλις τελειώσεις το γράμμα μου, πάρε το κουτάλι και άρχισε να τρως, ονοματίζοντας την κάθε κουταλιά μία για τη Μαρούλα, μία για τον Νικόλα, μία για τον Άρη και άλλη μία για μένα και πάλι από την αρχή, ώσπου ν' αδειάσει το πιάτο. Σε ικετεύουμε, γύρνα κοντά μας, σ' εμάς που σε λατρεύουμε και ξέχνα το δρόμο που σκέφτεσαι να πάρεις, σ' αγαπάμε πολύ και χωρίς εσένα η ζωή δεν θα είναι η ίδια. Τα παιδιά σου στέλνουν την αγάπη τους και σε περιμένουν, όπως κι εγώ σου στέλνω τα φιλά μου και, σε παρακαλώ, μην καθυστερείς ούτε λεπτό, πάρε το κουτάλι και άρχισε να τρως.

Σε φιλώ με αγάπη, Αγγελική»

Αφού το διάβασε δύο φορές, το κράτησε στο μέρος της καρδιάς και τα δάκρυα κυλούσαν από τα μάτια του ήρεμα, λυτρωτικά. Μετά από λίγο αισθάνθηκε μια γαλήνη, τα δάκρυα λειτούργησαν καταλυτικά σε όλο αυτό το βάρος που σήκωνε. Ακούμπησε πίσω το κεφάλι, έκλεισε τα μάτια και ταξίδεψε εκεί που η ψυχή του λαχταρούσε. Σε αυτή την κατάσταση τον βρήκε ο Άρης, όταν μπήκε μέσα αθόρυβα, και δεν τον ενόχλησε, παρά κάθισε και περίμενε. Όταν μετά από αρκετή ώρα συνήλθε, άνοιξε τα μάτια του και τον είδε.

«Α! εδώ είσαι, να, πάρε διάβασε, όπως σου είπα, είναι από την Αγγελική».

«Το ξέρω, μου το είπε ότι θα σου γράψει, αλλά αυτό είναι για σένα, γιατί να το διαβάσω;»

«Διάβασε και θα δεις!»

Ο Άρης το πήρε, άρχισε να το διαβάζει και όταν τελείωσε, του είπε:

«Αυτά που γράφει είναι η αλήθεια, άλλωστε το ξέρεις τι είσαι για μας, γιατί τώρα δεν είμαι μόνο εγώ, υπάρχουν και άλλες ψυχές που σε αγαπάνε και μόνο αυτό πρέπει να σε κάνει ευτυχισμένο!»

«Έχεις δίκιο, αδελφέ μου, φαίνεται πως είμαι πολύ αχάριστος και εγωιστής. Αλλά πήγαινε τώρα, σε παρακαλώ, να πεις στη μαντάμ Πολέτ να ζεστάνει τη σούπα και φέρ' την αμέσως!»

Χωρίς δεύτερη κουβέντα ο Άρης έτρεξε στην κουζίνα, ζέσταναν τη σούπα στα γρήγορα και να τος κρατώντας το δίσκο πρόβαλε στην πόρτα. Τον ακούμπησε στο τραπεζάκι και ετοιμάστηκε να τον ταΐσει.

«Όχι! Φέρε εδώ το δίσκο και άσε με μόνο, αρκετά με ντάντεψες, καιρός είναι να λογικευτώ. Χίλια συγγνώμη δεν είναι αρκετά για ν' απαλείψουν τη λαχτάρα και τον πόνο που σας προκάλεσα».

Πήρε το κουτάλι και άρχισε να τρώει αργά, χωρίς να βγάζει μιλιά, γιατί με την πρώτη λέξη δεν ήταν σίγουρος ότι θα μπορούσε να κρατήσει τα δάκρυα. Συνέχισε έτσι για κάμποσο, με τον Άρη να τον παρακολουθεί και στα μάτια του να καθρεφτίζεται όλη η αγάπη που έτρεφε γι' αυτόν. Όταν κόντευε προς το τέλος, του είπε:

«Σταμάτα εδώ και συνεχίζεις αργότερα, γιατί, όπως είναι άδαιο το στομάχι σου, κακό θα σου κάνει παρά καλό».

«Έχεις δίκιο, πάντα ο πιο λογικός, εν αντιθέσει μ' εμένα. Όπως μου είπες μια φορά, μοιάζω με καταιγίδα που παρασέρνει στο διάβα της ό,τι βρει μπροστά!»

«Σ' αυτό δεν νομίζω να διαφωνείς, αλλά, ό,τι και να είσαι, για μένα και όλους τους αγαπημένους μου είσαι ο ένας και λατρεμένος μας Άγγελος. Αυτό δεν θα ήθελα ποτέ να το ξεχνάς. Άντε τώρα, πάρε έναν υπνάκο και όταν ξυπνήσεις, να είσαι σίγουρος ότι όλα θα τα δεις από την άσπρη πλευρά τους και όχι από τη μαύρη και άραχλη!»

Τον βοήθησε να πάει στο κρεβάτι, τον σκέπασε και κάθισε στη διπλανή πολυθρόνα. Μόλις άκουσε την ανάσα του να βαραίνει και κατάλαβε ότι κοιμήθηκε, βγήκε αθόρυβα από το δωμάτιο και κατευθύνθηκε προς τη συσκευή του τηλεφώνου. Σχημάτισε τον αριθμό του σπιτιού του και περίμενε ν' ακούσει τη λατρεμένη φωνή της γυναίκας του. Στο τρίτο κουδούνισμα το είχε κιόλας σηκώσει, την άκουσε να λέει «εμπρός» και δεν της άφησε περιθώριο να ρωτήσει τίποτε.

«Γλυκιά μου, αγαπημένη μου, του έσωσες τη ζωή, αυτό μόνο σου λέω. Αφού πέρασε λίγη ώρα από τη στιγμή που διάβασε το γράμμα σου, ζήτησε να φάει και τελείωσε σχεδόν ένα πιάτο σουπας».

«Πώς κι έτσι γρήγορα άλλαξε, είσαι σίγουρος ότι δεν σε παραπλανάει;»

«Όχι, σου λέω ότι μόνος του ζήτησε φαΐ και μόνος του το έφαγε, χωρίς καν να τον βοηθήσω. Πιστεύω ότι έπαιξε καθοριστικό ρόλο το γράμμα σου και αν, όπως ξέρεις, σε αγαπάω πολύ, τώρα η αγάπη μου γίνεται απεριόριστη και ατελείωτη. Σ' αγαπάω, γλυκιά μου!»

«Εγώ να ήξερες πόσο σε αγαπάω και χαίρομαι διπλά με το αίσιο τέλος, πρώτα γιατί σώσαμε τον αδελφό μας και κατά δεύτερον ησύχασες εσύ, αφού ξέρω τι σημαίνει για σένα ο Άγγελος».

Είπαν πολλά ακόμα, για τα παιδιά, για τους ίδιους, και έκλεισαν το τηλέφωνο ξαλαφρωμένοι και αισιόδοξοι για την πορεία όλης αυτής της δυσάρεστης κατάστασης, που έτσι αναπάντεχα είχε προκύψει και τους έκανε να τρελαθούν από αγωνία.

Το βράδυ έφαγε αρκετά καλά, ήπια την πορτοκαλάδα του και πέρασαν την πρώτη νύχτα ήσυχα μετά από πέντε ημέρες αγωνίας

και φόβου για τον Άρη, αλλά και όλους τους άλλους. Η Πολέτ μόνο που δεν χόρευε από τη χαρά της, γιατί αυτή έζησε την όλη κατάσταση από την αρχή, όταν παρατήρησε την αλλαγή της συμπεριφοράς του «mon petit», όπως τον έλεγε, στο φαγητό, στον ύπνο και γενικά σε πολλές άλλες του εκδηλώσεις. Δεν ξανάφυγε ούτε τα βράδια από κοντά του, παρόλο που το σπίτι της ήταν στον επόμενο δρόμο. Έμενε εκεί πιστός φύλακας, ακόμα και όταν ο Άγγελος της έλεγε να πάει να ξεκουραστεί και τη διαβεβαίωνε ότι είναι καλά, εκείνη του απαντούσε:

«Εγώ δεν πρόκειται να φύγω από εδώ, αν δεν δω πως έγινες ο Άγγελος που ήξερα, αυτός που νοιαζόταν για τη ζωή, τη διασκέδαση και όλα τα άλλα που κάνουν οι νέοι, ακόμα και τις τρέλες. Γι' αυτό, αν θέλεις να με ξεφορτωθείς, γίνε γρήγορα καλά και πάνω απ' όλα να τρως όπως πρώτα».

Βλέποντας ότι τα πράγματα πήγαιναν από το κακό στο χειρότερο, αναγκάστηκε να τηλεφωνήσει στον Άρη, γιατί αισθανόταν ότι είχε υποχρέωση να το κάνει. Έτσι όλα πήραν τον καλό δρόμο και φυσικό ήταν να μην μπορεί να κρύψει τη χαρά της, γιατί γι' αυτήν ο Άγγελος ήταν ο γιος που περίμενε και δεν είχε αποκτήσει ποτέ, ήταν όλη της η οικογένεια και ειδικά από τότε που έχασε τον άντρα της όλη της η αγάπη πέρασε σε αυτόν τον νέο. Από νεαρό τον γνώρισε. Όταν τον πήγε ο πατέρας του και τον άφησε οικότροφο στο σπίτι τους. Τον αγάπησαν πολύ και τον φρόντιζαν σαν δικό τους παιδί, αλλά κι εκείνος τους το ανταπέδιδε με άπειρο σεβασμό. Έμεινε μαζί τους ακόμα και όταν πήρε το πτυχίο του, μόνο και μόνο γιατί ήξερε πόσο θα πονέσουν όταν θα τον αποχωρίζονταν. Ανέλαβε εξ ολοκλήρου τα έξοδα του σπιτιού και φρόντιζε να μην τους λείπει τίποτε. Ακόμα και όταν βρήκε ένα σπίτι που πουλιόταν εκεί κοντά και το αγόρασε, πάλι παρέμεινε για αρκετό χρονικό διάστημα μαζί τους, ώσπου οι ίδιοι τον παρότρυναν να πάει στο δικό του.

«Είσαι νέος και πρέπει να ζήσεις τη ζωή σου, ακόμα και να παντρευτείς μπορείς. Άσε εμάς τους ηλικιωμένους, αρκεί που θα σ' έχουμε κοντά μας σε ό,τι κι αν σε χρειαστούμε».

Μετακόμισε, αλλά ποτέ δεν τους αρνήθηκε, ήταν πάντα δίπλα τους και πιο πολύ ύστερα από το θάνατο του άντρα της Πολέτ,

που έμεινε μόνη της. Γι' αυτό σήμερα πανηγύριζε και ησυχία δεν έβρισκε, γιατί πολλές φορές τον τελευταίο καιρό είχε αντικρίσει το θάνατο στα μάτια του.

Μετά από λίγες ημέρες άρχισε να επιστρέφει το χρώμα στο πρόσωπό του, να γεμίζουν τα ρουφηγμένα του μάγουλα και γενικά επανερχόταν στα πρωτινά του. Ένα πρωινό σηκώθηκε, ξυρίστηκε, ντύθηκε κι έτσι έτοιμος είπε στον αδελφό του, που τον κοίταζε περίεργα:

«Δεν νομίζεις ότι είναι καιρός να πάω και στο γραφείο; Αρκετά φόρτωσα στον Χρήστο, ήρθε η ώρα ν' αναλάβω τα καθήκοντά μου. Εσύ έλα κατά το απόγευμα να φάμε και να σε πάω κάπου, για να μη φύγεις έτσι από το Παρίσι».

Άνοιξε την εξώπορτα και με ένα «όπως είπαμε, το απόγευμα», βγήκε ζωηρός ίδιος ο αδελφός του, αυτός που ήξερε ο Άρης.

«Τέλειωσε το μαρτύριο, αλλά τι ήταν αυτό που τον έφτασε στο χείλος του γκρεμού; Θα μου το πει άραγε κάποτε; Αυτός ποτέ δεν είχε μυστικά από μένα!»

«Αυτό το μέλλον θα το δείξει» απάντησε η μαντάμ.

Έτρεξε στο τηλέφωνο, ενημέρωσε την Αγγελική για τις τελευταίες εξελίξεις και πρόσθεσε ότι δεν θ' αργήσει να πάει κοντά τους. Ένιωθε τόσο ευτυχημένος, που πήρε δρόμο για τα μαγαζιά και για όλους πήρε από κάτι, αρχής γενομένης από τη μαντάμ Πολέτ, που όταν της το πρόσφερε, της είπε:

«Είναι λίγο σε σύγκριση με αυτά που σου χρωστάμε. Όσο ζω δεν θα ξεχάσω ποτέ τι έκανες και να ξέρεις ότι από σήμερα δεν έχεις μόνο έναν γιο, όπως λες τον Άγγελο, αλλά και έναν δεύτερο, εμένα».

Το βράδυ ο Άγγελος με τον Χρήστο πήραν τον Άρη και το γλέντησαν δεόντως. Όταν γύρισαν στο σπίτι και πριν πέσουν για ύπνο, ο Άγγελος του είπε:

«Τέρμα τα νταντέματα, πάρε δρόμο και πήγαινε κοντά στην οικογένειά σου. Είμαι καλά και για άλλη μια φορά σου ζητάω συγγνώμη για την αναστάτωση που σου προκάλεσα».

«Και βέβαια θα φύγω, θεοπάλαβε, τώρα πια δεν με έχεις ανάγκη, το βλέπω και χαίρομαι. Αλλά πρόσεξε καλά, κακομοίρη μου, έτσι και με ξανατρομάξεις, δεν ξέρω κι εγώ τι θα σου κάνω!»

Εκεί σταμάτησε, κοιτάχτηκαν και αυτόματα έπεσε ο ένας στην αγκαλιά του άλλου. Μετά από δύο ημέρες επέστρεψε στην Αθήνα ήρεμος και με μια λαχτάρα πότε να φτάσει στο σπίτι του, να σφίξει και τους τρεις στην αγκαλιά του. Όταν άνοιξε την πόρτα και τους είδε απέναντί του, δεν κρατήθηκε, όρμησε και τους γέμισε αμέτρητα φιλιά. Όταν μετά από λίγο τους απομάκρυνε από κοντά του, τους κοίταξε κάμποσο και είπε:

«Αν ξέρατε πόσο σας αγαπάω και πόσο μου λείψατε! Δεν έβλεπα την ώρα πότε να βρεθώ κοντά σας» και τα μάτια του γύρισαν στην Αγγελική.

Όταν μετά από ώρα έμειναν οι δυο τους, τον ρώτησε:

«Πες μου τώρα πώς είναι, τι ήταν αυτό, σου έδωσε κάποια εξήγηση;»

«Όχι, σφίγγα ο κύριος, φαίνεται να του πέρασε, αλλά, ρε παιδί μου, μόλις διάβασε το γράμμα σου, αμέσως ζήτησε να φάει, λες και του επέβαλες τη θέλησή σου!»

«Αφού όλα είχαν αίσιο τέλος, ας μη λέμε τίποτε, μόνος του θα μιλήσει, δεν μπορεί, εσένα σε αγαπάει πολύ».

Εκεί σταμάτησε και κούρνιασε στην αγκαλιά του. Την έσφιξε πάνω του και για ώρα έμειναν έτσι, ακούγοντας ο καθένας την καρδιά του άλλου και νιώθοντας τη ζεστασιά των κορμιών τους, που δεν άργησαν να εκραγούν.

Την άλλη μέρα κρατώντας τα δώρα, πήγε στο γραφείο, όπου τον υποδέχτηκε ο Αναστάσης, που τις ημέρες που έλειπε εκείνος είχε πάρει πάνω του όλες τις ευθύνες και από τα δύο μαγαζιά.

«Σ' ευχαριστώ... μπαμπά, που ανέλαβες εξ ολοκλήρου τα πάντα, είχα τουλάχιστον από αυτή την πλευρά το κεφάλι μου ήσυχο. Τι θα έκανα χωρίς εσένα;»

«Αξία έχει το ότι όλα πήγαν καλά και σε βλέπω πάλι χαρούμενο, αλλά πες μου, βρε παιδάκι μου, τι τον έπιασε τον κανακάρη μας και μας έκανε αυτό το χουνέρι; Δεν σου είπε τίποτε, πώς δικαιολόγησε αυτή τη συμπεριφορά του; Μπας κι έφαγε καμιά χυλόπιτα και δεν το άντεξε ο χαϊδεμένος μας, αφού δεν έχει μάθει να του λένε όχι;»

«Τι να σου πω, αυτό ακριβώς υπέθεσα κι εγώ, αλλά κουβέντα δεν μπόρεσα να του πάρω, αν και δεν ήθελα να τον πιάσω πολύ.»

Το θαύμα, όμως, έγινε μόλις πήρε το γράμμα της Αγγελικής, φαίνεται ότι ήδη είχε αρχίσει να συνέρχεται κι αυτό βοήθησε ακόμα πιο πολύ».

«Μην το σκέφτεσαι άλλο, μπόρα ήταν και πέρασε, ηρέμησε τώρα και κοίτα την οικογένειά σου και τη δουλειά, έχει κι αυτός μέσα του τόσο πολλά, που πρέπει καμιά φορά να του δίνουμε δίκιο».

«Ποιος τον ξεσυνερίζεται, αλλά αυτή τη φορά το τράβηξε πολύ, έφτασε στο χείλος του γκρεμού κι εγώ να μην μπορώ να κάνω τίποτε. Φαντάζεσαι πώς ένωσα κι από πάνω να είμαι μόνος, μακριά από όλους σας που θα με βοηθούσατε και θα μου δίνετε κουράγιο. Ευτυχώς που είχα και τη μαντάμ Πολέτ, που μας συμπαράσταθηκε σαν πραγματικά της παιδιά. Τώρα είδα πόσο πολύ τον αγαπάει, ούτε η ίδια να τον είχε γεννήσει. Αν δεν ήταν στη Γαλλία, θα μπορούσα να πιστέψω ότι αυτή είναι η μάνα του, αλλά δυστυχώς δεν είναι!»

Από εκείνη τη στιγμή ρίχτηκαν στη δουλειά μέχρι να φτάσει το μεσημέρι να κλείσουν και να πάει ο καθένας στο σπίτι του. Όταν ο Άρης έφτασε στο δικό του, βρήκε τη Μαρία και την Αγγελική να μιλάνε και να την ενημερώνει πάνω σε αυτά που της είχε πει ο άντρας της. Χαιρετήθηκαν, είπαν πολλά και μετά ο Άρης τής έδωσε τα δώρα που έφερε για όλη την οικογένειά της.

«Σ' ευχαριστώ πολύ, αλλά ήθελα να ήξερα πού είχες μυαλό και όρεξη να θυμηθείς κι εμάς!»

«Την πρώτη μέρα που πήγε στη δουλειά αισθάνθηκα τόση ανακούφιση και χαρά, που πήρα σβάρνα τα μαγαζιά και έπαιρνα ό,τι μου χτυπούσε στο μάτι, ελπίζω να σας αρέσουν».

Μετά από λίγο έφυγε η Μαρία, ενώ ταυτόχρονα έμπαινε η Αντριάνα με τα παιδιά, που μόλις τον είδαν έτρεξαν σαν τρελά και έπεσαν στην αγκαλιά του. Τότε για άλλη μια φορά κατάλαβε τι ρόλο παίζει στη ζωή του η οικογένεια και αισθάνθηκε πολύ ευτυχισμένος. Γύρισε, κοίταξε την Αγγελική με μια ματιά που τα έλεγε όλα, αγάπη, λατρεία, ευτυχία, κι εκείνη, που τον διάβαζε σαν ανοιχτό βιβλίο, του το ανταπέδωσε μ' ένα γλυκό χαμόγελο, που τον έκανε να πετάει στα σύννεφα. Έτσι γαλήνια και ευτυχισμένη κυλούσε η ζωή τους, έχοντας κοντά τους τα πρόσωπα που

αγαπούσαν, αλλά και τους αγαπούσαν, γιατί εκτός από την οικογένεια του Αναστάση, τη Μαρία και τ' αδέρφια της, υπήρχε και η Αντριάνα, η πεθερά του. Εκείνη έμενε πολύ κοντά μαζί με τα δυο της παιδιά, τ' αδέρφια της Αγγελικής, την Ανθή, που σπούδαζε στην Πάτρα, και τον Γιάννη, που είχε τελειώσει το γυμνάσιο και πέρασε στη Νομική σχολή. Τα μικρά λάτρευαν τη μοναδική γιαγιά που είχαν και τις πιο πολλές ώρες ήταν στο δικό της σπίτι, αλλά και τον Αναστάση με τη γυναίκα του, που τους φώναζαν παππού και γιαγιά, όπως τους είχε μάθει η Αγγελική.

Οικογένεια Κοντονή

Στο αρχοντικό του Μάριου Κοντονή στην Πατριάρχου Ιωακείμ αυτή την ημέρα επικρατούσε μεγάλη αναστάτωση, αλλά και συγκίνηση. Η οικογένεια πάντρευε τον μονάκριβο γιο και η Ερμιόνη, η μαμά, ήθελε όλα να γίνουν σύμφωνα με τις παραδόσεις, αλλά και τις συνήθειες του κύκλου της.

«Έναν τον έχω» έλεγε, «και θέλω ο γάμος του Παύλου μου ν' αφήσει εποχή και όλοι να τον θυμούνται σαν κάτι ξεχωριστό!»

Γι' αυτό δεν σταματούσε από το πρωί, με το αυταρχικό ύφος που τη διέκρινε, να δίνει διαταγές σε όλους και για όλα. Ακόμα και αυτός ο άντρας της, ο Μάριος, βλέποντάς τη σε αυτή τη διέγερση και θέλοντας να την ηρεμήσει, της είπε:

«Ηρέμησε, σε παρακαλώ, όλα μπορούν να γίνουν και με πιο ήρεμο τρόπο, μην άγχεσαι έτσι, γιατί αυτό το μεταδίδεις σε όλους μας και δεν νομίζω πως είναι ό,τι καλύτερο για την περίπτωση. Στο κάτω-κάτω ένας γάμος είναι μέσα στις εκατοντάδες που γίνονται κάθε τόσο!»

«Πάντα έτσι χαλαρά τα παίρνεις όλα στη ζωή σου, αν δεν ήμουν εγώ, θα τα είχες εναποθέσει στη μοίρα, με αποτέλεσμα να μη ζούμε αυτή τη μέρα τις όμορφες αυτές στιγμές. Δεν το κατάλαβες ακόμα ότι παντρεύουμε τον μοναχογιό μας;»

«Και βέβαια το ξέρω και χαίρομαι γι' αυτό, όμως η υπερβολή και η ένταση μόνο κακό κάνουν!»

«Καλά, εσύ λέγε ό,τι θέλεις, εγώ πετάω στα σύννεφα και είμαι απέραντα ευτυχομένη».

Εκεί σταμάτησε για να παρατηρήσει την υπηρέτρια για ένα βάζο που δεν το έβαλε στη θέση που της είπε. Ήρθε η ώρα να ξεκινήσουν για τον Άγιο Διονύσιο και πάλι οι διαταγές της ακούγονταν πάνω απ' όλα τα άλλα. Μέσα στην εκκλησία και σε όλη τη διάρκεια του μυστηρίου είχε ένα ύφος σαράντα καρδινάλιων. Στη δεξίωση που δόθηκε στο αριστοκρατικότερο ξενοδοχείο της εποχής εκείνης δεν κάθισε ούτε λεπτό, τριγύριζε ανάμεσα στους καλεσμένους, μιλούσε και παρατηρούσε τα πάντα. Αισθανόταν σαν βασίλισσα στο θρόνο της και όλοι από κάτω ήταν οι υπήκοοί της. Το ζευγάρι, κι αυτό χαρούμενο, περιφερόταν από τραπέζι σε τραπέζι μ' ένα ποτήρι στο χέρι, εισπράττοντας τις ευχές των καλεσμένων για μια ζωή ευτυχομένη και χαρούμενη.

Π' αυτό το συνοικέσιο η Ερμιόνη πάλεψε πολύ, γιατί ήθελε ο ένας και μοναδικός και άλλος δεν υπήρχε στον κόσμο γιος να πάρει νύφη πολύφερνη. Εκτός του ότι έπρεπε να κατάγεται από αριστοκρατική οικογένεια, ήθελε να είναι πλούσια και όμορφη.

«Στην οικογένειά μας δεν χωράει απλή αστή. Όπως εγώ προέρχομαι από παλιά γνωστή οικογένεια, πλούσια και με ιστορία, έτσι θέλω και ο γιος μου να βάλει δίπλα του γυναίκα από αρχοντική γενιά».

Με αυτά τα δεδομένα έψαχνε για νύφη από την ημέρα που ο Παύλος πήρε το πτυχίο της Νομικής. Πάλι με δικές της ενέργειες, άνοιξε το γραφείο του. Με το όνομα και τις γνωριμίες όλα πήγαιναν πολύ καλά και η Ερμιόνη κέρβερρος, μην τυχόν και τον μπλέξει καμιά παρακατιανή και πεινασμένη, άρχισε να ψάχνει την κατάλληλη κοπέλα που θα έβαζε δίπλα στον κανακάρη της. Και μέχρι πριν από λίγο καιρό καμιά δεν ήταν άξια να σταθεί δίπλα του, όταν μια βραδιά σε κάποια γιορτή είδε την Εριέττα Πετράκη, που για την εποχή της κόντευε να μείνει στο ράφι, γιατί ήταν πολύ δύσκολη και εκλεκτική και δεν αποφάσιζε, παρά τα τόσα προξενιά που της φέρνανε και τους νέους που την πολιορκούσαν. Αφού ρώτησε και ερεύνησε τα πάντα, δεν άργησε να καταστρώσει το σχέδιό της. Χωρίς να πει και πολλά σε πατέρα και γιο, έστειλε την

κατάλληλη προξενήτρα, μια κοινή φίλη και των δύο οικογενειών. Όταν έλαβε την απάντηση ότι καλό θα ήταν να ιδωθούν τα παιδιά και οι οικογένειες, δεν καθυστέρησε διόλου.

Μια Κυριακή με λίγες μόνο δικαιολογίες τούς πήγε στο σπίτι της οικογένειας Πετράκη με σκοπό να γνωριστούν, ενώ εκείνη με το μυαλό της τα είχε ήδη παντρέψει. Για καλή της τύχη ο ένας άρεσε στον άλλον κι από εκεί και πέρα μπήκε το νερό στο αυλάκι, με την Ερμιόνη να είναι αφάνταστα ικανοποιημένη με το αποτέλεσμα. Ο Παύλος με την Εριέττα γνωρίστηκαν καλύτερα και όλα προμηνούσαν μια ζωή χαρούμενη και ταιριασμένη. Οι γονείς της νύφης την προίκισαν με μεγάλη γενναιοδωρία, γιατί, εκτός από το σπίτι που θα έμενε το ζευγάρι, ο γαμπρός εισέπραξε και ένα όχι ευκαταφρόνητο χρηματικό ποσό, πέρα από αυτά που ξοδεύτηκαν για το γάμο και στη συνέχεια για το μήνα του μέλιτος.

Αφού λοιπόν έφυγαν οι πιο πολλοί καλεσμένοι, οι γονείς και όλοι οι υπόλοιποι οδήγησαν τους νεόνυμφους στο στολισμένο αυτοκίνητο και μετά από τις τελευταίες ευχές, τα φιλιά και τις φωτογραφίες το ζευγάρι έφυγε με προορισμό τη Ρώμη, αποφασισμένοι να κάνουν τα πάντα προκειμένου να ευτυχίσουν, ευχές που όλα τα ζευγάρια κάνουν, ανεξάρτητα αν στην πορεία της ζωής ξεστρατίζουν από το ποθούμενο για πολλούς και διάφορους λόγους.

Πέρασαν δέκα ονειρεμένες ημέρες στη Ρώμη, αλλά και στη Βενετία. Ακόμα και στη Βερόνα, την πατρίδα του Ρωμαίου και της Ιουλιέττας, πήγαν κατ' επιθυμίαν της Εριέττας. Γύρισαν στην Αθήνα ευτυχισμένοι για να συνεχίσουν τη ζωή στο δικό τους σπίτι, που τους περίμενε πανέτοιμο με τη φροντίδα και των δύο μαμάδων. Εκεί η Ερμιόνη με την Αλίκη έκαναν το θαύμα τους, με αποτέλεσμα όταν το ζευγάρι μπήκε στην πόρτα, φαντάστηκαν ότι βρέθηκαν σε ξένο σπίτι και όχι στο δικό τους, για να τους βγάλουν από την αμφιβολία οι δύο κυρίες, που μέχρι και σίδερο τους έβαλαν να πατήσουν πριν περάσουν μέσα. Εκεί σ' αυτό το μικρό παλατάκι ξεκίνησαν την καινούργια τους ζωή οι δύο νέοι και όλα έδειχναν ότι τα πάντα θα πήγαιναν καλά. Και πράγματι, αυτό ήταν μια καλή αρχή για το ζευγάρι, το οποίο μέρα με τη μέρα γνωριζόταν καλύτερα και δενόταν πιο πολύ.

Οι γονείς από την πλευρά τους έδειχναν ικανοποιημένοι και δεν έπαυαν να τους δίνουν ευχές και περισσότερο αυτή με «πολλούς απογόνους». Πράγμα που η Ερμιόνη το επιθυμούσε και το ήθελε μέσα από τα βάθη της καρδιάς της. Και είχε το λόγο της η κυρία Ερμιόνη, γιατί όσο κι αν προσπαθούσε να θάψει μέσα στα τρίσβαθα της καρδιάς της αυτό που έγινε πριν από έξι χρόνια, οι αναμνήσεις γυρνούσαν και ξαναγυρνούσαν ίδιες Ερινύες, για να την ταράζουν και να την κάνουν ώρες-ώρες να φοβάται τη Θεία Δίκη. Όμως, δεν ήταν από τους ανθρώπους που μετανοούν για ό,τι έκαναν στη ζωή τους, αντίθετα για τα πάντα έβρισκε μια καλή δικαιολογία και όλα καταλάγιαζαν μέσα της, για να προχωρήσει ακάθεκτη μπροστά και να παρασύρει στο διάβα της όποιον τολμούσε να της σταθεί εμπόδιο.

Έτσι και τώρα όρθωνε το σώμα, σκλήραινε το βλέμμα και προχωρούσε σε αυτό που έβαζε σκοπό, χωρίς να γυρίζει πίσω, χωρίς να φοβάται τίποτε. Κυλούσε ήσυχα η ζωή όλων, πέρασε ο πρώτος χρόνος, κόντευε να φύγει και ο δεύτερος, αλλά αυτό που όλοι εύχονταν και επιθυμούσαν δεν έλεγε να έρθει. Κι αυτό δεν ήταν τίποτε άλλο από ένα παιδάκι για το ζευγάρι και ένα εγγονάκι για τους γονείς. Την Ερμιόνη άρχισαν να τη ζώνουν τα φίδια και οι ευχές που έδιναν όλοι στο αντρόγυνο δεν έλεγαν να πιάσουν τόπο, παρά μόνο αγωνία προκαλούσαν όχι μόνο στους συζύγους, αλλά και στους γονείς τους. Ο πάντα αισιόδοξος και λίγο αφελής, όπως τον έλεγε η Ερμιόνη, Μάριος απαντούσε:

«Μη βιάζεστε, έχουν ακόμα καιρό, πρώτα να χαρούν τη ζωή τους και τα παιδιά δεν θ' αργήσουν να έρθουν για να τους γεμίσουν ευθύνες».

Αμέσως μετά γελούσε μ' ένα καλόκαρδο γέλιο, με αποτέλεσμα να παρασέρνει και τους υπόλοιπους, εκτός από την Ερμιόνη, που έσφιγγε τα χείλη χωρίς να βγάζει μιλιά.

Μια μέρα που το ζευγάρι ήταν μόνο η Εριέττα είπε στον άντρα της:

«Παύλο μου, δεν σε ανησυχεί που δεν έχουμε κάνει ακόμα παιδί; Εγώ πάντως δεν σου κρύβω ότι άρχισα να φοβάμαι πως δεν θα εκπληρωθεί αυτό μας το όνειρο!»

«Όχι, κορίτσι μου, καθόλου δεν ανησυχώ, είμαστε ακόμη νέοι και τα παιδιά έρχονται όταν αυτά θελήσουν και όχι όταν τα επιθυμούμε εμείς!»

Αμέσως το βλέμμα του σκοτεινίασε και το τράβηξε από πάνω της, για να μη δει το φόβο που ζωγραφίστηκε στα μάτια του, σαν κάτι το πολύ τρομακτικό να είχε περάσει από μπροστά του. Και οι μέρες, οι μήνες περνούσαν με την ευχή όλων πάντα και την επιθυμία των ίδιων, χωρίς αυτό που προσδοκούσαν να εκπληρώνεται.

Η αγωνία έγινε μόνιμος σύντροφος της Ερμιόνης και πολλές φορές κλεινόταν τόσο πολύ στον εαυτό της, που σχεδόν φόβιζε τον άντρα της.

«Γιατί είσαι έτσι; Πες μου τι σκέφτεσαι και τι σε βασανίζει. Αν είναι το θέμα του παιδιού, άδικα βασανίζεσαι, να δεις ότι γρήγορα θα γίνεις γιαγιά και τότε αυτό το σπίτι θα γεμίσει από τις χαρούμενες φωνούλες του και όλα τα φαντάσματα θα εξαφανιστούν. Κάνε μόνο λίγη υπομονή ακόμα και όλα θα πάνε κατ' ευχήν».

Εκείνη, χωρίς ν' απαντάει, γύριζε τα μάτια της αλλού, μην τυχόν και δει το φόβο, αλλά και την απελπισία που έκρυβαν μέσα τους. Μια μέρα, εκεί που καθόταν στο σαλόνι μόνη της, άξαφνα πετάχτηκε επάνω σαν ελατήριο και είπε:

«Δεν πάει άλλο, μόνο αυτή μου απόμεινε κι ό,τι θέλει ας γίνει!»

Χωρίς καθυστέρηση βρέθηκε στο δρόμο, σε λίγο έφτασε στην Αναγνωστοπούλου και στάθηκε έξω από την πόρτα μιας πολυκατοικίας. Μετά από έναν μικρό δισταγμό πάτησε ένα κουδούνι και όταν της άνοιξαν, προχώρησε προς το υπόγειο, όπου στην πόρτα ενός διαμερίσματος την περίμενε μια γυναίκα πενήντα με πενήντα πέντε χρονών. Τη ρώτησε τι ζητούσε και της απάντησε ότι ήθελε την ίδια και πως ήταν σταλμένη από κάποια γνωστή της. Εκείνη, αφού την πέρασε μέσα, την παρακάλεσε να καθίσει και αμέσως μπήκε στο θέμα. Έμεινε σ' αυτό το υπόγειο διαμέρισμα πάνω από μιάμιση ώρα και όταν έφυγε, αλλού πατούσε κι αλλού βρισκόταν. Το κεφάλι της βούιζε σαν να είχε πει ένα βαρέλι κρασί και με κόπο έφτασε στο σπίτι της. Όταν μπήκε στο σαλόνι, έπεσε μονοκόμματη στην πρώτη πολυθρόνα που βρήκε μπροστά της, πρόσταξε την υπηρέτρια να της φέρει ένα ποτήρι νερό και μετά την έστειλε για

δουλειές έξω από το σπίτι, για να μην την έχει μέσα στα πόδια της και τη βλέπει στην κατάσταση που ήταν.

Ήπια το νερό με μία ανάσα, ακούμπησε πίσω στην πολυθρόνα το κεφάλι της, έκλεισε τα μάτια και άφησε να περάσει από μπροστά της όλη η ζωή της από τη στιγμή που γεννήθηκε.

Το έγκλημα, η αδικία

Είδε τον εαυτό της μικρό κοριτσάκι, κάπου εκεί κοντά στους πρόποδες του Λυκαβηττού, να τρέχει, να μαζεύει λουλούδια και να τιτιβίζει σαν πουλάκι πάνω στο πεύκο και από κοντά τα δύο αγόρια, το ένα μεγαλύτερό της και το άλλο μικρότερο, να κυνηγιούνται και να παλεύουν σαν μικρά θηρία. Η μαμά με την γκουβερνάντα να μην τα χάνουν από τα μάτια τους, έτοιμες να τρέξουν κοντά τους ανά πάσα στιγμή, κι ακόμα άλλα τρία κοριτσάκια να την πλησιάζουν και να την προσκαλούν στην παρέα τους για να παίξουν.

«Αχ! πότε πέρασαν αλήθεια τα χρόνια, ούτε που το κατάλαβα και να σου τώρα μπροστά μου όλα τα περασμένα, τα καλά αλλά και τα κακά που, αν ήταν δυνατόν, Θεέ μου, να τα σβήσω όλα με μια μονοκοντυλιά και ν' αρχίσω πάλι από την αρχή χωρίς δισταγμούς, λάθη και αδιέξοδα».

Συνέχισε να βλέπει αυτή τη μικρή να μεγαλώνει, να γίνεται δεσποινίδα και να ονειρεύεται τον έρωτα, το γάμο και την οικογένεια. Στην πορεία κανείς δεν της έκανε για σύζυγος από τους υποψηφίους, κανείς δεν πληρούσε όσα ήθελε και ονειρευόταν. Όλο και κάποιο κουσούρι τούς έβρισκε, με αποτέλεσμα οι γονείς της να πιστεύουν ότι θα έμενε στο ράφι. Ώσπου μια μέρα συνάντησε αυτόν που της γέμισε το μάτι, κατάλαβε ότι μαζί του θα ήθελε να ανοίξει σπίτι και να κάνει οικογένεια. Δεν άργησε να το πει στη μητέρα

της με όλο το θάρρος που τη διέκρινε και εκείνη να το μεταφέρει στον άντρα της. Αφού συνέλεξαν όλες τις πληροφορίες που τους χρειάζονταν και αυτές ήταν πάρα πολύ καλές, δεν άργησαν να στείλουν προξενιό στην οικογένεια Κοντονή και να ζητούν τον γιο τους τον Μάριο για γαμπρό. Σημειωτέον ότι ο Μάριος μόλις είχε διοριστεί στον δικαστικό κλάδο και το επαγγελματικό του μέλλον προμηνυόταν αρκετά αισιόδοξο. Παίρνοντας δε και τη βαριά προίκα της Ερμιόνης, εξασφάλιζε διά βίου το μέλλον του, αλλά και των παιδιών τους.

Η οικογένεια του Μάριου είχε αριστοκρατικές ρίζες και μια όχι ευκαταφρόνητη περιουσία, την οποία όμως ο πατέρας Κοντονής φρόντισε να την ελαχιστοποιήσει όσο γινόταν περισσότερο, πότε με τις επιχειρήσεις που έπεφταν έξω και πότε με άλλες ατασθαλίες, όπως χαρτιά, άλογα και πολλές φορές γυναίκες. Ο Μάριος έβλεπε πάντα στα μάτια της μαμάς του τη λύπη και την πίκρα και πολλές φορές τον μισούσε. Ταυτόχρονα υποσχόταν στον εαυτό του τη γυναίκα που θα παντρευτεί να μην την κάνει ποτέ να πονέσει και ούτε να δει την απελπισία στα μάτια της. Είχε πολύ λεπτά αισθήματα σαν τη μαμά του και άπειρη ανθρωπιά.

Το προξενιό τελεσφόρησε, έγιναν οι αρραβώνες και στο χρόνο επάνω ακολούθησε και ο γάμος, για ν' αρχίσει μια ζωή ευτυχημένη για το ζευγάρι, παρά τον κάπως αυταρχικό χαρακτήρα της Ερμιόνης και τη στρυφνή συμπεριφορά της. Ο Μάριος κατάφερε πάντα να τα ισορροπεί όλα και να τη φέρνει πάντα στον ίδιο δρόμο που ακολουθούσε και αυτός. Την ημέρα που του έβαλε στα χέρια τον γιο του έγινε ο πιο ευτυχισμένος άνθρωπος στον κόσμο και την ευχαρίστησε μέσα από τα βάθη της καρδιάς του. Και εκείνη, νιώθοντας την πληρότητα της μητέρας, έγινε πιο προσγειωμένη, πιο ανθρώπινη με μόνη της έγνοια πρώτα τον γιο της τον Παύλο και μετά τον άντρα της τον Μάριο. Βήμα προς βήμα παρακολουθούσε το μεγάλωμα του γιου της, από το πρώτο του χαμόγελο, το πρώτο ψέλλισμα μιας λεξούλας, τα πρώτα ασταθή βήματά του και η ζωή της ήταν γεμάτη από όλες αυτές τις μικροχαρές έχοντας δίπλα της τον Μάριο. Περίμεναν ταυτόχρονα και τον ερχομό ενός δεύτερου παιδιού, αλλά αυτό αργούσε να φανεί κι όταν, χωρίς να

το καταλάβουν, πέρασαν τα γόνιμα χρόνια, δεν απογοητεύτηκαν, γιατί είχαν το φως του Παύλου να τους φέγγει.

Με καμάρι τον πήγε στην πρώτη τάξη του σχολείου, με περηφάνια τον είδε να περνάει την πόρτα του γυμνασίου και όταν πέρασε στο πανεπιστήμιο στη Νομική, απόκτησε φτερά στους ώμους και πετούσε πάνω από τη γη. Κανέναν άλλο δεν άφηνε να τον περιποιηθεί, να τον φροντίσει. Έβλεπε αυτό το πάθος για τον γιο ο άντρας της και προσπαθούσε να τη συνεφέρει, να την προσγειώσει και να χαλαρώσει τη μητρική θηλιά από το λαιμό του Παύλου. Εκείνη δεν άκουγε τίποτε και όταν η υπηρέτρια που είχαν μεγάλωσε και με κόπο ανταποκρινόταν στις απαιτήσεις της, την έστειλε στο σπίτι της. Προτού όμως της το ανακοινώσει, φρόντισε να βρει μια άλλη, νέα και γερή.

Αυτή βρέθηκε στο πρόσωπο της Αργυρώς, μιας νησιωτοπούλας που η οικογένειά της ήταν πολύτεκνη. Ο δύστυχος πατέρας όλη μέρα πότε στο αγιάζι και πότε στο λιοπύρι πάσχιζε να τους θρέψει, ώσπου τα πνευμόνια του καταστράφηκαν και πλέον ήταν αδύνατον να ξαναδουλέψει στη θάλασσα, με αποτέλεσμα να μην μπορεί να φέρει ούτε αυτό το καθημερινό καρβέλι. Άλλη δουλειά από το ψάρεμα δεν ήξερε και με χίλια βάσανα εξασφάλιζε από διάφορες ευκαιριακές δουλειές το καθημερινό για την επταμελή οικογένεια. Η μεγαλύτερη από τα πέντε παιδιά ήταν η Αργυρούλα, που στα δεκαέξι της χρόνια ήταν ένα δροσερό και μοσχομύριστο λουλούδι του αγρού. Αυτή αποφάσισε ο πατέρας να βοηθήσει την οικογένεια και να τη σώσει από την πείνα. Όταν του πρότειναν να τη στείλει στο σπίτι του Κοντονή στην Αθήνα, χωρίς δεύτερη σκέψη την πήρε ο ίδιος και την παρέδωσε στην κυρία Ερμιόνη, η οποία αφού την πέρασε από χίλια κόσκινα, αποφάσισε μέσα από όσες της φέρανε να κρατήσει τη γερή και όμορφη Αργυρώ. Με μεγάλο πόνο αποχωρίστηκε ο γονιός την πρωτοθυγατέρα του, αλλά και κάπως ανακουφισμένος, γιατί πίστεψε ότι η κυρία είναι πολύ καλή και η οικογένεια σαν ολιγομελής δεν θα είχε πολλές δουλειές. Η άμοιρη η Αργυρούλα, χωρίς καλά-καλά να έχει συνειδητοποιήσει τι ακριβώς γινόταν, βρέθηκε από τη μια στιγμή στην άλλη σ' ένα τελείως διαφορετικό περιβάλλον από εκείνο που γεννήθηκε και έζησε μέχρι τα δεκαέξι της.

Το μεσημέρι με καμάρι την παρουσίασε στον άντρα της και στον Παύλο, η δε μικρή ούτε που σήκωσε τα μάτια να τους κοιτάξει, μόνο τη φωνή των δύο αντρών άκουσε, κάπως καλοσυνάτη, να της εύχονται «καλώς μας όρισε, Αργυρούλα».

Από την άλλη ημέρα άρχισε η εκπαίδευση από την Ερμιόνη και η μικρή, που ήταν αρκετά έξυπνη, δεν άργησε να μπει στο ρυθμό της δουλειάς, αλλά και στις σχολαστικές απαιτήσεις της κυρίας. Μέσα σε λίγο χρονικό διάστημα πήρε στα χέρια της όλο το νοικοκυριό του σπιτιού, εκτός από το μαγείρεμα που κράτησε η Ερμιόνη, γιατί, όπως έλεγε, ήθελε οι άντρες της να τρώνε φαγάκι από τα χεράκια της. Πάνω στην ταράτσα και δίπλα στο πλυσταριό υπήρχε ένα δωμάτιο, το οποίο η κυρία έβαλε την Αργυρώ να το ασβεστώσει, να το καθαρίσει και αφού της το επίπλωσε με ό,τι είχε και δεν της χρειαζόταν, την εγκατέστησε εκεί, για να ξεκουράζεται και να κοιμάται τα βράδια. Αυτό το δωμάτιο έγινε το καταφύγιο της μικρής υπηρέτριας, που όταν μετά από μια κοπιαστική ημέρα άνοιγε την πόρτα, νόμιζε ότι έμπαινε σ' έναν δικό της παράδεισο μακριά από όλους και όλα.

Ξεντυνόταν γρήγορα, ξάπλωνε στο κρεβάτι της και πριν προλάβει να συμπληρώσει το όνειρο που ερχόταν στα μάτια της, την έπαιρνε ο ύπνος, καθώς ήταν πτώμα στην κούραση από την ολοήμερη πάλη με τις δουλειές του σπιτιού. Όσο οι μέρες και οι μήνες περνούσαν, τόσο η κοπέλα συνήθιζε την ξενιτεία και την έλλειψη των αγαπημένων της προσώπων και πάνω απ' όλα της μανούλας της. Ακόμα και στον ύπνο της, τώρα πλέον αργά και πού έκαναν την εμφάνισή τους, για να της αφήσουν μια πικρή γεύση από την απόσταση που τους χώριζε. Μόνο δύο φορές ήρθε να τη δει ο πατέρας της και να συνεννοηθεί με την κυρία Ερμιόνη να του στέλνει τα λεφτά από τον ιδρώτα της Αργυρούλας στο νησί, γιατί με αυτά τα λύτρα της ξενιτιάς και της δουλειάς ζούσε πλέον όλη η οικογένεια.

Δεν είχε περάσει χρόνος και η Αργυρούλα ομόρφυνε πιο πολύ, ντύθηκε καλύτερα, έστω και από τα αποφόρια της κυρίας, και το μοναδικό απόγευμα της Κυριακής που είχε ελεύθερο περπατούσε στην Αθήνα παρέα με τη φίλη της την Ευανθία, που ήταν κι αυτή από νησί και δούλευε σ' ένα σπίτι στην ίδια περιοχή του Κολωνακίου.

Περπατούσαν και τιτίβιζαν, τρώγοντας παγωτό καλαμάκι και εξομολογούνταν τα πάντα η μία στην άλλη. Δέθηκαν κατ' αυτόν τον τρόπο οι δύο κοπέλες και η μία συμπλήρωνε τα αδέρφια και τους γονείς της άλλης, που τους έλειπαν πάρα πολύ, όπως επίσης και το νησί τους.

«Από τότε που σε γνώρισα, Αργυρώ μου, νομίζω ότι μου λείπουν λιγότερο οι δικοί μου, ακόμα και το νησί μου. Ποτέ δεν θα πάψω να σε αγαπάω και δεν βλέπω την ώρα πότε να έρθει η Κυριακή, να σε δω και να μιλήσουμε!»

«Έννοια σου, το ίδιο αισθάνομαι κι εγώ, νομίζω ότι έχει περάσει χρόνος από την τελευταία φορά που σε είδα. Εμείς οι δύο ποτέ δεν θα χωρίσουμε, θα παραμείνουμε δύο πιστές φίλες, τι λέω, αδελφές, μέχρι να πεθάνουμε».

«Έτσι είναι, άλλωστε τι αξίζει η ζωή, αν δεν έχεις έναν άνθρωπο που να σε καταλαβαίνει, να σε νοιάζεται και να σε αγαπάει».

Καμιά φορά πήγαιναν και στον κινηματογράφο και έβγαιναν με κατακόκκινα μάτια από το κλάμα, για να το γυρίσουν στο γέλιο, μόλις η μία έβλεπε τα πρησμένα μάτια της άλλης. Και περνούσαν τις μέρες τους έτσι απλά και ήσυχα, χωρίς τίποτε να ταράξει τα ήρεμα νερά, ώσπου μια μέρα η Αργυρώ έφτασε στο ραντεβού τους κάπως καθυστερημένα και μ' ένα πρόσωπο να λάμπει από ευτυχία. Το πρόσεξε η Ευανθία και δεν άργησε να τη ρωτήσει.

«Τι ύφος είναι αυτό, μήπως κέρδισες το λαχείο, αυτό που δεν έχουμε πάρει ποτέ;»

«Έλα, πάμε να καθίσουμε κάπου σ' ένα ήσυχο παγκάκι, να τα πούμε με την ησυχία μας!»

Διάλεξαν μια ήσυχη γωνιά του πάρκου, μακριά από τις φωνές των παιδιών, κάθισαν δίπλα-δίπλα και η Αργυρούλα άρχισε να της διηγείται όσα είχαν συμβεί από την ημέρα που είχε να τη δει, γιατί τα προηγούμενα τα γνώριζε.

«Ξέρεις, χθες το βράδυ ο Παύλος ήρθε στο δωμάτιό μου».

«Τι μου λες! Τι είναι αυτά, πες μου γρήγορα τι έγινε, αν και το φαντάζομαι!»

«Ναι, είναι αυτό που δεν μπορείς να φανταστείς, τόσο καλός ήταν σε σημείο να μην του φέρω καμία αντίσταση και ακολούθησε αυτό που δεν ξέρω αν θα μου βγει σε καλό».

«Χωρίς να θέλω να σε απογοητεύσω, φοβάμαι πολύ, αλλά τώρα ό,τι έγινε έγινε, μόνο το τέλος ποιο θα είναι; Ούτε να το σκεφτώ δεν μπορώ».

Είπαν και άλλα πολλά, με την Αργυρώ να πετάει στα σύννεφα και από το νου της να μη φεύγουν οι όμορφες στιγμές που έζησε κοντά του. Ο Παύλος, φυσικά, δεν ήταν άλλος από τον μοναχογιό της οικογένειας Κοντονή, ο οποίος ήταν φοιτητής της Νομικής και πολύ όμορφο παλικάρι, με ευγενικούς τρόπους αλλά και κακομαθημένος. Την ημέρα που μπήκε στο σπίτι τους η κοπέλα δεν της έδωσε και μεγάλη σημασία, σχεδόν δεν την πρόσεξε. Όταν όμως ντύθηκε κάπως καλύτερα, άλλαξε η εμφάνισή της και μετά τη γνωριμία της με την Ευανθία άρχισε κι αυτή να προσέχει τον εαυτό της, σε σημείο να δείχνει μια αλλιώτικη εικόνα. Τα μακριά μαλλιά της πλαisiώναν ένα πρόσωπο όμορφο και δροσερό, που ήταν αδύνατον να μην τραβήξει τα βλέμματα των αντρών. Εκείνη, όμως, ήταν τόσο μακριά από αυτά και η αγνότητα δεν την είχε ακόμα εγκαταλείψει, ήταν απονήρευτη.

Μια μέρα, εκεί που η Αργυρούλα ξεσκόνιζε στο σαλόνι και ο Παύλος καθόταν στην πολυθρόνα και διάβαζε, σήκωσε τα μάτια και άρχισε να την παρατηρεί, είδε την αλλαγή και το ωραίο της σώμα. Έμεινε εκεί να την κοιτάζει επίμονα, ώσπου εκείνη ασυναίσθητα γύρισε προς το μέρος του. Είδε στα μάτια του μια αλλιώτικη λάμψη, αλλά αμέσως τα πήρε από πάνω του και μια ταραχή την έπιασε, χωρίς να μπορεί να την εξηγήσει. Βγήκε από το σαλόνι και μια τρεμούλα τάραζε το κορμί της. Από εκείνη την ημέρα το κρυφτούλι της γάτας με το ποντίκι συνεχίστηκε, με τον Παύλο να μην την αφήνει από τα μάτια του και την κοπέλα να τρέμει ολόκληρη, αλλά και ν' αναζητά την παρουσία του. Πέρασε αρκετός καιρός και μια μέρα, εκεί που περνούσε από κοντά, της έπιασε το χέρι και της ψιθύρισε:

«Είσαι πολύ όμορφη, μ' έχεις τρελάνει!»

Εκείνη κοκκίνισε, έσκυψε το κεφάλι, περιμένοντας ίσως και άλλα γλυκόλογα, αυτός όμως απομακρύνθηκε γρήγορα από κοντά της, αφήνοντάς τη στην κυριολεξία ξέπνοη. Πέρασαν αρκετές ημέρες, ο νεαρός να της λέει στο αυτί λόγια γλυκά και εκείνη να

ταξιδεύει στον έβδομο ουρανό. Όσπου ένα βράδυ, εκεί που ήταν έτοιμη να ξαπλώσει, είδε την πόρτα ν' ανοίγει σιγά και τον Παύλο να προβάλλει μ' ένα χαμόγελο στα χείλη. Ξαφνιαστική και άρχισε να τρέμει, αλλά εκείνος δεν της άφησε χρόνο για περισσότερα, πήγε κοντά της και άρχισε να τη φιλάει σαν τρελός και αυτή να μη φέρνει καμία αντίσταση. Μετά από λίγο την είχε κάνει δική του και έδειχνε πολύ ικανοποιημένος, αλλά και η μικρή Αργυρούλα δεν πήγαινε πίσω, νόμιζε πως ταξίδευε σ' έναν άγνωστο κόσμο πρωτόγνωρο και έμεινε εκεί μετέωρη και αμίλητη, ενώ σε λίγο άκουσε να της λέει:

«Δεν ξέρεις πόσο ευτυχισμένο με έκανες, εμείς οι δύο θα περάσουμε πολύ καλά, μόνο να προσέχουμε τώρα στην αρχή να μην το καταλάβουν οι γονείς μου».

Εκείνη, χωρίς να μιλήσει, σφίχτηκε πάνω του και αφέθηκε σ' αυτό που ένιωθε γι' αυτόν τον άντρα. Ούτε στιγμή δεν σκέφτηκε την κοινωνική απόσταση που τους χώριζε, γι' αυτήν ήταν ο άντρας που περίμενε και το αθώο, αγνό μυαλό της δεν μπορούσε να ξεχωρίσει ή να σκεφτεί τη διαφορά, αλλά και τις συνέπειες που θα μπορούσε να έχει αυτή η σχέση. Αυτά εκμυστηρευόταν στην Ευανθία, η οποία την άκουγε σκεπτική και προβληματισμένη.

«Γιατί δεν μιλάς, φιλενάδα, δεν με πιστεύεις;»

«Εγώ σε πιστεύω, αλλά δεν πετάω και στα σύννεφα όπως εσύ, γιατί βλέπω πολλά που σου διαφεύγουν μέσα σ' αυτό το παραλήρημα που ζεις και δεν μπορείς να τα ξεχωρίσεις. Σκέφτηκες μήπως, όταν σε βαρεθεί και σ' αφήσει, γιατί έτσι κάνουν αυτά τα αρχοντόπουλα, τι θα γίνει, πώς θα νιώσεις; Αλλά και ένα δεύτερο, αν το μάθει η κυρά σου, τι έχει να γίνει; Δεν προχωράω πιο πέρα, γιατί ούτε να το σκέφτομαι δεν θέλω!»

«Α! όχι, ο Παύλος μου είναι καλός και ποτέ δεν θα μ' αφήσει εκτεθειμένη».

«Το εύχομαι, γιατί τότε ένας Θεός ξέρει τι σε περιμένει, γλυκιά μου Αργυρώ. Μόνο να θυμάσαι ότι εγώ σε αγαπάω πολύ και θα είμαι δίπλα σου όχι μόνο στα καλά, αλλά και στις δύσκολες στιγμές».

Η Ευανθία ήταν πέντε χρόνια μεγαλύτερή της, φαινόταν πολύ προσγειωμένη και δεν ονειρευόταν τίποτε περισσότερο από αυτό που

μπορούσε να φτάσει. Πριν από τρία χρόνια είχε φέρει τον αδελφό της από το νησί για να δουλέψει, έπιασαν ένα δωματιάκι κάπου εκεί στο Μεταξουργείο και η Ευανθία το στόλισε όσο καλύτερα μπόρεσε και έμεινε ο αδελφός για δύο περίπου χρόνια, ώσπου πήγε φαντάρος. Συμφώνησαν να μην το ξενοικιάσουν, για να το έχει όταν με το καλό θα απολυόταν. Της άφησε και λίγα λεφτά, που είχε κατορθώσει να βάλει στην άκρη όλο αυτόν τον καιρό για τα ενοίκια, και έφυγε. Σ' αυτό, λοιπόν, το φτωχικό δωματιάκι είχαν πολλές φορές πάει οι δύο φίλες. Μαγείρευαν και έτρωγαν για να νιώσουν τη ζεστασιά της οικογένειας και ν' αναπολήσουν για λίγο την οικογενειακή ζωή που τους έλειπε. Η Αργυρώ λεφτά δεν είχε, γιατί η κυρά της τα έστελνε όλα στο νησί, γι' αυτήν ούτε δίφραγκο δεν περίσσευε, της έδινε μόνο κάπου-κάπου η κυρία Ερμιόνη κάτι.

Για το λόγο αυτό η γνωριμία και η φιλία με την Ευανθία τής φαινόταν σαν δώρο εξ ουρανού, μη έχοντας κανέναν δικό της εδώ στην απέραντη Αθήνα. Τώρα που προστέθηκε στη ζωή της και ο Παύλος δεν ζητούσε τίποτε άλλο, ήταν χαρούμενη και ευτυχισμένη, με αποτέλεσμα να πετάει και να τιτιβίζει σαν πουλάκι πάνω στα κλαριά των δέντρων. Σε κάθε αντάμωμά τους της εκμυστηρευόταν τα πάντα κι εκείνη όλο και προβληματιζόταν, όλο και προσπαθούσε να την προσγειώσει και να την κάνει να δει την πραγματικότητα. Μια μέρα, εκεί στο φτωχικό που είχαν πάει, της είπε κάπως έντονα:

«Τι θα κάνω εγώ, κορίτσι μου, μ' εσένα, έχασες τελείως τα λογικά σου; Για σύνελθε λιγάκι, γιατί εγώ δεν βλέπω καλό τέλος σ' αυτή την ιστορία που πήγες και έμπλεξες. Αυτοί οι πλούσιοι δεν έχουν έλεος και ούτε σκύβουν να δούνε χαμηλότερα, μόνη τους έγνοια να κοιτάνε ψηλότερα από εκεί που είναι. Λογικέσου, σε παρακαλώ, και προσπάθησε να βάλεις τέλος σε αυτή τη κατάσταση που πήγες και έμπλεξες!»

«Δεν μπορείς να με καταλάβεις, Ευανθία μου, τον αγαπάω πολύ, χωρίς αυτόν δεν υπάρχει ζωή!»

«Την απόσταση που σας χωρίζει δεν τη σκέφτηκες; Και κάτι ακόμα, αφού λες ότι σε αγαπάει, γιατί ενώ πέρασαν τόσοι μήνες, δεν έκανε ούτε μία νύξη στους γονείς του; Απορώ πώς δεν το

πήρε είδηση η μαμά του, εκτός και αν τη βολεύει να περνάει ο γιόκας της καλά, παρά να γυρνάει από εδώ κι από εκεί με την κάθε παστρική!»

Τα είπε και την αγκάλιασε με αγάπη, για να προσθέσει:

«Αν σου μιλάω κάπως σκληρά, είναι γιατί σε αγαπάω και δεν θα ήθελα αργότερα να σε δω να σπαράζεις στο κλάμα, είτε γιατί σε παράτησε ή για ό,τι άλλο χειρότερο, που στη σκέψη του και μόνο μου έρχεται να τρελαθώ».

Ήταν η πρώτη φορά που η Αργυρώ πικράθηκε με τα λόγια της, αλλά δεν το έδειξε, μόνο της είπε:

«Δεν ξέρω τι να σου πω, αλλά, αφού λες ότι είσαι φίλη μου και με αγαπάς, άφησέ με να το ζήσω χωρίς να σκέφτομαι το μέλλον».

Πάνω σ' αυτό η φίλη της δεν ξαναμίλησε, γιατί κατάλαβε πως ό,τι και να της έλεγε ήταν άσκοπο και επειδή την αγαπούσε και δεν ήθελε να την πονέσει πιο πολύ, την παρέσυρε και βγήκαν έξω να περπατήσουν και να χαρούν τις τελευταίες ζεστές ακτίνες του ήλιου, μέχρις ότου έρθει η ώρα να αποχωριστούν.

Στο σπίτι των Κοντοναίων η ζωή κυλούσε κανονικά με τους γνωστούς ρυθμούς της Ερμιόνης, που όλα ήθελε να δουλεύουν ρολόι και σε όλα αυτά να έχει τον πρώτο λόγο, και με τους δύο άντρες να έχουν εξασφαλίσει με τη σιωπηρή αποδοχή τους την ησυχία τους. Ο Μάριος σκυμμένος μονίμως πάνω στις δικογραφίες του και ο Παύλος το πρωί στο πανεπιστήμιο και αργά το βράδυ να τρυπώνει στο δωμάτιο της Αργυρούλας και να τρυγάει τους χυμούς της χωρίς καμία έγνοια και τύψη. Η κυρά του σπιτιού καμάρωνε για την τάξη και την ηρεμία που βασίλευε στο σπιτικό της, χωρίς να παίρνει χαμπάρι τι γινόταν πίσω από την πλάτη της.

Μια Κυριακή που συναντήθηκαν οι δύο φίλες η Ευανθία είδε μια κάποια ανησυχία στα μάτια της Αργυρώς, αλλά δεν είπε τίποτε. Μετά από πολλή ώρα και αφού βαρέθηκαν να σουλατσάρουν, κάπου κοντά στο Σύνταγμα η Αργυρώ πρότεινε να καθίσουν γιατί κουράστηκε, αλλά και γιατί ήθελε να της μιλήσει. Ανήσυχη η φιλενάδα της έψαξε ένα γύρο με τα μάτια της, βρήκε ένα άδειο παγκάκι, τράβηξαν προς τα εκεί και κουρασμένες έπεσαν πάνω του. Την κοίταξε με μεγάλη ανησυχία και περίμενε υπομονετικά

ν' αρχίσει από μόνη της να μιλάει. Όσο εκείνη αργούσε, τόσο την έζωναν τα μαύρα φίδια και χίλιες δυο άσχημες σκέψεις περνούσαν από το νου της, ώσπου δεν άντεξε άλλο.

«Άντε παιδάκι μου, θα μιλήσεις καμιά φορά ή βάλθηκες να με σκάσεις; Πες το και μαζί θα πιούμε το πικρό ποτήρι, βγάλ' το από μέσα σου, γιατί σε λίγο θα εκραγείς σε χίλια κομμάτια».

«Δεν έχεις άδικο, για σκάσιμο είμαι αυτή τη στιγμή, αλλά πώς να το ξεστομίσω, μου είναι εντελώς αδύνατον».

«Α! κατάλαβα, μη συνεχίζεις, ο Παύλος σου είπε ότι θέλει να χωρίσετε κι εσύ έπεσες από τα σύννεφα και τα έβαψες μαύρα, τα λέω καλά;»

«Όχι, δεν είναι αυτό, πώς να σ' το πω, ρε φιλενάδα, δεν μπορώ, αλλά και δεν γίνεται αλλιώς. Έχω δυο-τρεις μήνες να δω περίοδο και στην αρχή δεν έδωσα και μεγάλη σημασία, σάμπως ξέρω και πολλά από αυτά, αλλά τώρα που αισθάνομαι την κοιλιά μου πολύ φουσκωμένη άρχισαν να μου μπαίνουν ιδέες. Γι' αυτό, αφού είσαι ο μόνος δικός μου άνθρωπος που έχω κοντά μου, θέλησα να το μοιραστούμε κι αυτό μαζί. Λες να είναι αυτό που περνάει από το μυαλό μου, είμαι έγκυος;»

Η Ευανθία μετά από αυτά που άκουσε έμεινε να την κοιτάζει και να μην μπορεί ν' αρθρώσει λέξη και όταν τα κατάφερε ν' ανοίξει το στόμα της, είπε:

«Σου το είχα πει να προσέχετε, με αυτά τα πράγματα δεν παίζουν. Και τώρα τι γίνεται, το είπες στον Παύλο, πώς αντέδρασε;»

«Όχι, ήθελα πρώτα να το πω σ' εσένα και μετά βλέπουμε πώς θα προχωρήσω, δεν σου το κρύβω ότι φοβάμαι πολύ. Όσο για το να προσέχουμε, εγώ το είπα στον Παύλο, αλλά εκείνος δεν με άκουγε, μου είπε ότι με αγαπάει πιο πολύ έτσι!»

«Κι εγώ το ίδιο φοβάμαι σαν εσένα, πρώτα όμως πρέπει να το πεις στον ίδιο και αυτός να το ανακοινώσει στους γονείς του και από εκεί και πέρα βλέπουμε τι θα γίνει. Έχεις δύσκολο δρόμο μπροστά σου, αγαπημένη μου φιλενάδα, αλλά και πάλι εγώ δίπλα σου θα είμαι».

Την αγκάλιασε με άπειρη αγάπη και έμειναν έτσι αγκαλιασμένες με την Αργυρούλα να σιγοκλαίει. Χώρισαν με βαριά καρδιά και με τις τελευταίες συμβουλές της φιλενάδας της.

«Απόψε κιάλας να μιλήσεις στον Παύλο και εκείνος με τη σειρά του στους γονείς του, γιατί δεν έχουμε χρόνο, σε λίγο θα κάνεις μπαμ από μακριά ότι είσαι έγκυος».

Πήρε καθεμία το δρόμο της, με την Ευανθία να τη ζώνουν κακά προαισθήματα, γιατί προέβλεπε ότι όλο αυτό δεν θα έχει καλό τέλος και το μόνο που την έκανε να πονάει ήταν οι κακές ημέρες που περίμεναν τη φίλη της, την αδελφή της, όπως την αισθανόταν μετά από αυτή την εξέλιξη.

Η Αργυρώ ούτε κατάλαβε πώς έφτασε στο σπίτι, που το βρήκε ήσυχο γιατί έλειπαν και οι τρεις. Με το ζόρι έβαλε κάτι στο στόμα και ανέβηκε στο δωμάτιό της, με την ελπίδα ότι, όταν γυρίσουν, ο Παύλος θ' ανέβει. Όμως οι ώρες περνούσαν και εκείνος δεν φάνηκε, ώσπου την πήρε ένας ύπνος ανήσυχος, για να ξυπνήσει το πρωί ένα κουρέλι. Ντύθηκε και κατέβηκε να ετοιμάσει το πρωινό για τα αφεντικά και να συνεχίσει τις υπόλοιπες δουλειές του σπιτιού, που δεν ήταν και λίγες. Από τις κουβέντες τους κατάλαβε ότι άργησαν να γυρίσουν και δικαιολόγησε τον Παύλο που δεν ανέβηκε. Με μεγάλη προσπάθεια έβγαλε τις πρωινές, έστρωσε το μεσημεριανό τραπέζι, τους σέρβιρε και αφού τελείωσε με την κουζίνα, ανέβηκε για λίγο στο δωμάτιό της, γιατί από την κούραση δεν ένιωθε τα πόδια της. Έπεσε μονοκόμματη στο κρεβάτι και ο ύπνος την πήρε αμέσως. Όταν ξύπνησε, είδε πως είχε περάσει η ώρα και λαχανιασμένη κατέβηκε κάτω, έφτιαξε καφέ στο αντρόγυνο και αμέσως συνέχισε τις απογευματινές δουλειές. Η Ερμιόνη την είχε κάνει ένα αληθινό ρομπότ που δεν χρειαζόταν να της δίνει εντολές κάθε τόσο, μόνο που την παρακολουθούσε συνεχώς, μην τυχόν και ξεφύγει από τη ρουτίνα. Με αγωνία περίμενε να έρθει το βράδυ, όταν κάποια στιγμή είδε τον Παύλο να βγαίνει από το δωμάτιό του στολισμένος και να λέει στην Ερμιόνη:

«Μαμά, όπως είπαμε, απόψε θ' αργήσω, μην έχεις έγνοια, να κοιμηθείς».

Τη φίλησε και μ' ένα «γεια» διάβηκε την πόρτα. Η απογοήτευση ζωγραφίστηκε στο πρόσωπο της Αργυρώς, γιατί κατάλαβε ότι ούτε απόψε θα τον έβλεπε. Όταν τελείωσε αυτά που έπρεπε να κάνει, ανέβηκε στο δωμάτιό της. Μια απέραντη λύπη την πλημμύρισε

που της έφερε δάκρυα στα μάτια. Δεν άργησε να το ξεπεράσει και η αισιοδοξία ξανάρθε, για να την κάνει να ταξιδέψει σε ωραίους κόσμους πάντα με τον Παύλο μαζί. Όταν τελικά την πήρε ο ύπνος, ύστερα από πολλούς μήνες είδε στο όνειρό της το νησί, τους γονείς και τ' αδέρφια της. Έτρεχε μαζί τους ξέγνοιαστη και ένιωθε ανάλαφρη σαν πούπουλο και χαρούμενη που τους ξανάβλεπε και ήταν ελεύθερη να κάνει όποια τρέλα ήθελε, χωρίς κανείς να της κάνει παρατήρηση. Έγινε ξανά παιδί, κάτι που της είχε λείψει όλα αυτά τα χρόνια στην Αθήνα.

Ξημέρωσε η άλλη μέρα, για ν' αρχίσει πάλι από την αρχή, σαν κουρδισμένο ρομπότ, μόνο που το μυαλό της δεν σταμάτησε να σκέφτεται.

«Δεν μπορεί, απόψε θα έρθει και θα του το πω».

Στη σκέψη αυτή κάτι σαν φόβος τής παρέλυε το κορμί και την έκανε να τρέμει.

Αντριάνα

Η καημένη η Αντριάνα, που ποτέ δεν περίμενε η ζωή της να πάρει αυτή την τροπή, ευχόταν μέσα από τα βάθη της καρδιάς της, όλα ν' ακολουθούν αυτόν το ρυθμό και ποτέ και τίποτε να μην ταραξει αυτή την ευτυχία όχι μόνο της κόρης της, αλλά και των άλλων δύο παιδιών της. Πολλές φορές, εκεί που μιλούσαν μάνα με κόρη, έλεγε της Αγγελικής:

«Τι σου είναι, κορίτσι μου, αυτή η μοίρα ή τύχη, όπως και να την πεις! Ακόμα δεν μπορώ να το πιστέψω. Σε φέρνω μπροστά μου να με αποχαιρετάς, με μια βαλιτσούλα στο χέρι, ζητώντας κάτι καλύτερο στη ζωή σου, λες και κάποια αόρατη δύναμη σε οδηγούσε στο πεπρωμένο σου, που δεν ήταν άλλο από αυτόν τον άντρα».

«Έχεις δίκιο, μάνα, κι εγώ ακόμα δεν το έχω συνειδητοποιήσει πολύ καλά».

«Να τον αγαπάς τον Άρη, είναι κάτι ξεχωριστό, έχει όλα τα καλά προτερήματα του κόσμου και πάνω απ' όλα είναι πολύ γενναιόδωρος. Ποιος θα μας έπαιρνε κοντά του, θα μας εξασφάλιζε στέγη και όλα τα άλλα που ξέρεις; Κοντά σ' εσένα είδαμε άσπρη μέρα κι εμείς, ο Θεός να τον έχει γερό και μαζί με αυτόν και όλους εσάς που αγαπάω».

Μάνα και κόρη μιλούσαν πολλές φορές έτσι και μακάριζαν την ώρα και τη στιγμή που βρέθηκε μπροστά της αυτό το αξιόλογο και καλόκαρδο παλικάρι. Δίπλα στην Αγγελική και τη μάνα της

ζούσαν και τα άλλα δύο παιδιά της Αντριάνας, που από τη μια στιγμή στην άλλη βρέθηκαν σ' ένα διαφορετικό περιβάλλον και πάνω απ' όλα είχαν τη δυνατότητα να σπουδάσουν και να κάνουν πραγματικότητα τα όνειρα που είχαν καταχωνιασμένα μέσα τους, χωρίς να μπορούν ούτε κατά διάνοια να τα υλοποιήσουν. Γι' αυτό και λάτρευαν τον Άρη, τον αισθάνονταν κάτι σαν τον πατέρα που έχασαν, αλλά ταυτόχρονα και τον θαύμαζαν.

Για τον Γιάννη κάθε λέξη ή επιθυμία του Άρη ήταν γι' αυτόν διαταγή και προσπαθούσε πάντα να του μοιάσει, είχε γίνει το πρότυπό του. Αλλά και ο Άρης τον αγαπούσε και τον καμάρωνε για την έφεση και την επιμέλεια που έδειχνε και για την εξυπνάδα που είχε. Από τους πρώτους πέρασε στο πανεπιστήμιο στον κλάδο της Νομικής και ούτε ώρα δεν έχανε από τα μαθήματα και τις παραδόσεις. Όταν άκουγε τον Άρη να του λέει «κάνε και λίγο κράτει, παιδί μου, ζήσε αυτά τα φοιτητικά χρόνια λίγο ανέμελα και ο καιρός είναι όλος μπροστά σου. Βγες λίγο, γνώρισε και κανένα κορίτσι, για να νοστιμίσει η ζωή σου», η Αγγελική τού απαντούσε:

«Τι του λες τώρα, εσύ έτσι έκανες;»

«Έτσι ακριβώς, τον πρώτο χρόνο το έριξα στις παρέες και τη διασκέδαση, όταν όμως τα άκουσα για τα καλά από τον μπαμπά μου, συμμαζεύτηκα και τελείωσα κανονικά τη σχολή».

«Εσύ, γαμπρούλη μου» απαντούσε η Αντριάνα, «είχες τη δυνατότητα να το κάνεις αυτό, γιατί υπήρχε ο μπαμπάς σου και η οικονομική ευχέρεια. Ετούτος εδώ δεν έχει περιθώρια, πρέπει να σεβαστεί τον κόπο και το χρήμα των άλλων και συγκεκριμένα τα δικά σου, που σου εύχομαι μέσα από την καρδιά μου να είσαι πάντα καλά και ευτυχισμένος».

«Ευχαριστώ για τις ευχές, όπως βλέπεις, είμαι ευτυχισμένος κοντά στην κόρη σου και επειδή αυτή είναι δικό σου δημιούργημα, σου αξίζουν πολλά».

Έτσι μιλούσαν πάντα και έτσι ένιωθε ο ένας για τον άλλον, πράγμα που έκανε την Αντριάνα να αισθάνεται, εκτός από αγάπη, και μεγάλη υποχρέωση. Μη έχοντας άλλο τρόπο, την ξεπλήρωνε με το να φροντίζει τα πάντα και πιο πολύ τα παιδιά. Πολλές φορές του έλεγε:

«Άντε, πάρε τη γυναικούλα σου, φύγετε από την Αθήνα και όπου σας βγάλει η άκρη, αυτοκίνητο έχεις. Μη σκέφτεσαι καθόλου τα παιδιά, αυτά τα αναλαμβάνω εγώ, ζήστε τη ζωή σας τώρα που είστε νέοι και χωρίς να θέλω να κακομελετάω, δεν μπορείς να ξέρεις τι σου επιφυλάσσει η ρημάδα η ζωή».

Αμέσως τον σταύρωνε και του έλεγε:

«Φτου σας, κακό μάτι να μη σας δει!»

Έπαιρνε τότε ο Άρης την Αγγελική, είτε σαββατοκύριακο ήταν αυτό ή άλλες αργίες, και ζούσαν οι δυο τους αξέχαστες ώρες και ημέρες. Η αγάπη τους, αντί να καλμάρει, θέριευε ακόμα πιο πολύ και απολάμβαναν με όλο τους το είναι αυτό το συνταίριασμα της ψυχής και του κορμιού, που τους έκανε ν' ανασαίνουν ο ένας για τον άλλο. Γύριζαν ανανεωμένοι με γεμάτη την ψυχή, για ν' αγκαλιάσουν τα δυο τους παιδιά και να νιώσουν ακόμα πιο ευτυχημένοι. Στις ιδιαίτερές τους ώρες ο Άρης έλεγε:

«Σ' αγαπώ, άλλαξες ολόκληρη τη ζωή μου, γέμισες τις μέρες μου αλλά και τις νύχτες μου, τίποτε άλλο δεν ζητάω, παρά να σ' έχω δίπλα μου μαζί με τα αγγελούδια μας».

«Κι εγώ σε λατρεύω, ψυχή μου, είμαι ολόκληρη δική σου. Ας ζήσουμε αυτό το όνειρο όσο πιο έντονα μπορούμε και ας ελπίσουμε ότι δεν θα ξυπνήσουμε ποτέ».

Τότε εκείνος την έπαιρνε στην αγκαλιά του και της έλεγε:

«Όχι, δεν είναι μόνο όνειρο, είναι και πραγματικότητα, αφού αυτή τη στιγμή νιώθω την καρδιά σου να γοργοχτυπάει και τη ζεστασιά του κορμιού σου να με γαληνεύει!»

Έτσι όμορφα κυλούσε η ζωή τους, όταν το καράβι που αρμένιζε ήρεμα ένα μεγάλο κύμα το συντάραξε συθέμελα. Ο Αναστάσης, εκεί που μιλούσε με την Ευαγγελία τη γυναίκα του, ξαφνικά έπεσε αναισθητός στον καναπέ. Τον πήγαν στο νοσοκομείο χωρίς να έχει επαφή με το περιβάλλον και σε πέντε ημέρες ξεψύχησε, αφήνοντάς τους όλους ορφανεμένους. Οι γιατροί διέγνωσαν βαρύ εγκεφαλικό επεισόδιο και δεν άφηναν καμία ελπίδα ζωής. Τον έκλαψαν όχι μόνο η γυναίκα του και τα παιδιά, αλλά και ο Άρης με την Αγγελική, γιατί γι' αυτούς αντιπροσώπευε τους πατεράδες που δεν είχαν. Τον αποχαιρέτησαν ένα γκρίζο απομεσήμερο με άπειρο πόνο

στην ψυχή, γιατί για όλους ήταν ο σοφός και ο προστάτης, πάντα έτοιμος να δίνει λύσεις σε όποιο πρόβλημα και αν προέκυπτε, σε ό,τι κι αν παρουσιαζόταν, να τονώνει το ηθικό όλων.

«Ορφανέψαμε, Άρη μου, έφυγε ο προστάτης μας, ο στυλοβάτης μας, τι θα κάνουμε;»

«Έχεις δίκιο, Μαρία μου, κι εγώ έτσι ακριβώς αισθάνομαι, γιατί αυτός είχε αντικαταστήσει τον δικό μου πατέρα, αυτός με στήριζε σε ό,τι και να μου συνέβαινε!»

«Κουράγιο» απαντούσε η Αγγελική, «μαζί θα το περάσουμε και πάντα θα τον θυμόμαστε με αγάπη. Να ξέρεις ότι όσο μιλάμε για αυτόν, εκείνος από εκεί ψηλά θα μας βλέπει και θα χαίρεται η καλή και άγια ψυχούλα του. Εγώ θα είμαι πάντα δίπλα σου να μοιραζόμαστε τον πόνο και να ξαλαφρώνεις».

Στα σαράντα να σου κι ο Άγγελος από το Παρίσι να τους συμπαρασταθεί στον πόνο τους, που ήταν και δικός του, γιατί τον αγαπούσε από μικρό παιδί τον Αναστάση, όσο και τον πατέρα του. Μαζί τους πόνεσε, έκλαψε, μα δεν κάθισε ούτε τρεις ημέρες παρά τα παρακάλια όλων. Η Αντριάνα έγινε καθημερινή συντροφιά της Ευαγγελίας και έτσι σιγά-σιγά άρχισε να συνέρχεται, κάνοντας υπομονή για τα παιδιά της, που είχαν αρχίσει να φοβούνται και για εκείνη.

Μετά από λίγους μήνες ο Άρης αποφάσισε να κάνουν ένα ταξίδι στο Παρίσι, να ξεφύγουν λίγο από την καθημερινότητα, να δουν και τον Άγγελο, που παρότι έδειχνε και τους διαβεβαίωνε ότι είναι καλά, κάτι τους προειδοποιούσε ότι δεν είναι αυτό που δείχνει. Με μεγάλη χαρά τους υποδέχτηκε και όταν είδε ότι δεν είχαν τα παιδιά μαζί τους, ρώτησε:

«Γιατί δεν φέρατε και τα παιδιά;»

«Δεν νομίζεις ότι είναι πολύ μικρά για τόσο μακρινά ταξίδια; Άλλωστε η Αντριάνα δεν μπορεί να τ' αποχωριστεί ούτε ώρα. Έτσι βρήκαμε την ευκαιρία κι εμείς να ξεδώσουμε λίγο, αλλά και να ζήσουμε λίγες από τις καλές μέρες που περάσαμε την άλλη φορά εδώ στην πόλη του φωτός».

Από την άλλη ημέρα το ζευγάρι πήρε τους δρόμους, το πρωί οι δυο τους και το βράδυ παρέα με τον Άγγελο και τον Χρήστο εξερευνούσαν το νυχτερινό Παρίσι. Η μαντάμ Πολέτ είδε με με-

γάλη χαρά το αντρόγυνο και για άλλη μια φορά ευχαρίστησε την Αγγελική για το γράμμα που έστειλε στον Άγγελο και που, όπως πίστευε, αυτό έγινε αιτία να γυρίσει στη ζωή ο μικρός της.

«Να σκεφτείς ότι το έχει ακόμα στο κομοδίνο του. Ας είσαι καλά, κορίτσι μου, γιατί συντέλεσες κι εσύ με τον τρόπο σου να επιστρέψει στη ζωή».

Για τότε πέρασαν οι οκτώ μέρες ούτε που το κατάλαβαν και ένα πρωινό πήραν το δρόμο της επιστροφής, ανανεωμένοι και ερωτευμένοι, όπως πάντα. Με λαχτάρα έσφιξαν τα παιδιά στην αγκαλιά τους, που παρά το ότι περνούσαν πολύ καλά με τη γιαγιά Αντριάνα, τους έκαναν πολλά παράπονα και πιο πολύ ο μικρός Νικόλας.

«Δεν θέλω να φύγετε άλλη φορά, καλά είναι με τη γιαγιά, αλλά θέλουμε κι εσάς, μας λείψατε πολύ, δεν έβλεπα την ημέρα τότε να έρθετε».

Μιλούσε σαν μεγάλος, κι ας ήταν μόνο πέντε χρονών. Πήρε πάλι η ζωή τους την πρωτινή σειρά, με την Αγγελική γεμάτη αγάπη για όλους αυτούς που είχε δίπλα της και δεν ήταν λίγοι, γιατί, εκτός από τον Άρη και τα παιδιά της, ένιωθε τη μητρική σκέψη της μάνας της πάντα πάνω της, αλλά και την αδελφική αγάπη του Γιάννη και της Ανθής. Η αδελφή της τελείωσε μια λογιστική σχολή στην Πάτρα και τώρα δούλευε σε μια μεγάλη ασφαλιστική εταιρεία, όπου και γνώρισε το παλικάρι που σύντομα θα γινόταν άντρας της. Όσο για τον Γιάννη, ήταν στον τελευταίο χρόνο της Νομικής. Παράλληλα όμως, αισθανόμενος μεγάλη υποχρέωση στον Άρη αλλά και αδελφική αγάπη, τις ελεύθερες ώρες του τον βοηθούσε στα μαγαζιά. Στην προσπάθεια του Άρη να του δώσει λεφτά για τη δουλειά που πρόσφερε του απαντούσε:

«Ούτε που να το διανοηθείς, πρέπει να έχουμε και λίγη συναίσθηση του τι πρόσφερε και τι ακόμα προσφέρεις σ' εμάς. Άφησέ με, έστω και στο απειροελάχιστο, να σου ανταποδώσω όλες τις δικές σου καλοσύνες. Άλλωστε, αν δεν υπήρχες εσύ, εγώ δεν θα μπορούσα ποτέ να κάνω τα όνειρά μου πραγματικότητα».

«Αυτά δεν θέλω να τ' ακούω από εσένα, Γιάννη μου, όλη αυτή την ευτυχία την οφείλουμε στον καλό μας άγγελο, την Αγγελι-

κούλα μας, που με το μαγικό της ραβδί γέμισε το σκοτάδι μας με άπλετο φως».

Έτσι ο Γιάννης βοηθούσε όσο μπορούσε και έδινε ταυτόχρονα και πτυχιακές, ώσπου τελείωσε. Τότε έγινε τρικούβερτο γλέντι, με την Αντριάνα να έχει βάλει όλα τα δυνατά της για να παρουσιάσει τα καλύτερα φαγητά και γλυκά. Καλεσμένη απαραίτητα όλη η οικογένεια του Αναστάση, μη εξαιρουμένης και της Ευαγγελίας, που κάθε φορά που θα σήκωναν το ποτήρι για να ευχηθούν πότε το ένα και πότε το άλλο δεν έπαυε να λέει στον Γιάννη:

«Άντε και καλός εισαγγελέας!»

Αυτό νόμιζε ότι ήταν το ανώτατο αξίωμα στον κλάδο των δικαστών, γελούσαν τότε όλοι καλόκαρδα και το κέφι έφτανε στο ζενίθ. Αυτή ήταν η ζωή τους και δεν έβλεπαν τι άλλο θα μπορούσαν να ποθήσουν.

Αργυρούλα

Από την άλλη πλευρά στην οικογένεια της Ερμιόνης όλα πήγαιναν ρολόι, κατά τη γνώμη της, και αυτό την έκανε να αισθάνεται ικανοποιημένη που κατόρθωσε να έχει μια οικογένεια όπως ακριβώς την ήθελε και είχε ονειρευτεί. Έναν άντρα μελίχιο και ήρεμο, βυθισμένο στις δικογραφίες του, που της άφηνε όλες τις ευθύνες του σπιτιού να τις διαχειρίζεται εν λευκώ. Έναν γιο που την αγαπούσε και την υπάκουε και καλοπερνούσε, έχοντας την ίδια να τον κανακεύει και από την άλλη να γεύεται τους χυμούς της αγνής και αθώας Αργυρούλας, χωρίς να σκέφτεται παραπέρα, αλλά ούτε να έχει καμία τύψη. Παραδόξως η μαμά Ερμιόνη δεν είχε πάρει είδηση τι γινόταν αργά τα βράδια μέσα στο σπίτι της και πίσω από την πλάτη της. Αντίθετα, μάλιστα, έπλεε σε πελάγη ευτυχίας και ικανοποίησης, γιατί η ζωή της είχε δώσει απλόχερα ό,τι κι αν ζήτησε.

Αφού είχαν ήδη περάσει τρεις βραδιές, την τέταρτη ο Παύλος άνοιξε την πόρτα του δωματίου της Αργυρώς, την κλείδωσε πίσω του και όρμησε με πάθος πάνω της.

«Έλα, έχω μέρες να σε δω, μου έλειψες» και αμέσως χωρίς τίποτε άλλο, ούτε καν ένα γλυκόλογο, ικανοποίησε τα ζωώδη του ένστικτα και έπεσε ξέπνοος δίπλα της. Εκείνη τον κοίταζε με άπειρη λατρεία και προσπαθούσε να βρει τις κατάλληλες λέξεις για να πει αυτό που ήθελε. Δεν πρόλαβε όμως, γιατί για δεύτερη

φορά έπεσε πάνω της κι αυτό την αποπροσανατόλισε για λίγο. Όταν πια χορτασμένος ξάπλωσε δίπλα της, έκλεισε τα μάτια και αμίλητος απολάμβανε τις στιγμές που έζησε. Δίπλα του η Αργυρώ, ασάλευτη και αμίλητη, τον κοίταζε με αγάπη. Όταν κάποια στιγμή άνοιξε το στόμα της και άρθρωσε την πρώτη λέξη «Παύλο μου», εκείνος της είπε:

«Μη μιλάς, ήταν πάρα πολύ ωραία, αλλά είμαι τόσο κουρασμένος, που πρέπει να φύγω».

Αμέσως σηκώθηκε, ντύθηκε, πέταξε ένα «γεια σου» και έφυγε αφήνοντάς τη στη μαύρη απελπισία. Άλλη μία ευκαιρία πήγε χαμένη, χωρίς να μπορέσει να του μιλήσει και η αγωνία της μεγάλωνε, με αποτέλεσμα την άλλη μέρα να παραπατάει, σε σημείο να το προσέξει η κυρά της και να της πει:

«Τι έπαθες σήμερα, σαν να μη βρίσκεσαι εδώ. Για συγκεντρώσου, σε παρακαλώ, γιατί μας περιμένουν πολλές δουλειές, αφού ξέρεις ότι το βράδυ έχουμε καλεσμένους».

Και αυτό ήταν αλήθεια, γιατί για το βράδυ η Ερμιόνη είχε καλέσει μια φιλική τους οικογένεια, που θα έφερναν μαζί τους ένα άλλο ζευγάρι με την κόρη τους. Η καλή μαμά είχε ήδη αρχίσει να ψάχνει από τώρα κιόλας την κατάλληλη νύφη για τον κανακάρη της, χωρίς φυσικά να λέει τίποτε σε κανέναν. Κατέφθασαν οι προσκεκλημένοι και η Ερμιόνη έκανε τα πάντα για να τους ευχαριστήσει, αλλά και να τους εντυπωσιάσει. Όταν όμως αντίκρισε την κοπέλα, απογοητεύτηκε, επειδή δεν ήταν εφάμιλλη των απαιτήσεών της. Και ήταν αλήθεια, γιατί η δεκαοκτάχρονη, ενώ ήταν αρκετά εμφανίσιμη, έδειχνε αφελής έως χαζή, πράγμα που την απογοήτευσε. Όσο για τον Παύλο, ούτε που την πρόσεξε, χωρίς φυσικά να γνωρίζει τις προθέσεις της μαμάς του. Μόνο ο Μάριος το κατάλαβε και όταν αποσύρθηκαν στην κρεβατοκάμαρά τους, της είπε:

«Δεν νομίζεις ότι είναι πολύ νωρίς να ψάχνεις για τη νύφη; Και στο κάτω-κάτω πρέπει να μετράει και η γνώμη του γιου μας, αυτός θα ζήσει μαζί της. Μην αρχίζεις από τώρα, έχουμε καιρό μπροστά μας, γιατί μόλις θα πάρει το πτυχίο, απομένει και η στρατιωτική του θητεία».

«Σιγά μην τον αφήσω να πάει φαντάρος!»

«Κατάλαβες τι λες, Ερμιόνη; Αυτό είναι κάτι που δεν μπορεί να το αποφύγει κανείς, το καλό που σου θέλω άρχισε να συνηθίζεις την ιδέα, γιατί πολύ σύντομα τελειώνει τις σπουδές του».

Εκείνη, χωρίς να του δώσει απάντηση, ξάπλωσε στο κρεβάτι και δεν ξανάβγαλε μιλιά. Πάει κι αυτή η βραδιά χαμένη για την Αργυρώ, που υποτίθεται ότι θα είχε την ευκαιρία να μιλήσει στον Παύλο. Αφού τελείωσε με όλες τις δουλειές που προέκυψαν από το ξαφνικό τραπέζι, πολύ αργά πια, ανέβηκε τις σκάλες αρκετά εξουθενωμένη, για να πέσει στο κρεβάτι της και να την πάρει αμέσως ο ύπνος, μη έχοντας τη δύναμη ούτε να σκεφτεί καν. Όταν το άλλο βράδυ ο Παύλος ανέβηκε στο δωμάτιό της αρκετά ορεξάτος, ήταν αποφασισμένη να του μιλήσει πάση θυσία και ό,τι ήθελε ας γινόταν. Εκείνος, ως συνήθως, δεν της άφησε χρόνο να μιλήσει και αφού τελείωσε, έμεινε αμίλητος και απόμακρος. Μη χάνοντας χρόνο, ανασηκώθηκε λίγο και με ύφος πολύ σοβαρό του είπε:

«Παύλο μου, θέλω να σου μιλήσω!»

Εκείνος, βλέποντας την έτσι, της είπε:

«Τι συμβαίνει, μήπως έχεις ανάγκη από χρήματα, έχω κάτι λίγα στην τσέπη να σου τα δώσω».

Μόνο το χρήμα και η καλοπέραση τον ενδιέφεραν, άλλωστε άλλοι φρόντιζαν και σκέφτονταν γι' αυτόν, εκείνος απολάμβανε μόνο.

«Όχι, δεν είναι αυτό, άλλο είναι το θέμα που προέκυψε, είναι πολύ σοβαρό και θέλω να με ακούσεις με προσοχή».

«Λέγε, λοιπόν, τι είναι αυτό που σε απασχολεί;»

«Να, Παύλο μου, πάνε τρεις, ίσως και τέσσερις μήνες που έχω να δω περίοδο και όλα τα συμπτώματα δείχνουν ότι είμαι έγκυος. Έπρεπε να σ' το πω κι εσύ με τη σειρά σου να το πεις στους γονείς σου».

Εκείνος, κεραυνοβολημένος και μη πιστεύοντας αυτά που άκουγε, την κοίταζε σαν χαμένος, όταν όμως την άκουσε να του το επαναλαμβάνει και να το επιβεβαιώνει για δεύτερη και τρίτη φορά, τότε συνήλθε. Πετάχτηκε όρθιος σαν ελατήριο και είπε:

«Είσαι σίγουρη γι' αυτό που μου λες, πήγες στον γιατρό;»

«Όχι, δεν χρειάζεται, γυναίκα είμαι και καταλαβαίνω πολύ καλά από τα συμπτώματα, αλλά και από την αλλαγή στο κορμί μου».

«Δεν είναι δυνατόν, δεν το πιστεύω, πρέπει να πας σε γιατρό και αν είναι αλήθεια, να κάνεις έκτρωση» και πάνω στην τρομάρα του της πέταξε: «Είσαι σίγουρη ότι είναι δικό μου το παιδί, πού μπορώ να ξέρω εγώ τι κάνεις εσύ όταν βγαίνεις;»

Ακούγοντάς τον να της μιλάει έτσι, τη χτύπησε κεραυνός και έβαλε τα κλάματα.

«Τι είναι αυτά που λες, εσύ είσαι ο πρώτος μου και ο τελευταίος, άλλος άντρας δεν μ' έχει αγγίξει, γι' αυτό μην το καθυστερείς, πες το όσο μπορείς γρηγορότερα στους γονείς σου».

«Αυτό να το βγάλεις από το μυαλό σου, κοίταξε τι θα κάνεις, αυτό το παιδί δεν πρέπει να γεννηθεί. Θα σου δώσω όσα χρήματα χρειάζονται για την έκτρωση κι από εκεί και πέρα δεν σε ξέρω, δεν με ξέρεις, το κατάλαβες;»

Είχε ήδη ντυθεί, άνοιξε την πόρτα και έφυγε σαν κύριος. Έμεινε εκείνη μετέωρη να κοιτάζει την κλειστή πόρτα, χωρίς ακόμα να μπορεί να πιστέψει ούτε καν να συνειδητοποιήσει τι έλεγαν αυτά τα σκληρά και απάνθρωπα λόγια που ξεστόμισε ο αγαπημένος της. Πατί η άμοιρη δεν ήταν σε θέση να δει τον Παύλο έτσι όπως ήταν στην πραγματικότητα. Τον είχε θεοποιήσει, τον αγαπούσε και κανένα κακό δεν μπορούσε να βάλει μέχρι τώρα στο μυαλό της, ζούσε την απόλυτη ευτυχία και δεν έβλεπε βήμα παραπέρα. Μόλις, όμως, έφερε στο νου της το ύφος του και την απαξίωση που ζωγραφίστηκε στο πρόσωπό του, πίστεψε ότι κάποιος άλλος της μιλούσε έτσι, αυτός δεν μπορεί να ήταν ο Παύλος της. Ηρέμησε κάπως στη σκέψη ότι του ήρθε κάπως ξαφνικό και πως αύριο με το φως της ημέρας θα το δει πιο ψύχραιμα. Έκλαψε για αρκετή ώρα, ώσπου κάποια στιγμή απόκαμε και την πήρε ο ύπνος. Την άλλη μέρα τον είδε μόνο για λίγο το πρωί και αμέσως έφυγε, για να γυρίσει πολύ αργά το βράδυ. Μάταια τον περίμενε στο δωμάτιό της και χίλιες μαύρες σκέψεις περνούσαν από το μυαλό της. Προσπάθησε να σκέφτεται άλλα πράγματα, μόνο που δεν τα κατάφερνε και γυρνούσε πάλι και πάλι σ' αυτό που την έκαιγε και την έκανε να μη βρίσκει ησυχία και να τρελαίνεται.

Το επόμενο πρωί προσπάθησε ξανά να του μιλήσει, αλλά αυτός, σοβαρός και απροσπέλαστος, φίλησε τη μαμά του, είπε ένα ξερό

«γεια» και έφυγε, για να γυρίσει πολύ αργά το βράδυ. Αυτό το βιολί κράτησε για περίπου μία εβδομάδα, με την Αργυρούλα να μην ξέρει πού πατά και πού βρίσκεται και τον Παύλο να την αγνοεί και να μην ξαναπάει στο δωμάτιό της. Μετά από δέκα ημέρες, ένα Σάββατο απόγευμα, κατάφερε να μπει στο δωμάτιό του, στο οποίο είχε κάνει μόνιμη την παραμονή του με τη δικαιολογία ότι έχει πολύ διάβασμα. Εκεί του μίλησε ξανά κι εκείνος της συνέστησε να κάνει την έκτρωση και να τον αφήσει ήσυχο, γιατί, όπως της είπε, πίστευε ότι δεν ήταν αυτός ο πατέρας του παιδιού της.

«Να πας αμέσως να κάνεις έκτρωση και τα λεφτά θα σου τα δώσω εγώ, όχι γιατί είναι δικό μου, αλλά γιατί θέλω να σε βοηθήσω. Μη με ξαναενοχλήσεις άλλη φορά, συνεννοηθήκαμε;»

«Δεν μπορείς να μου μιλάς έτσι και το παιδί είναι δικό σου, εγώ άλλον άντρα εκτός από εσένα δεν γνώρισα. Αλλά, αν επιμένεις σε αυτή σου την απόφαση, ένα πράγμα έχω να σου πω, ότι αύριο κιάλας θα το πω στους γονείς σου και τότε να δούμε τι θα έχεις να πεις!»

«Άσε τους εκβιασμούς, γιατί εγώ θα τα αρνηθώ όλα και τότε ποιον νομίζεις ότι θα πιστέψουν από τους δυο μας, εσένα ή εμένα;»

Τον κοίταζε κεραυνοβολημένη και δεν μπορούσε να συνειδητοποιήσει ότι ήταν αυτός ο ίδιος που όταν την κρατούσε στην αγκαλιά του, της ψιθύριζε ένα σωρό γλυκόλογα. Όμως, δεν είχε σκοπό να υποχωρήσει και να το βάλει κάτω, ήταν αποφασισμένη για όλα και αυτό του το είπε:

«Σου δηλώνω ότι εγώ δεν το πετάω αυτό το παιδί, άλλωστε τώρα είναι κάπως αργά, γιατί η εγκυμοσύνη είναι προχωρημένη, και μόλις μπορέσω, θα το πω στους γονείς σου!»

Βλέποντάς την έτσι αποφασισμένη, άλλαξε τροπάριο, της είπε να κάνει την έκτρωση και μετά εκείνος θα μιλούσε στους δικούς του για το δεσμό τους. Πάλι την κατάφερε με τα λόγια του, χωρίς όμως να την πείσει για την έκτρωση. Οι μέρες περνούσαν, χωρίς ο Παύλος ν' αναλαμβάνει καμία πρωτοβουλία ούτε και ν' ανεβαίνει στο δωμάτιό της. Τις πιο πολλές ώρες έλειπε από το σπίτι και όταν ερχόταν, προσπαθούσε να την αποφεύγει με κάθε τρόπο.

Η Ερμιόνη, βλέποντας την αλλαγή στη συμπεριφορά του γιου της, έβαζε χίλιες δυο κακές σκέψεις με το μυαλό της, όχι όμως αυτό που συνέβαινε στην πραγματικότητα. Κόντευαν να περάσουν δύο μήνες από την ημέρα που η Αργυρώ είχε μιλήσει στον Παύλο, χωρίς να βλέπει κάποιο φως από μέρους του. Τα σημάδια της εγκυμοσύνης άρχισαν να γίνονται αισθητά, παρά τις προσπάθειές της να μη φοράει εφαρμοστά ρούχα, αλλά πάντα φαρδιά, μέχρι και η Ευανθία τής αγόρασε ένα. Η αγωνία της φίλης της όσο περνούσαν οι μέρες και έβλεπε την κοιλιά της να φουσκώνει μεγάλωνε και όλο την πίεζε να μιλήσει στ' αφεντικά.

«Πρέπει να βρεις το θάρρος να τους το πεις, γιατί όσο ο καιρός περνάει, τόσο είναι εις βάρος σου, έπρεπε ήδη να είναι ενημερωμένοι. Στο κάτω-κάτω της γραφής ό,τι είναι να γίνει ας γίνει, όμως θα ξέρουμε την απόφασή τους, για να λάβουμε κι εμείς τα μέτρα μας!»

Εκείνη έσκυβε το κεφάλι και υποσχόταν ότι θα τους το ανακοινώσει, για να συναντηθούν την επόμενη φορά χωρίς να το έχει κάνει. Μια μέρα, εκεί που η Αργυρώ ξεσκόνιζε στο σαλόνι και η Ερμιόνη καθόταν σε μια πολυθρόνα, το μάτι της έπεσε πάνω στην κοπέλα και έτσι όπως την είδε κάτι δεν της άρεσε και ειδικά στο σώμα της, χωρίς να μπορεί να καταλάβει τι ακριβώς ήταν αυτό. Άρχισε λοιπόν να την παρατηρεί και βλέποντάς την πιο προσεκτικά ταραχτηκε, συνέχισε όμως να την παρακολουθεί και όταν μετά από λίγο η κοπέλα πλησίαζε, της είπε:

«Έλα εδώ, Αργυρώ, τι βλέπω, έχεις παχύνει πολύ, για να σε δω λιγάκι από κοντά!»

Η κοπέλα κοκκίνισε και πλησίασε προς το μέρος της με σκυμμένο το κεφάλι. Μόλις η Ερμιόνη είδε την ταραχή της, κάποιο καμπανάκι χτύπησε μέσα της και την έκανε ν' ανησυχήσει. Όταν έφτασε κοντά, εκείνη άπλωσε το χέρι και της ψαχούλεψε την κοιλιά, για να καταλάβει ότι αυτό δεν ήταν φυσιολογικό φούσκωμα και αμέσως τη ρώτησε:

«Τι βλέπω, είναι αλήθεια αυτό που πέρασε από το μυαλό μου, είσαι έγκυος και μάλιστα πολλών μηνών ή κάνω λάθος; Πες μου ποιος είναι ο πατέρας αυτού του παιδιού;»

Εκείνη, σηκώνοντας το κεφάλι, πήρε μια βαθιά ανάσα, την κοίταξε στα μάτια και χωρίς δισταγμό της απάντησε:

«Ο Παύλος, κυρία, και δεν ήθελε να σας το πω, εκείνος μου συνέστησε να κάνω έκτρωση, αλλά εγώ δεν θέλω να το σκοτώσω αυτό το παιδί. Προσπάθησα πολλές φορές να σας μιλήσω, αλλά δεν με άφηγε».

Για μια στιγμή η Ερμιόνη ένωσε να φεύγει η γη κάτω από τα πόδια της, να χάνει το φως της και να μην μπορεί να βγάλει μιλιά από το στόμα. Πέρασε αρκετή ώρα ώσπου να καταλάβει τι ακριβώς της έλεγε η κοπέλα και άλλη τόση να βρει τη λαλιά της.

«Γιατί μου λες ψέματα, Αργυρώ, ο Παύλος μου δεν θα πήγαινε ποτέ μ' ένα κορίτσι που δεν είναι της σειράς του. Πες μου την αλήθεια κι εγώ θα σε βοηθήσω ν' αποκατασταθούν όλα με τον καλύτερο τρόπο».

«Την αλήθεια σας λέω, κυρία, δεν πήγα ποτέ με άλλον άντρα εκτός από τον Παύλο, αυτός ήταν ο πρώτος μου, αλλά και ο τελευταίος».

Άλλος κεραυνός στο κεφάλι της Ερμιόνης, που ξανά την άφησε άλαλη για αρκετή ώρα. Όταν όμως συνήλθε για τα καλά και συνειδητοποίησε τι ακριβώς είχε συμβεί, άρχισε το μυαλό της μάνας που έβλεπε το μέλλον του γιου της να καταστρέφεται και κυρίως της ίδιας, που τα όνειρά της ήταν μεγάλα και τρανά για τον κανακάρη της, να παίρνει στροφές. Αφού έμεινε για κάμποσο αμίλητη και με την κοπέλα δίπλα της να παρακολουθεί με αγωνία όλες τις εναλλασσόμενες εκφράσεις του προσώπου της, ξεστόμισε λόγια βαριά.

«Είσαι μια μεγάλη ψεύτρα, ποιος ξέρει με ποιους γυρνάς εκεί έξω την ημέρα που βγαίνεις και τώρα θέλεις να το φορτώσεις στον Παύλο».

«Όχι, κυρία, σας το ορκίζομαι στη ζωή μου, αλλά και στην ψυχούλα αυτού του παιδιού που περιμένω. Ο Παύλος είναι ο μοναδικός άντρας που πήγα. Κάθε βράδυ ερχόταν πάνω στην ταράτσα στο δωμάτιό μου, μου έλεγε πολλά κι εγώ τον αγάπησα με όλη τη δύναμη της καρδιάς μου!»

«Όλα αυτά που μου λες είναι κακοήθειες και εγώ μια τέτοια υποκρίτρια δεν τη θέλω στο σπίτι μου. Ανέβα γρήγορα επάνω, μά-

ζεψε όλα τα πράγματά σου και φύγε αμέσως και ούτε να τολμήσεις να πλησιάσεις κατά δω, γιατί κι εγώ δεν ξέρω τι θα γίνει».

Τ' άκουγε αυτά η Αργυρούλα και κάθε λέξη ήταν και μια τσεκουριά στο πονεμένο της κορμί, αλλά και στο νου. Και επειδή έδειχνε μαρμαρωμένη και ανίκανη να βγάλει μιλιά, εκείνη τη σκούντησε βίαια και επανέλαβε:

«Άκουσες τι σου είπα; Πήγαινε γρήγορα, μάζεψε τα πράγματά σου και να φύγεις το συντομότερο από εδώ μέσα, στο σπίτι αυτό δεν έχουν θέση οι ψεύτες».

Η άμοιρη, μη αντέχοντας αυτή την απονιά, γονάτισε μπροστά της και είπε κλαίγοντας:

«Μη με διώχνετε, κυρία, δεν έχω πού να πάω, άλλωστε αυτό το παιδί είναι και δικό σας, το ορκίζομαι ότι είναι και δικό σας εγγόνι, πού μας πετάτε έτσι άσπλαχνα στους δρόμους; Στο νησί μου δεν μπορώ να πάω, θα με σκοτώσει ο πατέρας μου, άρα με σκοτώνετε στην κυριολεξία. Εμένα δεν με λυπάστε, για αυτό το παιδί όμως, που είναι και αίμα σας, δεν μπορείτε να δείξετε λίγο έλεος και να μην το καταδικάσετε πριν ακόμα γεννηθεί; Σας ικετεύω και σας ορκίζομαι για άλλη μια φορά ότι αυτό το μωρό που θα γεννηθεί είναι του Παύλου!»

Και πάλι η σκληρόκαρδη Ερμιόνη τη σήκωσε, την έστησε μπροστά της και με σκληρή φωνή είπε:

«Φαίνεται ότι δεν κατάλαβες καλά τι σου είπα, μάζεψέ τα και φύγε αμέσως από εδώ, γιατί δεν μας χρειάζονται μπάσταρδα, η κοινωνία μας δεν τα ανέχεται αυτά, γι' αυτό μην καθυστερείς καθόλου, ανέβα επάνω, μάζεψε τα κουρέλια σου και δρόμο».

Για αρκετή ώρα έμεινε εκεί σαν στήλη άλατος, μη βρίσκοντας δύναμη να κουνήσει τα πόδια της, όταν ένα δυνατό σκούντημα την έκανε να συνέλθει. Έφυγε από κοντά της και με παράλυτα πόδια πλησίασε τη σκάλα της ταράτσας και άρχισε να την ανεβαίνει. Σαν ρομπότ μάζεψε ό,τι μπόρεσε, τα έβαλε σ' ένα σάκο που είχε και αμέσως κάθισε για λίγο στη μοναδική καρέκλα που υπήρχε. Η ταινία της μνήμης άρχισε να ξετυλίγεται μπροστά της και ένα ευτυχισμένο χαμόγελο διαγράφηκε στα χείλη της. Έβλεπε τις ευτυχισμένες στιγμές που πέρασε μέσα σε αυτό το φτωχικό δωμάτιο

με τον Παύλο, τα γλυκά του λόγια, τα καυτά φιλιά του και η ψυχή της γλύκανε. Άφησε να περάσει αρκετή ώρα, μη θέλοντας να βγει από αυτή την ψευδαίσθηση και όταν κάποτε συνήλθε και αντίκρισε κατά πρόσωπο τη σκληρή πραγματικότητα, τότε δεν μπόρεσε άλλο να κρατηθεί και ξέσπασε σ' ένα γοερό κλάμα. Αφού έκλαψε για αρκετή ώρα, άρχισε να συνέρχεται και με πόνο στην ψυχή σήκωσε το σάκο, άνοιξε την πόρτα, περιέφερε για λίγο ακόμα το βλέμμα της στο δωμάτιο, σαν να το αποχαιρετούσε και μαζί με αυτό όλα όσα έζησε εκεί μέσα, και άρχισε να κατεβαίνει τα σκαλιά.

Στο σαλόνι την περίμενε η Ερμιόνη ψυχήρη και άκαμπτη. Μόλις την είδε με το σάκο, την πλησίασε και της έβαλε στο χέρι μερικά χρήματα, ενώ της έλεγε ταυτόχρονα:

«Αυτά σου τα δίνω για τις πρώτες σου ανάγκες και, όσο κι αν με διέψευσες, σου εύχομαι όλα από δω και μπρος να σου πάνε καλά!»

Εκείνη, ενώ έπαιρνε τα λεφτά, σήκωσε πάνω της ένα βλέμμα άδειο και της είπε:

«Για άλλη μια φορά σας διαβεβαιώνω ότι το παιδί είναι του Παύλου. Εύχομαι κάποια μέρα να το θυμηθείτε αυτό το πλάσμα και να το αναζητήσετε, αλλά να ξέρετε ότι δεν θα μπορέσετε να το βρείτε, γιατί θα έχω φροντίσει να μην αφήσω ίχνη πίσω του. Είστε σκληρή και άσπλαχνη, όμως να είστε σίγουρη ότι εδώ στη ζωή πληρώνονται όλα, υπάρχει Θεία Δίκη, όπως λέει και ο κύριος Μάριος».

Σήκωσε ψηλά το κεφάλι, κατέβηκε τα σκαλοπάτια και βγήκε στο δρόμο κλείνοντας με πάταγο την πόρτα, κι αυτός ο θόρυβος τρύπησε σαν καμένο καρφί το κεφάλι της Ερμιόνης, που έπεσε μονοκόμματη στην πρώτη πολυθρόνα που βρήκε δίπλα της.

Η δύστυχη Αργυρώ απομακρύνθηκε γρήγορα από αυτό το σπίτι και την περιοχή. Προχωρούσε σχεδόν τρέχοντας, μη έχοντας κανέναν προορισμό, ούτε καν τη συναίσθηση του χρόνου και του τόπου που βρισκόταν. Κάποια στιγμή ένιωσε να της κόβονται τα πόδια και στην κυριολεξία θα σωριαζόταν κάτω, αν δίπλα της δεν βρισκόταν ένα δέντρο για να κρατηθεί. Τότε συνήλθε κάπως, κοίταξε ένα γύρο και στην αρχή δεν μπορούσε να καταλάβει πού

ακριβώς βρισκόταν. Κάθισε σ' ένα τοιχαλάκι που είδε εκεί δίπλα της και μετά από λίγο άρχισε να συνέρχεται και να θυμάται, οπότε μαζί με έναν βαθύ αναστεναγμό αναρωτήθηκε:

«Και τώρα, Θεέ μου, τι κάνω;»

Σε λίγο όμως, σαν από θαύμα, αντήχησε στα αυτιά της η φωνή της Ευανθίας:

«Ό,τι και να γίνει, εγώ, να ξέρεις, θα είμαι πάντα δίπλα σου και στα καλά, αλλά και στα δύσκολα, αληθινή φίλη και αδελφή!»

Αφού ξεκουράστηκε κάπως, κοίταξε γύρω της για να προσανατολιστεί, πήρε το σάκο και ξεκίνησε να πάει να τη βρει. Όταν έφτασε κοντά στο σπίτι που δούλευε η φίλη της, κοντοστάθηκε και περίμενε κάπως μακριά από την πόρτα, παρακαλώντας από μέσα της να έχει κάποια δουλειά και να βγει από το σπίτι. Έμεινε εκεί πάρα πολλή ώρα, όταν κάποια στιγμή την είδε να προβάλλει και αμέσως όρμησε καταπάνω της. Εκείνη, μόλις την αντίκρισε να κρατάει το σάκο, αλλά και από το ύφος της, κατάλαβε τι περίπου είχε προηγηθεί και έτρεξε με αγωνία κοντά της. Η Αργυρώ, χωρίς να της πει τίποτε, άρχισε να κλαίει, ενώ ταυτόχρονα έπεφτε στην αγκαλιά της και μέσα από το σπαρακτικό κλάμα της την άκουσε να της λέει:

«Μ' έδιωξε, δεν με πίστεψε, μου είπε ότι δεν είναι του Παύλου το παιδί. Και τώρα τι θα κάνω;»

«ΗΣύχασε, αγάπη μου, και μην απογοητεύεσαι, ο Θεός κανέναν δεν αφήνει να πάει χαμένος».

«Τι θ' απογίνω, φιλενάδα, που, όπως ξέρεις, δεν έχω στον ήλιο μοίρα, από πού να περιμένω βοήθεια, άσε που αν το μάθει ο πατέρας μου, είναι ικανός ακόμα και να με σκοτώσει!»

«Πάψε, μην απογοητεύεσαι, μόνο περίμενε λίγο να πάω να σου φέρω τα κλειδιά του δωματίου μου, μη φύγεις από εδώ, δεν θ' αργήσω».

Χωρίς άλλη λέξη την άφησε, έτρεξε προς το σπίτι και σε λίγο έφτασε κρατώντας τα κλειδιά, τα οποία της έβαλε στο χέρι.

«Το σπίτι το ξέρεις, πήγαινε εκεί, ξάπλωσε και ηρέμησε, ώσπου να βρω ευκαιρία να έρθω. Και όπως σου είπα, μην απογοητεύεσαι και προπάντων υπομονή και ψυχραιμία, ελπίζω να τα καταφέρω να έρθω γρήγορα».

Τη φίλησε και αμέσως την έσπρωξε να ξεκινήσει, ενώ εκείνη χωρίς άλλη κουβέντα πήρε το δρόμο για το δωματιάκι, που πολλές φορές είχαν πάει με την Ευανθία. Φτάνοντας ξεκλείδωσε, μπήκε μέσα, έκλεισε πίσω της την πόρτα και έτσι όπως ήταν έπεσε πάνω στο κρεβάτι και λυγμοί τράνταξαν για πολλή ώρα το κορμί της. Κάποτε συνήλθε κι εκεί που χίλια δυο περνούσαν από το μυαλό της, σαν βάλσαμο ήρθε ο ύπνος. Όταν μπήκε η Ευανθία, τη βρήκε να κοιμάται και χωρίς να την ξυπνήσει, κάθισε κοντά της και την κοίταζε με άπειρη αγάπη, αλλά και συμπόνια. Και έτσι όπως την είδε, έρημη και απροσπάτευτη, έδωσε εκείνη τη στιγμή την υποσχηση στον εαυτό της να μην την αφήσει μόνη της, αλλά να της συμπαρασταθεί με όποιον τρόπο θα μπορούσε καλύτερα.

Όταν μετά από ώρα η Αργυρώ άνοιξε τα μάτια και την είδε δίπλα της, αισθάνθηκε τέτοια ανακούφιση, που άπλωσε τα χέρια και ζήτησε την αγκαλιά της. Εκείνη τη στιγμή ένιωσε να παίρνει δύναμη και να αισθάνεται ικανή ν' αντιμετωπίσει τα πάντα, προκειμένου να φέρει αυτή τη ζουλά στον κόσμο. Μετά από λίγο, αφού της διηγήθηκε με κάθε λεπτομέρεια τι ακριβώς είχαν πει με την κυρία της και πώς την αντιμετώπισε, η Ευανθία έβγαλε από μια τσάντα το φαγητό που της είχε φέρει και με το ζόρι την ανάγκασε να φάει κάτι. Όταν τελείωσε, η ίδια πάλι κατέστρωσε το πρόγραμμα για την από εκεί κι έπειτα ζωή της.

«Εσύ θα μείνεις και δεν πρέπει να σε δει κανένας γνωστός. Ευτυχώς που είναι απόμερα και μακριά από το σπίτι τους. Εγώ θα σου φέρνω κάθε ημέρα φαγητό και εσύ φρόντισε να είσαι ήρεμη και να μη σκέφτεσαι τίποτε άλλο από αυτό το παιδάκι που θα φέρεις στον κόσμο. Την άλλη εβδομάδα θα πρέπει να σε δει ένας γιατρός, εγώ θα το κανονίσω, εσύ άσ' τα όλα σ' εμένα. Ευτυχώς που όλες οι κυρίες δεν είναι σαν τη δική σου σκληρές και άκαρδες!»

Όταν ήρθε η ώρα να φύγει, την αγκάλιασε με αγάπη και της είπε:

«Μία φορά την ημέρα θα πετάγομαι να σου φέρνω φαγητό και ό,τι άλλο θέλεις. Τα λεφτά που σου έδωσε η κυρία σου κράτησέ τα, μην τα χαλάς, γιατί θα μας χρειαστούν για τους γιατρούς και όλα τα υπόλοιπα που, όπως ξέρω, δεν είναι και λίγα. Άντε, φεύγω

τώρα και την Κυριακή που θα έχουμε χρόνο θα τα συζητήσουμε όλα με την ησυχία μας και θα τα βάλουμε σε μια σειρά!»

Έφυγε η φίλη της κι εκείνη έμεινε να κοιτάζει την πόρτα και να σκέφτεται πώς είναι δυνατόν η ζωή του ανθρώπου ν' αλλάζει από τη μια στιγμή στην άλλη έτσι απότομα κι εκεί που ταξιδεύεις μέσα σε όμορφα περιβάλλια, ξαφνικά να βρίσκεσαι μπροστά σε μια άβυσσο και ακριβώς στην άκρη του γκρεμού. Κάποια στιγμή ένιωσε το μωρό να κλωτσάει μέσα στην κοιλιά της και αυτό την έκανε να συνέλθει. Ακούμπησε απαλά το χέρι της εκεί που αισθάνθηκε την κίνηση και ένα γλυκό συναίσθημα την κατέκλυσε.

«Όχι, δεν θα τους κάνω τη χάρη, θα σε φέρω στη ζωή θέλουν δεν θέλουν. Όσο γι' αυτούς, τους αφήνω στην κρίση του Θεού, αλλά και της Θείας Δίκης».

Αμέσως σηκώθηκε και άρχισε να τακτοποιεί κάπως το δωμάτιο, για ν' απασχολήσει το μυαλό της, αλλά και γιατί είχε συνηθίσει να μην κάθεται ούτε λεπτό και να δουλεύει σαν ρομπότ, έτσι όπως την είχε εκπαιδεύσει η Ερμιόνη.

«Από εδώ και στο εξής» σκέφτηκε, «πρέπει να το πάρω απόφαση, αυτή θα είναι η ζωή μου, αλλά μήπως είδα και καλύτερη; Μια αναλαμπή ήταν η αγάπη του Παύλου, αν τελικά ήταν αγάπη, γιατί, όπως αποδεικνύεται, μάλλον μόνο εγώ τον αγάπησα, χωρίς να σκεφτώ τη διαφορά που είχαμε. Αφέθηκα σαν άβγαλτη και ηλίθια να πέσω στην παγίδα του και τυφλωμένη από την αγάπη δεν μπόρεσα να δω παραπέρα».

Δούλεψε και σκεφτόταν, ώσπου αισθάνθηκε τέτοια κούραση και κάθισε στην πρώτη καρέκλα που βρήκε για να πάρει μια ανάσα. Νύχτωσε για τα καλά, οπότε έφαγε κάτι και ξάπλωσε για να κοιμηθεί. Ο ύπνος, όμως, δεν ερχόταν να σφραγίσει τα βλέφαρά της και το μυαλό δεν έλεγε να σταματήσει να σκέφτεται. Πέρασε από όλες τις φάσεις της παιδικής της ηλικίας, έτρεξε αντάμα με τα μικρότερα αδέρφια της, πλατσούρισε μαζί τους στα νερά, για να γυρίσει έπειτα στο πατρικό, όπου την περίμενε το γλυκό χαμόγελο της μάνας της. Αυτής της ηρωίδας μάνας που παρά τη φτώχεια τους πάντα θα έβρισκε κάτι να τα μαζέψει γύρω της, να τα χορτάσει και να τα βάλει να κοιμηθούν. Και ο άρρωστος πατέρας

πάντα νευριασμένος, όλα να τον ενοχλούν και να τον εξοργίζουν, και μόνο η γλυκιά μανούλα μπορούσε με τον τρόπο της να τον ηρεμήσει, αλλά και να τον αντιμετωπίσει με σθένος.

Ξεστράτισε από το νησί και ο νους της ταξίδεψε στα μονοπάτια της αγάπης, αυτής που γνώρισε στα χέρια του Παύλου και που με μεγάλη απογοήτευση κατάλαβε ότι δεν ήταν αμοιβαία, αλλά μόνο από την πλευρά της υπήρξε, παρ' όλα αυτά δεν μετάνιωνε που την έζησε. Τέλος, την πήρε ένας ύπνος βαθύς χωρίς όνειρα, για να ξυπνήσει το πρωί ξαφνιασμένη και να κοιτάζει το άγνωστο περιβάλλον, μέχρις ότου γυρίσει στην πραγματικότητα. Έμεινε για λίγο ξαπλωμένη χωρίς το φόβο ότι έχει αργήσει και θα την παρατηρήσουν, κι αυτό το συναίσθημα της προκάλεσε μια ευφορία. Σε λίγο έδωσε μια στα σκεπάσματα, πετάχτηκε πάνω και άνοιξε το παράθυρο ν' ανασάνει καθαρό αέρα και να επανέλθει στην πραγματικότητα. Η πίκρα από τη νυχτερινή αναπόληση άρχισε να φεύγει από το στόμα της, πήρε βαθιές ανάσες και αφού έφαγε κάτι, άρχισε ν' ασχολείται με τις δουλειές του δωματίου. Θέλησε να βγει έξω να κάνει καμία βόλτα, αλλά στη σκέψη ότι μπορεί να έρθει η Ευανθία και να μην τη βρει εκεί δεν το τόλμησε. Μετά το μεσημέρι την είδε να μπαίνει φορτωμένη με χίλια δυο φαγιά και τρόφιμα. Την καλημέρισε, την αγκάλιασε και της είπε:

«Υπάρχουν και καλοί άνθρωποι, κορίτσι μου, γι' αυτό μην απογοητεύεσαι, θα τα βγάλουμε πέρα στο πείσμα όλων. Είπα ένα μικρό ψέμα στην κυρία μου, ότι κάποια ηλικιωμένη δίπλα στο δωμάτιό μου δεν έχει κανέναν και υπάρχει κίνδυνος να πεθάνει από την πείνα, και αμέσως με άφησε να πάρω φαγητό και πολλά άλλα τρόφιμα, και να με τώρα εδώ μπροστά σου με όλα αυτά τα καλούδια. Ελπίζω ο Θεός να με συγχωρέσει γι' αυτό το μικρό ψέμα».

Της έβαλε να φάει, της έκανε λίγη παρέα και την αποχαιρέτησε με την υπόσχεση ότι αύριο θα ξαναπάει. Την Κυριακή, που είχε την κανονική της έξοδο, την πήρε και πήγαν μια μεγάλη βόλτα, για να την κάνει να ξεφύγει λίγο από τη φουρτούνα που είχε στην καρδιά της. Έπειτα από τρεις ημέρες πήγαν στον γιατρό, που την εξέτασε και τους είπε ότι είναι στον έκτο μήνα και αφού τους έδωσε ό,τι χρειαζόταν από φάρμακα και οδηγίες, έφυγαν.

Άρχισε πλέον μια αναμονή που για την Αργυρούλα ήταν αφόρητη, γιατί κλεισμένη εκεί στους τέσσερις τοίχους του δωματίου και μη έχοντας με τι ν' ασχοληθεί έπεφτε στη μαύρη μελαγχολία. Μια μέρα, μη αντέχοντας άλλο, έβαλε ένα μαντίλι στο κεφάλι της, φόρεσε μαύρα γυαλιά και πήρε τους δρόμους. Περιπλανήθηκε αρκετά και άσκοπα, σε σημείο που να μη θυμάται από πού ακριβώς πέρασε, γιατί μόνο μαύρες σκέψεις κυριαρχούσαν στο μυαλό της, που δεν της άφηναν περιθώρια για τίποτε άλλο. Αυτό συνεχίστηκε για μερικές ημέρες, όταν εκεί που περπατούσε είδε σε κάποια πόρτα μία ταμπέλα που έγραφε ότι ζητούνται εργάτριες. Μπήκε μέσα και είδε ότι ήταν ένα εργαστήριο που έφτιαχνε χάρτινα κουτιά για διάφορες χρήσεις. Ζήτησε δουλειά και αμέσως την προσέλαβαν. Από την άλλη κιόλας μέρα άρχισε να πηγαίνει σ' αυτό το μικρό εργοστάσιο και η εργασία δεν ήταν τόσο κουραστική, γιατί δούλευε καθιστή. Εκεί μπόρεσε όχι μόνο ν' απασχολεί το μυαλό της, αλλά και να παίρνει κάθε εβδομάδα ένα μικρό ποσόν που της ήταν απαραίτητο.

Στην αρχή η Ευανθία αντέδρασε, όταν όμως είδε την επιμονή της και την ανάγκη να δραπετεύει για λίγο από εκείνο το κλουβί, την άφησε. Περνούσαν οι μέρες και η δουλειά της έκανε πολύ καλό, άρχισε να προσανατολίζεται στην καινούργια ζωή και στα καινούργια δεδομένα, μόνο που ενώ οι μέρες περνούσαν κάπως καλά, οι νύχτες ήταν γι' αυτήν εφιαλτικές. Όσο ο τοκετός πλησίαζε, τόσο δεν μπορούσε να κλείσει μάτι και η σκέψη της πήγαινε στους δικούς της, που δεν γνώριζε τι ακριβώς τους είχε πει η κυρία Ερμιόνη. Φοβόταν να τους γράψει και πιο πολύ δεν ήθελε να τους πονέσει. Άδικα η φίλη της την προέτρεπε να τους γράψει, να στείλει δύο λέξεις ότι είναι καλά.

Κύλησαν οι τρεις μήνες και όταν την έπιασαν οι πόνοι, με μια τσαντούλα που είχε έτοιμη βγήκε στο δρόμο, πήρε ένα ταξί και έφτασε στο μαιευτήριο. Από εκεί τα κατάφερε να τηλεφωνήσει στην Ευανθία, η οποία, μόλις μπόρεσε, έτρεξε λαχανιασμένη και τρελή από αγωνία κοντά της. Κάθισε δίπλα της και της κρατούσε το χέρι, δίνοντάς της ταυτόχρονα δύναμη και κουράγιο. Άργησε να γεννήσει, γιατί ήταν πρώτο, όταν όμως η μαία σήκωσε το παιδί και

της το έδειξε λέγοντάς της «να σου ζήσει ο γιος», έβαλε τα κλάματα και βυθίστηκε σ' έναν ύπνο βαθύ και θανατερό. Μόλις ξύπνησε και της το πήγαν να το θηλάσει, είδαν ότι δεν είχε γάλα και του έδωσαν ξένο. Πριν της το πάρουν από την αγκαλιά, το κοίταξε με τέτοια λατρεία αλλά και απόγνωση μαζί, που της έκοψε όλη τη χαρά που θα έπρεπε να νιώσει κάτω από άλλες συνθήκες μια μάνα. Δίπλα της πιστός φύλακας άγγελος η Ευανθία, που δεν την άφησε ούτε στιγμή μόνη και όλο της μιλούσε και της έδινε κουράγιο.

Την τρίτη ημέρα που ακόμα ήταν στο μαιευτήριο η φίλη της τη ρώτησε:

«Τι θα κάνεις με το παιδί, το σκέφτηκες; Εγώ είμαι μαζί σου σε ό,τι κι αν αποφασίσεις!»

«Όχι, δεν έχω να σκεφτώ τίποτε, θα γίνει όπως τα είπαμε. Δεν έχω το δικαίωμα να το καταδικάσω στη φτώχεια και τη μιζέρια, τη στιγμή που μπορώ, έστω κι αν αυτό με σφάζει, να του προσφέρω μια άλλη οικογένεια, στην οποία θα ζήσει σαν άνθρωπος και όχι σαν πουλημένος σκλάβος, όπως η μάνα του. Άλλωστε, ποιο σπίτι θα δεχτεί να πάρει στη δούλεψή του μια μάνα με παιδί και ακόμα αν βρω έξω δουλειά, ποιος θα το φροντίζει όταν εγώ θα λείπω; Δεν το καταδικάζω, λοιπόν, στη φτώχεια και την καταφρόνια; Όχι, χίλιες φορές όχι, καλύτερα το έχω να το αποχωριστώ, παρά να το αφήσω να ζήσει μέσα στη μιζέρια».

«Εντάξει τότε, εγώ έχω βρει και το σπίτι που θα το αφήσω, γιατί θα ήταν κρίμα να το βάλουμε στη βρεφοδόχο του Βρεφοκομείου. Είναι καλή οικογένεια, ιδίως η κυρία και έχουν άλλο ένα αγόρι περίπου τεσσάρων χρονών. Εκεί έχει πολλές πιθανότητες να ζήσει καλά από ό,τι θα ζούσε κοντά σου. Αφού το πήρες απόφαση, κάνε την καρδιά σου πέτρα και προχωράμε μόλις θα βγεις από το μαιευτήριο, εγώ θα τα αναλάβω όλα».

Έτσι πάρθηκε η μεγάλη απόφαση, με μεγάλο πόνο ψυχής της άμοιρης μάνας, που ενώ ήταν μόνο είκοσι χρονών, η ζωή την έκανε από μικρή να σκέφτεται σαν μεγάλη. Είχε αρχίσει για λίγο να νομίζει ότι αυτή η ρημάδα η ζωή άρχισε να της χαμογελάει όταν αγάπησε τον Παύλο, που μέσα από την απειρία της δεν μπόρεσε να καταλάβει ότι τη χρησιμοποίησε, ούτε μπόρεσε να σκεφτεί

την κοινωνική διαφορά που τους χώριζε. Αφέθηκε να ζήσει ένα όνειρο που έμεινε όνειρο για αυτήν και ήθελε να το κρατήσει σαν πολύτιμο φυλαχτό μέσα στην αγνή ψυχούλα της. Έτσι τώρα παντέρρημη και ολομόναχη ανέβαινε τον Γολγοθά της χωρίς γογγυσμούς και αναθέματα και χάραζε από μέσα της σιωπηλή και αμίλητη τη μετέπειτα πορεία της ζωής της.

Ήρθε η μέρα που έπρεπε να βγουν από το μαιευτήριο και η Ευανθία εκεί φύλακας άγγελός της. Πήρε το παιδί από τα χέρια της μαίας, το τύλιξε σε μια ζεστή κουβερτούλα και μαζί με τη μάνα μπήκαν σ' ένα ταξί που τις πήγε στο φτωχικό τους. Εκεί βόλεψε την Αργυρώ, που φαινόταν πολύ εξουθενωμένη, σε σημείο να μην μπορεί να σύρει τα πόδια της. Αφού βεβαιώθηκε ότι ήταν κάπως καλύτερα, κοίταξε, είδε ότι είχε ήδη νυχτώσει προ πολλού και της είπε:

«Εσύ μείνε εδώ και κοιμήσου, εγώ πάω να βάλω το παιδί στην πόρτα της οικογένειας που ξέρω και επιστρέφω για να σου πω τι έγινε!»

Χωρίς να χρονοτριβεί και χωρίς ν' αφήσει τη φίλη της να το δει ή να το αγκαλιάσει, έφυγε βιαστική. Μετά από αρκετή ώρα έφτασε στην περιοχή του Ψυρρή και πλησίασε την πόρτα μιας μονοκατοικίας. Έμεινε για λίγο αναποφάσιστη, έκανε το σταυρό της ψιθυρίζοντας κάτι και αμέσως άφησε το παιδί στο πρώτο σκαλί της εξώπορτας. Κοντοστάθηκε για λίγο και μετά, αφού χτύπησε το κουδούνι τρεις φορές, έφυγε σχεδόν τρέχοντας, για να κρυφτεί στη γωνία του διπλανού σπιτιού. Ήταν σκοτεινά, η γύρω περιοχή ήσυχη και από εκεί με αγωνία κοίταζε την πόρτα που είχε αφήσει το παιδί. Δεν άργησε να τη δει ν' ανοίγει και να προβάλλει μία γυναίκα. Έφερε το βλέμμα της δεξιά και αριστερά, όταν όμως τα μάτια της έπεσαν στο σκαλοπάτι, αντίκρισε κάτι ρούχα και συγκεκριμένα μία κουβέρτα και έσκυψε να τα πιάσει. Όμως, προς μεγάλη της έκπληξη μέσα από αυτή την κουβέρτα ξεπρόβαλε ένα μωρουδίστικο προσωπάκι ροδοκόκκινο και γελαστό. Μη πιστεύοντας στα μάτια της, έσκυψε, το ψαχούλεψε και μετά το σήκωσε στα χέρια της και αλαφιασμένη φώναξε:

«Νίκο, Νίκο, έλα να δεις, μας άφησαν ένα μωρό στην πόρτα, τρέχα γρήγορα!»

Την ίδια στιγμή παρουσιάστηκε ένας νέος άντρας, που για πολλά λεπτά έμεινε χωρίς μιλιά να κοιτάζει μία το μωρό και μία τη γυναίκα του. Όταν συνήλθε, κοίταξε κι αυτός προς όλες τις κατευθύνσεις του δρόμου μήπως δει κάποιον, αλλά δεν υπήρχε ψυχή.

«Δεν βλέπω κανέναν, αλλά τι στέκεσαι εδώ, πάμε μέσα, γιατί μπορεί να κρυώσει το καμημένο εδώ έξω στο αγιάζι».

Ταραγμένοι και οι δύο, χωρίς να μπορέσουν να δώσουν κάποια εξήγηση σ' αυτό το αναπάντεχο γεγονός, έκλεισαν την πόρτα και πήγαν στο καθιστικό του σπιτιού. Απόθεσε η γυναίκα, που δεν ήταν άλλη από τη Μαρούλα, τη γυναίκα του Νίκου, το βρέφος στον καναπέ και άρχισε να το ξετυλίγει από την κουβερτούλα του, όταν είδε ένα χαρτί να πέφτει στο πάτωμα και έκπληκτη του το έδειξε.

«Κοίτα, Νίκο μου, έχει κι ένα σημείωμα!»

«Άνοιξέ το και διάβασέ το να δούμε τι γράφει!»

Εκείνη, αφού το ξεδίπλωσε, είδε γραμμένα με κάπως ανορθόγραφο χαρακτήρα τα εξής:

«Η καρδιά μου δεν το άντεχε να το αφήσω στη βρεφοδόχο του διπλανού Βρεφοκομείου. Ξέρω ότι είστε καλοί άνθρωποι και ότι το παιδί μου θα μεγαλώσει πολύ καλά κοντά σας. Θεωρήστε το σαν ένα δώρο Θεού, σαν έναν άγγελο που κατέβηκε στη γη αποκλειστικά για σας. Αγαπήστε το και μην το ξεχωρίσετε ποτέ από το δικό σας. Ο Θεός να σας έχει πάντα καλά για τη θεϊκή αυτή πράξη που θα κάνετε. Είναι μόνον οκτώ ημερών».

Μόλις τελείωσε το διάβασμα, η Μαρούλα έβαλε τα κλάματα και είπε στον άντρα της:

«Νίκο μου, πάντα θέλαμε ένα δεύτερο παιδάκι να έχει συντροφιά ο Άρης μας και να τώρα μας ήρθε σταλαμένο από τον Θεό. Μην πεις κουβέντα, θέλω να το κρατήσουμε και να μεγαλώσει με το δικό μας. Ποιος ξέρει τι ανάγκασε την άμοιρη μάνα να το δώσει!»

«Ό,τι πεις εσύ, Μαρούλα μου, αλλά φαίνεται ότι αυτός που το άφησε στην πόρτα μάς γνώριζε και ήταν σίγουρος ότι το μωρό θα είναι σε καλά χέρια. Άντε, λοιπόν, να μας ζήσει και ο Άγγελος, όπως γράφει και στο σημείωμα. Αλήθεια, εξ ουρανού κατέβηκε αυτό το παιδί!»

Το πήρε με μεγάλη προσοχή στα χέρια του, το κοίταξε για αρκετή ώρα και από εκείνη τη στιγμή ο Νίκος το αγάπησε όπως και τον πρωτότοκό του, τον Άρη.

«Τι κάθεται» άκουσε τη γυναίκα του να του λέει, «πήγαινε πριν κλείσουν τα φαρμακεία να πάρεις γάλα και ό,τι άλλο χρειάζεται, γιατί σε λίγο όπου να 'ναι θα πεινάσει και θ' αρχίσει να κλαίει».

Σαν τρελός ο Νίκος βρέθηκε στο δρόμο και από εκεί στο κοντινότερο φαρμακείο, όπου προμηθεύτηκε τα απαραίτητα και πάλι τρέχοντας έφτασε στο σπίτι. Η γυναίκα του είχε ξεντύσει το μωρό και το έπλενε, έχοντας δίπλα της τον τετράχρονο Άρη, τον γιο τους. Για αρκετή ώρα το χάζεψαν και οι τρεις, ώσπου το βρέφος άρχισε να κλαίει. Από εκείνη τη στιγμή ο Άγγελος έγινε ο δεύτερος γιος του ζευγαριού και ο μικρότερος αδελφός του Άρη, που χωρίς να μπορεί να καταλάβει και πολλά, τον αγάπησε σαν αληθινό αδελφό του και ποτέ δεν αισθάνθηκε διαφορετικά. Έτσι, στο σπιτικό της Μαρούλας και του Νίκου προστέθηκε και άλλη μία χαρά μέσα στην τόση ευτυχία που ζούσαν. Τον μεγάλωσαν δίπλα στο άλλο τους παιδί, χωρίς ποτέ να θυμηθούν πώς τους προέκυψε, η αγάπη τους ήταν η ίδια και στα δύο, απεριόριστη.

Με αγωνία και παίρνοντας όλες τις προφυλάξεις, μην τυχόν και τη δει κανένας, περίμενε η Ευανθία και παρακολουθούσε όλη τη σκηνή από την ώρα που άνοιξαν την πόρτα και πήραν μέσα το παιδί. Έμεινε εκεί αρκετά, ώσπου είδε τον Νίκο να βγαίνει και τον ακολούθησε, για να τον δει να μπαίνει σ' ένα φαρμακείο, να ψωνίζει κάτι και να παίρνει το δρόμο για το σπίτι. Όταν χάθηκε πίσω από την πόρτα και αφού έμεινε για λίγο ακόμα, έφυγε ανακουφισμένη, γιατί κατάλαβε ότι αποφάσισαν να κρατήσουν το μωρό, ειδάλλως την ίδια στιγμή θα το είχαν πάει στη βρεφοδόχο στην πλατεία Κουμουνδούρου, μιας και το σπίτι τους δεν ήταν παρά λίγα μέτρα από εκεί.

Τρέχοντας έφτασε στο φτωχικό της δωμάτιο και στο άνοιγμα της πόρτας αντίκρισε τη φίλη της να είναι ξαπλωμένη στο κρεβάτι και να έχει καρφωμένο το βλέμμα στο ταβάνι, χωρίς καν να την αντιληφθεί όταν μπήκε. Την πλησίασε αμίλητη, της έπιασε το χέρι και κάθισε εκεί ασάλευτη. Ένιωθε τον πόνο που της ξέσκιζε τα

σωθικά, γιατί και η ίδια αυτές τις λίγες φορές που το πήρε στην αγκαλιά της το αγάπησε πολύ, ήταν σαν να το είχε γεννήσει, γιατί όλα τα έζησε μαζί της. Όταν κάποια στιγμή την είδε να συνέρχεται, της χάιδεψε τα μαλλιά και της είπε:

«Αυτό ήταν, κορίτσι μου, πάψε να βασανίζεσαι, η θυσία σου θα πιάσει τόπο, το παιδί σου θα ζήσει πολύ καλά, ήταν αυτό που ήθελες, αυτό που επέλεξες. Έπρεπε να έβλεπες με τι λαχτάρα το πήραν και αμέσως ο κύριος έτρεξε στο φαρμακείο να του πάρει γάλα, αυτό είναι απόδειξη ότι αποφάσισαν να το κρατήσουν και να το μεγαλώσουν οι ίδιοι. Απ' ό,τι έμαθα, είναι πάρα πολύ καλοί άνθρωποι και πάντα παρακαλούσαν να κάνουν κι άλλο ένα παιδάκι. Κάνε, λοιπόν, πέτρα την καρδιά σου και γύρνα στη ζωή, που ποτέ δεν μπορείς να ξέρεις τι σου χρωστάει!»

«Σ' ευχαριστώ πολύ για όσα μέχρι τώρα έκανες για μένα, ούτε αδελφή μου να ήσουν δεν θα μου συμπαραστεκόσουν έτσι. Έχεις μεγάλη καρδιά και εύχομαι στην πορεία της ζωής σου αυτό το καλό που μου έκανες να το βρίσκεις πάντα μπροστά σου. Όσο για μένα, πάψε πλέον ν' αγωνιάς, εγώ θα τραβήξω το δρόμο που πρέπει!»

Αγκαλιάστηκαν, φιλήθηκαν και αφού την πίεσε να φάει κάτι, πήρε το δρόμο για το σπίτι που δούλευε. Την ώρα που έφευγε η Αργυρώ έτρεξε ξανά κοντά της, τη φίλησε και την ευχαρίστησε για πολλοστή φορά για όσα της είχε προσφέρει. Πριν καλά-καλά κλείσει την πόρτα η Ευανθία, εκείνη έπεσε στο κρεβάτι και λυγμοί τράνταζαν όλο της το σώμα. Έκλαψε για αρκετή ώρα και αφού ηρέμησε κάπως, γύρισε στο πλάι και ένας ύπνος-θάνατος την πήρε. Ούτε ένα όνειρο δεν είδε. Μόνο ήταν βυθισμένη σ' έναν κόσμο σκοτεινό χωρίς ζωή. Το χάραμα που άνοιξε τα μάτια της άργησε να επανέλθει στην πραγματικότητα. Περιέφερε δεξιά κι αριστερά το βλέμμα της, άρχισε να δουλεύει το μυαλό της.

«Αυτό ήταν, όλα για μένα τέλειωσαν» είπε φωναχτά για ν' ακούσει τη φωνή της.

Χωρίς βιασύνη σηκώθηκε, έπλυνε το πρόσωπό της, ντύθηκε και αποφασιστικά άνοιξε την πόρτα και βγήκε στο δρόμο. Περπατούσε και το κεφάλι της βούιζε από τις ανάκατες σκέψεις, που σαν ένα κουβάρι ανακατεύονταν μέσα της, όταν κάποια στιγμή τα βήματά

της την έφεραν στο Θησείο. Βάδιζε και σκεφτόταν, βάδιζε και αναπολούσε και όλη της η ζωή περνούσε σαν κινηματογραφική ταινία από μπροστά της. Είδε τ' αδέρφια της, τη μάνα της, τον πατέρα της, περιδιάβηκε όλους τους δρόμους που έτρεξε παιδί και μετέπειτα έφηβη, για να σταματήσει μπροστά στην εκκλησία της Παναγίας. Άναψε κερί, όπως παλιά, στύλωσε τα μάτια στη μορφή της και τα χείλη της μουρμούρισαν λόγια ακατάληπτα. Της ζήτησε συγγνώμη για όλες της τις αμαρτίες, μα πιο πολύ την παρακαλούσε να στρέψει το βλέμμα της σε αυτό το αθώο βρέφος που άφηνε πίσω της.

Σαν υπνωτισμένη βγήκε από την εκκλησία και άρχισε να περπατάει, λες και κάποια δύναμη την οδηγούσε και της έδειχνε το δρόμο που έπρεπε ν' ακολουθήσει. Έφτασε στους πρόποδες της Ακρόπολης, προχώρησε ανάμεσα από τις ελιές και όλο ανέβαινε με μόνο μία σκέψη, να φτάσει στην κορυφή και ούτε ένιωθε κούραση, λες και στα πόδια της είχε φτερά και την οδηγούσαν εκεί που η μοίρα της την τραβούσε. Τώρα μόνο μία εικόνα έβλεπε μπροστά της, αυτήν του Παύλου, αυτού που υπήρξε η πρώτη της αγάπη, η αγνή και άδολη. Όταν κάποτε έφτασε στο τέρμα, πλησίασε στην άκρη του βράχου και κοίταξε κάτω την Αθήνα, που άρχισε να ξυπνάει και ν' αργοκινείται. Ανέβηκε τον χαμηλό τοίχο και για λίγο έμεινε μετέωρη και αναποφάσιστη. Ατένισε για άλλη μια φορά την πόλη, γύρισε προς την ανατολή που αχνόφεγγαν οι πρώτες ακτίνες του ήλιου και χωρίς κανέναν πλέον δισταγμό ρίχτηκε στο κενό. Αυτή ήταν όλη κι όλη η ζωή της άμοιρης νέας που, πριν ακόμα προλάβει να ζήσει, γνώρισε την απόρριψη, την απονιά και την καταφρόνια. Άντεξε μέχρις ότου φέρει στη ζωή το παιδί της κι από κει και πέρα όλα σκοτεινίασαν πια γι' αυτήν. Οι γιατροί μπορεί να την είπαν επιλόχειο κατάθλιψη, αλλά για αυτούς που είναι άνθρωποι θα το πουν απανθρωπιά, θα το πουν έγκλημα που δεν το πιάνει ο νόμος και δεν έχει κυρώσεις. Τα ψιλά γράμματα των εφημερίδων, στα οποία πέρασε η αυτοκτονία της, δεν νοιάστηκαν για τα αίτια, έγραψαν απλώς:

«Τις πρωινές ώρες γυναίκα αγνώστων στοιχείων αυτοκτόνησε πέφτοντας από το βράχο της Ακρόπολης. Τα αίτια παραμένουν αδιευκρίνιστα!»

Μόνο η Ευανθία την έκλαψε και μαζί με αυτήν έκλαψε τα νιάτα της, τα βάσανά της και την περιφρόνησή της. Τη φρόντισε ακόμα και πεθαμένη, την πόνεσε σαν αδελφή και ποτέ δεν την ξέχασε. Μίσος κατέκλυσε την ψυχή της και δεν άντεξε άλλο να το καταπίνει. Έγραψε ένα γράμμα για την οικογένεια Κοντονή και ένα βράδυ το έριξε κάτω από την πόρτα τους.

«Ποτέ κανένας θεός δεν θα σας συγχωρέσει το έγκλημα που κάνατε. Η Αργυρούλα αυτοκτόνησε αφού γέννησε το παιδί του δικού σας παιδιού. Αυτό το μωρό ζει, εσείς όμως ποτέ δεν θα το γνωρίσετε, γιατί δεν είστε άξιοι να ζήσετε τέτοια χαρά. Να είστε σίγουροι ότι όλα εδώ στη ζωή πληρώνονται και εύχομαι γρήγορα να το διαπιστώσετε, μόνο που τότε θα είναι πολύ αργά για μετάνοια».

Μόλις τελείωσε από αυτή τη διαδικασία, απομακρύνθηκε από το σπίτι νιώθοντας μια ανακούφιση στην καρδιά της, ήταν σαν να έκανε ένα μνημόσυνο για την ψυχή της φίλης της. Έκτοτε δεν ξαναπέρασε από αυτόν το δρόμο και ειδικά από αυτή την πόρτα. Δεν αμέλησε όμως να παρακολουθεί το σπίτι του Νίκου και της Μαρούλας, για να διαπιστώνει προς μεγάλη της ικανοποίηση ότι το παιδί της Αργυρώς μεγάλωνε μαζί με το άλλο τους παιδιά, τον Άρη, και απολάμβανε την αγάπη και τη φροντίδα που εκ των πραγμάτων δεν θα μπορούσε να του προσφέρει η άτυχη μάνα του. Μετά από αρκετό καιρό αισθάνθηκε κάπως ν' αλαφρώνει η ψυχή της, γιατί πάντα την τυραννούσαν οι τύψεις ότι κι αυτή συνέτεινε στο να χαθεί η φίλη της.

Η Θεία Δίκη

Με τα λόγια που άκουσε από το στόμα της κυρίας που επισκέφτηκε η Ερμιόνη γύρισε σέρνοντας τα πόδια στο σπίτι και σαν άδειο τσουβάλι έπεσε στον καναπέ. Γύρισε πίσω πριν από δώδεκα χρόνια και το πρώτο που έφερε μπροστά της ήταν η Αργυρούλα, κρατώντας τα λιγοστά και φτωχικά της πραγματάκια μέσα στο σάκο. Τα δάκρυα από τα μάτια της σκληρόκαρδης Ερμιόνης έτρεχαν ποτάμι και τα τελευταία λόγια της κοπέλας χτύπησαν σαν καμπάνα στα αυτιά της.

«Μη με διώχνετε, κυρία, λυπηθείτε με, δεν έχω πού να πάω. Σας ορκίζομαι για άλλη μια φορά, στη ζωή αυτού του παιδιού που θα φέρω στον κόσμο και που είναι και δικό σας αίμα, ότι είναι του Παύλου, του Παύλου, του Παύλου!»

Αυτή η τελευταία λέξη καμπάνιζε μέσα στο κεφάλι της, που πήγαινε να σπάσει.

«Φύγε, ψεύτρα» άκουσε τη δική της φωνή, «και μη σε ξαναδώ μπροστά μου, γιατί κι εγώ δεν ξέρω τι είμαι ικανή να κάνω. Χάσου από μπροστά μου, παλιοθήλυκο».

Όλα αυτά τ' αναθυμάται και της τρυπάνε τα σωθικά, καθώς βλέπει το δύστυχο κορίτσι κλαίγοντας να σέρνει το σάκο και να κατεβαίνει τη σκάλα, ώσπου άκουσε τον δυνατό χτύπο από το κλείσιμο της πόρτας σαν να ήταν χθες. Σε όλη αυτή την ιστορία, για την οποία ήταν η κύρια υπεύθυνη, οι άντρες δεν αντέδρασαν,

γιατί δεν τους άφησε κανένα περιθώριο. Ο Παύλος, όταν τον κατσάδιασε, πάντα με το μαλακό, όχι μόνο δεν στενοχωρήθηκε, αντίθετα αισθάνθηκε ανακούφιση μετά από την απρόβλεπτη έκβαση που είχε πάρει το παιχνίδι του με την υπηρέτρια και από μέσα του χαιρόταν για την απόφαση που πήρε η μαμά του. Ήταν ένα πανομοιότυπο κατασκευάσμα δικό της και ποτέ δεν κούραζε το μυαλό του όταν χρειαζόταν να πάρει αποφάσεις, αυτά τα άφηνε στην πανούργα κυρία Ερμιόνη, που πάντα έβρισκε τις καλύτερες και πιο συμφέρουσες λύσεις για καθετί που προέκυπτε. Ακόμα και τη στρατιωτική του θητεία κατάφερε να την υπηρετήσει ο γιόκας της μέσα σ' ένα γραφείο της Αθήνας. Όσο για τον κύριο δικαστή, που ήταν ταγμένος να επιβάλλει το δίκιο, πιο πολύ τον ενδιέφεραν οι δικογραφίες του παρά η εύρυθμη λειτουργία του σπιτιού. Αυτό το είχε αφήσει στη δικαιοδοσία της γυναίκας του, στην οποία είχε μεγάλη εμπιστοσύνη και της άφηνε όλο το πεδίο ελεύθερο. Άλλωστε τον βόλευε, γιατί δεν μπορούσε να υποφέρει την γκρίνια της, γι' αυτό και βολεύτηκε με την απουσία του. Όταν μετά από δύο ημέρες αντιλήφθηκε επιτέλους ότι έλειπε η υπηρέτρια, τη ρώτησε:

«Πού είναι η Αργυρώ; Νομίζω ότι έχω δύο ημέρες να τη δω, μήπως είναι άρρωστη;»

«Όχι, την έδωξα, περίμενα να παρατηρήσεις την απουσία της για να σου πω!»

«Πες μου τι ακριβώς συνέβη;»

«Ήταν έγκυος και μάλιστα σε προχωρημένο στάδιο και δεν είναι μόνο αυτό, είχε το θράσος να μου πει ότι το παιδί που περιμένει είναι του Παύλου μας! Ε, τότε νευρίασα και της είπα να τα μαζέψει και να φύγει από το σπίτι, της έδωσα μάλιστα και μερικά λεφτά!»

«Σοβαρά μιλάς, αλλά πώς είσαι σίγουρη ότι δεν έλεγε την αλήθεια;»

«Σίγουρη δεν είμαι, αλλά όταν σκέφτηκα τις επιπτώσεις που θα είχε στη ζωή του γιου μας ένα τέτοιο γεγονός, δεν βρήκα άλλη λύση παρά αυτή. Μπορείς να φανταστείς τον αντίκτυπο που θα είχε στον κύκλο μας μια τέτοια εξέλιξη στη δική σου καριέρα αλλά και του γιου μας; Νομίζω ότι πήρα την πιο σωστή απόφαση».

«Αυτό όμως ισοδυναμεί με έγκλημα, πολύ με στενοχώρησες, πρώτα έπρεπε να το συζητήσεις μαζί μου και μαζί θα παίρναμε την απόφαση».

«Α! ήξερα τι θα μου πεις, να κάνουμε υπομονή, να βρούμε μια μέση λύση και όλα αυτά τα δικά σου, και ο καιρός θα περνούσε χωρίς να πάρεις καμία απόφαση. Ήταν η καλύτερη και η πιο επιβεβλημένη, γι' αυτό, σε παρακαλώ πολύ, ας μην επανέλθουμε άλλη φορά σ' αυτό το θέμα».

«Καλά, ο καιρός θα δείξει!»

Αυτή ήταν η τελική ετυμηγορία του κυρίου δικαστή, που σε άλλη ξένη περίπτωση ο πέλεκυς της δικαιοσύνης θα είχε πέσει βαρύς στο κεφάλι του παρανομούντα. Εδώ όμως στα προσωπικά τους δεν βρήκε ούτε λέξη να πει για τον ένοχο, ούτε μια λέξη συμπόνιας για το πλάσμα που η γυναικούλα του πέταξε στο δρόμο χωρίς οίκτο και έλεος.

Σε αυτή τη ζούγκλα που λέγεται κοινωνία και που ανά πάσα στιγμή παραμονεύουν τα άγρια θηρία να κατασπαράξουν κάθε ανυπεράσπιστο θύμα που θα βρεθεί μπροστά τους τέλειωσε ο Παύλος τις σπουδές του, πήγε φαντάρος χωρίς να χάσει τη βολή του και, τέλος, του άνοιξαν το δικηγορικό του γραφείο, του οποίου η επιτυχία προμηνυόταν πολύ μεγάλη χάρη στο όνομα του πατέρα, αλλά και στη διαφημιστική καμπάνια της μαμάς στον κύκλο της ανώτερης κοινωνίας που ανήκε. Όταν όλα αυτά έγιναν όπως ακριβώς τα προγραμματίσαν και τα ήθελαν, η Ερμιόνη άρχισε το ψάξιμο της κοπέλας που θα ήταν άξια να σταθεί στο πλευρό του κανακάρη της. Γιατί, εκτός από την ομορφιά και την αριστοκρατική καταγωγή, θα έπρεπε να έχει και μεγάλη προίκα, ώστε να μπορεί να εξασφαλίσει όχι μόνο το ζευγάρι, αλλά και τα παιδιά τους ένα μέλλον χωρίς φροντίδα για τον επιούσιο. Και έψαχνε η κυρία και όλο απέρριπτε τις πιο πολλές, γιατί πάντα και κάτι θα τους έβρισκε. Και ο Παύλος, παιδί της μαμάς και βολεμένος, απολάμβανε τη ζωή τρυγώντας από εδώ κι από εκεί τον έρωτα.

Όταν επιτέλους βρέθηκε η κατάλληλη στο πρόσωπο της Εριέττας, ο Παύλος και πάλι δεν έφερε αντίρρηση, γιατί όλα τα έβλεπε μέσα από τα μάτια της μαμάς, η οποία ήθελε και φρόντιζε για το καλό

του. Έτσι αβίαστα είπε το «ναι» και ο γάμος έγινε όπως ακριβώς τον ήθελε η μαμά. Αφού εκπληρώθηκε και αυτό το όνειρό της, αφέθηκε στο ν' απολαμβάνει τη ζωή μέσα από τη ζωή του γιου της και να μη θυμάται ούτε στιγμή την άμοιρη Αργυρώ, αντίθετα την είχε εξοστρακίσει στα πιο μακρινά μέρη του μυαλού της. Το γράμμα που έριξε η Ευανθία κάτω από την πόρτα της έπεσε προς μεγάλη της χαρά στα δικά της χέρια και έτσι οι άντρες της ούτε που γνώριζαν την ύπαρξή του. Το έκανε χίλια κομμάτια, το έκαψε στο τζάκι και η ζωή της συνεχίστηκε σαν να μην είχε ποτέ υπάρξει ή περάσει από κει αυτό το πρόσωπο. Ούτε ο παραμικρός εφιάλτης δεν τάραξε τον ύπνο της, απολάμβανε τη ζωή της χωρίς τύψεις. Από την ώρα, όμως, που γύρισε από το σπίτι εκείνης της κυρίας ήταν άλλος άνθρωπος, έδειχνε να έχει γεράσει μέσα σε λίγες ώρες και το βλέμμα της ήταν τελειώς άδειο. Προσπάθησε να βγει από αυτόν τον εφιάλτη και να δει την πραγματικότητα, όμως τα λόγια αυτής της γυναίκας που είχε πριν από λίγες ώρες επισκεφτεί στο υπόγειο της Αναγνωστοπούλου της τρυπούσαν σαν αναμμένα καρφιά το μυαλό και την καρδιά.

«Με ρωτήσατε, κυρία, αν η νύφη σας και ο γιος σας θα μπορέσουν να κάνουν παιδιά, γιατί έχουν πολλά χρόνια παντρεμένοι. Από ό,τι όμως βλέπω εγώ, μια παλιά κατάρρα, από κάτι πολύ κακό που κάνατε στο παρελθόν, τους κρατάει δέσμιους και λυπάμαι πολύ που σας το λέω, αλλά δεν πρόκειται να δείτε απογόνους. Βλέπω, όμως, ότι κάπου εδώ κοντά σας υπάρχει ένα άλλο παιδί, που δυστυχώς δεν γνωρίζετε την ύπαρξή του. Εγώ, πέρα από το ότι βλέπω ότι ζει, δεν μπορώ να σας βοηθήσω σε τίποτε άλλο και μάλιστα είναι ένα πολύ χαριτωμένο αγοράκι. Σας εύχομαι να μπορέσετε να το βρείτε, είναι η μόνη λύση για την οικογένειά σας!»

Αυτά τα τελευταία λόγια δεν έφευγαν από το μυαλό της και η σκέψη της άρχισε να δουλεύει προς αυτή την κατεύθυνση. Να βρει το παιδάκι της Αργυρώς, που πίστεψε πια ότι είναι παιδί του Παύλου, αλλά και εγγονός της.

«Πώς θα μπορέσω όμως να το βρω, αφού η Αργυρώ δεν ζει πια; Από πού να ξεκινήσω, Θεέ μου; Φοβάμαι ότι είναι ακατόρθωτο, μιας και έχω χάσει τελειώς την επαφή ακόμα και από τους δικούς της. Από πού να ξεκινήσω και ποια πόρτα να χτυπήσω;»

Ξαφνικά θυμήθηκε που της έλεγε όταν έβγαινε ότι κάνει παρέα με μια άλλη κοπέλα, αλλά στην κατάσταση που βρισκόταν δεν ήταν σε θέση να θυμηθεί σε ποιο σπίτι δούλευε. Πάσχιζε πολύ, ζόρισε το μυαλό της, αλλά τίποτε δεν μπόρεσε να καταφέρει. Σκέφτηκε προς το παρόν να μην πει τίποτε στον άντρα της, αλλά ούτε φυσικά και στον Παύλο, ο οποίος δεν νοιαζόταν και πολύ, μόνο η Εριέττα ήταν εκείνη που η γέννηση ενός παιδιού της είχε γίνει εφιάλτης, σε σημείο να μη βρίσκει ησυχία όχι μόνο στον ξύπνιο της, αλλά και στον ύπνο της. Έτσι απορροφημένη στις σκέψεις της τη βρήκε ο άντρας της, που όταν την είδε τρόμαξε και πήγε κοντά της.

«Τι έχεις, αισθάνεσαι καλά, τι έπαθες;»

Εκείνη μ' ένα νεύμα του χεριού της τον ησύχασε και του είπε:

«Μη φοβάσαι, είμαι καλά, αισθάνθηκα μόνο λίγη κόπωση και κάθισα να συνέλθω».

Πήγε κοντά της και την παρατηρούσε μ' επιμονή, γιατί δεν πίστεψε στα λόγια της.

«Κάτι άλλο συμβαίνει» σκέφτηκε, «ας την αφήσω να ησυχάσει και θα μου το πει μόνη της».

Πέρασε η υπόλοιπη μέρα και ήρθε η ώρα να πάνε για ύπνο, ο οποίος όμως, αντίθετα από τον άντρα της, που κοιμήθηκε αμέσως, δεν έλεγε να της σφαλίσει τα βλέφαρα. Πάλευε με τους εφιάλτες και τις Ερινύες, που προσπαθούσαν να την παρασύρουν μαζί τους στην άβυσσο. Όταν κάποια στιγμή κοιμήθηκε, πάλι δεν βρήκε ηρεμία, ήταν τόσο ταραγμένος και άσχημος ο ύπνος, που όταν ξύπνησε ήταν καλύτερα, σκέφτηκε, να μην είχε κλείσει καθόλου τα μάτια της. Πάνω σε όλη αυτή την αγωνία και ταραχή κάποιο φως άστραψε μέσα της και ένα όνομα ξέφυγε από τα χείλη της.

«Οικογένεια Πάντου!»

Ήταν το σπίτι που δούλευε η Ευανθία και από εκείνη τη στιγμή την κυριέυσε μια αγωνία, που της φάνηκε αιώνας μέχρις ότου φύγει ο άντρας της. Ούτε στιγμή δεν έχασε, ντύθηκε βιαστικά και στο λεπτό βρέθηκε στο δρόμο. Έφτασε σε λίγο στο σπίτι που ζητούσε, κοίταξε το κουδούνι και χωρίς κανένα δισταγμό το χτύπησε, για να της ανοίξει σε λίγο μια κοπέλα που τη ρώτησε τι ζητούσε.

«Με συγχωρείτε για την ενόχληση, θα ήθελα να δω την κυρία Πάντου».

Η κοπέλα έδειξε να ξαφνιάζεται.

«Εγώ είμαι η κυρία που ζητάτε, αλλά εσείς ποια είστε, δεν έχω την τιμή να σας γνωρίζω!»

Ακόμα πιο ξαφνιασμένη φάνηκε η Ερμιόνη, γιατί άλλη κυρία ζητούσε, την οποία όμως γνώριζε μόνο εξ όψεως.

«Δεν νομίζω να έκανα λάθος, εδώ καθόταν η κυρία Πάντου που γνώριζα εγώ, εσείς είστε πολύ νέα και δεν σας ξέρω».

«Προφανώς θα ζητάτε την πεθερά μου, η οποία δυστυχώς έχει πεθάνει».

Στο άκουσμα αυτών που της είπε η Ερμιόνη ταραχτηκε πολύ, ωστόσο συνέχισε:

«Λυπάμαι πολύ γι' αυτό που σας συνέβη, θα ήθελα όμως να σας ρωτήσω κάτι το οποίο για μένα είναι πολύ σοβαρό!»

«Ευχαρίστως να σας απαντήσω, αν γνωρίζω κάτι, αλλά μη στεκόμαστε στην πόρτα, ας περάσουμε μέσα να μιλήσουμε με την ησυχία μας».

Παραμέρισε να περάσει η επισκέπτρια και την οδήγησε στο σαλόνι και αφού κάθισαν, της είπε:

«Είμαι στη διάθεσή σας, ρωτήστε με ό,τι θέλετε!»

«Έχετε μία βοηθό, την Ευανθία, την οποία θα ήθελα να δω, είναι κάτι που την αφορά άμεσα».

«Μα η Ευανθία δεν εργάζεται πια εδώ, είναι μερικά χρόνια που έφυγε, γιατί παντρεύτηκε. Εμείς με τον σύζυγό μου από τότε που μένουμε εδώ πήραμε άλλη κοπέλα για το σπίτι. Την Ευανθία μόνο εξ ονόματος τη γνωρίζω. Είχε έρθει δύο ή τρεις φορές να δει την πεθερά μου, αλλά από εκεί και πέρα δεν ξέρω και πολλά, ούτε και ο άντρας μου νομίζω ότι θα μπορεί να σας βοηθήσει, λυπάμαι πολύ».

«Μήπως θυμάστε το επίθετό της ή την περιοχή που μένει;»

«Δυστυχώς όχι, αλλά θα μπορούσα να ρωτήσω τον άντρα μου».

«Θα με υποχρεώνατε, γιατί είναι μεγάλη ανάγκη και πρόκειται για καλό σκοπό».

«Μπορώ να σας δώσω το τηλέφωνο και κατά το απόγευμα πάρτε με, θα τον έχω ήδη ρωτήσει και εφόσον ξέρει κάτι, θα σας το πω».

«Σας ευχαριστώ πολύ, θα επικοινωνήσουμε το απόγευμα λοιπόν!»

Έφυγε αρκετά απογοητευμένη, χωρίς όμως να χάσει και όλες της τις ελπίδες. Έφτασε στο σπίτι προσπαθώντας να ηρεμήσει, για να μην αντιληφθεί κάτι ο άντρας της. Με δυσκολία και αρκετά αργά πέρασαν οι ώρες ώσπου να φτάσει το απογευματάκι και με αγωνία σήκωσε το ακουστικό και σχημάτισε τον αριθμό, για ν' ακούσει από την άλλη άκρη του σύρματος τη φωνή της κυρίας Πάντου.

«Είμαι η κυρία που ήρθα το πρωί, τι έχετε να μου πείτε;»

«Ρώτησα τον άντρα μου και μου είπε ότι το επίθετό της είναι Κοντού, μόνο που δεν γνωρίζει το επίθετο του άντρα της, ο οποίος ήταν ναυτικός και κατά πάσα πιθανότητα έφυγαν για την πατρίδα του. Άλλες λεπτομέρειες δεν γνωρίζει».

Απογοητευμένη η Ερμιόνη άργησε ν' απαντήσει, σε σημείο η κυρία Πάντου να ρωτήσει:

«Με ακούτε, κυρία Κοντονή;»

«Ναι, σας ακούω, θα ήθελα όμως και άλλη μία χάρη!»

«Πέστε μου, τι θέλετε;»

«Θα σας παρακαλούσα, αν τυχόν και επικοινωνήσει μαζί σας η κυρία Ευανθία, να κρατήσετε τη διεύθυνση και το τηλέφωνό της, αν είναι δυνατόν. Εγώ θα σας δώσω το δικό μου, για να μπορέσετε να με ενημερώσετε!»

«Μείνετε ήσυχη, αρκεί να γίνει αυτό που ελπίζετε, γιατί είναι πολλά χρόνια που δεν μιλήσαμε μαζί της».

«Όπως και να έχει το πράγμα, εγώ για μια ακόμα φορά σας θερμοπαρακαλώ να μην το αμελήσετε, θα κάνετε μία καλή πράξη!»

«Μην αμφιβάλλετε γι' αυτό, θα γίνει όπως επιθυμείτε».

Έκλεισαν το τηλέφωνο, αφού έγραψε το νούμερο της κυρίας Κοντονή. Απογοητευμένη και μ' ένα ασήκωτο βάρος στην καρδιά, έμεινε ασάλευτη, ώσπου άκουσε το κλειδί στην πόρτα και είδε τον άντρα της να μπαίνει. Την είδε ξανά στην ίδια κατάσταση όπως την προηγούμενη μέρα, την πλησίασε και γεμάτος ανησυχία τη ρώτησε:

«Σίγουρα δεν είσαι καλά, πες μου τι σου συμβαίνει;»

«Ναι, έχεις δίκιο, κάθισε εδώ κοντά μου και άκουσέ με προσεκτικά».

«Είμαι όλος αυτιά, Ερμιόνη μου!»

«Δεν σε ανησυχεί εσένα το γεγονός ότι έχουν περάσει δέκα χρόνια από το γάμο του Παύλου μας και ακόμα δεν είδαμε εγγονάκι; Η Εριέττα είναι πολύ στενοχωρημένη και σε όσους γιατρούς πήγε δεν της βρίσκουν κάτι παθολογικό, που να δικαιολογεί αυτή την καθυστέρηση».

«Και βέβαια με απασχολεί, άλλωστε και άλλες φορές το έχουμε συζητήσει, αλλά τι μπορούμε να κάνουμε, μόνο να περιμένουμε και να έχουμε υπομονή».

«Αυτό όμως εμένα με έκανε να σκεφτώ πολύ κάτι άλλο!»

«Ποιο ακριβώς είναι αυτό που πέρασε από το μυαλό σου;»

«Να, αν υπάρχει αυτό το παιδί που έλεγε η Αργυρώ ότι είναι του Παύλου μας, δεν νομίζεις ότι πρέπει να το ψάξουμε και να το πάρουμε;»

«Πολύ αργά δεν νομίζεις ότι το σκέφτηκες; Αυτό το αγόρι πρέπει τώρα να είναι δεκατεσσάρων χρονών και πώς είσαι σίγουρη ότι είναι του Παύλου, εσύ άλλα μου έλεγες τότε!»

Έτσι η Ερμιόνη αναγκάστηκε να του πει για το γράμμα που βρήκε κάτω από την πόρτα, αφού γεννήθηκε το παιδί.

Ο Μάριος έκπληκτος άκουγε όσα του έλεγε η γυναίκα του, την άφησε να ολοκληρώσει και είπε:

«Πολλά είναι αυτά που έκανες πίσω από την πλάτη μου, το ξέρω για το καλό του γιου μας, όχι όμως κι έτσι. Αν μου το είχες πει από τότε, θα μπορούσαμε πολύ εύκολα να το βρούμε, αλλά εσύ με γέμισες με πολλές αμφιβολίες, με έπεισες σχεδόν ότι το παιδί δεν ήταν του Παύλου. Τώρα όμως μετά από τόσα χρόνια δεν νομίζω ότι έχουμε πολλές πιθανότητες να το βρούμε, ξέχωρα τα προβλήματα που θα προκύψουν όχι μόνο από το παιδί, αλλά και από αυτούς που το μεγάλωσαν σαν δικό τους. Άδικος κόπος, φαίνεται ότι πληρώνουμε το τίμημα της πράξεώς μας και πολύ ακριβά μάλιστα!»

Εκείνη έδειξε να σκέφτεται για λίγο τα λόγια του άντρα της κι αυτός βρήκε την ευκαιρία να σηκωθεί και να τρυπώσει στο

γραφείο του, λες κι εκεί μέσα όλα τα αμαρτήματα ξεπλένονταν και χάνονταν ως διά μαγείας. Μαύρες σκέψεις ταλάνιζαν και τους δύο, χωρίς ο ένας να το δείχνει στον άλλον, συνέχιζαν όμως τη ζωή όπως πρώτα και ο καιρός περνούσε χωρίς αυτό που ποθούσαν, δηλαδή τη γέννηση ενός παιδιού, να γίνεται πραγματικότητα. Το μεγαλύτερο όμως μαρτύριο το ζούσε η Εριέττα, που στη γέννηση αυτού του παιδιού είχε εναποθέσει όλα της τα όνειρα.

Άρης - Άγγελος

Στο σπιτικό του Νίκου και της Μαρούλας είχε για τα καλά φωλιάσει η αγάπη και η ευτυχία, με τα δυο τους αγγελούδια να μεγαλώνουν και να τους χαρίζουν αμέτρητες χαρές, πότε με τις γλυκές τους λεξούλες και πότε με τα διάφορα κόλπα τους. Τους γέμιζαν με μεγάλη χαρά και άλλη έγνοια δεν είχαν στο μυαλό τους, παρά το πώς να τα μεγαλώσουν και να τα αναθρέψουν καλύτερα με όλες τις αρχές που είχαν πάρει και οι ίδιοι από τους δικούς τους γονείς. Ο μικρός Άγγελος, εκτός από αυτούς τους δύο, είχε και έναν καλό φύλακα, τον Άρη, που τον αγαπούσε και πάντα βρισκόταν δίπλα του να τον βοηθάει. Αισθανόταν τέτοια ευθύνη για αυτόν τον μικρό αδελφό, που μεγάλωσε πριν από την ηλικία του. Ήταν η ιδανική οικογένεια κι αυτό χωρίς καμία προσπάθεια, όλα τα καλά ανάβλυζαν μέσα από την αγάπη του ζευγαριού, για να μπουν στις αγνές και άδολες ψυχές των παιδιών.

Τα χρόνια περνούσαν, πρώτος πήγε στο σχολείο ο Άρης, για να ακολουθήσει μετά από λίγο και ο μικρός, πάντα κάτω από το άγρυπνο μάτι του μεγάλου. Όταν ο Άρης τελείωσε το γυμνάσιο, δήλωσε ότι δεν ήθελε να προχωρήσει σε σπουδές και επιθυμούσε ν' ασχοληθεί με τη δουλειά του πατέρα του. Οι γονείς του, όμως, τον υποχρέωσαν να τελειώσει την Ανωτάτη Εμπορική σχολή και ταυτόχρονα να πηγαίνει και στην επιχείρηση. Για τον Άγγελο όμως ήταν κάθετος, τον συμβούλεψε, σχεδόν τον έσπρωχνε να προετοι-

μάζεται για το πολυτεχνείο. Ήταν πια στην τελευταία τάξη και είχε συναινέσει και ο ίδιος, όχι γιατί τον πίεσαν, αλλά γιατί του άρεσε αυτός ο κλάδος και συγκεκριμένα η Αρχιτεκτονική.

Ήταν μεσημέρι και ο Νίκος με τον Άρη μόλις είχαν γυρίσει από το μαγαζί. Η Μαρούλα στην κουζίνα ετοίμαζε το μεσημεριανό τραπέζι και περίμεναν τον Άγγελο να γυρίσει από το σχολείο για να φάνε. Κάποια στιγμή άνοιξε η πόρτα και τον είδαν να προχωράει παραπαίοντας προς το μέρος τους, έχοντας μια όψη παράξενη και το πρόσωπό του ήταν κατακόκκινο. Κοίταζε πότε τον μπαμπά του και πότε τη μαμά του, χωρίς να βγάζει μιλιά. Λαχταρισμένη η Μαρούλα έτρεξε κοντά του.

«Τι έχεις, παιδάκι μου, δεν αισθάνεσαι καλά, έλα να καθίσεις!»

Εκείνος με μια απότομη κίνηση την απομάκρυνε από κοντά του και έστρεψε το βλέμμα στον Νίκο.

«Γιατί δεν μου το είπατε; Είναι αλήθεια ότι δεν είμαι παιδί σας, αλλά με άφησαν στην πόρτα σας;»

Στύλωσε πάνω τους δύο μάτια που τους κάρφωναν και περίμενε, μόνο που απόκριση δεν έπαιρνε. Είχαν μείνει σαν στήλες άλατος, καθώς όλο το αίμα είχε φύγει από πάνω τους και η φωνή δεν έλεγε να βγει από το στόμα τους. Πέρασε αρκετή ώρα με αυτή την αμηχανία, ώσπου κάποια στιγμή τον πλησίασε ο Άρης.

«Έλα να καθίσουμε εδώ και θα πάρεις όλες τις απαντήσεις που θέλεις!»

«Όχι, δεν θέλω, μόνο περιμένω ν' ακούσω τις δικαιολογίες τους!»

Χωρίς αντίσταση, όμως, άφησε τον Άρη να τον σύρει σ' έναν καναπέ, για να πέσει μονοκόμματος πάνω του. Σε λίγο, με μια φωνή που λες κι έβγαινε από κάπου βαθιά και όχι από στόμα ανθρώπου, ο Νίκος τον ρώτησε:

«Πες μου, αγόρι μου, τι ακριβώς σου είπαν και μετά θα μάθεις όλη την αλήθεια που θέλεις!»

«Ένας συμμαθητής μου που δεν με χωνεύει και πάντα μου μιλάει άσχημα, γιατί παίρνω καλύτερους βαθμούς από εκείνον, σήμερα με πλησίασε και μου είπε ότι δεν είστε οι πραγματικοί γονείς μου και πως με άφησαν έξω από την πόρτα σας μόλις γεννήθηκα.»

«Κι εσύ τι του απάντησες;»

«Τίποτε απολύτως, του έδωσα μόνο ένα γερό χαστούκι και έφυγα τρέχοντας, για να έρθω στο σπίτι να σας ρωτήσω αν είναι αλήθεια ή όλο αυτό το έκανε για να με πικάρει».

«Τώρα που μεγάλωσες πια νομίζω ότι ήρθε η ώρα να μάθεις όλη την αλήθεια!»

«Και γιατί δεν μου το είπατε νωρίτερα, αλλά με αφήσατε να το πληροφορηθώ από έναν ξένο και άσχετο άνθρωπο;»

«Έχεις δίκιο και σου ζητάμε χίλια συγγνώμη, αλλά πιστεύαμε ότι θα ήταν καλύτερα να το μάθεις κάπως μεγαλύτερος, που βάζοντας μπροστά τη λογική θα σε πονούσε λιγότερο».

«Λάθος, αυτά τα πράγματα, σε όποια ηλικία κι αν είσαι, σε πονάνε το ίδιο και σε τσακίζουν!»

«Άκουσε, λοιπόν, όλη την ιστορία από την αρχή».

Για πολλή ώρα μιλούσε ο Νίκος και όλοι τον κοιτούσαν στα μάτια, μα πιο πολύ ο Άγγελος, που δεν ήθελε να χάσει λέξη απ' όσα έλεγε. Του είπε και του περιέγραψε τα γεγονότα όπως ακριβώς είχαν γίνει, χωρίς να του κρύψει ούτε για το σημείωμα που βρήκαν μέσα στην κουβερτούλα του.

«Πού είναι αυτό το χαρτί, το έχετε;»

«Και βέβαια το έχουμε, το κράτησα μαζί με την κουβερτούλα που ήσουν τυλιγμένος» απάντησε η Μαρούλα, που όλη αυτή την ώρα παρακολουθούσε με την ψυχή στο στόμα τον άντρα της.

«Πού το έχεις, θέλω να το δω!»

Εκείνη με πόδια που έτρεμαν κατευθύνθηκε προς την κρεβατοκάμαρά τους, άνοιξε το κάτω συρτάρι του κομού και έβγαλε από μέσα ένα δεματάκι τυλιγμένο σε λευκό πανί. Γύρισε πίσω, το έβαλε πάνω στο τραπέζι και με χέρια που έτρεμαν το άνοιξε. Ξεδίπλωσε την κουβερτούλα, πήρε στα χέρια της το κιτρινωμένο χαρτί και το έτεινε στον Άγγελο, αλλά πριν προλάβει να το πιάσει, το πήρε ο Άρης και του είπε:

«Θα σ' το διαβάσω εγώ πρώτα και μετά είναι δικό σου, μόνο σε παρακαλώ πολύ να ηρεμήσεις!»

Τον πλησίασε, κάθισε κοντά, ακούμπησε το ένα χέρι στην πλάτη του αδελφού του και άρχισε αργά και καθαρά να του διαβάζει το γνωστό σημείωμα που είχαν βάλει μέσα στην κουβερτούλα του η Αργυρώ με

την Ευανθία. Όση ώρα ο Άρης διάβαζε, ο μικρός είχε κρεμαστεί από τα χείλη του και ανάσα δεν έπαιρνε. Όταν τελείωσε, έμεινε να κοιτάζει εκείνο το άψυχο χαρτί, λες και μπορούσε να του πει όλη την αλήθεια, όλα όσα θα ήθελε να μάθει και να ρωτήσει. Όλοι είχαν στραμμένα τα μάτια τους πάνω του, για να δουν την αντίδραση και να μαντέψουν τι ακριβώς γινόταν εκείνη τη στιγμή μέσα σε αυτή την εφηβική ψυχή. Καθώς εκείνος δεν μιλούσε, ο Άρης άπλωσε το χέρι και έπιασε το δικό του χωρίς να λέει λέξη, μόνο το έσφιγγε, θέλοντας εκείνη τη στιγμή να του μεταδώσει όλη την αγάπη που αισθανόταν γι' αυτόν όχι μόνο ο ίδιος, αλλά και οι άλλοι δύο, που άφωνοι και χωρίς ανάσα τον παρακολουθούσαν. Τη σιωπή έσπασε η Μαρούλα.

«Θα σ' το λέγαμε, αγόρι μου, μόνο που θέλαμε να είσαι πιο μεγάλος για να σκεφτείς πιο ψύχραιμα και με την αγάπη μας να το ξεπεράσεις πιο γρήγορα. Εμείς σε αγαπήσαμε πολύ από την πρώτη στιγμή που μας χαμογέλασες και σχεδόν είχαμε ξεχάσει αυτή τη σκηνή της πόρτας. Τι σημασία έχει ποιος σε γέννησε, η οικογένειά σου είμαστε εμείς που σε λατρεύουμε και γι' αυτό δεν νομίζω να έχεις καμία αμφιβολία. Μπορεί να μην πέρασα τους πόνους της γέννας, αλλά σε αγάπησα και σε αγαπώ σαν να σε γέννησα εγώ η ίδια».

Αμέσως ο Νίκος πρόσθεσε:

«Ξέχασέ τα όλα αυτά, παιδί μου, πες ότι δεν τα άκουσες και συνέχισε τη ζωή αυτή που έχεις όλη μπροστά σου. Εμείς σε αγαπήσαμε από την πρώτη στιγμή που σε αντικρίσαμε τυλιγμένο μέσα στην κουβερτούλα και πιστέψαμε ότι ο Θεός από κει ψηλά μας έστειλε έναν άγγελο, έτσι σου δώσαμε και αυτό το όνομα. Σου ζητάμε συγγνώμη που δεν σου το είπαμε γρηγορότερα και δεν μπορέσαμε να προβλέψουμε το σημερινό συμβάν, αλλά ποτέ μην αμφισβητήσεις ότι σε αγαπήσαμε πολύ και θα σε αγαπάμε για πάντα».

Ένα τρέμουλο στο κάτω χέιλος του έδειχνε τη φουρτούνα που είχε ξεσπάσει μέσα στην ψυχούλα του. Τους κοίταξε όλους έναν-έναν και μετά είπε:

«Μου λέτε ότι δεν ξέρετε ποιοι είναι οι γονείς μου. Δεν ενδιαφέρθηκε κανείς όλα αυτά τα χρόνια, δεν σας πλησίασε κάποιος ή κάποια να ρωτήσουν για μένα;»

«Όχι, αγόρι μου, κανείς απολύτως, κι αυτό έκανε και σ' εμάς εντύπωση. Αυτή είναι όλη η αλήθεια, θέλω να μας πιστέψεις, δεν σου λέμε ψέματα».

Χωρίς άλλη κουβέντα σηκώθηκε, πήγε στο δωμάτιό του και κλείδωσε από μέσα. Μετά από λίγες ώρες άνοιξε την πόρτα και τους είδε όλους εκεί μαζεμένους να τον κοιτάζουν με αγωνία. Πέρασε από μπροστά τους, είπε ότι θέλει να περπατήσει λιγάκι και βγήκε χωρίς άλλη κουβέντα. Μετά από λίγα δευτερόλεπτα ο Άρης πετάχτηκε σαν ελατήριο όρθιος, άνοιξε την πόρτα και τον ακολούθησε. Στην αρχή τον παρακολουθούσε από μακριά και τον έβλεπε να παραπαίει, αλλά παρ' όλα αυτά προχωρούσε και περπατούσε γύρω από τους ίδιους δρόμους. Αυτό συνεχίστηκε για περίπου μία ώρα, όταν κάποια στιγμή τον είδε να κάθεται σ' ένα πεζούλι κοντά στην πλατεία Κουμουνδούρου. Κάλυψε τα μάτια με τα χέρια του, έσκυψε το κεφάλι στα γόνατα και έμεινε εκεί ακίνητος. Βρήκε την ευκαιρία που δεν τον έβλεπε και πλησίασε πιο πολύ, τόσο όσο να μπορεί να τον παρατηρεί πιο καλά. Όταν πέρασε αρκετή ώρα και τον είδε να μένει στην ίδια θέση, ανησύχησε, πλησίασε διστακτικά και κάθισε κοντά του αμίλητος, χωρίς εκείνος να τον αντιληφθεί. Η ώρα περνούσε και τον έβλεπε που δεν είχε καμία επαφή με το περιβάλλον, ήταν βυθισμένος στις δικές του σκέψεις και απόμακρος από όλα.

«Ας μπορούσα να ήξερα τι ακριβώς σκέφτεται!»

Περίμενε λίγο ακόμα και μετά, μη αντέχοντας άλλο αυτή την αναμονή, αλλά και τον πόνο που καταλάβαινε ότι έχει, άπλωσε το χέρι, τον αγκάλιασε και τον τράβηξε κοντά του.

«Μη μου στενοχωριέσαι, εγώ είμαι εδώ για σένα, ο μεγαλύτερος αδελφός σου, μαζί θα τα μοιραστούμε όλα, σ' αγαπάω και δεν μπορώ να σε βλέπω έτσι. Στηρίξου πάνω μου και η ανηφόρα θα είναι πιο εύκολη. Σ' αγαπάμε όλοι τόσο πολύ και δεν πρέπει ούτε στιγμή ν' αμφιβάλεις γι' αυτό. Το ότι δεν σου το είπαν δεν σημαίνει ότι δεν είσαι δικός μας, εμείς το είχαμε ξεχάσει τελείως και αυτό θα πρέπει να κάνεις κι εσύ. Συνέχισε τη ζωή σου, η οποία προμηνύεται πολύ καλή, κι εγώ σου ορκίζομαι ότι θα είμαι πάντα δίπλα σου σε ό,τι και αν με χρειαστείς».

Τον έσφιξε πάνω του και ταυτόχρονα τον τράβηξε να σηκωθεί. Εκείνος σαν ένα πειθήνιο ζώακι υπάκουσε και κρατημένα από το χέρι τα δύο αδέρφια πήραν το δρόμο για το σπίτι. Στο αντίκρισμά τους οι γονείς πετάχτηκαν όρθιοι και κάρφωσαν πάνω τους τα μάτια, χωρίς να βγάλουν μιλιά. Μ' ένα νεύμα του Άρη έμειναν στις θέσεις τους και αυτός οδήγησε τον Άγγελο στο δωμάτιό του, αφού είπε:

«Φτιάξε μας από μία πορτοκαλάδα, σε παρακαλώ πολύ, μαμά».

Εκείνη σαν τρελή έτρεξε στην κουζίνα και άρχισε να στύβει τα πορτοκάλια με χέρια που δεν έλεγαν να την υπακούσουν. Στη στιγμή έτρεξε και ο Νίκος κοντά της, την αγκάλιασε και της είπε:

«Μη φοβάσαι, την πρώτη μεγάλη μπόρα την ξεπέρασε, ευτυχώς που έχει κοντά του τον Άρη. Νιώθω τόσο ένοχος, έχει δικιο να μας κατηγορεί, αλλά πώς μπορούσαμε να του το πούμε, είναι τόσο μικρός ακόμα!»

«Μην κατηγορείς τον εαυτό σου, περιμέναμε να ξεφύγει λίγο από τα παιδικά του, δεν βλέπεις, είναι ακόμα ένα μικρό χαϊδεμένο παιδί κι αυτό από τα πολλά δικά μας χάδια. Τώρα θα μεγαλώσει απότομα και ας ευχηθούμε ότι αυτό θα είναι για το καλό του».

Πάνω στην ώρα ήρθε ο Άρης να πάρει τις πορτοκαλάδες και τους είπε:

«Μη στενοχωριέστε, θα του περάσει γρήγορα, ήταν το πρώτο μεγάλο σοκ, έπεσε στα βαθιά και παγωμένα νερά, σε λίγες ημέρες θα έχει συνέλθει!»

Αμέσως μετά έφυγε για την κρεβατοκάμαρα του Άγγελου κρατώντας τις πορτοκαλάδες. Τον βρήκε ακίνητο, ξαπλωμένο στο κρεβάτι και του είπε:

«Σήκω, τεμπέλη, να πιεις την πορτοκαλάδα, που την έφτιαξε η μαμά μας με τα ίδια της τα χέρια και αφού ηρεμήσουμε, θα πάμε να φάμε, γιατί πεθαίνω της πείνας».

«Δεν πεινάω, αν όμως θέλεις, πήγαινε εσύ να φας!»

«Γιατί, έχω φάει ποτέ χωρίς εσένα και τους γονείς μας και θα φάω και τώρα; Άντε πίνε και δεν σηκώνω αντιρρήσεις, είμαι ο μεγαλύτερος και πρέπει να με υπακούς!»

«Είσαι και ο καλύτερος αδελφός, σου ομολογώ ότι αισθάνομαι ευτυχής που σε έχω. Όταν σκέφτομαι ότι θα μπορούσα να είχα πέσει σε κάποιο άλλο σπίτι που να μη με αγαπούσαν, κοντεύω να τρελαθώ. Φαίνεται πως ήξεραν πού με άφηναν, ήταν σίγουροι ότι θα μεγαλώσω καλά μαζί σας. Ας είναι, έκαναν και κάτι καλό, για να συγχωρεθούν οι αμαρτίες τους».

«Μη μιλάς έτσι, δεν μπορείς να ξέρεις τι ήταν αυτό που ανάγκασε αυτή τη γυναίκα που σε γέννησε να σε αποχωριστεί. Θα πρέπει να μην είχε άλλη λύση και να ήταν πολύ απελπισμένη, συγχώρησέ την, πού ξέρεις, μπορεί να τη χρειάζεται αυτή τη συγγνώμη όπου κι αν βρίσκεται!»

«Τι να συγχωρήσω και ποιον, αφού δεν τους ξέρω. Άσ' το, αυτό θα είναι για μένα ένα καρφί αναμμένο στην καρδιά και το μυαλό. Μίλησα άσχημα στους γονείς μας, χωρίς να φταίνε σε τίποτα, εκείνη τη στιγμή δεν ήμουν εγώ, αλλά κάποιος άλλος, που μ' έσπρωχνε να κάνω κακό σε όποιον έβλεπα μπροστά μου».

Μίλησαν για πολύ ακόμα και όταν τον είδε να γίνεται πάλι ο Άγγελος που ήξερε, του πρότεινε να πάνε να φάνε.

«Όχι, δεν έχω όρεξη για φαγητό, πήγαινε εσύ και άφησέ με μόνο, να συνέλθω, να σκεφτώ και να τα βρω με τον εαυτό μου. Πήγαινε κοντά στους γονείς μας και πες τους ότι τους συγχωρώ και πως δεν λιγόστεψε η αγάπη που τους έχω, αύριο το πρωί θα τα πούμε!»

«Καλά, όπως θέλεις, θα έρθω αργότερα να δω τι κάνεις και μήπως θέλεις κάτι».

Τον φίλησε όπως πάντα και βγήκε από το δωμάτιο κρατώντας τα δύο ποτήρια. Μόλις τον είδαν να μπαίνει, έτρεξαν κοντά του η Μαρούλα με τον Νίκο και περίμεναν με αγωνία να τους μιλήσει.

«Ηρέμησε αρκετά, αλλά δεν θέλει να φάει και προτιμάει να μείνει για λίγο μόνος. Μου είπε να σας πω ότι σας αγαπάει και σας ζητάει συγγνώμη για την άσχημη και απότομη συμπεριφορά του και αύριο το πρωί θα τα πούμε πιο καλά».

Ήρθε κάπως η καρδιά τους στον τόπο και όλοι μαζί κάθισαν στο τραπέζι χωρίς να κάνουν θόρυβο, κλεισμένος ο καθένας στις δικές του σκέψεις. Η Μαρούλα έζησε από την αρχή όλη τη σκηνή από

την ώρα που χτύπησε το κουδούνι της εξώπορτας και την άνοιξε, για ν' αντικρίσει το μπογαλάκι που βρισκόταν στο πρώτο σκαλοπάτι. Σ' αυτή την εικόνα δεν άντεξε και έβαλε τα κλάματα, για να ξαφνιάσει και τους δύο, οι οποίοι πήγαν κοντά της ανήσυχοι.

«Τι έπαθες, μαμά, δεν είπαμε ότι όλα πήγαν καλά; Άλλωστε αυτό κάποτε θα γινόταν, μόνο που ήρθε από εκεί που δεν το περιμέναμε. Αύριο ξημερώνει μια καινούργια μέρα για όλους μας, τώρα μόνο αγάπη θέλει και όλα θα πάρουν το δρόμο τους».

«Μήπως του τη στερήσαμε ποτέ, πολλές φορές μάλιστα πολλά κάναμε ίσως και εις βάρος σου και όλα αυτά γιατί υπήρχε αυτό το μυστικό. Αλλά το ότι τον αγαπήσαμε από την πρώτη στιγμή και οι τρεις μας δεν νομίζω ότι μπορεί να το αμφισβητήσει!»

«Μην έχεις τέτοιο φόβο, μας αγαπάει πραγματικά, αλλά αυτό που έγινε του ήρθε τόσο ξαφνικό, που τον έκανε ν' αντιδράσει έτσι, όχι βέβαια και πολύ άσχημα, εγώ περίμενα πιο άγριο το ξέσπασμα και την αντίδρασή του».

Κάθισαν ήσυχοι και αμίλητοι, ώσπου η νύχτα προχώρησε αρκετά, όταν κάποια στιγμή ο Άρης διέκοψε τη σιωπή και τους απέσπασε από τους συλλογισμούς τους.

«Μαμά, ετοίμασε να φάμε και ταυτόχρονα ζέστανε ένα ποτήρι γάλα να του το πάω».

Αμέσως σηκώθηκε και μπήκε στην κουζίνα, για να βγει από εκεί κρατώντας ένα δίσκο με το γάλα και λίγα παξιμάδια. Ο Άρης τα πήρε και κατευθύνθηκε προς το δωμάτιο του μικρού, άνοιξε αθόρυβα και μπήκε, όπου τον βρήκε μ' ένα βλέμμα απλανές και ούτε καν κοίταξε ποιος μπήκε.

«Σήκω να πιεις ένα γάλα, γιατί δεν μπορείς να περάσεις όλη τη νύχτα, χωρίς να έχεις βάλει κάτι στο στόμα σου».

«Δεν θέλω τίποτε, δεν πεινάω!»

«Τι μας λες, ποιος σε ρώτησε, εγώ διατάζω τώρα, είμαι ο μεγαλύτερος».

Με χίλια ζόρια και παρακάλια ήπιε το γάλα μ' ένα παξιμάδι, για να ξαπλώσει αμέσως ξανά.

«Κάνε τώρα λίγο πιο πέρα να ξαπλώσω κι εγώ».

«Τι, εδώ θα κοιμηθείς;»

«Τι νόμισες, ότι θα με ξεφορτωθείς έτσι εύκολα, πάει ο καιρός που σου έκανα όλα τα χατίρια, τώρα εγώ είμαι ο αρχηγός και δεν σηκώνω κουβέντα!»

Αυτό ήταν, ο μικρός γέλασε και έκανε τόπο να ξαπλώσει και ο Άρης. Σιγά-σιγά η γλώσσα του λύθηκε, έβγαλε από μέσα του πολλά, συζήτησαν για ώρες και εκεί τον πήρε ο ύπνος. Τον σκέπασε, έσβησε το φως και βγήκε πατώντας στα νύχια. Βρήκε τους γονείς του να κάθονται ο ένας δίπλα στον άλλον και βλέποντάς τον πετάχτηκαν όρθιοι περιμένοντας να μιλήσει.

«Κοιμήθηκε, νομίζω ότι όλα θα πάνε καλά, έβγαλε αρκετά από μέσα του και ηρέμησε. Αύριο ξημερώνει μια άλλη μέρα και ας ελπίσουμε ότι όλα θα τα δει από την καλή τους πλευρά. Με το δίκιο του, δεν ήταν και ελαφρύ το αστροπελέκι που τον χτύπησε και του διέλυσε όλη του τη ζωή μέσα σε λίγα λεπτά. Θα του πάρει χρόνο να συνέλθει και να βρει τον παλιό του ρυθμό, εμείς θα είμαστε δίπλα του φύλακες άγγελοι και ο Θεός βοηθός».

Ανακουφισμένοι κάπως οι δυο τους προχώρησαν προς το δωμάτιό του, μισάνοιξαν την πόρτα, τον παρακολούθησαν για ώρα, μετά την τράβηξαν απαλά χωρίς να την κλείσουν και πιασμένοι από το χέρι προχώρησαν στη δική τους κρεβατοκάμαρα.

«Πηγαίνετε να ξεκουραστείτε, θα μείνω εγώ εδώ, μετά απ' όσα περάσατε σήμερα ηρεμήστε πια και όλα θα πάνε κατ' ευχήν».

Εκείνος κάθισε σε μια πολυθρόνα, πήρε μία εφημερίδα και κατά διαστήματα έριχνε και μια ματιά στον Άγγελο, που κοιμόταν ήρεμα, λες και δεν είχε περάσει όλη αυτή τη φουρτούνα που του ανέτρεψε όλη την προηγούμενη ζωή του. Εκεί στην πολυθρόνα τον πήρε για τα καλά ο ύπνος, ώσπου σηκώθηκε η Μαρούλα, η οποία δεν μπόρεσε να κλείσει μάτι όλη τη νύχτα. Βλέποντάς τον τρόμαξε και αμέσως κατευθύνθηκε προς το δωμάτιο του μικρού. Τον είδε να κοιμάται, πήρε από το τραπεζάκι το δίσκο με τα ποτήρια και πήγε για την κουζίνα. Μπήκε η μέρα για τα καλά, όταν άκουσε το κλειδί στην πόρτα και έτρεξε προς τα εκεί, για να πει στην Αλεξάνδρα, τη γυναίκα που τη βοηθούσε στις δουλειές του σπιτιού, να κάνει ησυχία και ταυτόχρονα την τράβηξε στην κουζίνα, κλείνοντας πίσω τους την πόρτα. Εκείνη, μόλις την είδε, κατάλαβε ότι κάτι σοβαρό είχε συμβεί και με αγωνία μεγάλη τη ρώτησε:

«Τι συμβαίνει, ποιος είναι άρρωστος;»

«Κανένας, Αλεξάνδρα μου, αλλά αυτό που φοβόμασταν έγινε».

«Τι θέλεις να πεις, με κάνεις και ανησυχώ!»

«Αυτό που κατάλαβες. Κάποιος κακοήθης συμμαθητής τού το είπε ψυχρά και ανελέητα».

«Ωχ, το παιδάκι μου, και τώρα πού είναι, πώς το πήρε;»

«Μη ρωτάς, είδαμε και πάθαμε να τον ηρεμήσουμε και πιο πολύ ο Άρης μας βοήθησε, εσύ άλλωστε ξέρεις πόσο τον αγαπάει τον Άγγελο».

«Θεέ μου, το πουλάκι μου, πόσο θα πόνεσε! Αλλά μη φοβάσαι, κυρά μου, θα δει την αλήθεια και το πόσο τον αγαπάτε και θα γιατρευτεί γρήγορα».

«Ας το ελπίσουμε, Αλεξάνδρα μου, μόνο που τώρα θέλει μεγάλη προσοχή στο τι θα λέμε και πώς θα φερόμαστε. Πρέπει γρήγορα να ξαναβρεί την ισορροπία του, να βρει τον εαυτό του».

Η Αλεξάνδρα ήταν η γυναίκα του σπιτιού, αυτή που δίπλα στη Μαρούλα είχε αναλάβει τη φροντίδα τους και με τον καιρό έγινε ο άνθρωπός τους, χωρίς να την ξεχωρίσουν από τους άλλους συγγενείς και φίλους. Μαζί με τις δουλειές του σπιτιού μεγάλωνε και τα δύο αγόρια, που τ' αγαπούσε το ίδιο με τα δικά της. Σαν δεύτερη μάνα την έβλεπαν αυτά και πολλές φορές αυτή ήταν ο υποστηρικτής τους στις τρέλες που κάνανε. Μικρό κορίτσι μπήκε στο σπίτι τους, όταν πια ο πατέρας της δεν μπορούσε να δουλέψει, μετά από ένα ατύχημα που του στέρησε και τα δυο του πόδια. Πέντε παιδιά είχαν οι γονείς της, όταν όμως είδαν ότι δεν μπορούσαν να τα βγάλουν πέρα, έριξαν στο μεροκάματο την Αλεξάνδρα, για να επιβιώσουν οι υπόλοιποι. Δεκαεφτάχρονο κοριτσάκι ήταν όταν πρωτοπαρουσιάστηκε μπροστά στη Μαρούλα με τη χοντρή κοτίδα στο πλάι και το βλέμμα χαμηλωμένο. Την κοίταζε η οικοδέσποινα και η ψυχή της ράγιζε, γιατί γνώριζε όλη την ιστορία της οικογένειας και αμέσως όχι μόνο την πήρε, αλλά και την αγάπησε.

«Εκεί που έχω ένα παιδί, θα βάλω και αυτή σαν δεύτερο» σκέφτηκε.

Είχε καλή ψυχή η Μαρούλα και πάντα βοηθούσε όποιον έβλεπε να έχει ανάγκη με κάθε τρόπο. Έτσι η Αλεξάνδρα έγινε από την άλλη κιόλας μέρα μέλος της οικογένειας. Για να μην την ξεκόψει από το σπίτι της, την άφηνε τα βράδια να πηγαίνει στην οικογένειά της και το πρωί κατέφθανε γεμάτη δύναμη, να δουλέψει δίπλα στη δεύτερη μάνα της και τον κατά πολύ μικρότερό της αδελφό. Έτσι τους ένιωθε και ποτέ δεν αισθάνθηκε σαν υπηρέτρια. Ένα πρωί που κατέφθασε στο σπίτι χαρούμενη και ορεξάτη για δουλειά είδε τη Μαρούλα να είναι σκυμμένη πάνω από την παλιά κούνια του Άρη και να χαζεύει ένα μωρό. Ξαφνιασμένη και περιεργη, την πλησίασε και έμεινε μετέωρη, βλέποντας ένα βρέφος να την κοιτάζει με τα ολόγλυκα ματάκια του κι ένα γλυκό χαμόγελο στα χειλάκια του.

«Τι είναι αυτό, κυρία Μαρούλα, πού το βρήκες;»

«Πολύ ωραία το είπες, Αλεξάνδρα μου, το βρήκα έξω από την πόρτα του σπιτιού μας, ποιος ξέρει ποιος καλός άγγελος μας το έστειλε. Κοίταξε πόσο όμορφο αγοράκι είναι!»

«Τι είπες, κυρία, χαρίζουν παιδιά σήμερα, τι είναι αυτά που μου λες;»

«Κι όμως έτσι είναι, γιατί ξέρανε τον καημό μου για ένα δεύτερο παιδί. Ο Άρης μας πάτησε τα τέσσερα και άλλο δεν ερχόταν, παρά τη μεγάλη μας επιθυμία ν' αποκτήσουμε άλλο ένα και να γεμίσει αυτό το σπίτι από πολλές παιδικές φωνές. Πιστεύω ότι αυτό το αθώο πλασματάκι ήρθε για να μεγαλώσει την ευτυχία μας. Από τον ουρανό ήρθε, γι' αυτό και θα τον ονομάσουμε Άγγελο».

Στη συνέχεια της περιέγραψε όλο το σκηνικό, από την ώρα που χτύπησε το κουδούνι της πόρτας μέχρι τη στιγμή που το τάισε, το άλλαξε και το κοίμισε.

«Και τώρα, όπως βλέπεις, οι δουλειές μας αυξήθηκαν, αλλά, μη στενοχωριέσαι, θα τα καταφέρουμε».

«Τι είναι αυτά που λες, κυρία Μαρούλα μου, αυτά δεν είναι δουλειές, αλλά χαρές, μαζί θα τα μεγαλώσουμε, σαν πριγκιπόπουλα θα τα έχουμε».

«Να είσαι καλά, κορίτσι μου, γιατί κατά κάποιον τρόπο κι εσύ δικό μου παιδί είσαι και έτσι νιώθω, μόνο θέλω μια χάρη από σένα!»

«Ό,τι θέλεις, κυρία Μαρούλα, άλλωστε ξέρετε πόσο σας αγαπάω κι εγώ».

«Εκεί που πας για ψώνια ή οπουδήποτε άλλου για δουλειές, θέλω ν' ακούς τι λένε οι γνωστοί και οι γείτονες, μήπως μάθουμε ποιος μπορεί να είναι αυτός που μας άφησε το παιδί. Όποιος και να είναι, πρέπει να ήξερε τον πόνο μου, μα πιο πολύ σε ποια χέρια το άφηνε. Καλά θα ήταν να ξέρουμε τους γονείς του παιδιού, τι τους ανάγκασε και πιο πολύ τη μάνα, για να το δώσουν. Θα μπορούσαν να το αφήσουν στη βρεφοδόχο, όμως αυτοί διάλεξαν το καλύτερο για το παιδί τους».

«Σας υπόσχομαι ότι από σήμερα θα έχω τα μάτια και τ' αυτιά μου δεκατέσσερα, δεν μπορεί, κάποιος θα με πλησιάσει για να μάθει!»

Σήκωσε η Αλεξάνδρα το μωρό στην αγκαλιά της και άρχισε να του μιλάει, όταν κάποια στιγμή είδε τον μικρό Άρη να βγαίνει από την κρεβατοκάμαρά του και με τα χεράκια του να τρίβει τα ματάκια του και να την παρατηρεί με μεγάλη περιέργεια.

«Έλα, πασά μου, να δεις τον αδελφούλη σου, κοίταξε πόσο μικρούλης είναι, εσύ πρέπει να τον αγαπάς και να τον φροντίζεις σαν μεγάλος που είσαι».

Ο τετράχρονος πλησίασε και κοίταζε με περιέργεια το μωρό, ώσπου κάποια στιγμή άπλωσε το χεράκι του και έπιασε προσεκτικά τα κρινένια δαχτυλάκια του μωρού.

«Να, αγάπη μου, ο αδελφούλης σου, είναι μικρός ακόμα, αλλά δεν θ' αργήσει να μεγαλώσει και να παίζετε μαζί. Τώρα, όμως, θα τον βάλουμε να κοιμηθεί κι εσύ θα κάνεις ησυχία. Όταν ξυπνήσει, θα σου τον βάλω στην αγκαλιά σου για να τον παίξεις!»

Τον ακούμπησε στην κούνια του και άρχισαν να τον κουνάνε και οι δύο μέχρις ότου κοιμήθηκε σαν αγγελούδι και για αρκετή ώρα ο Άρης τον παρατηρούσε με περιέργεια. Από τη στιγμή εκείνη, χωρίς να μπορεί να καταλάβει πολλά πράγματα, ήταν σαν να έδινε την υπόσχεση να τον αγαπάει και να τον φροντίζει σε όλη του τη ζωή. Έγινε ο φύλακας άγγελός του και όταν τον άκουγε να κλαίει, έτρεχε σαν τρελός στη μαμά του και της φώναζε:

«Έλα, το μωρό πεινάει, φέρε το γάλα να του δώσουμε».

Ένωθε υπεύθυνος για αυτό το μικρό αγγελούδι, λες και ήταν μεγάλος. Από την πρώτη ημέρα ο Άγγελος απέκτησε έναν αδελφό, αλλά και έναν κηδεμόνα για όλη του τη ζωή, ο δε Άρης μεγάλωσε πριν την ηλικία του με αυτή την υπευθυνότητα που άθελά του αισθανόταν. Πέρα από τους άλλους είχε και την Αλεξάνδρα και ό,τι ήθελε πιο πολύ σ' αυτήν απευθυνόταν παρά στους γονείς του. Είχε αναπτυχθεί μια τέτοια αμοιβαία αγάπη και κατανόηση που δεν ελαττώθηκε, ούτε όταν η Αλεξάνδρα παντρεύτηκε, χωρίς να πάψει να δουλεύει κοντά τους, ούτε όταν ο Άρης μεγάλωσε και έγινε άντρας. Γι' αυτόν ήταν η δεύτερη μαμά του, αλλά και φίλη ταυτόχρονα. Όταν η Αλεξάνδρα έφτασε σε ηλικία γάμου, ο Νίκος και η Μαρούλα φρόντισαν να την παντρέψουν. Της έδωσαν ένα νέο και καλό παιδί που τον είχαν στο μαγαζί σαν εργατή. Μετά το γάμο την είχαν πάλι κοντά τους, γιατί τους νοίκιασαν ένα μικρό σπιτάκι εκεί κοντά στο δικό τους. Σε λίγο καιρό τους βοήθησαν να το αγοράσουν και επειδή τα χέρια του Αλέκου, του άντρα της Αλεξάνδρας, έπιαναν από όλα, το μεγάλωσε και το ανακαίνισε. Ακόμα και όταν η Αλεξάνδρα είχε πλέον τρία παιδιά, δεν έπαψε να εργάζεται κοντά τους και να είναι άβγαλτη από το σπίτι τους, κυρίως όταν τα παιδιά έχασαν και τους δύο γονείς τους.

Όταν την άλλη μέρα άνοιξε τα μάτια ο Άγγελος και άρχισε να συνέρχεται, θυμήθηκε τα γεγονότα της προηγούμενης ημέρας και μια κρυάδα πέρασε όλο του το κορμί. Έμεινε ακίνητος με μάτια κλειστά και ξανάζησε ένα προς ένα τα γεγονότα της. Σήμερα, όμως, με το φως του ήλιου άρχισε να τα βλέπει όχι τόσο σκοτεινά όπως χθες, μετά από τον απρόσμενο εκείνο κεραυνό που τον χτύπησε και τον έκανε να χάσει το φως του, αλλά και τον κόσμο γύρω του. Ένα «γιατί» βγήκε από τα χείλη του, χωρίς αυτή τη φορά να πονάει όπως χθες.

«Από ποιον θα πρέπει να ζητήσω ευθύνες, αλήθεια; Όχι, βέβαια, από αυτούς που με μεγάλωσαν με τόση φροντίδα και αγάπη. Ας ήξερα μόνο ποιοι είναι οι πραγματικοί μου γονείς και κυρίως τι ήταν αυτό που τους ανάγκασε να με δώσουν. Άραγε θα το μάθω ποτέ;»

Έδωσε μια στην κουβέρτα, πετάχτηκε όρθιος και πλησίασε το παράθυρο. Ο ήλιος έλαμπε και η μέρα άρχιζε ηλιόλουστη, πράγμα

που τον έκανε να αισθανθεί καλύτερα, πήρε μια βαθιά ανάσα και άρχισε να ντύνεται. Πάνω στην ώρα να σου και ο Άρης.

«Εύπνησες, υπναρά; Έλα να πάρουμε το πρωινό μας, η μαμά με την Αλεξάνδρα μας περιμένουν, κοιμήθηκες καλά;»

«Ναι, καλά, όμως δεν πεινάω και δεν έχω διάθεση για κουβέντα».

«Και ποιος σε ζόρισε να μιλήσεις, να φας σου είπα και αντίρρηση δεν σηκώνω, για χάρη σου δεν πήγα σήμερα στο μαγαζί».

Χωρίς δεύτερη κουβέντα τον πήρε από το χέρι και έτσι οι δυο τους κατευθύνθηκαν προς την τραπεζαρία, όπου η Αλεξάνδρα είχε αραδιάσει του κόσμου τα πράγματα από γάλα, μαρμελάδες, κουλουράκια και ό,τι άλλο μπόρεσε.

«Καλώς τα πουλάκια μου, πολύ πρωί μου σηκωθήκατε, τα φορτώσατε όλα στον κόκορα απ' ό,τι βλέπω και οι δυο σας. Άντε τώρα να φάτε και ό,τι άλλο θέλετε μου φωνάζετε».

«Η μαμά πού είναι;» ρώτησε ο Άγγελος.

«Στην κουζίνα, θέλεις να τη φωνάξω;»

«Όχι, άσε, θα πάω μόνος μου».

Στη στιγμή κατευθύνθηκε προς την πόρτα της κουζίνας και είδε τη Μαρούλα να πλένει κάτι στο νεροχύτη. Πλησίασε και όπως είχε γυρισμένη την πλάτη, την αγκάλιασε από τους ώμους και, χωρίς να μιλήσει, τη φίλησε και στα δύο μάγουλα. Εκείνη, που παρακολουθούσε και άκουγε τα πάντα, δεν ξαφνιάστηκε, αλλά γύρισε προς το μέρος του, άνοιξε τα χέρια της και με δάκρυα στα μάτια του είπε:

«Ούτε στιγμή να μην περάσει από το μυαλό σου ότι δεν σε αγαπάμε και μη διανοηθείς ποτέ να σκεφτείς ότι άλλαξε κάτι στη ζωή σου. Εξέχνα τα πάντα και συνέχισε, πες ότι ήταν ένα κακό όνειρο που χάθηκε μόλις ξύπνησες. Η ζωή είναι μπροστά σου και σε περιμένει να την κατακτήσεις. Εμείς θα είμαστε δίπλα σου φύλακες και βοηθοί σε ό,τι εσύ θελήσεις και ζητήσεις».

«Το ξέρω και δεν αμφέβαλα ούτε στιγμή για την αγάπη σας, άλλωστε κι εγώ σας αγαπάω, γλυκιά μου μαμά».

Την αγκάλιασε ξανά και έμειναν για κάμποσο έτσι, κι αυτό έκανε καλό και στους δύο. Μετά τον πήρε από το χέρι και μαζί μπήκαν

στην τραπεζαρία, κάθισαν και οι τρεις σαν τον παλιό καλό καιρό και πήραν το πρωινό τους.

«Σήμερα τη γλύτωσες από το σχολείο, αύριο, τι λες, θα πας ή να σου πάρω τρεις μέρες αναρρωτική από τον γιατρό;» ρώτησε ο Άρης.

«Όχι, αύριο θα πάω, σήμερα όμως θα έρθω μαζί σου στο μαγαζί, για ν' απασχολήσω το μυαλό μου και να περάσει κάπως η ώρα».

Σε λίγο πήραν το δρόμο για την Αριστοτέλους που ήταν τα μαγαζιά και όταν ο Νίκος τούς είδε από μακριά να έρχονται, του κόπηκε η ανάσα και προσπαθούσε να καταλάβει πώς θα ήταν τα πράγματα. Όταν όμως πρόβαλαν στην πόρτα και είδε το γελαστό πρόσωπο του Άρη, συνήλθε κάπως και πριν ακόμα προλάβει να τους καλωσορίσει, άκουσε τον Άγγελο να του λέει:

«Καλημέρα, μπαμπά, πώς είσαι;»

«Εσύ, αγόρι μου, ρωτάς εμένα πώς είμαι; Εγώ πρέπει να ρωτήσω εσένα μετά απ' ό,τι έγινε».

«Καλά είμαι, μπαμπά μου, μην ανησυχείς, μπόρα είναι και θα περάσει!»

«Έτσι σε θέλω, παλικάρι μου, οι αληθινοί άντρες δεν λυγίζουν ποτέ, όλοι είμαστε στο πλευρό σου!»

Ο Αναστάσης πιο πέρα παρακολουθούσε με κομμένη την ανάσα τη συζήτηση πατέρα και γιου και ακούγοντας την απάντηση του Άγγελου, έφυγε όλο το βάρος που είχε μέσα του, γιατί κι αυτός ήταν μάρτυρας όλων των γεγονότων από την ημέρα που τον βρήκαν μωρό έξω από την πόρτα τους, καθώς και για τα πρόσφατα, που ο Νίκος τού τα διηγήθηκε με κάθε λεπτομέρεια. Κάθισαν όλοι μαζί και άρχισαν να μιλάνε για διάφορα σαν τον παλιό καλό καιρό, μέχρι που σιγά-σιγά ήρθε και η ευθυμία για ν' αλλάξει το βαρύ κλίμα και τη στενοχώρια. Το μεσημέρι μαζεύτηκαν, όπως πάντα, γύρω από το τραπέζι, ανακουφισμένοι και πιστεύοντας ότι η μεγάλη μπόρα είχε περάσει και ο ήλιος βγήκε ξανά λαμπερός. Την άλλη μέρα ο μικρός πήγε στο σχολείο και όταν γύρισε, ο Άρης τον ρώτησε:

«Τι έγινε, πώς τα πέρασες, δεν πιστεύω να έγινε τίποτε με αυτόν τον αλήτη;»

«Όχι, τίποτε απολύτως, προσπάθησε να με πλησιάσει, μου φάνηκε μάλιστα σαν μετανιωμένος, αλλά εγώ τον αγνόησα παντελώς και τον απέφυγα, οπότε δεν με ξαναπλησίασε».

«Έτσι μπράβο και κυρίως ψυχραιμία, εσύ πάνω απ' όλα τα μαθήματά σου και τίποτε άλλο, γιατί είσαι στην τελευταία τάξη, δεν αξίζει τον κόπο για τίποτε να χάσεις την πρωτιά».

«Μην έχεις καμία απολύτως αμφιβολία, τώρα μάλιστα που πείσμως, θα του δείξω εγώ!»

«Μπράβο, να κι ένα καλό που βγήκε από αυτήν την υπόθεση, καλά το λέγανε και οι αρχαίοι ημών πρόγονοι, ουδέν κακόν αμιγές καλού».

Μόλις το είπε, έβαλε τα γέλια με αποτέλεσμα να παρασύρει και τον μικρό. Πήρε πάλι η ζωή την πρώτη της τροχιά και όλα έδειχναν ήρεμα και καλά, με τον Άρη να κοντεύει να τελειώσει την Εμπορική και ταυτόχρονα να δουλεύει στο μαγαζί, αλλά και τον Άγγελο να συνεχίζει την έκτη τάξη του γυμνασίου και ν' αριστεύει σε όλα τα μαθήματα. Οι γονείς τούς έδιναν όλη τους την αγάπη, χωρίς να ξεχωρίζουν κανέναν σε τίποτε. Μάλιστα, προσπαθούσαν να δείχνουν μεγαλύτερη φροντίδα στον μικρότερο και να του ικανοποιούν όλες του τις επιθυμίες. Κι εκείνος, που τα έβλεπε όλα αυτά και τα απολάμβανε, κατάλαβε ότι τον αγαπάνε αληθινά σαν δικό τους παιδί, αλλά και περισσότερο. Χωρίς να το επιδιώκει, έφερνε στο νου του όσα έμαθε πρόσφατα και μια μελαγχολία τον καταρράκωνε, με αποτέλεσμα πολλές φορές να κλείνεται στον εαυτό του και ν' αποζητά την απομόνωση. Γρήγορα, όμως, συνερχόταν και προσπαθούσε να τους δείχνει όλη του την αγάπη με κάθε τρόπο. Το σχολικό έτος πλησίαζε στο τέλος και μια μέρα, εκεί που ήταν όλοι μαζεμένοι γύρω από το τραπέζι, ο Νίκος τού είπε:

«Μόλις έχεις λίγο χρόνο, να πας με τον Άρη να δώσετε τα δικαιολογητικά στο πολυτεχνείο για τις εξετάσεις, μην το αμελήσετε, γιατί ο καιρός περνάει γρήγορα».

Η απάντηση του ήρθε αμέσως κοφτή και αποφασιστική.

«Δεν πρόκειται να δώσω σ' αυτό το πολυτεχνείο, θα ήθελα να πάω στο Παρίσι και να γίνω αρχιτέκτονας, είναι το μεγάλο αλλά και το κρυφό μου όνειρο!»

Εκείνοι ξαφνιασμένοι έστρεψαν τα μάτια πάνω του, για να καταλάβουν αν άκουσαν καλά. Αυτός όμως, χωρίς να τους αφήσει περιθώριο, πρόσθεσε αμέσως:

«Το έχω σκεφτεί και αποφασίσει, μόνο που θα ήθελα να μη μου φέρετε καμία αντίρρηση, άλλωστε θα δουλεύω ταυτόχρονα για να μη σας επιβαρύνω πολύ, αφού ξέρω ότι τα έξοδα είναι πολλά. Μη μου πείτε όχι, σας παρακαλώ πολύ!»

Τους κοίταξε όλους έναν-έναν και μετά το βλέμμα του έμεινε πάνω στον Νίκο, ο οποίος κατάλαβε πολύ καλά ότι ήταν αποφασισμένος και το ήξερε πως όταν έβαζε κάτι με το νου του και το ήθελε πολύ, δεν άλλαζε εύκολα γνώμη, γι' αυτό το μυαλό του πήρε γρήγορες στροφές και δεν άργησε ν' απαντήσει:

«Θα γίνει ό,τι θέλεις εσύ, αγόρι μου, θα σπουδάσεις στο Παρίσι, αλλά ούτε σκέψη ότι θα δουλέψεις εκεί. Δώσε μου λίγο χρόνο να βρω τον τρόπο, αλλά και τους ανθρώπους που θα μας βοηθήσουν για την όσο καλύτερη διαμονή σου εκεί. Εσύ διάβαζε χωρίς άλλη σκέψη, αφοσιώσου στη μελέτη».

Μόλις ο Άγγελος τα άκουσε αυτά, όρμησε καταπάνω του, τον αγκάλιασε, τον φίλησε και είπε:

«Σ' ευχαριστώ, μπαμπά μου, σου δίνω το λόγο μου ότι δεν θα μετανιώσεις για την απόφαση που πήρες. Θα σε κάνω να αισθάνεσαι περήφανος για μένα, όχι μόνο εσύ, αλλά και όλοι οι υπόλοιποι».

Την ίδια στιγμή η Μαρούλα σηκώθηκε και τον αγκάλιασε.

«Πώς το φαντάστηκες αυτό, αγόρι μου, ότι θα σου λέγαμε όχι; Το μόνο που μας στενοχωρεί είναι που θα σε χάσουμε και δεν θα είμαι κοντά σου να σε φροντίζω!»

Την ίδια στιγμή έβαλε τα κλάματα κάνοντάς τους όλους να ταραχτούν και πιο πολύ τον άντρα της, που θορυβημένος πήγε κοντά της.

«Τι κάνεις έτσι, Μαρούλα μου; Δεν πάει και στην άκρη του κόσμου. Άλλωστε, Χριστούγεννα και Πάσχα θα είναι εδώ, καθώς και όλο το καλοκαίρι. Τα τρένα για το λόγο αυτό υπάρχουν, όποια στιγμή τον επιθυμήσεις δεν έχεις παρά να πας κοντά του, όχι μόνο εσύ, αλλά όλοι μας. Έτσι δεν είναι, Άρη μου;»

«Ναι, μπαμπά, έκανες πολύ καλά που δεν αρνήθηκες, είναι κρίμα τέτοιο μυαλό να χαθεί. Είμαι σίγουρος ότι θα γίνει ένας από τους καλύτερους αρχιτέκτονες και θα μας κάνει όλους περήφανους».

Ταυτόχρονα πλησίασε τον αδελφό του, τον αγκάλιασε και πρόσθεσε:

«Άντε, αδελφούλη μου, πήρες την καλύτερη απόφαση για τη ζωή σου, προχώρα και όλοι είμαστε δίπλα σου σε ό,τι μας χρειαστείς».

Για άλλη μια φορά η αγάπη μέσα σε αυτή την οικογένεια θριάμβευσε και έβαλε στην άκρη τον εφιάλτη που πριν από λίγους μήνες τους έκανε να χάσουν για λίγο τον ύπνο τους. Ο Νίκος όλη τη νύχτα δεν έκλεισε μάτι με το να σκέφτεται τι θα μπορούσε καλύτερο να κάνει, όταν κάποια στιγμή ένα όνομα κουδούνισε μέσα στο μυαλό του, που τον έκανε να ηρεμήσει και να κλείσει για λίγο τα μάτια του. Από δίπλα του ξενουχτούσε και η Μαρούλα, χωρίς να μιλάει ή να κινείται, μην τυχόν και τον ανησυχήσει. Το πρωί που άνοιξε τα μάτια τής είπε:

«Νομίζω ότι βρήκα τον κατάλληλο άνθρωπο που θα μπορέσει να μας βοηθήσει στο Παρίσι!»

«Σ' ένιωθα που δεν κοιμόσουνα, αλλά δεν μιλούσα, μακάρι να μπορέσεις να του εξασφαλίσεις κάτι καλό για τη διαμονή του, γιατί για τα μαθήματα δεν τον φοβάμαι».

«Όλα θα πάνε καλά, γυναικούλα μου, μη μου στενοχωριέσαι εσύ και όποτε θέλεις θα πηγαίνεις κοντά του, όπως και όλοι μας δηλαδή».

Ντύθηκε γρήγορα, πήρε όρθιος κάτι από το πρωινό του και έφυγε βιαστικός με χίλιες δυο σκέψεις στο μυαλό του. Σαν έφτασε στο κατάστημα, είδε ότι ήταν νωρίς ακόμα, άνοιξε και άρχισε να τακτοποιεί μερικά πράγματα, ώσπου είδε να έρχεται ο Αναστάσης και να τον καλημερίζει.

«Τι έπαθες, στον ύπνο σου το είδες το μαγαζί;»

«Δεν λες αν κοιμήθηκα και καθόλου;»

«Τι έγινε, μήπως ο Άγγελος έκανε κάτι και στενοχωρήθηκε;»

«Πες το κι έτσι, αλλά όχι για κακό αυτή τη φορά».

Με λίγα λόγια τού είπε τα πάντα, όσα δηλαδή διαδραματίστηκαν το προηγούμενο βράδυ.

«Όλη τη νύχτα δεν έκλεισα μάτι και σκεφτόμουνα πώς θα μπορούσα να τον τακτοποιήσω καλύτερα εκεί μακριά που σκέφτεται να σπουδάσει. Πάνω στην απελπισία μου θυμήθηκα τον Ανέστη τον κουμπάρο σου. Μου είχες πει ότι έχει έναν αδελφό στο Παρίσι που ασχολείται με τη ραπτική και πως είναι πολύ καλά πιασμένος. Αυτός θα πρέπει να έχει πολλούς γνωστούς, οπότε νομίζω ότι θα μπορέσει να μας βρει ένα σπίτι για να μείνει».

«Αυτό σε απασχολεί, αυτή τη στιγμή θα του γράψω για το θέμα μας και θα του ζητήσω να μας απαντήσει πώς και από πού πρέπει να ξεκινήσουμε. Είναι πολύ καλός άνθρωπος και έχει πολλά χρόνια που ζει και εργάζεται στο Παρίσι».

Την ίδια στιγμή πήρε χαρτί και μολύβι και του έγραψε τι ακριβώς ήθελε, παρακαλώντας τον να του απαντήσει όσο το δυνατόν γρηγορότερα. Δεν πέρασαν δέκα μέρες και έλαβαν την απάντηση που τους χαροποίησε όλους. Τους έλεγε ότι καλό θα ήταν να μπει οικότροφος σε κάποια οικογένεια, για να τα έχει όλα έτοιμα και να μπορέσει κατ' αυτόν τον τρόπο να αφοσιωθεί μόνο στις σπουδές του. Τους είπε μάλιστα πως, αν συμφωνούν, έχει και την οικογένεια στην οποία θα μπορούσε να μείνει και να του απαντήσουν τι ακριβώς αποφάσισαν. Αυτή η λύση τους χαροποίησε όλους και αμέσως του απάντησαν ότι δέχονται να γίνει έτσι. Με αυτή την εξέλιξη όλοι ησύχασαν και ο Άγγελος στο διάστημα αυτό έδωσε τις εξετάσεις της τελευταίας τάξης του γυμνασίου και όλοι χάρηκαν, γιατί για μια ακόμη φορά άριστευσε.

Πέρασε πολύ γρήγορα για όλους ένας μήνας με τις προετοιμασίες για το ταξίδι και μια μέρα πατέρας και γιος πήραν το τρένο για το Παρίσι, αφήνοντας τη Μαρούλα να κλαίει συνέχεια και τον Άρη να νιώθει σαν χαμένος, γιατί του έλειπε ήδη ο μικρός από την πρώτη κιόλας ημέρα. Στο σταθμό τους περίμενε ο αδελφός του Ανέστη κι έτσι δεν ένιωσαν και τόσο ξένοι.

Χωρίς καθυστέρηση τους οδήγησε στο σπίτι που θα έμενε ο Άγγελος. Ήταν ένα διαμέρισμα τριών δωματίων στον τρίτο όροφο μιας πολυκατοικίας, σχετικά κοντά στο πολυτεχνείο που θα παρακολουθούσε ο γιος του Νίκου. Εκεί τους υποδέχτηκε ένα αντρόγυνο που από την πρώτη στιγμή τους έκαναν να αισθανθούν ευχάριστα

και προπάντων άνετα. Τους εξήγησαν ότι δεν είχαν παιδιά και πως αυτό που έκαναν ήταν, πέρα από το ότι συμπλήρωναν το εισόδημά τους, και μία εσωτερική ανάγκη να έχουν πάντα κοντά τους ένα παιδί, για να αισθάνονται λιγότερο την έλλειψη αυτών που δεν αξιώθηκαν ν' αποκτήσουν. Μετά από τέσσερις ημέρες ο Νίκος με βαριά καρδιά αποχαιρέτησε τον Άγγελο και πήρε το δρόμο της επιστροφής. Όταν ξεκλείδωσε και μπήκε στο σπίτι, η Μαρούλα όρμησε καταπάνω του, πνίγοντάς τον κυριολεκτικά στις ερωτήσεις.

«Σιγά, Μαρούλα μου, άσε πρώτα να πάρω μια ανάσα και θα σου τα πω όλα με τη σειρά».

Πάνω στην ώρα μπήκε και ο Άρης, που έδειξε ξαφνιασμένος από την παρουσία του.

«Γιατί έφυγες τόσο γρήγορα και τον άφησες μόνο του;»

«Μη στενοχωριέσαι, από τη στιγμή που πατήσαμε το πόδι μας στο Παρίσι πετούσε στα σύννεφα. Φαίνεται ότι αυτό ήταν το όνειρό του, κι ας μη μιλούσε πολύ. Αφού δε τακτοποιήθηκε στο σπίτι που μας βρήκε ο αδελφός του Ανέστη, μου είπε ότι δεν χρειαζόταν να μείνω άλλο και πως θα τα καταφέρει μόνος του».

«Κι εσύ τον άφησες και έφυγες έτσι χωρίς αντίρρηση;»

«Τι αντίρρηση να φέρω, Άρη μου, αυτός πετούσε από τη χαρά του. Το σπίτι που θα μείνει ανήκει σ' ένα ζευγάρι πολύ καλό χωρίς παιδιά, είναι και οι δύο δάσκαλοι. Τους πήρε από την πρώτη στιγμή με καλό μάτι και πιστεύω ότι θα περάσει πολύ καλά έτσι γαλίφης που είναι. Απ' ό,τι κατάλαβα κι εκείνοι τον συμπάθησαν, μάλιστα η μαντάμ Πολέτ ανέλαβε να του κάνει ιδιαίτερα μαθήματα γαλλικής γλώσσας, για να μη δυσκολευτεί στην αρχή, αν και τον βρήκε αρκετά προχωρημένο».

«Ας ελπίσουμε όλα να του πάνε καλά, εμένα όμως θα μου λείψει το πουλάκι μου!»

«Μαμά, το είπαμε, όταν τον επιθυμήσεις, δεν έχεις παρά να μας το πεις και την άλλη μέρα βρέθηκες στο Παρίσι. Αλλά μη στενοχωριέσαι και θα τα καταφέρει μια χαρά, αφού αυτό ήταν δική του επιλογή!»

«Αμήν, Άρη μου, γιατί πολύ στενοχωρήθηκα μ' αυτό που έγινε, δεν ήταν και λίγο, του έκοψε τη ζωή στα δύο, σε καλό να του βγει!»

«Όλα θα πάνε καλά, μαμά, και με τη δική μας αγάπη γρήγορα θα το ξεπεράσει, γι' αυτό δεν πρέπει να έχετε καμία αμφιβολία».

Εκεί έκλεισαν τη συζήτηση και συνέχισαν τη ζωή τους με αισιοδοξία και ελπίδα για το μέλλον όλης της οικογένειας.

Από την άλλη πλευρά, του Άγγελου, το γεγονός που σφράγισε τη ζωή του προσπαθούσε να το κρύψει σε μια άκρη της ψυχής του και εκεί καταχωνιασμένο να το αφήσει για πάντα. Την ίδια μέρα που αποχαιρέτησε τον μπαμπά του στο σταθμό πήρε τους δρόμους του Παρισιού από το πρωί μέχρι το βράδυ για δέκα ημέρες, όσες είχε στη διάθεσή του έως ότου αρχίσουν τα μαθήματα. Δεν άφησε γωνιά για γωνιά του Παρισιού που να μην την περάσει, πάρκο για πάρκο και αρκετά μουσεία. Η μαντάμ Πολέτ με αγωνία περίμενε ν' ανοίξει η πόρτα και να τον δει να μπαίνει γελαστός και αστραφτερός από ευχαρίστηση. Τότε τον μάλωνε γλυκά και τον ενημέρωνε για τους κινδύνους που κρύβει αυτή η μαγική πόλη, όπως την αποκαλούσε ο ίδιος.

Άρχισε να τον φροντίζει με ιδιαίτερη αγάπη και σε λίγο καιρό δεν άργησε να κατακτήσει το ζευγάρι και να παίρνει τη θέση του παιδιού που ποτέ δεν αξιώθηκαν ν' αποκτήσουν. Κατ' αυτόν τον τρόπο πήρε και γι' αυτούς κάποιο νόημα η ζωή τους. Παράλληλα η μαντάμ Πολέτ, εκτός από την καθημερινή του φροντίδα, ανέλαβε να του διδάξει και τη γλώσσα, καθώς παρά τις αντιρρήσεις του Άγγελου ότι τα πάει πολύ καλά εκείνη επέμενε ότι έχει ακόμα πολλά κενά και πως αυτό θα το καταλάβαινε αργότερα, όταν θα έμπαινε για τα καλά στη μέση της χρονιάς. Τα γράμματα προς τους δικούς του ήταν πάντα χαρούμενα και γεμάτα αγάπη γι' αυτούς, λες κι είχε πάει σε διακοπές, πράγμα που ησύχαζε τη Μαρούλα και τους έλεγε γελώντας:

«Αυτός ακόμα δεν κατάλαβε ότι πήγε για σπουδές, νομίζει ότι βρίσκεται σε ταξίδι αναψυχής, ελπίζω γρήγορα να επανέλθει στην πραγματικότητα».

Εκείνος όμως δεν το ήθελε αυτό, παρ' όλα αυτά παρακολουθούσε ανελλιπώς τα μαθήματα κάτω από το άγρυπνο μάτι του ζευγαριού και την ατέλειωτη φροντίδα τους. Άρχισε κατ' αυτόν τον τρόπο να κυλάει έτσι ο καιρός και όταν πέρασε η πρώτη σχολική

περίοδος, μια καλοκαιριάτικη μέρα τούς ξάφνιασε μπαίνοντας στο σπίτι και λέγοντας:

«Να με, ήρθα κι εγώ» για να ορμήσει στην αγκαλιά της μαμάς του και να τη συγκρατήσει πριν ακόμα πέσει από την αναπάντεχη έκπληξη.

Χαρά ατέλειωτη γέμισε το σπίτι και τίποτε απολύτως δεν θύμιζε ότι είχε λείψει σχεδόν ένα χρόνο. Όλα και όλους τους έκανε άνω-κάτω και πέρασαν ένα καλοκαίρι ευχάριστο σαν πρώτα, με την αγάπη και την κατανόηση να παίρνει την πρώτη θέση μέσα σε αυτή την οικογένεια. Ο αποχαιρετισμός ήταν πικρός, μόνο που αυτή τη φορά πήρε και τη Μαρούλα μαζί του προς ικανοποίηση όλων και πιο πολύ του ίδιου. Γιατί, όσο εκείνος έλειπε, είχε μαραζώσει και πάντα με το όνομά του στο στόμα ήταν.

«Τι να κάνει το παιδί, στεναχωριέται πολύ, τρώει άραγε καλά;» και πολλά άλλα, σε σημείο να της λέει ο Νίκος, και το εννοούσε πραγματικά:

«Καλά, ρε γυναίκα, πώς κάνεις έτσι, μωρό είναι; Άλλωστε έχουμε κι άλλο παιδί, γιατί δεν μιλάς έτσι και για τον Άρη ή μήπως επειδή είναι τα πράγματα διαφορετικά φοβάσαι μη και δεν μας αγαπάει!»

«Όχι, Νίκο μου, ξέρω ότι μας αγαπάει σαν πραγματικούς του γονείς, αλλά μη νομίζεις ότι μέσα του βαθιά δεν κρύβει απέραντη πίκρα, γιατί το θεωρεί κάτι σαν απόρριψη από τους δικούς του και κυρίως από τη μάνα του. Όσο για τον Άρη, ξέρει ότι είναι μέσα στην καρδιά μας, γιατί διακρίνει καθαρά τα πράγματα, γι' αυτό και ο ίδιος τον αγαπάει ιδιαίτερα».

Όταν έφτασαν, πήραν ένα ταξί για το σπίτι και εκείνος της έκανε τον ξεναγό σε όλη τη διαδρομή. Η Μαρούλα κοίταζε και απολάμβανε γοητευμένη το μυθικό από τα μαθητικά της χρόνια Παρίσι και δεν χόρταινε.

«Όταν σου το δείξω όλο, δεν θα μπορείς να το ξεχάσεις ποτέ, υπομονή, έχουμε όλο τον καιρό».

Σαν έφτασε στο σπίτι και τον είδαν, ξαφνιάστηκαν, γιατί δεν τον περίμεναν τόσο νωρίς, αλλά πιο πολύ σαν τον είδαν να έχει αγκαλιά τη Μαρούλα και να τους λέει με καμάρι:

«Από εδώ η αγαπημένη μου μαμά!»

Την καλωσόρισαν με ευγένεια και τους οδήγησαν στο δωμάτιο του Άγγελου. Μετά από λίγο και αφού είχαν τακτοποιήσει τα ρούχα τους, επέστρεψαν στο σαλόνι και άρχισαν να μιλάνε. Η Μαρούλα με κόπο ξεσκόνιζε τα Γαλλικά του Παρθεναγωγείου που είχε φοιτήσει στην Πάτρα και με τη βοήθεια του Άγγελου το κλίμα εξελίχτηκε μέσα σε λίγη ώρα σε κάτι περισσότερο από φιλικό. Αυτό τη χαροποίησε πολύ, γιατί κατάλαβε ότι ο γιος της ήταν στο σωστό περιβάλλον δύο ανθρώπων πολιτισμένων. Η διαίσθησή της την έκανε να πιστέψει ότι δεν τον αγαπάνε από υποχρέωση ή υποκριτικά, αλλά τον νοιάζονται και τον φροντίζουν σαν δικό τους παιδί, που εμφανίστηκε στη ζωή τους για να της δώσει άλλη νότα, της χαράς και της ικανοποίησης. Όσο καιρό έμεινε η Μαρούλα στο Παρίσι, δέθηκε με το αντρόγυνο και πιο πολύ με τη μαντάμ Πολέτ, με την οποία έγιναν πολύ καλές φίλες, μιας και τους έδενε η αγάπη για το ίδιο πρόσωπο.

Από την πλευρά του ο Άγγελος φρόντιζε η μαμά του να δει όσο περισσότερα μπορούσε, γι' αυτό από την άλλη κιόλας μέρα την άρχισε στις γύρες, προσπαθώντας ώσπου να φύγει να μην έχει μείνει άκρη για άκρη του Παρισιού που να μην τη δει. Προσπαθούσε να της δείχνει με κάθε τρόπο την αγάπη του και μια μέρα, εκεί που έπιναν καφέ στα Ηλύσια Πεδία, την κοίταξε στα μάτια και της είπε με μεγάλη τρυφερότητα:

«Μαμά μου, σε αγαπάω πολύ, όχι μόνον εσένα, αλλά και τον μπαμπά και τον Άρη. Εσάς γνώρισα για γονείς και εσείς είστε αληθινά. Αισθάνομαι ότι με αγαπάτε πραγματικά κι αυτό μου το έχετε αποδείξει άπειρες φορές. Έτσι, μην έχετε καμία αμφιβολία για μένα, εσείς είστε η οικογένειά μου και για μένα το θέμα της καταγωγής έχει λήξει, αφού οι ίδιοι δεν θέλησαν να δώσουν σημεία ζωής όλα αυτά τα χρόνια. Μέσα μου πιστεύω ότι δεν υπήρξαν ποτέ».

Συγκινημένη η Μαρούλα τον κράτησε στην αγκαλιά της όπως όταν ήταν μικρός, που έκλαιγε κι εκείνη τον φιλούσε και τον παρηγορούσε λέγοντας:

«Έλα, φτάνει πια, μην κλαις, δεν είναι τίποτε, πέρασε, εγώ είμαι εδώ, η μαμά που σε αγαπάει πολύ».

Κι εκείνος έκλαιγε λίγο ακόμα, μόνο και μόνο για να χαϊδεύει τα αυτιά του η μελωδική φωνή της να του λέει ότι τον αγαπάει. Από μικρός αποζητούσε την αγάπη της, όχι μόνο τη δική της, αλλά και των άλλων δύο, του Νίκου και του Άρη. Την είχε και με το παραπάνω, γι' αυτό και τους έπαιζε κομπολόι στα τρυφερά του δαχτυλάκια.

Όταν μετά από λίγο συνήλθαν, σηκώθηκε και είπε:

«Άντε, αρκετά με τα πισωγυρίσματα, σήκω, έχω κι άλλα πολλά να σου δείξω και να θαυμάσεις!»

«Α! όχι, αγόρι μου, δεν αντέχω άλλο, δεν είμαι πια τόσο νέα!»

«Δεν ακούω τίποτε, είσαι το ωραιότερο κορίτσι του κόσμου και αν δεν ήσουν η μαμά μου, μπορεί και να σε ερωτευόμουνα».

«Αλήθεια, τι γίνεται, δεν ερωτεύτηκες ακόμα καμία, στην πόλη του έρωτα είσαι!»

«Μπα, πέρα από μερικά φλερτ προς το παρόν τίποτε άλλο, αλλά γιατί βιάζεσαι, θα έρθει κι αυτό. Ελπίζω να είναι κάτι συγκλονιστικό, έτσι ακριβώς το φαντάζομαι, το θέλω και το περιμένω. Σου δίνω το λόγο μου ότι θα είσαι η πρώτη που θα το μάθεις».

Πήραν πάλι τους δρόμους, για να φτάσουν στο σπίτι με τη Μαρούλα ξεθεωμένη από την κούραση. Μερικές φορές τους ακολούθησε και το αντρόγυνο και τότε η Μαρούλα διαπίστωνε για μια ακόμα φορά πόσο αυτοί οι δύο τον αγαπούσαν κι αυτό την καθησύχαζε, βλέποντας ότι ο γιος της έχει τη φροντίδα δύο ανθρώπων που τον νοιάζονταν πραγματικά και όχι από καθήκον. Ευχαριστούσε την Πολέτ και τον Μορίς μέσα από τα βάθη της καρδιάς της και πριν φύγει για την Αθήνα, τους κάλεσε, αλλά απαίτησε και από τον Άγγελο να τους πάει το καλοκαίρι που θα ερχόταν για διακοπές. Τους χαιρέτησε όλους, μη παραλείποντας να τους ευχαριστήσει για άλλη μια φορά για την αγάπη που έδειχναν στο παιδί της, και πήρε το δρόμο της επιστροφής χαρούμενη, ήσυχη και ανανεωμένη.

Από το στόμα της κρεμάστηκαν οι δύο άντρες και άκουγαν πώς πέρασε όλες αυτές τις ημέρες και ό,τι άλλο είχε σχέση με τον Άγγελο.

«Κάλεσα και την Πολέτ με τον άντρα της και ο Άγγελος υποσχέθηκε ότι θα τους φέρει».

«Καλά έκανες, έχουμε υποχρέωση, γιατί κατά πώς φαίνεται τον αγαπάνε αληθινά, γι' αυτό τους αξίζει ό,τι κι αν κάνουμε γι' αυτούς».

Το καλοκαίρι δεν άργησε να έρθει και μαζί μ' αυτό και ο Άγγελος με το ζευγάρι. Τους κράτησαν περίπου ένα μήνα και η φιλοξενία τους ήταν το κάτι άλλο, πράγμα που θα τους έμενε για πάντα χαραγμένο στη μνήμη τους. Τρελάθηκαν με την Αθήνα και όπου αλλού τους πήγαν και έφυγαν με δάκρυα στα μάτια, γιατί δέθηκαν και αγαπήθηκαν αληθινά. Η ζωή πήρε την πρώτη της σειρά με παρηγοριά τη συχνή αλληλογραφία. Μετά από λίγους μήνες ο Άρης είπε στον μπαμπά του:

«Μπαμπά, θα ήθελα να σου ζητήσω μια χάρη τώρα που ξεμπερδεψα και με το στρατιωτικό».

«Τι θέλεις, παιδί μου, πες το, μη διστάξεις!»

«Να, λέω να πάω λίγες ημέρες στο Παρίσι να δω τον Άγγελο, τον επιθύμησα, αλλά και να μην τον αφήνουμε για πολύ μόνο του».

«Αυτό είναι όλο; Και βέβαια να πας, Άρη μου, άλλωστε το δικαιούσαι. Όσο για τα καταστήματα, μην έχεις καθόλου έγνοια, εγώ και ο Αναστάσης θα τα βολέψουμε, δεν μας πήραν δα και τα γεράματα».

«Σ' ευχαριστώ, μπαμπά μου, και όταν γυρίσω, θα αναπληρώσω το κενό!»

«Ούτε να το σκέφτεσαι, κανόνισε πότε θέλεις να φύγεις, συνεννοήσου με τον Άγγελο και καλό σου ταξίδι».

Ήταν αλήθεια ότι οι γονείς είχαν λίγες τύψεις, γιατί πίστευαν ότι φρόντιζαν πιο πολύ τον Άγγελο και πως ξόδευαν περισσότερα για αυτόν. Εν αντιθέσει με τον Άρη που μόλις τελείωσε το γυμνάσιο, δούλευε στο κατάστημα και ταυτόχρονα σπούδαζε στην Εμπορική σχολή. Ακόμα και φαντάρος που πήγε δεν σταμάτησε να βοηθάει, γιατί φρόντισε ο Νίκος να τον φέρει στην Αθήνα. Εκείνος όμως δεν αισθανόταν έτσι, αντίθετα τους αγαπούσε και τους τρεις και ιδιαίτερα τον Άγγελο, που μετά από εκείνη την τραγική αποκάλυψη ένιωθε πιο υπεύθυνος για αυτόν και του το έδειχνε με πολλούς

τρόπους. Μικρό τον ανέβαζε, μικρό τον κατέβαζε, κι εκείνος άλλο που δεν ήθελε, το απολάμβανε και το αποζητούσε, χωρίς φυσικά να υστερεί κι αυτός στις εκδηλώσεις αγάπης.

Μετά από ένα μήνα περίπου, φορτωμένος με ένα σωρό καλούδια, έπαιρνε το τρένο για το Παρίσι, όπου τον υποδέχτηκε χαρούμενος ο μικρός. Πέρασαν δέκα μέρες χωρίς να το καταλάβουν, με τον Άγγελο να προσπαθεί και να κάνει τα πάντα, για να του αποδείξει πόσο πολύ τον αγαπάει και τον Άρη να χαίρεται τη συντροφιά του, αλλά και όλα τα αξιοθέατα της πόλης του φωτός. Με κόπο χώρισαν και πιο πολύ από τη μεριά του Άγγελου, που διαπίστωνε για μια ακόμη φορά πόσο πολύ τον αγαπούσαν όλοι τους. Χωρίς να νιώθει όπως πρώτα το αγκάθι που του τρυπούσε την καρδιά, προχωρούσε ακάθεκτος για το πτυχίο, που περιττό να πούμε ότι αρίστευε προς μεγάλη ικανοποίηση όλων. Όχι μόνο των γονιών του και του Άρη, αλλά και της Πολέτ με τον άντρα της, που κατά κάποιον τρόπο πίστευαν ότι συνέτειναν και αυτοί κατά πολύ σε αυτή του την πρόοδο.

Π' αυτό τον αγαπούσαν και τον φρόντιζαν άλλο τόσο και η Πολέτ από την ημέρα που ο Άγγελος μπήκε στο σπίτι τους αισθάνθηκε ότι είχε εκπληρώσει το χρέος της σαν μάνα. Αγρυπνούσε δίπλα του πολλές φορές όταν διάβαζε για τις εξετάσεις και ζούσε μαζί του την ίδια αγωνία έως ότου επιστρέψει και της πει πώς έγραψε. Αλλά κι εκείνος τους το ανταπέδιδε με το παραπάνω, δείχνοντάς τους σεβασμό και αγάπη μαζί. Ακόμα και αυτά τα μικροφλέρτ στην αγαπημένη του Πολέτ τα εξομολογιόταν, μιας και του έλειπαν οι δικοί του και πιο πολύ η Μαρούλα με τον Άρη. Από την Αθήνα η οικογένειά του, βλέποντας αυτόν το δεσμό που δημιουργήθηκε μεταξύ τους, φρόντιζαν να το ξεπληρώνουν με κάθε τρόπο και πιο πολύ χρηματικά, με αποτέλεσμα να διπλασιάσουν σχεδόν το αρχικό ποσό, ξέχωρα από τα άλλα δώρα που τους έστελναν. Είχαν γίνει κατά κάποιον τρόπο μία οικογένεια και όλα αυτά για το καλό του παιδιού τους. Έφτασε και η ημέρα που έδωσε το τελευταίο του μάθημα για το πτυχίο και όταν μπήκε στο σπίτι χαρούμενος και φουριόζος και τους είπε ότι έγραψε πάρα πολύ καλά, η Πολέτ παραληρούσε από τη χαρά της, με αποτέλεσμα να παρασύρει και τον πολύ συγκρατημένο Μορίς.

Το βράδυ τούς πήγε στο καλύτερο ρεστοράν του Παρισιού για να γιορτάσουν το γεγονός, χωρίς να παραλείψουν προηγουμένως να ενημερώσουν τηλεφωνικά και την οικογένειά του. Χάρηκαν κι εκείνοι αφάνταστα και αποφάσισαν στην απονομή των πτυχίων να πάει ο Νίκος, ο οποίος όλο τους άλλους έστελνε. Το δέχτηκε με μεγάλη χαρά και άρχισε η γλυκιά αναμονή της ημέρας που θα γινόταν η απονομή για να προγραμματίσουν και αυτοί την ημέρα της αναχώρησης του Νίκου. Και δεν άργησε να έρθει αυτή η ημέρα που ο Άρης τον ξεπροβόδισε λέγοντάς του:

«Άντε, τυχερέ, εσύ θα είσαι στις καλύτερες μέρες του μικρού, φρόντισε μόνο να μας τον φέρεις, γιατί τον πεθυμήσαμε κι εμείς. Πήγαινε και κάθισε όσο τραβάει η ψυχή σου και μην έχεις το νου σου πίσω, δεν πρόκειται να γίνει καμία καταστροφή επειδή θα λείψεις, προσπάθησε να περάσεις καλά και να το απολαύσεις».

Έφτασε στο Παρίσι και όλα τού φάνηκαν πρωτόγνωρα, γιατί την πρώτη φορά που πήγε τον Άγγελο δεν είδε τίποτε, είχε άλλα στο νου του, δηλαδή την καλή διαμονή του. Θάύμαζε και εντυπωσιαζόταν με το καθετί και δεν σταματούσε να δείχνει τον ενθουσιασμό του σαν μικρό παιδί, πράγμα που έκανε τον Άγγελο να χαίρεται και αυτός διπλά μαζί του, που δεν σταματούσε να τον σεργιανάει και να του εξηγεί τα πάντα. Η ημέρα της απονομής, την οποία περίμεναν με αγωνία όλοι τους, δεν άργησε να φτάσει και ήταν κάτι ξεχωριστό για όλους. Γεμάτοι συγκίνηση και οι τρεις τους, τον έβλεπαν ν' αστράφτει μέσα στη στολή που είχε φορέσει για την τελετή. Όταν άκουσε ο Νίκος να εκφωνούν το όνομα του Άγγελου, η καρδιά του πήγε να σπάσει από περηφάνια και ικανοποίηση. Τότε κατάλαβε και μακάρισε την ώρα και τη στιγμή που είδε τη Μαρούλα να τον κρατάει γεμάτη έκπληξη στην αγκαλιά της μπροστά στην πόρτα τους, αλλά και την απόφασή τους να τον κρατήσουν και να τον μεγαλώσουν σαν δικό τους παιδί. Του το είπε αργότερα αρκετά συγκινημένος.

«Δεν μπορούσα ποτέ να φανταστώ, αγόρι μου, ότι αυτό το μωρό που με φόβο κράτησα στην αγκαλιά μου πριν από τόσα χρόνια και αποφασίσαμε να γίνει δικό μας θα μου έδινε τόσες χαρές και κυρίως αυτή την τελευταία, που δεν πρόκειται να την ξεχάσω όσο

ζω. Θα έχω πάντα την όμορφη εικόνα σου μπροστά στα μάτια, τη στιγμή που λάμποντας από χαρά και ομορφιά έπαιρνες το πτυχίο από τα χέρια του πρύτανη. Σ' ευχαριστώ, παιδί μου Άγγελε, και σου εύχομαι μέσα από την πατρική μου ψυχή να είσαι ευτυχισμένος και πάντα χαρούμενος, όπως αυτή τη σημαδιακή μέρα».

Τον έκλεισε στην αγκαλιά του με άπειρη αγάπη και με συγκίνηση άκουσε τον Άγγελο να του λέει «σ' ευχαριστώ πολύ, μπαμπά μου». Εκείνη όμως την τελευταία λέξη την είπε με τόση γλύκα και αγάπη, που η καρδιά του Νίκου πετάρισε και κατάλαβε ότι είχε χτίσει σε γερά θεμέλια τη ζωή του με αυτούς τους δύο γιους. Πέρασαν μερικές ημέρες ακόμα και ο Νίκος ζήτησε να γυρίσει στην Αθήνα όχι μόνο με τον Άγγελο, αλλά και με τους προστάτες του. Επειδή όμως ο Μορίς δεν ήταν και πολύ καλά στην υγεία του, εκείνοι αρνήθηκαν ευγενικά και τους ευχαρίστησαν, οπότε πατέρας και γιος πήραν το δρόμο για την Αθήνα. Εκεί έγινε ο πανζουρλισμός από τη Μαρούλα και τον Άρη με την υποδοχή που τους κάνανε και η οικογενειακή ευτυχία ολοκληρώθηκε με την άφιξή τους. Κάποια στιγμή, εκεί που γελούσαν και μιλούσαν, άκουσαν τη Μαρούλα να λέει στον Άγγελο:

«Άντε, αγάπη μου, τα βάσανά σου τέλειωσαν, τώρα δεν μένει πια παρά ν' ανοίξεις ένα γραφείο εδώ στην Αθήνα και όλα θα πάνε καλά. Έχουμε αρκετό και καλό κύκλο που θα σε βοηθήσει να αναδειχτείς».

«Μη βιάζεσαι, μαμά μου. Πρώτα θα πρέπει να εξασκηθώ σ' ένα μεγάλο και καλό αρχιτεκτονικό γραφείο στο Παρίσι, ν' αποκτήσω πείρα και μετά ν' ανοίξω δικό μου» ήταν η απάντηση.

Έτσι χάρηκαν όλοι μαζί την παραμονή του στην Αθήνα και μια μέρα πήρε πάλι το δρόμο της επιστροφής. Όλοι παρηγορήθηκαν με τη σκέψη ότι αυτό θα είναι για λίγο και πως σύντομα θα τον έχουν και πάλι κοντά τους. Την προηγούμενη μέρα τον αποχαιρέτησαν μ' ένα τρικούβερτο γλέντι έξω στην αυλή του σπιτιού. Από αυτή τη φιάστα δεν έλειψε η οικογένεια του Αναστάση, που δεν ήταν και λίγη, γιατί στο μεταξύ είχαν παντρευτεί και τα δύο του παιδιά, η Μαρία και ο Νάκος, έμενε λεύτερος μόνο ο μικρός, ο Δημήτρης. Η Μαρούλα με την πάντοτε πιστή Αλεξάνδρα γέμισαν το τραπέζι

με όλων των ειδών τους νόστιμους μεζέδες, τα φαγητά, τα γλυκά, βάζοντας όλη τους τη μαγειρική τέχνη μαζί και την αγάπη τους, για να τους εντυπωσιάσουν και να τους ευχαριστήσουν.

Έφαγαν, ήπιαν, τραγούδησαν και στο τέλος το γύρισαν στο χορό. Τέτοιο ξεφάντωμα και τρελό γλέντι είχε καιρό να δει το σπιτικό τους και η αίσθηση όλων όταν αποχωρίστηκαν ήταν ότι είχαν πολύ καιρό να γλεντήσουν μέσα από την καρδιά τους. Φίλησαν και αποχαιρέτησαν τον Άγγελο, δίνοντάς του τις καλύτερες ευχές για μια καλή επαγγελματική αποκατάσταση. Η επιστροφή του στο Παρίσι ήταν μια μεγάλη χαρά, αλλά και ανακούφιση συνάμα για το ζευγάρι, γιατί πίστευαν ότι θα έμενε μόνιμα στην πατρίδα του, όπως ήταν το φυσικό. Όταν άκουσαν να τους λέει για την απόφαση που πήρε, χάρηκαν αφάνταστα στη σκέψη ότι θα τον έχουν για κάμποσο καιρό ακόμα κοντά τους. Στο διάστημα που ο Άγγελος έλειπε ο Μορίς αρρώστησε και μπήκε στο νοσοκομείο για λίγες ημέρες, όπου οι γιατροί διαπίστωσαν κάμψη της καρδιάς. Όταν του το είπαν, στενοχωρήθηκε πολύ και τους υποσχέθηκε να μη φύγει από κοντά τους τώρα που τον έχουν ανάγκη και ότι θα τους φροντίζει πάντα σαν δικούς του ανθρώπους. Παρηγορήθηκαν αρκετά, όμως αυτό δεν έφτανε για να γίνει καλά ο Μορίς και παρ' όλη την ιατρική φροντίδα, αλλά και την περιποίηση των δύο ο άντρας της Πολέτ έκλεισε τα μάτια του αρκετά ήσυχος, αφού προηγουμένως είχε αποσπάσει την υπόσχεση του Άγγελου ότι δεν θα εγκαταλείψει στη μοίρα της τη γυναίκα του.

«Ελπίζω η παρουσία μου και η ευχή μου από κει πάνω που θα βρίσκομαι να σε ακολουθούν σε όλη την πορεία της ζωής σου, για τη χαρά και την ικανοποίηση που μας έδωσες όλα αυτά τα χρόνια με το να σε έχουμε κοντά μας. Γλύκανες τα τελευταία μας χρόνια και τους έδωσες νόημα. Σε αγαπήσαμε σαν πραγματικό μας γιο και αυτό πρέπει να το ξέρεις».

Σήκωσε το αδυνατισμένο χέρι του για να τον χαϊδέψει και ο Άγγελος το κράτησε μες στην παλάμη του και τον κοίταξε στα μάτια.

«Μείνε ήσυχος, καλέ μου Μορίς, η Πολέτ θα είναι υπό την προστασία μου, ποτέ δεν θα πάσω να την προσέχω και να τη φροντίζω».

Την ίδια στιγμή έκλεισε τα μάτια του και πήρε το δρόμο για την άλλη ζωή. Τον έκλαψαν και οι δύο πολύ, η δε Πολέτ, έχοντάς τον κοντά της αυτές τις δύσκολες στιγμές, ευχαριστούσε την τύχη και αναπολούσε την ημέρα που παιδί ακόμα τον έφερε ο πατέρας του στο σπίτι τους, για να γίνει από εκείνη τη στιγμή ο αγαπημένος τους γιος που ποτέ δεν απέκτησαν. Τώρα μόνο αυτός της έμενε και η αγάπη της διπλασιάστηκε.

Στο μεταξύ τα μαύρα σύννεφα του πολέμου που άρχισαν να απλώνονται πάνω από τον ουρανό της Ευρώπης πύκνωναν. Δεν άργησε να πέσει πρώτα η Πολωνία στα χέρια του παράφρονα και του επιτελείου του, για ν' ακολουθήσει η Τσεχοσλοβακία και όπου να 'ναι θα ερχόταν και η σειρά της Γαλλίας. Ο Νίκος και ο Άρης βομβάρδιζαν με γράμματα και τηλέφωνα τον Άγγελο να φύγει από εκεί και να έρθει στην Ελλάδα κοντά τους.

«Να είμαστε τουλάχιστον μαζί και ό,τι είναι να γίνει να το περάσουμε όλοι αντάμα» του λέγανε.

Εκείνος, μη θέλοντας ν' αφήσει ολομόναχη την Πολέτ, όλο το καθυστερούσε και μια μέρα, εκεί που τον είδε σκεφτικό και τον ρώτησε «τι έχεις;», εκείνος αυθόρμητα της απάντησε:

«Δεν βλέπεις τι πρόκειται να γίνει σε λίγο εδώ στη Γαλλία; Θέλω να σε παρακαλέσω να φύγουμε για την Ελλάδα, αυτό άλλωστε μου λένε και οι δικοί μου. Όμως εγώ χωρίς εσένα δεν φεύγω, γι' αυτό αποφάσισε, ή μένουμε και οι δύο και ο Θεός βοηθός ή φεύγουμε αύριο κιόλας για την Αθήνα, που μας περιμένουν με αγωνία!»

Η Πολέτ μπροστά στον κίνδυνο να χάσει το μόνο στήριγμα που είχε στη ζωή δεν άργησε να του απαντήσει:

«Αφού πρόκειται για τη ζωή σου, γιατί μόνο αυτή μετράει για μένα, έρχομαι μαζί σου κι ας γίνει ό,τι θέλει από κει και μετά. Δεν έχω το δικαίωμα να σε βάλω σε κίνδυνο, αλλά ούτε και να σε στερήσω από τους δικούς σου αυτές τις επικίνδυνες και δύσκολες μέρες που μας περιμένουν, φεύγουμε και ό,τι ήθελε προκύψει!»

Στα γρήγορα τακτοποίησαν όσες εκκρεμότητες είχαν, πήραν μαζί τους ό,τι μπόρεσαν και μια μέρα τους αιφνιδίασαν, φτάνοντας από το σταθμό με ένα ταξί στου Ψυρρή. Ξαφνιασμένη η Αλεξάν-

δρα, όταν τους αντίκρισε και τους δύο στην πόρτα με τις βαλίτσες, έβαλε φωνή δυνατή:

«Κυρία Μαρούλα, τρέξε να δεις ποιοι ήρθαν!»

Κι εκείνη, όταν τους είδε προβάλλοντας στην πόρτα, έμεινε να τους κοιτάζει και να μην μπορεί να κάνει βήμα προς το μέρος τους, ενώ ο Άγγελος δεν άργησε να βρεθεί κοντά της και να την κλείσει στην αγκαλιά του κι εκείνη τρελή από χαρά έλεγε στην Πολέτ:

«Σ' ευχαριστώ, κυρά μου, που τον έφερες, τώρα ό,τι είναι να μας βρει ας μας βρει τουλάχιστον όλους μαζί. Καλωσόρισες στο σπιτικό μας, καλή μου».

Έτσι απλά και φυσιολογικά προστέθηκε στην οικογένεια η μοναχική Γαλλίδα, που μετά από λίγο καιρό είχε την αίσθηση ότι δεν είχε φύγει από την Αθήνα, παρά μόνο για ένα μικρό χρονικό διάστημα και πάλι γύρισε πίσω.

Στο μεταξύ η Γαλλία έπεσε στα χέρια των Γερμανών και όλη η Ευρώπη βρισκόταν σε αναμονή της επόμενης κίνησης, που δεν ήταν άλλη από την κήρυξη του πολέμου των Ιταλών προς την Ελλάδα. Πρώτος ντύθηκε στο χακί ο Άρης και έφυγε για τα βουνά της Αλβανίας, για ν' ακολουθήσει και ο Άγγελος, που σαν μηχανικός που ήταν τον κράτησαν στα μετόπισθεν. Κυλούσαν οι μέρες μέσα στην αναμονή με την κρυφή ελπίδα μετά από τις νίκες που σημείωνε ο στρατός να τους στείλει από εκεί που ήρθαν. Όταν όμως μπήκε στο παιχνίδι η Γερμανία, όλα κατέρρευσαν και η Ελλάδα άρχισε να στενάζει και αυτή, όπως πολλές άλλες χώρες της Ευρώπης, κάτω από την μπότα των Γερμανών. Η οικογένεια μαζεύτηκε πάλι μαζί, ευτυχώς σωστή στον αριθμό, για να μπει στον κύκλο της Κατοχής του '41 και να προσπαθούν να επιζήσουν όπως-όπως. Τότε ήταν που η Αλεξάνδρα, μη ξεχνώντας πόσα είχαν κάνει ο Νίκος και η Μαρούλα γι' αυτήν, έδωσε τη λύση και έσωσε από βέβαιο θάνατο όχι μόνο τη δική της οικογένεια, αλλά και της Μαρούλας.

Ο άντρας της είχε ένα μικρό σπίτι μέσα σε ένα αρκετά μεγάλο κτήμα ακαλλιέργητο. Εκεί λοιπόν μετακόμισε όλη η οικογένεια, εκτός από τον Νίκο και τον Άρη, που έμειναν στην Αθήνα για το μαγαζί. Μαζί με αυτούς και τα δύο παιδιά της Αλεξάνδρας, η οποία πηγαίνοερχόταν στην Αθήνα, έχοντας τη φροντίδα, εκτός

από τον άντρα της, και των άλλων δύο. Σ' εκείνο δε το κτήμα οι τρεις άντρες φύτευαν και καλλιεργούσαν ό,τι μπορεί να φανταστεί ο νους και έτσι πέρασαν τα δύο πρώτα χρόνια της Κατοχής χωρίς να πεινάσουν όχι μόνο αυτοί, αλλά ούτε και οι υπόλοιποι. Η Απελευθέρωση τους βρήκε στην Αθήνα στο σπίτι τους στου Ψυρρή και όλοι μαζί το γιόρτασαν χαρούμενα, ζωντανοί και χωρίς απώλειες. Άρχισε σιγά-σιγά η ζωή να παίρνει την πρώτη της τροχιά, παρά τις τόσες πληγές που άφησε πίσω αυτός ο πόλεμος και η οικογένεια του Νίκου να είναι πιο δεμένη όσο ποτέ άλλοτε.

Μια μέρα, εκεί που ήταν όλοι μαζεμένοι, η Πολέτ εξέφρασε την επιθυμία να γυρίσει στο Παρίσι, γι' αυτό και τους είπε:

«Νομίζω ότι ήρθε ο καιρός να πάω κι εγώ στο σπίτι. Θέλω να σας ευχαριστήσω όλους για άλλη μια φορά μέσα από τα βάθη της καρδιάς μου για ό,τι κάνατε για μένα. Δεν ξέρω αν ποτέ θα μπορέσω να σας το ανταποδώσω, δηλώνω όμως πως δεν πρόκειται να σας ξεχάσω, θα σας θυμάμαι μέχρι την ώρα που θα πεθάνω και θα είστε μέσα στην καρδιά μου!»

Όλοι ξαφνιάστηκαν και την κοίταζαν με στενοχώρια, χωρίς να μπορούν να μιλήσουν. Πρώτος συνήλθε ο Άγγελος και της είπε:

«Αφού αυτή είναι η επιθυμία σου, έτσι θα γίνει, μόνο που δεν θα φύγεις μόνη σου, θα έρθω κι εγώ μαζί σου. Μετά από τέσσερα χρόνια απουσίας δεν ξέρεις τι μπορεί να βρεις εκεί, καλύτερα να το αντιμετωπίσουμε μαζί».

Απόλυτη σιωπή έπεσε, για να τη διακόψει σε λίγο ο Άρης:

«Έχει δίκιο, δεν μπορείς να πας μόνη σου, κάποιος πρέπει να είναι μαζί σου κι αυτός δεν είναι άλλος από τον δικό σου τον Άγγελο. Από σήμερα αρχίστε να ετοιμάζεστε κι εγώ αναλαμβάνω όλα τα υπόλοιπα που χρειάζονται».

Τα είπε αυτά και τα μάτια του πήγαν προς τον Άγγελο. Εκείνος του ανταπέδωσε με το βλέμμα του όσα θα ήθελε να του πει. Ο αποχαιρετισμός ήταν συγκινητικός όχι μόνο για την Πολέτ, αλλά και για όλους τους άλλους, μα πιο πολύ για τη Μαρούλα, που όλα αυτά τα πικρά και δύσκολα χρόνια δέθηκαν οι δυο τους περισσότερο κι από αδελφές. Πάνω απ' όλα, όμως, τους ένωσε η αγάπη που είχαν για τον Άγγελο. Πολλές φορές ο Άρης τον πείραζε:

«Θραύση κάνεις στις γυναίκες, μόνο να δούμε τι θα μας κουβαλήσεις, φρόντισε να είναι καλή και να μας αγαπήσει».

«Εσύ έχεις σειρά πρώτα και μετά ακολουθώ εγώ!»

Είναι αλήθεια ότι όλο αυτό το διάστημα και κυρίως στο Παρίσι, ενώ τον φλέρταραν και τον κυνηγούσαν πολλές, όχι μόνο φοιτήτριες αλλά και έξω από το πολυτεχνείο, πέρα από κάτι ψευτοδεσμούς δεν ενέδωσε σε καμία και η καρδιά του παρέμενε κλειστή, ίσως περιμένοντας τον μεγάλο έρωτα, που τον ονειρευόταν ορμητικός σαν το φουρτουνιασμένο ποτάμι που στο διάβα του παρασέρνει τα πάντα. Αλλά και ο Άρης στην ίδια κατεύθυνση βάδιζε, μόνο που ήταν πιο τολμηρός και το ζούσε.

Φτάνοντας στο Παρίσι, βρήκαν το σπίτι της Πολέτ σε σχετικά καλή κατάσταση και ο Άγγελος ασχολήθηκε με το να επιδιορθώσει τις όποιες ζημιές είχε υποστεί, να το καθαρίσουν για να μπορέσουν να μείνουν και να γίνει όπως πρώτα. Στο διάστημα αυτό φρόντισε να βρει και δουλειά. Με το πτυχίο που είχε τον προσέλαβε αμέσως ένα από τα μεγαλύτερα γραφεία, γιατί η ζήτηση ήταν μεγάλη, μιας και το Παρίσι, αλλά και όλη η Ευρώπη φυσικά, βρισκόταν στην ανοικοδόμηση μετά από τις ζημιές που είχαν υποστεί τα πάντα από τους βομβαρδισμούς και την εγκατάλειψη. Άρχισε λοιπόν να δουλεύει, για να μπορούν να ζήσουν οι δύο και να μην επιβαρύνει άλλο τους δικούς του.

«Αρκετά έκαναν για μένα» έλεγε στην Πολέτ, «καιρός είναι να βγάλω τα προς το ζην, άλλωστε δεν είμαι μόνος, έχω και μια δεύτερη μανούλα, που δεν θα την εγκαταλείψω ποτέ!»

Τα μάτια της άμοιρης Πολέτ βούρκωναν, τον κοίταζε με αγάπη και του έλεγε:

«Ο Θεός στάθηκε καλός μαζί μου, έστω κι αν δεν γέννησα παιδιά. Σ' αγαπάω, παιδί μου, είναι σαν να σε γέννησα εγώ».

Ανήσυχος όπως ήταν, δεν άργησε όταν συνάντησε έναν Έλληνα συμφοιτητή του από το Πολυτεχνείο του Παρισιού, να του προτείνει ν' ανοίξουν δικό τους γραφείο.

«Εσύ πολιτικός μηχανικός και εγώ αρχιτέκτονας θα κάνουμε χρυσές δουλειές, τώρα που τα πάντα φτιάχνονται από την αρχή».

Δεν πρόλαβαν να δώσουν λόγο και είχαν ήδη στήσει τη δουλειά, για να πέσουν με τα μούτρα σ' αυτήν. Άρχισαν δειλά-δειλά με

μικρές δουλειές, μα πριν καλά-καλά το καταλάβουν, ήρθαν και οι μεγάλες, σε σημείο να χρειαστούν όχι μόνο ν' αλλάξουν γραφείο, αλλά να προσλάβουν και βοηθούς.

Μπήκε για τα καλά στον κόσμο της επιχείρησης και του κέρδους, με αποτέλεσμα η Πολέτ να του λέει:

«Πολλές φορές δεν σε αναγνωρίζω, γιατί εγώ σε γνώρισα έφηβο και συγκρατημένο, ενώ τώρα βλέπω έναν επιχειρηματία τέλειο. Είναι μεγάλη η μεταστροφή, τόση όση να μη σε αναγνωρίζω ορισμένες φορές. Πρόσεξε, παιδί μου, μήπως τα λεφτά σου αλλοιώσουν το χαρακτήρα και πάνω απ' όλα μη χάσεις αυτή την ανθρωπιά που σε χαρακτήριζε μέχρι τώρα».

«Έννοια σου και από μέσα είμαι ο ίδιος, μόνο που τα θηρία θέλουν και λίγο μαστίγιο για να τα έχεις ήρεμα».

Γελούσε αμέσως μ' εκείνο το καλόκαρδο γέλιο και το πρόσωπό του έλαμπε, ενώ εκείνη του έλεγε ησυχασμένη:

«Τώρα μάλιστα, έγινες ο Άγγελός μου, αυτός που ξέρω και αγαπάω, να είσαι καλά, αγόρι μου!»

Όλες αυτές τις λεπτομέρειες τις αντάλασσαν σε γράμματα οι δύο γυναίκες και έτσι η Μαρούλα είχε από πρώτο χέρι τα νέα του κι αυτό ήταν για εκείνη μια μεγάλη παρηγοριά. Γιατί ποτέ δεν έπαυε να την τυραννάει από μέσα της η σκέψη για το πώς ένωθε ο Άγγελος και αν αληθινά το έχει ξεπεράσει, όπως έλεγε και όπως έδειχνε, ή από εγωισμό και ακόμα για να μην τους στενοχωρεί έκρυβε βαθιά μέσα του την πίκρα της απόρριψης και της εγκατάλειψης. Εκείνοι, όλοι τους, τον αγαπούσαν πολύ και σπάνια περνούσε από το μυαλό τους αυτή η θλιβερή ιστορία.

Άρχισε και η Ελλάδα να προσπαθεί να κλείσει τις πληγές του Δευτέρου Παγκοσμίου Πολέμου, μόνο που δεν της άφησαν περιθώρια. Πριν ν' αρχίσουν να επουλώνονται όλα τα δεινά από την Κατοχή των Γερμανών, άλλες πιο βαθιές, επώδυνες και αγιάτρευτες άνοιξε ο Εμφύλιος σπαραγμός, για να βυθίσει στο πένθος και το αβυσσαλέο μίσος τον ελληνικό λαό, που έρμαιο των παρατάξεων μάχονταν ο καθένας για το ποιος θα κυριαρχήσει. Κληροδοτήματα πατρογονικά με αποτελέσματα καταστροφικά. Μέσα σε αυτή την ασφυκτική ατμόσφαιρα πορευόταν και η οικογένεια του Νίκου, που

πάντα προσπαθούσε για κάτι καλύτερο. Τα νέα από τον Γράμμο και το Βίτσι έφταναν στην Αθήνα τρομερά, για να τους κάνουν όλους να παγώνουν από τον τρόμο και να κλαίνε για τα νέα παλικάρια που άφηναν τα κορμιά τους κει πάνω στις απάτητες βουνοκορφές, πεσμένα από χέρι αδελφικό και από τις δύο πλευρές. Κυλούσε ο χρόνος, πάντα με την ελπίδα πως κάποτε θα πάρει τέλος αυτό το αδελφοκτόνο μακελειό και ο αλληλοσπαραγμός.

Μια μέρα ο Νίκος μπήκε κάπως γελαστός λέγοντας στη γυναίκα του:

«Όπως δείχνουν τα πράγματα, γυναίκα, πολύ γρήγορα θα τελειώσει αυτό το φονικό που γίνεται εκεί πάνω και μετά θ' αρχίσουμε να δένουμε τις πληγές να γιάνουν. Όμως τίποτε δεν θα είναι ικανό να τις επούλώσει τελείως. Όσο υπάρχει αίμα και από τις δύο πλευρές και οι οικογένειες πλήρωσαν το τίμημα με δικό τους σκοτωμένο, δεν πρόκειται να ξεχάσουν, ίσως και να μην μπορέσουν να συγχωρήσουν ποτέ, κι ας λένε ότι ο χρόνος γιατρεύει τα πάντα. Μπορεί αυτό να γίνει ίσως από τα εγγόνια και μετά!»

«Ας λήξει τουλάχιστον αυτός ο αλληλοσπαραγμός και βλέπουμε, Νίκο μου. Έλα όμως τώρα να φας και να ξεκουραστείς, γιατί σε βλέπω λίγο κομμένο».

Πάνω στην ώρα μπήκε ο Άρης και όλοι μαζί κάθισαν στο τραπέζι. Μόλις τελείωσαν, ο Νίκος πήγε στην πολυθρόνα του, ξεσκόνισε για λίγο την εφημερίδα και σε λίγο έκλεισε τα μάτια του. Αυτή ήταν η αγαπημένη του θέση μετά το μεσημεριανό φαγητό. Έπαιρνε έναν υπνάκο, για να ξυπνήσει ξεκούραστος και να πάει στο μαγαζί μαζί με τον Άρη. Έχοντάς τον δίπλα στη δουλειά, του άφηνε πολλές πρωτοβουλίες και μία από αυτές ήταν ν' αρχίσει να στήνει δίπλα στο παλιό ένα καινούργιο μαγαζί με όλων των ειδών τα ηλεκτρικά είδη και εξαρτήματα της κουζίνας. Οι δουλειές πήγαιναν πολύ καλά και ο Νίκος καμάρωνε για το επιχειρησιακό πνεύμα του γιου του και πολλές φορές έλεγε στον φίλο του:

«Τι τα θες, Αναστάση μου, καινούργια μυαλά, καινούργιες δουλειές, κάθε πράγμα θέλει και το μυστηρή του».

Εκεί που κοιμόταν, είδε ακόμα και όνειρο, το οποίο προσπάθησε να εξηγήσει στη γυναίκα του, αλλά ήταν πολύ συγκεχυμένο.

«Εκεί που καθόμουν, Μαρούλα μου, φύσηξε ένας δυνατός αέρας και χωρίς να παρασύρει τίποτε, με σήκωσε ψηλά και για αρκετή ώρα ένιωσα να αιωρούμαι, να πετάω και ήταν τόσο ωραία, τα έβλεπα όλα από ψηλά. Ήταν κάτι πρωτόγνωρο, πώς θα 'θελα να το ξανάβλεπα άλλη μία φορά, να αισθανθώ αυτή την αίσθηση του πετάγματος!»

«Όνειρο μεσημεριανό είναι, τι ήθελες να δεις τόσο ελαφρύς που είναι ο ύπνος, μόνο πετάγματα!»

«Καλά λες, άντε φτιάξε τα καφεδάκια να τα πιούμε παρέα και μετά να πάρω δρόμο».

Δεν άργησε να φανεί με το δίσκο στο χέρι, δύο καφέδες και δύο ποτήρια νερό και αφού τον ακούμπησε στο τραπεζάκι, πήρε θέση κι αυτή στη διπλανή πολυθρόνα. Αυτός σήκωσε το φλιτζάνι, ήπια μια ρουφηξιά και αμέσως της είπε:

«Α! τι ωραίος καφές, μόνο από τα χέρια σου τον ευχαριστιέμαι, πώς τον πετυχαίνεις έτσι; Θυμάμαι τον πρώτο καφέ που μου έφτιαξες όταν πρωτοήρθα στο σπίτι σας, μου άρεσε τόσο πολύ και αμέσως σκέφτηκα ότι και μόνο γι' αυτόν τον καφέ αξίζει να την κάνω γυναίκα μου!»

«Γι' αυτό μόνο με παντρεύτηκες; Έπρεπε να μου το έλεγες από τότε, να έβλεπες αν θα έλεγα το “ναι”, τώρα είναι λίγο αργά».

«Αχ! πόσο κουτούτσικη είσαι, αυτό κατάλαβες τόσα χρόνια που ζούμε μαζί;»

«Αυτό είπες τώρα δα».

«Ξέρω, θέλεις να σου πω για άλλη μια φορά ότι εσύ είσαι η μία και μοναδική γυναίκα στη ζωή μου και πως σε αγαπώ ακόμα πιο πολύ και από την πρώτη φορά που σου το είπα εκεί στα σκοτεινά, έξω από το σπίτι των γονιών σου».

«Το ξέρω, γεροντάκο μου, αλλά δεν βλέπεις πού και πού να τα λέμε και ν' ανανεώνουμε αυτό που αισθανόμαστε μέσα μας!»

Της πήρε τα χέρια, τα κράτησε μέσα στα δικά του και κοιτάχτηκαν με απέραντη λατρεία για αρκετή ώρα. Για λίγο έμειναν έτσι αμίλητοι και σαν κινηματογραφική ταινία πέρασαν από τα μάτια τους όλα τα χρόνια που ζήσανε μαζί, από την πρώτη μέρα που πρωτοκοιτάχτηκαν στα μάτια.

Σηκώθηκε εκείνη, πήρε το δίσκο και πήγε στην κουζίνα να πλύνει τα φλιτζάνια. Γύρισε σε λίγο, τον είδε να έχει γείρει το κεφάλι του στο πλάι και σκέφτηκε:

«Πάλι τον πήρε ο ύπνος τον καλό μου, μόνο που θ' αργήσει να πάει στο μαγαζί».

Τον πλησίασε και του μίλησε σιγά:

«Πάλι κοιμήθηκες, άντρα μου, ξύπνα, θα περάσει η ώρα, άντε να πας ν' ανοίξεις το μαγαζί!»

Καθώς δεν έπαιρνε απάντηση, το επανέλαβε πιο δυνατά:

«Σήκω, Νίκο μου, πάω να φωνάξω και τον Άρη να ετοιμάζεται».

Καθώς δεν έβλεπε καμία αντίδραση από μέρος του, τον πλησίασε, του μίλησε, αλλά πάλι δεν πήρε καμία απάντηση. Πήγε πιο κοντά και τον σκούντηξε απαλά στον ώμο και πάλι εκείνος ούτε μίλησε ούτε κουνήθηκε. Έδειχνε να κοιμάται ήρεμα και το πρόσωπό του είχε μια μακάρια έκφραση, σαν κάτι όμορφο να έβλεπε και τον ευχαριστούσε πολύ. Όταν τον ξανασκούντησε και είδε ότι δεν άκουγε, πήγε πιο κοντά και άρχισε να τον παρατηρεί στο πρόσωπο. Μια γλύκα και μια ηρεμία το φώτιζε, έτσι που δεν τον είχε δει άλλη φορά.

«Άσε τα αστεία και σήκω, καρδούλα μου, το βράδυ όπου να 'ναι έρχεται και θα ξεκουραστείς!»

Καθώς και πάλι τον είδε να μην αντιδρά, άρχισε να τρέμει και να τον κοιτάζει πιο προσεχτικά. Ταυτόχρονα ακούμπησε το χέρι της στο κεφάλι του και ενώ εκείνο έγειρε πιο πολύ στο πλάι, εκείνη μιλάει δεν άκουγε. Τρομοκρατημένη έβαλε τις φωνές.

«Άρη, Άρη, τρέχα, ο μπαμπάς σου κάτι έπαθε, δεν μου μιλάει».

Στο λεπτό εμφανίστηκε στην πόρτα της κρεβατοκάμαράς του και ξαφνιασμένος τη ρώτησε:

«Τι έγινε, γιατί φωνάζεις έτσι;»

Βλέποντας όμως την τρομάρα στα μάτια της και το ύφος που είχε, έτρεξε κοντά της και είδε τον μπαμπά του σε αυτή την κατάσταση. Του έπιασε το χέρι και μόλις το άφησε, έπεσε άψυχο πάνω στην πολυθρόνα. Στη στιγμή κατάλαβε, αλλά για να μην την τρομάξει, της είπε:.

«Μη φοβάσαι, φαίνεται ότι λιποθύμησε, άφησέ τον έτσι. Εσύ τηλεφώνησε στην Αλεξάνδρα κι εγώ τρέχω για τον γιατρό τον Γεωργιάδη, τον γείτονά μας».

Σαν σίφουνας άνοιξε την πόρτα και βγήκε στο δρόμο τρέχοντας, έφτασε στο σπίτι του γιατρού, χτύπησε το κουδούνι του ιατρείου και ο χρόνος ώσπου να του ανοίξει του φάνηκε αιώνας και με φωνή λαχταρισμένη του είπε:

«Τρέχα, γιατρέ μου, ο Νίκος σου κάτι έπαθε και είναι αναίσθητος!»

Ζήτησε συγγνώμη από τους ασθενείς που περίμεναν στο σαλόνι, άρπαξε την τσάντα του και τρέχοντας πίσω από τον Άρη έφτασαν στο σπίτι. Ο Νίκος ήταν στην ίδια θέση και κατάσταση που τον άφησε ο Άρης. Ο γιατρός έβγαλε τα ακουστικά και τ' ακούμπησε στο μέρος της καρδιάς, για να διαπιστώσει ότι ήταν ήδη νεκρός. Σοκαρισμένος, γιατί ο Νίκος και γενικά όλη η οικογένεια δεν ήταν μόνο πελάτες του, αλλά και φίλοι, είχαν φάει και είχαν γλεντήσει άπειρες φορές, πότε στην αυλή του ενός σπιτιού και πότε στην άλλη, και επειδή του γιατρού του άρεσε το κρασάκι αλλά και το τραγούδι, πολλές φορές η γειτονιά αντηχούσε από τις καντάδες τους και τα γέλια. Γύρισε προς τον Άρη, αλλά από το στόμα του δεν κατάφερε να βγάλει μιλιά, μόνο το βλέμμα του τα έλεγε όλα. Στη στιγμή ο Άρης έτρεξε προς το μέρος της μαμάς του, την αγκάλιασε, ενώ ταυτόχρονα την απομάκρυνε από εκεί, να μη δει τον γιατρό που έσυρε τον Νίκο προς τον καναπέ για να τον ξαπλώσει.

«Τι έχει, πριν από ένα τέταρτο μιλούσαμε, ήταν ευδιάθετος, ήπια τον καφέ του και ώσπου να πάω τα φλιτζάνια στην κουζίνα και να γυρίσω, τον βρήκα σε αυτή την κατάσταση!»

Ο γιατρός άφησε το άψυχο σώμα του Νίκου και πήγε κοντά της.

«Λυπάμαι πολύ, Μαρούλα μου, αλλά θα πρέπει να φανείς ψύχραιμη, για τον Άρη πρώτα και μετά για τον εαυτό σου. Ο Νίκος μας δεν τα κατάφερε να παλέψει και να νικήσει τον Χάρο, τον χτύπησε πίσωπλατα και τον πήρε μαζί του. Σε θέλω δυνατή, να στηρίζεις τα παιδιά σου, όπως κι αυτά εσένα. Όλοι θα τον θυμόμαστε με αγάπη και θα τον αποζητάμε πολλές φορές, γιατί θα μας λείψει πολύ».

Άλαλη και χλομή τον άκουγε και ακόμα δεν καταλάβαινε τίποτε, όταν όμως σιγά-σιγά συνήλθε κάπως και συνειδητοποίησε όσα της έλεγε, έβγαλε φωνή πληγωμένου ζώου και έπεσε άψυχη σε μια πολυθρόνα. Τρομαγμένος έτρεξε δίπλα της ο Άρης.

«Μαμά μου, σύνελθε, δεν θέλω να χάσω κι εσένα!»

Της χάιδευε το πρόσωπο, της έσφιγγε τα χέρια και επαναλάμβανε κλαίγοντας τα ίδια λόγια. Ο γιατρός έβγαλε από την τσάντα του ένα χαπάκι, πήρε από την κουζίνα ένα ποτήρι νερό και την ανάγκασε να το πιει. Μετά μαζί με τον Άρη, σχεδόν σέρνοντάς την, την πήγαν στο κρεβάτι της. Πάνω στην ώρα μπήκε και η Αλεξάνδρα, που βλέποντας τον Νίκο ξαπλωμένο τρώμαξε. Όταν άκουσε κουβέντες από την κρεβατοκάμαρα, έτρεξε προς τα εκεί για να δει τη Μαρούλα στο κρεβάτι και η οποία, μόλις την είδε, άρχισε να κλαίει και να της λέει:

«Πάει ο Νίκος, Αλεξάνδρα μου, έφυγε για το μακρινό ταξίδι που δεν έχει γυρισμό και με άφησε μόνη μου, με πρόδωσε, αφού η συμφωνία μας, όπως ξέρεις, ήταν να πεθάνουμε αντάμα την ίδια ώρα και μέρα. Πώς θα μπορέσω να ζήσω χωρίς αυτόν, καλύτερα να πάω μαζί του αυτή τη στιγμή».

Εκείνη έτρεξε κοντά της και με μάτια πλημμυρισμένα από δάκρυα, την αγκάλιασε χωρίς να μπορεί να βγάλει μιλιά. Έμειναν έτσι για αρκετή ώρα, ώσπου ένιωσε το χέρι της Μαρούλας να χαλαρώνει και σε λίγο να κλείνει τα μάτια, το δυνατό ηρεμιστικό είχε αρχίσει να επιδρά. Αμέσως πήγε προς τον Άρη, που έδειχνε σαν χαμένος και να μην μπορεί να κάνει ή να πει τίποτε. Δεν άργησε να φτάσει όλη σχεδόν η οικογένεια του Αναστάση, ο οποίος, παρά το μεγάλο σοκ και τον πόνο για τον ξαφνικό χαμό του φίλου του, ανέλαβε με τον γιο του τα της κηδείας. Άλλο ένα δράμα ξετυλίχτηκε όταν ο Άγγελος σήκωσε το τηλέφωνο στο γραφείο του και άκουσε τη σπαρακτική φωνή του Άρη να του λέει:

«Αδελφέ μου, πάει, τον χάσαμε τον μπαμπά μας, έλα όσο μπορείς γρηγορότερα, γιατί σ' έχω ανάγκη και θέλω να είμαστε μαζί αυτές τις δύσκολες ώρες!»

Μόλις ο Άγγελος κατάλαβε τι ακριβώς έλεγε ο αδελφός του, του έπεσε το ακουστικό από τα χέρια και άρχισε να τρέμει σύ-

γκορμος, χωρίς να μπορεί να βγάλει μιλιά. Βλέποντάς τον σε αυτή την κατάσταση ο φίλος και συνétairos του άρπαξε το τηλέφωνο από τα χέρια του, για ν' ακούσει την αλλοιωμένη φωνή του Άρη να λέει:

«Με ακούς, Άγγελέ μου, τι έπαθες; Σου το είπα απότομα, με συγχωρείς, αλλά δεν μπορώ μόνος μου, έλα γρήγορα να το περάσουμε αντάμα».

«Τι είπες στον Άγγελο, Άρη, και βουβάθηκε;» ρώτησε ο Χρήστος και εκείνος του επανέλαβε όσα είχε πει στον αδελφό του και τον παρακάλεσε να τον βοηθήσει να φύγει όσο το δυνατόν γρηγορότερα για την Αθήνα. Ο Χρήστος κατέβασε το ακουστικό και αμέσως έτρεξε προς τον φίλο του, τον αγκάλιασε και έμειναν έτσι για αρκετή ώρα, ώσπου να μπορέσει να του πει:

«Θάρρος, φίλε, τώρα πρέπει να πας κοντά τους όσο το δυνατόν γρηγορότερα και μη χάνουμε καιρό. Εγώ θα τηλεφωνήσω να δω πότε έχει τρένο για Αθήνα και αμέσως φεύγουμε για το σπίτι, να σου ετοιμάσω τη βαλίτσα και να σε πάω. Όσο για τη δουλειά, μη σε νοιάζει, εγώ είμαι εδώ, μείνε όσο θέλεις κοντά στους δικούς σου».

Όταν του είπαν ότι το τρένο φεύγει σε τρεις ώρες, δεν έχασε καιρό, άρπαξε τον Άγγελο από το χέρι, τον έβαλε στο αυτοκίνητο και σε λίγο είχαν φτάσει στο σπίτι. Εκεί εξελίχτηκε άλλο δράμα με την Πολέτ ν' αγκαλιάζει τον Άγγελο και να κλαίει, χωρίς να έχει τη δύναμη να του ετοιμάσει τα λίγα ρούχα που χρειαζόταν για το ταξίδι. Ο Χρήστος όμως δεν καθυστέρησε, άρον-άρον έβαλε στη βαλίτσα τα απαραίτητα, την έκλεισε και σχεδόν σέρνοντας τον κατέβασε τις σκάλες και από κει στο αυτοκίνητο, για να τον φτάσει σε χρόνο ρεκόρ στο τρένο και στον έλεγχο των διαβατηρίων. Την ώρα που τον αποχαιρετούσε τον αγκάλιασε και του είπε:

«Κουράγιο, φίλε, αυτά έχει η ζωή, τώρα θέλω να δω τη δύναμή σου. Να συμπαρασταθείς στον αδελφό σου, μα πάνω απ' όλα να στηρίζετε τη μαμά σας. Είστε άντρες πια και πρέπει να φανείτε θαρραλέοι».

Μόλις έφτασε στην Αθήνα, με την ψυχή στα δόντια πήρε ένα ταξί για το σπίτι, όπου εκεί εξελίχτηκε άλλο δράμα, με τα δύο αδέρφια να έχουν αγκαλιάσει τη μαμά τους και να κλαίνε βουβά.

Πριν ακόμα φτάσει το μεσημέρι της άλλης ημέρας έγινε η κηδεία, έτσι το αποφάσισε ο Αναστάσης, για να δώσει τέλος και να μην τον έχουν έως αργά στο σπίτι. Μόλις τελείωσαν από όλα αυτά, τους πήγαν στο σπίτι τους και από κοντά τους δεν έφυγε όχι μόνον αυτός, αλλά και η γυναίκα του με τη Μαρία. Σαν πέρασαν λίγες ημέρες και έκρινε ότι είχαν ηρεμήσει κάπως, ο Άρης είπε στον Άγγελο να φύγει για το Παρίσι να πάει στη δουλειά του, γιατί έτσι θα απασχολούσε το μυαλό του και θα ξέφευγε κάπως.

«Να φύγεις, αδελφέ μου, θα σου κάνει καλό, γιατί κι εγώ θ' αρχίσω να πηγαίνω στη δουλειά, μόνο μη μου στενοχωριέσαι, γιατί για μας ο μπαμπάς δεν πέθανε, είναι μέσα μας, είναι σαν να μας παρακολουθεί από εκεί επάνω. Εγώ θα φροντίζω τη μαμά, να φύγεις ήσυχος».

Έτσι κι έγινε, την άλλη ημέρα, αφού τους χαιρέτησε όλους, φίλησε πολλές φορές τη Μαρούλα και πήρε το δρόμο της επιστροφής με τσακισμένη την καρδιά. Εκεί ρίχτηκε στη δουλειά, χωρίς ποτέ να ξεχνάει τον Νίκο, τον οποίο τώρα που τον έχασε κατάλαβε όχι μόνο πόσο πολύ τον αγαπούσε, αλλά και πόσο καλός άνθρωπος ήταν και πάνω απ' όλα πόσα του χρωστούσε.

Στην Αθήνα ο Άρης μάζεψε τα κουράγια του και συνέχισε τη ζωή του όπως πρώτα, με μόνη έγνοια τη μαμά του, που δεν μπορούσε να συνειδητοποιήσει ότι ο άντρας της έφυγε από τη ζωή και ότι αυτή από εδώ και μπρος έπρεπε να πορευτεί μόνη της χωρίς τη δική του παρουσία. Μάταια ο Άρης προσπαθούσε να την παρηγορήσει, αλλά και να την προσγειώσει. Εκείνη σε ό,τι της έλεγε έσκυβε το κεφάλι, γέμιζαν δάκρυα τα μάτια της και του απαντούσε:

«Εσύ, αγόρι μου, μη στενοχωριέσαι για μένα, κοίταξε τη δική σου ζωή, την οποία έχεις όλη μπροστά σου και είμαι σίγουρη ότι σου επιφυλάσσει πολλές χαρές. Άσε εμένα, η δική μου τελείωσε από την ημέρα που έφυγε ο μπαμπάς σου, σύντομα θα πάω κοντά του, δεν θέλω να τον απογοητεύσω, αυτός ήταν ο όρκος που δώσαμε ο ένας στον άλλον!»

Πονούσε ο Άρης έτσι που την έβλεπε αφημένη στη μοίρα της και όσο κι αν προσπαθούσε, όσους γιατρούς κι αν έφερε, τίποτε δεν κατάφερνε, μέρα με την ημέρα εκείνη έλιωνε, χανόταν στον

κόσμο της, χωρίς να βγάζει ούτε ένα παράπονο από το στόμα της, μόνο που πολλές φορές κοιτούσε τον γιο της για αρκετή ώρα και του έλεγε:

«Μην πονάς, αγόρι μου για μένα, εσείς θέλω να είστε καλά και πιο πολύ σαν μεγαλύτερος να φροντίζεις τον μικρό σου αδελφό και ποτέ να μη σου περάσει κακή σκέψη για κείνον. Πονεμένος είναι, κι ας μην το δείχνει, το κρυφό σαράκι νομίζω ότι πάντα θα ροκανίζει την καρδούλα του, άσχετα που δεν το εκδηλώνει. Εσύ να είσαι δίπλα του πάντα, σε ό,τι και να του συμβεί, γίνε ο αληθινός αδελφός του, αλλά και μάνα του και πατέρας, κι εμείς από κει πάνω θα σας στέλνουμε την ευχή μας και θα σας προστατεύουμε σαν να είμαστε ζωντανοί».

«Μαμά μου, καλύτερα θα ήταν να βγάλεις από το μυαλό σου αυτές τις ιδέες, εμείς σε θέλουμε εδώ δίπλα μας, να σου μιλάμε, να μας συμβουλευείς και να νιώθουμε τον ίσκιο σου πάνω μας. Δώσε λίγη δύναμη στον εαυτό σου και μη μας πονέσεις όπως ο μπαμπάς!»

Εκείνη χαμήλωνε τα μάτια, για να μην τα δει βουρκωμένα, και μιλιά δεν έβγαζε. Κύλησε ο πρώτος χρόνος και σ' αυτό το διάστημα ο Άγγελος τους επισκέφτηκε τέσσερις φορές και κάθε που έφευγε παρακαλούσε από μέσα του στο άλλο του ταξίδι να τη βρει ζωντανή. Το έβλεπε, το αισθανόταν ότι δεν θα την έχουν για πολύ ακόμα κοντά τους, το συζητούσαν συχνά με τον Άρη και κόντευαν να τρελαθούν. Βασάνιζαν το μυαλό τους και αναρωτιούνταν τι άλλο θα μπορούσαν να κάνουν για να την κρατήσουν στη ζωή, αλλά λύση δεν έβρισκαν. Εκείνη μέρα με την ημέρα έλιωνε, χανόταν από τη ζωή, χωρίς ποτέ να βγάλει παράπονο από το στόμα της. Ώρες-ώρες μάλιστα έβλεπαν ένα τέτοιο χαμόγελο ευτυχίας στα χείλη της, που καταλάβαιναν ότι ονειρευόταν πως βρισκόταν δίπλα στον Νίκο της.

Έτσι, μια μέρα, αφού είχε συμπληρωθεί ένας χρόνος και κάτι, έκλεισε τα μάτια της και πήρε το δρόμο που θα την οδηγούσε κοντά σ' αυτόν, στον μοναδικό άντρα που αγάπησε με πάθος σε όλη της τη ζωή και που κι εκείνος της το ανταπέδωσε εξίσου. Την έκλαψαν και οι δύο πολύ και μια μέρα, εκεί που τα δύο αδέλφια μιλούσαν, ο Άρης είπε στον Άγγελο:

«Τώρα, αδελφέ μου, πιστεύω ότι ορφανέψαμε αληθινά. Όσο ήταν στη ζωή, ο πόνος μας λιγόστευε, τώρα πια δεν απόμεινε από τους γονείς μας κανείς. Άφησαν όμως εμάς πίσω τους, γι' αυτό ας μην τους ξεχάσουμε ποτέ κι εμείς ας μην πάσουμε ν' αγαπιόμαστε, γιατί, όπως βλέπεις, μείναμε μόνοι μας!»

Μετά από λίγες ημέρες ο Άγγελος πήρε ξανά το δρόμο της επιστροφής, αυτή τη φορά ακόμα πιο πονεμένος, για να ριχτεί με πάθος στη δουλειά, το μόνο φάρμακο από το οποίο έβλεπε γιατρεία, και ν' αποκτήσει τη φήμη του καλύτερου αρχιτέκτονα του Παρισιού, χωρίς αυτό να τον κάνει εγωιστή, αλλά ούτε και αχάριστο. Ευγνωμονούσε αυτούς που τον μεγάλωσαν καλύτερα και από δικό τους παιδί, αγαπούσε τον Άρη σαν πραγματικό αδελφό του και για τίποτε δεν ήθελε να τον στενοχωρήσει ή να τον κάνει να νιώσει απογοήτευση για κάτι. Προσπαθούσε πάντοτε να του δείχνει την αγάπη του και να χαίρεται με τη χαρά του, ιδίως όταν τον είδε ότι βρήκε τη γυναίκα της ζωής του και δημιούργησε οικογένεια. Φρόντισε ν' ακολουθήσει τη συμβουλή του και ν' ανοίξει κι αυτός σπιτικό, αλλά καμιά δεν τον πλάνεψε, δεν τον γέμιζε, με αποτέλεσμα να μη στεριώνει πουθενά, κι ας είχε γνωρίσει πολλές και αξιόλογες κοπέλες, άξιες να σταθούν δίπλα του.

Πάντα κάτι τον εμπόδιζε να φτάσει στο γάμο και αυτό στενοχωρούσε πολύ τον Άρη, ο οποίος έλεγε με απορία και κάποιο φόβο στην Αγγελική:

«Γιατί δεν αποφασίζει να κάνει οικογένεια, τίποτε δεν του λείπει και πάνω απ' όλα είναι οικονομικά ανεξάρτητος. Αυτό το θέμα με προβληματίζει πολύ, μόλις συμπληρώνει χρόνο με τους δεσμούς του, τους διαλύει!»

«Μην ανησυχείς, Άρη μου, δεν βρέθηκε η κατάλληλη, άλλωστε κι εσύ έτσι δεν έκανες, κι αυτό για τη δική μου καλή τύχη. Πολύ γρήγορα θα μας την παρουσιάσει και τότε θα τρίβεις τα μάτια σου. Ποιος ξέρει ποια Γαλλιδούλα θα μας φέρει!»

«Αμήν και τότε, για να ησυχάσω κάπως, αν κι αυτός είναι απρόβλεπτος και δεν ξέρω τι μπορεί να μας φυλάει για το τέλος».

Εκεί τελείωναν τη συζήτηση και γελούσαν ευτυχισμένοι, καμαρώνοντας τα δύο τους παιδιά, τον Νίκο τον πρωτότοκο και τη

Μαρούλα, που κόντευε να κλείσει χρόνο και που με τη γέννησή της μπήκε άλλο ένα γερό θεμέλιο στην ήδη απέραντη και αστείρευτη αγάπη τους. Κυλούσε ήρεμα η ζωή τους και ευτυχισμένη, γι' αυτό και σκορπούσαν απλόχερα τη δική τους αγάπη σε συγγενείς και φίλους. Η Αντριάνα η μάνα της, φύλακας άγγελος αλλά και συμπαραστάτης τους, ξόρκιζε τα κακά πνεύματα και δεν ξεχνούσε ούτε λεπτό ότι χάρη σ' αυτόν τον υπέροχο άντρα άλλαξε όλη της η ζωή, όχι μόνο η δική της, αλλά και των άλλων παιδιών της. Η δεύτερη κόρη της, αφού τελείωσε τις σπουδές της στην Πάτρα, διορίστηκε σε μια θέση του Υπουργείου Πρόνοιας. Ο μικρός γιος τελειώνει τη Νομική και δεν θ' αργούσε ν' ανοίξει δικό του γραφείο και αυτά όλα χάρη στη φροντίδα και την οικονομική υποστήριξη του γαμπρού της. Ήταν μπροστά σε όλα, όποια δουλειά και αν χρειαζόταν, και πάνω απ' όλα φρόντιζε τα παιδιά, τα οποία λάτρευε, αφού ήταν και τα πρώτα της εγγόνια. Έβλεπε την αγάπη τους και πάντα συμβούλευε την κόρη της.

«Αγγελική μου, ο Άρης είναι πολύ καλό παιδί, ποτέ μην τον απογοητεύσεις, του αξίζουν πολλά και μην ξεχνάς τι μας πρόσφερε και τι μας προσφέρει, ποτέ σου μην τον πικράνεις».

«Μάνα μου, εγώ τον αγαπάω τον Άρη και η μόνη μου σκέψη είναι να τον βλέπω ευτυχισμένο, γιατί να τον πικράνω; Πάψε να βασανίζεις το μυαλό σου με τέτοιες σκέψεις, η ζωή μας είναι πολύ καλή και έτσι θα κυλάει για όσο ζούμε!»

«Σου το εύχομαι, κόρη μου, μέσα από τα βάθη της καρδιάς μου, μάτι κακό να μη σας δει, κι εγώ κοντά σας θα χαίρομαι πάντα με τη χαρά σας».

Έτσι μιλούσαν μάνα με κόρη, χωρίς ποτέ κάτι κακό να ταραξει την ευτυχία των δύο σπιτιών, που ζούσαν μαζί και παράλληλα τις ζωές τους. Όταν ο Άγγελος τους επισκέφτηκε μετά από μεγάλο χρονικό διάστημα προφασιζόμενος τη δουλειά, ο Άρης τού παραπερόθηκε:

«Δεν ντρέπεσαι, η μικρή κοντεύει να περπατήσει κι εσύ ούτε που μας ήρθες! Τι κάνεις εκεί πέρα, καιρός είναι να τα μαζέψεις και να έρθεις κοντά μας, από δουλειές αυτή την εποχή η Ελλάδα άλλο τίποτε, θα βαρεθείς».

Εκείνος, χωρίς ν' απαντήσει, άρπαξε τη μικρή Μαρούλα στην αγκαλιά του, τράβηξε κοντά του τον Νικολάκη και άρχισε να παίζει μαζί τους.

«Τον είδες, άλλα λόγια ν' αγαπιόμαστε είναι!»

«Μην τον ζορίζεις, δεν είναι μικρός για να του πεις τι θα κάνει!»

«Μπράβο, Αγγελική μου, μόνο εσύ με καταλαβαίνεις και σ' ευχαριστώ για την υποστήριξη, αλλά και για αυτά τα δύο αγγελούδια που μας χάρισες, αν ξέρατε πόσο τ' αγαπάω!»

Εκείνη τη στιγμή η μικρή άρχισε κάτι να ψελλίζει κι εκείνος την έστησε στα πόδια της και προσπαθούσε να την κάνει να περπατήσει. Προς μεγάλη τους έκπληξη την είδαν να κάνει τα πρώτα της άτολμα βηματάκια, ξεφεύγοντας από τα χέρια του Άγγελου. Την παρακολούθησαν όλοι με κομμένη την ανάσα κι εκείνη πήγε και κούρνιασε στην αγκαλιά του μπαμπά της, ενώ όλοι χειροκρότησαν το κατόρθωμά της, γεμίζοντάς τη φιλιά.

«Είδες, εσένα περίμενε να σου κάνει την επίδειξη και να πάρει δρόμο» πρόσθεσε ο Άρης και έσφιξε με απέραντη λατρεία τα δύο του παιδιά στην αγκαλιά του.

«Αυτό θα πει ζωή και ευτυχία, αδελφούλη μου, μην αργείς να τη ζήσεις και εσύ. Πολύ θα ήθελα να σε δω κι εσένα χαζομπαμπά σαν κι εμένα. Μην το καθυστερείς άλλο, Άγγελε!»

Ο Άγγελος γέλασε μ' εκείνο το τρανταχτό του γέλιο, χωρίς να μπορέσει να κρύψει τη μαύρη σκιά που πέρασε από τα μάτια του, πράγμα που έκανε τον Άρη να παγώσει προς στιγμήν και να σβήσει το γέλιο από τα χείλη του. Το είδε η Αγγελική, που τίποτε δεν της ξέφευγε σε ό,τι αφορούσε τον άντρα της, και όταν έμειναν μόνοι, τον ρώτησε:

«Γιατί σκοτείνιασες όταν γέλασε ο Άγγελος;»

«Δεν είδες πόσο ψεύτικο ήταν το γέλιο του ή δεν παρατήρησες τα μάτια του; Πολύ φοβάμαι ότι κάτι τρομερό τον βασανίζει και δεν νομίζω ότι είναι η καταγωγή του, αυτό έχω την αίσθηση ότι το έχει ξεπεράσει. Τι, όμως, μπορεί να είναι αυτό;»

«Έλα τώρα κι εσύ, μη βάζεις κακό στο νου σου και ξέχασε τα σενάρια περί ερωτικής απογοήτευσης, μια χαρά είναι και πολύ ευτυχισμένος φαίνεται».

«Εσύ δεν τον ξέρεις όπως τον ξέρω εγώ, γι' αυτό και δεν μπορείς να διακρίνεις τίποτε. Μακάρι να πέφτω έξω και να είναι τα πράγματα όπως τα λες εσύ».

Εκεί έκλεισαν τη συζήτηση και άρχισαν να ετοιμάζονται, γιατί είχαν κρατήσει τραπέζι σ' ένα νυχτερινό κέντρο της παραλίας, τη «Νεράιδα». Όταν ήρθε η ώρα, φίλησαν τα κοιμισμένα τους παιδιά, καληνύχτισαν την Αντριάνα, μπήκαν στο αυτοκίνητό τους και δεν άργησαν να φτάσουν στο ξενοδοχείο του Άγγελου. Τον αντίκρισαν να βγαίνει γελαστός, χαρούμενος και όμορφος σαν αρχαίος θεός, μπήκε στο αυτοκίνητο και τους είπε:

«Είμαι όλος δικός σας, πηγαίνετέ με όπου θέλετε, αρκεί που είμαι μαζί σας».

«Θα σε πάμε σ' ένα ωραίο νυχτερινό κέντρο της παραλίας, να δεις ότι γλεντάμε κι εμείς και μάλιστα πιο καλά και πιο κεφάτα από εσάς τους κρύους Γάλλους!»

«Λες και δεν το ξέρω! Λίγες φορές τα σπάσαμε, αδελφέ μου; Ξέχασες τότε που σε κουβάλησα σηκωτό και ακούσαμε τα εξ αμάξης από τους γονιούς μας;»

«Α! κάνατε και τέτοια, μπράβο σας, και δεν μου λέτε, πού ήμουνα εγώ;»

«Εσύ ήσουν ακόμα στη μάνα σου, πού να φανταστείς τέτοια πράγματα!»

Αυτά της απάντησε ο Άγγελος και οι τρεις ξέσπασαν σε τρανταχτά γέλια, σε σημείο που παραλίγο να φύγει το τιμόνι από τα χέρια του Άρη.

«Πρόσεχε, ψυχή μου, για διασκέδαση πάμε και όχι για σκοτωμό».

Όταν έφτασαν στο κέντρο, το οποίο ήταν κατάμεστο, το γκαρσόνι τους οδήγησε στο τραπέζι που είχε κλείσει ο Άρης και ήταν κοντά στην πίστα. Έφαγαν, ήπιαν, τραγούδησαν και όταν ήρθαν στο κέφι, ο Άρης πήρε τη γυναίκα του και χόρεψαν ένα ταγκό. Όταν γύρισαν στη θέση τους, ο Άγγελος τους κοίταξε με αγάπη έτσι ξαναμμένους που τους έβλεπε και τους είπε:

«Σας καμάρωνα που χορεύατε, είστε το πιο ταιριασμένο ζευγάρι και σας εύχομαι μέσα από την καρδιά μου να είστε πάντα ευτυχισμένοι».

Σε λίγο ο Άρης τού πρότεινε να χορέψει την Αγγελική και εκείνος έδειξε να αιφνιδιάζεται, με την επιμονή όμως του αδελφού του σηκώθηκε δειλά και κατευθύνθηκε μαζί της στην πίστα. Διστακτικά άπλωσε τα χέρια του να την πάρει να χορέψουν, αλλά τα πόδια του δεν μπορούσαν να κάνουν ούτε ένα βήμα. Η Αγγελική όμως, χωρίς να καταλάβει την αμηχανία του, άρχισε να χορεύει, οπότε κι εκείνος αναγκάστηκε ν' ακολουθήσει τα βήματά της, ενώ ακόμα δεν μπορούσε να κυριαρχήσει την ταραχή που αισθανόταν σε όλο του το κορμί. Σε λίγο όμως, νικώντας την ατολμία του, συγχρονίστηκε με το ρυθμό και παρασυρμένος από την ατμόσφαιρα χόρεψε μαζί της, δείχνοντας μάλιστα κάποια στιγμή και τις χορευτικές του ικανότητες. Γύρισε αναψοκοκκινισμένος στο τραπέζι, για να εισπράξει τα συγχαρητήρια από τον αδελφό του.

«Στην αρχή νόμισα ότι θα με κάνεις ρεζίλι, ποιος, εσύ που δεν άφηνες ντάμα για ντάμα που να μην τη χορέψεις, αλλά ευτυχώς που βρήκες γρήγορα το ρυθμό σου».

Το γλέντησαν μέχρι πρωίας, με τον Άγγελο να έχει πει αρκετά και να παραπατάει.

«Άρη μου, δεν τον βλέπω ικανό ν' ανεβαίνει στο δωμάτιο του ξενοδοχείου, φοβάμαι μη χτυπήσει κάποια ξένη πόρτα. Δεν τον παίρνουμε στο σπίτι για πιο σίγουρα;»

«Καλά λες, αγάπη μου, το ίδιο σκέφτηκα κι εγώ».

Μόλις έφτασαν, ο Άρης τον βοήθησε να βγει από το αυτοκίνητο και υποβαστάζοντάς τον μπήκαν στο σπίτι, όπου η Αγγελική τού έστρωσε το κρεβάτι στο διπλανό δωμάτιο των παιδιών. Αφού τον βοήθησε να ξεντυθεί και τον ξάπλωσε, του είπε:

«Κοιμήσου τώρα, μικρέ, και όνειρα γλυκά, το πρωί θα πούμε τα υπόλοιπα».

Τον φίλησε σαν μωρό παιδί και βγήκε στα νύχια από το δωμάτιο, αν και εκείνος είχε ήδη κοιμηθεί. Το πρωί που ξύπνησε το ζευγάρι εκείνος κοιμόταν του καλού καιρού. Αφού είχαν φάει και τα παιδιά, τον άκουσαν να βήχει και έτρεξε ο Άρης στο δωμάτιο. Εκείνος περιεργαζόταν ένα γύρο το δωμάτιο και μόλις τον είδε, ρώτησε:

«Πού βρισκομαι, αν κατάλαβα καλά, στο σπίτι σας, τι έγινε, πώς βρέθηκα εδώ;»

«Αφού δεν ήσουν σε θέση να πας στο ξενοδοχείο, σε φέραμε εδώ για να έχουμε ήσυχο το μυαλό μας. Ήπιες λίγο παραπάνω, αλλά και το γλέντησες, σε χάρηκα πολύ!»

«Τι έκανα, δεν θυμάμαι τίποτε, τι σας έλεγα;»

«Μήπως καταλαβαίναμε τι έλεγες; Όλο μουρμούριζες κάτι, αλλά τόσο σιγά, που δεν μπορούσαμε να βγάλουμε νόημα. Πάντως, ήσουν πολύ ευδιάθετος και έδειχνες ευτυχισμένος, σε χάρηκα, είχα χρόνια να σε δω έτσι. Σήκω τώρα να πάρουμε πρωινό».

«Καλά, πήγαινε και έρχομαι!»

Μόλις έφυγε ο αδελφός του, έμεινε για κάμποσο ακίνητος και προσπάθησε να θυμηθεί κάτι από το προηγούμενο βράδυ, όμως το μυαλό του σταματούσε στο χορό που χόρευε με την Αγγελική, από κει και πέρα όλα ήταν σκοτεινά και ένας φόβος του παρέλυσε το σώμα στη σκέψη ότι μπορεί να είπε ή να έκανε κάτι που δεν έπρεπε. Σηκώθηκε μετά από λίγο άκεφος, ντύθηκε και πήγε στην τραπεζαρία, όπου τους βρήκε γελαστούς να τον περιμένουν. Κάθισαν στο τραπέζι και τα παιδιά δεν άργησαν να δώσουν τη νότα της χαράς, να τον κάνουν να ξεχαστεί και να γίνει μαζί τους παιδί. Κάποια στιγμή γυρνώντας προς την Αγγελική τής είπε:

«Σας ευχαριστώ πολύ για χθες το βράδυ, μόνο που σας αναστάτωσα. Ζητάω συγγνώμη αν έκανα ή είπα κάτι άπρεπο, το κρασί πολλά μπορεί να κάνει».

«Τι λες τώρα; Το αντίθετο, ήσουν πολύ ευδιάθετος και δεν πρέπει να ζητάς συγγνώμη, αρκεί εσύ να το γλέντησες και να έμεινες ευχαριστημένος».

«Ήταν αλήθεια πολύ ωραία, καιρό είχα να διασκεδάσω αλά ελληνικά, σας ευχαριστώ πολύ και τους δύο».

Εκει σταμάτησε η συζήτηση και άρχισε να παίζει με τα παιδιά σαν να ήταν κι αυτός παιδί, σε σημείο ο αδελφός του να μην τον αναγνωρίζει. Σε λίγο κατέφθασε η Αντριάνα να τα πάρει για να μην τους ενοχλούν, αυτός όμως την παρακάλεσε να τ' αφήσει μαζί τους και μάλιστα τους ζήτησε να βγούνε και να πάνε στο Θησείο. Όλοι μαζί μια οικογένεια ξεκίνησαν για τον περίπατο και πέρασαν λίγες ώρες ακόμα ευχάριστες και χαρούμενες, με πρώτα και καλύτερα τα παιδιά, τα οποία δεν έλεγαν να ξεκολλήσουν από πάνω του.

Γύρισαν στο σπίτι και αφού έφαγαν, εκείνος πήγε στο ξενοδοχείο, κι ας επέμενε ο Άρης να μείνει μαζί τους.

«Δεν γίνεται, αρκετά σας αναστάτωση και σας χάλασα τη σειρά σας, καιρός είναι να του δίνω για το Παρίσι και αύριο κιόλας».

«Μα γιατί φεύγεις τόσο γρήγορα; Εσύ είπες ότι θα έφευγες στο τέλος της εβδομάδας, τώρα τι άλλαξε και μας αφήνεις;» ρώτησε ο Άρης.

Ψέλλισε μερικές δικαιολογίες, όποιες βρήκε πρόχειρες εκείνη τη στιγμή, και τους αποχαιρέτησε φανερά συγκινημένος. Έμειναν να κοιτάζονται η Αγγελική με τον Άρη και να μην καταλαβαίνουν τίποτε. Την άλλη μέρα ο Άγγελος πήρε το δρόμο της επιστροφής και όταν έφτασε, αφού άφησε τη βαλίτσα στο σπίτι του, πήγε κατευθείαν στην Πολέτ, που μόλις τον είδε ξαφνιασμένη τον ρώτησε:

«Τι έγινε και ήρθες τόσο γρήγορα, σε περίμενα στο τέλος της εβδομάδας, όλα καλά, εσύ είσαι καλά; Πώς τους βρήκες, είναι όλοι καλά;»

«Πολύ καλά είμαι και πέρασα όμορφα, μόνο που η δουλειά δεν με αφήνει να ησυχάσω, γι' αυτό και γύρισα γρήγορα».

Η Πολέτ τον κοίταξε και κάτι στο ύφος του αλλά και σ' όλη του συμπεριφορά δεν της άρεσε, όμως δεν είπε τίποτε ούτε και έκανε κάποιο σχόλιο, μόνο σκέφτηκε:

«Άφησέ τον τώρα, αν συμβαίνει κάτι, μόνος του θα μου το πει!» και μ' αυτή τη σκέψη ησύχασε.

Πάλι από την άλλη μέρα ρίχτηκε στη δουλειά χωρίς καμία ανάπαυλα και αυτό τον ηρεμούσε απομακρύνοντάς τον από τις σκέψεις που τον τυραννούσαν. Απασχολούσε το μυαλό του και ταλαιπωρούσε το κορμί του και αυτό τον έκανε να αισθάνεται μια σαδιστική ικανοποίηση, λες κι έτσι εκδικιόταν τον ίδιο του τον εαυτό. Στις παρέες και τους φίλους ήταν πάντα καλός, τις πιο πολλές φορές αρκετά ευδιάθετος και κανείς δεν μπορούσε να υποψιαστεί τη φουρτούνα που λυσομανούσε μέσα του. Με τις γυναίκες ήταν πάντα αβρός και ευγενικός, όμως καμιά δεν τον ικανοποιούσε, αλλά κι αυτές δεν τον άφηναν ήσυχο, μόνο που πολύ γρήγορα καταλάβαιναν ότι δεν γινόταν τίποτε μαζί του και μόνο για κάτι εφήμερο είχαν προοπτική.

Στην Αθήνα στο σπιτικό του Άρη και της Αγγελικής, καθώς ήταν χτισμένο πάνω στις βάσεις της αγάπης και του αλληλοσεβασμού, η ζωή κυλούσε ήρεμα, σε σημείο που πολλές φορές έκανε την Αγγελική να σταυροκοπιέται και να μουρμουρίζει από μέσα της:

«Κάνε, Θεέ μου, όλες μας οι μέρες να είναι έτσι μέσα στο αυλάκι της ευτυχίας, κακό μάτι να μη μας δει και μας βασκάνει».

Ένιωθε πραγματική ευτυχία, αλλά και ευγνωμοσύνη για όσα της χάρισε η ζωή, κάτι που δεν είχε φανταστεί, αλλά ούτε και το περίμενε. Αγαπούσε τον άντρα της όπως τον πρώτο καιρό, αλλά κι εκείνος της το ανταπέδιδε με όποιον τρόπο μπορούσε, αισθανόταν ερωτευμένος το ίδιο και της το έδειχνε. Η Αντριάνα και η Αλεξάνδρα τους καμάρωναν και χαίρονταν έτσι όπως τους έβλεπαν αγαπημένους και ερωτευμένους κάθε μέρα και πιο πολύ και κάθε επιθυμία του Άρη ήταν διαταγή για εκείνες. Κόντευε να περάσει χρόνος από την τελευταία φορά που τους επισκέφτηκε ο Άγγελος και ο Άρης τον προέτρεπε να κάνει άλλο ένα ταξίδι, γιατί τα παιδιά, παρότι στην αρχή τον αποζητούσαν, σιγά-σιγά όλο και λιγότερο ρωτούσαν γι' αυτόν.

«Μην ξεκόβεις, γιατί μπορεί και να μη σε γνωρίσουν όταν έρθεις, αλλά κι εμείς οι μεγάλοι σ' αποθυμήσαμε. Εγώ δεν έχω περιθώρια πλέον με τα δύο μαγαζιά και ο Αναστάσης, που θα μπορούσα να τα αφήσω, δεν υπάρχει πια. Σε άλλον κανένα δεν έχω εμπιστοσύνη, ενώ εσύ έχεις τον Χρήστο».

Η απάντηση του Άγγελου ήταν ότι κι αυτός τους αγαπάει και πως έχει πολλή δουλειά, αλλά κάποτε θα τα καταφέρει να πάει να τους δει, χωρίς όμως να κρατάει την υπόσχεσή του. Περνούσαν οι μέρες και οι μήνες και η ζωή τους κυλούσε ήρεμα, με τα δύο αδέρφια να δουλεύουν σκληρά και την Αγγελική να προτρέπει τον άντρα της να μειώσει τους ρυθμούς της δουλειάς, γιατί τελευταία είχε παρατηρήσει κάποια νευρικότητα και κόπωση πάνω του.

«Άσε και μερικές ευθύνες ή δουλειές σε κάποιους άλλους και ηρέμησε, δεν μπορούν όλα να περνούν από σένα, άνθρωπος είσαι και φοβάμαι ότι όλο αυτό το φόρτωμα και η ένταση δεν πρόκειται να σου βγουν σε καλό».

«Μη φοβάσαι, ξέρω εγώ τι κάνω, μόνο που δεν μπορώ να εμπι-

στευτώ κανέναν, θέλω όλα να περνούν από τα χέρια μου και τον δικό μου έλεγχο. Λίγο ακόμα να στρώσω τη δουλειά και όταν όλα πηγαίνουν ρολόι, τότε θ' ανασάνω και θα ηρεμήσω».

Ούτε και ο ίδιος μπόρεσε να καταλάβει πώς έγινε και βρέθηκε εγκλωβισμένος μέσα στη δίνη της δουλειάς και αυτά που του έλεγε η γυναίκα του τα καταλάβαινε και προσπαθούσε πάντα να μην της δείχνει τον εκνευρισμό του και το άγχος που ένιωθε.

Ήταν Κυριακή πρωί και ο Άρης, ανοίγοντας τα μάτια, είδε την Αγγελική δίπλα του να κοιμάται ήρεμα σαν μωρό παιδί και ένα χαμόγελο ήταν χαραγμένο στα χείλη της. Έμεινε έτσι να την κοιτάζει και όλη τους η ζωή ξετυλίχτηκε μπροστά στα μάτια του σαν κινηματογραφική ταινία και μια ευτυχία πρωτόγνωρη τον κατέκλυσε. Από την ημέρα που τη γνώρισε ξέχασε όλα τα προηγούμενα, πίκρες, θανάτους, απογοητεύσεις, μοναξιά. Δίπλα της έζησε και ζούσε την απόλυτη ευτυχία, που σφραγίστηκε με τον ερχομό των δύο παιδιών τους. Αισθάνθηκε ότι αυτά του φτάνουν για να είναι ευτυχημένος και άλλο τίποτε δεν ζητούσε πια. Δίπλα του η Αγγελική κουνήθηκε και εκείνος την τράβηξε κοντά του, για να ξυπνήσει σε λίγο και να του χαμογελάσει με όλη της τη γλύκα.

«Ξύπνησες, αγάπη μου;»

«Πριν από ώρα και σε παρατηρούσα που κοιμόσουν σαν τα παιδάκια μας».

«Σήμερα είναι Κυριακή και πρέπει να ξεκουραστείς, κάθισε εσύ εδώ κι εγώ θα σου φέρω το πρωινό σου, ώσπου να ξυπνήσουν και τα παιδιά».

«Όχι, σηκώνομαι κι εγώ και μόλις ξυπνήσουν, τρώμε, τα ντύνεις και φεύγουμε. Θα τα πάμε στον Εθνικό Κήπο να παίξουν και να δούνε τα ζώα, θέλω να σας χορτάσω και τους τρεις».

«Όπως θέλεις, Άρη μου, αλλά καλά θα ήταν να ξεκουραστείς σήμερα που δεν δουλεύεις, θα έρθουν κι άλλες Κυριακές για να πάμε. Κάθισε λίγο στο κρεβάτι, απόλαυσε το και ηρέμησε».

«Με τέτοια ανοιξιάτικη μέρα είναι δυνατόν να μείνουμε σπίτι;»

Όταν ξύπνησαν και τα παιδιά πήραν το πρωινό τους, τα έντυσε, οπότε έτοιμοι και οι τέσσερις μπήκαν στο αυτοκίνητο και σε λίγη ώρα πάρκαρε κάπου κοντά στον Κήπο. Με χαρές και γέλια

τα μικρά κρατούσαν τα χέρια των γονιών τους και τιτίβιζαν σαν πουλάκια, κι όταν έφτασαν, ελεύθερα πια, έτρεχαν σαν τρελά. Ο μαγιάτικος ήλιος έλουζε και χρύσιζε τα δέντρα και τα λουλούδια. Όλα ήταν ανθισμένα και μοσχοβολούσαν με πρώτες και καλύτερες τις τριανταφυλλίες. Έφτασαν στο γεφυράκι, είδαν τις πάπιες και από εκεί τα πήγαν στα άλλα ζώα. Οι γονείς και πιο πολύ ο Άρης δεν χόρταινε να τα καμαρώνει και να χαιρέται.

«Μακάρι να μη μεγάλωναν ποτέ και να έμεναν έτσι αθώα και αγνά, χωρίς έγνοιες, στεναχώριες!»

«Καλά θα ήταν, αλλά κανείς δεν μπορεί ν' αποτελέσει εξαίρεση. Να εύχεσαι μόνο να είναι γερά και να μην πονέσουν, αν όχι ποτέ τους, τουλάχιστον όσο γίνεται αργότερα, που θα έχουν μεγαλώσει και θα έχουν ψηθεί κάπως στη ζωή!»

Πότε πέρασε η ώρα ούτε που το κατάλαβαν και με δυσκολία τα πήραν να φύγουν.

«Πάμε, γιατί κουραστήκατε και τώρα που έφτιαξε ο καιρός σάς υπόσχομαι να σας πηγαίνω κάθε Κυριακή και σ' ένα καινούργιο μέρος για να παίζετε!»

Πήραν το δρόμο του γυρισμού αναψοκοκκινισμένοι όλοι τους και πιο πολύ τα μικρά, που μιλούσαν και γελούσαν συνεχώς. Στο σπίτι τους υποδέχτηκε η γιαγιά Αντριάνα με στρωμένο το τραπέζι. Τα βοήθησε να φάνε και μετά τα πήρε στο σπίτι της, για ν' αφήσει το ζευγάρι να ξεκουραστεί και πιο πολύ ο Άρης.

Εημέρωσε η Δευτέρα και όλα μπήκαν ξανά στον ίδιο ρυθμό, με τον Άρη στη δουλειά και την Αγγελική στο σπίτι με τη φροντίδα των παιδιών. Την Τετάρτη το πρωί, καθώς ο Άρης κοιμόταν, η Αγγελική γλίστρησε αθόρυβα από το κρεβάτι και πήγε στην κουζίνα να ετοιμάσει το πρωινό. Όταν ήταν όλα έτοιμα και κοίταξε το ρολόι, είδε ότι ήταν η ώρα που έπρεπε να σηκωθεί και απόρησε μάλιστα, γιατί πάντα ξυπνούσε έγκαιρα, λες και ήταν κουρδισμένο ξυπνητήρι. Μπήκε στην κρεβατοκάμαρα και όπως τον είδε να κοιμάται ακόμα, πλησίασε και του μίλησε:

«Σήκω, αγάπη μου, το πρωινό είναι έτοιμο!»

Μη βλέποντας κάποια αντίδραση από μέρους του, τον ξεσκέπασε γελώντας και του είπε:

«Αστεία θέλεις; Να κι εγώ τώρα, αν μπορείς, μη σηκώνεσαι!»

Και πάλι εκείνος έμεινε ακίνητος, οπότε αναγκάστηκε να πάει κοντά του, σχεδόν από πάνω του, για να του μιλήσει πιο έντονα. Στο αντίκρισμα του προσώπου του μαρμάρωσε και έμεινε εκεί για αρκετή ώρα να τον κοιτάζει, χωρίς να μπορεί να κουνηθεί και να βγάλει φωνή. Έβλεπε το πρόσωπό του κέρινο χωρίς έκφραση και κρύος ιδρώτας την παρέλυσε. Ακολούθησαν λίγα λεπτά αμηχανίας, αλλά αμέσως μετά τον έπιασε από τους ώμους και άρχισε να τον τραντάζει και να του λέει:

«Ξύπνα, καρδιά μου, δεν είναι αστεία αυτά που κάνεις, τι θέλεις, να με τρελάνεις;»

Εκείνος φυσικά δεν αντιδρούσε, γιατί ήδη είχε πάρει το δρόμο για το μακρινό ταξίδι που γυρισμό δεν έχει, εκεί στον ύπνο του ήσυχα και χωρίς αγωνία, μόνο που αυτή τη στιγμή η Αγγελική σπάραζε πάνω στο άψυχο σώμα του. Μπαίνοντας εκείνη τη στιγμή στο σπίτι η μάνα της, άκουσε τις κραυγές της και έτρεξε κοντά της, κατάλαβε ότι ο Άρης δεν είναι καλά, έτσι ήθελε να πιστεύει. Μη χάνοντας καιρό, σύστησε στην Αγγελική να ηρεμήσει και αμέσως έτρεξε στο σπίτι της και είπε στον γιο της να πάει στον γιατρό και να τον φέρει γρήγορα. Εκείνος σαν τρελός έφτασε και τον πρόλαβε στην πόρτα που έφευγε για το νοσοκομείο. Χωρίς να καθυστερήσει καθόλου, βρέθηκε κοντά στον Άρη, για να διαπιστώσει ότι ήταν ήδη νεκρός και δεν μπορεί να του προσφέρει καμία ιατρική βοήθεια. Κάλεσε όμως το ασθενοφόρο, έτσι για παρηγοριά της Αγγελικής, το οποίο έφτασε αμέσως. Μπήκε μόνο ο Γιάννης και τους είπε να περιμένουν τηλεφώνημά του. Στο μεταξύ ξύπνησαν και τα παιδιά, τα οποία πήρε η Αντριάνα στο σπίτι της, αφήνοντας την Αγγελική με την Αλεξάνδρα να την παρηγορεί και να της συμπαραστέκεται. Δεν πέρασε πολλή ώρα και το τηλέφωνο χτύπησε για να το σηκώσει η Αλεξάνδρα, η οποία άκουσε τον Γιάννη να της λέει ότι δεν μπορούσε να γίνει τίποτε, γιατί ο Άρης είχε πεθάνει πριν από την ώρα που το κατάλαβε η Αγγελική. Τώρα θα τον πήγαιναν στο νεκροτομείο και εκείνος θα γυρνούσε στο σπίτι.

«Έλα γρήγορα, γιατί δεν ξέρω τι να την κάνω μόνη μου, ούτε και πώς θα αντιδράσει!»

Η Αγγελική από την έκφραση του προσώπου της κατάλαβε, όταν όμως της το επιβεβαίωσε, έπεσε ξέπνοη στον καναπέ και τα δάκρυα κυλούσαν ρυάκια από τα μάτια της. Αγκαλιασμένες οι δυο γυναίκες έκλαψαν για αρκετή ώρα και μετά η Αλεξάνδρα πήγε να ενημερώσει και την Αντριάνα, ενώ την ίδια στιγμή έμπαινε και ο Γιάννης. Εκείνος, χωρίς να χάσει καιρό, ειδοποίησε τη Μαρία και αμέσως έφυγε για τα μαγαζιά να ενημερώσει τους υπαλλήλους και να δει τι θα μπορούσε να κάνει. Όταν έφτασε με την ψυχή στο στόμα η Μαρία, βρήκε μία Αγγελική ράκος και τα λόγια της παρηγοριά δεν μπορούσαν να βγουν από το στόμα της, μόνο την κρατούσε σφιχτά στην αγκαλιά της κι αυτό τα έλεγε όλα. Κάποια στιγμή τη ρώτησε:

«Τον Άγγελο τον ειδοποιήσατε;»

«Όχι, δεν έχω τη δύναμη να του μιλήσω και να του το πω!»

Στο λεπτό πήγε στο τηλέφωνο και προσπάθησε να επικοινωνήσει μαζί του. Μετά από λίγο άκουσε τη φωνή του να λέει «εμπρός».

«Άγγελε, τι κάνεις, είμαι η Μαρία».

«Καλημέρα, Μαρία μου, τι κάνεις, πώς έτσι πρωί, είστε όλοι καλά;»

Εκείνη, με φωνή που προσπαθούσε να φαίνεται ήρεμη, άρχισε να του μιλάει και να μην μπορεί να του πει όλη την αλήθεια, ώσπου τον άκουσε να της λέει:

«Μαρία, πες μου ό,τι έχεις να μου πεις, τι έπαθε ο αδελφός μου, ζεις;»

Και τότε μέσα από λυγμούς τού είπε όλη την αλήθεια. Ακολούθησε ολιγόλεπτη σιωπή από μέρους του και σε λίγο τον άκουσε να της λέει:

«Η Αγγελική πώς είναι, πες της ότι έρχομαι με το πρώτο αεροπλάνο που θα βρω. Το πρώτο πάντως δεν το προλαβαίνω, θα φύγω όμως με το επόμενο, θα σας πάρω να σας ενημερώσω!»

Έκλεισε το τηλέφωνο κι έμεινε εκεί ασάλευτος και έτσι τον βρήκε ο Χρήστος, που μπήκε εκείνη τη στιγμή στο γραφείο κρατώντας ένα σωρό ρολά από σχέδια.

«Τι έπαθες, γιατί είσαι έτσι;»

Και επειδή εκείνος δεν απαντούσε, παρά μόνο τον κοιτούσε, επανέλαβε:

«Μίλα, χριστιανέ μου, το αμίλητο νερό ήπιες;»

«Πέθανε ο Άρης!»

Ήταν το μόνο που μπόρεσε να ψελλίσει και αμέσως έπεσε βαρύς πάνω στην καρέκλα και κρύβοντας το πρόσωπο μέσα στις παλάμες του ξέσπασε σε κλάματα. Έτρεξε κοντά του ο φίλος, αλλά τα λόγια δεν έβγαιναν από το στόμα, τόσο είχε σοκαριστεί. Μετά από λίγο τον άκουσε να του λέει:

«Κλείσε μου, σε παρακαλώ, θέση με το πρώτο αεροπλάνο που φεύγει!»

Έτρεξε ο Χρήστος στο τηλέφωνο και σε λίγο είχε κλείσει θέση για τη μεσημεριανή πτήση. Όταν έφυγε να πάει στο σπίτι του για να πάρει μερικά ρούχα, πέρασε πρώτα από της Πολέτ, η οποία μόλις τον είδε κατάλαβε αμέσως πως κάτι σοβαρό του είχε συμβεί και αμέσως έτρεξε κοντά του.

«Δεν σε βλέπω καλά, τι έχεις;»

Εκείνος αγκαλιάζοντάς την της είπε:

«Πάει ο αδελφός μου, μαμά Πολέτ, τώρα έμεινα στην κυριολεξία ορφανός, πώς θα μπορέσω να ζήσω; Λες να με τιμώρησε ο Θεός; Εσύ ξέρεις πως ποτέ δεν θέλησα το κακό του και τον αγαπούσα αφάνταστα. Καλύτερα να πήγαινα εγώ παρά αυτός, μόνο εσύ ξέρεις το μαρτύριο που ζούσα».

«Μη βάζεις τέτοιες σκέψεις στο μυαλό σου, αγόρι μου. Αυτό που έγινε ήταν να γίνει κι εσύ δεν φταις σε τίποτε, από αυτά που μου είπες κατάλαβα ότι τον πρόδωσε η καρδιά του, κι ας ήταν τόσο νέος. Εσύ τώρα πρέπει να σταθείς δίπλα στην οικογένειά του και άσε το χρόνο να κυλήσει. Ποιος ξέρει το μέλλον τι έχει γράψει για όλους ή και τον καθέναν ξεχωριστά!»

Ζήτησε να πάει μαζί του, αλλά εκείνος της είπε ότι δεν υπήρχε λόγος να κουραστεί τόσο και ότι όταν επιστρέψει, θέλει να τη βρει εκεί και να πάρει κουράγιο. Εφιαλτικά πέρασαν οι ώρες ώσπου να μπει στο αεροπλάνο, αλλά και ώσπου να φτάσει να πάρει ταξί και να βρεθεί έξω από την πόρτα. Ένωθε μετέωρος, μη μπορώντας να κάνει ούτε βήμα για να πλησιάσει την πόρτα και να χτυπήσει το κουδούνι της. Κάποια στιγμή μάλιστα φαντάστηκε πως μπαίνοντας μέσα θα τους βρει όλους εκεί μαζεμένους να τον περιμένουν,

μαζί και ο Άρης, και να τον υποδέχονται όπως πάντα με ξεφωνητά και χαρούλες. Μάταια όμως παρασύρθηκε για λίγο, γιατί σαν καμπανάκι του χτύπησε η αλήθεια το μυαλό και σέρνοντας τα βήματά του ακούμπησε το δάχτυλο στο κουδούνι, για ν' ανοίξει στο λεπτό η Αλεξάνδρα.

«Πρέπει να φανείς δυνατός, αγόρι μου, πρώτα για τον εαυτό σου και μετά για όλους τους άλλους, εσύ έμεινες από όλη την οικογένεια, σε θέλουμε σαν κολόνα».

Εκείνη τη στιγμή παρουσιάστηκε η Αγγελική, που μόλις την είδε, άνοιξε τα χέρια, την έκλεισε στην αγκαλιά του και έκλαψαν και οι δύο για αρκετή ώρα. Κανείς δεν τόλμησε να τους πλησιάσει ή να τους μιλήσει, γιατί έβλεπαν τον πόνο τους και ήταν αδύνατον να βρουν λόγια παρηγοριάς. Πρώτος συνήλθε ο Άγγελος και πήρε την Αγγελική από το χέρι, για να καθίσουν σ' έναν καναπέ.

«Και τώρα πες μου πώς έγινε, αυτός ήταν σωστό θηρίο, πώς τον ξεγέλασε έτσι η καρδιά του; Μου είναι αδύνατον να το πιστέψω!»

Η Αγγελική, με φωνή που έτρεμε και διακοπτόταν από τους λυγμούς, του τα εξιστόρησε όλα από την αρχή, για να καταλήξει στο τέλος:

«Πάντα του έλεγα να προσέχει, να μην κουράζεται πολύ, αλλά εκείνος δεν άκουγε, πίστευε ότι ήταν άτρωτος. “Μη φοβάσαι” μου έλεγε, “δεν έχω ανάγκη εγώ, εκατό χρόνια θα ζήσω, θα βαρεθείς να με βλέπεις, μόνο που θα είμαι γέρος πια” και γελούσε μ' εκείνο το ανοιχτόκαρδο και χαρούμενο γέλιο που ήξερες. Τι θα κάνω εγώ τώρα χωρίς τη σκιά του και την παρουσία του;»

«Το ξέρω, κορίτσι μου, γιατί το ίδιο θα λείψει και σ' εμένα και ποτέ δεν θα μπορέσουμε να πιστέψουμε ότι δεν είναι πια ανάμεσά μας. Τώρα μόνο θάρρος και υπομονή μάς χρειάζεται, αλλά πού να το βρούμε;»

Αυτά είπε και από τα μάτια του έτρεχαν ασταμάτητα τα δάκρυα, που τ' άφηνε να κυλάνε χωρίς ντροπή. Την άλλη μέρα μέσα στη θλίψη και τον πόνο τον συνόδεψαν στην τελευταία του κατοικία, του είπαν το στερνό αντίο και γύρισαν στο σπίτι όλο το στενό οικογενειακό περιβάλλον, μαζί και η οικογένεια του Αναστάση.

Η Μαρία έμεινε δίπλα στην Αγγελική και τον Άγγελο πιστή φίλη και αδελφή.

Όταν νύχτωσε για τα καλά, ο Άγγελος τους είπε ότι ήθελε να πάει στο ξενοδοχείο και παρά τις διαμαρτυρίες όλων να μείνει εκεί, για να μην είναι μόνος του, έφυγε. Όταν μπήκε στο δωμάτιό του, έπεσε όπως ήταν πάνω στο στρωμένο κρεβάτι και έκλεισε τα μάτια του ένα σκέτο κουρέλι. Κι εκεί, όπως ήταν χαμένος στον πόνο, πέρασε από μπροστά του όλη η προηγούμενη ζωή που έζησε με τον Άρη. Έβλεπε τον εαυτό του έναν μικρό μπόμπιρα και τον αδελφό του να τον κρατάει από το χέρι και να τον προσέχει σαν μεγάλος. Παρότι είχαν μόνο τέσσερα χρόνια διαφορά, ο Άρης ήταν ώριμος από μικρός και όσο άκουγε τη μαμά του να του λέει «πρόσεχε τον μικρό», τόσο περισσότερο γινόταν μεγάλος και υπεύθυνος για τον αδελφούλη του. Τον πήρε για λίγο ο ύπνος και πάλι μαζί βρέθηκαν μεγάλοι πια, κάνοντας ο καθένας τη δική του ζωή, χωρίς ποτέ να πάψουν ν' αγαπιούνται και να νοιάζεται ο ένας για τον άλλον. Και όταν καμιά φορά ο μεγάλος τον μάλωνε, εκείνος γελούσε και του απαντούσε:

«Πότε θα πάψεις να με θεωρείς ακόμα μικρό, μεγάλωσα πια, πάρ' το χαμπάρι και πάψε να με νταντεύεις και να με κανακεύεις, παρότι αυτό που κάνεις μου αρέσει. Αισθάνομαι τη στοργή σου σαν βάλαμο και με βοηθάει να ξεχνώ όσα ξέρεις».

Μετά από έξι μέρες με καρδιά πονεμένη πήρε το δρόμο της επιστροφής για το Παρίσι, αλλά αυτή η φορά δεν ήταν σαν τις άλλες. Η καρδιά του ήταν πληγωμένη και η απώλεια του μοναδικού ανθρώπου που του είχε απομείνει στη ζωή τον έκανε να μη βρίσκει ησυχία ούτε στον ξύπνιο, αλλά ούτε και σε αυτόν τον ύπνο. Ένα «γιατί» έβγαινε από το στόμα του και απάντηση δεν έπαιρνε. Απόγευμα έφτασε στο αεροδρόμιο, πήρε ένα ταξί και, μη μπορώντας να πάει στο βουβό σπίτι του, έδωσε τη διεύθυνση της Πολέτ. Εκείνη στο αντίκρισμά του τρόμαξε, γιατί είχε μείνει στην κυριολεξία η σκιά του εαυτού του. Μόνο τα ολόγλυκα μαύρα μάτια του ξεχώριζαν κι αυτά ήταν γεμάτα πόνο και απελπισία. Μη βρίσκοντας λόγια παρηγοριάς, τον πήρε από το χέρι σαν μικρό παιδί και τον οδήγησε στον καναπέ, τον έβαλε να καθίσει και μετά

πήρε θέση δίπλα του. Για λίγο έπεσε βαριά σιωπή μεταξύ τους, μη βρίσκοντας τα κατάλληλα λόγια που μπορούσαν να ειπωθούν. Πρώτη συνήλθε η Πολέτ και του είπε:

«Αγόρι μου, το ξέρω, είναι τραγικό αυτό που έγινε και το κακό είναι ότι δεν μπορεί να διορθωθεί τίποτε, το μόνο που γνωρίζω είναι ότι τον αγαπούσες πολύ. Λόγια παρηγοριάς δεν υπάρχουν, το μόνο φάρμακο είναι ο χρόνος, αυτός ο καταλύτης, που τούτη τη στιγμή δεν μπορείς να το καταλάβεις. Με τον καιρό ο πόνος αυτός ο αβάσταχτος, χωρίς να περάσει, θα έχει απαλύνει και δεν θα είναι έτσι οξύς και αφόρητος».

«Καλή μου Πολέτα, αυτή τη στιγμή νομίζω ότι δεν θα μπορέσω να ζήσω χωρίς αυτόν, αφού ξέρεις, μόνο αυτός μου είχε απομείνει στη ζωή και αντικαθιστούσε μαμά, μπαμπά και αδέρφια. Πιστεύεις ότι μπορεί να με τιμωρεί ο Θεός; Όμως τον αγαπούσα αληθινά και θα προτιμούσα να πεθάνω, παρά να τον κάνω να στενοχωρηθεί ή να πονέσει, είσαι ο μόνος άνθρωπος που γνωρίζει πολύ καλά τι ήμουν ικανός να υποφέρω για χάρη του!»

«Το ξέρω, αγόρι μου, όπως επίσης ξέρω πόσο ηθικό στοιχείο είσαι, μόνο μη σκέφτεσαι τίποτε πια. Έλα να σε βάλω να κοιμηθείς και αύριο, μέρα είναι, θα ξαναμιλήσουμε, τώρα πρέπει να ξεκουραστείς και πιο πολύ να ηρεμήσεις».

Αμέσως έτρεξε στο κοινοδίο της, πήρε ένα χαπάκι από τα δικά της που ήταν για ύπνο και μ' ένα ποτήρι νερό του είπε:

«Πες το αυτό, το έχεις ανάγκη και να δεις ότι αύριο θα ξημερώσει μια άλλη μέρα».

Σαν υπάκουο παιδί το ήπια και μετά πήγε στο κρεβάτι που του είχε ετοιμάσει η Πολέτ. Ξεντύθηκε και ξάπλωσε κι ενώ εκείνη τον σκέπαζε, του έλεγε:

«Κοιμήσου, μωρό μου, και η ζωή δεν έχει μόνο λύπες, έχει και χαρές, και να είσαι σίγουρος ότι αυτές εσύ δεν τις έχεις ζήσει ακόμα».

«Καλή μου, Πολέτ, τώρα μόνο εσένα έχω και σ' ευχαριστώ που υπάρχουν!»

Κάθισε δίπλα του φύλακας άγγελος για πολλή ώρα, ώσπου να καταλάβει ότι τον πήρε για τα καλά ο ύπνος. Πατώντας στα νύχια

των ποδιών βγήκε από το δωμάτιο, άφησε μισάνοιχτη την πόρτα, για να μπορεί να τον προσέχει καλύτερα, πήγε στο μικρό σαλονάκι και ξάπλωσε σε μια πολυθρόνα. Δεν σηκώθηκε από εκεί όλη τη νύχτα, παρά μόνο για να πάει πάνω από το κρεβάτι του, ν' ακούσει την ήσυχη αναπνοή του και να πειστεί ότι κοιμάται. Αργά το πρωί άνοιξε τα μάτια του, έφερε ένα γύρο το δωμάτιο και κατάλαβε ότι βρισκόταν στις Πολέτ. Εκείνη, λες από ένστικτο, πρόβαλε στην πόρτα με το γλυκό της χαμόγελο και του είπε:

«Εύπνησες, αγόρι μου; Σαν πουλάκι κοιμήθηκες, ελπίζω να ανέκτησες δυνάμεις, έλα τώρα να πάρεις το πρωινό σου».

Άρχισε να συνέρχεται και προπάντων να θυμάται. Με βαριά καρδιά σηκώθηκε, ντύθηκε και πρόβαλε στην πόρτα της τραπέζαρίας.

«Είχα μέρες να κοιμηθώ και κατά πώς φαίνεται το χάπι σου είναι θαυματουργό. Τις άλλες νύχτες δεν τολμούσα να κλείσω τα μάτια, γιατί με κυνηγούσαν οι αναμνήσεις αλλά και οι εφιάλτες, που με έκαναν να ξυπνάω λουσμένος στον ιδρώτα!»

«Για λίγο καιρό πρέπει να το παίρνεις, γιατί θα σε βοηθήσει πολύ. Έλα, κάθισε».

Είχε αραδιάσει στο τραπέζι ό,τι μπορούσε να ζητήσει η ψυχή του, μόνο που αυτός πέρα από μία φρυγανιά με βούτυρο και έναν καφέ δεν έβαλε τίποτε άλλο στο στόμα του, κι αυτά ύστερα από τα χίλια παρακάλια της.

«Καιρός είναι να πάω και στο γραφείο, νομίζω ότι η δουλειά θα μου κάνει πολύ καλό, άλλωστε έχω και μία οικογένεια να συντηρήσω, του το χρωστάω».

«Αλήθεια, τι έγινε με τα καταστήματα;»

«Τι νομίζεις ότι έπρεπε να γίνει; Ο Πιάνης κι εγώ κάναμε την απογραφή και τα κλειδώσαμε, ενώ εκείνος ανέλαβε να πουλήσει την επιχείρηση με όλο το εμπόρευμα. Η Αγγελική αντέδρασε στην αρχή, αλλά την πείσαμε ότι ήταν αδύνατον μία γυναίκα με δύο παιδιά να τα βγάλει πέρα και εκ των πραγμάτων θ' αναγκαζόταν να τα πουλήσει. Με χίλια ζόρια το δέχτηκε και είπε πως μόλις συνέλθει, θα δουλέψει. Πάνω σ' αυτό της έβαλα τις φωνές και έδωσα το λόγο μου να τους στέλνω ένα αρκετά καλό ποσό για

να ζουν αξιοπρεπώς. Όσο για τα λεφτά από τα καταστήματα, συ-
νεννοήθηκα με τον Γιάννη να τα βάλει στην τράπεζα και να μην
τ' αγγίξουν καθόλου».

«Έκανες πολύ καλά, τώρα πια έγινες από τη μια στιγμή στην
άλλη οικογενειάρχης, για τα παρακάτω δεν μιλάω ακόμα, είναι πολύ
γρήγορα, ας αφήσουμε το χρόνο να κυλήσει και να επουλώσει τις
πληγές. Εσύ κάνε το καθήκον σου προς το παρόν!»

«Σοφή μου Πολέτ, αν δεν είχα κι εσένα τι θα έκανα; Τα λόγια
σου πάντα έσταζαν βάλαμο στην καρδιά μου και πάντα με οδη-
γούσες σωστά, σαν πραγματική μάνα».

«Άντε τώρα να πας στη δουλειά, το μόνο φάρμακο που θα σε
κάνει να ξεχνιέσαι λιγάκι και μόλις τελειώσεις, έλα γρήγορα εδώ.
Για λίγες ημέρες καλό θα είναι να έχεις κάποιον να μιλάς μαζί του
και να σε νοιάζεται, εδώ θα βρεις αυτό που έχεις ανάγκη προς το
παρόν».

Τον ξεπροβόδισε μέχρι την πόρτα και τον φίλησε λέγοντάς
του:

«Καλή σου μέρα και σε περιμένω μόλις τελειώσεις τη δου-
λειά».

Βγήκε στο δρόμο και, μη θέλοντας να πάρει ταξί, περπάτησε
αρκετή ώρα μέχρι το γραφείο, πράγμα που του έκανε καλό και
ένιωσε το μυαλό του να ξεθολώνει και ν' αρχίζει να σκέφτεται τη
δουλειά. Βρήκε τον Χρήστο καθισμένο ήδη στο γραφείο του, να
κοιτάζει κάποια σχέδια και μόλις τον αντίκρισε, πετάχτηκε όρθιος
να τον υποδεχτεί.

«Καλώς τον, πότε ήρθες, γιατί δεν μου τηλεφώνησες να έρθω
να σε πάρω;»

«Δεν χρειάστηκε, πήγα κατευθείαν στις Πολέτ, γιατί δεν θα
μπορούσα με καμία δύναμη να μείνω μόνος, κι αυτό μου έκανε
καλό, και με ένα χάπι που μου έδωσε κοιμήθηκα πολύ βαθιά!»

«Καλά έκανες, φίλε μου, και τώρα κουράγιο, στρώσου στη
δουλειά, που είναι το μοναδικό φάρμακο για να συνέλθεις».

Και όντως, αφού τον ενημέρωσε για όλα, ρίχτηκε στη δουλειά
για να φτάσει μεσημέρι, όταν τον διέκοψε ο Χρήστος για να του
πει ότι έπρεπε να φάνε και αν ήθελε να πήγαιναν έξω.

«Δεν έχω όρεξη για φαγητό, εσύ μπορείς να πας, δεν πεινάω».

«Α! όχι, φίλε μου, σε γελάσανε, μαζί θα φάμε, αλλά αφού δεν θέλεις να βγούμε, πετάγομαι να πάρω κάτι πρόχειρο».

Στη στιγμή έφυγε για να επιστρέψει έπειτα από λίγο, φέρνοντας μερικά σάντουιτς μαζί με ένα μπουκάλι κόκκινο κρασί. Στο διάστημα που έλειπε πήρε τηλέφωνο την Αγγελική, αλλά το σήκωσε η μάνα της η Αντριάνα, που του είπε ότι είχε πάει στο νεκροταφείο.

«Δεν πρέπει να την αφήνεις να πηγαίνει κάθε μέρα, δεν της κάνει καλό!»

«Έχεις δίκιο, αλλά είναι πολύ νωρίς ακόμα, ελπίζω αργότερα να τα καταφέρω και να την κάνω ν' αραιώσει τις επισκέψεις. Πάντως σ' ευχαριστώ, Άγγελέ μου, για ό,τι κάνεις για το παιδί μου, δεν πρόκειται να το ξεχάσω ποτέ μου».

«Αυτό να μην το ξαναπείς, για μένα η Αγγελική και τα παιδιά είναι η οικογένειά μου και σου υπόσχομαι να μην τους λείπει τίποτε, μόνο φρόντισέ τη να μη στενοχωριέται πολύ».

«Ό,τι μπορώ κάνω, εσύ όμως πώς πας, δεν ήσουν καθόλου καλά αυτές τις ημέρες εδώ, παρότι προσπαθούσες να κάνεις το παλικάρι. Φρόντισε κι εσύ τον εαυτό σου και ας ελπίσουμε ότι κάποτε θα έρθουν και καλύτερες ημέρες, αρκεί να είστε όλοι γεροί».

Έκλεισε το τηλέφωνο, ακούμπησε το κεφάλι του στα χέρια και βυθίστηκε στις σκέψεις του, που ήταν γεμάτες απελπισία και πόνο, και έτσι τον βρήκε ο Χρήστος όταν μπήκε.

«Ε! τι έγινε; Μήπως κοιμήθηκες;»

«Όχι, απλώς σκεφτόμουν και άκρη δεν έβρισκα. Πώς έγινε, ρε φίλε, και χάθηκε μέσα σε λίγα λεπτά, δεν έπαιρνε εμένα; Τώρα εγώ πώς να ζήσω, όταν σκέφτομαι ότι δεν θα τον ξαναδώ;»

«Αυτά που θέλουμε και επιθυμούμε δεν γίνονται και κυρίως όταν πρόκειται για αυτόν τον άτιμο τον Χάρο, που σαν ζηλιάρης πάντα χτυπάει εκεί που πονάει. Έλα τώρα να φάμε κάτι και να συνεχίσουμε τη δουλειά, που, όσο κι αν προσπάθησα, δεν τα κατάφερα μόνος κι έμεινε πολύ πίσω».

Με το ζόρι τον έβαλε να φάει ένα σάντουιτς και όσο τον παρατηρούσε και έβλεπε πόσο είχε αδυνατίσει, τόσο τον ζόριζε, χωρίς

να καταφέρει και πολλά πράγματα. Μετά από λίγο ξαναρίχτηκαν στη δουλειά, πράγμα που έκανε τον Άγγελο να ξεφύγει για μερικές ώρες ακόμα από την πραγματικότητα. Όταν είδε πως είχε σουρουπώσει σχεδόν, σηκώθηκε.

«Εσύ, ρε φίλε, τι μου φταις, γιατί δεν φεύγεις να πας στη γυναίκα και το παιδί σου; Η ώρα πέρασε».

«Δεν πειράζει, μαζί θα φύγουμε, λέω να έρθεις στο σπίτι μου απόψε».

«Όχι, σ' ευχαριστώ, θα πάω στις Πολέτ ίσως για λίγο ακόμα, μετά πρέπει να μείνω στο σπίτι μου».

Χαιρετήθηκαν, πήρε ο καθένας το αυτοκίνητό του και τη δική του κατεύθυνση. Μετά από τρεις ημέρες αποφάσισε να πάει στο σπίτι του, που το βρήκε πεντακάθαρο και με το φαγητό να τον περιμένει στο τραπέζι. Για όλα αυτά είχε φροντίσει η καλή του η μαμά Πολέτ, όπως την αποκαλούσε. Μια γλυκιά ζεστασιά του πλημμύρισε την καρδιά και δεν παρέλειψε να την πάρει στο τηλέφωνο και να την ευχαριστήσει. Αυτή η ηλικιωμένη γυναίκα προσπαθούσε με κάθε τρόπο να του δείξει ότι τον αγαπάει σαν τον γιο που δεν απέκτησε ποτέ.

Άρχισαν οι μέρες να περνούν η μία μετά την άλλη και μια νοσταλγία τον τυραννούσε. Ήθελε να ξαναβρεθεί στην Αθήνα, να τους δει όλους, όμως στη σκέψη ότι δεν θα είναι εκεί ο Άρης να τον καλωσορίσει πάγωνε και όλο το ανέβαλλε. Έπαιρνε πολύ συχνά την Αγγελική στο τηλέφωνο, αλλά η συνομιλία τους ήταν ένα μαρτύριο, μ' εκείνη να φαίνεται απαρηγόρητη και αυτόν να μην μπορεί ν' αρθρώσει λέξη, για να μην καταλάβει το μαρτύριο της ψυχής του, αυτό που χρόνια είχε μέσα του βαθιά θαμμένο και που τώρα, χωρίς να το θέλει, ξαναερχόταν στην επιφάνεια, για να τον τρελαίνει και να τον αφήνει άυπνο. Μόνο η δουλειά ήταν μια διαφυγή από την πραγματικότητα και από αυτά που τον βασάνιζαν.

Και μια μέρα ύστερα από πολλούς μήνες, μη αντέχοντας άλλο, πήρε το αεροπλάνο και έφτασε στην Αθήνα για να καταλύσει το βράδυ στο ξενοδοχείο, ενώ η ψυχή του λαχταρούσε να βρεθεί την ίδια στιγμή στο σπίτι του αδελφού του, να τους δει όλους, μα πιο

πολύ εκείνη. Αργά την άλλη μέρα παρουσιάστηκε στο σπίτι, όπου βρήκε την Αντριάνα με τα παιδιά και την Αλεξάνδρα. Μόλις τον είδαν, ξαφνιαστήκαν αλλά και χάρηκαν μαζί.

«Καλά που ήρθες, ψυχή μου» του είπε η Αλεξάνδρα, «μήπως και βάλεις λίγο μυαλό στην Αγγελική, γιατί κάθε μέρα στο νεκροταφείο βρίσκεται. Εμάς δεν μας ακούει ό,τι και να της λέμε, πως με αυτά που κάνει δεν τον φέρνει πίσω, μόνο τον εαυτό της τυραννάει. Μίλα της κι εσύ, εσένα σε ακούει».

«Θα προσπαθήσω, όμως την καταλαβαίνω, γιατί κι εγώ δεν μπορώ να τον βγάλω από το μυαλό μου. Έχει ώρα που έφυγε;»

«Πάνε περίπου δέκα λεπτά!»

«Πάω να τη βρω» είπε και στη στιγμή βρέθηκε στην εξώπορτα για να πάρει ένα ταξί και σε λίγο να φτάσει στο Α΄ Νεκροταφείο.

Τη βρήκε να κάθεται στο μάρμαρο του μνήματος και να κοιτάζει τη φωτογραφία του. Την πλησίασε αθόρυβα και την παρατηρούσε.

«Πόσο έχει αδυνατίσει, Θεέ μου!» και αμέσως άπλωσε το χέρι του στον ώμο της.

«Μην τρομάζεις, εγώ είμαι, ήρθα χθες το βράδυ και αισθάνθηκα την ανάγκη να έρθω εδώ κοντά του».

Εκείνη ξαφνιασμένη γύρισε προς το μέρος του και μόλις τον είδε, σηκώθηκε, έπεσε στην αγκαλιά του και άρχισε να κλαίει σπαρακτικά. Την άφησε να ξεσπάσει και να καλμάρει, για να πλησιάσει μετά τη φωτογραφία του. Για αρκετή ώρα την κοίταζε ενώ δάκρυα κυλούσαν από τα μάτια του. Η Αγγελική τον παρατηρούσε και κατάλαβε ότι κι εκείνος υπέφερε εξίσου πολύ από το χαμό του, όμως έδειχνε τέτοια εγκαρτέρηση και ψυχραιμία, που την έκανε να αισθανθεί άσχημα. Μόλις συνήλθε, τη σήκωσε από εκεί που καθόταν, την κοίταξε με πόνο και της είπε:

«Το βλέπω, πονάς πολύ, όπως κι εγώ άλλωστε, όμως εδώ μέσα είναι μόνο το σώμα του Άρη μας, η ψυχή του δεν ξέρουμε πού μπορεί να ταξιδεύει. Αν αληθεύουν όσα λένε για τις ψυχές των πεθαμένων και μας βλέπει από κάπου εκεί ψηλά, θα είναι πολύ λυπημένος, γιατί το ξέρεις πολύ καλά ότι ποτέ δεν θα ήθελε να μας πονέσει και ειδικά εσένα, που ήσουν ό,τι πολυτιμότερο είχε

στη ζωή του. Σήκω, λοιπόν, να πάμε στο σπίτι και μην ξανάρχεται πια εδώ τόσο συχνά. Αυτό δεν σημαίνει ότι τον ξεχνάμε, πάντα θα είναι μέσα στην καρδιά μας, όσα χρόνια κι αν περάσουν!»

Σαν υπάκουο παιδί άφησε να την τραβήξει μακριά από τον τάφο και αμίλητοι πήραν το δρόμο της επιστροφής. Φτάνοντας στο Ζάππειο κάθισαν σ' ένα καφεεντάκι για να πάρουν έναν καφέ.

«Αλήθεια, πότε ήρθες;» έσπασε τη σιωπή η Αγγελική.

«Χθες το βράδυ!»

«Και γιατί δεν ήρθες στο σπίτι;»

«Δεν μπορούσα, ήθελα πρώτα να συνειδητοποιήσω ότι βρίσκομαι στην Αθήνα. Όταν πήγα στο σπίτι σου, μου είπαν ότι είχες φύγει για το νεκροταφείο και αμέσως έτρεξα κι εγώ».

«Τι καλά που έκανες, είχες καιρό να μας έρθεις, ενώ τα λεφτά δεν παραλείπεις να τα στέλνεις κάθε μήνα. Όμως αυτό δεν μπορεί να συνεχιστεί άλλο, όπως ξέρεις, τα μαγαζιά πουλήθηκαν και το ποσό που μπήκε στην τράπεζα είναι αρκετό».

«Αυτό το ξέρω, μιλάω με τον Πάννη συχνά, μόνο σε παρακαλώ μην τα πειράξεις, αν δεν σου φτάνουν αυτά που σου στέλνω, να μου το πεις να τα αυξήσω».

«Τι είναι αυτά που λες, είναι υπεραρκετά, εγώ άλλο ήθελα να σου πω. Σκέφτομαι να δουλέψω για να μη σε επιβαρύνω, αλλά και ν' απασχολώ το μυαλό μου και να μην ανακυκλώνω συνεχώς τα ίδια και τα ίδια!»

«Για δουλειά ούτε συζήτηση, δεν έχεις ανάγκη από χρήματα, όσο για απασχόληση έχεις τα παιδιά σου, που σε έχουν ανάγκη και από τον πόνο σου φέρουν λίγο εγωιστικά. Καταλαβαίνω ότι τα έχεις παραμελήσει, αφήνοντας τη φροντίδα τους στη μάνα σου και την Αλεξάνδρα. Έως πότε θα συνεχιστεί αυτό, τα παιδιά θέλουν τους γονείς. Επειδή όμως είχαν την ατυχία να χάσουν τον έναν, εσύ θα πρέπει ν' αναπληρώσεις το κενό που άφησε. Πια το λόγο αυτό από σήμερα ξεχνάς τις καθημερινές επισκέψεις στο νεκροταφείο και αφοσιώνεσαι ολοκληρωτικά στα παιδιά. Εγώ θα είμαι πάντα δίπλα σου σε ό,τι θελήσεις και μου ζητήσεις. Τα παιδιά σ' έχουν μεγάλη ανάγκη!»

Όση ώρα εκείνος της μιλούσε, τον κοίταζε αμίλητη και καταλάβαινε ότι έχει απόλυτο δίκιο και ότι η συμπεριφορά της απέναντι

στους άλλους και πιο πολύ στα παιδιά της ήταν περισσότερο από εγωιστική. Μόνο τον εαυτό της σκεφτόταν και φυσικά τον Άρη, που της έλειπε αφάνταστα.

«Πόσο δίκιο έχεις, καλά έκανες και μου μίλησες έτσι. Η έως τώρα στάση μου κάθε άλλο παρά λογική ήταν!»

«Μπράβο, τώρα έχω μπροστά μου την αληθινή Αγγελική, αυτή που γνώριζα τόσα χρόνια. Δεν σε φοβάμαι πια, ξέρω ότι θα κάνεις αυτό που πρέπει. Πάμε στο σπίτι τώρα που μας περιμένουν τα παιδιά και να δεις ότι όλα θα σου φανούν πιο καλά!»

Την κράτησε για λίγο από τους ώμους και περπάτησαν. Η καρδιά του χτυπούσε δυνατά και με κόπο κρατήθηκε να μην τη σφίξει πάνω του και να της πει τι ένιωθε εκείνη τη στιγμή. Αμέσως συνήλθε, την άφησε και βάδισαν δίπλα-δίπλα, ώσπου πήραν ένα ταξί και έφτασαν στο σπίτι. Εκεί τους περίμεναν με αγωνία τα παιδιά, ο Νικολάκης με τη μικρή Μαρούλα, που μόλις είδαν τη μαμά τους, όρμησαν καταπάνω της, λες και είχαν χρόνια να τη δουν. Ο Άγγελος με την Αγγελική αντάλλαξαν ένα βλέμμα και ήταν σαν εκείνος να της έλεγε:

«Τι σου έλεγα, σε έχουν ανάγκη, μην τους στερείς την αγάπη σου, γιατί θα είναι δυστυχημένα και σ' αυτό θα φταις εσύ και μόνο εσύ».

Πέρασε όλο το απόγευμα μαζί τους και περισσότερο με τα παιδιά, που τον έκαναν να ξεχαστεί για αρκετή ώρα. Σαν ήρθε το βράδυ, παρά τις διαμαρτυρίες όλων, έφυγε για το ξενοδοχείο. Αισθανόταν την ανάγκη να μείνει μόνος, να βυθιστεί στον πόνο και τη θλίψη και αυτό το έκανε, γιατί ένιωθε ανακούφιση αυτομαστιγώνοντας τον εαυτό του, χωρίς να σκέφτεται το παρόν, αλλά ούτε και το μέλλον. Αν ήταν δυνατόν να σπρώξει πιο γρήγορα το χρόνο, να επουλωθούν οι πληγές, με την ελπίδα κάποια αναλαμπή ν' αλλάξει τη ζωή του. Δεν τολμούσε να ονειρευτεί ούτε και να σκεφτεί τίποτα, ακόμα και αυτά τα όνειρα τα φοβόταν, γιατί πολλές φορές δεν βγαίνουν αληθινά. Έμεινε μερικές ημέρες και μετά έφυγε, για να συνεχίσει τη μονότονη ζωή του με μόνη διέξοδο τη σκληρή δουλειά. Σαν βάλσαμο στην πληγωμένη του καρδιά έφερνε και ξανάφερνε στο μυαλό του τα λόγια της Αλεξάνδρας, όταν τελευταία τον αποχαιρετούσε έξω από την πόρτα, μακριά

από όλους τους άλλους, για να μην ακούσουν αυτά που ήθελε να του πει και να τον εμψυχώσει.

«Να πας στο καλό, Άγγελέ μου, και μην απογοητεύεσαι, όποιος έχει υπομονή πάντα κερδίζει. Σ' αγάπησα πολύ από την πρώτη στιγμή που σε αντίκρισα μωρό, σε μεγάλωσα και μπορώ να σε διαβάσω σαν ανοιχτό βιβλίο, παρότι εσύ προσπαθείς να μου κρυφτείς. Ένα μόνο σου λέω, κάνε λίγη ακόμα υπομονή, ώσπου να περάσει λίγος καιρός ακόμα και αυτό που ποθείς να είσαι σίγουρος ότι θα γίνει. Εγώ θα σου πω πότε είναι η ώρα να μιλήσεις και πάντα θα είμαι με το μέρος σου και στο πλευρό σου. Πήγαινε στο καλό, αγόρι μου, και άσε το χρόνο να κάνει τη δουλειά του».

Τον φίλησε και, χωρίς να του δώσει περιθώριο να μιλήσει, χάθηκε πίσω από την πόρτα κλείνοντάς την αμέσως.

«Αλήθεια, πώς το κατάλαβε; Εγώ έκανα το παν για να μην προδοθώ. Πάντως μετά την Πολέτ έχω και έναν δεύτερο σύμμαχο. Πρέπει λοιπόν να ελπίζω; Άλλωστε οι μέρες και οι μήνες περνούν σαν νεράκι και άλλοτε είναι σαν να μην προχωράνε ούτε αυτοί οι λεπτοδείκτες του ρολογιού!»

Βυθίστηκε πάλι στη ρουτίνα της δουλειάς και αυτό τον έκανε να ξεφεύγει κάπως, όταν όμως έμενε μόνος τον κυρίευε η μαύρη απελπισία, γιατί δεν άφηνε τον εαυτό του ελεύθερο να σκεφτεί κάτι ωραίο και ευχάριστο από το φόβο της διάψευσης. Την τελευταία φορά που ήρθε τους βρήκε όλους καλά και εκείνο που τον χαροποίησε ήταν η αλλαγή της Αγγελικής. Χωρίς ποτέ να ξεχνάει τον Άρη, άρχισε ν' ασχολείται πολύ με το μεγάλωμα και την ανατροφή των παιδιών και στα χείλη της επανήλθε το χαμόγελο, μόνο τα μάτια της τα σκέπαζε ένα πέπλο μελαγχολίας που σου έκανε εντύπωση από την πρώτη στιγμή που τ' αντίκριζες. Είχαν περάσει ήδη δύο χρόνια από το χαμό του Άρη και όταν την αποχαιρετούσε, της είπε:

«Θυμάσαι τι σου έλεγα, τώρα βλέπω ότι άλλαξες κάπως και έτσι να συνεχίσεις. Δώσε όλη σου την αγάπη στα παιδιά, είναι το μόνο βάλαμο για τον πόνο και θα σου κάνει καλό!»

Έφυγε και από τότε, χωρίς ποτέ να πάψει να επικοινωνεί μαζί τους και να τους στέλνει χρήματα, άφησε να κυλήσουν μερικοί

μήνες ακόμα πάντα με την ελπίδα και την προσμονή. Και ένα βράδυ, εκεί που ήταν στο σπίτι του και ετοιμαζόταν να ξαπλώσει, χτύπησε το τηλέφωνο. Με το «εμπρός» άκουσε μια γυναικεία φωνή να ρωτάει:

«Άγγελε, εσύ είσαι;»

«Ναι, ποιος είναι στο τηλέφωνο;»

«Μάντεψε ποια είμαι!»

Εκείνος, μόλις κατάλαβε ότι είναι η Αλεξάνδρα, είπε:

«Αλεξάνδρα μου, σε γνώρισα, τι κάνεις, γιατί πήρες, πάθατε τίποτα;»

Το έλεγε και η αγωνία τού έσφιγγε την καρδιά.

«Όχι, παιδάκι μου, μην τρομάζεις, είμαστε όλοι πολύ καλά. Πήρα να δω τι κάνεις και να σου πω ότι έφτασε η ώρα που ποθείς, μην το καθυστερείς άλλο. Έχω προετοιμάσει το έδαφος και σε αυτό έχω βοηθή την Αντριάνα, όταν μπορείς, έλα. Καλό θα είναι να σε δω ιδιαιτέρως πριν πας στο σπίτι για να μιλήσουμε και πιστεύω ακράδαντα ότι όλα θα πάνε κατ' ευχήν. Σ' αγαπάω σαν παιδί μου και ξέρω το μαράζι σου, καιρός είναι να χαρείς κι εσύ λιγάκι. Έλα, λοιπόν, και ο Θεός βοηθός!»

Έκλεισε το τηλέφωνο η Αλεξάνδρα κι εκείνος, χωρίς ν' αφήσει το ακουστικό από το χέρι του, άρχισε να τρέμει και να μην μπορεί να κυριαρχήσει τον εαυτό του. Όταν συνήλθε και το ακούμπησε στη συσκευή, έμεινε για λίγο μετέωρος με την καρδιά του να χτυπά γρήγορα και άτακτα, χωρίς να μπορεί να σκεφτεί τίποτε. Όταν μετά από ώρα συνήλθε, κάθισε σε μια καρέκλα και ψιθύρισε, σχεδόν ψέλλισε:

«Τώρα που επιτέλους ήρθε η ώρα αισθάνομαι τόσο φοβισμένος, είναι σαν να έπεσα στα βαθιά νερά και θα πρέπει να κολυμπήσω. Άλλη διέξοδος δεν υπάρχει πια, πρέπει να τολμήσω και ό,τι θέλει ας γίνει, δεν την αντέχω άλλο αυτή την αβεβαιότητα, ό,τι είναι γραμμένο να γίνει μια ώρα αρχύτερα».

Όλη τη νύχτα, παρά τις προσπάθειές του να κλείσει τα μάτια, έμεινε άγρυπνος και το πρωί τον βρήκε ένα κουρέλι. Μη αντέχοντας να πάει στο γραφείο, πήρε το δρόμο για το σπίτι της Πολέτ. Τη βρήκε να πίνει τον καφέ της και μόλις τον είδε ξαφνιάστηκε,

αλλά και φοβήθηκε ταυτόχρονα, βλέποντας τα κομμένα μάτια του, αλλά και το ύφος του.

«Τι έγινε, αγόρι μου, πώς έτσι πρωινός;»

«Μην ανησυχείς, είμαι καλά, θέλω να μιλήσουμε. Με πήρε εχτές το βράδυ η Αλεξάνδρα τηλέφωνο και, ούτε λίγο ούτε πολύ, μου είπε ότι ήρθε ο καιρός, σύμφωνα με τη δική της κρίση, να πάω στην Αθήνα και πως είναι ο κατάλληλος χρόνος να μιλήσω στην Αγγελική. Όλη τη νύχτα δεν έκλεισα μάτι και δεν έβλεπα την ώρα πότε να ξημερώσει για να έρθω να σου το πω. Τώρα που έφτασε η στιγμή φοβάμαι, δεν ξέρεις πόσο φοβάμαι!»

«Κι εγώ είμαι της ίδιας γνώμης, να πας να ξεκαθαρίσεις την κατάσταση, δεν μπορώ να σε βλέπω μέσα σε αυτή τη μαύρη απελπισία. Πέρασε αρκετός χρόνος και δεν πρέπει να το αφήνεις σε εκκρεμότητα, δεν σου κάνει καλό αυτή η αβεβαιότητα».

«Έχεις δίκιο, πρέπει να φύγω το συντομότερο, αυτή η αναμονή και η αοριστία με σκοτώνουν. Καλά είναι να πάω σε μία εβδομάδα περίπου;»

«Πολύ καλά και μην παρατείνεις άλλο την αγωνία σου, αλλά και τη δική μου. Εκεί άλλωστε έχεις συμμάχους την Αλεξάνδρα και την Αντριάνα, κάτι δε μου λέει ότι όλα θα έρθουν όπως τα ονειρεύεσαι και η ευχή μου να είσαι σίγουρος ότι θα σε ακολουθεί!»

«Πες μου, καλή μου Πολέτ, είναι κακό αυτό που πάω να κάνω; Όσο ζούσε ο Άρης, ξέρεις ότι δεν τολμούσα να το ομολογήσω ούτε στον εαυτό μου, ότι αγάπησα τη γυναίκα του από την πρώτη στιγμή που την είδα. Θα προτιμούσα να πεθάνω, παρά να κάνω κάτι που θα τον πονούσε, γιατί τον αγαπούσα αληθινά, αφού μεγαλώσαμε μαζί σαν πραγματικά αδέρφια. Τώρα όμως που πέθανε αυτό που ένιωθα για την Αγγελική θέριεψε μέσα μου και παρά τις όποιες προσπάθειες δεν κατάφερα να το σβήσω. Όσο και να με τρομάζει το αποτέλεσμα, πρέπει να το τολμήσω και ό,τι θέλει ας γίνει».

Μέσα σε μια τρομερή νευρική κατάσταση και έξαψη πέρασαν οι μέρες, ώσπου να έρθει η ώρα και να πάρει το αεροπλάνο για την Αθήνα. Μεσημέρι έφτασε και αφού άφησε τη βαλίτσα στο ξενοδοχείο, τράβηξε κατευθείαν για το σπίτι της Αλεξάνδρας, η οποία είχε γυρίσει από την Αγγελική. Μόλις τον αντίκρισε, τον αγκάλιασε

με στοργή και αγάπη, τον έβαλε μέσα στο σπίτι και του μίλησε χωρίς περιστροφές.

«Μην καθυστερείς, αύριο το πρωί χτύπησέ της την πόρτα και θα σου ανοίξει η ίδια, τα παιδιά θα κοιμούνται. Μίλησέ της καθαρά και ξάστερα σαν άντρας που είσαι. Εμείς θ' αργήσουμε πολύ να παρουσιαστούμε με την Αντριάνα, η οποία είναι σύμφωνη με αυτά που σου λέω τώρα. Άντε, αγόρι μου, και η τύχη θα είναι με το μέρος σου, εγώ την ευτυχία σου θέλω, όπως και της Αγγελικής. Πονάει η ψυχή μου να σας βλέπω να υποφέρετε καθένas από την πλευρά του. Αμαρτία δεν έχεις και μη σε βασανίζουν οι τύψεις ότι ήταν γυναίκα του Άρη. Εκείνος με την καρδιά που είχε, αν σας έβλεπε από εκεί ψηλά, να ξέρεις θα ήταν πολύ ευτυχισμένος, γιατί θα πάρεις εσύ τη θέση του σαν άντρας, αλλά και σαν πατέρας των παιδιών του. Άντε λοιπόν και θάρρος, το φρούτο έχει ωριμάσει και θα πέσει εύκολα!»

Έφυγε από εκεί με αναπτερωμένο το ηθικό του και, μη μπορώντας να κλειστεί στους τέσσερις τοίχους του ξενοδοχείου, πήρε τους δρόμους και για ώρες περπατούσε και σκεφτόταν τι ακριβώς έπρεπε να της πει. Κάποια στιγμή ένωσε να μην τον πηγαίνουν τα πόδια του και το στομάχι του άρχισε να διαμαρτύρεται. Κάθισε σ' ένα ταβερνάκι στην Πλάκα, έφαγε με όρεξη και ήπια αρκετό κρασάκι, με αποτέλεσμα να αισθάνεται χαρούμενος, σχεδόν ευτυχισμένος. Πήγε στο δωμάτιό του, έβαλε το ξυπνητήρι, μην τυχόν και τον πάρει ο ύπνος, και κοιμήθηκε βαθιά μέχρι τη στιγμή που χτύπησε. Στο λεπτό πετάχτηκε όρθιος, πλύθηκε, ντύθηκε και βρέθηκε στο δρόμο. Δεν πήρε ταξί, γιατί ήθελε να περπατήσει, να σκεφτεί και να συνειδητοποιήσει τι πήγαινε να κάνει. Φτάνοντας κοντά στο σπίτι, στάθηκε, πήρε βαθιά ανάσα και ψιθύρισε:

«Η τώρα ή ποτέ, θάρρος, λοιπόν, Άγγελε, και ο Θεός βοηθός!»

Σε λίγο βρέθηκε έξω από την πόρτα, δίστασε στην αρχή, αλλά αμέσως σήκωσε το χέρι και πάτησε το κουδούνι. Αιώνας του φάνηκαν τα λεπτά που μεσολάβησαν, όσο να τη δει ν' ανοίγει την πόρτα, σε σημείο να λιποψυχήσει και να το βάλει στα πόδια. Δεν πρόλαβε, όμως, γιατί είδε μπροστά του την Αγγελική με μια ρόμπα μακριά και τα μαλλιά της ακόμα ανακατεμένα από τον ύπνο.

«Θεέ μου, πόσο όμορφη είναι!» σκέφτηκε.

Την κοίταζε σαν μαγεμένος και είδε τη μεγάλη έκπληξη που ζωγραφίστηκε στο πρόσωπό της, ενώ ταυτόχρονα την άκουγε να του λέει:

«Άγγελε, τι έκπληξη ήταν αυτή, πότε ήρθες; Πέρασε μέσα!»

Εκείνος σαν χαμένος πέρασε, την άφησε να κλείσει την πόρτα και την πλησίασε.

«Αγγελική μου, ήρθα. Αν θέλεις, με κρατάς και μου χαρίζεις τη ζωή, αν δεν θέλεις, διώξε με και άσε με να πεθάνω, αρκετά έκανα υπομονή και περίμενα. Σ' αγαπάω και σε θέλω γυναίκα μου. Μπορεί να σε ξάφνιασα, αλλά δεν είναι δυνατόν τόσο καιρό να μην κατάλαβες κάτι. Όσο για τον Άρη μας, και οι δύο τον αγαπούσαμε και πιστεύω πως θα είναι σύμφωνος με αυτά που συμβαίνουν εδώ στη γη μ' εμάς. Πες μου ένα "ναι" και αύριο φεύγουμε για το Παρίσι μαζί με τα παιδιά φυσικά. Δεν θα ήθελα να σε χωρίσω ποτέ από αυτά, άλλωστε το έχεις διαπιστώσει πολλές φορές ότι τ' αγαπάω σαν δικά μου. Μην τους στερείς έναν πατέρα, τον έχουν ανάγκη σε αυτή την τρυφερή ηλικία. Όσο για σένα, δεν θα σου ζητήσω περισσότερα από αυτά που μπορείς να δώσεις και με τον καιρό πιστεύω να με αγαπήσεις κι εσύ όσο εγώ. Σ' αγαπάω όσο τίποτε άλλο στον κόσμο και θα κάνω το παν για να είσαι ευτυχισμένη».

Η Αγγελική, αιφνιδιασμένη από το χείμαρρο αυτής της εξομολόγησης, έμεινε σαν απολιθωμένη να τον κοιτάζει κι εκείνος, μη χάνοντας χρόνο, την πήρε από το χέρι, την οδήγησε στον καναπέ, την έβαλε να καθίσει και αμέσως πήρε θέση δίπλα της.

«Το ξέρω, σε ξάφνιασα, αλλά δεν άντεχα άλλο αυτή την αβεβαιότητα και πήρα την απόφαση να έρθω να σου μιλήσω. Από σένα πλέον εξαρτάται η ζωή μου και το μέλλον, γλυκιά μου Αγγελική!»

Εκείνη σήκωσε για λίγο τα μάτια της, τα οποία όση ώρα της μιλούσε τα είχε χαμηλωμένα, και διάβασε μέσα στα δικά του όλη του την αγάπη αλλά και την απελπισία. Ήταν δύο μαύρα μάτια, γεμάτα λατρεία και αβάσταχτο πόνο, που την κοίταζαν ικετευτικά ζητώντας έλεος και αγάπη μαζί. Αυτά και μόνο τη συγκλόνισαν, με αποτέλεσμα να τρέμει και να μην μπορεί να πάρει τα μάτια της

από τα δικά του. Εκείνος, βλέποντας την εντύπωση που της έκανε, συνέχισε να την κοιτάζει και να της λέει:

«Σου προσφέρω όλη μου τη ζωή χωρίς κανένα απολύτως αντάλλαγμα, αρκεί να γίνεις γυναίκα μου και να ζήσουμε τα υπόλοιπα χρόνια μας ο ένας πλάι στο άλλον. Όσο για τον Άρη, που και οι δύο τον αγαπήσαμε πολύ, θα μιλάμε σαν να βρίσκεται σε μακρινό και χωρίς επιστροφή ταξίδι».

Ενώ μιλούσε της κρατούσε τα χέρια, τα φιλούσε με πάθος και την τραβούσε πάνω του. Εκείνη σαν μαγνητισμένη τον άκουγε και κάποια στιγμή αισθάνθηκε την ανάγκη ν' ακουμπήσει στον ώμο του κι εκεί έμεινε για ώρα. Εκείνος της μιλούσε σιγανά στο αυτί, με αποτέλεσμα να γλιστρήσει σ' έναν άλλο κόσμο προηγούμενο και να νομίζει ότι της μιλάει ο Άρης και πως όλα ήταν όπως πρώτα. Έζησε για λίγο σε αυτή την παραπλανητική ονειρική ατμόσφαιρα, για να συνέλθει όταν εκείνος την έσφιξε πιο πολύ πάνω του και της ψιθύρισε:

«Σ' αγάπησα από την πρώτη στιγμή που σε είδα και από τότε έζησα το μαρτύριο του Ταντάλου, γιατί δεν συμβάδιζε με τα αισθήματα που έπρεπε να τρέφω για σένα. Όταν το κατάλαβα, αισθάνθηκα ντροπή και αποστροφή ταυτόχρονα για τον εαυτό μου. Προσπάθησα ακόμα και να πεθάνω, όμως εσύ με γύρισες πίσω μ' εκείνο το γράμμα σου, το οποίο, παρότι ήταν αδελφικό, μ' έκανε να επιστρέψω στη ζωή, ας ήταν και μαρτυρική».

Εκείνη, έτσι όπως την κρατούσε, αισθανόταν σαν κάτι να λιώνει μέσα της και μια γλυκιά ζεστασιά πλημμύρισε το κορμί της. Έμειναν έτσι για αρκετή ώρα και όταν εκείνος πλησίασε τα χείλη του στα δικά της, δεν μπόρεσε να φέρει καμία αντίσταση, παρά αφέθηκε στο φιλί του για αρκετή ώρα. Μετά από λίγο, όταν συνήλθε και αποτραβήχτηκε πρώτη, σήκωσε τα μάτια της πάνω του και ήταν σαν να έβλεπε έναν άλλο Άγγελο από αυτόν που ήξερε. Το πρόσωπό του ακτινοβολούσε και τα μάτια του την κοίταζαν με τόση λατρεία, που δεν άντεξε άλλο και του είπε:

«Ας γίνει ό,τι θέλεις εσύ, μπορεί να σε έστειλε ο ίδιος ο Άρης, για να μου απαλύνεις, ίσως και να μου εξαλείψεις τον πόνο που έχω εδώ στην καρδιά!»

Ακούγοντας τα λόγια της την έσφιξε πάνω του σαν τρελός και της είπε:

«Σ' αγαπάω πολύ, μαζί θα μιλάμε για τον χαμένο μας Άρη και δεν θα τον ξεχάσουμε ποτέ. Δώσε μου τη δύναμη να ζήσω και εγώ θα σ' έχω βασίλισσα της καρδιάς μου για πάντα!»

Την ξανάσφιξε πάνω του κι εκείνη χωρίς καμία αντίσταση αφέθηκε στο αγκάλιασμά του και το καυτό του φιλί την έκανε να αισθανθεί πάλι γυναίκα. Μετά από λίγη ώρα πρόβαλε στην πόρτα της κρεβατοκάμαρας η τετράχρονη Μαρούλα, ξυπόλητη και αναμαλλιασμένη, έτοιμη να αναζητήσει τη μητέρα της. Όταν τους είδε έτσι κοντά-κοντά, έτρεξε με ορμή και μπήκε ανάμεσά τους, ενώ έλεγε στον Άγγελο με μεγάλη λαχτάρα:

«Πότε ήρθες, μπαμπά μου, τι καλά, τώρα θα σας έχω και τους δύο κοντά μου!»

Τρελός ο Άγγελος από χαρά την άρπαξε στην αγκαλιά του και τη φιλούσε, ενώ ταυτόχρονα κοιτούσε την Αγγελική, η οποία αιφνιδιασμένη κοίταζε αυτό το γλυκό σύμπλεγμα που της έλεγε πολλά και πάνω απ' όλα ποια απόφαση έπρεπε να πάρει. Μετά από λίγο εμφανίστηκε και ο εξάχρονος Νικολάκης, που τρίβοντας τα μάτια του ακόμα από τον ύπνο έβλεπε τη σκηνή.

«Έλα, Νικολάκη, ήρθε ο μπαμπάς και δεν θα ξαναφύγει ποτέ μου είπε!»

Εκείνος, αρκετά σοβαρός για την ηλικία του, προχώρησε προς το μέρος τους και η καρδιά της Αγγελικής πήγαινε να σπάσει από την αγωνία, όταν τον είδε να πλησιάζει και να κάθεται δίπλα στην αδελφή του.

«Χαζή, αυτός είναι ο θείος Άγγελος που μένει στο Παρίσι. Έτσι δεν είναι, θείε;»

«Ναι, αγόρι μου, αλλά θέλω να γίνω και μπαμπάς σας! Εσύ τι λες, συμφωνείς;»

«Αφού μας αγαπάς σαν παιδιά σου, όπως μας λες, γιατί να μη θέλω;»

Τον κράτησε για λίγο σφιχτά στην αγκαλιά του και μετά του είπε:

«Βλέπω ότι είσαι πολύ λογικός, γι' αυτό οι δυο μας θα είμαστε

οι άντρες της οικογένειας που θα φτιάξουμε οι τέσσερις μας. Εσύ κι εγώ θ' αποφασίζουμε από εδώ και στο εξής για το τι πρέπει να κάνουμε. Κόλλα το, μεγάλε άντρα!» και στη στιγμή χτύπησαν τις παλάμες τους.

Από εκείνη τη σημαδιακή στιγμή κρίθηκε και η ζωή των μεγάλων, με τον Άγγελο να έχει πάρει με το μέρος του τα παιδιά και την Αγγελική να σκέφτεται ότι δεν βγάζουν πουθενά τα πισωγυρίσματα.

Δεν πέρασε λίγη ώρα και ακούστηκε το κλειδί στην πόρτα και στο άνοιγμά της είδαν την Αντριάνα με την Αλεξάνδρα να μπαίνουν. Μόλις είδαν τον Άγγελο με τα δύο παιδιά στα γόνατά του, προσποιήθηκαν τις ξαφνιασμένες και μ' ένα στόμα ρώτησαν:

«Καλημέρα, Άγγελε, πότε ήρθες; Δεν σε περιμέναμε».

Εκείνος, λάμποντας από χαρά και γελώντας, τους απάντησε: «Ήθελα να σας κάνω έκπληξη και πιο πολύ στα παιδιά μου!»

Εκείνες χαμογελώντας κατευθύνθηκαν στην κουζίνα, να ετοιμάσουν δήθεν το πρωινό.

«Σαν καλή να τη βλέπω την ατμόσφαιρα, λες να γίνει το θαύμα και να τους δούμε ζευγάρι;» είπε η Αλεξάνδρα.

«Κι εμένα έτσι μου φάνηκε! Ο Θεός να δώσει να ξαναδώ το χαμόγελο στα χείλη της και τίποτε άλλο δεν θέλω» απάντησε η Αντριάνα.

«Για σηκωθείτε» φώναξε η Αλεξάνδρα μετά από λίγο, «το τραπέζι είναι έτοιμο!»

Σε λίγο παρουσιάστηκαν και οι τέσσερις, με τον Άγγελο να κρατάει τη μικρή στην αγκαλιά του και από το χέρι τον Νικόλα. Κάθισαν ένα γύρο όλοι στο τραπέζι και η Μαρούλα είπε στον Άγγελο:

«Μπαμπά, εγώ θέλω να κάθομαι πάντα κοντά σου».

Οι δύο γυναίκες αντάλλαξαν ένα βλέμμα που τα έλεγε όλα και η Αγγελική έγινε κόκκινη σαν παπαρούνα χαμηλώνοντας τα μάτια, ενώ ο Άγγελος είπε γελώντας στη μικρή:

«Ναι, κοριτσάκι μου, εσύ θα κάθεται κοντά μου από τη μία μεριά και από την άλλη ο άλλος άντρας της οικογένειας, ο Νικόλας μας, έτσι δεν είναι, μαμά;»

Το βλέμμα του κατευθύνθηκε με λατρεία προς την Αγγελική, η οποία κάπως διστακτικά απάντησε:

«Ναι, έτσι είναι!»

Αφού πήραν το πρωινό τους, ο Άγγελος παρακάλεσε τις δύο γυναίκες να έρθουν στο σαλόνι, γιατί είχε κάτι πολύ σοβαρό να τους πει. Η Αντριάνα, αφού οδήγησε τα παιδιά στο δωμάτιό τους και τους είπε να παίξουν με τα παιχνίδια τους σαν καλά παιδιά, πήγε αμέσως κοντά στους άλλους τρεις. Ο Άγγελος δεν άργησε να μπει στο θέμα. Τους είπε ότι αγαπάει την Αγγελική και ότι ήθελε να την παντρευτεί και να ζήσουν στο Παρίσι μαζί με τα παιδιά και πως σε αυτό είναι σύμφωνη και η Αγγελική. Οι δύο γυναίκες, παριστάνοντας τις ανίδεες και τις αιφνιδιασμένες, βιάστηκαν να συμφωνήσουν από το φόβο μήπως και υπαναχωρήσει. Έδειξαν με λόγια και χίλιους άλλους τρόπους τη χαρά τους και τους ευχήθηκαν να ζήσουν ευτυχισμένοι.

«Εσύ, κυρία Αντριάνα, μέχρις ότου συνηθίσουν και εγκλιματιστούν όχι μόνο τα παιδιά αλλά και η Αγγελική, νομίζω ότι πρέπει να είσαι σε αυτή την αλλαγή κοντά τους. Ο Γιάννης θα βγάλει ό,τι χαρτιά μας χρειάζονται για το γάμο όσο το δυνατόν γρηγορότερα, θα συνεννοηθώ εγώ μαζί του. Ελπίζω σε δέκα ημέρες το λιγότερο να είναι όλα έτοιμα και να πάρετε το αεροπλάνο για το Παρίσι. Τα άλλα είναι δική μου δουλειά, θα τα βρείτε όλα στην εντέλεια για να εγκατασταθείτε χωρίς προβλήματα».

Η χαρά άστραψε στα πρόσωπα των δύο γυναικών που αυθόρμητα σηκώθηκαν και αγκαλιάζοντάς τους τους ευχήθηκαν να ζήσουν μια ζωή χαρούμενη και ευτυχισμένη. Η Αγγελική, μη συνειδητοποιώντας πώς βρέθηκε από τη μια στιγμή στην άλλη σε αυτή τη θέση, χαμογελούσε αμήχανα και δεχόταν τις ευχές και τα φιλήματα τους αρκετά συγκρατημένα. Ακόμα δεν μπορούσε να καταλάβει πώς μέσα σε ελάχιστες ώρες έγινε η γυναίκα του Άγγελου. Σαν καμπάνα χτύπησε στ' αυτιά της η φωνή του Άρη:

«Έτσι είναι πάντα, σκέτος σίφονας που στο διάβα του παρασέρνει ό,τι βρει μπροστά του, χωρίς να λογαριάζει τίποτε».

«Άραγε, εγώ πήρα τη σωστή απόφαση; Ο χρόνος θα το δείξει».

Όμως η χαρά και ο ενθουσιασμός των γυναικών δεν της άφηναν περιθώρια να συγκεντρωθεί, πράγμα που την ανάγκασε μετά από λίγο να παρασυρθεί και η ίδια και ν' αρχίσει να συζητάει μαζί τους για τις λεπτομέρειες του ταξιδιού. Σε λίγο ο Άγγελος την επανέφερε στην πραγματικότητα, λέγοντάς της ότι έπρεπε να ετοιμαστεί, γιατί αισθανόταν την ανάγκη να πάνε στον τάφο του Άρη.

«Θέλω να του υποσχεθώ ότι θα σε κάνω ευτυχισμένη, όχι μόνο εσένα, αλλά και τα παιδιά του!»

Πράγματι, δεν άργησαν να βρεθούν στο Α' Νεκροταφείο και να σταθούν μπροστά στη φωτογραφία του. Πρώτη έσπασε τη σιωπή η Αγγελική.

«Πιστεύεις ότι η ψυχή του μας βλέπει και εγκρίνει αυτό που πάμε να κάνουμε;»

«Είμαι απόλυτα σίγουρος, σε αγαπούσε τόσο πολύ, που δεν θα ήθελε να σε βλέπει δυστυχιμένη. Το ότι είμαι εγώ αυτός που επέλεξε αυτό θα του αρέσει ακόμα πιο πολύ, μην έχεις καμία αμφιβολία και ούτε να βασανίζεσαι.»

Έφυγαν από το νεκροταφείο αρκετά αλαφρωμένοι και περισσότερο η Αγγελική. Περπάτησαν αρκετά και σε λίγο βρέθηκαν στον Εθνικό Κήπο και μέσα σε αυτή την πρωινή ησυχία ένιωσαν απομονωμένοι από τον έξω κόσμο. Την τράβηξε κοντά του, την κοίταξε στα μάτια και της είπε:

«Το υποσχέθηκα στον Άρη, το επαναλαμβάνω και σ' εσένα, πως θα κάνω τα πάντα για να είσαι ευτυχισμένη και να ξαναδώ το γλυκό και χαρούμενο χαμόγελο στα χείλη σου. Μην αμφιβάλεις ούτε μία φορά γι' αυτά που σου λέω, σκοπός της ζωής μου είσαι εσύ και τα παιδιά. Σ' αγαπάω και τώρα με κάνεις πολύ ευτυχισμένο, προχώρα πλάι μου και ποτέ μην κοιτάξεις πίσω, η ζωή αργά ή γρήγορα ζητάει τα δικαιώματά της και τα παίρνει, να είσαι σίγουρη γι' αυτό».

Έσκυψε, τη φίλησε στο στόμα και με χαρά αισθάνθηκε ν' ανταποκρίνεται στο φιλί του και ταυτόχρονα να σφίγγεται πάνω του, σαν να του ζητούσε βοήθεια αλλά και προστασία μαζί. Εκείνος το κατάλαβε και για αρκετή ώρα χωρίς να μιλάνε την κράτησε και άκουγαν μόνο τις καρδιές τους να χτυπούν δυνατά. Μετά από λίγο πήραν το δρόμο της επιστροφής ξαλαφρωμένοι αρκετά και

με την Αγγελική να συνειδητοποιεί πια ότι η ζωή τραβάει το δρόμο της για αυτούς που ζούνε και αλίμονο σε όσους δεν το κατάλαβαν και έχασαν το τρένο.

Γύρισαν στο σπίτι για να βρουν τα παιδιά και τις γυναίκες να τους περιμένουν με αγωνία, γιατί ακόμα φοβούνταν την αντίδραση της Αγγελικής. Όταν όμως είδαν το χαμόγελό της και την ευτυχία να καθρεφτίζεται στο πρόσωπό της, ησύχασαν. Δεν άργησαν να μπουκ στην κουζίνα και σε λίγο να στρώσουν το τραπέζι περιμένοντας τον Γιάννη, τον αδελφό της Αγγελικής, ο οποίος είχε ήδη ανοίξει δικό του δικηγορικό γραφείο. Η χαρά φαινόταν πως βρήκε κάποια χαραμάδα και τρύπωσε μέσα σ' αυτό το πονεμένο σπίτι και τους χαμογελούσε.

«Αυτά έχει η ζωή» σκεφτόταν η Αντριάνα, «πότε πάνω, πότε κάτω, σου δείχνει το εναλλασσόμενο πρόσωπό της χωρίς καμιά προτίμηση και έλεος».

Μόλις έφτασε ο Γιάννης, τον ενημέρωσαν αμέσως για την απόφαση της Αγγελικής και του Άγγελου, ο οποίος, χωρίς να χάσει καιρό ή να του αφήσει περιθώριο να μιλήσει, του είπε:

«Και τώρα, αδελφέ, κινήσου όσο πιο γρήγορα μπορείς, να βγάλεις όλα τα δικαιολογητικά, να μου τους στείλεις όσο το δυνατόν συντομότερα και να μην έχεις κανέναν ενδοιασμό για το μέλλον μας. Όταν την πάρω μακριά απ' ό,τι μας πόνεσε, μαζί με τα παιδιά θα στήσουμε το σπιτικό μας και θα είμαστε όλοι ευτυχημένοι. Πάνω σ' αυτό να μην έχεις καμιά απολύτως αμφιβολία».

«Δεν μου πέρασε από το μυαλό ούτε λεπτό ότι αυτό που πάτε να κάνετε δεν είναι το σωστό, γι' αυτό αφήστε πίσω τις προκαταλήψεις και ζήστε τη ζωή σας όσο μπορείτε καλύτερα. Εγώ θα είμαι πάντα δίπλα σας, το δικαιούστε και το αξίζετε».

Εκεί έκλεισε η συζήτηση και όλοι κάθισαν στο τραπέζι για να φάνε και να αισθανθούν τον αέρα της αλλαγής που μπήκε από τα πορτόφυλλα και δρόσισε την ψυχή όλων. Ο Άγγελος έμεινε άλλες δύο ημέρες στην Αθήνα και μετά έφυγε για το Παρίσι. Εκεί τον περίμενε πολλή δουλειά, αρχής γενομένης από την ανακαίνιση του σπιτιού, το οποίο αυτή τη φορά θα φιλοξενούσε ολόκληρη οικογένεια και όχι έναν εργένη. Χαρούμενος και αστράφτοντας

χτύπησε την πόρτα της Πολέτ κι εκείνη στο αντίκρισμά του κατάλαβε ότι όλα πήγαν όπως τα επιθυμούσε.

«Δεν χρειάζεται να μου πεις λέξη, το βλέπω στο πρόσωπό σου που λάμπει, ένα πρόσωπο που είχα χρόνια να το δω έτσι χαρούμενο. Με το καλό να στήσετε το σπιτικό σας κι εγώ δίπλα σας έτοιμη να σας βοηθήσω σε ό,τι μου ζητήσετε».

Τον αγκάλιασε και τον φίλησε με άπειρη αγάπη και στοργή, που συγκινήθηκε αφάνταστα και τον άκουσε να της λέει:

«Σ' ευχαριστώ, μαμά Πολέτ. Αν δεν ήσουν εσύ όλα αυτά τα δύσκολα χρόνια, να με στηρίζεις αλλά και να με κατευθύνεις, δεν θα βρισκόμουν αυτή τη στιγμή εδώ μπροστά σου να σου λέω ότι όλα πήγαν όπως τα ποθούσα και σε λίγες μέρες θα υποδεχτείς την πολυμελή μου οικογένεια, η οποία σύντομα θα είναι και δική σου. Αν ήξερες πόσο ευτυχισμένος είμαι!»

«Δεν χρειάζεται να μου το πεις, το βλέπω στα μάτια σου, που αστράφτουν έτσι όπως δεν τα είδα ποτέ. Όμως τώρα πρέπει να στρωθούμε στη δουλειά και να ετοιμάσουμε το σπίτι, γιατί η οικογένεια που θα ζήσει εκεί μέσα είναι μεγάλη και θα χρειαστεί άλλη διαρρύθμιση από το διαμέρισμα ενός εργένη. Τα δωμάτια είναι αρκετά, όμως χρειάζεται πολλή δουλειά μέχρι να το κάνουμε έτσι που να μπορέσετε να ζήσετε άνετα. Δουλειά, λοιπόν, αγόρι μου!»

Τον αγκάλιασε με αγάπη και άρχισαν να κάνουν σχέδια για το τι έπρεπε να μείνει ή ν' αλλάξει σε αυτό το διαμέρισμα και να γίνει όσο πιο λειτουργικό γινόταν.

«Καλά που με πίεσες να πάρω αυτό το σπίτι, ενώ ήθελα μικρότερο, σκεπτόμενος πως ποτέ δεν επρόκειτο να δημιουργήσω οικογένεια και ν' ακουστούν παιδικές φωνές εκεί μέσα. Πόσο δίκιο είχες, αλήθεια, Πολέτα μου!»

«Τη ζωή δεν μπορούμε να την προβλέψουμε, πόσο μάλλον να τη χαλιναγωγήσουμε. Καλά θα ήταν να γίνονται όπως τα θέλουμε, αλλά δυστυχώς είναι γεμάτη εκπλήξεις και ανατροπές. Ας ευχηθούμε από εδώ και στο εξής, όλα να σου πάνε όπως τα επιθυμείς, για να μπορέσω κι εγώ να σε δω ευτυχισμένο και να κλείσω τα μάτια μου ήσυχη».

«Ε! τι μου λες τώρα, έχεις πολλά χρόνια ακόμα ζωής κι εγώ σε θέλω κοντά μου, να με κατευθύνεις και να με συμβουλεύεις, αλλά και να χαρείς μαζί μου. Το πρώτο παιδί που θα γεννηθεί ανάλογα με το φύλο θα του δώσουμε και το όνομα. Το κατάλαβες αυτό;»

Εκείνη συγκινημένη τον φίλησε και του είπε:

«Όσα χρόνια μου μένουν ακόμα θα είμαι δίπλα σου, αλλά και δίπλα στην Αγγελική με τα παιδιά και θα σας αγαπάω όλους εξίσου!»

Μετά από λίγο φόρεσε ένα απλό φόρεμα, πήρε το παλτό στα χέρια της και πρόσταξε:

«Φύγαμε, αγόρι μου, για το σπίτι, να καταστρώσουμε από κοντά τα σχέδια και από αύριο αρχίζουμε. Απ' ό,τι κατάλαβα, δεν έχουμε πολλά χρονικά περιθώρια, το παλικάρι μου είναι πολύ ανυπόμονο και βιαστικό».

Πολύ σύντομα έφτασαν στο διαμέρισμα του Άγγελου, το οποίο δεν ήταν μακριά. Σκόπιμα το αγόρασε εκεί κοντά τους, για να μπορεί να τους βλέπει, αλλά κι εκείνοι να αισθάνονται σιγουριά. Δεν έχασαν και πολύ χρόνο για να βάλουν τα σχέδια, ποια δωμάτια θα είναι των παιδιών, ποιο του ζευγαριού και πολλές άλλες λεπτομέρειες. Από την άλλη μέρα ο Άγγελος έστειλε ένα συνεργείο να βάψουν, να καθαρίσουν και να τοποθετήσουν τα έπιπλα σύμφωνα με τις εντολές και οδηγίες της Πολέτ. Αγόρασαν πολλά άλλα απαραίτητα κυρίως για τα δωμάτια των παιδιών, αλλά και σκεύη της κουζίνας που δεν υπήρχαν παρά ελάχιστα, γιατί ο Άγγελος ποτέ του δεν μαγείρευε, ούτε καν το διανοήθηκε. Μέσα σε δέκα μέρες το σπίτι άλλαξε όψη, έγινε ένας χώρος φανταστικός για να μείνει το νέο ζευγάρι, διακοσμημένος και φροντισμένος με μεράκι και πολλή αγάπη για τα άτομα που θα δεχόταν. Κι όλα αυτά κάτω από το άγρυπνο μάτι της Πολέτ, η οποία περιττό να πούμε ότι ξαναγεννήθηκε, ήταν σαν να ετοιμάζε το δικό της σπιτικό για άλλη μια φορά. Ξανάγινε νέα και έζησε από την αρχή τον έρωτά της με τον Μορίς, το στήσιμο του σπιτικού τους και την ευτυχία που φιλοξένησε εκείνο το μικρό διαμέρισμα.

«Αχ, Μορίς μου, ας ήταν να ζούσες, να δεις κι εσύ τον Άγγελό σου να παντρεύεται και να είναι τόσο πολύ ευτυχισμένος!»

Οι μέρες πέρασαν, όλα ήταν έτοιμα να τους δεχτούν, αλλά εκείνοι δεν έλεγαν να φανούν, γιατί, όπως του έλεγε η Αγγελική, αργούσαν να βγουν τα δικαιολογητικά, κι ας έκανε τα πάντα ο Γιάννης, ενώ όλα τα άλλα που θα έπαιρναν ήταν πακεταρισμένα έτοιμα για το ταξίδι.

«Δεν αντέχω άλλο αυτή την αναμονή, οι ώρες μου φαίνονται μήνες και οι μέρες χρόνια» της έλεγε.

«Έτσι ήσουν πάντα, όπως μου έλεγε ο Άρης, επίμονος και ανυπόμονος, ό,τι ήθελες το απαιτούσες και στα γρήγορα μάλιστα. Κάνε λίγη υπομονή ακόμα και ερχόμαστε, Άγγελέ μου!»

Την τελευταία λέξη την είπε με τόση γλύκα, έτσι που τον έκανε να παραλύσει και να μην μπορεί να της απαντήσει.

«Είσαι εκεί, Άγγελε, με ακούς;»

«Ναι, γλυκιά μου, σε ακούω, σ' ευχαριστώ που με καταλαβαίνεις και με δικαιολογείς. Σ' αγαπάω πολύ και δεν βλέπω την ώρα να σε πάρω στην αγκαλιά μου. Ελάτε όσο πιο γρήγορα μπορείτε, δεν αντέχω άλλο χωρίς εσάς».

Η αγωνία του είχε φτάσει στο κατακόρυφο, δεν έτρωγε, δεν κοιμόταν καλά και από δουλειά προσπαθούσε, αλλά πολύ λίγα κατάφερνε. Ευτυχώς που υπήρχε ο Χρήστος, φίλος αληθινός και παραστάτης όχι μόνο στα δύσκολα, αλλά και στα ευχάριστα, που του έλεγε:

«Καλά, ρε φίλε, τι κάνεις έτσι; Κι εμείς αγαπήσαμε και παντρευτήκαμε, αλλά δεν παραφρονήσαμε. Ηρέμησε, γιατί βλέπω να την τρελαίνεις την κακομοίρα την Αγγελική. Ησύχασε, παιδάκι μου, και προπάντων ψυχραιμία. Κάλμαρε και ζήσε τη ζωή τώρα που σου χαμογέλασε!»

Πού ν' ακούσει τις συμβουλές του φίλου, σαν τρελός περπατούσε πάνω-κάτω και έκανε τις δουλειές, ώσπου μια μέρα σηκώνοντας το ακουστικό άκουσε την ήρεμη φωνή της Αγγελικής να λέει:

«Άγγελε, αύριο το μεσημέρι φεύγουμε από το Ελληνικό. Ηρέμησε πια, ήρθε η ώρα, τα παιδιά χοροπηδάνε από τη χαρά τους πιο πολύ που θα δουν εσένα παρά για το ταξίδι. Η Αντριάνα φοβάται λίγο να μπει στο αεροπλάνο, αλλά ο κύριος Γεωργιάδης τής έδωσε ένα χάπι και της είπε ότι δεν θα καταλάβει για πότε θα φτάσει στο Παρίσι!»

«Αν ήξερες πόσο λαχταράω να σας έχω κοντά μου και πάνω απ' όλα εσένα, που είσαι η ζωή μου. Η ώρα που θα σας έσφιγγα στην αγκαλιά μου νόμιζα ότι δεν θα ερχόταν ποτέ. Το διάστημα που θα μεσολαβήσει μέχρι αύριο το απόγευμα θα μου φανεί αιώνας. Έλα, Αγγελική μου, κι εγώ θα σου αποδείξω με πολλούς τρόπους πόσο σε αγαπάω!»

Έκλεισε το τηλέφωνο, κάθισε σε μια καρέκλα και έμεινε εκεί με την καρδιά του να χτυπάει δυνατά και άτακτα και να μονολογεί:

«Τώρα νομίζω ότι αρχίζω να ζω!»

Μετά από λίγο πετάχτηκε όρθιος και άρπαξε το ακουστικό.

«Πολέτ, έρχονται αύριο το απόγευμα, πάω να τρελαθώ από τη χαρά μου. Αχ! πότε θα ξημερώσει και πώς θα περάσουν οι ώρες; Πήγαινε στο σπίτι να ρίξεις άλλη μία τελευταία ματιά μήπως μας διέφυγε τίποτε, θέλω όλα να είναι στην εντέλεια».

«Ηρέμησε, τρελούτσικο αγόρι μου, όλα είναι στη θέση τους και η υποδοχή που θα τους κάνουμε θα τους μείνει αξέχαστη. Όσο για τα φαγητά, θα γλείφουν και τα δάχτυλά τους, σύνελθε λοιπόν, μη σε πάρουν για τρελό!»

«Έννοια σου, με γνωρίζουν από την καλή και την ανάποδη, ιδίως η Αγγελική».

«Φρόντισε μόνο μην την τρελάνεις κι εκείνη, γιατί δεν μπορώ ν' ακούω παράπονα για σένα».

«Αγαπάω, Πολέτ, δεν είμαι τρελός, ξέρω πώς να συγκρατώ τον εαυτό μου».

Το πώς πέρασε η μέρα και πώς το βράδυ μόνο εκείνος το ήξερε και ούτε τολμούσε να πει τίποτε στον Χρήστο, γιατί τον έπαιρνε στην κοροϊδία, που πάντα κατέληγε σ' ένα δυνατό γέλιο. Το πρωί τον βρήκε στο γραφείο και το μυαλό του δεν έλεγε να στρωθεί στη δουλειά. Με το ζόρι τσίμπησε κάτι από αυτά που έφερε ο Χρήστος, γιατί δεν ήθελε να πάει έξω στο γνωστό στέκι τους. Μη αντέχοντας δε την αναμονή, έφυγε πολύ γρηγορότερα από την ώρα που έπρεπε. Προτιμούσε να περιμένει και να βρίσκεται στο αεροδρόμιο και μέσα σε πολλούς ανθρώπους παρά στους τέσσερις τοίχους του γραφείου. Αλλά και εκεί ο λεπτοδείκτης έδειχνε να μην κινείται, παρά τις απεγνωσμένες προσπάθειες που έκανε να παρατηρεί τους ανθρώπους και

όλο τον περίγυρο. Πήγαινε πάνω-κάτω και όταν άκουσε την άφιξη της πτήσης, λαχτάρησε η ψυχή του. Χρόνος του φάνηκε ώσπου να τους δει να βγαίνουν με τις βαλίτσες και να ψάχνουν με τα μάτια να τον εντοπίσουν. Τα παιδιά, μόλις τον αντίκρισαν, πέρασαν κάτω από τα κάγκελα και έτρεξαν καταπάνω του σαν τρελά. Τότε κατάλαβε ότι η έλλειψη δεν ήταν μόνο από την πλευρά του, αλλά και από τη δική τους. Στη συνέχεια καλωσόρισε την Αντριάνα και της είπε:

«Σ' ευχαριστώ που μου τους έφερες και μην αμφιβάλεις ούτε για ένα λεπτό ότι θα είναι και οι τρεις ευτυχισμένοι».

«Σας εύχομαι, αγόρι μου, η ζωή σας να είναι χαρούμενη και ανέφελη. Ξέρω ότι την παραδίνω σε καλά χέρια, γι' αυτό θα είμαι ήσυχη από εδώ και στο εξής».

Μετά γυρνώντας στην Αγγελική τής είπε:

«Φίλησε τον άντρα σου, κορίτσι μου, και η ευτυχία να μη λείψει ούτε στιγμή από το σπιτικό σας».

Ο Άγγελος την τράβηξε πάνω του, την έσφιξε με λατρεία και της φιλούσε τα μαλλιά λέγοντας:

«Ηρθες, επιτέλους, από αυτή τη στιγμή νομίζω ότι άρχισα να ζω και ν' αναπνέω, από σήμερα αρχίζει η δική μας ζωή».

Όλοι μαζί σαν μία χαρούμενη παρέα πήγαν στο αυτοκίνητο και αφού φόρτωσαν τα πράγματα και μπήκαν μέσα, ξεκίνησε, ενώ οι ερωτήσεις του έπεφταν βροχή, αν είχαν καλό ταξίδι, πώς τα πήγε η Αντριάνα. Πιο πολύ όμως μιλούσε με τα παιδιά, που δεν έπαυαν να τιτβίζουν και να του λένε τις εντυπώσεις τους από το πέταγμα τους με το αεροπλάνο. Η Αγγελική άκουγε αμίλητη και παρακολουθούσε τη συζήτηση, ενώ ταυτόχρονα σκεφτόταν:

«Μόνο και μόνο για αυτά τα παιδιά άξιζε η απόφαση που πήρα!»

Με την κουβέντα δεν κατάλαβαν για πότε έφτασαν στο σπίτι. Τα παιδιά πετάχτηκαν έξω και παρατηρούσαν τα πάντα με περιέργεια.

«Όλο αυτό το μεγάλο σπίτι είναι δικό σου, μπαμπά;» ρώτησε η μικρή Μαρούλα.

«Όχι, κορίτσι μου, μόνο ο ένας όροφος, στους άλλους μένουν διάφοροι».

Πριν προλάβουν ν' ανοίξουν την πόρτα του ασανσέρ, έτρεξαν από μέσα η Πολέτ με τον Χρήστο και τη γυναίκα του και με το καλωσόρισμα έγιναν ένα κουβάρι που ξεμπέρδεμα δεν είχε, με αποτέλεσμα μετά από λίγο να ξεσπάσουν όλοι μαζί σε γέλια. Όταν επιτέλους μπήκαν στο εσωτερικό του σπιτιού, η Αντριάνα και η Αγγελική κοιτάχτηκαν μ' έκπληξη μόλις αντίκρισαν κάτι που ούτε στον ύπνο τους δεν το είχαν δει και ιδίως η Αντριάνα. Τι να πρωτοθαυμάσουν, τα απαλά χρώματα των τοίχων, τις απλίκες και τις λάμπες, τις κουρτίνες, τα έπιπλα; Όλα ήταν τόσο ταιριασμένα και χαρούμενα, που σου έδιναν την εντύπωση ότι δεν είσαι σε κάποιο απλό σπίτι, αλλά σ' ένα μικρό παλάτι. Οι άντρες τοποθέτησαν τις βαλίτσες στο δωμάτιο του καθενός και οι γυναίκες κάθισαν στο σαλόνι να λένε τα δικά τους, ενώ τα παιδιά τριγύριζαν και χοροπηδούσαν από δωμάτιο σε δωμάτιο, ψαχουλεύοντας τα πάντα με μεγάλη περιέργεια. Όταν μπήκαν στην κουζίνα και τα μάτια τους έπεσαν στα γλυκά, ιδίως στα κρουασάν, με κόπο κρατήθηκαν να πάρουν από ένα για να το δοκιμάσουν. Έτρεξαν, όμως, στη μαμά τους, που με μια φωνή τ' άκουσε να της λένε:

«Μαμά, έλα να δεις τι γλυκά έχει εκεί μέσα, μπορούμε να πάρουμε ένα;»

Ακούγοντάς τα η Πολέτ σηκώθηκε, τα πήρε από το χέρι και ξαναπήγαν στην κουζίνα.

«Αυτά τα έφτιαξα για σας, τώρα όμως πάρτε ένα, για να μη σας κοπεί η όρεξη και μετά το φαγητό θα φάτε όσα θέλετε».

Εκείνα το πήραν και συγκινημένη τ' άκουσε να της λένε:

«Σ' ευχαριστούμε, γιαγιά Πολέτ, είσαι πολύ καλή και σε αγαπάμε», ενώ την ίδια στιγμή έτρεχαν προς τη μαμά τους.

Δεν άργησαν να βρεθούν όλοι γύρω από το τραπέζι και να δίνουν συγχαρητήρια για τις ωραίες της σπεσιαλιτέ. Είχε βάλει όλη της τη μαεστρία, αλλά και μπόλικη αγάπη για να τους ευχαριστήσει. Μέσα σ' αυτό το χαρούμενο κλίμα τα παιδιά άρχισαν να νυστάζουν. Η Αντριάνα με την Πολέτ τα έβαλαν στα κρεβάτια και την ίδια στιγμή τα είδαν να κλείνουν τα μάτια τους. Γύρισαν στο σαλόνι και μετά από λίγο ο Άγγελος έδειξε το δωμάτιο που θα έμεναν, ώσπου να παντρευτούν, η Αγγελική με τη μάνα της. Όταν

αποσύρθηκαν και αυτές, έφυγε και ο Χρήστος με τη γυναίκα του, ο Άγγελος πλησίασε την Πολέτ, την αγκάλιασε και της είπε:

«Το ευχαριστώ που σου λέω είναι λίγο! Ξεπέρασες και τον ίδιο σου τον εαυτό, είσαι ένας υπέροχος άνθρωπος. Έλα τώρα να σε πάω στο σπίτι να ξεκουραστείς και αύριο σε θέλω πάλι εδώ».

Αρκετά χαρούμενος και τρισευτυχισμένος το άλλο απόγευμα τους ανακοίνωσε ότι μετά από τρεις ημέρες θα γινόταν ο γάμος στο Δημαρχείο. Δεν άργησε να έρθει αυτή η ώρα και η Αγγελική μ' ένα απλό, αλλά κομψό φόρεμα, στάθηκε δίπλα στον Άγγελο και με παρανυφάκια τα δύο παιδιά της έδωσαν τον όρκο για αιώνια πίστη. Δίπλα τους αληθινοί συμπαραστάτες οι δύο γυναίκες, μαζί με τον Χρήστο και τη γυναίκα του σε αυτή τη λιτή και απέριτη τελετή. Η Αγγελική, που δεν μπορούσε να συνειδητοποιήσει αυτή τη γρήγορη αλλαγή που συντελέστηκε στη ζωή της, τους κοίταζε όλους ένα γύρο και σκέφτηκε από μέσα της:

«Είναι αληθινά όλα αυτά που συμβαίνουν γύρω μου ή μήπως είναι όνειρο; Πώς βρέθηκα από τη μια στιγμή στην άλλη εδώ μακριά και μ' έναν άντρα που θα τον ήθελαν όλες οι γυναίκες; Τι άλλο να μου επιφυλάσσει η ζωή, άραγε;»

Όταν όμως ένιωσε το ζεστό χέρι του Άγγελου πάνω στους ώμους της και γύρισε τα μάτια της πάνω του, κατάλαβε πως όλα ήταν αληθινά και ότι αυτός ήταν ο άντρας με τον οποίο θα ζούσε τα υπόλοιπα χρόνια της ζωής της. Με μια μικρή αμφιβολία σκέφτηκε:

«Άραγε, πώς θα είναι η ζωή μου από εδώ και στο εξής κοντά του; Θα τον αγαπήσω όπως τον Άρη;»

Εκείνος, λες και διαισθάνθηκε το δισταγμό της, την έσφιξε πάνω του, την κοίταξε βαθιά στα μάτια και της ψιθύρισε:

«Από σήμερα η ζωή σου θα την κάνω εγώ να είναι ένα αληθινό παραμύθι. Μας το όφειλε η μοίρα μετά από όσα μας φόρτωσε, σ' αγαπάω!»

Εκείνη τη στιγμή κατάλαβε ότι αυτός ο άντρας δεν αστειευόταν, μιλούσε σοβαρά και της ορκιζόταν για πολλοστή φορά ότι ήταν γι' αυτόν το παν και πως θα την έκανε ευτυχισμένη.

Όταν τελείωσε η τελετή, μπήκαν σε δύο αυτοκίνητα και πήγαν σ' ένα από τα καλύτερα ρεστοράν του Παρισιού, όπου έφαγαν και

κατανάλωσαν αρκετό κόκκινο κρασί του Μπορντό και όταν είδαν ότι νύσταξαν τα παιδιά, πλήρωσαν και έφυγαν. Αφού τα έβαλαν για ύπνο, το ζευγάρι αποχαιρέτησε τις δύο γυναίκες, μπήκε στο αυτοκίνητο και από εκεί ο Άγγελος οδήγησε την Αγγελική στο Νησί του Άστεως που είναι μέσα στον Σηκουάνα, το Ιλ ντε λα Σιτέ, και όπου είχε κλείσει ξενοδοχείο. Εκείνη, μαγεμένη από τα πολλά φώτα και ό,τι άλλο προλάβαινε να δει και να πάρει το μάτι της, παρατηρούσε τις εναλλασσόμενες εικόνες, χωρίς να έχει ιδέα πού πάνε. Εκείνος βλέποντας την έκπληξη της δεν μιλούσε, αλλά παρακολουθούσε τις εκφράσεις του προσώπου της. Κάποτε έφτασαν και δεν μπορούσε να συνέλθει από όσα είδε και θαμπώθηκε. Τους οδήγησαν στο δωμάτιο που τους είχαν κρατήσει και εκεί την περίμενε άλλη έκπληξη. Ήταν πάρα πολύ ωραίο και πάνω στο τραπέζι βρισκόταν ένα μπουκάλι σαμπάνια μέσα στον πάγο. Εκείνο όμως που την έκανε να αναφωνήσει «α!» ήταν όταν πλησίασε στο παράθυρο και είδε κάτω τον Σηκουάνα να κυλάει ήρεμα τα νερά του και μέσα τους να καθρεφτίζονται χιλιάδες φώτα, που την καθήλωσαν και έμεινε εκεί για πολλή ώρα να χαζεύει. Εκείνη ακριβώς τη στιγμή περνούσε και ένα караβάκι με αναμμένα όλα του τα φώτα και ρώτησε τον Άγγελο:

«Καράβι είναι αυτό;»

«Ναι, αγάπη μου».

Πλησίασε, την αγκάλιασε και έμειναν έτσι κοντά να θαυμάζουν το θέαμα από κει ψηλά. Όταν αισθάνθηκε να την τραβάει κοντά του, γύρισε τα μάτια της προς εκείνον, είδε να την κοιτάζει και αυτό το βλέμμα του τα έλεγε όλα. Σφίχτηκε πάνω του και τον άφησε να την οδηγήσει στο τραπέζι που ήταν η σαμπάνια, την άνοιξε, γέμισε τα δύο ποτήρια, της πρόσφερε το ένα και της είπε:

«Στη ζωή μας που αρχίζει από αυτή τη στιγμή! Μ' έκανες πολύ ευτυχισμένο και σου δίνω την υπόσχεση ότι θα σε αγαπάω για πάντα».

Ήπιαν από λίγο, της πήρε το ποτήρι από τα χέρια, το ακούμπησε στο τραπέζι και μετά τη φίλησε. Αυτή τη φορά το φιλί του ήταν απαιτητικό, κατακτητικό, αλλιώτικο από τις προηγούμενες φορές. Τώρα τη διεκδικούσε σαν γυναίκα και την ήθελε σαν

τρελός. Αφέθηκε στα χέρια του κάπως σφιγμένη κι εκείνος, που το κατάλαβε, συνέχισε να τη χαϊδεύει και να της ψιθυρίζει λόγια τρελά από αγάπη. Μετά από λίγο την αισθάνθηκε να χαλαρώνει, να συμμετέχει και σε λίγο του παραδόθηκε ολοκληρωτικά, για να ζήσουν όμορφες στιγμές, τέτοιες που είχαν λείψει και από τους δύο για πολύ καιρό. Σαν τρελός της ψιθύριζε:

«Δεν μπορώ ακόμα να το πιστέψω ότι σε κρατάω αγκαλιά, ότι είσαι δική μου».

Το πρωί, όταν η Αγγελική άνοιξε τα μάτια της, τον είδε να κοιμάται σαν παιδί και το χέρι του να την κρατάει ακόμα αγκαλιά. Στα χείλη του διαγραφόταν ένα χαμόγελο υπέρτατης ευτυχίας. Εκείνη τη στιγμή κατάλαβε ότι κι εκείνη τον αγαπούσε και ήταν πεπεισμένη πια ότι ήταν σταλμένος από τη μοίρα, που τίποτε δεν αφήνει στην τύχη και όλα τα ρυθμίζει σύμφωνα με τα κέφια της.

«Και πάλι δεν μ' εγκατέλειψε» σκέφτηκε.

Εκείνος, σαν να αισθάνθηκε το βλέμμα της να βαραίνει πάνω του, ξύπνησε και την είδε να τον κοιτάζει μ' ένα τόσο γλυκό χαμόγελο, που τον έκανε να ριγήσει ως τα μύχια της ψυχής του. Την τράβηξε κοντά του και συνέχισαν να λένε με τα μάτια όσα πολλές φορές δεν είναι ικανή η γλώσσα να εκφράσει. Αυτή η στιγμή ήταν η επισφράγιση όσων ήθελαν να πουν και να ορκιστούν ο ένας στον άλλον, ένα συμβόλαιο ζωής. Μετά από λίγο πρώτη έσπασε τη σιωπή η Αγγελική.

«Άγγελέ μου, όση ώρα σε κοιτούσα ενώ κοιμόσουν, σκεφτόμουν τη ζωή μου και τα σκαμπανεβάσματά της, αυτά που ποτέ δεν μπόρεσα να καταλάβω. Τώρα εδώ δίπλα σου αναρωτιέμαι τι άλλο μπορεί να μας επιφυλάσσει. Για ένα μόνο θέλω να σε βεβαιώσω, ότι μ' έκανες πολύ ευτυχισμένη, αφού τα κατάφερες να με τραβήξεις με όλη σου την ορμή από το ζοφερό σκοτάδι που με είχε κατακλύσει μετά το χαμό του Άρη. Ας είσαι καλά και να είσαι σίγουρος ότι ποτέ δεν θα σε κάνω να το μετανιώσεις!»

«Το ξέρεις ότι σε αγάπησα από την πρώτη στιγμή που σε αντίκρισα ν' ανοίγεις την πόρτα και να μου χαμογελάς με αυτό το ουράνιο χαμόγελό σου. Το έπνιξα, όμως, μέσα μου, μαζί και την καρδιά μου. Ποτέ δεν διανοήθηκα ούτε ποτέ μου σκέφτηκα να πο-

νέσω ή να πικράνω τον Άρη μας, θα προτιμούσα να πεθάνω. Όμως, μετά το θάνατό του ο έρωτάς μου για σένα θέριψε και άλλο δεν μπορούσα να περιμένω. Ευτυχώς που το τόλμησα και βρίσκεσαι αυτή την ευλογημένη ώρα στην αγκαλιά μου, να μου λες ότι κι εσύ με αγαπάς. Αν ήξερες τι μου χάρισες, αγαπημένη μου!»

«Εγώ σ' ευχαριστώ, καλέ μου».

«Ας προχωρήσουμε, λοιπόν, χέρι με χέρι έτσι όπως αρχίσαμε. Θέλω να ρίξουμε στη λήθη όσα μας πόνεσαν και μας έκαναν δυστυχισμένους, να κρατήσουμε μόνο τις καλές ώρες και μέρες, συνεχίζοντας το ταξίδι της ζωής μέσα από την απόλυτη αγάπη μας».

Αυτή τη στιγμή αισθανόταν τόσο ευτυχισμένος, που δεν μπορούσε να το εκφράσει με λόγια. Την πόθησε πολύ και σαν τρελός περίμενε να βρεθούν μετά το γάμο έτσι όπως σήμερα ολομόναχοι. Όσες ημέρες βρισκόταν στην Αθήνα, δεν θέλησε να την κάνει δική του και κυρίως σε μέρη που για κείνη ήταν γεμάτα αναμνήσεις από την προηγούμενη ζωή της. Όχι γιατί ζήλευε, αλλά γιατί ήθελε να κλείσει αυτό το κομμάτι και μακριά από μέρη γνωστά και αναμνήσεις να βάλουν τα θεμέλια για τη μετέπειτα ευτυχία τους. Έμειναν εκεί για αρκετή ώρα, χάρηκαν ο ένας τον άλλον και γεύτηκαν την αληθινή ευτυχία, όταν ψυχή και σώμα βαδίζουν συνταιριασμένα. Όταν ένιωσαν τα στομάχια τους να γουργουρίζουν, πρώτος ο Άγγελος έδωσε το σύνθημα να σηκωθούν.

Δεν άργησαν να βρεθούν έξω από το ξενοδοχείο καθισμένοι σ' ένα ρεστοράν δίπλα στον Σηκουάνα. Έτρωγαν και παρακολουθούσαν την κίνηση στο ποτάμι και το πηγαινέλα των караβιών. Χαιρόταν ο Άγγελος με την έκπληξη και το θαυμασμό που έβλεπε στα μάτια της και δεν κουραζόταν ν' απαντάει ακόμα και στις πιο παιδαριώδεις ερωτήσεις της.

«Όπως βλέπεις, θα ζήσεις σε μια πόλη μαγική και θέλω να τη γνωρίσεις μαζί μου πολύ καλά και να προσαρμοστείς όσο το δυνατόν γρηγορότερα, όπως και τα παιδιά. Αυτά δεν τα φοβάμαι, είναι μικρά και θα εγκλιματιστούν εύκολα, εσένα φοβάμαι μήπως σου λείψει η Αθήνα. Ένα να ξέρεις μόνο, πως μόλις αισθανθείς την ελάχιστη νοσταλγία, δεν έχεις παρά να μου το πεις και φύγαμε για ένα ταξιδάκι».

«Μη με φοβάσαι, προσαρμόζομαι εύκολα, πόσο μάλλον με την τόση ομορφιά που βλέπω».

«Και ακόμα δεν είδες τίποτε. Είμαι βέβαιος, θα το αγαπήσεις το Παρίσι. Εγώ στην αρχή θα σε ξεναγήσω σε πολλά μέρη, ώσπου ν' αρχίσεις μόνη σου τα το εξερευνάς!»

Οι μέρες που πέρασαν ολομόναχοι σε αυτή την πανέμορφη πλευρά του Παρισιού ήταν κάτι και για τους δύο σαν αναβάπτισμα, που τους έκανε να γεύονται την απόλυτη ευτυχία μέχρι τα βάθη της καρδιάς τους. Ο Άγγελος κοίταζε την Αγγελική και δεν πίστευε στη μεταμόρφωσή της. Έφυγε από το πρόσωπό της η κατήφεια, η μελαγχολία και τα μάτια της χαμογελούσαν πριν ακόμα ανοίξει τα χείλη. Αισθάνθηκε ξανά γυναίκα και κοίταζε τον άντρα της με άπειρη λατρεία, κι αυτό έκανε τον Άγγελο να πετάει στον έβδομο ουρανό, αλλά και να ξεχάσει όσα πριν τον πόνεσαν και τον πίκραναν. Έσβησε από το νου του και αυτό ακόμα το πυρωμένο καρφί που του τυραννούσε την καρδιά, το θέμα των γεννητόρων του. Τώρα, απαλλαγμένοι και οι δύο από το παρελθόν και τους εφιάλτες τους, χαίρονταν την αγάπη τους σαν παιδιά και ονειρεύονταν να κυλήσει έτσι η ζωή τους, ευτυχισμένη και ανέφελη.

Πέρασαν σαν νεράκι οι μέρες και ένα απόγευμα άνοιξαν την πόρτα του σπιτιού τους και τους είδαν όλους εκεί. Την Αντριάνα με την Πολέτ να κάθονται στο σαλόνι σαν δύο ευτυχισμένες μητέρες, όπως ακριβώς είχαν αισθανθεί αυτές τις ημέρες, και τα παιδιά καθισμένα κάτω στο χαλί να παίζουν αμέριμνα με τα παιχνίδια τους. Πρώτη τους αντιλήφθηκε η μάνα της Αγγελικής, που στη στιγμή βρέθηκε στην πόρτα να τους καλωσορίσει, για να πεταχτούν στη συνέχεια τα παιδιά και τελευταία ν' ακολουθήσει η Πολέτ. Τους περικύκλωσαν και οι ερωτήσεις έπεφταν σύννεφο. Ο Άγγελος σήκωσε στην αγκαλιά του τη μικρή Μαρούλα, πήρε από το χέρι τον Νικόλα και είπε:

«Εδώ είμαστε κι εμείς! Εκ πρώτης όψεως καλά σας βλέπω όλους!»

Αφού κάθισαν, άρχισαν να μιλάνε και οι ερωτήσεις έπεφταν βροχή και από τις δύο πλευρές.

«Σιγά-σιγά, θα σας τα πούμε όλα. Εσύ, ρε άντρα του σπιτιού, τι κάνεις; Όλα καλά εδώ;»

Εκείνος μ' ένα σοβαρό ύφος απάντησε «όλα καλά».

«Έτσι σε θέλω, αγόρι μου, πρόσεχε μη μας πάρουν τον αέρα οι γυναίκες!»

Γέλασαν όλοι με την καρδιά τους, μετά έφαγαν και σε λίγο η Πολέτ σηκώθηκε να φύγει.

«Τώρα εγώ ως πάω στο σπίτι μου. Η οικογένεια συμπληρώθηκε και εύχομαι να μείνει έτσι όπως αυτή τη στιγμή, ευτυχισμένη για πολλά χρόνια».

Ο Άγγελος πετάχτηκε όρθιος και παίρνοντάς την αγκαζέ της είπε «πάμε». Κοίταξε με νόημα τους άλλους και έκλεισε την πόρτα. Ώσπου να φτάσουν στο σπίτι, κανένας από τους δύο δεν μίλησε. Μόνο η Πολέτ στηριζόταν πάνω του γερά, γιατί ήδη είχε αρχίσει να αισθάνεται τα χρόνια να βαραίνουν το κορμί της. Μόλις μπήκαν στο σπίτι, εκείνη τον κοίταξε με στοργή και του είπε:

«Σου εύχομαι μέσα από την καρδιά μου να μη λείπει ποτέ αυτό το χαμόγελο που βλέπω στα χείλη σου. Εγώ από εδώ, αλλά και από εκεί επάνω που θα πάω, δεν θα πάψω να σας εύχομαι για ό,τι καλύτερο στη ζωή σας!»

«Τι λιποψυχία είναι αυτή, Πολέτα μου; Εσύ θα ζήσεις πολλά χρόνια ακόμα, θα το φροντίσω εγώ, γιατί σε θέλω φύλακα άγγελό μου και συμβουλάτορα. Άλλωστε έχεις υποχρέωση να δεις και να μεγαλώσεις τα εγγόνια σου που θα έρθουν».

«Όλα τα καλά του κόσμου να έχεις, παιδί μου. Μας χάρισε στη ζωή από τότε που σε γνωρίσαμε ό,τι πολυτιμότερο μπορούσε να επιθυμήσει ένα αντρόγυνο. Σου εύχομαι ολόψυχα πάντα να είσαι ευτυχισμένος δίπλα στη σύντροφο που διάλεξες και που η επιλογή σου είναι τέλεια».

Φανερά συγκινημένη τον έσπρωξε προς την πόρτα, τον φίλησε και πρόσθεσε:

«Πήγαινε στη γυναίκα σου! Πάρε από τη ζωή όσα σου προσφέρει και ποτέ μη βαρυγγωμήσεις».

Έκλεισε απαλά την πόρτα και αρκετά ταραγμένη πλησίασε τη φωτογραφία του άντρα της.

«Αλήθεια, Μορίς, γιατί βιάστηκες να φύγεις τόσο γρήγορα; Μαζί ήθελα να δούμε τον Άγγελό μας τόσο ευτυχισμένο ώστε να

πετάει στα σύννεφα. Έχει μεγάλη καρδιά ο γιος μας και όταν αγαπάει, δίνεται ολόκληρος. Ευχήσου από εκεί ψηλά να είναι πάντα ευτυχισμένος έτσι όπως τον είδα σήμερα και αυτό που έκανε να του βγει σε καλό!»

Τρεκλίζοντας από συγκίνηση έφτασε στην κρεβατοκάμαρά της, ξεντύθηκε και έπεσε για ύπνο, ο οποίος άργησε πολύ να έρθει, όπως συχνά της συνέβαινε τελευταία. Ο λογισμός της ταξίδευε από τα παλιά στα καινούργια και πάλι από την αρχή στα πρόσφατα, ώσπου να κλείσουν τα μάτια της και να βρεθεί εκεί που η ψυχή της ποθούσε, κοντά στον αγαπημένο της Μορίς. Το πρωί όλα τα ξεχνούσε και με καινούργια δύναμη άρχιζε από την αρχή τη φροντίδα της για τον Άγγελο και τώρα για την οικογένειά του, που δεν άργησε να γίνει και δική της.

Γυρνώντας ο Άγγελος στο σπίτι βρήκε τις γυναίκες να έχουν βάλει τα παιδιά για ύπνο και εκείνα να μην κλείνουν τα μάτια, αν δεν ερχόταν ο «μπαμπάς» για τη Μαρούλα και «Άγγελος» για τον Νικολάκη. Έτσι τον αποκαλούσαν και αυτό χαροποιούσε την Αγγελική, που έβλεπε ότι η απόφασή της να παντρευτεί αυτόν ειδικά τον άντρα όχι μόνο δεν τα στενοχώρησε, αλλά το αντίθετο, τα έβλεπε να είναι πολύ χαρούμενα κι ευτυχισμένα.

Όταν κάποια στιγμή αποσύρθηκαν κι εκείνοι στην κρεβατοκάμαρά τους, την πλησίασε λέγοντας:

«Από εδώ και στο εξής αυτή θα είναι η ζωή μας!»

«Εγώ το ξέρω, εσύ όμως θ' αντέξεις ή μήπως κάποια στιγμή κουραστείς και βαρεθείς;»

«Πώς είναι δυνατόν ν' αλλάξω, αγάπη μου, τη στιγμή που θα έχω εσένα πλάι μου; Ακόμα δεν κατάλαβες ότι ζωή χωρίς εσένα δεν υπάρχει; Τα υπόλοιπα ακολουθούν μόνα τους χωρίς γογγυσμούς και πισωγυρίσματα. Ποτέ να μην αμφιβάλεις για μένα ότι σ' αγαπάω πολύ!»

Κουλουριάστηκε κοντά του και δάκρυα αυλάκωναν τα μάτια της, που δεν μπόρεσε να τα κρύψει. Την έσφιξε πάνω του, την άφησε να ηρεμήσει και σε λίγο την άκουσε να του λέει:

«Κι εγώ σ' αγαπώ, Άγγελε, ούτε στιγμή δεν θέλω να σκεφτείς ότι σε αγαπάω από υποχρέωση, η αγάπη μου για σένα είναι αληθινή».

Τρελός από ευτυχία την τράβηξε με αληθινό πόθο κοντά του και χάθηκαν στα μονοπάτια της απόλυτης ευτυχίας. Όταν πια χορτασμένοι ηρέμησαν και ανακάθισαν στα μαξιλάρια, εκείνος την αγκάλιασε και για λίγο έμειναν αμίλητοι ο καθένας βυθισμένος στις δικές του σκέψεις. Τη σιωπή δεν άργησε να σπάσει ο Άγγελος λέγοντάς της:

«Το ξέρεις ότι ο Άρης με πήγε για πρώτη φορά σε γυναίκα;»
Εκείνη αιφνιδιασμένη τον κοίταξε και δεν του απάντησε.

«Ναι, αλήθεια σου λέω. Ήμουν δεν ήμουν δεκαοκτώ χρονών και το αίμα μου έβραζε. Δεν ξέρω πώς το κατάλαβε και μια μέρα μου είπε: “Καιρός είναι να σε πάω στη Δημητρούλα, να σε κάνει άντρα. Εμένα μη με ντρέπεσαι, όλοι τα περάσαμε αυτά και ξέρω ότι το θέλεις πολύ!” Εγώ κοκκίνισα, έσκυψα το κεφάλι χωρίς ν’ απαντήσω και εκείνος συνέχισε: “Καλά κατάλαβα, μην έχεις κανένα φόβο, εγώ θα το φροντίσω”.

»Εκεί έμεινε η κουβέντα και δεν έβλεπα την ημέρα που θα με πήγαινε στη Δημητρούλα, την οποία φανταζόμουν σαν μια όμορφη κοπέλα. Η μέρα αυτή δεν άργησε να έρθει και ένα απόγευμα με οδήγησε σ’ ένα ημιυπόγειο στην οδό Σοφοκλέους κοντά στην πλατεία Κουμουνδούρου. Χτύπησε το κουδούνι και στη στιγμή μάς άνοιξε μια γυναίκα γύρω στα σαράντα, κάπως παχουλή και αρκετά όμορφη. Χαιρέτησε χαρούμενα τον Άρη, πήρε από τα χέρια του τα γλυκά που κρατούσε και μετά γυρνώντας προς το μέρος μου είπε: “Αυτός είναι ο λεβέντης που μου έλεγες; Τι όμορφο παλικάρι που είναι; Καλέ, αυτός θα τρελάνει όλες τις κοπέλες της Αθήνας, φτου σου, αγόρι μου”.

»Αρκετά παραγμένος και κάπως φοβισμένος, έκανα ν’ ακολουθήσω τον Άρη τη στιγμή που έφευγε. Εκείνη με πήρε από το χέρι, ενώ ο αδελφός μου είχε ήδη κλείσει την πόρτα και χάθηκε από μπροστά μου. Με οδήγησε σ’ έναν καναπέ και μου πρόσφερε ένα ποτό, που ακόμα δεν ξέρω τι ακριβώς ήταν. “Πιες το, θα σου χρειαστεί για την πρώτη φορά, μόνο μη φοβάσαι, εγώ θα σε οδηγήσω και θα σε κάνω άντρα”. Αφού ήπια το ποτό, κάθισε κοντά μου, άρχισε να με χαϊδεύει και ταυτόχρονα να με ξεντύνει. Έως εκεί, τα άλλα δεν κάνει να τα μάθεις, είναι ακατάλληλα για κοριτσάκια!»

Τα είπε και ταυτόχρονα ξέσπασε σε τρανταχτά γέλια.

«Μπορώ όμως να σου πω την ιστορία της Δημητρούλας, όπως ακριβώς την άκουσα από το στόμα της όσες φορές είχα πάει στο σπίτι της.

»Η έρημη η Δημητρούλα ήταν από μια φτωχή οικογένεια και η πρώτη από τα τέσσερα αδέρφια. Ο πατέρας της ένας απλός εργάτης, με το ζόρι έβγαζε ένα πενιχρό μεροκάματο ίσα για να τρώνε. Μόλις έκλεισε τα δεκαπέντε, την έβαλαν να δουλέψει εργάτρια στον Ναθαναήλ κοντά στον Άγιο Ελευθέριο στην Αχαρνών, επειδή κάπου εκεί έμενε η οικογένεια. “Να μπει κι άλλο ένα μεροκάματο σ’ αυτό το σπίτι, μας και δούμε άσπρη μέρα” έλεγε η μάνα, η οποία με το ζόρι τα έβγαζε πέρα με το ψωρομεροκάματο του πατέρα. Τα δαχτυλάκια της μέσα στους αργαλειούς του εργοστασίου στην αρχή πλήγιασαν, με τον καιρό όμως σκλήρυναν και δεν την πονούσαν πια. Σε λίγο μεγάλωσε και η δεύτερη κόρη, η οποία ακολούθησε το δρόμο και την τύχη της Δημητρούλας, εργάτρια κι αυτή, αλλά σε άλλο εργοστάσιο, στον Δημητριάδη. Το σπίτι πήρε τα πάνω του, μεγάλωσαν και τα δύο αγόρια και η οικογένεια άρχισε να βλέπει μια καλή μέρα.

»Στα δεκαεννέα γνώρισε τον άντρα της, εργάτης κι αυτός. Αγαπήθηκαν και αποφάσισαν να ενώσουν τη φτώχεια τους, μήπως και προκύψει κάτι καλύτερο. Ήταν όμορφο παλικάρι και την περνούσε πέντε χρόνια περίπου. Πέρασε χρόνος από τη γνωριμία τους και μια Κυριακή η Δημητρούλα ντυμένη νύφη διάβηκε τα σκαλοπάτια του Αγίου Ελευθερίου, για να ορκιστεί αιώνια πίστη στον νέο που καμάρωνε δίπλα της και της έσφιγγε το χέρι σαν να της υποσχόταν μια ζωή φτωχή μεν, αλλά γεμάτη αγάπη. Έστησαν το σπιτικό τους με περίσσια φροντίδα και καθώς δούλευαν και οι δύο, τα πράγματα πήγαιναν καλά. Μέσα σ’ αυτό το φτωχικό σπιτάκι, που τους φαινόταν παλάτι, γιατί το μεταμόρφωνε η αγάπη τους, ζούσαν ευτυχισμένοι. Μόνο που δεν κράτησε πολύ, γιατί πριν κλείσουν δύο χρόνια, ο άντρας της αρρώστησε από την αρρώστια που είχε θερίσει και ακόμα θέριζε αδιακρίτως νέους, γέρους και παιδιά. Μπήκε και βγήκε αρκετές φορές στο σανατόριο της Σωτηρίας, αλλά καλύτερευση δεν έβλεπε. Στο τέλος οι γιατροί αποφάνθηκαν ότι θα έπρεπε να μείνει μέσα για μεγάλο

χρονικό διάστημα. Απαρηγόρητοι και οι δύο, εναπόθεσαν πλέον τις ελπίδες τους στον Θεό και ανέβαιναν τον Γολγοθά τους μέσα στη φτώχεια και την οδύνη. Στο διάστημα αυτό και πριν πεθάνει ο άντρας της, του ανακοίνωσε με χαρά ότι έφερνε στα σπλάχνα της το παιδί του, εκείνος όμως δεν συμμερίστηκε τον ενθουσιασμό της και της είπε με πόνο:

» «Καταλαβαίνεις, κορίτσι μου, τι σε περιμένει; Δεν είναι καλύτερα να μην το φέρεις στη ζωή; Πώς θα τα καταφέρετε να ζήσετε χωρίς να έχετε στον ήλιο μοίρα;»

» «Εγώ δεν το σκοτώνω το παιδί μας και μην ανησυχείς, θα έρθουν καλύτερες μέρες και για μας. Εσύ θα γίνεις καλά, θα σ' έχω κοντά μου και τίποτε δεν θα μας εμποδίσει να συνεχίσουμε τη ζωή, αρκεί να έχουμε την αγάπη μας!»

» Την κοίταξε περίλυπος και μη θέλοντας άλλο να την πονέσει, σώπησε. Ούτε μήνας δεν πέρασε και πέθανε, αφήνοντάς τη βουτηγμένη στο πένθος και την απελπισία. Όταν γέννησε το παιδί, ένα γλυκό αγοράκι, αισθάνθηκε η ζωή της ν' αποκτά κάποιο νόημα, παρά τον αβάσταχτο πόνο που ένιωθε για το χαμό του άντρα της. Δεν πέρασαν παρά ελάχιστοι μήνες από τη γέννησή του και το φάσμα της φτώχειας την ανάγκασε ν' αποταθεί στο Βρεφοκομείο των Αθηνών, για να αφήσει με κομματιασμένη καρδιά τον γιο της, ώσπου να μπορέσει κάπως να ορθοποδήσει και να τον πάρει πάλι κοντά της. Ο καιρός όμως περνούσε, εκείνη με το ψωρομεροκάματο δεν μπορούσε να κάνει τίποτε και ο γιος έμενε εκεί στο Βρεφοκομείο με μόνη της παρηγοριά μία ή δύο φορές την εβδομάδα που τον έβλεπε. Σ' αυτό το διάστημα ένας έμπορος τροφίμων που έμενε κάπου εκεί κοντά, μια μέρα κρατώντας ένα σωρό καλούδια χτύπησε την πόρτα της. Εκείνη αιφνιδιασμένη τον κοίταξε και τον ευχαρίστησε για την προσφορά του. Από εκείνη την ημέρα η Δημητρούλα ενέδωσε στις ερωτικές του απαιτήσεις εν γνώσει της ότι αυτό το κάνει για το καλό του παιδιού της. Αυτός ο κύριος, μη θέλοντας να γίνει γνωστό ότι την επισκέπτεται, της νοίκιασε ένα παλιό σπιτάκι κάπου εκεί κοντά στην πλατεία Κουμουνδούρου. Η ζωή της προσαρμόστηκε στα μέτρα του εμπόρου, με μόνη της παρηγοριά τις επισκέψεις της στο Βρεφοκομείο και τις υποσχέσεις

που έδινε στον γιο της, έστω κι αν εκείνος δεν καλοκαταλάβαινε, ότι πολύ γρήγορα θα τον πάρει από εκεί μέσα και θα τον έχει κοντά της για πάντα.

»Πέρασαν κοντά δύο χρόνια και μια μέρα δεν πήγε στο σπίτι, όπως το συνήθιζε, αλλά δεν ανησύχησε. Όταν όμως η μία έγιναν δύο και οι δύο τρεις, φρόντισε να πάει στο μαγαζί του, όπου και έμαθε ότι είχε πεθάνει από ανακοπή καρδιάς. Στην κυριολεξία κεραυνοβολήθηκε και σέρνοντας τα βήματά της απομακρύνθηκε από εκεί, μήπως και καταλάβουν κάτι. Έφτασε στο σπίτι της και σαν σακί έπεσε στο κρεβάτι, μη μπορώντας να κρατήσει το τρέμουλο που αισθανόταν σε όλο της το σώμα. Όταν μετά από ώρα κάλμαρε, σηκώθηκε και βαδίζοντας πάνω-κάτω μονολογούσε: «Αυτή φαίνεται είναι η μοίρα μου, να μην μπορέσω ποτέ να ησυχάσω. Μπορεί να μην τον αγαπούσα όπως θα ήθελε, όμως ήταν καλός και δεν μου στερούσε τίποτε. Τώρα τι θα κάνω ολομόναχη μια νέα γυναίκα μ' ένα μικρό παιδί;»

»Πέρασαν λίγες ημέρες και άρχισε να ψάχνει για δουλειά. Γυρνώντας όμως μια μέρα στο σπίτι της, είδε έναν άντρα που της ήταν γνωστός φυσιογνωμικά, γιατί έμενε κάπου εκεί κοντά στη γειτονιά, να την πλησιάζει και να της πιάνει την κουβέντα. Μετά από λίγο βρέθηκαν να κάθονται δίπλα-δίπλα κι εκείνος, χωρίς να χάσει καιρό, άρχισε να τη χαϊδεύει και να της λέει ότι του αρέσει πολύ και πως κάθε φορά που θα βρίσκονταν θα της έδινε και από ένα γερό ποσό, γιατί ήξερε ότι είχε μεγάλη ανάγκη. Έτσι πάλι η Δημητρούλα βρέθηκε μ' έναν άλλο εραστή, για να πάρει σε λίγο τον κατήφορο και να δέχεται μερικούς άντρες στο κρεβάτι της, πουλώντας το κορμί της για να βγάξει τα προς το ζην. Εκεί θυμάμαι πήγα πέντε με έξι φορές και μετά δεν ξαναπάτησα».

«Μωρέ μπράβο, καλά παιδάκια ήσασταν και οι δύο, κι εγώ που σας πίστευα αγγελούδια».

«Εσύ είσαι το αγγελούδι, γι' αυτό και δεν μπορείς να καταλάβεις ορισμένα πράγματα που γίνονται στη ζωή και που στην ουσία είναι απαραίτητα και αναπόφευκτα».

Από την άλλη μέρα η ζωή της Αγγελικής πήρε άλλο νόημα, γιατί πέρα από την αγάπη για τα παιδιά της προστέθηκε και η αγάπη

για τον άντρα της. Ήταν απόλυτα σίγουρη ότι ποτέ δεν θα τη διαφύσει και πως ό,τι της έλεγε και της υποσχέθηκε ήταν αληθινά. Η Αντριάνα φρόντισε να της βάλει μία σειρά στο σπίτι και στο νοικοκυριό και η Πολέτ, που από το πρωί κατέφθανε χαρούμενη και αισιόδοξη, ασχολιόταν με τα παιδιά, τα οποία μαζί με την Αγγελική τα πήγαιναν τότε στο ένα μέρος και τότε στο άλλο. Βιαζόταν να τους κατατοπίσει και να τους εγκλιματίσει όσο το δυνατόν γρηγορότερα και πιο πολύ την Αγγελική. Έγινε η δασκάλα και στους τρεις, τους μιλούσε μόνο Γαλλικά και τα απογεύματα τους έκανε μαθήματα. Ξαναζωντάνεψε, απέκτησε την πρώτη της ενέργεια και η ζωή της πήρε πιο ουσιαστικό νόημα. Έτσι πορεύονταν όλοι στην αρχή, εκτός από την Αντριάνα, η οποία όταν είδε την κόρη της ευτυχισμένη και τα εγγόνια της σε καλά χέρια ζήτησε να φύγει, γιατί, όπως τους είπε, είχε κι άλλες υποχρεώσεις στην Αθήνα και πάνω απ' όλα τον αγαπημένο της γιο, τον Γιάννη.

«Δεν είναι πως δεν θέλω να είμαι μαζί σας και να ξέρετε ότι θα μου λείψετε πολύ. Όσο για τα παιδιά, θα τα αποζητώ κάθε ώρα και στιγμή, μέρα και νύχτα, ξέρω όμως ότι εδώ είναι χαρούμενα, όπως και η κόρη μου. Φεύγω ήσυχη, γαμπρέ μου, με τη σκέψη ότι η Αγγελική μου είναι σε καλά χέρια και γι' αυτό δεν έχω παρά να σε ευχαριστήσω μέσα από τα βάθη της μητρικής μου καρδιάς. Σας δίνω την ευχή μου, να είστε πάντα ευτυχισμένοι και να ζήσετε σαν τα ψηλά βουνά, όπως λένε και στην πατρίδα μου».

Τους αποχαιρέτησε στο αεροδρόμιο που σύσσωμοι τη συνόδευσαν μέχρι εκεί. Έφυγε δίνοντας την υπόσχεση όχι μόνο στα παιδιά, αλλά και στους μεγάλους ότι σύντομα θα ξαναρχόταν.

Συνέχισαν τη ζωή τους, με την Πολέτ να έχει αντικαταστήσει κατά κάποιον τρόπο τη γιαγιά για τα παιδιά και η οποία αποδείχτηκε ένας θησαυρός όχι μόνο για τα μικρά, αλλά και για την Αγγελική, που χάρη σε αυτή δεν άργησε να προσαρμοστεί στην καινούργια της ζωή και να αισθάνεται ότι ποτέ δεν είχε φύγει από το Παρίσι. Ο Άγγελος έφευγε το πρωί για το γραφείο του και γυρνούσε το απόγευμα, για να βρει την οικογενειακή αγάπη και θαλπωρή, αυτή που για πολλά χρόνια του έλειπε και επιθυμούσε η ψυχή του. Όταν μπορούσε και κυρίως τις αργίες, τους έβαζε στο αυτοκίνητο

και όλοι μαζί εξερευνούσαν το όμορφο Παρίσι, αλλά και τη γύρω περιοχή. Δεν κουραζόταν ποτέ, αφού είχε δίπλα του τη γυναίκα της ζωής του, να τους ξεναγεί και να τους εντυπωσιάζει με χίλια δυο πράγματα. Τα παιδιά τον λάτρευαν, αλλά κι εκείνος το απολάμβανε και τους το ανταπέδιδε με το παραπάνω. Τους μιλούσαν μαζί με την Αγγελική για τον μπαμπά τους κι εκείνα τους άκουγαν με προσοχή, μη μπορώντας ακόμα να συλλάβουν το νόημα και πιο πολύ η μικρή Μαρούλα, που στην ψυχούλα της είχε τοποθετήσει για γονιό της τον Άγγελο. Αυτά ήταν ευτυχισμένα και χαρούμενα μέσα στην ατμόσφαιρα της αγάπης που βασίλευε σε αυτή την οικογένεια και τα υπόλοιπα τ' άκουγαν σαν παραμύθι.

Ένα βράδυ η Αγγελική, αφού έβαλε τα παιδιά να κοιμηθούν, κάθισε δίπλα στον Άγγελο και τον ρώτησε:

«Είσαι ευτυχισμένος, αγάπη μου;»

«Ρωτάς εσύ αν είμαι, αφού το ξέρεις ότι είσαι η ζωή μου όλη;»

«Σε ρωτάω, γιατί έχω την εντύπωση ότι λείπει κάτι ακόμα για να συμπληρώσει την ευτυχία μας».

«Σαν τι θα μπορούσε να με κάνει πιο ευτυχισμένο από το να είσαι δική μου;»

«Να, ας πούμε, ένα παιδάκι, τι λες, δεν θα το ήθελες;»

Στην αρχή την κοίταξε περίεργα, γιατί δεν κατάλαβε την ερώτησή της, όταν όμως την είδε να του χαμογελάει κάπως πονηρά, αλλά και λάμποντας από ευτυχία, του κόπηκε η ανάσα και με κόπο μπόρεσε να ψελλίσει:

«Δεν πιστεύω να εννοείς αυτό που φαντάζομαι;»

«Ναι, αντρούλη μου, θα γίνεις μπαμπάς!»

Εκείνος, αιφνιδιασμένος προς στιγμήν, δεν μπόρεσε να βγάλει λέξη από το στόμα του, όταν όμως κατάλαβε τι ακριβώς του έλεγε, γονάτισε μπροστά της και άφηνε χωρίς ντροπή τα δάκρυα ν' αυλακώνουν τα μάγουλά του. Η Αγγελική, βλέποντάς τον τόσο συγκινημένο, του χάιδεψε τα μαλλιά και του είπε με αγάπη:

«Σου το χρωστούσα, αγάπη μου, γιατί εσύ με ξανάφερες στη ζωή και χαίρομαι αφάνταστα που σε βλέπω τόσο ευτυχισμένο!»

«Ευτυχισμένο; Από αυτή τη στιγμή πετάω στον έβδομο ουρανό, σ' ευχαριστώ, ζωή μου!»

Έμεινε εκεί για ώρα με το κεφάλι ακουμπισμένο στα γόνατά της, τρισευτυχισμένος. Δεν είχε τίποτε άλλο να ζητήσει από την τύχη του, η οποία από την πρώτη στιγμή που σχηματίστηκε στην κοιλιά της μάνας του δεν του φέρθηκε καλά. Αλλά μετά, λες και το ξανασκέφτηκε, τον απόθεσε στα σκαλοπάτια του Νίκου και της Μαρούλας και από τότε είναι αλήθεια ότι δεν είχε κανένα παράπονο. Μόνο που μερικές φορές στα ερωτηματικά που έβαζε δεν έπαιρνε καμία απάντηση, με αποτέλεσμα να αισθάνεται ένα κενό μέσα στο στήθος του. Με τον καιρό το ξεπέρασε και ιδίως από τότε που είχε κοντά του την Αγγελική πολύ σπάνια του βασάνιζε το μυαλό. Η ζωή τους ήταν όμορφη, ευτυχισμένη και τους αντάμειψε κατά κάποιον τρόπο για όλα αυτά που έζησαν και τους έκαναν να πονέσουν.

Τρελή από χαρά άκουσε η Πολέτ από το στόμα του Άγγελου το ευχάριστο γεγονός.

«Είμαι σίγουρος ότι θα γεννηθεί ο Μορίς!» της είπε, μόλις την είδε να συνέρχεται από την έκπληξη.

«Ο Θεός να σε έχει πάντα καλά, αγόρι μου, δεν μπορείς να φανταστείς πόσο μεγάλη χαρά μου έδωσες, ειδικά τώρα που φτάνω στο τέρμα του δρόμου της ζωής μου».

Την άφησε να πλέει σε πελάγη ευτυχίας και τρέχοντας έφτασε στο σπίτι του, για ν' αντικρίσει το ευτυχισμένο χαμόγελο της Αγγελικής του μόλις άνοιξε την πόρτα. Οι μέρες της αναμονής ήταν πολύ όμορφες για τον ανυπόμονο Άγγελο, που προσπαθούσε να το συνειδητοποιήσει και να είναι γεμάτος φροντίδα για τη γυναίκα του. Η ποθητή μέρα έφτασε και η Αγγελική με ευκολία γέννησε ένα υγιέστατο και όμορφο αγοράκι προς μεγάλη ικανοποίηση του Άγγελου, αλλά και της Πολέτ, που έπλεε σε πελάγη ευτυχίας, λες και είχε γεννήσει η δική της κόρη και έτσι ακριβώς αισθανόταν εκείνη τη στιγμή. Χάρηκε και ο Νικόλας, γιατί θ' αποκτούσε έναν αδελφό και σύντροφο στα παιχνίδια. Αλλά και η Μαρούλα με την καλή της καρδούλα δεν έδειξε την απογοήτευσή της, όμως έκανε όνειρα ότι θα τον κανακεύει και θα τον φροντίζει σαν τα κουκλάκια της.

Το δωμάτιο του μαιευτηρίου πλημμύρισε από λουλούδια κι ένα πανάκριβο δαχτυλίδι στόλισε το χέρι της Αγγελικής, που χαιρόταν με την ευτυχία που έβλεπε να λάμπει στα μάτια του άντρα της.

«Ποιος θα μου έλεγε» σκεφτόταν «από την άβυσσο που είχα πέσει πριν από τέσσερα χρόνια ότι θ' ανέβαινα ξανά στον ήλιο και θα ένιωθα έτσι όπως ακριβώς αυτή τη στιγμή. Πόσο απρόσμενη, αλήθεια, είναι η ζωή;»

Τους κοίταζε όλους όταν γύρισε στο σπίτι και η καρδιά της ξεχείλιζε από αγάπη για αυτά τα τέσσερα πλάσματα, που λάτρευε όσο τίποτε άλλο στον κόσμο. Από μέσα της βγήκε ένας αναστεναγμός που την έκανε να ψιθυρίσει:

«Συγχώρησέ με, Άρη μου, ήσουν πολύ άτυχος, η ζωή συνεχίζεται».

Και πραγματικά η ζωή τους συνεχίστηκε ήρεμη και ευτυχισμένη. Η Πολέτ έδειχνε τόσο χαρούμενη, που πολλές φορές παρατηρώντας αυτή την οικογένεια, την οποία αισθανόταν δική της πραγματικά, νόμιζε ότι είχε κλείσει τον κύκλο της σαν γυναίκα με τον καλύτερο τρόπο. Μακάριζε την ώρα και τη στιγμή που μπήκε ο Άγγελος στο σπίτι της, σαν ένας αληθινός άγγελος σταλμένος από τον Θεό, για να τους χαρίσει την απέραντη ευτυχία. Σκυμμένη πάνω από την κούνια του μικρού σήκωνε τα μάτια της προς τον ουρανό και έλεγε:

«Βλέπεις, Μορίς, αυτός εδώ είναι ο γιος μας, αυτός που τόσο πολύ επιθυμήσαμε στη ζωή μας. Μόνο που άργησε να έρθει κι εσύ με άφησες νωρίς. Στείλ' του μόνο την ευχή σου, σε παρακαλώ, για να είναι η ζωή του χαρούμενη και ευτυχισμένη!»

Μόνο το κρεβάτι της που δεν μετέφερε στο σπίτι τους, κατά τα άλλα τους είχε γίνει απαραίτητη και προσπαθούσε με όποιον τρόπο μπορούσε να βοηθάει. Παρά την ηλικία της είχε γίνει ξανά κοριτσάκι και ζούσε την κάθε στιγμή με τέτοια ένταση, που και η ίδια απορούσε πολλές φορές με τον εαυτό της. Τα παιδιά μιλούσαν άπταιστα τα Γαλλικά, όπως και η Αγγελική, κι αυτό ήταν πάλι δικό της επίτευγμα. Όταν ήρθε ο καιρός να πάει στο σχολείο ο Νικόλας, μαζί με τη μαμά του ακολούθησε και εκείνη, για να τον καμαρώσει, αλλά και να του δώσει θάρρος. Όταν πάλι ήρθε η σειρά της Μαρούλας, επαναλήφθηκε η ίδια σκηνή. Κρατώντας την από το χέρι μαζί με την Αγγελική, την παρουσίασε με καμάρι στη δασκάλα της, μη παραλείποντας να τονίσει την καταγωγή της σχεδόν με

υπερηφάνεια. Γυρνώντας στο σπίτι, εκείνη κατευθύνθηκε στην κούνια του μικρού Μορίς και με μεγάλη συγκίνηση την άκουσε η Αγγελική να λέει:

«Το ξέρω, λατρεμένο μου αγόρι, ότι δεν θα ζήσω για να σε πάω κι εσένα στο σχολείο, όμως από εκεί ψηλά που θα είμαστε εγώ και ο παππούς σου θα σου στέλνουμε τις ευχές μας, να είσαι πάντα καλά και να προκόβεις στη ζωή σου».

«Τι λόγια είναι αυτά, Πολέτ μου; Και βέβαια θα πας και αυτόν στο σχολείο και θα τον καμαρώσεις. Όχι ηττοπάθειες, καλή μου, έχεις ακόμα πολλά να χαρείς και να είσαι σίγουρη ότι δεν θα τα χάσεις».

«Σ' ευχαριστώ, κορίτσι μου, που μου δίνεις κουράγιο, αλλά είμαι αρκετά μεγάλη και δεν τρέφω αυταπάτες ώστε να κάνω όνειρα. Και αυτά που έζησα ήταν αρκετά και ευτυχισμένα, πρώτα με τον Μορίς μου και μετά με τον Άγγελο, για να έρθεις κι εσύ με τα παιδιά και να συμπληρώσεις την ευτυχία μου. Η ευχή μου θα σας ακολουθεί σε κάθε βήμα της ζωής σας!»

Η Αγγελική την αγκάλιασε, τη φίλησε σαν πραγματική της μάνα και στη σκέψη ότι μπορεί να πεθάνει τα μάτια της γέμισαν δάκρυα. Κύλησαν κάμποσοι μήνες ακόμα και με το έμπα του χειμώνα η Πολέτ πήρε ένα κρύωμα που στην αρχή δεν έδωσε και μεγάλη σημασία. Όταν μια μέρα η Αγγελική τής έπιασε το χέρι και είδε ότι ήταν πολύ ζεστό, της είπε:

«Γιατί είσαι τόσο ζεστή, μήπως έχεις πυρετό;»

«Δεν νομίζω ότι είναι τίποτε, μόνο που έχω λίγο βήχα, ελπίζω να μου περάσει με τα ζεστά».

Όταν η Αγγελική παρά τις διαμαρτυρίες της την υποχρέωσε να βάλει το θερμόμετρο, είδε ότι είχε πυρετό και, χωρίς να χάσει καιρό, την ανάγκασε να πάνε στον γιατρό. Εκείνος, αφού την εξέτασε, τους είπε ότι ήταν μία αρχή βρογχοπνευμονίας και της χορήγησε τα ανάλογα φάρμακα. Θορυβημένος ο Άγγελος δεν την άφησε να πάει στο σπίτι της, παρά την κράτησαν κοντά τους. Συνέχισε τη θεραπεία για μία εβδομάδα, αλλά καμία βελτίωση δεν είδαν και κάλεσαν τον γιατρό αυτή τη φορά στο σπίτι, γιατί η Πολέτ αισθανόταν πολύ εξαντλημένη. Εκείνος σήκωσε τα χέρια ψηλά και είπε ότι έπρεπε

να την πάνε στο νοσοκομείο. Εκείνη, όμως, προαισθανόμενη το τέλος της, αρνήθηκε κατηγορηματικά και τους παρακάλεσε να την αφήσουν στο σπίτι εκεί κοντά τους, για να φύγει ήσυχα και περιστοιχισμένη από τ' αγαπημένα της πρόσωπα.

Σεβάστηκαν την επιθυμία της και ο γιατρός έγινε τακτικός επισκέπτης του σπιτιού, μόνο που μετά από λίγες ημέρες και παρά τις απεγνωσμένες προσπάθειες όλων η αγαπημένη Πολέτ, έχοντας όλα τα πρόσωπα που αγάπησε δίπλα της, έσβησε μ' ένα ευτυχισμένο χαμόγελο στα χείλη, έτσι όπως ήταν σε όλη της τη ζωή. Το κενό που άφησε ήταν μεγάλο και όλοι πόνεσαν και την έκλαψαν πολύ. Στου Άγγελου, όμως, την ψυχή άφησε μεγάλο πόνο και πίκρα παρά τα παρήγορα λόγια της Αγγελικής, που και εκείνης της έλειπε κάθε ημέρα και πιο πολύ. Υπήρξε και για τους δύο, παρότι δεν τους συνέδεε καμία συγγένεια, κάτι παραπάνω από φίλη, μια αληθινή μάνα και στην πραγματικότητα της όφειλαν πολλά, ενώ εκείνοι είχαν την εντύπωση ότι της είχαν δώσει λίγα. Κυρίως για τον Άγγελο ήταν λίγο απ' όλα, μαμά, συγγενής, φίλη, αδελφή και πιο πολύ το αποκούμπι του και το ήρεμο λιμανάκι σε κάθε αντιξοότητα της ζωής του. Σαν μάνα ξενύχτησε πολλές νύχτες δίπλα του, σαν αδελφή του συμπαραστάθηκε σε όλα όσα τον καταδυνάστευαν από τότε που έμαθε για την καταγωγή του. Και αργότερα, όταν συνειδητοποίησε τον έρωτά του για την Αγγελική και ξέσπασε μέσα του ο πόλεμος και το μίσος για τον εαυτό του, εκείνη του συμπαραστάθηκε, τον βοήθησε να συνέλθει και να συνεχίσει τη ζωή του. Και όταν ο Άρης πέθανε, εκείνη τον παρότρυνε ν' αφήσει το χρόνο να κυλήσει και στη συνέχεια να τη διεκδικήσει. Όλα αυτά ο Άγγελος δεν τα ξεχνούσε, γιατί ποτέ στη ζωή του δεν υπήρξε αγνώμων. Και μια μέρα, εκεί που μιλούσαν για εκείνη με την Αγγελική, της είπε με μεγάλη συγκίνηση:

«Αν δεν υπήρχε η Πολέτ, δεν ξέρω αν θα ζούσα. Εκείνη στάθηκε δίπλα μου όχι μόνο στο δικό μας θέμα, αλλά και σε όλα όσα πέρασα, και ξέρεις, δεν ήταν και λίγα. Της χρωστάω πολλά, μπορώ να πω τα ίδια που χρωστάω και στους γονείς που με μεγάλωσαν, αλλά και στον Άρη. Χάρη σε αυτήν έχω αυτή τη στιγμή εσένα δίπλα μου, που για μένα ήσουν ένα άπιαστο και απαγορευμένο όνειρο».

Έμειναν αγκαλιασμένοι εκεί για ώρα και ο καθένας τους ταξίδεψε για κάμποσο μέσα από τις δικές του σκέψεις και αναμνήσεις, ώσπου η στεντόρεια φωνή του Μορίς τούς έκανε να πεταχτούν ξαφνιασμένοι και να βάλουν τα γέλια. Παρά την έλλειψη της Πολέτ η ζωή τους συνεχίστηκε με την αγάπη τους να είναι δυνατή όπως πρώτα και τη φροντίδα για τα παιδιά τους, που γέμιζαν το σπίτι από φωνές και χαρούμενα γέλια. Όταν η Αγγελική κατάλαβε ότι θα γίνει ξανά μητέρα, δεν χάρηκε ιδιαίτερα, γιατί οι ευθύνες της μεγάλωναν και η πολύτιμη Πολέτ δεν υπήρχε πια. Επιπλέον η μάνα της είχε ήδη αναλάβει τα άλλα της εγγόνια, τα παιδιά του Γιάννη. Αντίθετα, ο Άγγελος, όταν το έμαθε, το δέχτηκε με μεγάλη χαρά.

«Τι ωραίο δώρο είναι αυτό, αγάπη μου; Σ' ευχαριστώ πολύ και σε λατρεύω!»

Ταυτόχρονα την πήρε στην αγκαλιά του και τη γέμισε φιλία. Μουδιασμένη η Αγγελική τού είπε:

«Δεν νομίζεις ότι τα τέσσερα είναι πολλά;»

«Μα τι λες, κορίτσι μου; Οι μεγάλες οικογένειες είναι και ευλογημένες, εκτός κι αν έχεις την εντύπωση ότι δεν μπορώ να σας ζήσω. Από λεφτά μην ανησυχείς, γιατί, όπως βλέπεις, οι δουλειές μου πάνε πολύ καλά, άρα οικονομικό θέμα δεν τίθεται. Όσο για τα οικιακά, δεν έχουμε παρά να πάρουμε μία βοηθό και έτσι ν' αφοσιωθείς πιο πολύ στα παιδιά, αλλά και σ' εμένα, που πάντα θα σ' έχω ανάγκη και μερικές φορές σε θέλω μόνο δική μου. Και μη με πεις εγωιστή, αυτό είναι γιατί σε αγαπάω πολύ, όπως την πρώτη φορά!»

«Δεν θα σε πω εγωιστή, αλλά θα σε πω παιδί και μάλιστα πιο παιδί και από τον μικρό μας Μορίς. Όμως κι εγώ σε αγαπώ και θα γίνει ό,τι θέλεις εσύ και ό,τι σε κάνει ευτυχισμένο».

Στο διάστημα που ακολούθησε μέχρι να γεννηθεί το μωρό ο καθένας έκανε και τις δικές του προβλέψεις, με τον Άγγελο να είναι τρισευτυχισμένος και να προσπαθεί αυτή τη χαρά να τη μεταδώσει και στα παιδιά, που το καθένα ήθελε να είναι της δικής του προτίμησης. Εκείνη, όμως, που πραγματικά αδημονούσε για το φύλο του μωρού ήταν η Μαρούλα, λαχταρούσε να είναι κορίτσι για να έχει την ισοπαλία με τ' αγόρια. Μετά από την πολύμηνη

αγωνία η Αγγελική γέννησε ένα κοριτσάκι προς μεγάλη χαρά της Μαρούλας και αρκετή απογοήτευση του Νικόλα. Παρ' όλα αυτά η αγάπη σε αυτή την οικογένεια είχε φωλιάσει για τα καλά και οι τυχόν μικρές απογοητεύσεις μετατράπηκαν σύντομα σε χαρά. Πήρε στο σπίτι τη θέση του και το τέταρτο παιδί, που για άλλη μια φορά γέμισε από κλάματα, αλλά και από παιχνίδια. Ο Άγγελος της έδωσε το όνομα Αντριάνα και αυτό ικανοποίησε την Αγγελική όταν της είπε:

«Τι νόμιζες, ότι δεν θα της ανταπέδιδα όσα πίσω από την πλάτη σου φρόντισε να κάνει, για να είμαστε σήμερα μαζί; Έχεις πολύ αξιόλογη μάνα και δίκαια της αξίζει να βγάλουμε το όνομά της. Ελπίζω να τα καταφέρει να έρθει για λίγες ημέρες, να γνωρίσει τη νούμερο δύο Αντριάνα».

Και πάλι η Αγγελική, χωρίς να πει λέξη, του χάρισε ένα από εκείνα τα γλυκά της χαμόγελα, που έκαναν τον Άγγελο τον πιο ευτυχισμένο άντρα του κόσμου. Και πάλι η ζωή συνέχισε την πορεία της μέσα σε αυτό το σπίτι, που δεν ήξερε τι θα πει άγρια φωνή και πείσματα. Η Αγγελική φρόντιζε τα πάντα με τη βοήθεια μιας Ελληνίδας γυναίκας, που ερχόταν το πρωί και έφευγε μόλις επέστρεφε ο Άγγελος από τη δουλειά. Κατ' αυτόν τον τρόπο της έμενε χρόνος ν' ασχολείται με τα παιδιά και τα διαβάσματά τους, με τη μικρή Αντριανούλα, αλλά και με τον άντρα της, που με τον καιρό κατάλαβε το μέγεθος της καλοσύνης και της ανωτερότητας του χαρακτήρα του. Τα παιδιά, εκτός από το γαλλικό σχολείο, είχαν και στο σπίτι δασκάλα που τους δίδασκε τα Ελληνικά, πάντα κάτω από το άγρυπνο μάτι και τη βοήθεια της Αγγελικής. Τα καλοκαίρια δεν παρέλειπαν να πηγαίνουν στην Ελλάδα να βλέπουν τη γιαγιά, τον θείο Γιάννη και τη θεία Ανθή και να παίζουν με τα ξαδέλφια τους.

Μεγάλωνε ο Νικόλας, μεγάλωνε και η Μαρούλα και για πότε γιόρτασαν τις επιτυχίες τους στο πανεπιστήμιο ούτε που το κατάλαβαν. Πήραν τα πτυχία τους, να σου κι από κοντά τα δύο μικρότερα να μπαίνουν στο πανεπιστήμιο, μ' αποτέλεσμα η Αγγελική να μετράει και να ξαναμετράει τα χρόνια και ν' απορεί πότε αλήθεια πέρασαν. Πρώτα γκριζάρισαν τα μαλλιά του Άγγελου και ακουμπώντας τα χέρια της στους κροτάφους του έλεγε:

«Γεράσαμε, άντρα μου, άσπρισαν τα μαλλιά μας, λίγος καιρός μας μένει ακόμα να χαρούμε και να καμαρώσουμε τα παιδιά μας!»

Κι εκείνος, τραβώντας την πάνω του, της απαντούσε:

«Σαν να ήταν χθες ακόμα μου φαίνεται, όταν άνοιξα την πόρτα και σ' έβαλα σ' αυτό το σπίτι, τρελός και γεμάτος έρωτα για σένα. Κυλάει γρήγορα ο χρόνος, αρκεί να είναι καλές οι μέρες του και σ' εμάς ήταν η μία καλύτερη από την άλλη. Οι μήνες και τα χρόνια τόσο ευτυχισμένα, που δεν έχω να ζητήσω τίποτε άλλο από τη ζωή και όλα αυτά χάρη στη δική σου παρουσία, αγαπημένη».

«Εγώ τι μπορώ τότε να πω για σένα; Μ' έβγαλες από τον τάφο, μ' έφερες στη ζωή και πολλές φορές ακόμα δεν μπορώ να το πιστέψω ότι όλα είναι αλήθεια και πως δεν ζω ένα όνειρο. Παράξενη, αλήθεια, που είναι η ζωή. Μόνο ο Άρης μας στάθηκε άτυχος κι εκεί που τα είχε όλα, του έδωσε μία και του τα στέρησε!»

«Έτσι είναι, να ήξερες πόσες φορές τον σκέφτομαι και κάθε φορά ο πόνος στην καρδιά είναι εξίσου οξύς, σαν την πρώτη φορά που άκουσα το φριχτό μαντάτο από το στόμα της Μαρίας».

Εκεί σταμάτησαν τη συζήτηση και ο καθένας βυθίστηκε στις δικές του σκέψεις με τον Άρη ανάμεσά τους, πράγμα που δεν τους ενοχλούσε, γιατί τον αγάπησαν και οι δύο εξίσου πολύ και αισθάνονταν την ανάγκη πολλές φορές ν' αναφέρουν το όνομά του και να μιλούν γι' αυτόν.

Τα παιδιά του Άρη ήξεραν όλη την αλήθεια, ακόμα και για την άγνωστη καταγωγή του Άγγελου και, όταν μεγάλωσαν, τον αγάπησαν περισσότερο και πιο συνειδητά. Ο Νικόλας τελείωσε το πολυτεχνείο και στις τελευταίες διακοπές που πήγε στη Αθήνα γνώρισε μία κοπέλα της Γυμναστικής Ακαδημίας και την ερωτεύτηκε τρελά. Όταν το ανακοίνωσε στη μητέρα του και στον Άγγελο, τους έφερε προ τετελεσμένου γεγονότος: ή αυτή ή καμία άλλη.

«Ίδιος ο πατέρας σου, αγόρι μου, αυτό που ήθελε το διεκδικούσε με πάθος».

Όταν το πληροφορήθηκε ο Άγγελος, αρκέστηκε να χαμογελάσει και όταν τον ρώτησε η Αγγελική «γιατί μόνο χαμογελάς, εσύ δεν έχεις να πεις τίποτε;», απάντησε:

«Τι να πω εγώ; Τα λέει όλα ο έρωτας!»

Όταν ο Νικόλας επέμενε πάνω σ' αυτό το θέμα, ο Άγγελος κατάλαβε ότι δεν έπρεπε να του πάνε κόντρα, γιατί ήταν σίγουρος ότι θα τους το χρέωνε στο μέλλον.

«Μην του πας κόντρα, γιατί αν αργότερα κάτι δεν πάει καλά στη ζωή του, θα σου ζητήσει το λόγο. Απ' ό,τι κατάλαβα, η Αθήνα του αρέσει, γι' αυτό ας τον βοηθήσουμε να στήσει εκεί τη δουλειά του και αν η αγάπη τους είναι αληθινή, τότε δεν έχουν παρά να παντρευτούν. Άλλωστε το μερίδιό του στην τράπεζα είναι αρκετά μεγάλο και με τη βοήθεια όλων μας ας ξεκινήσει τη ζωή του όπως αυτός θέλει. Τον τραβάει το αίμα και η κληρονομικότητα, αργά ή γρήγορα το περίμενα».

«Ίσως έχεις δίκιο, μόνο που φοβάμαι πως η οικογένειά μας θα κοπεί στα δύο και αυτό με τρομάζει πάρα πολύ, μπορεί ν' ακολουθήσουν και τα άλλα».

«Καιρός ήταν να γίνει αυτό και μην τον αδικούμε, είναι πολύ δυνατός και γρήγορα θα πετάει με τα δικά του φτερά, αυτά που τον εφοδίασες εσύ τόσα χρόνια!»

«Καλά λες, μήπως εμείς δεν κάναμε το ίδιο; Εγώ έφυγα από το χωριό μου χωρίς τίποτε, είχα όμως το θάρρος και την αποκοιτία της νιότης. Αν δεν βρισκόταν στο δρόμο μου ο Άρης, ούτε κι εγώ ξέρω τι θα ήμουν και πού θα βρισκόμουν σήμερα».

Την ίδια μέρα ανακοίνωσαν την απόφασή τους στον Νικόλα, ο οποίος, μη βρίσκοντας λόγια να τους ευχαριστήσει, τους αγκάλιασε με αγάπη και αυτό τα έλεγε όλα. Από την άλλη μέρα όλα πήραν το δρόμο τους και μετά από ένα μήνα το αντρόγυνο τον συνόδευσε στην Αθήνα. Πάντα με τη βοήθεια του θείου Γιάννη βρήκε το γραφείο της αρεσκείας του και δεν άργησε να το εξοπλίσει όπως ακριβώς αυτός το ήθελε. Ο Άγγελος απαίτησε να μείνει στο πατρικό τους και άρχισαν να το ανακαινίζουν σύμφωνα με τα σχέδια και των δύο.

«Εδώ θα στεγάσεις την ευτυχία σου, όπως οι γονείς σου, και σου εύχομαι, αγόρι μου, να ζήσεις ονειρεμένες μέρες, όπως έζησαν και εκείνοι. Ποτέ σου να μην ξεχάσεις τον μπαμπά σου και ζήσε τη ζωή σου έντονα, όπως ήξερε κι εκείνος να τη ζει!»

Συγκινημένος ο Νικόλας τον αγκάλιασε και του είπε:

«Εγώ είχα την τύχη να έχω δύο μπαμπάδες, αλλά χωρίς εσένα δεν μπορώ να σκεφτώ πώς θα ήταν η ζωή και των τριών μας. Σ' αγαπάω πολύ, μπαμπά μου».

Ο Άγγελος συγκινημένος δεν προσπάθησε καν να κρύψει τα δάκρυά του και κατάλαβε ότι όλα αυτά τα χρόνια που πρόσφερε τη ζωή του για αυτά τα παιδιά άξιζαν και μόνο για αυτή τη στιγμή. Αρκετά ανακουφισμένοι έφυγαν μετά από λίγες ημέρες για το Παρίσι, έχοντας τη σιγουριά ότι έκαναν το σωστό. Κι αυτό δεν άργησε να φανεί, γιατί ο Νικόλας οργάνωσε το γραφείο του και έπεσε με τα μούτρα στη δουλειά, χωρίς να βγάλει από τη ζωή του τον έρωτα. Αγάπησε την Ελένη με πάθος, αλλά και εκείνη του το ανταπέδωσε με το παραπάνω. Προσπάθησε να τελειώσει τις σπουδές της χωρίς καθυστερήσεις, όρος απαράβατος, που έθεσαν όχι μόνο οι γονείς της, αλλά και του Νικόλα.

Έκαναν υπομονή, πέρασαν τρία χρόνια και μια μέρα ο Άγγελος με την Αγγελική και τους υπόλοιπους συγγενείς τον συνόδεψαν γαμπρό στην εκκλησία των Αγίων Αναργύρων του Ψυρρή, όπως ο μπαμπάς του και η μαμά του, για να παντρευτεί τη γυναίκα της ζωής του και να συνεχιστεί η ιστορία των παππούδων του αλλά και των γονιών του. Να πλημμυρίσει το παλιό σπίτι από ευτυχία και ζωή, όπως τα περασμένα χρόνια. Πρώτα με το γάμο του παππού Νίκου και της γιαγιάς Μαρούλας και αργότερα των γονιών του. Ανάμεικτα τα αισθήματα της Αγγελικής και του Άγγελου. Εκεί που γελούσαν και χαίρονταν, εκεί περνούσαν από μπροστά τους σκηνές άλλοτε ευτυχισμένες και άλλοτε λυπητερές. Όμως, η μέρα δεν επέτρεπε πισωγυρίσματα και όλοι τη χάρηκαν κα έζησαν την κάθε στιγμή, έως την ώρα που ξεπροβόδισαν τους νεόνυμφους για το ταξίδι του γάμου, που δεν ήταν άλλο από το Παρίσι. Μέσα σε όλη αυτή την ετοιμασία και τη χαρά πρώτη και καλύτερη η Μαρία, με την οποία ποτέ δεν είχαν σταματήσει τις επαφές, όπως και με την υπόλοιπη οικογένεια του Αναστάση. Η συμπαράστασή της ήταν απεριόριστη και αυθόρμητη, καθώς είχε την αίσθηση ότι παντρεύει τον δικό της γιο.

Μετά από λίγες ημέρες γύρισαν και η Αγγελική με τον Άγγελο μαζί με τα τρία παιδιά, για να μπουν ξανά στην πρώτη τους ζωή μ'

ένα μέλος της ν' απουσιάζει. Δεν άργησε και η Μαρούλα να τελειώσει την Παιδαγωγική Ακαδημία, επάγγελμα που της άρεσε και σ' αυτό συνέτεινε κατά πολύ η αγαπημένη της, πλην όμως απούσα, γιαγιά Πολέτ. Αλλά και εδώ η μοίρα έπαιξε ξανά το ρόλο της. Με τα συχνά ταξίδια που έκανε η μικρή στην Αθήνα γνώρισε έναν νέο, τον Αριστοτέλη, πέντε χρόνια μεγαλύτερό της, με τον οποίο ερωτεύτηκαν τρελά, για ν' ακολουθήσει το δρόμο του Νικόλα, λες και η ειμαρμένη το είχε βάλει σκοπό ν' αποκαταστήσει την οικογένεια πάλι στο παλιό της στέκι, στην Αθήνα. Ο Τέλης ήταν γιος ενός εμπόρου με κατάσταση ανδρικών ρούχων στην Ερμού. Ο πατέρας είχε παραχωρήσει πρόσφατα την επιχείρηση στον γιο και μόνο με τις συμβουλές του τον βοηθούσε, γιατί ήθελε ν' αποσυρθεί με τη γυναίκα του στο όμορφο εξοχικό τους στο Λαγονήσι. Όταν μάλιστα τους ανακοίνωσε ότι ήθελε να παντρευτεί, εκείνοι όχι μόνο δεν έφεραν καμία αντίρρηση, το αντίθετο χάρηκαν πολύ. Έτσι δεν άργησε και η Μαρούλα ν' ανέβει τα σκαλιά της εκκλησίας και η οικογένεια να κοπεί στα δύο.

Όσο και αν η Αγγελική στενοχωριόταν για το σπάσιμο της οικογένειας, άλλο τόσο έπαιρνε δύναμη βλέποντας τα παιδιά της, τα παιδιά του Άρη, να επιστρέφουν στις ρίζες τους, λες και το χρωστούσαν στον μπαμπά τους.

«Ας είναι καλά και ευτυχημένα, κι ας μην τα έχω κοντά μου. Άλλωστε από εκεί ξεκίνησαν και η μοίρα πάλι εκεί τα οδήγησε» έλεγε η Αγγελική στον άντρα της, ο οποίος την παρηγορούσε και τη βοηθούσε να καταλάβει «ότι τα παιδιά μεγάλωσαν, άνοιξαν τα φτερά τους και έχτισαν αλλού τις φωλιές τους. Τώρα να δούμε τι θα κάνουν τα άλλα δύο».

«Δεν θα το αντέξω να φύγουν και αυτά μακριά μας. Κάνε κάτι να μείνουν τουλάχιστον αυτά κοντά μας, για να μην τρελαθώ».

Όταν μετά από κάμποσα χρόνια ο Μορίς τούς ανακοίνωσε ότι αγαπάει μια Ελληνοπούλα, η Αγγελική έπεσε να πεθάνει. Το ευτύχημα, όμως, ήταν ότι ο γιος της δεν ήθελε να ζήσει στην Αθήνα και η Στεφανία δεν είχε καμία αντίρρηση να περάσει την υπόλοιπη ζωή της στο Παρίσι. Έτσι η ψυχή της μαμάς του πήγε στη θέση της και ηρέμησε κάπως. Τώρα δεν έμενε παρά η μικρή και ζωηρή Αντριάνα,

που πάντα τους έκανε να τρομάζουν και να καρδιοχτυπούν με τις απαιτήσεις της και τις πρωτοβουλίες που έπαιρνε. Πολλές φορές, όταν η μικρή τούς έφερνε σε δύσκολη θέση, η Αγγελική δεν άντεχε και της έλεγε γελώντας βέβαια:

«Εμ βέβαια, δεν θα μπορούσε να γίνει διαφορετικά, το μήλο κάτω από τη μηλιά θα πέσει κι εσύ δεν άφησες τίποτε που να μην το πάρεις από τον πατερούλη σου. Ελπίζω μεγαλώνοντας να προ-σγειωθείς κι εσύ και να γίνεις το καλύτερο παιδί του κόσμου!»

Εκείνη, έχοντας παθολογική αγάπη για τον μπαμπά της, τον αγκάλιαζε και του έλεγε:

«Τι καλά που σου μοιάζω, σ' αγαπάω πολύ, γιατί με καταλα-βαίνεις!»

Εκείνος την καμάρωνε, της έκανε όλα τα χατίρια και ήταν η μόνη διαφωνία που είχε πολλές φορές το ζευγάρι. Όταν τους παρουσίασε τον πρώτο της έρωτα, έναν μαλλούρα αξύριστο, η Αγγελική κόντεψε να πάθει συγκοπή. Ο Άγγελος το πήρε πιο ψύχραιμα και της είπε:

«Μην την κοντράρεις, γιατί θα έχουμε το αντίθετο αποτέλεσμα απ' αυτό που επιδιώκουμε. Προβλέπω ότι πολύ γρήγορα θα της περάσει, γιατί δεν είναι ο τύπος της, γι' αυτό άσ' τη σ' εμένα, εσύ μην της δείχνεις την αντίθεσή σου».

Ο Άγγελος δεν έπεσε έξω στις προβλέψεις του, γιατί μετά από μικρό σχετικά χρονικό διάστημα μια μέρα τους ανακοίνωσε ότι τον εξαπέστειλε, γιατί ήταν χαζός. Ανάσαναν προς το παρόν, αλλά πάντα ζούσαν με το φόβο και την αγωνία ποιον θα τους κουβαλή-σει ξανά. Κόντευε να τελειώσει τις σπουδές της στη σχολή Καλών Τεχνών όταν τους παρουσίασε τον Μαρσέλ, τελειωμένο δικηγόρο και εξασκούμενο στο γραφείο του μπαμπά του. Ήταν ένα σοβαρό και μετρημένο παιδί που η Αγγελική συμπάθησε από την πρώτη στιγμή και είπε στον Άγγελο:

«Ελπίζω να μην πάρει δρόμο ο άνθρωπος, μόλις τη γνωρίσει από την καλή!»

«Μην είσαι υπερβολική, αγάπη μου, ο έρωτας μεταμορφώνει τον άνθρωπο, κάνει θαύματα. Να δεις που η αγριόγατά μας θα γίνει το πιο γλυκό και υπάκουο πλάσμα του κόσμου».

«Να το δω και να μην το πιστέψω!»

Και όντως, η μικρή Αντριάνα δέχτηκε αμέσως την πρόταση γάμου που της έκανε ο Μαρσέλ. Από τότε πήγαν περίπατο οι τρέλες και οι παραξενιές, σε σημείο που η μαμά της να του λέει:

«Να είσαι καλά, αγόρι μου, που τη μεταμόρφωσες σε αρνάκι από αγριόγατα».

Πάντρεψαν και τη μικρή τους και το σπίτι άδειασε, με την Αγγελική να μην τη χωράει ο τόπος. Από εκεί που το σπίτι ήταν όλη την ημέρα γεμάτο γέλια, φωνές, αλλά και καβγάδες, τώρα είχε τέτοια ησυχία, που πολλές φορές έλεγε στον άντρα της:

«Αν ήξερες πόσο μου λείπουν! Πώς άδειασε έτσι το σπίτι μας; Τώρα το κατάλαβα που μας έφυγε και η μικρή, η οποία άξιζε για δέκα και δεν μας άφηνε να το αισθανθούμε!»

«Έτσι είναι, γλυκιά μου, τα πουλάκια μας πέταξαν με τα δικά τους φτερά και τώρα εμείς θα ζήσουμε στη σκιά τους και θα τα στηρίζουμε όταν μας χρειάζονται. Άλλωστε, καιρός ήταν να μείνουμε κι εμείς λίγο μόνοι, να χαρούμε την αγάπη μας ξανά από την αρχή».

«Μπορεί να είναι έτσι όπως τα λες, αλλά εγώ νοσταλγώ το γεμάτο μας σπίτι, τα γέλια, τις τσιρίδες, τους καβγάδες. Τώρα κατάλαβα ότι όλα αυτά ήταν για μας ευτυχία και δύναμη».

«Έχεις απόλυτο δίκιο, όμως δικαιούμαστε να ζήσουμε τη ζωή από την αρχή και να τη χαρούμε μέσα από την πείρα που αποκτήσαμε, άλλωστε πόσα χρόνια μας μένουν ακόμα; Τώρα η αγάπη μας είναι πιο κατασταλαγμένη, πιο τρυφερή, τελείως διαφορετική από εκείνη τη φουρτούνα που ένιωθα συνεχώς στην καρδιά μου. Είναι κάτι που το αισθάνομαι, αλλά δεν μπορώ να σου το περιγράψω και να το καταλάβεις».

«Να σου πω εγώ, αγάπη μου, είναι τα γεράματα που μας πρόλαβαν, φορτωμένα με όλες τις εμπειρίες της ζωής, αυτής που πέρασαν σαν νεράκι και δεν το καταλάβαμε. Έγινες παππούς και κάθε χρόνο θ' αποκτάς και από ένα εγγονάκι, προσθέτοντας στην πλάτη μας και από ένα χρόνο».

«Εσύ μπορείς να λες ό,τι θέλεις, εγώ όμως αισθάνομαι νέος και σε αγαπάω όπως την πρώτη μέρα που αντίκρισα τα γελαστά

σου μάτια και το γοητευτικό σου χαμόγελο. Σου υπόσχομαι από εδώ και στο εξής να ζήσουμε πάλι από την αρχή τη ζωή μας όπως εμείς τη θέλουμε και όσο μπορούμε καλύτερα».

Εκεί σταμάτησε, την κοίταξε με λατρεία κι εκείνη έγειρε στην αγκαλιά του, που για αυτήν ήταν πάντα το καταφύγιό της. Τα εγγόνια έρχονταν το ένα μετά το άλλο και εκείνοι ζούσαν την απόλυτη οικογενειακή ευτυχία. Τα πρώτα του Νικόλα, η Αγγελική και ο Άρης, τους γέμισαν με απέραντη χαρά και ικανοποίηση και όταν ακολούθησε και η Μαρούλα μ' έναν χαριτωμένο γιο, τον Κωνσταντίνο, αποτρελάθηκαν. Έκαναν πολλά ταξίδια στην Αθήνα, μόνο που το τελευταίο ήταν γεμάτο θλίψη. Η γιαγιά Αντριάνα έφυγε από τη ζωή, γεμίζοντάς τους όλους με πόνο, γιατί στάθηκε όχι μόνο για τα παιδιά της, αλλά και για τους γαμπρούς στήριγμα και κολόνα του σπιτιού τους. Ήταν πάντα μπροστά όχι μόνο στα καλά, αλλά και στις μεγάλες λύπες, ήταν ο στυλοβάτης, αλλά και το αποκούμπι όλων. Εκείνα, όμως, που δεν μπορούσαν να πιστέψουν ότι δεν θα την ξαναδούν άλλο, δεν θ' ακούσουν τα παραμύθια και τις συμβουλές της ήταν τα εγγόνια και περισσότερο του Νικόλα και της Μαρούλας, όπως και του Γιάννη, που την είχαν καθημερινή συντροφιά και που τα είχε μεγαλώσει από μωρά.

«Μεγάλο το κενό που άφησες, κυρά Αντριάνα» ψιθύριζε ο Άγγελος κρατώντας αγκαλιά την Αγγελική, που ήταν απαρηγόρητη.

Ο χρόνος, όμως, σιγά-σιγά έκανε το καθήκον του και, χωρίς να την ξεχνάνε, συνέχισαν τη ζωή τους. Όταν αργότερα ήρθε και το πρώτο αγόρι του Μορίς, ο Άγγελος, κάπως καταλάγιασε, για ν' ακολουθήσει μετά από δύο χρόνια ο Αντουάν. Αυξανόταν η οικογένειά τους, καθώς και οι φροντίδες των παππούδων, που έβλεπαν να μεγαλώνει και όλα να πάνε καλά. Οι έγνοιες τους αυξήθηκαν και σκόρπιζαν την αγάπη τους εξίσου σε όλους. Το σπίτι κάθε φορά που τους επισκέπτονταν ήταν ένας παιδικός σταθμός, που τους έκανε να ζουν αξέχαστες στιγμές και η ικανοποίησή τους να είναι μεγάλη. Εκεί που πήραν τη μεγαλύτερη χαρά ήταν όταν η χαϊδεμένη τους Αντριάνα τους χάρισε ένα τρισχαριτωμένο αγοράκι, που έμοιαζε καταπληκτικά του Άγγελου. Όταν το άκουγε να το λένε, φούσκωνε από περηφάνια και έλεγε στη γυναίκα του:

«Είδες που σου το έλεγα; Αυτό το μικρό μας τρελοκόριτσο έγινε η καλύτερη μανούλα».

«Καμαρώνεις γιατί σου μοιάζει ο Λουί. Λες να το έκανε επίτηδες η κόρη σου, για να σου δείξει πόσο σε λατρεύει;»

Ο καιρός περνούσε, τα εγγόνια μεγάλωναν, μόνο που μαζί με αυτά μεγάλωναν και ο παππούς με τη γιαγιά. Ασπρομάλληδες πια και κατασταλαγμένοι, χάρωνταν την κάθε στιγμή που τους χάριζαν τα παιδιά και τα παιδιά τους και πάντα ευγνωμονούσαν την τύχη που τους προφύλαξε από μεγάλες φουρτούνες και στενοχώριες όλα αυτά τα χρόνια που έζησαν μαζί και τους αξίωσε να υπάρχουν στη ζωή και να τα καμαρώνουν. Πολλές φορές, καθισμένοι ο ένας δίπλα στον άλλον, άρχιζαν ν' αναπολούν και να θυμούνται όλες τις στιγμές της ζωής τους όχι μόνο τις καλές, αλλά και τις δύσκολες, τις κακές, αυτές που τους έκαναν να πονέσουν πολύ.

«Πώς πέρασαν τα χρόνια, γλυκιά μου, ούτε που το καταλάβαμε και να τώρα, γέροι και οι δύο, αλλά γεμάτοι από τη ζωή και από αυτά που μας πρόσθεσε η πείρα!»

«Μην παραπονιέσαι, Άγγελέ μου, αν εξαιρέσεις δυο-τρία περιστατικά που μας σημάδεψαν τη ζωή, στην ουσία μας φέρθηκε καλά, με αποτέλεσμα να είμαστε αυτή τη στιγμή μαζί και ν' απολαμβάνουμε την αγάπη των παιδιών μας και των παιδιών τους. Από εδώ και πέρα θα μπορούμε να κλείσουμε τα μάτια και να φύγουμε από αυτόν τον κόσμο ευτυχισμένοι. Όσα δε χρόνια μας υπολείπονται ακόμα, ας τα χαρούμε δίνοντας και παίρνοντας αγάπη. Να εύχεσαι μόνο να τους βλέπουμε πάντα υγιείς και ευτυχισμένους και να φύγουμε πρώτοι από αυτή τη ζωή, στην οποία κανείς μας δεν είναι μόνιμος».

«Σαν πολύ στο μοιρολόι δεν νομίζεις ότι το ρίξαμε; Τι λες, πάμε κάπου για λίγες ημέρες;»

«Όπου θέλεις και μη μου πεις ότι σκέφτηκες αυτό που πέρασε και από το δικό μου μυαλό!»

«Δεν ξέρω τι μπορεί να πέρασε από το δικό σου, αλλά εγώ θα ήθελα να πάμε στο μέρος απ' όπου ξεκινήσαμε τη ζωή μας και έγινα ο πιο ευτυχισμένος άνθρωπος στον κόσμο. Θα είναι σαν ένας δεύτερος μήνας του μέλιτος. Άσχετα αν η ηλικία μας δεν μας

επιτρέπει και πολλά. Θα γυρίσουμε πίσω χρόνια, θ' αναπολήσουμε και θα πάρουμε δύναμη για να συνεχίσουμε».

«Κι εγώ το θέλω, γι' αυτό φύγαμε κιόλας!»

Για τότε η Αγγελική ετοίμασε τις βαλίτσες, για τότε ο Άγγελος έκανε τα τηλέφωνα στα παιδιά να τα ενημερώσει και να μην ανησυχούν, ούτε που το κατάλαβαν. Βρέθηκαν στο αυτοκίνητο με τις βαλίτσες στο χέρι και σε μία ώρα πάρκαραν έξω από το ίδιο ξενοδοχείο στο Ιλ ντε λα Σιτέ.

Έκαναν σαν παιδιά από τη χαρά τους, όταν τους οδήγησε στο δωμάτιο και έκλεισε την πόρτα ο υπάλληλος. Κοιτάχτηκαν στα μάτια και έπεσε ο ένας στην αγκαλιά του άλλου. Όταν μετά από λίγο ο Άγγελος είδε την Αγγελική να είναι δακρυσμένη, την πήρε από το χέρι, την πήγε στον μεγάλο καναπέ και κάθισαν δίπλα-δίπλα.

«Νιώθω» της είπε «σαν εικοσάχρονο παιδί αυτή τη στιγμή και όλα όσα ζήσαμε τις ημέρες που ήμασταν σε αυτό το ξενοδοχείο μου έρχονται στο νου και με πλημμυρίζουν ευτυχία. Σ' ευχαριστώ, ψυχή μου, που έκανες τη ζωή μου να έχει νόημα, μου 'δωσες τόσες χαρές, όσες δεν είχα ποτέ φανταστεί ότι θα μπορούσα να ζήσω. Χάρη σ' εσένα έχουμε μια αξιόλογη οικογένεια, που ποτέ δεν φανταζόμουν ότι θ' αποκτήσω. Σ' αγαπώ το ίδιο, όπως σ' αγάπησα την πρώτη στιγμή που σε είδα και δεν με νοιάζει πια αν ακόμα και αυτή την ώρα τελειώσει η ζωή μου».

«Μη λες τέτοια μακάβρια πράγματα, αγάπη μου, αλλά ούτε και να τα σκέφτεσαι, εδώ ήρθαμε να διασκεδάσουμε και γυρνώντας στο παρελθόν να ζήσουμε μόνο τις ευτυχισμένες μέρες».

«Έχεις δίκιο, σοφή μου συντρόφισσα, νιώθω τόσο ευτυχισμένος και γεμάτος από τη ζωή!»

Πέρασαν μία εβδομάδα τόσο ευχάριστα και ωραία, που γύρισαν στο σπίτι τους ανανεωμένοι. Ακόμα και τα παιδιά είδαν την αλλαγή και τους πείραζαν.

«Αυτό φαίνεται ότι το είχατε ανάγκη, γι' αυτό μην αμελήσετε να το επαναλάβετε!»

Ένα πρωινό που χτύπησε το τηλέφωνο και το σήκωσε η Αγγελική άκουσε τον Νικόλα να της λέει:

«Μαμά, τι κάνετε; Δεν νομίζετε ότι έχετε καιρό να μας έρθετε;

Τι λέτε, να σας περιμένουμε στα γενέθλια του πρώτου σας εγγονού, του Άρη, να του κάνετε μάλιστα και έκπληξη;»

«Βεβαίως και θα έρθουμε, γιατί κι εμείς σας πεθυμήσαμε και πιο πολύ τα παιδιά!»

Όταν γύρισε ο Άγγελος, του είπε για το τηλεφώνημα κι εκείνος μετά χαράς συμφώνησε. Σε λίγες ημέρες έτοιμοι πια πήραν το αεροπλάνο για την Αθήνα, όπου τους περίμενε η Ελένη, η γυναίκα του Νικόλα, για να τους οδηγήσει στο σπίτι, το οποίο δεν ήταν άλλο από το πατρικό του Άρη και του Άγγελου. Εκεί τους υποδέχτηκαν όλοι, εκτός από τον Νικόλα, που ήταν στη δουλειά. Τα τρία εγγόνια τους περίμεναν με αγωνία και δεν έφευγαν από την αγκαλιά του παππού και της γιαγιάς και όταν τους έδωσαν τα δώρα, έκαναν σαν τρελά από τη χαρά τους. Η ημέρα των γενεθλίων του Άρη δεν άργησε να έρθει και η όλη διαδικασία μετατράπηκε σε τρικουβερτο γλέντι. Ο καιρός πέρασε πολύ γρήγορα και όταν έκλεισε μήνας, πήραν το δρόμο της επιστροφής με την υπόσχεση ότι αυτή τη φορά θα πάνε εκείνοι στο Παρίσι για να δουν και τους άλλους. Κλείνοντας την πόρτα του σπιτιού τους, κοιτάχτηκαν με νόημα και γέλασαν.

«Καλά ήταν όλα αυτά που ζήσαμε, αλλά και λίγη ηρεμία δεν νομίζω να βλάπτει» είπε ο Άγγελος και αγκάλιασε με στοργή τη γυναίκα του.

«Μόνο για λίγο θα είναι, γιατί το βράδυ το σπίτι θα γεμίσει πάλι από φωνές και γέλια από την υπόλοιπη οικογένεια. Μην ξεχνάς ότι έχουμε κι εδώ άλλα τρία εγγονάκια, που θα τους λείψαμε, όπως έλειψαν κι αυτά σ' εμάς».

«Καλώς να ορίσουν, αγάπη μου, και σ' εμένα έλειψαν και πιο πολύ αυτό το μικρό σκανδαλιάρικο, ο Λουί».

«Ε! τι να κάνουμε, έχεις και τις αδυναμίες σου, μόνο πρόσεξε μην το καταλάβουν τα άλλα δύο και ζηλέψουν».

«Έννοια σου και όλα τ' αγαπάω το ίδιο κι αυτά το ξέρουν καλά!»

Όταν το βράδυ η Αγγελική άνοιξε την πόρτα, ο μικρός Λουί ξέφυγε από τα χέρια της μαμάς του και όρμησε στην αγκαλιά του παππού Άγγελου και του είπε:

«Παππού, σε αγαπάω πολύ, μη φύγεις άλλη φορά, γιατί εγώ έκλαιγα και σε ζητούσα!»

Ο Άγγελος συγκινημένος τον σήκωσε ψηλά και ενώ τον φιλούσε του έλεγε:

«Όχι, αγόρι μου, δεν θα ξαναφύγω, σου το υπόσχομαι».

Πριν καλά-καλά προλάβουν να πούνε λίγες κουβέντες, η πόρτα ξαναχτύπησε και αυτή τη φορά όρμησαν ο Άγγελος με τον Αντουάν, για να διεκδικήσουν κι εκείνα την αγάπη του παππού. Το σπίτι μετατράπηκε σε παιδότοπο και το καθένα πήρε από τα χέρια των παππούδων τα δώρα. Η χαρά περίσσευε και όλοι ήταν μία ευτυχισμένη οικογένεια, με την Αγγελική και τον Άγγελο να εισπράττουν τη μερίδα του λέοντος, με αποτέλεσμα να λέει με συγκινημένη φωνή η Αγγελική:

«Δεν ζητάω τίποτε άλλο από εδώ και μετά, όλα τα έζησα, μόνο παρακαλώ τον Θεό να τους έχει όλους καλά κι εμείς να τελειώσουμε τη ζωή μας έτσι ήσυχα και ευτυχισμένα, όπως ακριβώς νιώθουμε αυτή τη στιγμή!»

«Αμήν, γυναικούλα μου, μόνο εμένα κάτι μου λέει ότι έχουμε και άλλα ακόμα να χαρούμε σε αυτή τη ζωή».

Και όταν η μικρή τους Αντριάνα τους ανακοίνωσε ότι είναι έγκυος για δεύτερη φορά, πήγαν να τρελαθούν από τη χαρά τους. Όσπου δε να φτάσει η ημέρα της γέννας, η αγωνία τους είχε φτάσει στο κατακόρυφο και κόντευαν να τρελαθούν από τη χαρά της προσμονής. Όταν επιτέλους τους έκανε την κόρη, ένα πεντάμορφο κοριτσάκι, πέταξαν στα σύννεφα από τη χαρά τους. Της έδωσαν το όνομα Αγγελική προς μεγάλη ικανοποίηση του Άγγελου, που της έλεγε ενώ την αγκάλιαζε με μεγάλη αγάπη και στοργή:

«Αγγελική τη λένε και από τους ουρανούς μας ήρθε, σαν τη γιαγιά της. Τώρα έχω τρεις Αγγελικές, μόνο που η πρώτη μου είναι και η μοναδική για μένα, γιατί αν δεν ήταν αυτή, δεν θα είχα ζήσει τόσες χαρές στη ζωή μου».

Μεγάλωνε η πέμπα τους και μ' αυτή όλα τα άλλα εγγόνια, όμως μαζί μ' αυτά φορτώνονταν μερικά χρονάκια και στη δική τους πλάτη, μα πιο πολύ του Άγγελου. Πανηγυρικά έγιναν τα βαφτίσια της μικρής Αγγελικής με όλους παρόντες «συν γυναιξί και

τέκνοις» ακόμα και από την Ελλάδα. Αντάμωσε πάλι η οικογένεια, έζησαν ευχάριστες ώρες και μέρες και όταν έφυγαν, οι γονείς τους λυπήθηκαν πάρα πολύ και περισσότερο ο Άγγελος, που είχε την αίσθηση ότι τους βλέπει για τελευταία φορά.

«Τι απαισιοδοξία είναι αυτή που σ' έπιασε, αγάπη μου; Τα παιδιά θα ξανάρθουν, αλλά κι εμείς θα ξαναπάμε, έχουμε ακόμα πολλές χαρές πίσω μας!»

«Καλά τα λες, μόνο που φαίνεται ότι ξεχνάς πόσων χρόνων είμαι. Έφτασα αισίως τα ογδόντα έξι. Δεν έχω βέβαια και πολλά παράπονα από τη ζωή μου, μόνο που είναι γλυκιά η άτιμη και χορτασμό δεν έχει».

«Εσύ θα πας στα εκατό και έχεις πολλές χαρές ακόμα να ζήσεις!»

Δεν πέρασε χρόνος και μια μέρα ο Άγγελος ένιωσε δυσφορία και μεγάλη δύσπνοια, με αποτέλεσμα τα παιδιά να τον πάνε στο νοσοκομείο και μετά από τις εξετάσεις που του έκαναν διαπίστωσαν ότι είχε καρκίνο στους πνεύμονες σε αρκετά προχωρημένο στάδιο. Αυτούς τους λίγους μήνες που έζησε το αντιμετώπισε τόσο ψύχραιμα, σε σημείο να λείει στην Αγγελική όταν την έβλεπε στενοχωρημένη και ανήσυχη:

«Σε θέλω ψύχραιμη, αγάπη μου, κάποτε θα γινόταν κι αυτό, κανείς δεν είναι αθάνατος σε αυτή τη ζωή. Εμείς δεν πρέπει να έχουμε παράπονο, τα ζήσαμε τα χρόνια μας και μάλιστα πολύ καλά. Τον Άρη σκέφτομαι που, πριν καλά-καλά προλάβει να ζήσει τη ζωή, έφυγε από αυτή, αλλά έστω κι αυτά τα λίγα ήταν ολόκληρη η ζωή του. Χαίρομαι που θα τον συναντήσω, αν βέβαια είναι αλήθεια όσα λένε. Από εκεί ψηλά θα σας στέλνουμε την ευχή μας και θα μιλάμε όπως παλιά. Κι έχουμε τόσο πολλά να πούμε, που τελειωμό δεν θα έχουν».

Τέτοιες ώρες η Αγγελική έκανε την καρδιά της πέτρα και του απαντούσε:

«Ξέρω, θ' αρχίσετε τα τρελά σας, μόνο που δεν θα είστε για πολύ οι δυο σας. Σύντομα στην παρέα σας θα προστεθώ κι εγώ!»

«Εσύ να μείνεις εδώ στα παιδιά μας, γιατί δεν πρέπει να ορφανέψουν και από τους δύο. Θα είσαι η ελπίδα και το στήριγμά

τους, κι εμείς από εκεί ψηλά θα σας βλέπουμε και θα χαιρόμαστε πολύ!»

Έτσι μιλούσαν, μόνο που η Αγγελική έχανε το θάρρος της και έφευγε στο άλλο δωμάτιο, για να μη δει ο Άγγελος τον πόνο και τα δάκρυα που πλημμύριζαν τα μάτια της. Από την Αθήνα ήρθαν δυο-τρεις φορές και τα παιδιά για να τον δουν και να του δείξουν την αγάπη τους. Την τελευταία, όμως, φορά ήρθαν για να τον συνοδεύσουν στην τελευταία του κατοικία και να του πουν το στερνό τους αντίο σύσσωμη και ενωμένη όλη η οικογένεια. Παιδιά και εγγόνια τον αποχαιρέτησαν και ήταν πολύ οδυνηρό για αυτούς, αφού τον λάτρευαν στην κυριολεξία, γιατί σε όλους είχε δώσει απλόχερα την αγάπη του, αλλά και αρκετή κατανόηση. Η τελευταία του επιθυμία ήταν να πάνε τα οστά του στον οικογενειακό τους τάφο στην Αθήνα, μαζί με τους θετούς του γονείς που τον μεγάλωσαν με περισσή φροντίδα και αγάπη, αλλά και δίπλα στον μοναδικό του αδελφό τον Άρη, που αντικατέστησε τον αληθινό που τυχόν μπορούσε να έχει.

Μόνη πια η Αγγελική, χωρίς την παρουσία του και τη σκιά του, νόμιζε ότι δεν έχει πλέον νόημα η ζωή της, παρά τις όποιες προσπάθειες των παιδιών της, αλλά και των εγγονιών να της την κάνουν πιο ευχάριστη και υποφερτή. Ξυπνούσε και κοιμόταν με τη σκέψη του και όλα τής φαίνονταν άδεια χωρίς την παρουσία του. Πολλές φορές, όταν παρουσιαζόταν στον ύπνο της, τον παρακαλούσε να την πάρει μαζί του και εκείνος χαμογελαστός πάντα της έλεγε:

«Δεν ήρθε ακόμα η ώρα, έχεις πολλά να προσφέρεις στα παιδιά και το βασικότερο να με πας στη θέση που μου ανήκει δίπλα στους αγαπημένους μου».

Πέρασαν τα χρόνια που έπρεπε και ένα βράδυ είδε στον ύπνο της όχι μόνο τον Άγγελο, αλλά και τον Άρη να της χαμογελάνε και να της λένε:

«Τώρα ήρθε ο καιρός να μας βάλεις μαζί, για ν' αναπαυθούν οι ψυχές μας!»

Την άλλη μέρα, χωρίς να χάσει χρόνο, βρέθηκε στο νεκροταφείο να ρωτήσει και να ξεκινήσει τη διαδικασία για τη μεταφορά των οστών. Και να πάλι μετά την παρέλευση ενός μηνός σύσσωμη η

οικογένειά της βρέθηκε στο Α΄ Νεκροταφείο της Αθήνας, για να βάλει μαζί τους δύο άντρες της που τόσο την αγάπησαν, όπως άλλωστε κι εκείνη. Έζησαν πάλι θλιβερές και πονεμένες στιγμές, με την αίσθηση όμως ότι κατ' αυτόν τον τρόπο αναπαύονταν οι ψυχές τους πλέον.

«Τώρα δεν θα έχουν κανένα λόγο για να παρουσιάζονται στον ύπνο μου και να παραπονιούνται ότι δεν έκανα πράξη την τελευταία τους επιθυμία και κυρίως του Άγγελου. Ας αναπαύονται εν ειρήνη και πολύ σύντομα προβλέπω πως θ' αποκτήσουν παρέα».

«Τι είναι αυτά που λες, μαμά; Εσύ έχεις μπροστά σου πολλά χρόνια και θα τα ζήσεις για χάρη όλων μας. Θέλουμε να νιώθουμε τη σκιά σου πάνω μας και να βλέπουμε το γλυκό σου χαμόγελο, αυτό που σε κάνει να ξεχωρίζεις από όλες τις μαμάδες του κόσμου».

Αυτά της είπε η Μαρούλα και μαζί με τον Νικόλα την αγκάλιασαν, για να πλησιάσουν και οι υπόλοιποι και να σχηματίσουν εκείνη τη στιγμή ένα σύμπλεγμα λατρείας και αγάπης, που δύσκολα θα μπορούσε ν' αποδώσει ακόμα και ο καλύτερος ζωγράφος του κόσμου. Με την ψυχή πλημμυρισμένη από ανάμεικτα συναισθήματα πόνου και αγάπης μαζί πήραν το δρόμο για το σπίτι. Έμεινε λίγες ημέρες ακόμα η Αγγελική και μετά πήρε το δρόμο της επιστροφής, που δεν ήταν άλλος από το Παρίσι, παρά τις παρακλήσεις των δύο της παιδιών που έμεναν στην Αθήνα.

«Μαμά» της είπε η Μαρούλα την ώρα που την αποχαιρετούσαν, «νομίζω ότι πλέον πρέπει να μείνεις μαζί μας, εδώ απ' όπου ξεκίνησες τη ζωή σου, άλλωστε και σ' εμάς λείπεις πολύ. Όταν νοσταλγείς το Παρίσι και τους άλλους, δεν έχεις παρά να πάρεις το αεροπλάνο και να πας. Κάθισε μαζί μας, σε παρακαλώ, σε θέλουμε κι εμείς, δεν σε χορτάσαμε και το βασικότερο είναι ότι σε χρειαζόμαστε, κι ως μεγαλώσαμε κι ας κοντεύουν να γκριζάρουν τα μαλλιά μας. Είσαι καλή μαμά και ποτέ δεν ξεχνάμε αυτά που έκανες για μας, όπως και ο Άγγελος, χάρη στον οποίο δεν αισθανθήκαμε την ορφάνια και την έλλειψη του μπαμπά».

«Προσυπογράφω κι εγώ, κυρία Αγγελική, και όχι μόνο εγώ, αλλά και τέσσερα εγγόνια σου, που πάντα μιλούν για σένα και σε αναζητούν» είπε ο Αριστοτέλης, ο άντρας της Μαρούλας.

Παρ' όλα αυτά, όμως, η Αγγελική έφυγε για το Παρίσι με την καρδιά μοιρασμένη στα δύο, αλλά αυτή τη φορά να γέρνει προς την Αθήνα, όπου, εκτός από τα παιδιά και τα εγγόνια, είχε και τους δύο άντρες της ζωής της.

Παρίσι

Στο μεγάλο και ευρύχωρο σαλόνι η Αγγελική είναι καθισμένη στην πολυθρόνα της και κάτω στο χαλί ένα γύρο τα επτά εγγόνια της, που με τα γέλια και τα πειράγματά τους δημιουργούν μια όμορφη και αγαπημένη οικογενειακή εικόνα. Το βλέμμα της πάει από το ένα στο άλλο και η ψυχή της πλημμυρίζει από ευδαιμονία. Τ' αγαπάει όλα πολύ, είναι όλη της η ζωή, είναι ό,τι καλύτερο της έμεινε και από μέσα της βγαίνει μια ευχή:

«Έχε τα, Θεέ μου, καλά, πάρε με πρώτη, αρκετά έζησα, καιρός να πάω κοντά στους άντρες μου, που θα με περιμένουν».

Μέσα από την κουζίνα ακούγονταν ζηρέδες ομιλίες, γέλια και θόρυβος από κατσαρολικά. Δίπλα από το σαλόνι στην τραπεζαρία δέσποζε το μεγάλο τραπέζι στρωμένο μ' ένα ολόλευκο λινό τραπεζομάντιλο. Εκείνη τη στιγμή μπήκε η Μαρούλα, κρατώντας ένα δίσκο με ποτήρια και σερβίτσια και άρχισε να τα τοποθετεί, ενώ ταυτόχρονα παρακολουθούσε όλο αυτό το τσούρμο που βούιζε γύρω από τη γιαγιά κι εκείνη μ' ένα γλυκό χαμόγελο τα κοίταζε με τόση λατρεία, που σχεδόν ζήλεψε.

«Μαμά, βλέπω ότι τ' αγαπάς πολύ τα εγγόνια σου, εμάς μας αγάπησες τόσο;»

«Αχ, κορούλα μου, τόσο κι άλλο τόσο σας αγάπησα, αλλά δεν ξέρεις την παροιμία που λέει “του παιδιού μου το παιδί είναι δύο φορές παιδί μου”; Γι' αυτό μη ζηλεύεις και αναρωτιέσαι αν σας αγάπησα, αυτή η αγάπη είναι τελείως διαφορετική».

«Αστειεύτηκα, μαμά μου!» και αμέσως ξέσπασε σ' ένα δυνατό γέλιο, που γύρισαν όλοι και την κοίταξαν ξαφνιασμένοι.

«Αχ! αυτό το γέλιο σου πόσα χρόνια πίσω με γύρισε. Έτσι γελούςε και ο πατέρας σου, ψυχή μου, κι ας τον βασάνιζε η μεγαλύτερη στενοχώρια. Σου εύχομαι ποτέ να μη σου λείψει!»

«Για πες μας, γιαγιάκα, ποιον από τους δύο άντρες σου αγάπησες πιο πολύ;» ρώτησε η πιο μεγάλη εγγονή, η Αγγελική.

«Και τους δύο τους αγάπησα πολύ. Η καρδιά μου είναι χωρισμένη στα δύο και το κάθε μέρος της κρύβει και από μια μεγάλη αγάπη, που πολλές φορές γίνονται μία και με γυρίζουν πίσω χρόνια πολλά. Εσείς και οι γονείς σας είστε η συνέχειά τους, καθώς και η δική μου. Σας εύχομαι να κρατήσετε την αγάπη που έχετε μεταξύ σας, ποτέ να μην πονέσετε και πάνω απ' όλα να μην πάψετε να συναντιέστε είτε εδώ είτε στην Ελλάδα, γιατί μην ξεχνάτε ότι είστε Έλληνες και αυτό πρέπει να σας κάνει περήφανους».

Έριξε μια ματιά έξω από το παράθυρο και ο γκριζος ουρανός του Παρισιού την έκανε να θυμηθεί τον πεντακάθαρο και γαλανό της Αθήνας. Μια νοσταλγία τη συνεπήρε και τα μάτια της βούρκωσαν.

«Γρήγορα θα έρθω κοντά σας, για να κλείσω ήσυχα τα μάτια μου κάτω από τη σκιά της Ακρόπολης και του Θησείου, είναι η τελευταία μου υπόσχεση, όπως και η τελευταία μου επιθυμία».

Ήταν Ιούνιος και είχε τα γενέθλιά της, γίνονταν ογδόντα τριών χρονών και όλοι τους, παιδιά, νύφες, γαμπροί, εγγόνια, μαζεύτηκαν σήμερα για να γιορτάσουν. Ένα ακόμα πρόσχημα για να έρθουν και από την Ελλάδα. Οι γυναίκες στην κουζίνα, οι άντρες θα έρχονταν σε λίγο και τα εγγόνια γύρω της το είχαν στήσει στην κουβέντα, ώσπου να έρθει η ώρα του φαγητού. Κάποια στιγμή, εκεί που ο νους της είχε ξεστρατίσει στα παλιά, ακούει τον μικρό Λουί να της λέει:

«Γιαγιά, πες μου, σε παρακαλώ, ποια πατρίδα αγαπάς πιο πολύ, τη Γαλλία ή την Ελλάδα;»

«Λουί μου, πρέπει να ξέρεις ότι η πατρίδα που γεννήθηκες δεν ξεχνιέται ποτέ, είναι μέσα στο αίμα σου και δεν σε αφήνει να την αρνηθείς. Και βέβαια την Ελλάδα αγαπάω, άσχετα αν έζησα τόσα

χρόνια στη Γαλλία. Αυτή θα μπορούσα να την πω δεύτερη πατρίδα, αλλά στην καρδιά μου υπάρχει μόνο η Ελλάδα και η Αθήνα».

Πάνω στην ώρα ήρθαν οι άντρες, οι γιοι της ο Νικόλας και ο Μορίς, ο Αριστοτέλης, ο άντρας της Μαρούλας, και ο άντρας της μικρής Αντριάνας, ο Μαρσέλ. Της ευχήθηκαν τα «χρόνια πολλά» φιλώντας της το χέρι, πήραν θέση στις πολυθρόνες και παρακολούθουσαν τα παιδιά τους που πειράζονταν και γελούσαν. Ήταν μια οικογενειακή σύναξη στην οποία περίσσευε η αγάπη και η αρμονία, σε σημείο που η μεγάλη κόρη η Μαρούλα πολύ συγκινημένη γύρισε στους άλλους και με τρεμάμενη φωνή είπε:

«Όλα αυτά που βλέπω μπροστά μου με κάνουν να αισθάνομαι χαρούμενη και ευτυχισμένη και ξέρω ότι τα οφείλουμε σε αυτή τη μαμά, που στάθηκε η γερή κολόνα του σπιτιού μαζί με τους μπαμπάδες και μας δίδαξαν να χαιρόμαστε με το παραμικρό και ν' αρκούμαστε σε αυτά που υπάρχουν, παρά το ότι η οικονομική τους επιφάνεια ήταν αρκετά καλή. Μας έδωσαν απλόχερα πολλή αγάπη, αλλά και αγωγή μαζί κι αυτό μας έκανε φυσιολογικούς και καλούς ανθρώπους πάνω απ' όλα!»

Στην πραγματικότητα την επανέφερε ο άντρας της ο Αριστοτέλης, που της θύμισε ότι πεινάσανε. Σε λίγο κάθισαν όλοι στο τραπέζι με τη γιαγιά στην πρωτοκαθεδρία, όπως έλεγε, και όλη την οικογένεια γύρω της. Έφαγαν, τσούγκρισαν, ευχήθηκαν στη γιαγιά να τα εκατοστήσει και στο τέλος ο Νικόλας, ο μεγάλος γιος, παρουσίασε μια τεράστια τούρτα με οκτώ μεγάλα και τρία μικρά κεριά και την τοποθέτησε στη μέση του τραπεζιού. Της τραγούδησαν «να ζήσεις, γιαγιούλα, και χρόνια πολλά», έσβησε τα κεριά και μετά το χειροκρότημα εισέπραξαν όλοι από ένα γλυκό φιλί. Το τράβηξαν μέχρι το βράδυ και μετά άρχισαν να φεύγουν ένας-ένας, πρώτα ο Νικόλας με την οικογένειά του και μετά η Μαρούλα με τον Αριστοτέλη και τον Κωνσταντίνο τους και τελευταίος ο Μορίς με τη γυναίκα του και τα παιδιά τους. Έμειναν εκεί η Αντριάνα με τον Μαρσέλ και τα δύο τους παιδιά, τον Λουί και την Αγγελική, γιατί αυτό ήταν το σπίτι τους και είχαν μαζί και τη γιαγιά Αγγελική. Αυτή δε, κουρασμένη από όλες τις συγκινήσεις της ημέρας και με μια γλύκα στην καρδιά, αποσύρθηκε στο δωμάτιό της, για να συνεχίσει ν' αναπολεί και να θυμάται όλη την πρότερη ζωή της.

«Αλήθεια! Πώς έφτασα από μια μικρή επαρχιακή πόλη της Ελλάδας να βρίσκομαι σήμερα στο Παρίσι; Τι σου είναι ο άνθρωπος, όλα μπορεί να τα περιμένεις από το καλύτερο μέχρι το χειρότερο, χωρίς να έχεις τη δύναμη ν' αποτρέψεις ή ν' αλλάξεις τίποτε στην πορεία της ζωής. Η μοιραία εκείνη μέρα του ατυχήματος καθόρισε όλη την υπόλοιπη ζωή μου!»

Άρχισε έτσι μέσα στην ησυχία της κάμαράς της μια αναδρομή από την ώρα που θυμόταν τον εαυτό της μικρό κοριτσάκι και συνέχισε μέχρι τη σημερινή μέρα κοντά προς το τέλος του βίου της στα ογδόντα τρία της χρόνια. Τι δεν είδε και τι δεν έμαθε. Κάθε χρόνο γινόταν πιο σοφή αλλά και πιο σκληρή, για να μπορέσει ν' αντεπεξέλθει σε ό,τι της προμηνούσε το άγνωστο μέλλον. Εκεί την πήρε ο ύπνος, για να ταξιδέψει όπου η ψυχή της λαχταρούσε και αποζητούσε. Αποφασισμένη πια ν' ακολουθήσει τη Μαρούλα και τον Νικόλα στην Αθήνα, γιατί καθώς προέβλεπε πολύ γρήγορα θα έπαιρνε θέση δίπλα στους αγαπημένους. Αυτό το δεχόταν με κάποια ανακούφιση στην καρδιά αλλά και μεγάλη καρτερία, νόμιζε ότι δεν είχε και πολλά να προσφέρει στην οικογένειά της.

«Εγώ τον έκλεισα τον κύκλο της ζωής μου, από την οποία δεν έχω και πολλά παράπονα. Μου χάρισε περισσότερα απ' αυτά που προσδοκούσα και πάνω απ' όλα τον απόλυτο έρωτα και την τέλεια οικογένεια. Μακάρι τα παιδιά μου να ζήσουν έτσι ευτυχισμένα, όπως τα είδα σήμερα και τα απόλαυσα».

Μετά από λίγες ημέρες η Αγγελική με τα δύο της παιδιά και τα τρία εγγόνια πέταξαν για την Αθήνα. Την άλλη μέρα το πρωί βγήκε στην αυλή του σπιτιού του Ψυρρή και γύρισε τα μάτια της στην Ακρόπολη. Την κοίταζε και μία γαλήνη γέμισε την ψυχή της, λες κι αυτό αποζητούσε πάντα χωρίς να το καταλαβαίνει, δηλαδή να ζει κάτω από τον ίσκιο της και να ταξιδεύει με το τρεχαντήρι της φαντασίας στους αιώνες. Κάθισε σε μια καρέκλα και απόμεινε εκεί, ν' αναθυμάται και να ζει την προηγούμενη ζωή της που, όπως έλεγε, στάθηκε πολύ καλή μαζί της. Ποτέ δεν την άφησε μόνη και χωρίς αγάπη. Οι δύο άντρες της τη λάτρεψαν κι εκείνη τους το ανταπέδωσε με το παραπάνω. Έκανε οικογένεια με πολλά παιδιά και εγγόνια, έδωσε και εισέπραξε άπειρη αγάπη και χάρηκε τα

πάντα. Και επειδή όλα σε αυτή τη ζωή έχουν ένα τέλος, αυτό η Αγγελική το γνώριζε, γιατί ήταν ρεαλίστρια. Ενώ σήκωνε πάλι τα μάτια της προς τον ιερό βράχο, μια ευχή-παράκληση βγήκε από τα χείλη της:

«Κάνε, Θεέ μου, να σβήσω ήρεμα και με το βλέμμα στραμμένο στην Ακρόπολη, αυτό το θαύμα των αιώνων, που όμοιό του δεν υπάρχει σε όλο τον πλανήτη».

Λες και είχε υπογράψει συμβόλαιο με τη μοίρα της, στον τρίτο χρόνο από τον ερχομό της στην Ελλάδα έσβησε μ' ένα ευτυχισμένο χαμόγελο στα χείλη, σαν εκείνη τη στιγμή να έβλεπε το πιο ευχάριστο όνειρο της ζωής της. Πήγε ν' ανταμώσει τους άντρες της, αυτούς που τη λάτρεψαν, αλλά που κι εκείνη τους το ανταπέδωσε, αγαπώντας τους όσο μπορούσε περισσότερο.

Τ•Ε•Λ•Ο•Σ

